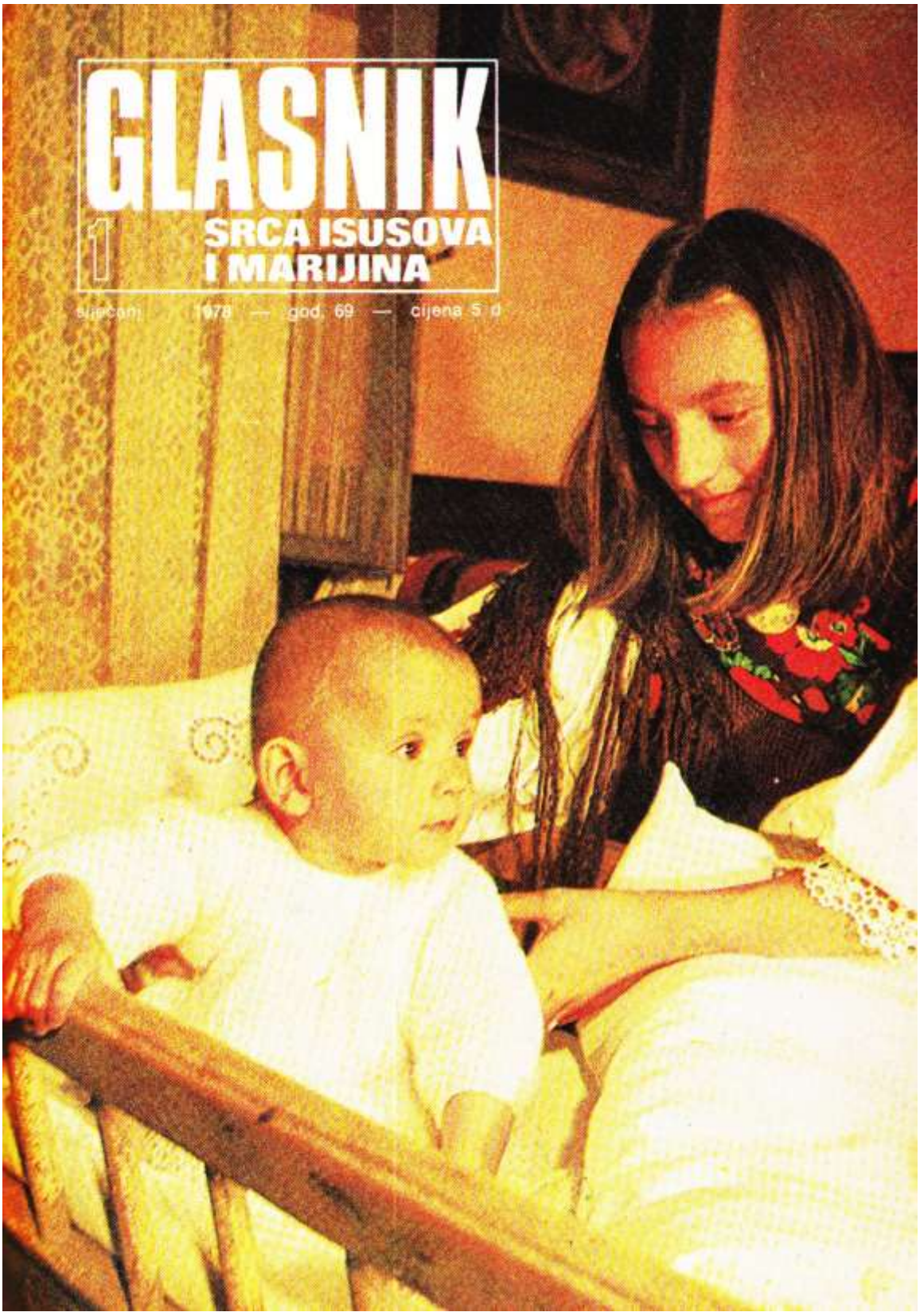
GLASNIK
1
SRCA ISUSOVA
I MARIJINA
siječanj 1978 — god. 69 — cijena 5 d

Naslovna strana:

ONI KOJI SU NA KOLJENIMA PRED DJETETOM SINOVI SU SVJETLA

Na zadnjoj strani:

ATOMSKA BOMBA MIRA I LJUBAVI (Ivan Rabuzin)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. - Odgovorni urednik Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka na više dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Poruka djeteta

Vi, mudri, ostavite svoju mudrost i postanite jednostavni kao djeca.

Vi, kraljevi, dajte svoje krune, svoja blaga i ponizite se pred Kraljem kraljeva: uzmite bez oklijevanja vaš dio muka, patnji i umora koje njegova služba traži.

Vi, maleni, koji ne možete ništa dati od samih sebe: ruke Djeteta uzimaju vaš nježni život čak prije nego je započeo. On ne bi mogao bolje poslužiti nego što je poslužio žrtvom za Gospodara svih Hvala.

Oni koji su na koljenima pred Djetetom jesu sinovi svjetla: nježni, nevini ljudi, pastiri puni vjere, ponizni kraljevi, Stjepan, nadahnuti čovjek i učenik, i Ivan, apostol ljubavi. Svi oni koji su slijedili poziv Djeteta.

U noći neobjašnjive otvrdnulosti i zaslijepljenosti, pred Djetetom stoje naučitelji Zakona, koji se ipak nisu zaputili u Betlehem, iako su znali u koje će se vrijeme roditi Spasitelj, kao ni kralj Herod, koji je također želio zadati smrt Gospodaru života.

Pred Djetetom u Jaslama dijele se duhovi. On je Kralj kraljeva, Učitelj života i smrti. On kaže: »Slijedite me«. I tko nije s Njime protiv Njega je.

On to kaže također i nama i poziva nas da odaberemo između svijetla i tame.

E. Stein

uredníkova riječ

Kao najstariji naš katolički časopis GLASNIK već 69 godina razveseljuje svoje brojne čitatelje.

GLASNIK je uvijek nastojao prisluškivati mišljenje »baze« te njoj omogućivati dobru i zdravu vjersku hranu. Naime, od baze, običnog, a često i siromašnog i zaboravljenog vjernika, mi živimo. A dobra i zdrava duševna hrana jamstvo je njegova opstanka.

Kroz svojih 69 godina povijesti GLASNIK su najviše širili i podržavali svećenici-župnici. Oni su osjetili da im GLASNIK služi kao dobar i vjeran kapelan u obiteljima i da ondje djeluje trajno i nenametljivo. Iskustvo kaže da je upozorenje na koji članak u GLASNIKU bila najbolja reklama za časopis. Zato i ubuduće molimo i preporučujemo našim dragim svećenicima da na kraju službe Božje češće upozore vjernike na koji članak, na koju crticu i na koju uspjelu sliku. Redovito iza svakog oglasa i upozorenja broj se rasprodanih GLASNIKA poveća.

Kad pregledavamo kartoteku pretplatnika, možemo reći da nam GLASNIK polako, ali sigurno raste. Od 29.500 primjeraka prije nekoliko godina broj se tiskanih GLASNIKA popeo na 34.000. Što bi se još moglo učiniti da se taj broj poveća? Spremni smo poslušati savjete, upozorenja, prihvatiti suradnju.

Uredništvo pokušava da vanjština i nutrina GLASNIKA budu što ljepše i privlačnije. Usprkos teškoćama, za ovu godnu ostaje pretplata i nadalje 5 d po komadu, uz obične popuste. Samo, i opet upozoravamo da nam je tek PRETPLATA (PRED-PLAĆA) puna i prava korist, jer tiskaru moramo namiriti gotovim novcem svaki mjesec. Zato, ako netko slučajno još nije isplatio svoje račune za 1977. godinu, molimo ga da to učini što prije.

Svima najiskrenije zahvaljujemo za trud oko GLASNIKA. Isus je obećao svima onima koji šire pobožnost Isusovu Srcu posebne milosti i blagoslov. Neka ta milost po GLASNIKU ulazi u vaše domove ...

GLASNIK
SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 69. SIJEČANJ 1978. BR. 1

S A D R Ž A J

HVALA NA PISMU — — — 4
JEDINSTVO KRŠĆANA, P. Julleville — — — — — — 6
NE ZGRAŽANJE, VEĆ OSOBNI KONTAKT, T. Trstenjak — — 7
ISUSOV DOLAZAK, I. Matanović 8
ATOMISTI RJEŠAVAJU KRIŽALJKU SVIJETA, N. N. — — — 10
ŠERIF ŠESTE GRUPE, I. Matanović 12
IVAN MERZ, B. Nagy — — — 13
BOŽIĆNO PISMO STAROJ MAJCI — — — — — — — 14
NEK SE RADUJU NEBO I ZEMLJA SVA!, G. Papini — — — 16
NA HERCEGOVAČKOM BOŽIĆNOM DIVANU, Fra B. Karačić — 18
MOŽE LI IĆI NA ISPOVIJED?, I. Fuček — — — — — — 22
NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — — 24
VIDOVNJACI KOJE TREBA SLIJEDITI, J. Weissgerber — — 26
DVA SVETIŠTA JEDNA LJUBAV, P. B. — — — — — — 28
DJECA GLASNICI EVANĐELJA, J. Antolović — — — — — 30
SUSRELA SAM S. KSAVERIJU, S. I. Stakor — — — — — 31
NOVA SELA LIJEPO SE PRIPRAVLJAJU, A. Gabrić — — 32
RAZNE OSOBE GOVORE O M. TEREZIJI, L. Lučić — — — — 34
NOVE KNJIGE — — — — 36
ZAHVALNICE — — — — 37
ŽENA JE KLEČALA KRAJ JASALA? P. Bulat — — — — — 38

hvala na pismu

MAJCI

Prilično dugo bavim se pisanjem pjesama, ali ih nigdje nisam objavljivala. Nadam se da bi u GLASNIKU bilo najzgodnije (ako po sadržaju i vrijednosti odgovaraju), da objavite neke od njih. Za početak šaljem jednu i nestrpljivo čekam hoće li ona uspjeti da opravda moje pokušaje?

MAJCI KOJA TO NIJE

U utrobi tvojoj
— začeo se život,
a ti ga dušom, majko,
ne želiš.
Pa zar ponovo toliko čezneš,
da se tog
malog života riješiš?
Oh, kako možeš
dozvoliti rukama grešnim
da kidaju u tebi ono
što je tvoje? Pa kako,
kako se odlučiti možeš,
da se od njega odijeliš?
Zar ne znaš, majko,
kako polako raste, kako
se lagano miče i »rita«?
Kako zajedno s tobom
živi i za život još
izvan tvoga ne pita?!

Bacila si, majko,
pod noge srce svoje!
Ljudi ga grešnim
nogama gaze, A tvoje je
nedozrelo čedo bačeno
u vatru s komadom gaze.

M. M.

Vidiš, Marija, objavili smo Tvoju pjesmu jer je sadržajna i jer je iskreno i neposredno napisana.

■

DA LI JE DOBRO?

»Radimo ovdje (u inozemstvu) oboje i štedimo. Djeca su nam u domovini i izobrazba nas stoji dosta novaca, ali želimo da jednoga dana imaju bolji život nego mi. Vrlo nam je teško što smo rastavljeni od njih. Kad se vraćamo kući, opažamo da i oni trpe jer nisu s nama. Često se pitamo da li je to dobro?«

Marko

Sigurno da nije dobro, već je to nužno zlo. Samo ne smije predugo trajati! I nemojte ostavljati djecu bez majke, osobito u prve tri godine. To je najopasnije.

■

»Ovdje imam siguran i dobro plaćen posao, no to nije sve. Čini mi se da živim samo za »šljakanje«. U domovini sam manje zarađivao, ali sam imao više zadovoljstva. Tamo se bolje živi ...

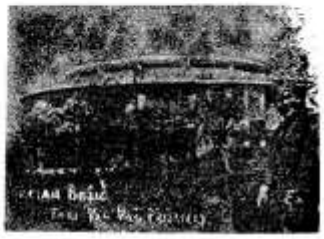

Znam da je vrlo važno poznavati jezik zemlje u kojoj radimo. Kada bih ga poznavao dobio bih i bolje radno mjesto i mogao bih se sporazumjeti s Francuzima. Ali kad se vratim s posla, osjećam se tako umornim da nemam volje ni za što. Osim toga stanujem u domu svoje firme još s trojicom naših sunarodnjaka u istoj sobi. Kad se nađemo zajedno, umjesto da učimo francuski, razgovaramo hrvatski.«

Jozo

SAMOSTAN

»Možda se sjećate jednog pisma što vam ga je uputila prošle zime jedna studentica medicine, koja je željela postati redovnicom. Vi ste joj tada poslali odgovor i uputili je sestrama u Zagrebu.

Ali, u međuvremenu, odlučnost je popustila, a nesigurnost prevladala. I tada su se redali mjeseci nemira, neprospavanih noći, unutrašnjih borbi. Prva prekretnica slomila sam lijevu nogu i nisam više imala vremena da razmišljam o svojim postupcima. A vaša plava koverta s adresom sestara samo se šetala iz ladice na stol i opet nazad u ladicu. No prije mjesec dana našla se u mojoj torbi i otišla sam na dogovor k sestrama.

U subotu ću već biti u V. Napustit ću fakultet i krenuti u novi život, kojemu će ljubav prema Kristu biti osnova.

Ovim pismom želim vam zahvaliti, jer da nije bilo vas, ne znam da li bi krenula ovim putem na koji krećem s radošću. Preporučam se vašim molitvama, kao što ću se ja vas sjetiti u svojima. Mnogo, mnogo vam hvala i za sreću koju sam upoznala, za smirenost i olakšanje koje je nastalo pošto sam položila oružje i predala se Bogu.«

Marija

Nemoj zahvaliti meni uredniku, nego našem GLASNIKU. On ne bi htio biti posrednik za sretne brakove, nego bi htio da bude veza onim dušama koje traže osobito Božanskog Zaručnika. Zato nam se javite vi koje se kolebate i pišite nam u koji biste samostan htjeli stupiti. GLASNIK će vam odgovoriti.

■

SLIKA

U prilogu Vam šaljem uzorak božićnih čestitki koje je izdao ovaj župni ured s molbom da bi božićni broj Vašeg lista Srca Isusova i Marijina imao sliku naše božićne čestitke na omotu. Imamo fotolite, koje Vam možemo odmah poslati, s time da nam ih kasnije vratite. To bi bio jedan od načina propagande u korist gradnje Svetišta oca Leopolda u Maglaju. Ujedno Vas molimo da biste u Vašem listu oglasili da se mogu nabaviti božićne čestitke na adresu: *Župni ured* Maglaj. Cijena po komadu je 0,70 dinara, najmanja narudžba je 300 komada.«

Anto, zakasnio si! Već je odavno sve bilo u tiskari, kad si se javio. Stavio sam sliku ovdje u sam GLASNIK.

■

SURADNICI

»Čuo sam od svojih prijatelja koji su bili na SUSRETU mladih u Zagrebu — ja sam nažalost bio bolestan i zato zapriječen — da su vrlo zadovoljni. Osobito zbog izvrsnih i brojnih suradnika. Zanima me tko je ove godine tako oduševio mlade prijatelje sjemeništa na Šalati?«

Željko

Bili su to svećenici-predavači; Juraj Batelja, Andrija Kičićek, Josip Klarić (župni-nogometni trener!), Danijel Labaš, Marijan Pavlenić i Petar Ribarić. Posebice je oba ljetna susreta zaključio neumorni rektor Bogoslovije na Kaptolu Msgr. Đuro Pukec. Teško je također dovoljno istaknuti koliko su valjali svi sjemeništarci »šerifi«, kao i njihov »maršal« o. Ivan Cindori, koji je ovog ljeta podijelio osobito mnogo lijepih i vrijednih nagrada za uspomenu na nezaboravne susrete i natjecanje. Trebalo bi još spomenuti i slikare i crtače, pa cijelu »posadu« naše kuhinje i blagovaonice. Svi su oni pomogli da su se ovogodišnji posjetioci sjemeništa kroz grupe i »šatore« više upoznali i bolje sprijateljili.

nakana apostolata molitve

DA RAZNE KRŠĆANSKE ZAJEDNICE MOLE JEDNE ZA DRUGE ZA POSTIGNUĆE MILOSTI SJEDINJENJA.

Jedinstvo kršćana

Nemojte misliti da su krvavo progonstvo ili brutalna nepravda najveće boli Crkve.

Crkva više trpi što nije mogla ostvariti jednu od najžarčih želja Isusa Krista, koju je On izrekao nekoliko sati prije svoje smrti; želju da budu jedno svi koji vjeruju u Evanđelje. Crkva trpi od shizma i hereza što je razdiru.

Shizme ili raskoli su nasilna odcjepljenja jednog dijela Crkve od vlasti vrhovnog Svećenika, središta katoličke vjere.

Najveća odcjepljenja izvršile su istočna i protestantska Crkva. Raskol istočnih Crkava počinje od 9. stoljeća, a konačno je izvršen u 11. stoljeću. Taj raskol povukao je za sobom Grke, Rumunje, Bugare i osobito ogromno mnoštvo Rusa.

Raskol protestantskih crkava potječe od 16. stoljeća. Pogodio je osobito Njemačku, skandinavske zemlje, Englesku i, dosljedno, kasnije Sjedinjene Države Amerike dio Kanade i Australiju.

Hereze su nazori protivni tradicionalnoj vjeri. Bilo ih je već od početka Crkve. Neke kao Arijeva hereza u 4. stoljeću, gotovo su potresle temlje kršćanstva.

Nema raskola a da ga ne prati i hereza. No treba još nešto razlikovati u toj stvari. Između istočnog raskola i rimokatoličke vjere razlike u nauci nisu velike. Najveće zapreke stvorile su politika, nacionalnost i rasa. Mnogo je teže složiti se s protestanskim crkvama, koje se između sebe razlikuju u vjerovanju i čine grupacije, nekad vrlo velike.

Treba mnogo moliti za jedinstvo kršćana. S mnogo prava nazivljemo one koji ne misle kao mi »našom odijeljenom braćom«! Neka bi svi poslušali Kristovu riječ: »Da bude jedno stado i jedan pastir«.

P. Julleville

naša obitelj moli

Ne zgražanje, već osobni ispit?

NIJE SLUČAJNO ŠTO JE KRIST ŽIVIO U OBITELJI KOJA SE OSIM POŠTENJEM I BOGOBOJAZNOŠĆU JEDVA IMALA ČIME POHVALITI PRED SVIJETOM . . .

Lijep je običaj nas katolika da u našim crkvama za blagdan Rođenja Spasiteljeva gradimo »Betleheme«. Ali ti naši »Betlehemi« nisu tu zato da bi bili još jedno sredstvo kako da se postigne što bolji »štimung« i pojača tzv. božićno raspoloženje. Jer, ako ćemo pravo, mnogima Božić služi samo kao još jedan razlog za obilno uživanje u jelu i za ispijanje alkoholom napunjenih čaša.

Drugima pak Božić i »Betlehemi« u našim crkvama služe za zgražanje nad zločom i tvrdim srcima stanovnika Betlehema, koji nisu htjeli pod svoj krov primiti jednu trudnu ženu pred porod. Jest, dobro je da se zgražamo ne samo nad stanovnicima Betlehema nego i nad tolikim nepravdama i zločinima današnjih ljudi. Ali kao kršćani ne smijemo ostati samo na zgražanju.

Nije se Sin Božji ni slučajno ni zabunom rodio u nastambi životinja. Naš nebeski Otac vrlo je dobar pedagog i on nam je i rođenjem i životom svog Sina, pa konačno i njegovom smrću, mnogo toga želio poručiti.

Nije slučajno što je Krist živio u obitelji koja se osim poštenjem i bogobojaznošću jedva imala čime pohvaliti pred svijetom. I danas su to kreposti kojima se ljudi dive, ali koje ne žele u većini slučajeva slijediti. Zar se nad Isusom nisu zgražali i sami njegovi sugrađani kad ih je poučavao u sinagogi: »Odakle njemu ovo? (..) Nije li ovo tesar, sin Marijin (...)?« Njihovo zgražanje nad tesarom bilo je zapreka da upoznaju istinu, da se dublje zamisle i da čovjeka cijene po njegovim osobnim vrijednostima, a ne po porijeklu i po debljini kese.

Želio bih da naše zgražanje bude drukčije, da bude plodonosno. A da bi bilo plodonosno i spasonosno, potrebno je da nas pogreške drugih potaknu na osobni ispit savjesti. Mnogo puta se naime mi u svom životu nismo baš mnogo razlikovali ni od Betlehemaca ni od Nazarećana. Neka nas zato naši »Betlehemi« potaknu na ovo obraćenje i preispitvianje stavova, da budemo bolji i dosljedniji sljedbenici Istine rođene u betlehemskoj štalici.

T. Trstenjak

Isusov dolazak

S vječnih brežuljaka, iz rajske domovine, silazio je mali Isus, naš dragi Božić. Silazio je Bog u ljudskom tijelu među nas, u dolinu suza.

Bila je tada vedra zimska noć.

Srebrnasto-žuti mjesec putovao je plavim nebom, zamišljeno i polako, vodeći za sobom jato zvijezda. Njegova meka srebrnasta svjetlost razlila se bijelim snijegom, što je tada prekrivao proplanke, šume i putove, a mraz je škripao pod njegovim bosim nogama.

Mali Isus je koračao tim šumskim putem, putem k našoj bijedi, putem k našoj krivudavoj savjesti i strašnoj mržnji.

Odjednom se sva priroda naglo probudila, jer je osjećala u tom malom Djetetu silu i blizinu svog Stvoritelja. Zadrhtala je priroda, ali čovjek nije pred Njim zadrhtao. Pred Njim se zatvarahu vrata svih kuća u Jeruzalemu. Za Njega nema mjesta u doličnu stanu. Hajde, Ti Bože, u štalu, hajde Ti, Isuse, započni svoje djelovanje iz jasala i u jaslama, a meni ne dosađuj i pusti me na miru!

I dok čovjek ne haje, priroda se klanja svome Bogu. Snijeg je prvi proplakao i rekao Isusu:

— Oprosti, dragi Isuse, što Ti smetam i hladim Tvoje noge! Ti si mi zapovjedio da dođem na zemlju, da padam i da pokrijem tu jadnu iscrpljenu i bijednu zemlju. Ja se bez Tvoje volje ne mogu nikamo maknuti. Reci mi, molim Te, da Ti se uklonim! Put Tvoj da bude ravan, širok i čist!

Isus mu odgovori milo i blago: Ostani samo na zemlji, dragi sniježe! Ja hoću da se mučim i mrznem jer idem da spasim čovjeka, koji mi je zatvorio vrata svog srca, te mi ne da da uđem i da se malo ogrijem!

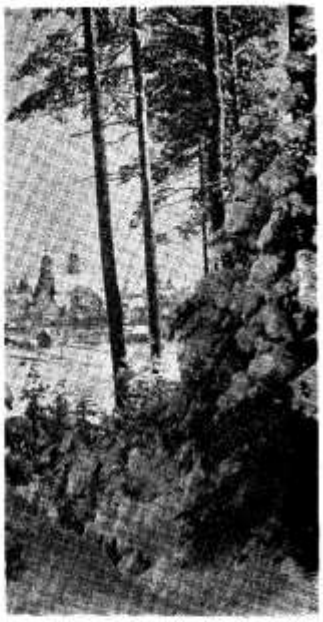

KROZ VJEKOVE ĆE LJUDI KIDATI TVOJE GRANE ZA BOŽIĆNA DRVCA...

Zatim se duga povorka jela snažno poklonila Njemu, svome Bogu. Najveća od njih govorila je ispred ostalih:

— Hvalimo Te, Stvoritelju naš! Zašto nam nisi najavio svoj dolazak i zašto nam nisi zapovjedio da Ti dignemo veliki slavoluk i cvijeće prosipamo ispred Tvojih nogu?

A Isus će i njima blago se smješeći: Ne, ne! Ja nisam došao da mi se služi, nego da ja drugima, svima vama služim. Hoću da se ponizim i da spasim oholo čovječanstvo!

Zatim je pristupio najvećoj jeli i blagoslovio je uz poljubac rekavši: Blagoslovljena budi, jer će od tebe praviti moje jaslice. Kroz vjekove će ljudi kidati tvoje grane za božićna drvca i kitit će ih za badnjih večeri i bit ćeš od sada drvo veselja!

Ptice, iako je bila noć, probudile su se i u velikom jatu doletjele iz svojih gnijezda. One su veselo zapjevale složnim svojim glasom pjesmu mira i pjesmu ljubavi »Svim na zemlji mir, veselje«, slaveći tako svoga Stvoritelja, a onda ga upitale:

— Kamo ćeš, Isuse, na ovakvu zimu?

A Isus se nasmiješi od radosti te im još milijim glasom odgovori: Idem spašavati čovjeka, zlatne moje ptičice!

I otišao je dalje, a jedna je ptica rekla: Ja sam vidjela kako na ovoj zemlji teku potoci krvi. I kad sam upitala od čega je ta krv, odgovorili su mi da je to krv još nerođene djece, koju su majke ubile da bi se na lak način oslobodile tereta odgoja, a liječnici i drugi njima slični da bi zaradili što više novca. Zato mi je jasno zašto Isus ide na zemlju.

Druga je ptičica rekla kako je njoj rečeno da je svijet strašno zaražen idolima. Klanjaju se televiziji, radiju, seksu, novcu, ali samo Njega zaboravljaju i neće nikako da se Njemu obrate i da ga imaju za svoga Boga. Onda nije čudo što se Isus tako žuri po takvoj studeni.

Treća je rekla kako su današnji učenjaci proglasili da više nema Boga i da je ludost u Njega vjerovati. Ali je na to netko iz Neba rekao: Recite svijetu da čovječanstvu nema spasa dok ne dođe On iz Neba i dok ga ne digne iz ovog blata grijeha. To se obistinjuje upravo sada, ove svete noći. Pa to je veliki događaj za čovječanstvo! Dakle dolazi sam Bog, dolazi Sin Božji, dolazi druga Božanska Osoba Presvetog Trojstva. Blago ljudima!

I ptice su nastavile već započetu svoju veselu pjesmu:

»Sina svoga, Boga moga,
Od Djevice rođenoga,
S Ocem, Duhom jednakoga
I na svijet poslanoga!«

A Isus je išao dalje. U rukama je nosio svoje Srce kao goruću svijeću. Ona je gorjela, a njezin se plamen zvao ljubav. S tim plamenom će rasvijetliti mrak i zapaliti ledena ljudska srca. I tako je stupao radosno i dobrovoljno u dolinu suza, iz koje se čuo plač čovječanstva, a iz visine se orila anđeoska pjesma »Gloria in excelsis Deo«.

Sada nas Krist baš u ove dane pred svoj dolazak poziva da za svoje propuste i za sva zanemarivanja Ljubavi koju nam je On dao i za koju je On došao na svijet, svi pristupimo sakramentu Ljubavi, gdje nas čeka On da upali naša srca svojim plamenom Ljubavi. Svi smo mi grješnici i svi se dobro poznamo. Samo treba reći tri riječi: Ja **hoću** poći na svetu ispovijed! Ja **mogu** poći boljim putem svog osobnog života! Ja **moram** odbaciti starog čovjeka, a prihvatiti Tebe, o Bože moj!

Ilija Matanović

TIM SVIJETLOM ĆE SE RASVIJETLITI MRAK I ZAPALITI LJUDSKA SRCA...

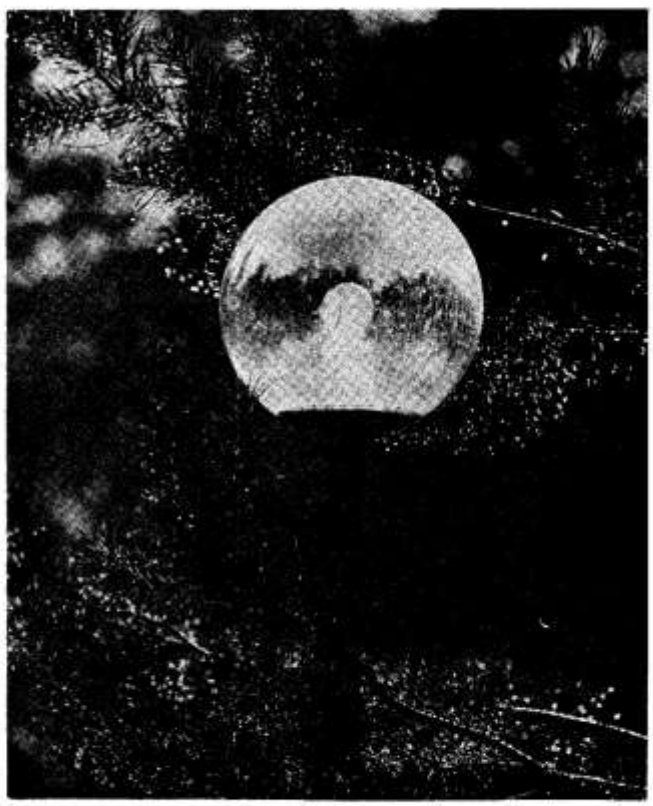

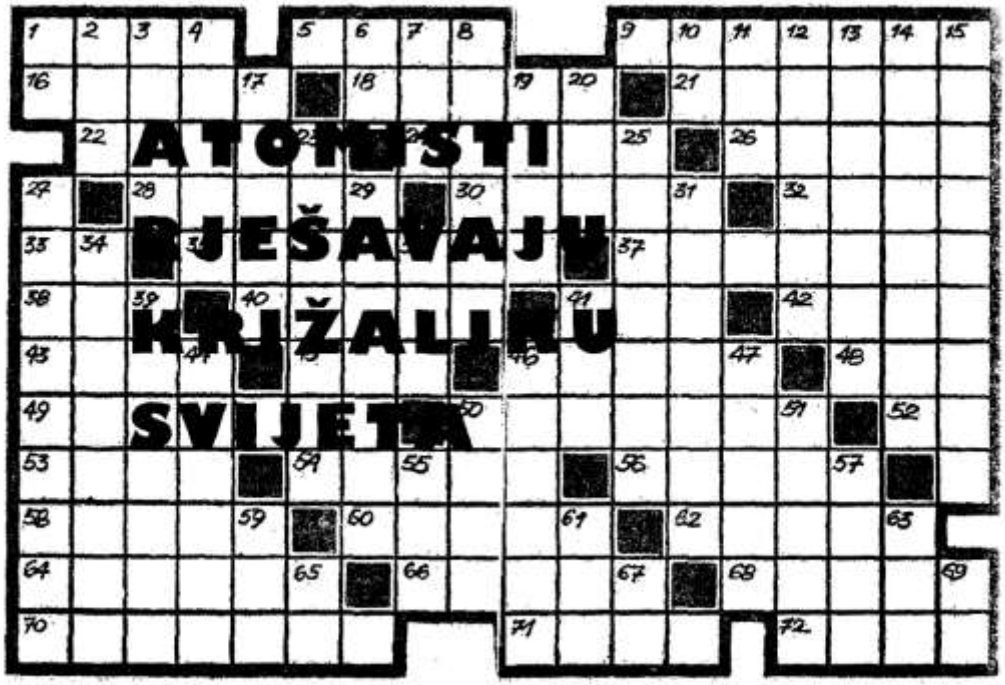

Da vam govorim kako je svojim odgonetkama velike križaljke svijeta došao od Boga Erwin Schrödinger, začetnik matrica, koji napose reče da je život bez Boga nezamisliv?

Ili Louisov brat Maurice de Broglie, specijalist za kristalno promatranje atomske strukture, koji predsjeda katoličkim sastancima u Francuskoj?

Ako sam geolog, priznat ću s geologom Barroisom: »Geologija naših dana samo je još modernizirala klasične dokaze da postoji Bog.«

Ako sam fizičar, govorim s velikim Planckom: »Moja znanost i religija susreću se u pitanju opstojnosti i naravi Najviše Moći, koja upravlja svijetom.«

Ako sam astronom, priznajem s Eddingtonom i Caradom, poput Einsteina: »Vjera i prirodne znanosti ne ratuju *više međusobno. Ne idu više* ni usporedno jedna kraj druge, već nam izgleda, da jedna drugu zove, želeći da se sjedine.«

Ako ste biolog, recite slobodno s njemačkim istraživačem protozoa Ehrenburgom: »Prirodoznanstvenik osjeća više nego itko drugi ... veličanstvenost, uzvišeni red — i klanja se udivljen u poniznosti i nadi pred redom u svemiru, pred Stvoriteljem svih stvari. Osjeća da je u vezi s Onim koji je proizveo red.«

Ako ste liječnik, recite sa slavnim Carrelom da vam je »religija i molitva potrebna kao zrak i voda«.

BOG JE SVUDA

— Ah, velite, ja se ne bavim znanošću.

— Ništa zato! Ipak se i vi bavite samim sobom, a pomalo i Bogom. Vaše srce pjeva kao i Lamartinovo da u sebi nosi želje kojih nijedno oko *ne može izmjeriti, i vaši* pogledi prelaze na drugu stranu života. Poput Lamartinea i vi potreseni osjećate da mora postojati Bog jer bi inače vaša savjest bila sudište bez suca.

Stvoritelj! »Kamo da se okrenem, pita nas Psalmista, a da ga ne nađem« — kad je On svuda i svuda se javlja? Kad je On u kapi rose i u raskošnoj zvijezdi! U šumu Niagare i blagom smiješku srca!

On je bio, veli Newton, na vrhu njegova dalekozora.

On je bio, priznaje Driesch, pod lećom njegova sitnozora. Pa On je pred svakom dušom. Ali što to govorimo, ta On je u svakoj duši koja mu ohlo i zlobno nije zatvorila vrata.

PLATEAUOV POKUS

Mladi profesor, slobodni mislilac, izvodi pred svojim učenicima poznati Plateauov pokus. Pred njim je staklena posuda, većim dijelom ispunjena vodom, gore je nadolio nešto ulja. Profesor počne okretati ručicu koja prolazi kroz posudu. Pri tome okretanju ulje počne stvarati kuglu, koja se zajedno s ručicom okreće oko sebe. Kod brže vrtnje kuglica ulja dobiva oblik leće. Napokon se jedan njezin dio kida, pa se okreće oko leće, koja se vrti u sredini.

— Gledajte, govori profesor motriocima, tako vam je nastao svijet!

Svi promatraju i šute. Na to će jedan od njih:

— Gospodine profesore, cijelu ste nam stvar lijepo izveli. Samo nam niste protumačili tko je stvorio te kugle i tko je zavrtio svemirsku mašinu kao što ste vi vrtjeli ovu ovdje?

TRAŽI SE PRVI POKRETAČ

Primjer nije loš. Ali nije potpun. Uviđamo da je Netko morao pokrenuti sve svemirske mase, koje su u nezaustavnom i vrtoglavom pokretu.

Mi se ne možemo zadovoljiti odgovorom ljudi, koji nam slikaju svemirske vagone kako jure i stalno govore da ti vagoni idu u beskraj bez lokomotive. Pitamo: odakle pokret Zemlji, Suncu, zvijezdama, galaksijama, univerzumu?

Sigurno je Netko sve te svemirske avione napunio benzinom, sve te lokomotive napunio ugljenom, sva ta tjelesa silom. I kad se sve energije survaju u krilo topline, zaustavit će se propeleri, zastat će kolesa ...

TRI MODERNE TEZE VJEČNOSTI

— E, vidi se, vele vam ti profesori koji prate materiju kroz njezin razvoj u vječnosti, vidi se da vam nisu poznate tri teze sadašnje nauke o svijetu. Teze o vječnosti materije, o vječnosti gibanja i o vječnosti borbene evolucije.

Sve te misli postaju jasne ako spoznate da se svijet steže i rasteže. Svemir je nalik na harmoniku, koja se rastegne i opet stegne. Nalik je na srce, koje pulsira u neizmjernim, blagim grčevima. Prije sadašnje faze svemir je mogao proći nebrojenim drugim fazama svog razvitka. Mi doživljavamo, a to se zbiva kroz zadnjih 10 milijardi godina, epohu u kojoj se svemir rasteže. Melodija koju slušamo, prizori što ih gledamo, divni su. No naši će potomci možda gledati kako se svijet steže i ponovo ruši u prvotno stanje. Kao ptica feniks, koja ostari i umire zato da se ponovo još divnija rodi ...

ODAKLE SVEMIRSKA HARMONIKA?

— Uviđam, odgovarate sa slavnim dominikancem Sertillangesom, da se harmonika može stezati i rastezati. Ali time nam nije protumačena niti muzika, niti sam instrument. Jer ja pitam dalje: Odakle svemirska harmonika? Kako to da je počela svirati?

— Smiješni ste, kažu. Ova harmonika nije započela svirati, nema tvornice, ni tvorničara koji bi je napravio.

— Zbilja, znači da se napravila sama? Znači da sve što jest, sve što ima, sve što proizvodi — jest, ima, proizvodi sama od sebe? Znači da je njezino opravdanje u njenoj vlastitoj utrobi? U njezinoj nenužnoj balansiranoj, nepostojanoj naravi? Mogu svaku pojavu u svemiru uzeti napose, za svako biće promatrano izolirano, pronaći uzrok i opravdanje. Zemlja je mogla nastati pod utjecajem Sunca, ovo pod utjecajem određenih slika iz krila pramaterije ... Ali OPRAVDANJE, UZROK PRAMATERIJE — materije uopće — u sebi, tj. u njoj — ne mogu naći, i moram tražiti izvan nje. U sebi je preslaba, u sebi je nemoćna, u sebi je neshvatljiva, a da sama sebe opravda, da sama sebe postavi u srce ništavila nad ponor nepostojanja.

Tko ju je izveo nad tamu bezdana, obdario je prvotnim elanom i impulsom, ognjištem energije, ključanjem tolikih oblika? Ako materijalni svijet traži posljednji razlog izvan sebe, onda se moram dotaknuti skuta Bića, koje nosi razlog svog opstanka neovisno o svemu — u sebi.

A to ne može biti ograničeno, iskidano, smrvljeno biće svemirsko, nego bezgranično, prepuno, prejako Biće nadsvijeta!

NO, TO JE METAFIZIKA!

— No, vi ste, vele nam, prešli u metafiziku! (nauku o zadnjim uzrocima)!!

— Zašto ne? Zašto ne? geolog Ternier napisao je u svojoj divnoj knjizi o velikim zagonetkama svijeta da misaoni čovjek ide u metafiziku jer ga onamo vodi svakodnevna fizika i astrofizika.

ŠERIF ŠESTE GRUPE

Nakon teških i mučnih završnih školskih dana zagrebačko malo sjemenište na Fratrovcu okupilo je u svoje krilo ni manje ni više nego 85 mladića-dječaka koji su se željeli malo duhovno obnoviti u duhovnim vježbama ili, bolje reći, u prijateljskim susretima, koje je ove godine vodio dobri P. I. Halambek.

I ja sam imao priliku da budem tamo, premda ne spadam u njihovu dob. Doveo sam naše dečke iz moje župe i tako me zapalo da budem »šerif« šestoj grupi.

Zbilja je to jedinstvena prilika da se vidi kako se lijepo i uistinu bratski i istinski surađuje s kolegom koga prvi put vidiš u životu. A nisu tu bili samo Bosanci, ili Zagorci, ili Dalmatinci, ili Slavonci. Ne, brate! tu se skupiše od lijepog Sinja, pa preko Sarajeva, do Posavine, Slavonije, Zagorja i samog Zagreba. Tu su djeca i sela i grada, ali nema razlike. Svi su se dali u jedno: što bolje organizirati rad u grupama i na čelu sa »šerifom« izbiti na prvo mjesto.

Bila je divota promatrati kako se radi i marljivo slušaju predavanja, da bi se na plenumu dao izvještaj po grupama. Imam pri ruci i jedan izvještaj s tog plenuma pa me zadivljuje kako ta mala stvorenja lijepo zapažaju i uočuju probleme. Tako jedan među njima kaže:

»Imamo različitih vrsta sreće koje čovjek traži svagdje i na svakom mjestu. Ali nije bitno naći pravu sreću, nego je bitno da otkrijemo smisao prave i najveće sreće.« Zar nisu to lijepe riječi jednog sedmoškolca?

Drugi naglašuju prijateljstvo, što je i bio cilj duhovnih vježbi, da se stekne što više prijatelja, a na koncu da se svi sjedine s Vječnim Prijateljem.

Treći su izvještavali kako nas Isus zove k sebi da nastavimo ono prijateljstvo koje je on započeo i da ga dovršimo da se svi ljudi spase.

Na kraju duhovnog susreta bila je sveta ispovijed za sve učesnike da bi sutradan bila različita natjecanja.

Svršetak je bio veličanstven. O. Rektor je uistinu bio velikodušan u nagradama za najbolje pojedince, skupine ili spretne humoriste, koji su svojim znanjem i umijećem sve nas zabavljali skoro do pola noći. Uistinu je bilo lijepo i prekrasno — kao jedna obiteljska zajednica koja je zajedno sto godina, a ne samo tri dana.

Takvih susreta trebalo bi još! Svi koji su bili željeli b da opet dođu, a one koji nisu bili, ili možda ne znaju, trebali bi malo bolje obavijesti ti o ovim susretima.

Ilija Matanović

IVAN MERZ

1896-1928

Piše: B. NAGY

Već je prošlo pedeset godina otkako je u Zagrebu, u svojoj 32. godini života, 10. svibnja 1928., umro mladi katolički intelektualac i veliki apostol hrvatske mladeži dr Ivan Merz.

Iako nas od njega dijeli pola stoljeća, njegov duh i njegove ideje osjećamo još uvijek kao živo prisutne i u našem vremenu.

Godine kad su se svečano komemorirale deseta i petnaesta obljetnica Ivanove smrti, bile su to 1938. i 1943., proglašene su »Godinama Ivana Merza«; u njima je posebno mladež katoličkih organizacija, koja je nasljedila Ivanovu baštinu, nastojala što dublje upoznati njegovu duhovnu baštinu koju je iza sebe ostavio.

U ovoj godini, kada se navršava pedeseta obljetnica njegove smrti, dužni smo svi, a napose mlada generacija, što bolje upoznati tog budućeg hrvatskog blaženika i sveca. Zato ćemo tokom godine u ovoj rubrici donositi njegove misli, ideje, kao i prikaze njegovih bitnih vrlina koje imaju značenje i u naše vrijeme.

ŽIVOT

Evo nekoliko najvažnijih podataka iz njegova života!

16. XII 1896. Ivan Merz rođen je u Banjoj Luci, gdje pohađa osnovnu školu i gimnaziju.

1914. polaže maturu.

1915. — Nakon kratkog boravka u vojnoj akademiji u Bečkom Novom Mjestu započinje studij na bečkom Sveučilištu.

1916—1918 — Boravi u ratu na talijanskoj fronti.

1920—1922 — Studira u Parizu.

1922. — Vraća se u Zagreb, gdje postaje profesor francuskog jezika na Nadbiskupskoj gimnaziji.

1922—1928 — Kroz šest godina razvija u Hrvatskoj ogromnu apostolsku djelatnost u katoličkim organizacijama tadašnjeg vremena. Suosnivač je bivšeg Hrvatskog Orlovskog Saveza, pokretač liturgijske obnove i začetnik provedbe Katoličke Akcije u Hrvatskoj. Sav svoj život potpuno je stavio u službu Krista i Njegova Kraljevstva.

10. V. 1928. umire u Zagrebu, nakon neuspjele operacije.

1958. pokrenut je informativni postupak za njegovo proglašenje blaženim.

BAŠTINA

Ivan Merz je u svome kratkom životu stvorio i ostavio bogatu duhovnu baštinu kao plod ne samo svoje izvanredne intelektualne nadarenosti nego i dubokog religioznog iskustva. Taj književni opus — pisana baština — uključuje u sebi njegov opširan dnevnik (800 str.), 140 članaka i raznih studija objavljenih u 22 časopisa, šest brošura, njegovu doktorsku disertaciju, opširnu korespondenciju i mnoge neobjavljene rukopise. Ukupno preko tri tisuće pisanih stranica. Iz tog velikog duhovnog blaga donosit ćemo najljepše misli tokom ove godine na ovim stranicama.

Evo što, na primjer Ivan kaže o molitvi u svome dnevniku. Zapisao je ove misli u svojoj 18. godini: »Religija je bez molitve mrtva. No molitva se ne mjeri na duljinu i ona se ne mora čitati iz knjiga. Razgovor iz vlastitog čuvstva, razmišljanje o Pismima i namjerama Svevišnjega, to je molitva. Bog je duhovno biće. A pošto smo mi tjelesni, to je misao na Njega tjelesno duševna. Da Ga razumijemo, postao je Emanuelom, nama sličnim. I mi se Isusu možemo moliti i ta nam je molitva mnogo lakša jer nam je Isus bliži.« (Dnevnik 25. X. 1914.)

IVAN JE PUCKU ŠKOLU POLAZIO U BANJA LUCI

BOŽIČNO PISMO STAROJ MAJCI

ZNAM, MAJKO, DA ĆEŠ MISLITI NA DJECU SVOJU, KOJA SU TI NEKADA U POVORKAMA DOLAZILA, A SADA SMO RASPRŠENI SIROM SVIJETA.

Draga moja majko!

Došao je još jedan Božić koji ću provesti daleko od tebe, daleko od starog doma, daleko od rodnog kraja.

Kad se ovako u ove predbožićne dane nađem sam naveče, ugasim svjetlo, zatvorim oči i onako u tami mislim na svoju mladost i na mladost svih nas koji smo je baš ovdje u daljini i tuđini ostavili.

Mislim na sve nas što nas naše majke širom bijela svijeta uzaludno čekaju hoćemo li im doći, hoćemo li poljubiti njihovo naborano i uvelo lice i da li ćemo se doći ugrijati na njihovu srcu?

Ja ću, draga moja majko, evo, i ovaj Božić, već deseti po redu, proslaviti u tuđini, bez tebe, sa svojom obitelji. Čitava kuća plivat će u moru svjetla, usred sobe bit će božićno drvce, na kojem će plamtjeti svjećice, a pod drvcem bit će poredani darovi. Moj će se sin (tvoj unuk, koga još nisi ni vidjela) veseliti i pljeskati ručicama. Moja žena, a tvoja snaha, koju također ne poznaš, a koja ni tebe ne pozna, bit će ushićena i radosna u svojoj zemlji, a ja ću se jedini u tome času sjetiti tebe i možda plakati.

Ja bar imam obitelj uza se pa ću na trenutke biti radostan s njima, ali ti, jadna moja majko, tebe se nitko neće sjetiti. Nećemo se sjećati tebe, koja si nas rodila i koja si mi dolje u onom nezaboravnom rodnom kraju sama kao grana odsječena i veneš na opustjelu ognjištu, gledajući niz sokak hoće li koje dijete doći i tebi učiniti dane ljepšim?

Jadna moja majko! Ja znam na što ćeš ti na Badnje veče misliti, kad budeš sama sa suzama u oku večerala, sama palila svijeće u zelenom, davno posijanom, žitu u tanjuru, u čaši povezanoj trobojkom, i kad budeš sama grijala svoje stare kosti u zapećku stare peći, koju sam još ja složio od cigala.

Znam da ćeš misliti na nas, svoju djecu: ta na koga bi drugoga ti i mogla misliti? Ja sam onaj Benjamin koga si s mukom rodila, suzama ga gojila i krvavim žuljevima na noge postavila da bi me napokon tuđini dala. Ja sam onaj u koga si vjerovala da će ti biti pomoć i potpora u starosti. A sada?

Otisnuo sam se u svijet. Ostavio sam stari očev dom, ostavio sam zemlju i motiku, njive i oranice i ... da budem gospodin! Neki čak kažu da i jesam gospodin. Znam da se i ti, jadna majko, tješiš time da si od mene stvorila gospodina, koji se ne mora znojiti na suncu za žestoke ljetne vrućine, okapajući njive, niti zimi sjekući drva u zamrznutoj šumi. I dobro je da se time tješiš. I da ne znaš kako sam ja veliki bijednik. Sto puta veći nego da dolje na djedovini sijećem drva i da okopavam svoje njive.

Jadno ti je ovo naše gospodstvo, majko! Gore smo sluge od onog našeg posljednjeg čobanina. Zbog onog nesretnog komada kruha, zbog tih prokletih prnja na sebi grbimo se po cijele dane i dane po kanalima, »bauštelama«, prugama... provodeći one slobodne sate u ćumezima, zatvoreni kao u zatvoru utamničeni, i ponizno pozdravljamo tuđeg gospodara, uviješ gorega, majko, nego što smo sami.

Kako smo se ljuto prevarili, sirota moja majko, ti i ja!

Sjećam se dobro, draga mamo, kako si mi kad smo prolazili pored škole na našu njivu kopati, uvijek govorila:

— Uči, dijete moje lijepo, uči, da nam budeš na ponos i diku, i nama i cijelom našem rodu!

A ja sam, evo, učio i postao ... tuđi sluga i danas se ne mogu otkupiti od svoje Švabice jer mi nikamo ne da poći, a posebno ne k tebi, u moju dragu domovinu.

Ovo je već deseti Božić što ga provodim daleko od tebe, daleko od rodnog kraja i svih lijepih uspomena.

Kaži mi, majko, po duši, ne bi li voljela da si me kod kuće zadržala da krčim šumu i sijećem drva, da kopam i orem na svojem, da budem svoj gospodar na svojoj očevini, nego da ti danas iz daleka, gospodin, činovnik, pišem?

Ne zamjeri, moja majko, i ne uzmi mi za zlo ove zloguke riječi, koje pišem na današnji sveti dan, kad bi se čovjek morao samo veseliti. Pišem ih zbog tebe, ujaka, strica, bratića, stričevića i svih naših susjeda. Da vidite kako vas cijenim i kako ste mi svi, svi dragi, ovako daleki. Svi vi koji se danas sakupljate u staru očevu kuću s crnim gredama, oko toplih peći naših, da zapalite svijeće u žitima koja ste posijali na tanjure, da unosite slamu u naše domove, da dijelite orahe našim najmlađim po starim običajima. Skupljate se da pjevate i naše prastare božićne pjesme, a posebno »U sve vrime godišta«.

Dobra moja majko, kukavice sinja, neka ti je SRETAN BOŽIĆ! Pozdravi mi sve ostale naše majke, koje nas i ove godine uzalud čekaju. Pozdravi sve očeve, čiče, strine, bake, djedove, ujne, ujake ... Sve one koji nas nisu zaboravili. I svima neka vam je sretan Božić! Sretniji neka je nego nama, gospodi u tuđem gradu, tuđoj zemlji ...

Eto, moja majko, znam da ćeš opet suze prolijevati radi mene i moga gorkog života, ali, majko moja, sjeti se onih majki koje žele i željno očekuju bar pozdrav od svoje djece, koja su ih baš potpuno zaboravila. Kako je, majko, njihovim srcima?! Kako je, mladim i vjernim suprugama s mnogobrojnom djecom, koje vjerno i još uvijek čekaju i računaju na povratak, ali uzalud?

Koliko danas djece, moja majko, čeka i dan i noć svojih roditelja, ali sve je uzalud i sve se svodi na samo očekivanje i nadu. Pa, eto, budi zahvalna Bogu i na takvoj sudbini, da te bar nisam zaboravio u svom srcu.

Primi, majko, pozdrav od mene, svoga sina, od sinčića Wildebrandta, i napokon od moje gospođe Adolfine. Svi te iskreno pozdravljamo i svi ti još jednom želimo sretan Božić.

Uz sinovski pozdrav Tvoj sin

Ante

OVO JE VEĆ DESETI BOŽIĆ ŠTO GA PROVODIM OSAMLJEN U TUĐINI...

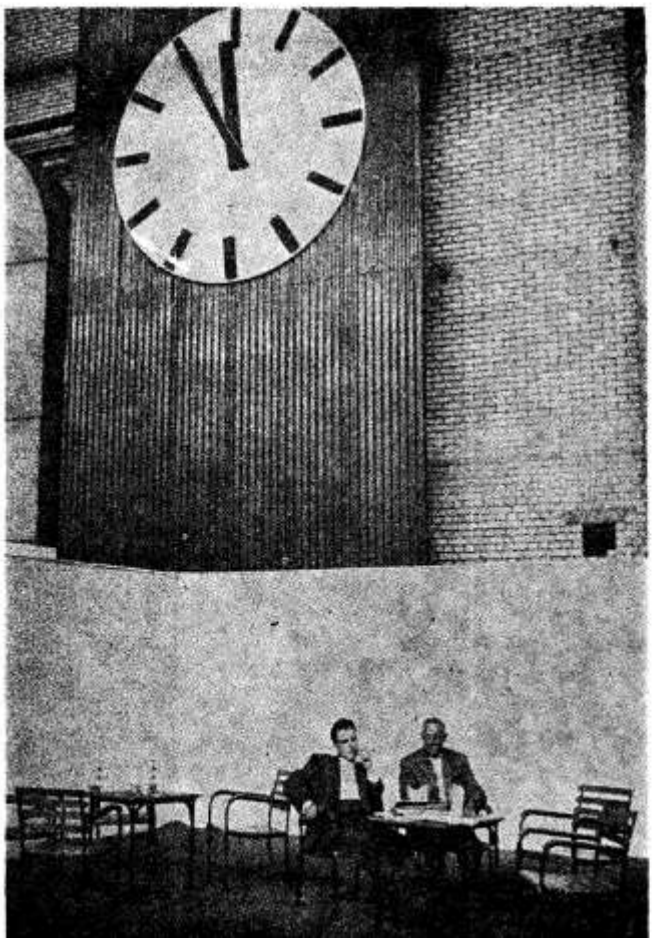

NEK SE RADUJU NEBO I ZEMLJA!

STAJA

Isus se rodio u staji.

Staja, prava staja, nije onaj veseli lagani trijem što su ga kršćanski umjetnici pravili Sinu Davidovu, kao da se stide što je njihov Bog ležao u bijedi i nečisti.

Staja, zbiljska staja, to je kuća životinja, zatvor životinja što rade za čovjeka. Uboga starinska staja starinskih zemalja, ubogih zemalja, Isusove zemlje; ta staja ima samo četiri gruba zida, blatan pod i krov od greda i ploča. Prava je staja mračna, blatna, smrdljiva, u njoj su čiste samo jasle, u koje domaćin stavlja sijeno i slamu . . .

Najprljavije mjesto na svijetu bilo je prvo boravište jedinog čistog rođenog od žene. Sinu čovječjemu, koga će proždrijeti životinje, što se zovu ljudi, jasle su bile prva kolijevka, jasle, u kojima životinje preživlju divno proljetno cvijeće.

Isus se nije slučajno rodio u staji. Nije li čitav svijet golema staja, u kojoj ljudi žderu i izbacuju nečist? Ne pretvaraju li oni, paklenom alkemijom, u nečist najljepše, najčišće i najbožanstvenije stvari? A zatim se izvale na bregove gnoja i to nazivlju »uživanjem života«.

PASTIRI

Poslije životinja — njihovi čuvari. Da anđeo i nije javio veliko veselje, oni bi pohrlili k staji da vide Sina Tuđinke.

Pastiri žive, gotovo uvijek, samotno i daleko od ljudi. Ne znaju ništa o svijetu i svjetskim slavama. Svaki, pa i najmanji događaj što se dogodi u njihovoj blizini, jako ih uzruja. Čuvali su svoja stada u dugoj noći solsticija, kad ih najednom potrese svjetlost i anđelova riječ.

A čim opaze u oskudnoj stajskoj svjetlosti mladu i lijepu Gospođu, koja je šutećke promatrala sinčića, i ugledaju dijete, otvorenih očiju, crvene i nježne puti s ustima koje još ništa nisu okusile, odmah se raznježiše.

Rođenje, rođenje jednog čovjeka, jedne duše, što se malo prije utjelovila i dolazi na svijet, da trpi s drugim dušama, uvijek je toliko bolno čudo da dira i najprostija stvorenja, ona koja ga i ne razumiju.

DJEČICA

Nitko nije nikad doznao koliki su dječačići pali kao žrtve Herodova straha. Nije to, uostalom, prvi put da su u Judeji pod nož stavljeni oni što sišu još materino mlijeko. U starinska vremena sam je hebrejski narod kažnjavao neprijateljske gradove pokoljem, staraca, žena, mladića i djece. Štedio je samo djevojke, da ih učini robinjama. Sad je Idumejac Herod Veliki primijenio zakon odmazde na narod koji ga je prisvojio.

Ne znamo koliko je bilo nevine djece, ali znamo, ako možemo povjerovati Makrobiju, da je među djecom bio i Herodov sinčić, koji se nalazio kod dojkinje u Betlehemu. Možda je za staroga ženomorca, sinomorca i to bila osveta, a možda je i nešto trpio kad mu doniješe vijest o zabludi.

Malo poslije i sam je morao ostaviti život, oboljevši od gnusnih bolesti. Tijelo mu je živo istrunulo: crvi su mu istrošili sile. Noge su mu bile upaljene, disanje kratko, a dah mu je zaudarao. Odvratan sam sebi, pokuša se za stolom ubiti nožem i napokon umre, pošto je naredio Salomi da dade pogubiti i mnogo utamničenih mladića.

MUDRACI

Poslije životinja — prirode! — poslije pastira — naroda! — dođe i treća moć — znanje! — da savije koljeno pred betlemskim jaslama.

Stara istočnjačka svećenička kasta poklonila se novom Gospodinu, koji će slati svoje vjesnike prema zapadu. Mudraci se klanjaju onome koji će znanje riječi i brojeva podložiti mudrosti ljubavi.

Mudraci u Betlehemu predstavljaju stara bogoslovlja koja priznaju konačnu objavu, predstavljaju znanost što se ponizuje pred nevinošću, bogatstvo što pada pred noge siromaštvu.

Oni prinose ono zlato koje će Isus pogaziti. Ne prinose ga zato što bi ga siromašna Marija mogla trebati, nego da prije vremena poslušaju evanđeoske savjete: prodaj što imaš i daj siromasima . . . Ne darivaju miris da svladaju smrdež staje, već zato što se njihove liturgije svršavaju pa im neće više trebati ni dim, ni miris za njihove oltare . . .

Isus je primio sve nadarbine na koje je imao pravo. Čim odu mudraci, početa će ga progoniti oni koji će ga mrziti do smrti . . .

OKTAVIJAN

Kad se Krist pojavio na zemlji, zemljom su vladali zločinci i ljudi su ih slušali. I on se rodi podložan dvojici gospodara.

Jednome, jačemu i daljem u Rimu, i drugome, zloglasnijem i bližem u Judeji.

Jedna osoba, pustolovna i sretna, uz cijenu pokolja, zakvači carstvo, druga, također pustolovna i sretna, zakvači uz cijenu pokolja kraljevstvo Davidovo i Salomonovo.

Oktavijan, sin veletrijskog lihvara, pokaza se kukavicom u ratu, osvetljivcem u pobjedama, izdajnikom prema prijateljima, okrutnikom u odmazdama.

Taj je opaki i bojažljivi čovjek bio gospodar Zapada kad se rodio Isus, a nije znao da se rodio onaj koji će na kraju srušiti ono što je on osnovao . . .

Njemu je dostajala filozofija maloga, debelog plagijatora Horacija: uživajmo danas vino i ljubav, smrt nas čeka bez nade, ne gubimo ni jednog dana!

Ali je prije svoje smrti vjerojatno ipak naslutio rođenje Isusa, pravog kralja, koji će oboriti kralja zla . . .

NA HERCEGOVAČKOM BOZICNOM DIVANU

Bilo je pred Božić. Oživjelo selo u hercegovačkom kamenjaru. U velikom broju pristizali radnici toga dana iz Njemačke. Lijepo obučeni i uglađeni s punim koferima. Bilo je grljenja, ljubljenja s milima i dragima, a djeca uporno piljila u kofere misleći: Što im je tata donio iz tuđe zemlje za božićni dar?

Jedne večeri skupilo se veliko sijelo kod staroga Pere. On je i sada najugledniji čovjek u selu. Vjera mu je čvršća od kamena u kojem živi, načitan je čovjek i pametan. On je i prije i poslije prošlog rata naručivao hrvatsku i katoličku štampu, mnogo toga naučio, pa i druge upućivao.

Kuća je bila skoro puna ljudi razne dobi, većinom radnika iz inozemstva. Pričalo se o svemu i svačemu: o radu, zaradi, putu, o poznanstvu . . .

— Ljudi moji, ako mi dozvolite, ja bih rekao večeras nekoliko riječi, prihvati Božo, uvažen i pametan čovjek u selu.

— Hajde, Božo, da čujemo! — čuše se glasovi s raznih strana.

— Meni i svima je drago da smo ovo doživjeli. Hvala Bogu, pružila se prilika da se može zaraditi. Eto, sad naše selo ne možeš prepoznati, kuće kao u gradu. Tu je struja, moderni namještaj, radio, televizija i što ti ja znam. Da ustane moj pokojni otac, zavrtila bi mu se kapa na glavi. Neka, hvala Bogu!

— Dopustite i meni da ja koju reknem, javi se stari Pero . . . Hm, sve je to dobro što reče kum Bože, ali ima i druga. Istina je da smo postali kulturniji i napredniji i to je meni drago. Ali, para je, što bi rekli stari ljudi, davao. I Juda je pokliznuo radi pare. Teško je vjeru i paru zajedno očuvati. Čim para u džep, manitluk u glavu. Kad smo se mi rađali u slamaricama i jeli puru (još da je je i bilo!), bolje smo se Boga bojali, bili smo bolji i starijega smo poštivali. Nisam ja za siromaštinu, nemaštinu i glad. Treba nam i para i bolji život, ali ne dajte da nas para zaslijepi kao mnoge koji idu u inozemstvo. Mnogi pogaze sve što je dobro i sveto: propiju se, nađu kakvu ženetinu tamo, a ovamo poštena žena i djeca umiru od gladi. Onda, brate, vjera nekako otančala. Ljudi slabo mole, slabo se uzdaju u Boga; samo para, para, para, a za vjeru i molitvu tko te pita? Ljudi se naglo pogospodiše, pa neće ni da djecu rađaju. Moj pokojni otac rodio nas je šestero braće i tri sestre. Stajali smo na slamarici i živjeli većinom od pure. Hvala Bogu, svi smo opet dobro prošli u životu i sačuvali vjeru i poštenje. Danas, gledaj, kako se sve pomalo uvlače zli običaji. Mladi naraštaj neće ni muke ni truda. Počelo je već naopako: dvoje, troje djece i »fertik«! Onomadne priča mi pratar kako je ove godine prilično opao porođaj djece. Malo—pomalo i tako će se sve zaraziti i otići elać. Mene to muči kao Hrvata i kao katolika. Da je sreće i Božijega blagoslova, koliko bi djece mogli vi radnici više roditi nego mi. Danas dijete ne zna šta je glad. Jede i mrsno i slatko do mile volje. Nekakav blesav strah ušao u narod. Uvijek: »tko će ih prehraniti i odgojiti u ovaj vakat«, »bolje da ih nema«, kao da je Bog skinuo svoju ruku sa svijeta! Uči li nas naša vjera da neće

nitko propasti tko se u Boga uzda i moli za providnost? Eto pare i zapad rasklimaše nam i ovo vjere. Ne dajte se, ljudi, da nas proklinju kosti naših djedova, koji padoše u ovom kršu ... završi Pero u malo povišenom tonu. Ljudi su šutjeli, pušili i ispijali po koju rakijicu.

— Da i ja reknem koju prihvati Mate, također ugledan i imućan čovjek. Sve je ono onako što reče naš pametni Pero. Nestalo, bolan, vjere. Čim nje nestane, svaki se đavao zaleže u čovjeku. Para nam treba, ali ne smije nam para biti Bog. Eto, poznate svi našega Lalu. On je beli siromašan i tanak na kući. Svi znate da on ima deveteро djece i, štono riječ, sve jedno drugom do uha. Jednom ga ja upitah:

— Kako ti, bolan, Lale, s tolikom hrnjagom djece na kraj?

— Ih, kako, nasmija se Lale i reče: Ja se ništa ne brinem, nego radim. Nek se brine onaj koji ih je stvorio, ta pametniji je i bogatiji od mene. Ja uvijek pjevam. Siromah sam, a ima svega, hvala Bogu. Ne bi ono djece dao za čitav svijet!

Mene je taj čovjek zadivio, i mi bismo svi trebali tako raditi i misliti.

— Ima ih još takvih, javi se Andrija. Eno ti Luka nanizao desetero djece, isto tako i Jozo. I oni kažu da im je jednako uzdržavati jedno ili desetero, da s tim nemaju nikakve brige. Ljudi vjeruju u Boga i vrše Njegov zakon, pa im Bog i pomaže. Ima ona stara riječ »komu Bog pomaže, tome i Gospa vreću drži«.

— Imam i ja petero!

— Ja dvoje, ali smo još mladi i bit će ih još, ako Bog da ...

— Ne prigovaram ja vama, opet počne Pero, kod nas se još može trpjeti. Onomadne je pratar čitao poslanicu naših biskupa, gdje oni kažu da ima krajeva gdje više ljudi umire nego se rađa. To je žalosno! Ako je zlo došlo u selo, nadaj mu se i u kući ...

Bilo je još razgovora i rasprave o toj stvari na hercegovačkom božićnom sijelu. Već je skoro jedanaest sati u noći. Vani je padala kiša pomiješana s vjetrom. Ljudi su se razilazili seoskim ulicama, svjetlucajući s baterijama, ali im se i u duši pojavila svjetlost nakon ovakvih razgovora ...

fra Blago Karačić

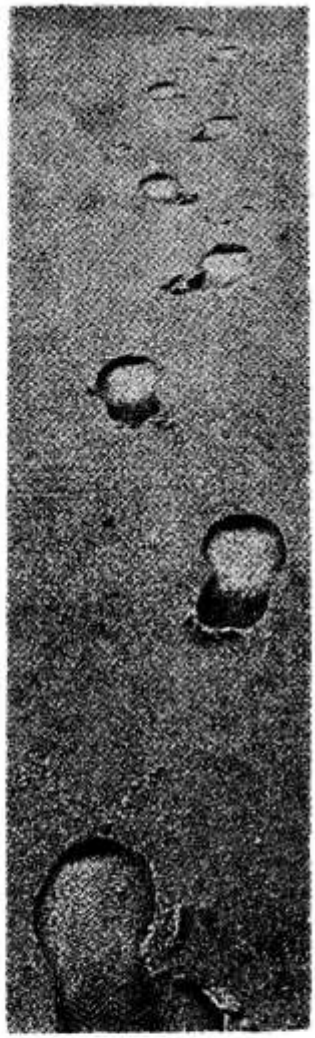

TRAGOVI

Ovuda je prošao zec,
ovuda vuk,
ovuda medvjed,
ovuda — čovjek.
Tragovi životinja
vrlo su često vidljivi;
tragovi ljudi
nekad vidljivi,
a mnogo puta nevidljivi.
Ali samo za oko čovjekovo.
Za Božje oko
uvijek su VIDLJIVI.

M. S.

SRETAN BOŽIĆ I NOVU GODINU

svim prijateljima „Glasnika“ želi Uredništvo i Uprava

Ako želiš doista Božić doživjeti moraš kleknuti i postati malen kao dijete.

Bili smo zajedno na vjeronauku do prve pričesti. Kasnije su nas škole rastavile. Ovih ferija sastao sam se s njim na ljetovanju. Mnogo smo razgovarali. Ustanovio sam da se on uopće ništa ne sjeća što je učio za prvu pričest. Ide još godišnje na ispovijed. Ali on zapravo ne zna da su u Boga tri osobe i da se druga božanska osoba utjelovila. Točnije, to tek nešto mutno zna. Isto tako zna da je Euharistija nešto više od običnog kruha, ali o stvarnoj Gospodinovoj prisutnosti isto tako ne zna gotovo ništa. Ja sam u mnogim razgovorima pokušao da mu nešto razjasnim. To mi je ipak kolega, no moram reći da je veoma lijen. Ništa ne radi, u školu neće da ide. Roditelji mu dobro stoje pa ga uzdržavaju.

Razmišljao sam o njemu i pitam se može li on takav ići na ispovijed? Uostalom, zašto ide na ispovijed ako o vjeri ništa ne zna? I jesu li mu prijašnje ispovijedi bile dobre?

Zoran

Može li ići na ispovijed?

Piše: IVAN FUČEK

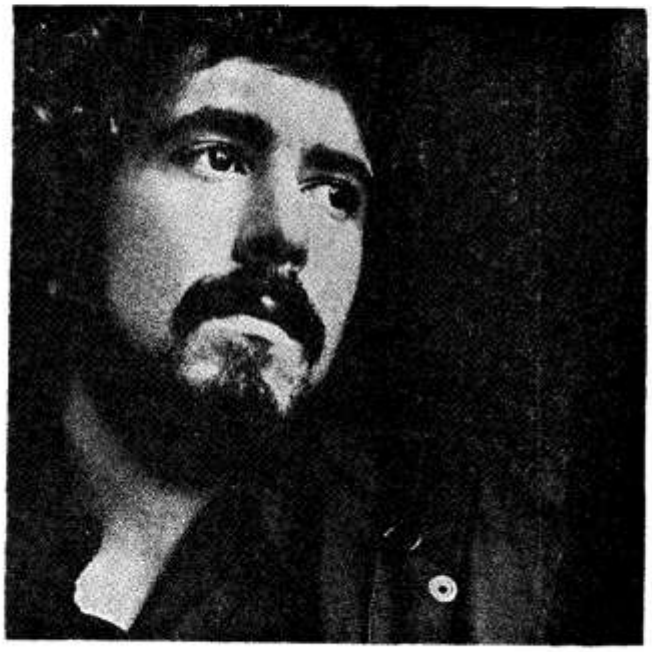

Tvoj kolega nije jedini u tom stanju. Ti si na nj sigurno izvršio lijep utjecaj. Pa i potrudio si se da mu štošta razjasniš iz naše vjere. Nadajmo se da te je shvatio. Ni po čemu ne vidim da on ne bi bio dovoljno inteligentan dečko. Vidim samo da je lijen, teško lijen, jer kažeš: »On ništa ne radi, u školu neće da ide.« Sigurno je odgovoran za tu svoju lijenost. Bez sumnje. Ali odgovorni su i njegovi roditelji, koji »dobro stoje pa ga uzdržavaju« i dalje se ne brinu kakav će biti. Iz tvoga upita ne vidim kakvi su ti roditelji, imaju li oni bar išta kršćansko? U svakom slučaju jasno je da se za sina nisu brinuli, što se tiče njegove vjere. Možda ga je mama ipak tjerala na ispovijed? To se iz samog upita ne vidi.

»Uostalom, zašto ide na ispovijed ako o vjeri ništa ne zna?« Tako me pitaš. Zašto? Možda ga je, velim, ipak tjerala mama ili netko iz obitelji. Možda je među kolegama ipak htio da ispadne kao vjernik. Ili je u nje-

mu živio još običaj da se jednom godišnje ide na ispovijed. Najvjerojatnije je da mu savjest nije baš bila mirna. Razumio sam iz pitanja da se radi o mladiću koji »ništa ne radi«. Naravno, pitanje je njegovog čudorednog ponašanja. Imati previše vremena u mladenačkim godinama donosi sa sobom mnoge opasnosti raznih čudorednih zastranjenja. Pa i onda ako je ostao više-manje kao i ostali njegovi kolege, on je najvjerojatnije u sebi doživljavao govor savjesti, potrebu da sa sebe zbaci teret krivnje grijeha. Svakako, nešto ga je tjeralo na ispovijed. On je osjećao potrebu da pođe, ili je to, velim, učinio ne iz vlastite pobude, nego pritiskom i utjecajem izvana.

»Jesu li mu prijašnje ispovijedi dobre?« — pitaš dalje. To je, bez sumnje, u tvom cjelokupnom pitanju temeljni problem. Na taj problem možemo još nadovezati drugi, a koji ti nisi postavio: ako bi dalje ostao ovako nepoučen smije li ići na ispovijed jednom godišnje? Pretpostavljam da si mu štošta iz vjerskih istina razjasnio, pa on više nije u onom prijašnjem nevjerojatno primitivnom vjerskom stadiju. No prije nego ti odgovorim na to pitanje, potrebno je sijaset toga razjasniti.

Kažeš: »On zapravo ne zna da su u Bogu tri osobe i da se druga božanska osoba utjelovila. Točnije, to tek nešto mutno zna.« Tvoja informacija o njegovu vjerskom znanju zaprepašćuje. Kako je moguće da je nakon prve svete pričesti zaboravio sve što je na vjeronauku učio? Nisu li tu odgovorni oni koji su dječaka spremali na pričest? Je li to bio svećenik ili sestra, trebalo je bolje ispitati što je mali naučio i može li s takvim »znanjem« pristupiti sakramentima pomirenja i euharistije. Izgleda da je tu već bio velik propust!

Nadalje, što se tiče vjere. Prije smo rekli da je vjera »držati za istinu sve što je Bog objavio«. Tu se pretpostavlja da neke vjerske istine čovjek mora znati. No prije nego kažem koje vjerske istine mora znati kao »potrebno sredstvo spasenja«, želim naglasiti da vjera nije samo neko »znanje«. Vjera je Božji dar, milost, životno egzistencijalno predanje samoga sebe Bogu. Onaj koji vjeruje usidrio je svoju egzistenciju na Bogu kao na tvrdoj hridi. Biti vjernik znači utemeljiti svoj život na Bogu. To utemeljenje produbljivati. U Bogu ga dalje živjeti. Kroz to utemeljenje na Bogu promatrati stvari i svijet oko sebe, sve prosuđivati Božjim očima. Bog je temelj, Bog je meta naše vjere. Tako su vjerovali: Abraham, Izak, Jakov, Mojsije ... Tako vjeruju svi oni koje možemo nazvati »vjernicima«.

A da se uzmogne svoj život »ustijeniti« u Boga, čvrsto ukorijeniti na Božje tlo poput nekog golemog hrasta koji je pustio silno korijenje, jasno je samo po sebi da treba Boga i svoju vjeru poznavati. Kao potrebno sredstvo spasenja nužno je izričito vjerovati da Bog postoji i da dobro nagrađuje, a zlo kažnjava. Pretpostavljam da to tvoj kolega zna i u to vjeruje. Bar tako zaključujem iz tvoga upita. No s tako malim vjerskim znanjem on po sebi ne može ići na ispovijed. Kad bi se na času smrti nalazio s takvim vjerskim znanjem netko koji bi želio primati krštenje, tada bi mu ga mogli podijeliti, iako druge istine ne bi znao. Isto tako, ako bi se vjernik s tolikim neznanjem našao na času smrti, mogao bi primiti odrješenje, s obećanjem da će se pobrinuti za dublje upoznavanje svoje vjere ukoliko prizdravi. Ali redovito ići na ispovijed s takvim poznavanjem, to nije moguće. Nevjerojatno mi je i to da svećenik koji ga je ispovijedao nije niedanput ustanovio njegovu golemu ignoranciju, za koju je tvoj kolega teško odgovoran.

Vjera u otajstva presvetog Trojstva i Utjelovljenja Kristova isto je tako izričito potrebna za spasenje otkako nam je Krist Gospodin donio objavu Novoga zavjeta, i to uvijek za slučaj gdje odrastao čovjek (a to je tvoj kolega) ima vremena i prilike da o tim stvarima bude poučen. I opet napominjem: ako netko na smrtnom času ne bi imao vremena da o tim istinama bude poučen, slobodno mu je podijeliti krštenje i odrješenje, makar da za ta dva otajstva ništa ne zna. No tvoj kolega nije bio na času smrti. On je zdrav, dovoljno pametan, samo je »teško lijen« pa, prema tome, teško odgovoran za svoje neznanje.

Može li on u takvu neznanju ići na ispovijed? Što se traži da ispovijed bude valjana? Traži se vjera i skrušenje srca. Upravo je o vjeri ovdje riječ. Kakvu vjeru može imati čovjek kršćanin koji ne poznaje ono što je za spasenje »nužno potrebno«? Ako ne poznaje u tim najosnovnijim crtama svoju vjeru, može li takav doći do nadnaravnog skrušenja srca? Ukoliko tvoj kolega to dvoje ne bi imao, ispovijedi su mu, objektivno govoreći, nevaljane. Za sakramente se, velim, traže uvjeti. On tih uvjeta, izgleda, za sakramenat pomirenja nema ili jedva da ima. Dakle, sakramenat pomirenja nema »tla« na koje bi se mogao smjestiti, nema »potrebnih uvjeta«.

Što se tiče njegova subjektivnog stanja: da li je svjestan da bi morao o tim istinama znati, a ne zna? Dođe li mu bar nekad grižnja savjesti za njegovu nemarnost u pogledu upoznavanja svoje vjere? To je sve teško zaključiti iz onog što si mi iznio. On može biti u »dobroj vjeri«, u »neznanju«, no to je neznanje — uzevši objektivno — teško grešno zbog njegove teške lijenosti i nemarnosti. Da li je svjestan nemarnosti? A prijašnje ispovijedi? Treba li ih ponoviti? Budući da objektivno te ispovijedi nisu imale »nužnih uvjeta«, bolje ih je globalno ponoviti. U svakom slučaju, tvom je kolegi potrebna »hitna pomoć«. Dužni smo mu katehezom posredovati vjersko znanje »nužno potrebno za spasenje«, kao i istine koje nam je »naređeno vjerovati«. Nisu li mnogi slični tvom kolegi na našoj odgovornosti?

Uređuje: M. STARČEVIĆ

Bernardica

U 14. godini Bernardica se više ne želi moliti zajedno sa svojim roditeljima. Zašto? Nemoguće je saznati! Ona izmiče svakom razgovoru o vjerskom predmetu.

Tri godine kasnije roditelji otkriju slučajno da mlada djevojka vodi neki katolički kružok, da ona prodaje nedjeljne novine na izlazu iz jedne crkve, koja, razumije se, nije župska.

Što se dogodilo? Kakva kriza ju je preokrenula? Same činjenice se očituju u trostrukom razdoblju:

Prvo vrijeme, dijete je odgojeno kršćanski.

Treće vrijeme, dijete je katolička djevojka, i to svjesna, osvajalačka, ali koja odbija uvijek moliti zajedno sa svojim roditeljima, pače i ići na Misu skupa s njima. Ona ima svoj način da bude kršćanka.

Između tih dvaju ekstrema postoji drugo razdoblje. Razdoblje bolno za roditelje i za nju. Tko ju je vodio, tko joj je pomogao?

— Možda prijateljice, možda lektira, ili neki svećenik? Milost krštenja učinila je svoje djelo.

Švicarska

Na najdemokratskiji način švicarski narod se odlučio na općem glasovanju 25. rujna da želi živjeti. U 16 kantona, od njih 25, izjasnilo se protiv pobačaja. Odlučujući glasovi bili su katolički. Naime, izrazito katolički kantoni glasovali su u velikoj većini za život protiv smrti.

Prije toga glasovanja održan je u Bernu međunarodni kongres liječnika. Poruka toga kongresa glasila je: NE! Kongresu je prisustvovalo oko 400 liječnika iz 22 zemlje. Liječnici su naglasili da se problemi ne smiju rješavati — ubijanjem. To bi bio asocijalan (protudruštven) čin i usmjeren protiv osnovnih ljudskih prava.

I švicarski biskupi izdali su svoju poruku narodu. U njoj su napisali ove riječi: »Protivno onima koji tvrde da dijete nije od trenutka svoga začeća ljudsko biće, jer se ne razlikuje od tijela svoje majke, biskupi naglašuju da se ne može dijeliti ljudski život od začeća do smrti. Biološki je jasno da se radi o istom ljudskom biću, koje se razvija, koje raste.«

Muškarci

»Malo sam anketirala muški rod koji redovito kupuje »Glasnik Srca Isusova«. Naime, upitala sam ih da li ga i čitaju? Evo nekoliko odgovora:

Tata Jozo, šofer, drži GLASNIK u kabini kamiona dok ga svega ne pročita. Kada i gdje to je njegova tajna.

Majstor, zidar, pročita ga, kaže, uzduž i popreko.

Zet, Franjo, ne samo da čita nego i podcrta što smatra važnijim prije nego »Glasnik« pošalje punici.

Imenjak Miro, stolar, pročita prvi u kući od A do Ž.

Naš dobri tata Pero, to je onaj koji ne da jesti bez molitve, priznaje iskreno da ne stigne od posla i umora. To mi reče kad se vraćao iz katedrale vozeći cijelu obitelj, pa još i mene strpao u kola. Bio je prvi petak navečer i svi su bili na svetoj misi i pričesti. Kod kuće su ostavili majstore i posao... E, da nam je više takvih očeva, drukčije bi nam sunce sijalo! Bravo naši dobri tate!!

Miroslava

Kaunda

Predsjednik Zambije Kenet Kaunda vjerni je kršćanin, protestant. Visoko poštuje i cijeni i Katoličku Crkvu i njezine misionare.

Prije nekoliko godina prisustvovao je Kaunda svečanom zavjetovanju nekoliko katoličkih redovnica i tom je zgodom održao krasan govor, u kojemu je izjavio:

— Bogu se posvetiti u duhovnom zvanju, to je velika žrtva. Jao onom narodu u kojemu se ne bi našlo takvih žrtava!

Hvala Bogu, kod nas ima još lijep broj redovničkih zvanja. Ali ne smijemo se uspavati, da ne bi predsjednikov »jao« počeo vrijediti za hrvatski narod . . .

Pametno

Pripominjem samo jednu zgodu ili doživljaj o tome... Vratih se ja, bolje reći, dođoh svojima na božićne praznike. Tada već pred maturom. Odrastao »mladi gospodin«. Sjedosmo za večeru. Tata se prekrižio, svi glasno za njim i započne zajednička molitva. Ja sam sve pratio šuteći, odnosno šapćući. Tata je to primijetio, prekinuo molitvu i rekao:

— A što ti ne moliš glasno s ovim malcima?

Ostao sam zabezeknut, svi su me gledali (njih 12, a ja 13.!) i promucah u neprilici:

— Pa, ja sam... htjedoh reći... veći, gotovo maturant i što ja znam što sve...

Ali ne dospjeh, jer mi tata odbrusi: — Dok te ja hranim i za tebe se brinem, kod mojeg češ stola glasno sa svima moliti! Molitva ispočetka!

Danas uviđam — pametno!

Medimurec

Početak

»Odakle sam došao, gdje si me našla?« — upitalo je dijete majku.

Privila ga je na svoje grudi i odgovorila mu, napola plačući, napola se smiješeći:

»Bilo si skrito u mom srcu, kao njegova čežnja, milo moje.

Bilo si u lutkama mojih dječjih igara . . .

Bilo si u središtu našega doma. I kad sam mu iskazivala poštovanje tebi sam se klanjala.

U svim očekivanjima i u svim ljubavima mojim i moje majke — ti si živjelo.

Živjelo si u krilu besmrtnoga Duha koji vodi naš dom. On te dojio.

Kad je moje djevojačko srce počelo otvarati svoje latice, ti si bio njegov miris.

Topla tvoja nježnost cvala je u mojim udovima kao zora na nebu pred izlazak sunca.

Miljenče neba, blizanče zore — plovio si rijekom zemaljskog života i doplovio do moga srca.

Kad ti gledam lice, svu me ispunja sveta tajna: ti koji si pripadao svima postao si samo moj.

U strahu da te ne izgubim, privijam te čvrsto na svoje grudi.

Kola je to čudesna moć položila blago svega svijeta u moje krhke ruke?«

R. Tagore - M. Stanić

Vidovnjaci koje treba slijediti

Uoči šeste obljetnice smrti oca MATE JOVIĆA i četvrte obljetnice smrti o. STANKA WEISSGERBERA dobro će biti da se svi čitatelji GLASNIKA obnovimo u duhu te dvojice pionira obiteljske obnove.

O. MATO JOVIĆ KAO MLADOMISNIK

Iza nekih ljudi ostane široka svijetla staze utjecaja, koji Bog blagoslivlje jer je to staza života i budućnosti, dok se zna dogoditi da se i iza velikog povijesnog imena nastavlja prazna ili čak zatvorena staza propasti.

U ocu Joviću i ocu Stanku imamo uzore i već zagovornike pred Svevišnjim, za kojima se širi lijepa staza života. Dao Bog da ta svijetla staza zahvati svu našu domovinu!

POSTUPAK SA ŽIDOVSKIM NARODOM

Plačući nad ruševinama Jeruzalema, nad tragedijom svog deportiranog naroda, prorok Jeremija govori ovako: »S čime da te usporedim? Čemu si slična, kćeri Jeruzalemska? S čime da te izjednačim, kćeri Sionska? Jer golema je tvoja propast kao more, tko da te izliječi? Tvoji vidovnjaci nisu za te vidjeli do zablude zamazanih boja; nisu ti otkrili tvoj grijeh da ti promijene sudbinu. O tebi su najavljivali samo lažnu i zavodničku budućnost.«

Božje misli, koje nisu poput naših kratkih i plitkih misli, najbolje se mogu odgonetnuti iz postupka sa židovskim narodom.

Bog je s tim narodom postupao prilično tvrdo i energično: potresao ga je nesrećama i čistio ga da iz zdravog ostatka nikne nova budućnost. Čistio ga je od plijesni koja se kupila u obliku pokvarenog gornjeg sloja moćnih i bogatih, egipatskim sužanjstvom, boravkom u pustinji, napadajima Filistejaca, Amorejaca, Asiraca, Babilonaca, Rimljana ... Sve su to bili olujni vjetrovi i šibe koji su potresali i čistili na gumnu žitno zrnje od pljeve. Šibe je Bog slomio i bacio, a pokajanog izgubljenog sina zagrlio je. Nijedan od tih naroda danas više ne postoji, a Židovi se održaše.

JEDINA STAZA BUDUĆNOSTI

Kako su dragocjeni ljudi vidovnjaci koji prepoznavaju gdje su šanse života i budućnosti, a gdje su opasnosti da narod ne bi propao! O. Jović i o. Stanko čini se da su usmjerili pastoralni rad u Hrvatskoj na jedine staze budućnosti. Hvala Bogu, nisu oni jedini na tom poslu, ali spadaju u istaknute krčitelje staza budućnosti.

Mi smo ljudi kroz povijest stvarali sve velebnija i sve zamršenija društvena zdanja i gotovo smo zaboravili na iskonsku strukturu čovječanstva, koju je Bog izatkao.

Obitelj je Božje djelo. Ni svojoj Crkvi ne dopušta da je rastavlja: »Što je Bog sastavio, što je Bog združio, čovjek neka ne rastavlja« (Mt 19,6). I dok to osnovno obiteljsko tkivo čovječanstva nije bolesno, zaboravljamo na nj kao i na zrak prije nego ih civilizacija ne zagadi. Mi smo neprestano u napasti da umjetno, vidljivo, za oko velebno smatramo važnijim od skrivenih korijena u dubini odakle struje životni sokovi. Istom kad se korijenje počne sušiti, sa zaprepaštenjem ustanovljujemo da smo zanemarili najvažnije.

GOSPOĐA WEISSGERBER SA SVOJIM SINOVIMA ANTUNOM, JOSIPOM I STANKOM

SNAGA OBITELJI

Bog je uzeo Abrahamovu obitelj i od nje načinio ne samo jedan narod nego narode: Izraelce, Edomićane, Arape, a od Abrahamova sinovca Lota Amonce i Moabićane.

Nešto se strašno krije u tihim snagama obitelji. Uzmimo samo biološku plodnost obitelji: ako bi se u jednoj obitelji stvorilo oduševljenje za potomstvo, pa bi uzeli kao programe šestoro djece: mjesto dvoje roditelja u budućnost bi pošlo šestoro ljudi, potrostručeno čovječanstvo. Njih šestero neka s izabranim bračnim drugovima dadnu opet svaki po šestero djece, koliko treba naraštaja da se stvori današnje čovječanstvo, koje se približuje broju od 4 milijarde? Dosta bi bilo 20 naraštaja da od jedne obitelji nastane veće čovječanstvo od današnjeg!

Što zaustavlja tu upravo olujnu plodnost obitelji?

Tradicija, stav prema životu, spremnost da se gradi budućnost, velikodušnost, požrtvovnost, poštenje i disciplina nasuprot egoizmu, uživaštvu i seksualnoj revoluciji. Seksualna revolucija u dužem roku ne može uspjeti, jer ubija svoje predstavnike: pokvarenjaci nemaju potomstva, a ako ih bude previše, propada narod.

Brzo melju Božji mlinovi, jer mi smo ljudi sa svim svojim shvaćanjima i projektima kratkovjeki. Za manje od 80 godina nikoga od nas više neće biti, ostat će samo naša djeca s kulturnom ili nekulturnom baštinom koju smo im usadili u dušu i srce. Najvažniji, najperspektivniji je posao graditi čovjeka, graditi graditelje. Čovjek daje smisao svemiru, on je jedina budućnost. Načinimo čovjeka! Načinimo ga ne samo biološki nego i ideološki: stavimo u ruke razgorene baklje vjere! Oduševimo ga za Božje kraljevstvo i on će jedini ostati kao teško, jedro pšenično zrno u uraganima povijesti, koji u nepovrat, u grobove, odnose pljevu.

GRADOVI — GROBARI

Da, danas, kad smo zahvaćeni naglim procesom urbanizacije i tihog umiranja kao i stari Rimljani, jasno nam je koji je apostolski posao najvažniji: obnova obitelji! Budućnost mogu dati samo zdrave obitelji. Nema spasa narodu bez zdravih obitelji. Ostalo će raznijeti smrt u sva četiri vjetra kao pljevu s gumna. A nikakvi vihori i katastrofe povijesti nisu kadri uništiti zdrav narod: iz preostale žive klice izrast će nova šuma života. I što ta zdrava klica nosi kao program, postat će religija budućih naraštaja.

Crkva još nije završila vanjsku misiju, da — naime — Evanđelje bude naviješteno svim narodima, u prvom redu onima mladima, zdravima. No mi se više okrećemo, i to opravdano, unutarnjim misijama budućih naraštaja, jer svi su visoko civilizirani narodi u krizi. Hoćemo li se održati biološki i katolički u sve većim i modernijim gradovima? Gradovi su oduvijek bili grobovi naroda

JEDINA BUDUĆNOST

Prvo kršćanstvo izvršilo je u određenom postotku, oko 30%, zadatak pred kojim i mi stojimo.

Rimsko carstvo umiralo je u gradovima koji su posrkali sela. Pravog sela u Italiji nije više uopće bilo, nego je bilo robova na latifundijama (veleposjedima). Za cara Augusta carstvo je brojilo 54 milijuna, a za cara Konstantina oko 16 milijuna, ispod trećine, a tih je 16 milijuna bilo pretežno kršćana. Konstantin je Milanskim ediktom 313. ustanovio činjenicu i preokrenuo skretnice povijesti. Još dandanas upotrebljavamo karakterističnu riječ »poganin«, koja dolazi od latinskog »paganus« — rob na farmama.

Kršćani su izvojevali tiho i neodoljivo kulturnu pobjedu u gradovima: riješili su u svojim srcima napast hedonizma (uživalaštva) u visokoj civilizaciji.

Mi smo u jednom naraštaju postali od naroda seljaka (80% prije II. svjetskog rata!) narod građana: većina pučanstva živi danas u gradovima. Naš je zadatak lakši od zadatka prvih kršćana, jer su naša sela, »pagi«, pokrštena s mnogo iskonskog zdravlja. Zdrave seljačke obitelji u procesu urbanizacije neka pruže ruku obnovljenim gradskim obiteljima. Ipak bitka budućnosti bije se i sve će se više odlučivati u gradovima. Jedina je budućnost: novi tip zdrave gradske obitelji, jer će se seoske pričuve smanjiti i istrošiti, pa ni samo selo neće više po stilu života ostati selo.

Budućnost će donijeti samo ono što se investira u obiteljsku obnovu. Samo iz obnovljenih kršćanskih, posebno gradskih obitelji opet će se regrutirati sjemeništarci i novakinje, bogoslovi i skolastici... koji su sposobni za vjerni celibat, za heroizam i osvajalački apostolat.

Napredak psihologije u posljednjih nekoliko desetljeća pokazuje nam da se duševno zdravi ljudi odgajaju samo u zdravim obiteljima, napose u prvih šest godina djetinjstva. Na tom zdravom temelju i obitelji i škola grade svoje daljnje uspjehe. Pastoralni rad koji ne gradi na osnovnom obiteljskom tkivu čovječanstva preplitak je a da bi osigurao budućnost. U oluji povijesti ostat će samo ono što je uloženo u obnovu obitelji.

PUTOKAZ O. MATE I O. STANKA

Eto, smatramo da su pokojni o. Jović i o. Stanko svojim tihim radom oko obiteljske obnove bili pravi vidovnjaci, prophetae-proroci, koje treba da slijedimo.

Pomolit ćemo se za njih, da ih Bog usreći u vječnosti, ali ćemo zamoliti i njihov zagovor kod Svevišnjega da se u našem narodu putem obitelji stvori nova budućnost.

Josip Weissgerber

Dva svetišta - jedna ljubav

Uz štovanje Majke Božje naši očevi namrli su nam kao narodnu karakteristiku i ljubav prema Srcu Isusovu.

Kao što je Marija Bistrica pokraj Zagreba glavno proštenište Majke Božje, tako je bazilika Srca Isusova u Zagrebu hrvatsko narodno svetište toga Srca. To su dva svetišta, ali ih spaja ista ljubav: prema srcu Sina i Majke.

To naši vjernici, oni iz »baze«, vrlo dobro osjećaju. I zato se — idući u Mariju Bistricu — rado svraćaju u narodno svetište Srca Isusova u Zagrebu.

Ove godine to su učinili, zajedno sa svojim svećenicima, vjernici iz Brođanca, Bačkog Briga, Šišinca. A najveće i najbolje organizirano bilo je hodočašće Dubrovčana.

MARIJA BISTRICA NAJVEĆE HRVATSKO PROSTENIŠTE

DON IVO IZ ĆILIPA I VLČ. BALDO IZ GRUDE U KONCELEBRACIJI

Vlč. Baldo Mladošević, duša toga hodočašća s juga naše domovine, ovako mu je označio smisao:

— Solinska Baklja želi nam svima na poseban način rasvijetliti dva naša draga narodna svetišta, gdje se pradjedovska vjera dade jedinstveno svjedočiti kao neotuđivo blago. Svetište Srca Isusova u Zagrebu i svetište Majke Božje u Mariji Bistrici moraju biti svima nama, gdje god živjeli, najdraža svetišta zajedničkog svjedočenja prihvaćenih obaveza Velikog Zavjeta.

Bili su to hodočasnici iz Konavalja, osobito iz Ćilipa i Grude. Oni su prošli kroz Bosnu i Hercegovinu i 29. listopada osvanuli s dva autobusa pred svetištem Srca Isusova. Svečano su ušli u crkvu, predvođeni svojim barjacima, i prisustvovali svečanoj svetoj misi te obnovili posvetu Srcu Isusovu.

— Evo nas prvi put u povijesti s krajnjeg juga lijepe naše domovine da se pod svodom bazilike u čast Božanskomu Srcu nađemo na okupu mi raspršeni na sva četiri vjetra i da u svijesti jedne vjere i jedne krvi reknemo Njemu... pojedinačno i zajednički vjerno sinovsko priznanje: Tvoji smo i Tvoji hoćemo da budemo!

Hodočasnici su bili razdragani zbog svega što su u bazilici vidjeli i doživjeli. Njihovo obećanje glasi: i dogodine dolazimo! Ali bit će nas još više!

Dao Bog ne ostali sami!

Drugi i završni cilj hodočasnika iz Konavalja i Dubrovnika bio je svetište Majke Božje u Mariji Bistrici. Hodočasnici su rekli Majci i Kraljici našega naroda, u ime svoga kraja, veliki sinovski hvala za majčinsku ljubav i pomoć kroz mučni svoj hod u pravoj vjeri.

U nedjelju 30. listopada u 9 sati u jutro svi su se oni našli okupljeni na prostoru pred prvom postajom Križnog puta u Mariji Bistrici. Odanle su u svečanoj procesiji, uz barjake i pjevanje, ušli u bističku baziliku i prisustvovali svetoj Misi koju je predvodio zagrebački biskup Msgr Mijo Škvorc. Pred Gospodinovom Majkom su molili da ona prati u budućnosti svojim blagoslovom čitavi naš narod, a osobito lijepi Dubrovnik, kako bi mu i dalje sveta vjera bila najveće blago i najveća snaga.

Ćilipska zvona svečano i dugo su zvonila kada su se hodočasnici spremali na svoj dugi i dragi put. A kako su tek veselila, kada su dočekala hodočasnike krcate dojmovima i doživljajima. Božji i Marijin blagoslov je ušao u mnoge kuće Konavlja i ispunio ih tihom čežnjom za onim svetištima gdje se gaji ista ljubav.

P. B.

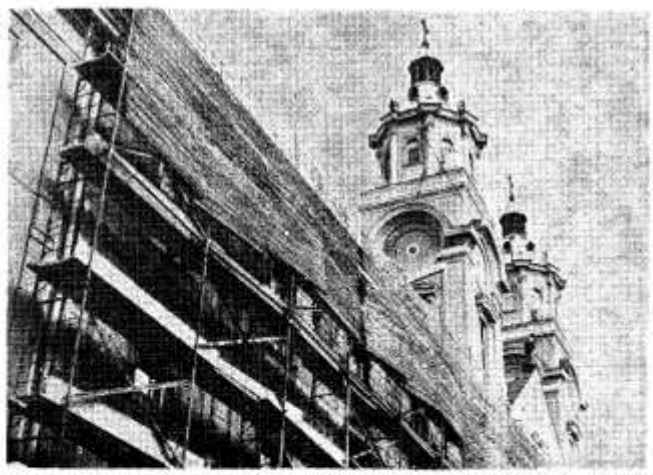

HRVATSKO NARODNO SVETIŠTE SRCA ISUSOVA U ZAGREBU ZA VRIJEME POPRAVKA

Djeca glasnici Evanđelja

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Razmišljajući o ovoj divnoj misijskoj nakani za siječanj dolaze mi na pamet riječi francuskog svećenika Locheta, koji piše: »Da bismo naučili govoriti o Bogu baš onako kako treba, umjesto da tražimo pouku od mudrih koji to ne znaju, htio bih je potražiti kod malenih i poniznih, koji govore, a da to i ne znaju, jezikom srca, a taj je jezik kad se radi o Bogu daleko prodorniji. Valja nam slušati djecu, jer nas sam Gospodin uči da si je ustima djece i nejačadi pribavio hvalu. Ako je to tako, onda iz toga slijedi da djeca već po svojoj naravi mogu biti odlični glasnici Evanđelja, onih nadnaravnih stvarnosti, o kojima mi stariji znamo jako učeno i apstraktno pisati, raspravljati i govoriti, ali da nas nitko ne razumije, pa ako nas i razumije, ostaje hladan i ravnodušan prema onomu što mu govorimo. Zato je došlo vrijeme da danas više nego ikada kao vjerovjesnike angažiramo djecu.

Poslušajmo kako je to prije nekoliko godina pokušao učiniti Father James Parry, novoimenovani župnik u Levinu, tamo daleko na kraj svijeta u Novom Zelandu. On je čovjek više intuicije nego spekulacije. I tako je uvidio da bi bilo dobro od ministranata što su mu svaki dan dolazili u crkvu stvoriti jednu apostolsku ćeliju. Iz te prvotne zamisli razvila se kasnije odlična apostolska metoda: evangelizirati djecu po djeci. Iskustvo je brzo pokazalo kako su se zagrijana djeca pretvorila u prave apostole i osvajače svojih mladih prijatelja i prijateljica i svojih starijih kod kuće. Misijska osvajalačka sila Božjega kraljevstva nije daleka ni tuđa dječjem neiskvarenom srcu. Zato je Crkva već od svojih početaka imala djece koja su znala svjedočiti za svoju vjeru. Prvi njezini svjedoci bila su zapravo već ona nevina dječica što ju je u Betlehemu i okolici dao pogubiti okrutni Herod. Oni doduše nisu riječima, ali zato krvlju i smrću posvjedočili dolazak Spasitelja svijeta. I ne samo oni: u skupini od 26 japanskih mučenika u Nagasakiu g. 1596. bilo je djece, isto tako koncem prošlog stoljeća među svetim ugandskim mučenicima, da spomenem bar najglasovitije.

Veliki misionar Indije i Japana sv. Franjo Ksaverski započeo je svoj veličanstveni misijski osvajalački pohod među djecom, njih je prvo poučavao, a oni su njegovu pouku prenosili dalje. On je dobro znao da za sjeme Božje riječi nema boljeg tla od dječjega srca, jer ono je još bez predrasuda, bez zlobe, bezazleno, otvoreno milosti. Misionarke uršulinke u Québecu u Kanadi započele su također s djecom i ne bez uspjeha.

U 19. stoljeću rodilo se papinsko misijsko djelo Svetog djetinjstva baš iz uvjerenja da će djeca postati odlični misionari djece cijelog svijeta. I dok ovaj mjesec budemo molili na našu misijsku nakanu, uključit ćemo u nju na osobit način Djelo svetog djetinjstva. Njegova je zadaća poučavati kršćansku djecu kako će sudjelovati u misijskom djelu Crkve, da i oni koji nisu došli do spoznaje Kristova svjetla budu što prije uvedeni i uvučeni u to bajno svjetlo, koje jedino pravo prosvjetljuje čovjeka.

Potaknuti ovom misijskom nakanom Apostolata molitve posvetimo više pažnje našim mališanima, ministrantima, vjeroučenicima. U njima ćemo dobiti dragocjene apostolske suradnike i molitelje, prave male misionare. Ovaj mjesec žarko molimo da se njihov broj što više poveća.

Josip Antolović

Susrela sam sestru Ksaveriju

U svom pismu od 20. listopada 1977. ponovo nam javlja sestra Ivana Stakor nekoliko vijesti iz svoje Matigare i bolnice »Jesu Ashram«.

Ovih dana ovdje se slavi velika svetkovina zvana »Puđa«. Tom zgodom dođe ovamo mnogo ljudi da promatraju Himalaju, koja se jasno vidi nakon kišnog doba. No mnogi dođu ovamo i zato jer je tu hladnije, pa se tako uklone indijskoj vrućini i sparini. I mnoge sestre dolaze na duhovne vježbe u to vrijeme u Darjeeling ili u Kurseong.

Tako sam se imala priliku prije dva dana susresti sa sestrom Franciskom Ksaverijom Orzes, koja je putovala s još deset sestara na svoje duhovne vježbe u Darjeeling. S tim svojim sestrama ona je došla pogledati naš rad sa siromasima i gubavcima.

Sestra Ksaverija uistinu je izvanredna osoba, sposobna za velike stvari. Nije stoga nikakvo čudo da je Majka Terezija imala u nju toliko povjerenja kad joj je povjeravala veoma važne službe i stavljala je na važna mjesta.

Sestra Ksaverija i njezine sestre, Misionarke Ljubavi, pomno su pregledale naš rad ovdje, koji je veoma sličan njihovom radu. Trčale su okolo radosne. Hvala Bogu, ima ih mnogo!

Ove godine kroz cijelo kišno doba primali smo ovdje prilično mnogo bolesnika. Među njima nalazi se i mala Aroti, slijepo dijete od tri mjeseca. Oči su joj posve zatvorene i sasvim je sitna. Nije ni čudo, kad je njezina majka bila više gladna nego sita kroz sve vrijeme dok ju je nosila pod srcem. Muž je ne voli, pa joj ne da hrane. Zbog toga je žena veoma oslabila i oboljela.

Mala Aroti ipak se sada kod nas sve više oporavlja, pa i oči joj se pomalo otvaraju. Još ne vidi, no nadam se da će sirota ipak progledati i da će pod našom brigom i uz našu ljubav postati normalno dijete.

Preporučujemo svim prijateljima misija u molitvi i to dijete i njezinu majku, pa i sve druge naše siromahe i bolesnike. Ujedno zahvaljuju svima onima koji su poslali svoj dar za naše djelo u našoj bolnici »Jesu Ashram« u Matigari.

S. Ivana Stakor

S. IVANA S DVIJE POMOĆNE BOLNIČARKE MEĐU TUBERKULOZNIM BOLESNICIMA

S. IVANA DIJELI BOŽIĆNI RUČAK STOTINAMA GUBAVACA

Nova sela lijepo se popravljaju

U svom pismu od kolovoza 1977. godine otac Gabrić piše o svom apostolskom i karitativnom djelovanju u novim predjelima svoje misije, koja se iz dana u dan sve više povećava dolaskom novih sela, koja traže da budu poučena u našoj vjeri.

Prešao sam Duchnekhalski rukav Gangesa i spustio sam se u rižna polja prema Šuraďovoj kolibi. Iz kanala sam se s mukom izvukao uz Šuraďov ribnjak. Tamo se uz grmlje »gheon« okupila čitava četa mladića i djece. Rasporedili su se kao za rat. Svi s bambusovim štapovima, a dvojica njih baš u kutu ribnjaka držali su željezni »bolam«.

Već ih nekoliko dana plaši jedna velika naočarka, kobra. Sikće i leti za ljudima. Nastradalo je od nje nekoliko pataka. A ljudi se boje i za koze. Pokušali su nekoliko puta da je dotuku, no uvijek je utekla u tu rupu ispod grmlja »gheon«. Sad su se oni rasporedili na nasipu ribnjaka i čekaju . . . I čekali su sve dok se nije potpuno smračilo. No i kobra je lukava: namirisala je bambusove štapove i osobito ona dva željezna »bolama« pa te večeri nije izlazila.

Nakon pouke svi smo izmolili krunicu i posebnu molitvu Anđelu Čuvaru da nas štiti. Na maloj verandi kolibe rasporedili smo hasure za spavanje. S jedne strane mi, s druge koze i kozlići, a ispod verande patke i pačići. Ko u Noevoj ladi!

Po noći je udario pljusak onako na tropsku. Pola verande je mokro, i, dakako, hasure i mi. Onda smo čučali u kutu dok nije prestala kiša.

Šurad priča svoje dogodovštine, osobito one sa zmijama. Sreo ih je na stotine i u polju, i na putu, i u kolibi. I nanijele su mu dosta štete. No jedna od njih zaglavila je jer je bila previše proždrljiva. Svojim otrovom ubila je patku i počela ju je gutati od glave. Progutala je glavu i vrat, a onda se sama — udavila.

Tu krasno djeluje katehista Pijo. Upravo je milota slušati dječicu kako se mole! A i

BLATO, BLATO I POSVUDA BLATO, ALI DUŠE ČEKAJU DA ČUJU RADOSNU VIJEST SPASENJA

ZIDAMO NOVE KOLIBE, ZIDOVI SU OD BLATA. AKO SE DOBRO NAPRAVE, MOGU IZDRŽATI I DO PEDESET GODINA

njihove majke već su dosta toga naučile. Nije to lako. Ni jedna od njih ne zna čitati, pa sve valja strpljivo ponavljati dok ne nauče molitve i vjerske istine.

Posebno vam preporučujem ovo selo u molitve i žrtve. Napose neke dječake, koje dogodine kanimo poslati na više nauke.

Svi smo bili prokisli i zablaćeni, no veseli i radosni. Uza sve tropske kiše ipak je šest novih koliba bilo gotovo u selu Radhanagoru. Međutim, zidovi kapelice raspali su se. Dragi Isus sigurno se neće ljutiti. Njegovi su siromasi dobili kućicu, a doći će na red i Njegova, iako malo kasnije, no sigurno prije Božića. I bit će po svoj prilici veća nego ona prva Njegova crkvica u Betlehemskoj štalici.

Sveta misa bila je u novoj Šitonatovoj kolibi. On je bio presretan. Ta koja li čast za njega!

Oko devet sati počelo je pljuštati. Pljusak nas je uhvatio na gangeškom nasipu. Jedva možete zamisliti kako je to izgledalo: put uzak i sklizak, a vjetar koji put biva tako jak da misliš da će te baciti dolje u Ganges. A mene ovih zadnjih dana trese malo i groznica . . .

Uz Korakatski rukav rijeke čekala me katehistinja Bibijana, Božja junakinja. Usred tog pljuska došla je da donese vijesti iz tog novog sela. S njom je udovica Daši. Pokisle su do kože, no na licima im se vidi smiješak. Sretne su da mogu za Isusa nešto učiniti. Kolike li utjehe i jakosti za nas!

Pred Boro Molakhalijem nestalo je mosta. Tek je jedan bambus preko širokog kanala. Kao da si ga namazao lojem . . . Pametnije je ravno kroz vodu. Misnu torbu stavio sam na glavu, sa štapom pipaj koliko je duboko, nos drži visoko da bar glava viri iz vode. I sretno sam prešao! Muka i nevolja bila je kroz selo. Na mjestima blato je i do iznad koljena. Takva putovanja veoma izmore.

Sutradan ujutro rano bila je sveta misa. Ljudi će na posao na rižna polja. Stari Radkrišto došao je šepajući. Pao je s bambusova mosta. Bilo je opasno, no sačuvala ga je Gospa, pa je napravio zavjet da će djeci dati nešto slatkiša. On je siromah, no sakupio je i isprosio dvije rupije — oko četiri dinara — i tim novcem kupio paketić bombona. To je stavio na oltar kod prikazanja. Poslije mise podijelio je to dječici. Ne znam tko je bio sretniji — da li dječica ili starkelja Radkrišto . . .

JOŠ KOJI DAN VALJA ŽIVJETI U OVOJ RUŠEVNOJ KOLIBI DOK NE BUDE GOTOVA NOVA

PODIŽEMO NAŠIM SIROMAŠIMA NOVE KOLIBE

OVAKO SE NA STARI NAČIN PRIPRAVLJA POLJE ZA PRESAĐIVANJE RIŽE

Razne osobe govore o majci Tereziji

U Londonu je 1976. godine objavljena knjiga o Majci Tereziji pod naslovom »Majka Terezija, njezin narod i njezino djelo«, a napisao ju je Desmond Doig, koji je nastojao što dublje prodrijeti u tajnu te velike žene današnjice, tog čuda ljubavi prema najzapuštenijima. Iz te knjige uzimamo jedan mali odlomak, zatim donosimo sud službenog fotografa časopisa »JS«, te napokon ono što kaže jedna službenica na kalkutskom aerodromu.

U svojoj knjizi »Majka Terezija, njezin narod i njezino djelo« Desmond Doig između ostalog piše: »Po prvi put shvatio sam kako je silna želja Majke Terezije za primanjem svetih sakramenata. Bio sam očaran gledajući kako su njezine oči promatrale Euharistiju s upravo čeznutljivom glađu. Kad je poklekla da primi svetu pričest, izgledalo je kao da kleči do Gospodinovih nogu. Na njezinu licu odražavao se pravi zanos. Čuo sam je govoriti: »Ne mogu biti bez svete mise i svete pričesti. Ako primim Isusa pod prilikama kruha, bit ću sposobna da Ga vidim u satrvenim tjelesima siromaha. Zato mi je potrebno sjedinjenje s Kristom.«

Ona kaže i ovo: »Ljubi molitvu! Osjeti preko dana potrebu za molitvom. Moli ako ti je teško. Molitva širi srce sve dok nije sposobno da zadrži Božji dar u sebi.«

Fotograf časopisa »JS«, imenom Teki, koji je vidio Majku Tereziju kroz svoje objektive, snimajući za knjigu Desmonda Doiga, zajedno s Raghu Rai i Kalyan Singhom, govori o tome kako Majka Terezija, u službi najsiromašnijima i najbolesnijima, ne drži puno do sebe. »Čuo sam da je u Kalighat dharamsala, gdje Majka Terezija ima jednu od svojih kuća, sama čistila noćne posude gubavaca. Ti i ja ne bismo mogli izdržati smrad tih posuda ni na deset jarda. U drugoj koloniji gubavaca, gdje sam se prdiružio Desmondu da uzmem nekoliko snimaka, ne možeš se vratiti bez strašnog smrada, koji te upravo prožme i upije se u tebe, a kosa

MAJKA BOŽJA — ŽENA BOŽJA
TU JE SLIKA BL. DJEVICE MARIJE S DJETETOM ISUSOM. I TU JE SLIKA MAJKE TEREZIJE KOJA DRŽI U NARUČJU DIJETE. OBJE SLIKE POVEZUJE ISTA IDEJA — LJUBAV PREMA BOGU I PREMA PATNIČKOM ČOVJEČANSTVU

MAJKA TEREZIJA MOLI SA SVOJIM SESTRAMA U KUĆNOJ KAPELI

se napuni ušima. Okupao sam se u Dettolu (antiseptiku) toga dana. A ipak Majka Terezija tu radi posve normalno i ništa joj se ne dogodi.

Kako možeš to objasniti? Ja nemam odgovora!«

Taj isti fotograf je, dok je radio za knjigu Desmonda Doiga, susretao Majku Tereziju više puta preko godine, pa kaže da je opazio kako se zdravlje njezino počelo pogoršavati. »U jednoj godini naglo je veoma ostarjela, što sam mogao sam vidjeti.«

Gospođa Nirmal Nawalkar, službenica na uzletištu Air India u Kalkuti, bila je u osobnom dodiru s Majkom Terezijom. I ona je govorila o načinu na koji Majka Terezija dvori bolesnike bez ikakve odbojnosti. »Vidjela sam je jednom kako je uzela dijete koje je bolovalo od vodenih kozica. Dijete su čuvali u izolaciji radi te bolesti. Majka ga je ipak najnježnije primila u naručje. Ljubav, koja je tada prosijevala na njezinu licu, ne može se opisati. To se može samo vidjeti.«

Gospođa Nawalkar došla je u dodir s Majkom Terezijom 1969. godine prvi put kad je bila blagajnica na aerodromu, a Majka je polazila na svoje prvo putovanje izvan Indije. Gospođa Nawalkar uredila joj je njezine dokumente. »Prvo što čovjeku pada u oči jest poniznost i toplina Majke Terezije. Premda je tako glasovita, ona se smatra jednom od nas. Nakon razgovora s njom čovjek osjeća na poseban način snagu njezine osobnosti. Ona nikad ne očekuje posebnu pažnju za sebe. Uvijek čeka na svoj red. Malenog je rasta i fizički ne pobuđuje posebno poštovanje. Čovjek bi očekivao da bi žena koja je toliko u dodiru sa svijetom bila više emancipirana. No ona ostaje uvijek u svojoj jednostavnosti. Njezino potpuno pouzdanje u druge u pitanju novca također je značajno za nju. Nekad se čovjeku pričinja da ona ima previše pouzdanja i povjerenja u čovještvo drugih. Također sam opazila da ona uvijek ispraćuje svoje sestre na uzletište kad moraju nekamo putovati, i to bez obzira na doba dana kad avion polazi.«

Eto, tako sude o toj velikoj ženi osobe koje su je izbliza promatrale dulje vrijeme.

Ako pohodi našu domovinu, imat ćemo prilike da se i sami bar malo osvjedočimo o tome što toliki ljudi govore i pišu o toj velikoj ženi.

S engleskog preveo **Luka Lučić**

SRETAN BOŽIĆ

I

BLAGOSLOVLJENU

NOVU 1978. GODINU

žele svim prijateljima naši indijski, zambijski i zairski misionari i misionarke.

Ujedno zahvaljuju na duhovnoj i materijalnoj pomoći tijekom prošle godine.

nove knjige

NAJNOVIJE! Prvorazredan poklon za Božić svima! Isusov životopis sa slikama Ivana Meštrovića. Napisao intimni prijatelj pape Pavla VI. Svakako sebi nabavite što prije, jer je naklada ograničena: J. Guitton ISUS. Cijena 200 d. Narudžbe prima St. Dilber, Palmotićeva 31, 41000 Zagreb.

Župni ured Sv. Franje Ksaverskog u Zagrebu pripremio je izdanje božićnih pjesama s notama i potpunim tekstovima. Uvršteno je u ovu zbirku preko osamdeset napjeva iz svih hrvatskih krajeva. Nekoliko pjesama opremljeno je i za višeglasno zborno pjevanje. U dodatku su i najpoznatiji evropski božićni napjevi koji su poznati našim vjernicima. Zbirka je u tisku, oblik je džepni, cijenu predviđamo oko 2.500 s. d.

Lijepo vas molimo ukoliko želite imati ovu lijepu i potrebnu pjesmaricu javite nam odmah pa ćete dobiti pošiljku s pjesmama prije blagdana Božića ove godine.

Rkt. župni ured
SV. FRANJE KSAVERSKOG
Jandrićeva 21
41000 ZAGREB

Od 24. do 26. siječnja 1978. uključno, održat će se u Sjemeništu »Augustin Bea« u Zagrebu, Fratrovac 38, trodnevne duhovne vježbe za dječake iz VII., VIII. i viših razreda općeobrazovnih škola. Poželjno je biti u Sjemeništu već 23. siječnja u 18 sati. Za sve potrebne informacije izvolite se obratiti na upravu Sjemeništa.

Sjemenište
»Augustin Bea«
41000 Zagreb
Fratrovac 38

Želite li koga od svojih dragih razveseliti posebnim darom za Božić ili Novu godinu, darujte im jednu od ovih knjiga:

Misijske:

Mučenik crvenog otoka
cijena 20 d

Među Indijancima,
cijena 50 d

Tajne afričke džungle,
cijena 5 d

Od paža do mučenika,
cijena 5 d

Predzadnji ljudožderi,
cijena 20 d

Životni put jednog misionara, II dio
cijena 60 d

Životni put jednog misionara, III. dio
cijena 120 d

Majke odbačenih — Majka Terezija,
cijena 100 d

Iz moga misijskog dnevnika,
cijena 15 d

Za obitelj:

Dnevnik Ane Marije,
cijena 40 d

Riječ bračnim kandidatima,
cijena 5 d

Vrhunci zovu,
cijena 35 d

Djevojko, znaš li ljubiti?
cijena 40 d

Marija i obitelj,
cijena 30 d

Obitelj među kamerama,
cijena 35 d

S Gospom k vrhuncima,
cijena 40 d

Roditelji — veliki graditelji
cijena 80 d

Radosna bračna plodnost,
cijena 10 d

Naša obitelj moli,
cijena 20 d

Rastavljena,
cijena 50 d

Molitvenik »Srce Isusovo spasenje naše«,
cijena 70 d

Molitvenik »Srce Isusovo ufanje naše«,
cijena 30 d

Knjige se naručuju: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb pp 699, Palmotićeva 33.

U okviru književnih večeri, prigodom 10 godišnjice Hrvatskog Književnog Društva MARULIĆ, govorio je u prostorijama HKD ĆIRILA I METODA predsjednik toga društva prof. Radovan Grgec. Čestitamo na lijepom jubileju i primjernim rezultatima revije MARULIĆ, koju preporučamo svima ljubiteljima lijepe knjige.

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

...na primljenoj milosti uz preporuku za se i za obitelj. — B. Bičanić, East Geelong (Australija)
...Gospi od brze pomoći i svim nebeskim zaštitnicima za primljene milosti. — K. D., Šid
...za primljene milosti i za vraćeno zdravlje. — Kata Zlatarić, Retkovci
...Gospi Lurdskoj i sv. Antunu za sve primljene milosti. — Tereza Zglav, Gruda
...i bl. Leopoldu na uslišanoj molbi. — M. F., Domagović
...za sve milosti što sam ih do sada primila. — J. P., Dugo Selo
...na uslišanim molitvama i na udijeljenim milostima. — J. M. K., Zagreb
...Gospi Lurdskoj i bl. Leopoldu za dobivenu milost. — N. N., Domagović
...za uslišane molitve. — Kata Kovačević, Zenica
...i sv. Anti na sretno uspjeloj operaciji. — Anđelka Kovačević, Zenica
...Presv. Trojstvu i svojim zaštitnicima za uslišane molbe. — R. M., Osijek
...i bl. Leopoldu na svim uslišanim molitvama. — Jela Matković, Subotica
...i sv. Ivanu Krstitelju za uslišane molitve. — P. M., Opatija
...Majci Božjoj Bistričkoj i svim svecima za primljene milosti. — Marija Mlakar, Bjelovar
...i Petru Barbariću za obraćenje grešnika. Č. M., Zagreb
...za primljene milosti. — Ljubica Jakić, Ogerija
...i bl. Leopoldu za ozdravljenje od kronične bolesti stomaka. — Marko Mrkonjić, Srednja Slatina
...Presv. Trojstvu i ostalim zaštitnicima za unukovu položenu maturu i za kćerkin sretan porod i za još mnoge milosti. — K. Š., Slav. Brod
...sv. Anti i svima svecima na sretnoj operaciji moje kćeri. — Ana Kljuce Podgradina
...Gospi od brze pomoći, sv. Judi Tadeju i bl. Leopoldu za sretan porod, za dobiven stan i za kršćanski odgoj djece uz preporuku za zdravlje. — Ružica, Osijek
...svima svetima i Petru Barbariću za zagovor u bolesti i napasti. — T. T. Goričan
...sv. Antunu, sv. Roku i bl. Leopoldu za uspjeh operacije uz preporuku za obitelj. — Dragica Naglić, Zagreb
...sv. Mihovilu i sv. Kristoforu što su mi sačuvali djecu u prometnoj nezgodi. — Slavko iz Međimurja
...i sv. Antunu na primljenim milostima. — J. K. Lacići
...Majko Božja, velika Ti hvala što si naše molitve uslišala i meni život opet povrati. — Marijan Mikulčić, Calw (Njemačka)

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

CIJENA GLASNIKU U 1978. G. OSTAJE NEPROMIJENJENA: 5 DINARA

Kroz prošle dvije godine znatno su poskupile i grafičke usluge i materijal i poštarina, a vjerojatno će još poskupiti i tokom slijedeće 1978. g. Da bismo i nadalje mogli redovito izlaziti u istom opsegu i podmirivati svoje obaveze, molimo pretplatnike da nam pomognu redovitim podmirivanjem pretplate.

Uredništvo

Dragi Božić i sretnu Novu Godinu želi MARIJAN ILIĆ umjetnički staklosllkar iz Zagreba, Prilaz JNA 16. Ovom prilikom zahvaljujem uredništvu ovoga Glasnika za obavijest o svojoj djelatnosti, te se od srca zahvaljujem cijenjenim svećenicima koji su mi povjerili posao. Za fond župskog karitasa poklanjam 500 d.

Marijan Ilić
41000 Zagreb, Prilaz JNA 16

---

razmišljajmo uz Bibliju

Uređuje: PERO BULAT

Žena je klečala kraj jasala

Ovim živim riječima dočarao je sebi događaje Kristova rođenja ugledni poljski pisac Jan Dobraczynski u knjizi »Daj mi svoje brige«.

... Meni pade na um kako mi je bilo teško kad sam morala sama roditi. Uzela sam lonac tople vode, nešto ulja i nekoliko pelenica. Imala sam samo muke da dođem do vrata. Svagdje su ležali i spavali ljudi ...

U špilji, u koju je moj muž poslao strance, mi smo držali marvu: dvije koze, teglećeg vola i magaricu. Tamo su bile i jasle, koje su bile vatrom ispaljene iz jednog debla. Iz otvora špilje padala je iskra svjetla na put.

Prije nego sam ušla unutra, čula sam da plače Dijete. Rođeno je prije nego sam ja došla. Žena je klečala kraj jasala; duboko nagnuta govorila je nešto tiho Novorođenčetu. Svakako će biti čudnovato da je odmah poslije porođaja ustala i da se mogla kretati. Ipak mi žene koje teško radimo znademo kad se mora, nađe se snage, a da se ne zna otkuda. Njezin muž je u jednom uglu potpalio vatru. Tu ne bijaše nikakva propuha. Špilja je, dakle bila puna dima, koji je teško grizao. Dijete je plakalo, jer mu je taj dim prodirao u oči, a Majka je plakala nagnuta nad Njim.

USPAVANKA

Kad me ugleda, prepade se. Ona je možda mislila, da dolazim da ih potjeram iz špilje.

Ali kad je opazila da joj hoću pomoći, njezina se tjeskoba promijeni u radost. Ona bijaše srdačna prema meni, i kao da više nije mislila na to da sam ih ja potjerala iz gostionice.

Dođoh u pravo vrijeme: ona bijaše mlada i neiskusna. Sve joj se moralo pokazivati: kako se dijete kupa, kako mu se prsa pružaju, kako se povija u pelene.

Nisu imali u što Maloga poviti; zavežljaj Žene bio je gotovo prazan. Jedva smo Dijete okupali, a već Ga je trebalo umivati. Pokušala sam da Ga uljuljam u san. Dim je Djetetu palio oči i grlo. I Ono nije prestajalo plakati. Ja sam Mu pjevala iste pjesmice, koje sam običavala pjevati i Judi.

Konačno plač Maloga pređe u uzdisanje; to bijaše znak da se uspavljuje. Položila sam ga u jasle.

HVALA TI, SESTRO!

I meni su gorjele oči i boljela me glava kao da mi je čelo bilo omotano gajtanom. Još sam na brzinu pomuzla kozu, jer sam htjela da Majka popije nešto topla mlijeka. Kad se okrenuh da odem, reče mi Žena:

— Hvala ti, sestro!

Zagrli me i pritisnu svoj obraz na moje lice. Bio je mokar od suza. Smiješila se i plakala u isto vrijeme.

— Hvala Ti, šaptala je. On će te nagraditi!

Mislila sam da Ona govori o svome mužu, koji je bio trajno zabavljen potpirivanjem vatre. Šumilo mi je u glavi.

Kad sam napustila špilju, prema meni dunu svjež zrak, oštar i okrepljujući. Ja se naslonih na jedan kamen. Noć je išla kraju. Inje je blistalo na travi. Naslućivala sam da će dan, koji svanjuje, opet biti težak, bez i jednog časa odmora. Nisam si to mogla predstaviti nakon probdjevene noći.

Ali umjesto da brzo trčim kući, da bih možda još koji čas mogla zaspati, ja sam još uvijek stajala pod stijenom i polagano udisala svjež jutarnji zrak.

PASTIRI

Tu baš ugledah starog Timeja kako dolazi u pratnji svojih sinova i još nekih pastira. Sa svojim toljagama u rukama i s noževima za pojasevima izgledahu strašni.

— Jesi li to ti, Sara? obrati se meni, kad me opazi. — Da li je istina da se rodilo Dijete u špilji gdje vi držite stoku?

Meni zastade dah. Timej je bio promišljen čovjek unatoč svome divljačkom izgledu. Ali, činilo se, da u njegovim riječima leži neka prijetnja. Nijesu li oni htjeli na kraju napasti one ljude, koje ja nisam htjela primiti u gostionicu? Dijete? Što se njih tiče dijete dvoje siromašnih ljudi, a koje je nađeno u špilji za stoku?

— Nije! Nije! — poviknem ja brzo.

Mislila sam da će ih moja laž zadržati. Ali oni idahu dalje k špilji, kao da mi nisu vjerovali. Tada im ja zakrčih put i uzviknuh:

— Što hoćete od njih? Ne puštam vas dalje. To su siromašni ljudi. Neću dopustiti da im učinite što na žao! Ako hoćete novac, ovdje su dva denara. Nije puno ... ali ...

— Luda si, Saro, odbrusi mi Timej prezrivo u lice. Prihvati me za rame i gurnu u stranu. Zatim stupi u špilju on i njegovi drugovi za njim. Samo Simon ostade malo vremena kod mene i ispriča mi o zvijezdi, o nebeskim glasovima i o svjetlu. Ali ja mu nisam vjerovala. Nisam do kraja ni slušala njegovo pričanje, nego sam potrčala do onih drugih. Kada sam iza njih stigla u špilju, opazih da su oni zastali na ulazu kao zastrašeni, a njihovi pogledi bili su upereni u nizak svod, s kojeg je vlaga tekla. Zora, koja se ušuljala s njima, osvijetlila im je svaki kutić špilje.

NIJE IMALA U ŠTO MALOGA POVITI; ZAVEZLJAJ ŽENE BIO JE GOTOVO PRAZAN.

Kada ih je opazila, Žena prestrašena skoči. Imala je sada Dijete na rukama i pritiskala Ga na svoja prsa. Oni stajahu nepomično jedni prema drugima: Ona i oni. Tada čuh gdje Timej govori. S čuđenjem sam vidjela kako on pada na koljena i pruža Ženi bijeli kolut svježeg sira kao dragocjen dar. I njegovi drugovi također padoše na koljena.

Na taj pogled nestade straha s lica mlade Majke. Činilo se da ne razumije što znači to noćno poklonstvo, koje su Joj iskazivali nepoznati ljudi, strašnog izgleda u ovčjim kožusima. Ali nekom, tko se nasmiješi našem djetetu, moramo i mi odgovoriti sa smiješkom. Ona učini korak naprijed; kao kakav svećenik koji narodu pokazuje žrtvu prije nego što će je blagosloviti, pruži Ona ruke sa Sinom prema pastirima.

— Je li zaista bio tako lijep i zdrav?

— Dijete je uvijek lijepo!

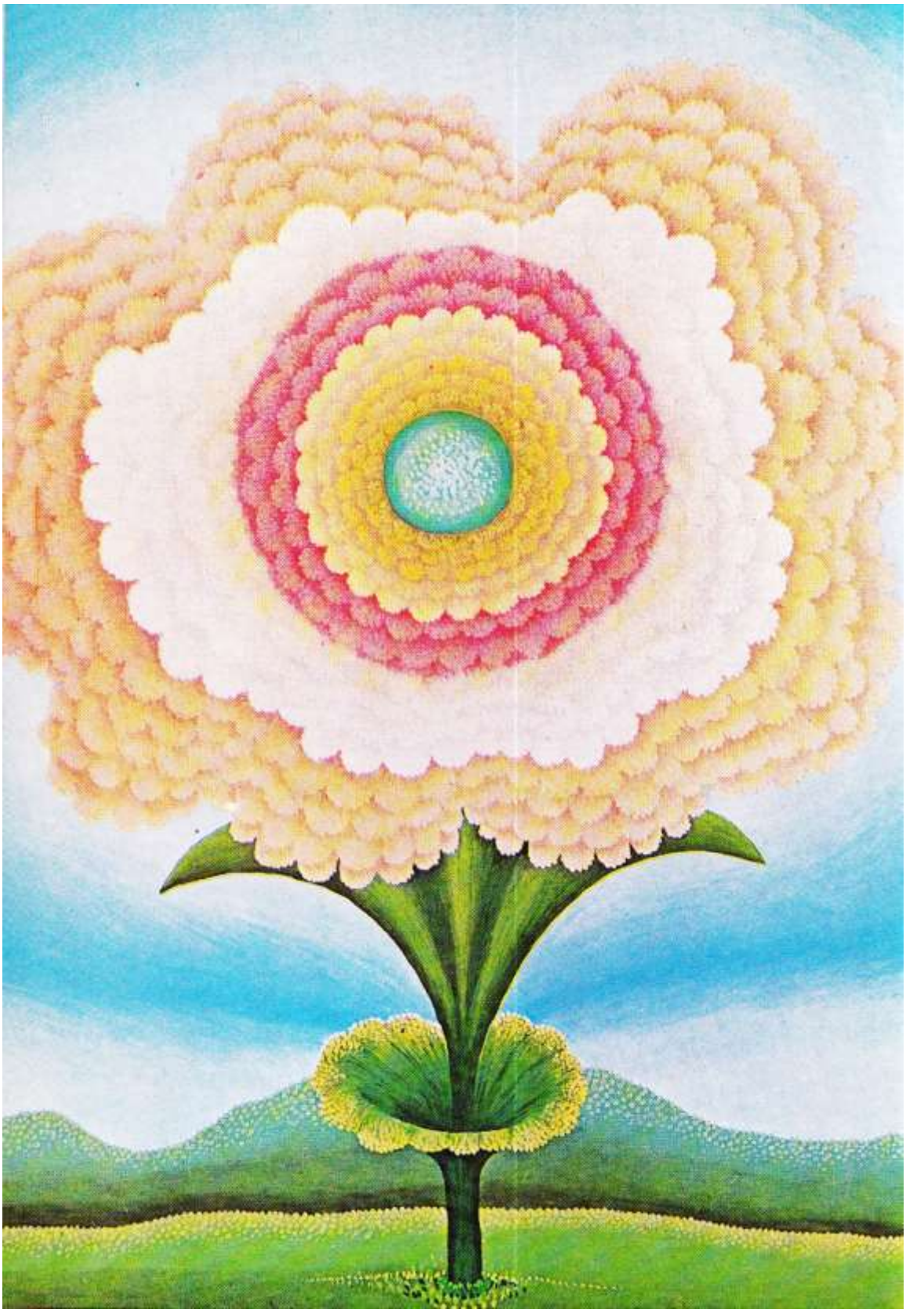

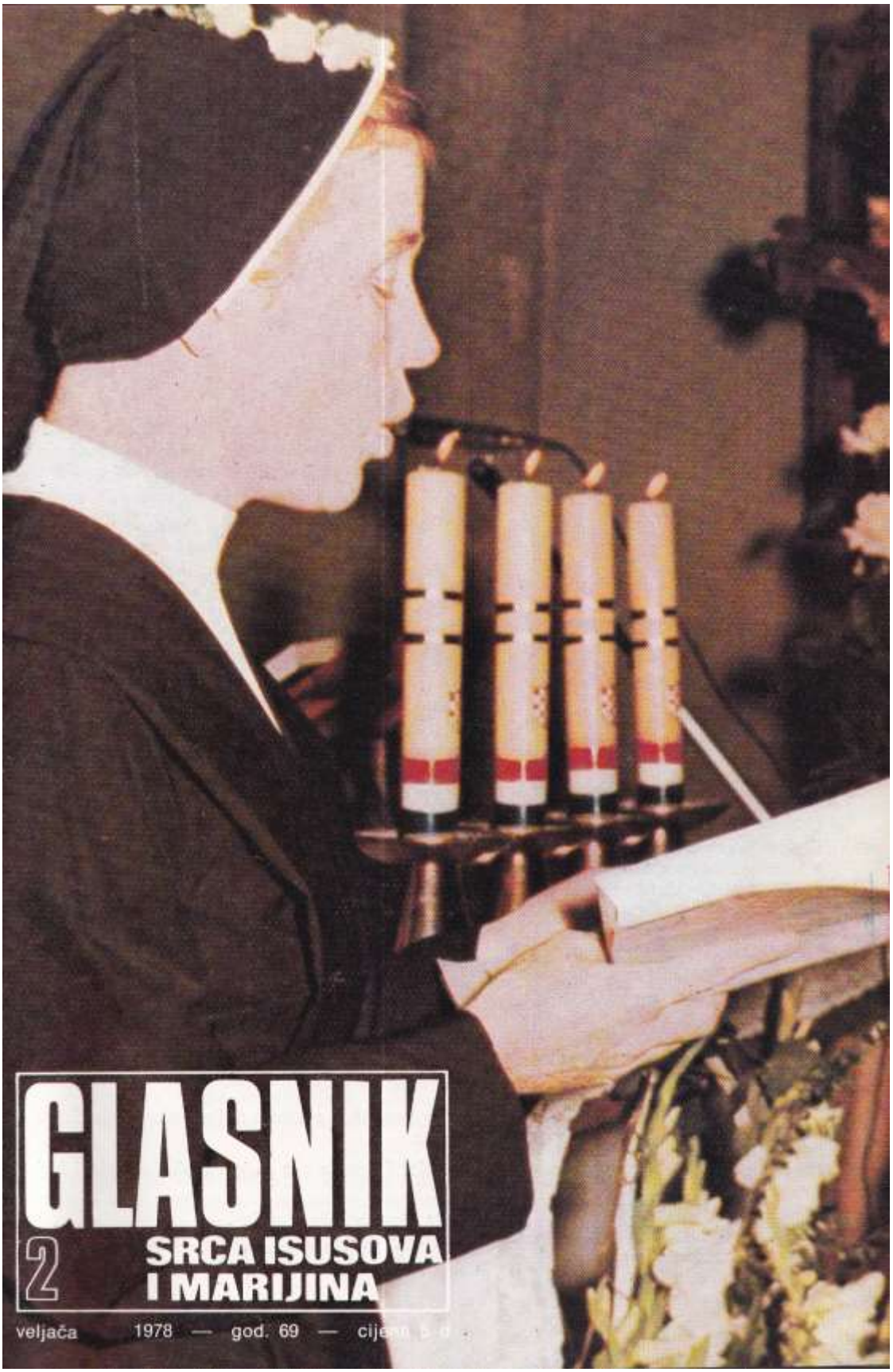

GLASNIK

2

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

veljača 1978 — god. 69 — cijena

Naslovna stranica:

SESTRA CECILIJA REDOVNICA NAŠE GOSPE POLAŽE ZAVJET

Na zadnjoj strani:

ŽIVOT I VJEČNOST (Ivan Večenaj)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. - Odgovorni urednik Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka na više dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Redovnica naše Gospe

Članice »Collegium pro musica« s. Cecilija Pleša i s. Imakulata Malinka priredile su niz koncerata u hrvatskim katoličkim misijama po SR Njemačkoj. Turneja je trajala od 2. rujna do 3. listopada 1977. S kakvim uspjehom? Neka o tome svjedoči ovo pismo!

»Draga sestro!

Hvala Vam, velika Vam hvala za probuđene emocije (osjećaje), za suzu na oku, suzu za koju smo mislili da smo je već isplakali.

Hvala Vam za probuđenu nadu, za »obećanu Domovinu«.

Hvala Vam što ste nas za trenutak vratili u doce naših snova.

Hvala Vam što ste nam darovali jedno veče. Veče kad se nismo osjećali sami.

Hvala Vam za sve bisere naše kulture koje želite oteti zaboravu.

Nastojat ćemo da sve to još snažnije nastavi živjeti u nama.

Hvala Vam za »Lijepu našu«.

Neka Vas dragi Bog čuva!«

Fam. DIAKA

uredníkova riječ

Nije tome dugo kako smo primili ovo pismo, koje nas je veoma ohrabrilo i razveselilo. Svoju radost želimo podijeliti i s vama!

»Već dugi niz godina pratim blagotvorno djelovanje našeg tako omiljeloga »Glasnika Srca Isusova i Marijina«. Čini mi se da je to danas — ne podcjenjujući nikoga — list koji dolazi pred Božji narod u pravom ruhu »blagog i poniznog Srca«, donoseći poruku blagog i poniznog Srca Božjega.

Ispravno donoseći novo, ne iskrivljavajući staro. Donoseći ono što naš narod želi: iskreno, pobožno, poučno usmjerenje kršćanskog života. Svjetlo paliti i ono što tinja ne gasiti ... To je GLASNIK, koji ne ide ni lijevo, ni desno. Ni »uz dlaku, ni niz dlaku«. Istinski ostvarujući nakane Sabora.

I zato je uvijek »star« i uvijek »nov«.

I upravo u takvom smjeru pisanja i djelovanja osjećam i vidim osobit dar Božjega Srca. Takvo djelovanje milosnoga Srca Isusova želim proširiti i u svojoj župi. Neka se i tu ispunjuju obećanja »blagog i poniznog Srca Isusova.«

Zato od prvog broja 1976. godine naručujem za našu župu 50 (pedeset) komada GLASNIKA. Drugim riječima: pretplaćujem se na 50 komada GLASNIKA mjesečno.«

I ovaj broj GLASNIKA pun je toga duha Božjega Srca, počevši od nakane pa do prikaza najnovijega životopisa »ISUS« od J. Guittona, koji je preveo na hrvatski jezik o. Filip Mašić.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 69. VELJAČA 1978. BR. 2

S A D R Ž A J

ODGOJ DJECE, P. B. — — — — 44
NAUČITI MOLITI, H. C. — — — 45
HVALA NA PISMU — — — — — 46
POSTANAK SVEMIRA — — — — 48
CRNKOVČANI POTVRDUJU: MOŽE SE..., R. Brnić — — — — — — 51
PRIJENOS TIJELA, B. Nagy — — 53
DA SE NE MOŽE POSTIĆI USPJEH? — TO JE LAŽ, A. Katalinić — — 54
RADOSNA VIJEST GRADU ZAGREBU — — — — — — — — — 57
U BAZILICI, P. Bulat — — — — 58
ŠTO JE S GREŠNIM MAŠTANJEM, MISLIMA, ŽELJAMA?, I. Fuček — 60
NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — — — — 62
RIJEČ NAŠIH BISKUPA U OBRANU ŽIVOTA — — — — — — — — 64
CRKVENE ZAJEDNICE U ISTOČNOJ AFRICI, J. Antolović — — — — 66
IMAMO BISKUPA!, A. Gabrić — 67
ŠTO ZNAČI KRAVA INDIJSKOM SELJAKU?, A. Gabrić — — — — 68
PREUREĐUJEM BOGOSLOVSKO SJEMENIŠTE, I. Dilber — — — — 69
PLEME TONGA U ZAMBIJI, I. Cindori — — — — — — — — — 70
MISIJSKE VIJESTI — — — — — 71
NOVE KNJIGE — — — — — — 72
ZAHVALNICE — — — — — — 73
NAJVEĆI ROĐENI OD ŽENE, P. Bulat — — — — — — — — — 74

nakana apostolata molitve

»DA SVA DJECA SVIJETA NAĐU U KRISTU SVOGA UČITELJA TE DA SE ODGAJAJU PREMA ČUDOREDNOM ZAKONU I KRŠĆANSKOM IDEALU.«

Odgoj djece

Ova mjesečna nakana upozorava na veliki problem odgoja djece. Tim se pitanjem u listopadu 1977. godine u Rimu pozabavila i Sinoda biskupa.

Molit ćemo za uzgojitelje djece: za roditelje, za učitelje, za sve koji utječu na djecu preko radija, TV i časopisa.

Djecu treba odgajati, usmjeravati, oblikovati, jer još nisu samostalna. Nemaju potpuno razvijenu slobodnu volju.

Američko dijete vidi na televizijskom ekranu od svoje 14. godine više od jedanaest tisuća ubojstava i nasilnih djela, jer 75% filmova obrađuju takve događaje.

Kako je pak s tiskom? Sigurno nisu bolji razmjeri ni u stripovima za mladež, ni u časopisima za djecu i u ostalim novinama.

Sve to ulazi u mlade duše koje su nedužne; utiskuje svoje tragove i pomalo ih oblikuje. Neki su se roditelji postavili na stanovište da svoju djecu neće poučavati u kršćanskom nauku. O tome neka se dijete, tobože, odluči kad odraste! Vrlo je to velika šteta, jer vjerska i moralna pouka nudi protutežu slabim utjecajima koji zadiru u dušu djeteta.

Ako se baš želi poštivati slobodna volja djeteta, ne bismo ga smjeli slati ni u školu, niti ga učiti zemljopis, a pogotovo matematiku ili prirodopis. Naime, sloboda djeteta još nije razvijena, a roditelji su mu dužni priskrbiti pravu izobrazbu. Zato se moraju pobrinuti i za moralni odgoj djeteta. Ono ima pravo da se susreće s moralnom veličinom, koja će mu sav život oplemeniti, s Kristom.

... Ona nije slala svoju djecu na vjeronauk. Kad su pak narasla, tužno je jadikovala:

— Vrlo mi je žao što sam svoju djecu u tom prikratila. Nadoknaditi se ne može, jer svaka stvar ima svoje vrijeme. Sada, kada su odrasli, imaju posve druge interese.

Zamislimo se u Krista! On je, kao Bog stvoritelj duše djeteta. Njegovo je. Što drugo želi nego da mu se razotkrije i da Ga dijete upozna, uzljubi te mu ljubav uzvraća? Zato je i rekao Isus: »Pustite malene neka dođu k meni! Takvih je nebesko kraljevstvo!« Isto tako im je namijenio nebesa. Rekao je: »Tko primi takvo dijete u moje ime, mene prima.«

Velike riječi!

Kakva žalost mora biti u Njegovu Srcu kad gleda na djecu, čiji roditelji ne vode brigu za njih, koji djeci ne govore o Njemu! Djeca će ostati zato u životu osamljena i mnogo teže ići putem poštenja i čestitosti.

Molimo za uzgojitelje!

P. B.

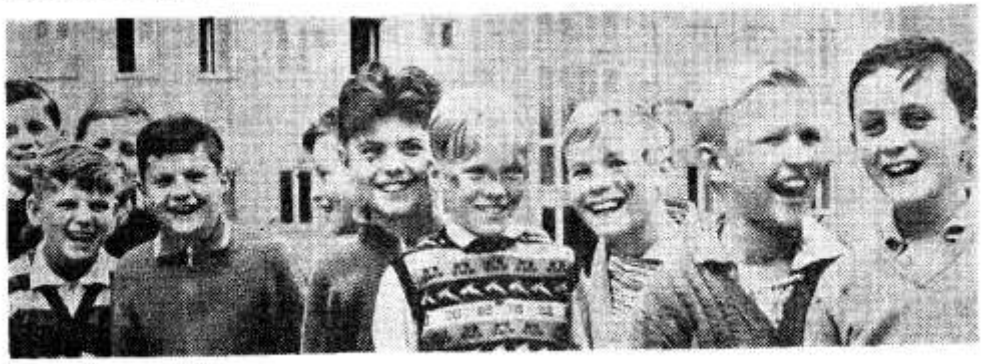

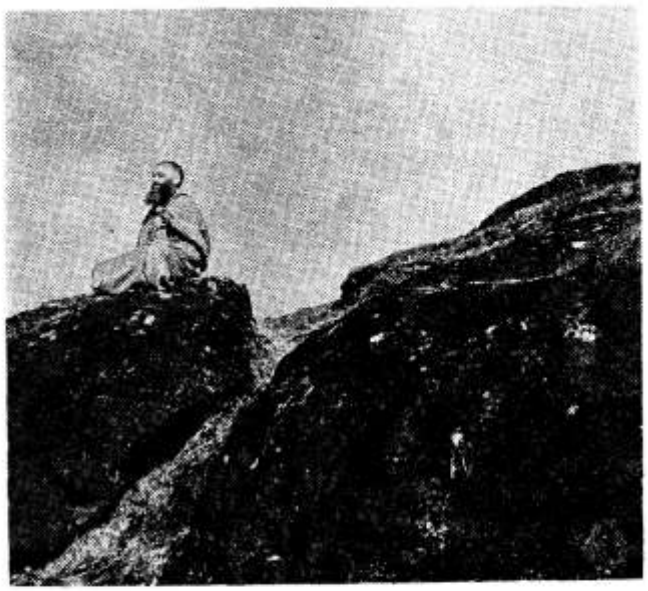

Naučiti moliti

Duboko u šumama, u ono vrijeme, živjeli su brojni pustinjaci. Jedan od njih bio je na glasu zbog svetosti. Lovci su govorili kako su vidjeli da se divlje životinje: medvjedi, veprovi, i jeleni skupljaju pred pustinjakovom pećinom, dok je on pjevao pohvale Stvoritelju.

Često su mladići dolazili k njemu s molbom da ih pusti živjeti zajedno s njime. Zašto ne bi i on uzeo kojega druga uza se da bi ga naučio razmatrati? Ali svi su dobili negativan odgovor. Osim jednoga.

Razlog takvog privilegija saznali su od njega samoga malo nakon smrti starog učitelja:

Kad sam imao 16 godina, došao sam k njemu da ostanem kod njega. Na njegovo pitanje: »Zašto« odgovorio sam: »Jer želim naučiti moliti.« Te riječi zapalile su svjetlo nježnosti u pogledu staroga pustinjaka. On me zatim upitao:

— A zašto, moj mali, želiš naučiti moliti?

— Jer je to najveće umijeće!

— Ja bih te vrlo rado primio, ali ne mogu! — odgotorio mi je žalosno.

Vratio sam se ponovo nakon tri godine. Primio me očinski i ponovo mi postavio pitanje:

— Zašto želiš naučiti moliti?

— Da postanem svet!

Bio sam uvjeren da će me ovaj put prihvatiti. Zar to nije najviši razlog što se može poželjeti? Ali on me ponovo odbio!

Vratio sam se svom poslu. Ali nikad me nije ostavila želja za njegovim društvom. Jedne božićne noći digao sam se naglo: bio sam siguran da sam našao razlog zbog kojega će me uzeti k sebi I taj sam rekao:

— Želim naučiti moliti, jer hoću naći Boga!

Tada je raširio ruke, zagrlio me i zadržao kod sebe.

NAĆI BOGA uistinu je pravi razlog molitve! Svake, pa i obiteljske. Pitate kako biste naučili moliti u obitelji? Ako pristupimo molitvi onako kako ćemo najbolje i najlakše naći Boga, naučit ćemo moliti na pravi način.

Zato obiteljska molitva nije nikada ista. Svaka obitelj ima svoj put do Boga i neka ga traži na svoj način...

H. C.

hvala na pismu

GLASNIK UZ KAFU

»Nisam primala do ove godine GLASNIK. Uvijek sam i mala želju da primam GLASNIK Srca Isusova i Marijina. Išla sam na ranu misu. Digla mi je kuma Jozak Aga svoj GLASNIK. Ja sam uzela, dok je ona ispekla kafu i malo sam prigledala Agin GLASNIK. Odma mi je u srce želja unišla pa sam se odma učlanila i sada primam. Svaki put mi se bolja želja ispuni. Dragi moji župnici i redovnici, ja sam se utekla Srcu Isusovu i pridala sam sebe, svoga muža i svoji petero dice. Svaki put mi se bolja želja ispuni, bolji blagoslov pun i beričest i sklad i ljubav sa mojom obitelji.«

Cvita Jezerčić

Izabrala si dobar put do blagoslova Isusova Srca: primaj u svoju kuću GLASNIK i čitaj ga pred svima! S tim poveži i uopćenu molitvu, pa se ne boj!

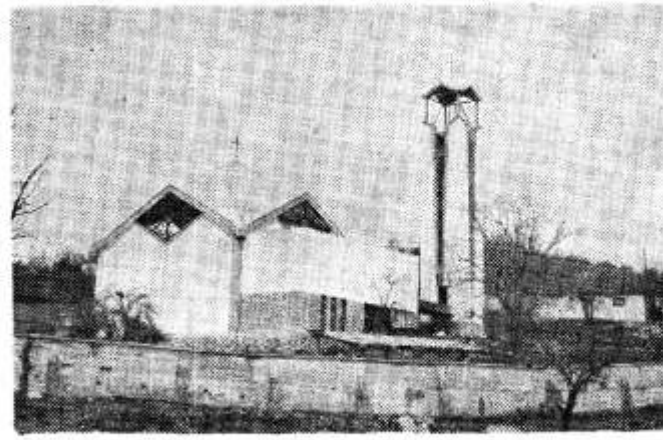

ZVONIK

»Na priloženoj fotografiji predstavljamo vam naš novi zvonik, djelo ing. Valdemara Balleya. Već su ga krstili »zjumsa ljepotica«. Mislio sam da su zvonici danas nešto suvišno na crkvi. Međutim, veliko i opće oduševljenje i radost Zjumljana opravdavaju njegovu izgradnju. To je i razumljivo, jer ga nikad prije nisu imali. Taj će lijepi zvonik biti trajan svjetionik naše vjere i Kristove prisutnosti na ovom našem jugu, tik uz albansku granicu. On uistinu više liči na spomenik nego na obični zvonik.«

Ivice, imaš pravo: narod voli i svoje zvonike, a ne samo crkve. Oni su simbol rodnog kraja. Prvo što naši pečalbari ugledaju u svom kraju jest zvonik, a posljednje od čega im se oko oprašta jesu križevi na tornjevima. I zato si dobro napravio što si zajedno sa svojim dobrim župljanima sagradio i ono što će ljudima uvijek podizati oči prema nebesima.

ZJUM

»Počelo se ni iz čega. Prije sedam godina našli smo ovdje samo ruševine. Ništa od toga u Zjumu više ne postoji. Sad je sve novo. Izmijenjena je čak i crkvena okolina. Proljetos je naime strmenit prostor uz crkvu izravnao velik i snažan buldožder »Catterpillar«.

Sav je ovaj posao zahtijevao ogromne žrtve i mnogo neprospavanih noći. Trebalo je riješiti nebrojene probleme. Međutim, Božja dobrota i vaša solidarnost uvijek su se opipljivo pokazali na djelu.

Uistinu, mnogo je toga već ostvareno, ali preostaje sigurno još 50% poslova koje treba obaviti u Zjumu. Osim krova i zidova ništa drugo zapravo i nemamo. Zato se i nadalje oslanjamo na Božju pomoć i dobrotu.«

Ivica Čolaković, župnik

Čujem, župniče, da Ti je biskup htio povjeriti lakši posao u Ordinarijatu. Ipak Ti je

bilo veće zadovoljstvo ostati i raditi u Zjumu, pa makar često, kao zjumski župnik, morao nastupiti i kao graditelj, tehničar, i kao investitor, nabavljač, šofer, zvonar, čistač, kuhar i slično... Ali, ipak si najviše u narodu i s narodom — svećenik!

■

MAJKA

»Da li je moguće, velečasni, da nas sin od 29 godina, odvjetnik, neženja, koji živi s nama, neprestano napada i vrijeđa? On je prestao upotrebljavati riječi »mama« i »tata« i zamijenio ih je drugim strašnim izrazima. Samo Bog zna koliko smo mi roditelji za to krivi. Ali on govori da zna samo jednoga boga — novac i da ga ništa drugo ne zanima. Kako je moguće živjeti s takvim sinom?«

Sin sa 29 godina, koji ne može podnijeti prisustvo svojih roditelja, mora izaći iz kuće i otići da živi na svoj račun. Ako on to ne učini, pokazuje se dvostruko himbenim: Nije zahvalan za ono što je primio (jer sigurno nije postao odvjetnik bez velikih žrtava svojih roditelja!), i, osim toga što iskorištava one koje bi morao pomoći. Čovjek od 29 godina koji je svršio studije a tako se vlada, potpuno je promašio svoj život jer kroz studij i godine života nije postigao toliko kulture i ljudskosti da sebe kontrolira u onom što je najosnovnije za čovjeka, a napose za intelektualca.

■

PO OBREDU?

»Ni moja djevojka, ni ja, više ne idemo u crkvu jer ne vjerujemo u crkvene institucije. Željeli bismo se vjenčati, naravno, samo civilno. Ali sada se pojavljuju roditelji, koji, kao uvjereni vjernici, zahtijevaju da se vjenčamo i po vjerskom obredu. Zar vam se ne čini poštenijim da prezremo njihove zahtjeve pa da postupimo po svom uvjerenju?«

Ivan

Ako vi smatrate da je vaš stav prema Crkvi konačan, ne morate odstupiti od svoga uvjerenja i kao farizeji stupati pred Božji oltar. Ali ako je, kako ja vjerujem, vašem neslaganju uzrok samo to što stvari kritički gledate, ali nemate definitivan stav, tada je moguće i preporučljivo da se vjenčate u crkvi. Osobito ako vaše vladanje ne proizlazi iz oholosti, nego iz poniznosti traženja i želje da dođe do jasnijeg svjetla. To kažem jer je veoma teško da dvoje mladih dođu do takve sigurnosti i iskustva da Crkva kao institucija mora biti bez mane.

BRAK

»Sada, poslije devet godina braka s dva djeteta — koja su plod prošlih slaganja u ljubavi — pred mene se postavlja problem kulturne razlike između mene i mog muža. On, da pravo kažem, ne samo da nije genij, nego je vrlo ograničenih sposobnosti. Kako se moram sada vladati? Zar ću biti udata samo zato da ne ostanem sama i osamljena?«

Jednostavno: svršilo se toplo razdoblje ljubavi i započelo je novo razdoblje ponosa. Ako budete sposobni da ostanete ponizni, pa i onda kad vam se pruži prilika da ga »utučete u pojam«, i ako on bude sposoban pokazati se nenasilan na onom području gdje se još nije razvio, moći ćete živjeti zajedno. Ali nemojte se združiti sa svoja dva djeteta kako biste njihova oca, »siromašnog neznalicu«, učili pameti!

Postanak svemira

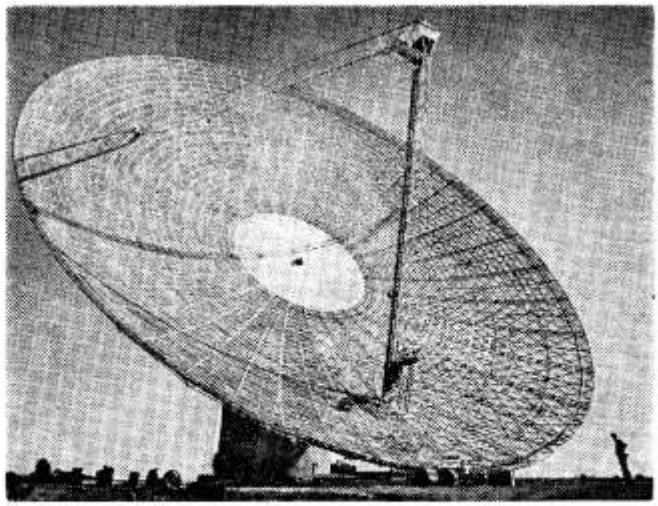

NAJVEĆI RADIOTELESKOP NA SVIJETU NALAZI SE U EIFELU KOD BONA A IZGLEDA KAO VELIKO UHO KOJE PRISLUSKUJE IZ SVEMIRA

Papa Pijo XII. često je podizao ljudima poglede prema nebu. No kad je završio svoj krasni govor papinskim akademicima 22. XI. 1951., mnogim se nevjernicima i katolicima pričinilo da je u svijetu znanosti eksplodirala prava atomska bomba ili H-bomba.

Veliki je Otac uništio i posljednji ostatak straha, koji se mogao šuljati srcem katolika pred problemima današnje nauke.

Pred skupom najčudnije šezdesetorice na svijetu Veliki Svećenik je tada dao blagoslov veličanstvenoj teoriji o primitivnom atomu, o »praatomu«, o »praneutronu«, »nukleonu« i »monobloku«, koju je u naše dane izložio i objasnio belgijski kanonik Lemaitre.

REVOLUCIONARNE RIJEČI

»Zaista se čini — rekao je Papa — da je današnja znanost, zavirivši u prošlost milijuna vjekova, uzmogla postati sudionikom onoga prvobitnoga »Neka bude svjetlo«, koje je Bog izgovorio u času kad je iz ništavila, zajedno s materijom, provalilo more svjetla i zračenja, dok su se čestice kemijskih elemenata rastavljale i sastavljale u milijune svemirskih maglica«.

Te su riječi, kaže de Baleine, najjače i najrevolucionarnije između svih 6000 riječi, koliko ih govor ima.

ŠTO TO ZNAČI?

Znači da možemo vedra duha poći profesorima prirodnih znanosti — ili uzeti u ruke kakvu znanstvenu raspravu i publikaciju, ili se zaputiti u koji moderni laboratorij, ili se uspeti u koju suvremenu zvjezdarnicu.

Uvijek ćete moći prisustvovati svojim duhom onom činu o kome govori početak naše biblijske povijesti — veličanstvenom činu STVARANJA.

Tako je naš Bog — Bog Izaka i Jakoba, Bog Abrahama i Isusa Krista — postao danas živim Bogom Alberta Einsteina, Maxa Plancka, Jamesa Jeansa i von Weizsackera.

BELGIJSKI EINSTEIN

Popnimo se sada s dobroćudnim debeljkastim profesorom Lemaitreom na najveću zvjezdarnicu svijeta — američki Mount Palomar. Stojeći u tome hramu znanosti, gotovo u svetoj tišini, slušajmo Lemaitreovo razlaganje.

On je »Newton naših dana«, kako nevjernik Pierre Rousseau naziva toga jednostavnoga svećenika! »Belgijski Einstein« — kako ga krsti Filip de Baleine! Taj sveučilišni profesor u Louvainu otkriva nam, uz pomoć dalekozora s promjerom od pet metara svoju teoriju o postanku svijeta.

— Pogledajte na nebo i naći ćete Boga! — počinje Lemaitre. Nebesa pjevaju slavu Božju, djela njegovih ruku navješćuje nebeski svod. Dan na dan on šapće tu vi-

jest. Noć na noć donosi taj glas!

— Sad smo ovdje, u ovom divnom opservatoriju, svi zajedno mirni i pažljivi. A ipak nismo na miru, ako ćete vjerovati. Mi nismo na istome mjestu, gdje smo bili prije nekoliko sekundi, kad smo ušli. Naša je Zemlja, kao nemirna kugla, prošla kroz posljednjih deset minuta malne 20.000 km na svom kružnom putu oko Sunca. Ona je uz to, kao poslušna kćerka, sa Suncem i ostalom planetarnom obitelji, pojurila kroz svaku sekundu do 270 km prema zviježđu Labuda. Tom brzinom obitelji našega Sunca, s ostalim zvijezdama trči oko središta naše Kumovske Slame, naše velike zvijezdane porodice, naše galaksije. Eno, u svibnju 1952. ugledao je astronom Bok to sjajno središte, oko koga kružimo. To je blistava skupina od nekoliko milijardi sunaca, relativno blisko zbitih. Oko nje u dva razdvojena i sjajna rukava, u dva spiralna ogranka, kruži kojih stotinu milijardi sunaca.

Sve nam se to pričinja kao poneseno nekim svemirskim vihorom. A putujemo nečujno, tiše i mekše nego u i-kakvom avionu.

SVEMIRSKI OTOCI

— Ali naša svemirska maglica, Kumova Slama, koja nas tako gostoljubivo nosi i drži u sebi, nije jedini zvjezdani otok napučen suncima. To je samo jedna od onih osam stotina milijuna sličnih svemirskih otoka, koje smo do danas mogli otkriti.

Jednu jedinu od tih sunčanih država — maglicu u Andromedinu sazvježđu može vidjeti oštro ljudsko oko. Ali Big Eye, veliko oko Palomara, hvata ih i registrira na milijune. Pa kad pogledate fotografske snimke neba, vidjet ćete mnogo češće utisnute ovalne likove maglica negoli okrugle bijele točke zvijezda sunca.

SOCIJALNI ŽIVOT ZVIJEZDA

Domaćin Mount Palomara, Edwin Huble, pripovijedao je prije svoje smrti mnogo toga o socijalnom duhu svemirskih maglica.

Ne samo da u svome spiralnom ili kružnom krilu drže i čuvaju milijarde zvijezda, već i one same vole živjeti u divnim skupinama i zadrugama. Tako je naša Kumovska Slama krasan i odrastao član obitelji od kojih 20 maglica, od kojih je svaka rodila na desetke milijardi sunčane djece.

I gle, što se gogodilo! Već prije 50 godina — 1927. — Lemaitre je proračunima naišao na jednu od najpotresnijih svemirskih tajni. Huble i Humason potvrdiše račune i prije i poslije toga datuma. Što su otkrili?

NEZAUSTAVNI BIJEG ZVIJEZDA

Ne samo da su svemirski otoci sunaca i zvijezda udaljeni jedni od drugih stotine tisuća i milijuna svjetlosnih godina (godina svjetla je 9.460 milijardi kilometara, a od nas do Sunca je 8 svjetlosnih minuta), dok do najbliže zvijezde Proxima Centauri ima blizu četiri godine svjetla;

— ne samo da se svaka svemirska maglica kreće oko svoga gustoga i blistavoga središta:

— nego su sve te galaksije i u jednom zajedničkom naletu i bijegu, u silnom, nezaustavnom bijegu, kojim jure u određenom smjeru u nepoznatu svoju budućnost. I tim kretanjem udaljuju se neprestano jedna od druge u svojoj obitelji, i jedna se njihova skupina nečuvenom brzinom odmiče od druge. To nam svoje odmicanje i bijeg u nepoznato dojavljuju svojim svjetlom, koje sve više odmiče prema crvenom dijelu spektra, a to je znak da bježi od nas. I što je veći razmak među pojedinim skupinama zvijezda, to fantastičnijom brzinom odmiču u neslućenu daljinu.

Dosad smo najvećim reflektorom na svijetu registrirali maglice koje bježe od Kumovske Slame brzinom od 60.000 km na sekundu, a to je petina brzine svjetla.

PRARAZDOR MATERIJE

Ako sve maglice bježe i nezaustavno se udaljuju jedna od druge, znači da se svemir širi u beskraj. On se doista aktivira učenjacima nalik na nevidljivi balon, ne elastičnu kuglu i mjehur sapunice, koja se povećava. Kao da iznutra, iz nevidljiva središta, puše čudan vjetar i udara energetski zamah, pa na sve strane razgoni svijetle i tamne mase svemira. Ili, kao da je nekada u tom zagonetnom središtu svemira nastala eksplozija, pa je neshvatljivom silom razbacala hrpe materije u nepoznato.

Eto, upravo tako: kao da se desila najstrahovitija od svih eksplozija, prarazdor, koji je raskidao i u beskraj počeo tjerati svemirske nemirne maglice.

Pa to se i dogodilo, veli Lemaitre. Prije kojih pet do deset milijardi godina zbila se praeksplozija, koja je prouzročila širenje i povećavanje našega svemirskog balona.

N. N.

ČRNKOVČANI SU GRADILI CRKVU UVJERENI DA PODIŽU NOVI DOM U SVOM SELU BOGU I SEBI

ČRNKOVČANI POTVRĐUJU: MOŽE SE...

Črnkovci su jedna od tri filijale župe Podravski Podgajci, đakovačke biskupije. Na podravskoj magistrali, presijeca ih opjevana rječica Karašica, na po puta između Valpova i Donjeg Miholjca. To je selo sa oko tisuću stanovnika. Industrijsko. Ima tvornicu konoplje...

Za vjersku javnost vrlo zanimljivo selo. U njemu je vrlo živa vjerska zajednica. Za svega osam mjeseci ove godine srušili su staru crkvu, osim tornja, i sagradili novu lijepu modernu crkvu.

Naime, do prije petnaest godina Črnkovčani su u skupinama pješačili oko četiri kilometra u Podravske Podgajce na svetu misu. Dolaskom mladih svećenika u župu Črnkovčani su osjetili blagodat svete mise i sv. sakramenata u svojoj crkvi dva—tri puta mjesečno. Kad se nakon Drugog vatikanskog sabora pružila mogućnost anticipiranja nedjeljne i blagdanske sv. mise, najmanja filijala Bočkinci dobila je taj privilegij.

Zato je nedjeljom i blagdanom ostvarena mogućnost za tri velika sela župe da imaju redovito sv. misu.

Tako su Črnkovci već godinama pravo vjersko središte, gdje se odvija redoviti vjerski život. Tu se redovito drži vjeronauk za djecu, mladiće i djevojke iz Črnkovaca i Bočkinaca. Već godinama se djeca krste i mladići vjenčavaju u Črnkovcima, kao i u drugim filijalama. Održane su i misije. Održane su mnoge duhovne obnove mladeži i mladih obitelji.

Jedino godišnje klanjanje, prva sv. pričest i svake pete godine sv. krizma daje im još do znanja da su filijala.

SRUŠIT ĆEMO STARU CRKVU!

Sve to urodilo je velikim plodom. Naime sav vjerski život odvijao se u vrlo trošnoj, niskoj, uskoj, pljesnivoj i tijesnoj crkvi. Bila je sagrađena od prijesne cigle tako da se nikakva adaptacija niti investicija nije isplatila.

Godinama su muškarci u sakristiji dobacivali župniku, kad se između njih probijao prema oltaru:

— Treba ovu crkvu srušiti! I sagraditi novu!

Župnik im je odgovarao da im ne može on sagraditi crkvu, nego da to moraju sami učiniti i da su oni to u stanju napraviti.

Dugo je sazrijevala ta želja i odluka.

Konačno su Črnkovčani u jesen 1976. godine donijeli zajedničku odluku: Srušit ćemo staru crkvu, osim tornja, koji je od pečene cigle, čvrst i stabilan, i uza nj ćemo sagraditi novu modernu crkvu s dovoljno prostora i zraka. I rekošo

Ubrzo su proširili crkveni odbor, izabrali odbor za gradnju crkve, nadzorni odbor i dali se na posao. Svi vjernici su s puno povjerenja prihvatili izabrane ljude, i odmah počeli darivati novac odboru za gradnju crkve. Za novac, koji je ubrzo sakupljen, odmah je kupljen veliki dio materijala.

MAJSTORI SVIH VRSTA

Kad je svijet vidio da se materijal kupi, s još više povjerenja darivao je novac. Dogovorili su se i sav je narod

MAJSTOR RUDIKA, KOVAČ U PENZIJI, JEDAN JE OD NAJZASLUŽNIJIH ŠTO SE SAGRADILA CRKVA.

— Trudit ćemo se da sami sakupimo novac! A ako nam tko pomogne, bit ćemo mu zahvalni!

Budući da ta živa vjerska zajednica ima aktivne crkvene odbornike i veliku skupinu članova župskog vijeća, lako i brzo su se složili. Naime, lako su uočili da je sada momenat da u djelo provedu zadatke, koje im vjera i Crkva nalaže.

pristao na to da će svi osim novca dati i svu svoju radnu snagu i sav materijal sami nabaviti i dovesti, da će svi ljudi iz sela — majstori svih vrsta — od sebe sve učiniti da se uštedi što više novca, te da crkva ne stoji onoliko koliko predviđa predračun projekta.

Od G. P. »Drava« iz Donjeg Miholjca dobili su stručnu radnu snagu i nadzornika, tako da crkva neće stajati u novcu sto milijuna starih dinara, nego polovinu od toga ili nešto više.

Preko zime je izrađen projekt i pribavljena sva druga dokumentacija i građevinska dozvola. Biskupski Ordinarijat iz Đakova odobrio je posao i blagoslovio ga u ožujku 1977. godine.

CRKVA JE BRZO RASLA

Na tako veliki pothvat Črnkovčani su se odlučili pripremiti duhovno. Kroz dva dana, 14. i 15. ožujka ove godine, obavili su veliku uskrsnu ispovijed. Prvi dan ih je župnik pozvao da s njime prikažu svetu misu — pretposljednju u staroj crkvi — za sve pokojne graditelje stare crkve, i sve pokojne generacije, koje su nam namrle pravu vjeru.

A drugi dan, posljednju svetu misu, u staroj crkvi, za sve žive generacije Črnkovčana, koji će graditi novu crkvu sebi i svojim pokoljenjima. Unaprijed su bili uključeni i svi dobročinitelji. Na kraju su svi otpjevali »Tebe Boga hvalimo« za sve dosadašnje susrete s Bogom u staroj crkvi, za sve primljene milosti i rast u vjeri.

Određeni su dani za početak radova. Za svega dva dana, 16. i 17. ožujka srušena je stara crkva i za kratko vrijeme očišćen sav teren za gradnju nove crkve.

Iako je crkva bila srušena, Črnkovčani su redovito dolazili na svetu misu svake nedjelje i zapovijednog blagdana oko svog tornja.

Treba ovdje reći Bogu hvala za lijepo vrijeme, tako da gotovo ni jedanput kroz čitavo vrijeme gradnje nisu pokisli.

Zanimljivi su bili prolaznici, turisti i drugi namjernici. Gledajući kako mnoštvo Črnkovčana pod vedrim nebom pribiva svetoj misi, neki su usporili auto i skrenuli na misu. Najdirljivija su bila dva krštenja za vrijeme mise pod vedrim nebom. Mladi roditelji su baš tako željeli.

28. ožujka udareni su kolčići i odmjereni temelji, 29. ožujka počelo je kopanje temelja, a 4. travnja udareni su temelji nove crkve.

Od toga dana crkva je tako brzo rasla da je već u srpnju bila pod krovom.

NEVJEROJATNI SU ČRNKOVČANI

Upravo je tako: nevjerojatni! Od najstarijih do najmlađih odazivali su se na posao. Radili su s vjerom da grade novi dom u svom selu Bogu i sebi. Radili su složno, veselo, žrtvujući ogroman novac i sebe. Uz sve svoje poljoprivredne, društvene i radne obveze nesebično su se žrtvovali, i fizički i materijalno.

Bilo je koji put nesigurno koliko će sati trebati veći broj muškaraca za betonažu. Kratko su se dogovorili. Kad bude trebalo — pozvonite i eto nas! I stvarno: kad je trebalo, pozvonili su, i da ste vidjeli kako sa svih strana s njiva hrli muškadija na betonažu! Govorili su:

— Evo, dok mi gradimo crkvu, ona gradi nas!

Ipak, najveći teret odgovornosti i brige za gradnju crkve podnio je penzioner, crkveni odbornik i blagajnik — tehniko čitavoga posla — Rudika Štraub i njegova skupina penzionera iz Črnkovaca. Njima ovim putem izražavamo veliko priznanje i pohvalu.

Bilo je, naime, dana kad je sav posao padao na njihova leđa. Osim toga što su darovali lijepe svote novca za svoju crkvu, u nju su utkali gotovo sav ostatak životne — penzionerske snage. To su nebrojene besplatne nadnice i neprocjenjivi udio, jer su radili s velikom ljubavlju, ističući da grade crkvu sebi, all najviše svojim pokoljenjima.

GOSTOLJUBIVI DOMAĆINI

I nećete vjerovati da je nova crkva, uz ovakve napore, odricanja, žrtve i veliku vjeru do 30. listopada 1977. dovedena u takvu stanje da ju je toga dana đakovački biskup Msgr Ćiril Kos blagoslovio.

Uz biskupa bilo je prisutno dvanaest svećenika, desetak časnih sestara i oko tisuću vjernika iz župe i okolice. Biskupa su pozdravili: djevojčica, mladić, odbornik i župnik, zamolivši ga da blagoslovi njihov trud i njihovo djelo.

CRKVA NIJE GOTOVA!

Dabome da crkva nije gotova. Puno toga će još trebati. All pošto je toliko toga već učinjeno, sve drugo bit će lakše. Nova crkva je zatvorena prozorima i vratima i već se u njoj odvija redoviti vjerski život.

Recite, nisu li Črnkovčani vrijedni svake hvale i poštovanja? I nije li istina da mogu poslužiti mnogim vjernicima kao poticaj da »složna braća kuću grade«? Ako se jedan čovjek danas može odlučiti da — uz pomoć susjeda i rodbine — gradi katnicu, koja stoji pedeset milijuna, kako ne bi jedno selo, kad se složi, sagradilo novu crkvu, kao što su to učinili Črnkovčani!?

Rajko Brnić, župnik

ŽENE SU POSVRSAVALE POSLOVE KOD KUCE I NA NJIVI KAKO BI MU. SKARCI MOGLI STO VISE RADITI NA CRKVI.

1928 - 1978

IVAN MERZ

Piše: B. NAGY

Prijenos tijela dra Ivana Merza

16. XII. 1977. preneseni su posmrtni ostaci dra Ivana Merza sa zagrebačkog groblja Mirogoja u baziliku Srca Isusova u Zagrebu. Za tu svrhu u bazilici je pripravljena posebna grobnica kod oltara sv. Alojzija.

Sam prijenos obavljen je na skroman način. Kod ekshumacije i identifikacije tijela, osim službene komisije, bio je prisutan manji broj Ivanovih prijatelja i štovatelja, među kojima je bilo onih koji su prisustvovali njegovu pogrebu prije pedeset godina.

Posmrtni ostaci bili su premješteni u nova dva lijesa, limeni i drveni bijele boje. Lijes s Ivanovim ostacima prevezen je potom u Hrvatsko narodno svetište Srca Isusova, gdje je u prisutnosti vjernika i uz prigodni obred sahranjen u grobnicu.

Nad Ivanovim novim grobom u bazilici postavljena je velika mramorna ploča. U sredini se nalazi njegov lik (brončani reljef), koji će s vremenom biti zamijenjen većim. S lijeve strane stoje riječi:

Ovdje počiva
u Kristu Bogu svom
vjerni sin
Katoličke Crkve
DR IVAN MERZ
16. XII. 1896. - 10. V. 1928.
APOSTOL
HRVATSKE MLADEŽI

Na desnoj strani postavljen je izvoran tekst Ivanova nadgrobnog natpisa, koji je Ivan sastavio neposredno prije svoje smrti. Tekst je sastavljen na latinskom, a na ploču je uklesan na hrvatskom prijevodu, koji glasi:

»Umro u miru katoličke vjere. Život mi je bio Krist a smrt dobitak. Očekujem milosrđe Gospodinovo i nepodijeljeno, potpuno vječno posjedovanje Presvetog Srca Isusova. Sretan u miru i radosti. Moja je duša postigla cilj radi koga je stvorena.«

TAKO JE IZGLEDAO LIJES DR MERZA NEPOSREDNO NAKON EKSHUMACIJE

Piše:
ANTE KATALINIĆ

Da se ne može postići uspjeh? To je laž!

Horizontalistička miješavina

Solidna baza

Peta sinoda biskupa zasjedala je od 30. rujna do 29. listopada 1977. Na glavni problem Sinode »Kateheza u naše vrijeme, osobito kateheza djece i odraslih«, skupljeni biskupi dali su odgovor dokumentom »Poruka narodu Božjem«.

Na posljednjem i završnom zasjedanju Sinode Papa Pavao VI. održao je svečani govor.

Za rezultate Sinode Papa je rekao da su »veoma utješni«, a za zaključni dokument izjavio je da se u njemu nalaze »predragocjene smjernice«.

Dakle, tko hoće danas u kateheziranju uspjeti, ima solidnu bazu od koje se može uputiti.

Poslije prvog tjedna Sinode kardinal Hoeffner, nadbiskup Kölna i predsjednik njemačkih biskupskih konferencija, dao je novinarima izjavu za tisak.

Na Sinodi su biskupi iznosili i zapreke s kojima se sukobljuje današnja kateheza. Hoeffner ih je nabrojio:

a) Naviještanje vjere sukobljuje se s raznim oblicima sekularizacije (posvjetovnjačenja). Vjeru u Boga mnogi zamjenjuju vjerom u čovjeka . . .

b) Tu i tamo se u katehezi odrazuju aspekti (vidici) krize koja se osjeća u Crkvi. U nekim se udžbenicima mjesto vjere susreće neka horizontalistička (»pozemljarska«) mješavina psihologije i sociologije.

Ne odbijaju oni Crkvu kao takvu

Kardinal Suenens, nadbiskup Malines-Bruxellesa, naglašava da se jedan od temeljnih problema kateheza danas sastoji u tome što mnogi Evanđelju i Kristu kažu »da«, ali Crkvi kažu »ne«.

Ne odbijaju oni Crkvu kao takvu, jer ona je Kristovo djelo, nego »odbijaju nas, ljude Crkve, jer se u nama ne odrazuje, ili, po njihovu shvaćanju, odrazuje veoma malo, autentično (izvorno) lice Isusa Krista«.

Suenens je onda citirao Napoleona: »Nema loših vojnika, ima samo loših oficira.«

Ako inžinjer uloži sav trud...

Svaka znanost i svako umijeće ima svoje zakone, svoja pravila. Treba te zakone i ta pravila poznavati, treba uložiti mnogo truda da se dobro apliciraju (primijene).

Ako se sve to veoma dobro učini, onda moraju slijediti izvrsni rezultati.

Zar je u pastoralnoj (dušobrižničkoj) znanosti i umijeću drukčije? Zar je u pastoralnom radu svećenika drukčije?

Nije drukčije. Samo u tom radu nailazimo na jedan novi elemenat: nadnaravni, tj. milost. Ali taj elemenat samo potpomaže da se dođe do uspjeha. Dozvat ćemo ga molitvom, i uzornim životom.

Ako inženjer uloži sav trud, izgradit će savršen most. Zar je sa svećenikom i kršćaninom drukčije?

Slijedili su izvanredni rezultati

Poznajem više svećenika koji su dobro poznavali pastoralne (dušobrižničke) zakone i pravila, koji su uložili sav trud da ih dobro primijene (apliciraju), pa su slijedili i izvanredni rezultati.

Naravno, ti su svećenici bili potpomognuti onim elementom koji je specifičan (izrazit) primijenjenoj dušobrižničkoj znanosti i umijeću: nadnaravnim elementom, molitvom, milošću.

Da se ne može postići uspjeh? To je laž!

DESETA OBLJETNICA „MARULIĆA“

Prigodom 10. obljetnice hrvatske književne revije »Marulić« održao je 15. XII 1977., u okviru redovitih književnih večeri HKD sv. Ćirila i Metoda, glavni urednik Društva i revije prof. Radovan Grgec predavanje, u kojemu je prikazao postanak i razvoj časopisa, njegovu orijentaciju te značajke i perspektive daljnjega rada. U diskusiji su prisutni iznijeli svoja zapažanja i prijedloge u vezi s uređivanjem časopisa.

»Marulić« je kulturna činjenica preko koje ne bi smjeli prijeći ni kulturni krugovi kršćanskog usmjerenja ni oni koji to nisu. Prigodom 100. obljetnice Društva sv. Jeronima, odnosno HKD sv. Ćirila i Metoda, koje je toliko dobra učinilo za naš puk svojim prosvjetnim i kulturnim djelovanjem, objavljen je književni zbornik »Marulić«, koji je uskoro prerastao u istoimeni časopis. Kao ćirilometodski časopis »Marulić« vodi brigu o djelovanju Društva, donoseći društvene vijesti i obavijesti, oglase i recenzije raznih društvenih izdanja te priloge njegovih članova, suradnika i prijatelja.

Kao hrvatski kulturno-književni časopis »Marulić« se nadovezuje na tradiciju hrvatske književnosti od Marka Marulića do naših dana. Poput svojega izdavača ne pripada samo Zagrebu, nego

svim Hrvatima, gdje god se oni nalazili. Ipak se kao literarna revija bori s raznim teškoćama, koje su karakteristične za sve slične časopise. To su uglavnom poteškoće financijskog značaja, koje druge revije ublažuju raznim subvencijama.

Kao časopis kršćanskog usmjerenja »Marulić« je učinio mnogo za revalorizaciju (obnavljanje vrijednosti) literarnih djela kršćanskog nadahnuća kod nas i u svijetu. Stoga smo na stranicama časopisa često nailazili na imena kao što su: V. Deželić, I. Poljak, Đ. Sudeta, Z. Remeta, Lj. Maraković, S. Košutić, P. Grgec, J. Andrić, M. Mayer, A. Matasović, A. Kokić, M. Švel, P. Claudel, Ch. Peguy, G. von le Fort, G. Bernanos, F. Mauriac, H. Böll, G. Greene, Manzoni, Papini, Chesterton, L. Sengehor, D. Fabbri, P. Emmanuel, W. H. Auden i dr.

Iz bibliografije dosad objavljenih radova u »Maruliću« vidimo da su se u njemu javljala mnoga poznata imena naše književnosti, ali i mnoga nova imena, od kojih su neka već stekla lijepu literarnu reputaciju. Spomenimo samo neka imena: A. Jakšić, A. Đarmati, I. Balentović, S. Slamnig, E. Čolaković, T. Prpić, Z. Tomičić, S. Velebit, R. Grgec, V. Rabadan, A. Nametak, S. Krčmar, V. Parun, J. Ricov, D. Ivančan, Lj. Matković, V. Putanec, M. Vaupotić, S. Džalto, B. Zelić-Bučan, M. Validžić, J. Lončarević, A. Sekulić, A. Petričević, K. Mlač, K. Križanić, J. Berka, S. Dominić, M. Preisler, D. Tusun, I. Bošković, J. Vrana, J. Nagy, K. Mesarić, T. Smerdel, V. Vučetić, D. Horvatić, J. Bubalo, V. Mihičić, G. Semenčić itd.

U »Maruliću« su se javljali i poznati javni i kulturni radnici iz našega vjerskog života (M. Škvorc, J. Weissgerber, S. Zaninović, I. Golub, M. Vunić, Đ. Kuntarić, F. Sentinell, M. Moskatelo, M. Peloza, I. Fuček, N. Demović i mnogi drugi).

Iz navedenih imena možemo vidjeti koliko je »Marulić« do sada značio za naš kulturni život. Želimo mu da i ubuduće nastavi svoje plodno djelovanje.

Radovan Grgec

»ZAGREBAČKA KORIZMA 1978«

Radosna vijest gradu Zagrebu

Pod duhovnim vodstvom zagrebačkog nadbiskupa Franje Kuharića i biskupa Mije Škvorca održavaju se u svim župama grada Zagreba Misije s posebnim programom za + za kršćane + za one koji žele upoznati kršćanstvo + za one koji cijene i simpatiziraju kršćansku kulturu i baštinu + za sve koji nemaju prilike da budu informirani o vjeri od vjernika.

»... htjeli bismo vidjeti Isusa!« (Iv 12,21)

Ni danas, ni kod nas ta blagoslovljena znatiželja nije mrtva. Zašto bismo se zagledavali jedino u izloge i magazine, zašto bismo trčali bez predaha za senzacijama i novostima? Ne bi li i u Zagrebu trebalo pronaći ono što uistinu vrijedi? Ne bi li to trebalo poželjeti i do toga se probiti?

Najveća vrijednost uvijek znači blago i biser za koji se mora dati sve. Blago i vrijednosti što ih kradu razni tatovi zlikovci ljudi, preokreti povijesti, nestalno vrijeme i promjenjivi ukus ...), nisu i ne mogu biti opravdanje života i rada.

Prava vrijednost za mene? To mora biti trajnije i bogatije od svega, meni bliže, meni draže, za me najkorisnije! To može biti jedino besmrtna vrijednost, osiguranje za trenutke kad me sve izda (mislim na bolest, bijedu, napuštenost, smrt ...). Što ću tada cijeniti na obzorju srca, na proplanku života?

Živjeti se isplati samo za ono za što se isplati umrijeti.

Umrijeti se isplati samo za ono što je neumrlo, što pobjeđuje smrt. Ta besmrtna vrijednost nije iskopana iz rudnika, nije proizvod tvornice, ne kupuje se ni u trgovinama ni u apotekama, ne dobiva se u školama, nije plod nekog preokreta i novotarija.

Besmrtna vrijednost dar neba, poklon Oca, ponuda Duha. To je srce Utjelovljenoga Boga. To je živi Bogočovjek među braćom ljudima — mnogima poznat i od nekih priznat kao Spasitelj Isus Krist.

Mi ga dovoljno ne poznamo. Neki znaju samo za njegovo ime. Ima ih koji ga žalosno psuju. Ima ih koji ga ili niječu ili odbacuju.

Ti dani »radosne vijesti« gradu Zagrebu morali bi u naše sjećanje i razmišljanje i orijentaciju, u slobodnu životnu odluku, u temeljnu metanoju — preobrazbu srca i novosti života — uvesti Isusa Nepoznatog, Zaboravljena, Napuštena!

S njim se ispravno dogledava prolazni svijet. On svima otvara Božji svijet. On jedini udara temelje čudesnoj, dubokoj, neumrloj radosti. Dariva nam nadu bez kraja, sreću bez kraja!

Zato, eto, govorimo: »... htjeli bismo Isusa vidjeti!«

Pozivamo Vas na susret s Isusom za vrijeme misija u našem gradu Zagrebu.

Vaši svećenici

U BAZILICI...

Ima više razloga zašto je papinski nuncij u našoj zemlji Msgr Michele Cechini došao u baziliku Srca Isusova 18. prosinca 1977. godine prigodom proslave 75-godišnjice njezina otvorenja i prilikom prijenosa tijela dra I. Merza u krilo iste bazilike.

Mi smo Hrvati uvijek bili vjerni Papi i Rimu, a ova je crkva upravo simbol odanosti i posluha onom duhu što struji i djeluje iz Rima.

Dr Ivan Merz bio je skroz naskroz rimski čovjek: Papu je volio upravo osobnom ljubavi, svoje Orlove i katoličku mladež odgajao je u stopostotnoj vjernosti prema Papi.

Zato nam je bilo vrlo drago da smo Papinom zamjeniku mogli upriličiti srdačnu dobrodošlicu i pozdraviti ga ovim riječima:

— Ovdje ste Vi, Ekselenco, kod kuće! Ovdje ste kod svojih najvjernijih. Ovdje ste kao na pragu svoje kuće, na svom domaćem ognjištu. Nama je uvijek drago kad ste u Zagrebu. Vrlo nam je milo kad stupite na tlo Lijepe Naše Domovine, na tlo hrvatskog naroda, koji je najbrojnija katolička zajednica u našoj zemlji. Kad god možete, dođite u Zagreb! A kad god dođete u Zagreb, mi Vas u bazilici Srca Isusova čekamo kao svoga Oca i Brata!

Pero Bulat

(58. strana) DR JOSIP TADIĆ BIO JE PRISUTAN SLUŽBENO KAO SANITARNI INSPEKTOR SKUPŠTINE GRADA ZAGREBA, DOK JE CRKVENU OBLAST PREDSTAVLJAO DR STJEPAN KOŽUL, NADBISKUPOV TAJNIK

(dolje) NOVI LIJES SE UNOSI U BAZILIKU

(59. strana) MSGR CECHINI PRO POVIJEDA PRIGODOM 75 GODIŠNJICE BAZILIKE

(dolje) GROB DR MERZA U BAZILICI SRCA ISUSOVA

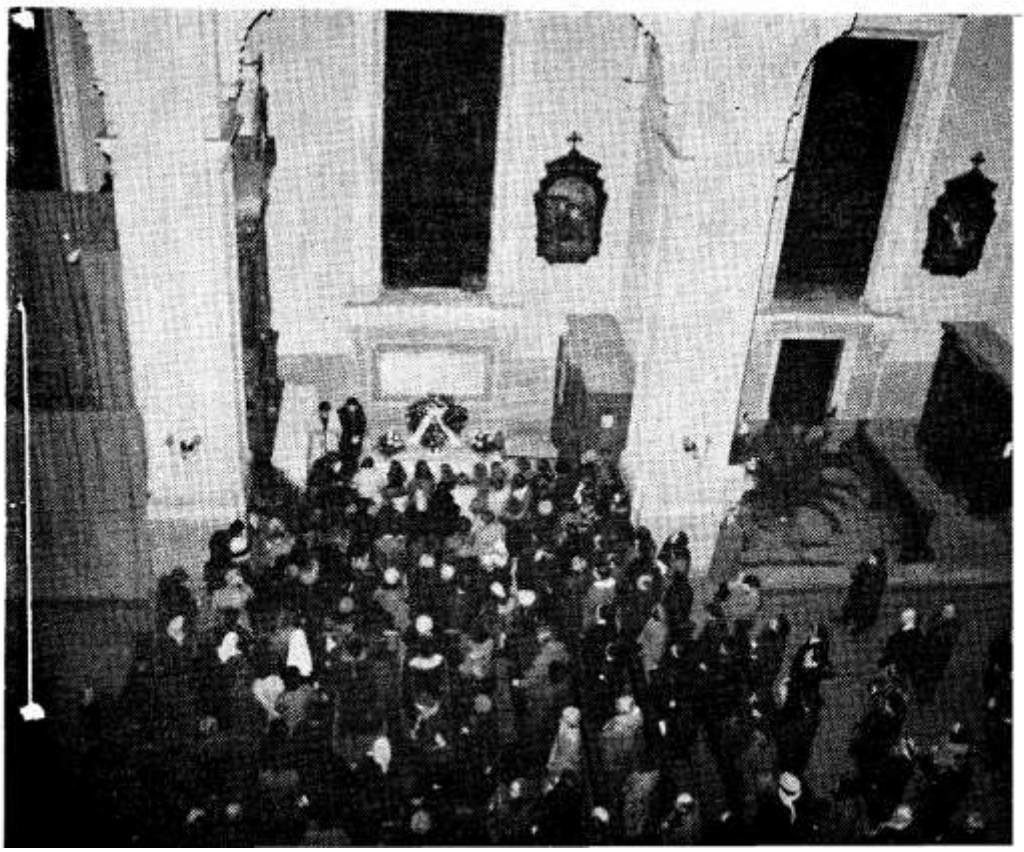

Neugodno mi je i strah me je, ali vas moram pitati: Kako se mogu osloboditi raznih nečistih maštanja? Nekad me mnogo muče. Svakodnevno se susrećem i vidim ponašanja mladih. To u meni budi napast. Kako se tome oduprijeti? Nekad me muče nečiste misli, iako se protiv njih borim. Valjda se neću morati tako boriti čitav život? Htjela bih se posve osloboditi takvih stvari. Je li to moguće postići s pravim uspjehom?

S time u vezi smijem li upitati: Do koje mjere ne možemo sagrišiti ako neželjenu nečistu misao ne možemo odmah odbaciti?

Ana, srednjoškolka

Veliš da ti je »neugodno« i da te je »strah« postaviti takva pitanja. Zašto? Prirodno je da si stidljiva. Stidljivost je danas poželjna vrlina. Ali ona više nije vrlina kad stvara zatvorenost, blokadu, »tabu« od onih pitanja u kojima ne smiješ ostati u tami. Tražiti razjašnjenja na ulici kad ih nude pokvareni drugovi, u materijalističkoj literaturi, na mutnim izvorima današnjih krivih nazora, bi li to za jednog kršćanina bilo dostojno? Mnogi mladi, osobito oni plemeniti i čisti, muče se i — jer im je neugodno i jer ih je strah progovoriti pred odraslima — često se događa da danas više ne mogu doći do toč-

što je s grešnim maštanjem, mislima, željama?

Piše: IVAN FUČEK

ne kršćanske spoznaje o tim pitanjima. Tko danas još govori ili piše s naše kršćanske strane o grešnim maštanjima, mislima i željama? A je li šutnja o tome na mjestu? Tvoja nutrina kaže obratno. Ti neumoljivo zahtijevaš objašnjenja. I pravo je.

Prije svega te zanima »tehnika oslobođenja« od grešnih maštanja, misli i želja. U stvari želiš pozitivno upitati, kako bi u sebi mogla izgraditi vrlinu koja upravlja upotrebom spolnoga u čovjeku u savršenu skladu s razumom i voljom kao i tvojim ljudskim dostojanstvom. To je pitanje: kako da stekneš krepost čistoće? Ona se stječe postupno. Na nalet maštanja, neuredniih misli i želja treba da intervenira tvoj razum i volja. Ti interventi razuma i volje nastoje erotske nalete zadržati u pravoj mjeri. A prava mjera određena je samom svrhom nagona. Taj može provaliti, djelovati razularenо i nenormalno. Krepost čistoće uvodi te u stanoviti trajan stil uzdržljivosti i određenog stalnog gospodstva nad samom sobom. Nitko nije čist zato jer se dva ili tri puta veoma odlučno i temeljito svladao. I lažljivac je ponekad iskren. I alkoholičar nekad ne pije. Ti ćeš steći krepost čistoće onda kad si pribaviš trajan stav ili trajno opredjeljenje da na tom području uvijek mjeriš pravom mjerom.

Što to znači »mjeriti pravom mjerom« na spolnom području? Odgovor na to pitanje jest i odgovor na tvoje pitanje o podražajima, recimo, kad vidiš »ponašanje mladih«, što u tebi »budi napast«. Važno je znati da se spolni nagon jednako ponaša kao i svi ostali nagoni ili strasti u čovjeku. Uzmi srdžbu!

Netko te je uvrijedio. Smjesta osjetiš kako se u tebi budi ona rušilačka sila koju nazivamo »srdžba«. Ti se nađeš u kritičnoj situaciji. Tog, naime, trenutka postoji opasnost da se oboriš na onoga koji te je uvrijedio. Nacrt tog nagona je slijedeći: izvana je došao podražaj (netko te je uvrijedio). U tebi se javlja osjećajni odgovor (doživljavaš buđenje srdžbe). Napokon, kao posljedica slijedi impuls na djelovanje (recimo, da onoga ošamariš). To je temeljni nacrt za sve ostale strasti u čovjeku. To sve nikako ne ovisi o tvojoj slobodnoj volji. Naprotiv, to se sve događa prije negoli nastupi intervent tvoga razuma i slobodne volje.

Isto je tako i sa spolnim nagonom. Uzmimo da ovog časa nemaš nikakvih grešnih misli. Ali iznenada ti oko zapne za onu pornografsku sliku. Ti osjetiš uzbuđenje. Javlja se želja da sliku opet i opet promatraš. Uzbuđenje raste. Ono te tjera da učiniš nešto u pravcu poticaja slike. Sve se to događa prije negoli se sjetiš da bi se morala oduprijeti. Treba, dakle, naučiti sobom upravljati. Spolne težnje često slijede na neki spontani podražaj. Prema tome, uzbuđenje koje odatle proizlazi treba smatrati nepoželjnim. Ali ako takav impuls pustiš da slobodno na te djeluje, on bi tada mogao izaći iz svojih prirodnih ograda i normalne mjere da služi čovjeku. Može postati razularen. To je uvijek kritičan trenutak kad krepost čistoće ulazi u fazu alarma. To je sirena na uzbunu, pa treba da se svjesno i slobodno utečeš svojoj energiji samokontrole da na vrijeme i da na zgodan način zadržiš isti spolni impuls u njegovim granicama. Ti ga nastojiš skloniti da se vrati natrag u okvire svoje svršnosti ili svoga smisla, a taj je sav u službi ljubavi Bogu i bližnjemu.

»Valjda se neću morati tako boriti čitav život?« — pitaš. Tako ne, nego mnogo jednostavnije i lakše. Slično atleti, koji je sebi preko ponovnih uvježbavanja pribavio zalihe energije, stil i način, pa uspijeva svladati stanje umora i lijenosti i tako si osigurati uspjeh. Ne znači, dakle, postati imun ili neosjetljiv na podražaje, mada se s godinama stječe stanovita »neosjetljivost«, nego znači steći sposobnost da impuls zadržiš u granicama sa stanovitom diskretnom lakoćom. To je slično kao kad te netko udari nogom. Ma kako u tebi bila čvrsta i jaka volja, osjećaj ne možeš zatomiti. U tom se trenutku u tebi pokreću žlijezde. Mašta ti se poremeti i imaš volju da silovito reagiraš protiv napadača. Takve osjećaje volja ne može spriječiti, niti nekontrolirane osvetničke misli. To je sve još na području neubrojivosti, jer još ništa nije prešlo u slobodno i voljno prihvaćeno djelovanje s tvoje strane.

Tako je i na području spolnog nagona. Zato, da stekneš solidnu zalihu duhovne energije i stanovitog dobrog stila ponašanja u trenucima kad nalete maštanja, misli i želje s tog područja, valja u mnogim sitnim stvarima trenirati volju kako bi u danom času bila kadra kontrolirati iznenadne impulse koji u tebi nastaju. Veoma je važno mlade ljude priučavati da vježbaju svoju volju. Treba koristiti stotine i tisuće manjih i većih prilika što ih sobom donosi dnevni život. Treba od malena učiti da sređujemo svoje neuređene osjećaje i da ih podlažemo razumnom vodstvu. Treba prionuti uz ispravljanje svojih pogrešaka, a nerijetko i uz odlučna odricanja. Takvim se načinom učvršćuju i jačaju one više sposobnosti, pomoću kojih se i ispravno shvaćaju stvari i ispravno upravlja ljudsko teženje, a iz kojih izviru energije za uspješnu samokontrolu. Ova može dostići savršeni stupanj gotovo potpunog vladanja samim sobom.

Što se tiče pitanja grešnosti maštanja, misli i želja, važno je dobro lučiti dvije stvari: »osjetiti« takve porive i »pristati« na njih. Ono što se ne želi, ma koliko se osjetilo, nije grijeh. Mi ne raspolažemo apsolutnom kontrolom nad svojom maštom. U njoj se mogu skupiti sjećanja i fantastične konstrukcije, pa i one brutalne i perverzne. To se može dogoditi iz najrazličitijih razloga, pa makar mi to ni najmanje ne želimo. Sve se to može i veoma živo osjetiti. Grijeh se sastoji u volji koja takva maštanja, misli i želje prihvaća, odobrava ih, drago joj je, zabavlja se njima ili im se prepušta, što znači da ih želi i da na njih pristaje. Prema tome, nisu grešne fantazije, misli, želje koje se spontano javljaju prije nastupa svjesne autokontrole, jer ih ne odobravamo, niti ih prihvaćamo, niti ih bilo kako u sebi unapređujemo; sve se to događa još u stadiju neubrojivosti. Od onog momenta kad se svjesno želi, postaje više ili manje ubrojivo prema stupnju slobodne angažiranosti kod toga.

nova generacija

Uređuje: M. STARČEVIĆ

Načelnik

Giorgio la Pira je mrtav. Bio je načelnik Firence, demokršćanski poslanik, tajnik federacije talijanskih velegradova, profesor rimskog prava, dominikanski trećeredac, pokretač dijaloga među civilizacijama širom čitavoga svijeta.

Njegova snažna stvaralačka osobnost, njegov duh uvijek u pokretu, njegova jednostavna vjera, uvijek bliska Evanđelju, učinile su od njega u toku dvadeset godina, jednog od najorginalnijih ličnosti talijanskog katolicizma.

Već je 1950. godine postao narodni poslanik. Tada je živio zajedno s nekolicinom drugih mladih demokršćana. Bili su to Fanfani, koji je bio predsjednik senata, Dosetti, koji je postao svećenik, itd.

La Pira je kao kršćanin postao čovjek javnosti. Politika mu nije bila cilj, nego sredstvo da govori o Kristu, da izmiruje i pomaže siromahe.

Ruža

Bio je izabran za gradonačelnika Firence na listi lijevog centra. Čovjek ga je mogao naći u divnoj palači općinske zgrade okruženog stotinama siromašnih ljudi, koji su čekali na njegovim vratima da mu osobno izlože svoje brige.

Primao ih je neumorno, sjedeći za velikim pisaćim stolom, na kojem se nalazila jedna osamljena ruža. Bez sumnje se sjećao svoje siromašne mladosti u Siciliji.

On je vrijeme dijelio na molitvu u samostanu San Marco, gdje je živio s redovnicima, slušao tužaljke običnoga puka toskanskoga, i na političke sastanke.

Bilo je to za La Piru veliko razdoblje. On je otvorio vrata jedne tvornice koja je propala i povjerio je radnicima. On je umnožio kongrese u ovom gradu, koji je svojim Sjajem privlačio posjetioce. Sazivao je predstavnike svih zemalja i svih mišljenja na rješavanje problema mira i svega onoga što približuje međusobno civilizacije.

U Rusiji

Gogine 1959. La Pira je odlučio baciti most između Istoka i Zapada. Praćen samo jednim novinarom, počeo je moliti, najprije u Fatimi, a zatim se dao pozvati od Vrhovnog Sovjeta u Rusiju. Za vrijeme putovanja molio je svoj časoslov.

Dočekale su ga mnoge znamenite ličnosti. Bilo je to u petak 14. kolovoza. Najavio je da je došao pomoći da se uspostavi mir molitvom. Nije htio da odmah dođe do primanja. Sutradan, 15. kolovoza, prisustvovao je svetoj misi u francuskoj crkvi. Poslije podne išao je hodočastiti na grob svetog Sergija i ondje je rastumačio svojim začuđenim pratiocima vrijednost toga mjesta u povijesti Rusije. Nedjelju je također proveo u molitvi, jer je ona dan Gospodnji. Tek u ponedjeljak mogao je sresti članove Vrhovnog Sovjeta.

Njegov je posjet završio diskusijama o vjeri u Boga.

Koncil

Saziv Koncila ispunio je dobroga La Piru pravim veseljem. Često je prisustvovao studijskim zasjedanjima, koja je organizirao francuski časopis »Information catholique«. Govorio je o nuklearnoj opasnosti: »Mi ne možemo više navijestiti rat. Treba objaviti mir na svijetu.«

Mogao si ga naći u njegovoj jednostavnoj sobi u Firenzi. Govorio je o Kristovu Uskrsnuću i o teolozima koji ne priznavaju fizičku stvarnost uskrslog Kristova tijela.

— Ako je Krist uskrsnuo, iako je prolazio kroz zidove, On je bio realno prisutan. On je ovdje skupa s nama. Gledajte ga . . .

I pokazivao bi nam jednu stolicu koja je uvijek bila prazna u sobama gdje je La Pira stanovao.

Siromah

Bio je izabran za počasnog doktora i morao je ići u Rim na promociju, ali nije imao pravog odijela. Šešir i cipele pozajmio je od svog tajnika, a odijelo mu je dao majstor Reno Maltaglaiti, krojač iz Cavourove ulice.

U taški nikada nije imao novaca. Ono što je primio 27. ožujka u jutro, toga na večer nije bilo: platio je kruh za siromahe u San Proculu. Mnogim obiteljima platio je najamninu za kuću i tako je novac iz njegovih ruku nestajao kako je dolazio.

Imao je toliko iskustva sa siromasima da je mogao razlikovati lažne siromahe od onih koji su u istinskoj bijedi. Ako je na Misi za siromahe na Firentinskoj badiji nedjeljom vidio novo lice, čim bi svršila Misa, požurio bi do te osobe, informirao se o svemu i pružao pomoć.

Premda je bio vrlo aktivan, pokretljiv, ipak bi se za nj moglo reći da je bio i vrlo kontemplativan, usmjeren na unutarnju molitvu. Svako jutro slušao bi tri svete Mise. Jedna bi bila priprava za pričest, pod drugom bi se pričestio, a za vrijeme treće svete Mise zahvaljivao bi se.

Ho Ši Min

La Pira se prihvatio nevjerojatnog pothvata: uputio se za vrijeme najžešćih borbi u Vijetnam, ravno u Hanoj, da razgovara o miru s Ho Ši Minom, vođom komunista.

Kad je Ho Ši Min ulazio u sobu, gdje ga je već čekao La Pira, pozdravio ga je na talijanskom jeziku:

— Dobar dan, La Pira!

Ostali su u razgovoru tri sata. Nitko ne zna o čemu su govorili, ali se po kasnijim susretima vidjelo da je stvar krenula naprijed. O toj je stvari bio obaviješten i Fanfani, tadašnji predsjednik Ujedinjenih naroda, Dean Rusk, ministar vanjskih poslova Amerike, ali je ipak sve propalo, jer su jedne novine iz St. Louisa krivo uzbudile američku javnost.

Ali La Pira se nije predavao! Uvijek je upotrebljavao različite prigode da bi omogućio dolazak mira na svijet.

Premda je imao mnogo neprijatelja, za njega nitko nije bio neprijatelj. Običavao je govoriti:

— Ja imam samo dva neprijatelja: uostalom oni su i Kristovi neprijatelji. To su bijeda i nezaposlenost.

RIJEČ U OBRANU ŽIVOTA

Božić, rođenje Božanskog Djeteta, i božićni blagdani bude veliku radost u svakom kršćanskom srcu. Pred jaslicama se divimo najljepšoj od svih majki i najljepšem Čedu, Bogomajci i Bogočovjeku.

Bog posta Božić, dijete, da nas spasi žrtvom života. Zato je radost nad rođenjem, nad tim životom postala radost svega svijeta.

Ipak, i nad tu radost nadvila se bol i žalost. Našao se netko koji je smišljao kako bi taj život uništio. Da bi to postigao, pobi Herod svu mušku djecu do dvije godine u Betlehemu i u okolici. I čuo se plač veliki.

DRAGI VJERNICI!

Sjećajući se Nevine Dječice, poklane od Heroda, ne možemo a da se ne sjetimo teškog zla našeg vremena, pokolja i pomora nerođene djece u pobačajima, tom teškom grijehu i naprednog dvadesetog stoljeća.

Naše stoljeće s pravom visoko diže glas u obranu života, slobode i čovjekovih prava, posebno onih koji ta prava ne mogu sebi izvojevati: nerazvijeni, siromasi, napušteni i nemoćni. Ali uz tu veliku i plemenitu borbu moderna je država liberalizacijom (slobodom) pobačaja dozvolila i omogućila pomor nevine, nerođene dječice.

Osjećajući se odgovornima

za biološki i vjerski život svoga naroda, upravljamo vama, dragi vjernici, ovu riječ punu brige i ozbiljnosti.

SMRTNI GRIJEH

Makar što o pobačaju govorio bilo zakonodavac, ili liječnik, ili političar, makar što ljudi radili ili dopuštali raditi — za kršćanina vjernika pobačaj je težak smrtni grijeh, ubojstvo nevinog djeteta, što vjerniku nikada ni u kakvim okolnostima nije dopušteno direktno učiniti.

Suvremena znanost, biologija i medicina, sa sigurnošću konstatiraju da u času začeća nastaje u majčinoj utrobi novo ljudsko biće, novi čovjek, koji u zametku ima sve što ima odrasli, zreli čovjek. Tokom razvoja on neće ništa novo primiti. Potrebna mu je samo hrana i vrijeme da se to razvije. Zato je pobačaj djeteta od jednog mjeseca, dva, ili četiri mjeseca pred Bogom jednaki grijeh, kao ubojstvo djeteta nakon rođenja. Ništa ne mijenja na stvari to što se za ono prvo kaže da se žena otišla u bolnicu »očistiti«, a za ono drugo da je čedomorka, jer je rođeno dijete bacila u kantu za smeće.

Pred Bogom je to svejedno. Tu razliku su izmislili ljudi da bi savjest primirili. Krilo majčino se može »očistiti« od djeteta, ali Boga se ne da prevariti.

ŽIVOT DJETETA PRIJE RODENJA

Današnja medicina i fotografija otkrivaju nam čudesni rast čovjeka od začeća pa nadalje, pojavu i funkcioniranje pojedinih organa. Već prije dvadesetpetog dana od začeća počinje djelovati srce djeteta, ima svoju krv i krvotok, svoju krvnu grupu, često puta različitu od majčine, pa glavu, mozak, bubrege, jetra, probavu itd. O svemu tome uz prekrasne fotografije u boji govori i kod nas izdana knjiga pod naslovom ŽIVOT PRIJE ROĐENJA.

No ono najljepše što u toj knjizi nalazimo jest tvrdnja velikih stručnjaka »da je čovjek od začeća čovjek«. S tom naučnom tvrdnjom slaže se davna vjera Crkve, koja slavi devet mjeseci prije Gospina rođenja, blagdana Male Gospe, slavi blagdan njezina Bezgrešnog Začeća, kada je ona bila začeta u utrobi svoje majke sv. Ane. Isto tako devet mjeseci prije Božića, Isusova Rođenja, Crkva slavi blagdan Isusova začeća, Blagdan, kad je anđeo najavio Gospi da će roditi Isusa.

NOVO LJUDSKO BIĆE

S tom vjerom slaže se i izjava sv. Kongregacije za nauk vjere iz 1974. godine, koja kaže: »Od časa začeća začet je jedan novi život, drugi negoli je očev i majčin, jedno novo ljudsko biće, koje se svojim putem razvija. Ne bi nikad postao čovjek da to nije od začeća«.

Začeće i razvoj djeteta u majčinoj utrobi jest najveličanstvenije djelo Boga Stvoritelja. I mala travka što iz zemlje raste, i cvijet, i crvić, i svaka životinja, sve ima čudesan razvoj i rast, ali razvoj čovjeka nadilazi sve. Razvojem njegova tijela u njemu će početi djelovati njegova duša, pojavit će se misao, osjećaji i volja, po čemu čovjek nije samo djelo Božje, nego slika Božja.

Travku, cvijet, crva, životinju smijemo zgaziti, ubiti i u zametku i u razvoju i u zrelosti, ali čovjeka ne smijemo. On je slika Božja, pozvan na vječni život, na vječnu sreću da Boga gleda i uživa. Čovjek od početka ima pravo na život, ima besmrtnu dušu za koju je Isus svoju krv prolio, da bi ona po krštenju bila preporođena za vječni život.

GLAS NA OBRANU

Crkva je pozvana da duše vodi spasenju i zato ona u u cijelom svijetu diže svoj glas na obranu života, protiv pobačaja.

Ovim i mi, želimo probuditi uspavale savjesti, pravilno informirati krivo poučene i ohrabriti sve koji su u tjeskobi i koji mogu i moraju braniti život.

Crkvene zajednice u Istočnoj Africi

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Zašto posebno mislimo na mjesne zajednice baš u Istočnoj Africi? — Zato što tamošnja crkva ima kao svoj glavni pastoralni program u bližoj budućnosti baš razvoj i učvršćenje mjesnih zajednica. Mi apostoli molitve želimo taj program pomoći svojom molitvom kroz ovaj mjesec. Taj je program na zasjedanju u Langati u Keniji od 15. do 22. srpnja 1976. usvojilo Udruženje članova biskupskih konferencija Istočne Afrike. To Udruženje čine biskupske konferencije Kenije, Malawia, Tanzanije, Ugande, Zambije i Etiopije. Biskupi su na spomenutom zasjedanju zaključili: »Život Crkve mora se temeljiti na zajednicama: jer ondje se odvija život i djelatnost svakoga dana; isto tako i na bazičnim društvenim skupinama, je samo u njima njihovi članovi mogu dolaziti u međusobni dodir.«

A sada promotrimo neka od načela po kojima trebaju da se ravnaju takve mjesne crkvene zajednice!

1. One moraju zadobiti svoje puno značenje u slavljenju Euharistije. Zato će njezini članovi ići na misu nedjeljom i blagdanom, a cijenit će euharistijsko slavlje i u druge dane. Ako zbog opravdanih razloga ne budu mogli sudjelovati u Euharistiji, bit će s njome i s onima koji je slave bar u duhu sjedinjeni.

2. One moraju biti znak mira i pomirenja. Prema tome, nastojat će biti ekumenski otvorene i prema drugim vjerama. Izbjegavat će razdore i svađe. Tražit će više ono što ljude združuje nego ono što ih rastavlja. Ako to bude tražilo i osjetne žrtve, rado će ih prihvatiti. Tko je u kršćanstvu nesposoban za žrtvu, tko je sebičan, tko se u sebe zatvara, samo svoje traži, taj obično stvara razdore i »slučajeve«. No to je samo po sebi suprotno duhu kršćanstva.

3. Nastojat će jedni druge poticati da svoje darove i sposobnosti stave u službu općeg dobra, u prvom redu same bazične zajednice, a onda prema mogućnostima i u službu župe, biskupije, naroda, Crkve i čovječanstva. A za to je potrebno odgajati srce da bude katoličko, tj. sposobno sve obuhvatiti.

Iz tih općih načela proizlazi već po naravi stvari i ovo pojedinačno: cijena i praksa sakramentalnog života, često primanje sakramenta pokore, bez kojega nema dubljega kršćanskoga života, nastojanje oko promicanja pravde u svijetu, obrane ljudskih prava, svestranog čovjekova razvoja; stalna briga za mlade na kojima svijet ostaje, promicanje svećeničkih i redovničkih zvanja, briga za podržavanje obitelji, koje uvijek ostaju temeljem svake kršćanske zajednice.

U svojoj pobudnici o naviještanju Evanđelja Pavao VI. ističe veliku važnost bazičnih zajednica i u njihov razvoj za budućnost Crkve stavlja velike nade. I naš Apostolat molitve morao bi imati nešto od navedenih načela. On također tvori jednu molitvenu zajednicu, koja svoje zajedništvo pronalazi u jednodušnoj zajedničkoj molitvi i žrtvi za pojedine mjesečne nakane — opće i misijske. Štoviše, Apostolat molitve ako ga pravo shvaćamo i prakticiramo, mora u nama neprestano razvijati svijest pripadnosti jednoj mjesnoj crkvenoj zajednici, koja se otvara prema cjelokupnoj sveopćoj Crkvi.

Josip Antolović

Imamo biskupa!

U našem »Glasniku« za mjesec studeni prošlo godine donijeli smo vijest o osnivanju nove biskupije na području delte rijeke Gangesa, gdje od 1929. godine djeluju naši hrvatski i slovenski misionari. Sad nam otac Gabrić šalje kratak opis svečanosti posvećenja novog, prvog biskupa te nove biskupije. Svečanost je održana 19. studenog 1977. u Kalkuti.

Cimbale, bubnjevi, pjevanje uz ritmički ples, male uljene svjetiljke, dim sandalovih mirisnih štapića — sve se to složilo u radosnu iskrenu dobrodošlicu novom biskupu biskupije Baruipur — naše misije u delti rijeke Gangesa.

Svečanost je održana na igralištu sveučilišta sv. Franje Ksaverskog. Ono mnoštvo ljudi ne bi stalo ni u jednu crkvu. Bilo je prisutno dvanaest biskupa, preko stotinu svećenika, da o dobrim našim sestrama (među njima je bila i Majka Terezija!) — i ne govorim. Sve one u bjelini kao Božji anđeli. Izgledalo mi je da su zauzele pola igrališta. Samo sestara Majke Terezije ima oko 400 u Kalkuti.

Među prisutnima bila su i tri protestantska biskupa, zatim štampa, televizija. Vjerske slave tu su slave sviju. Već sutradan najraširenije novine »The Statesman« donose na prvoj stranici opis slave s velikom fotografijom novog biskupa za vrijeme primanja mitre i biskupskog štapa.

Novi biskup je isusovac o. Linus Nirmal Gomes. Rođen je 7. rujna 1921. u selu Balidoru, u današnjem Bangladešu.

Svečanost posvećenja bila je prekrasna. Po indijskom običaju bila je na bengalskom i engleskom. Kardinal (isusovac) Picachy, nadbiskup Kalkute predvodio je svete obrede. O. Abani Sordar, iz Basantija, sve je zadivio svojim prekrasnim bengalskim pjesmama.

Dvanaest svećenika dijelilo je svetu pričest. Ljudi iz sela donose svoje darove i vijence. Nikad kraja ... Tu je ljubav, tu je sreća ...

KALKUTSKI NADBISKUP POSVEĆUJE PRVOG BISKUPA NOVOOSNOVANE BISKUPIJE BARUIPUR. U POZADINI VIDI SE OTAC GABRIĆ

PRIVREMENA KATEDRALA NOVOG BISKUPA U SELU KOLYANPURU. SAGRADIO JU JE O. STANKO PODERŽAJ, SLOVENSKI ISUSOVAC

Od rodbine biskupa tu je tek jedna sestra. Roditelji su mu već umrli. No to nadomješta ljubav drugih.

Do suza ganut daje on svoj prvi pastirski blagoslov i obećaje da će se kao pravi pastir žrtvovati za sve i svakoga, osobito za tolike siromahe nove mu biskupije. Šalje i blagoslov svim dobročiniteljima, svim suradnicima i suradnicama, jer zna da bez vas on sam neće moći. Ja sam mu u ime svih obećao našu ljubav i vjernost. **Ante Gabrić**

Indijski seljak cijeni kravu

U članku, pak poslanom u isto vrijeme kad i prvi, opisuje nam otac Ante što znači krava za bengalskog seljaka.

Dulal je katekumen. Zna čitati i pisati, pa već prilično mnogo zna o Isusu. Njegov stariji brat bio je kršten prije dvije godine. Kod Dulala veliki su problem obiteljske veze, bojazan da će izgubiti svoju kastu.

Razgovarali smo do kasno u noć sjedeći na hasuri. Uz nas je malo tele. Dulal ga od vremena do vremena gladi. Reče mi: »Majka mu je uginula upravo jučer od pijavica ili od zmijskog ujeda. I sad je ovo tele bez majke. Teško je biti bez majke i čovjeku i živini«, tužno će Dulal.

Krava bengalskom seljaku znači veoma mnogo: i za mlijeko, i za poljodjelstvo, i za gorivo. (Od kravlje balege, pomiješane sa slamom, prave gorivo.) Hindusi donekle i obožavaju kravu. Nikada oni kravu ne bi ubili ili jeli govedinu. Za nas je sve to čudno, no za njih je to postalo dio njihova života.

Sjećam se mog dragog prijatelja Rama iz sela Noforganđa. Žena mu je skoro izgubila oko. Kad je u džungli skupljala drva, ubola se u oko na velikom trnu. Morali su je poslati u bolnicu u Kalkutu. Ram će je pratiti. Dotad nikada nije on ostavio svog sela. Dok smo se smještali u maloj domorodačkoj lađici, Ram će svom bratu Šudhiru, koji je stajao na nasipu:

»Šudhire brate, pazi na moju kravicu Molinu! Daj joj, brate Šudhire, trave, napoji je, brtae Šudhire, i ujutro i navečer! Spomeni se brate Šudhire, naše majke (krave!), ne zaboravi učiniti to!«

Da ste samo čuli s kojom je nježnošću govorio i o kravi i o jednoj tikvi, koju je zasadio uz kolibu. To je, eto, sve što ima. I to je prvi put da sve to ostavlja. S lađice se još jednom okrenuo on i žena mu Rina tamo prema selu na obali Gangesa. Trebalo je vidjeti onaj tajanstveni pogled, pun tuge. I opazih suze u njihovim očima. Oboje je spustilo glavu i sklopljenim rukama tiho se pomoliše. Meni je izgledalo da sam u nekom drugom svijetu ...

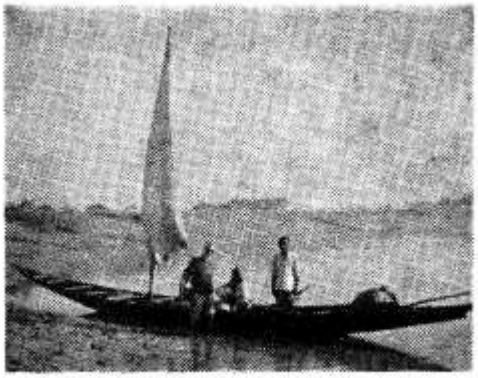

U DOMORODAČKOJ LAĐICI NA RIJECI GANGESU

BIVOLI SE OSVJEŽUJU U KANALU. TE ŽIVOTINJE SU DRAGOCJENE INDIJSKOM SELJAKU, JER MU SLUŽE ZA ORANJE RIŽINIH POLJA

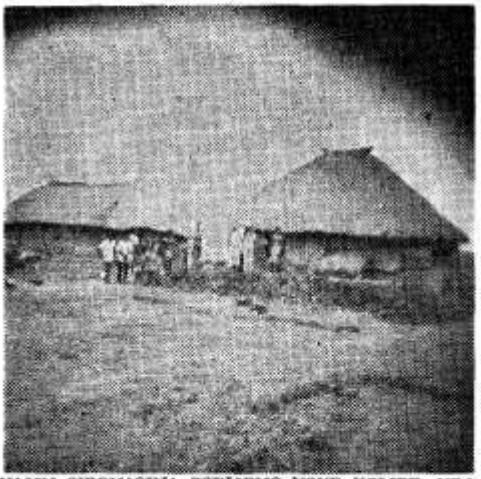

NASIM SIROMASIMA PODIŽEMO NOVE KOLIBE. VEĆ SMO IH IZGRADILI NEKOLIKO STOTINA. PODIGLI SMO ČITAVA NOVA NASELJA

Preuređujemo Bogoslovsko sjemenište

Naš zambijski misionar časni brat Ilija Dilber nema mira. Kao da želi što više poklona darovati zambijskoj Crkvi. Tek je svršio Gospinu crkvu u mjestu Čimbombo, a već se dao svim silama na preuređenje zgrade za bogoslovsko sjemenište u Lusaki. O tom svom radu piše u pismu od 28. studenog 1977.

Po završetku gradnje Gospine crkve u misiji Čibombo dao sam se na drugi pothvat: — preuređivanje zgrada za bogoslovno sjemenište u Lusaki. Dosad je u Zambiji bilo samo jedno bogoslovno sjemenište u mjestu Mpimi, nedaleko grada Kabwe. No ono je postalo pretijesno, jer — Bogu hvala! — zadnjih godina naglo se povećao broj mladića koji stupaju u sjemenište. U tom času Božja se providnost pobrinula za njihov smještaj.

Časne sestre dominikanke, misionarke iz Njemačke, vode ovdje u Zambiji više osnovnih i srednjih škola. Kako im međutim, iz domovine već više godina ne dolazi gotovo ništa novih sila, odlučile su da svoju gimnaziju u Lusaki zatvore ili da je predaju državi, a crkvu, djevojački konvikt, svoju veliku kuću i neke druge zgrade ponudile su zambijskim biskupima. Biskupi su taj dar primili kao dar samoga Neba. Na svojoj godišnjoj konferenciji odlučili su da će te zgrade preurediti za centralno sjemenište. Meni su povjerili da provedem preuređenje svih zgrada za novu svrhu. Stoga, čim sam svršio crkvu u Čibombu, dao sam se na taj novi posao. Najprije je trebalo nabaviti potreban materijal za to preuređenje. Zatim je trebalo u unutrašnjosti zgrada rušiti razne zidove i podizati nove, prema potrebama sjemeništa i bogoslovije. Kroz dva mjeseca sve je izgledalo kao ratne ruševine. Pregrađivanje smo već završili i sad bojamo zidove, vrata i prozore. Nadam se da će sve biti gotovo do Božića. Tako će početkom siječnja početi nastava u tim novim prostorijama.

U tom novom sjemeništu uredili smo oko 50 spavaćih soba, tri velike prostorije za predavanja, jednu prostoriju za odmor, jednu za blagovaonicu i jednu za knjižnicu.

Zgrada prijašnjeg konvikta je solidno gra-

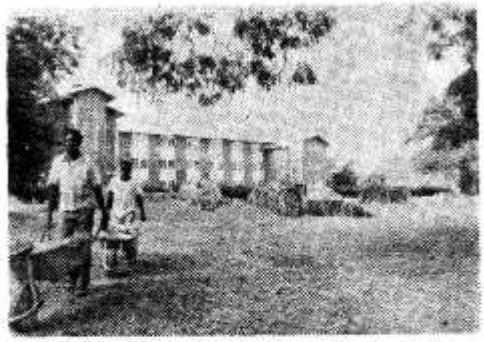

ZGRADA BOGOSLOVIJE GLEDANA SPRIJEDA (gore) I SA STRANE (dolje)

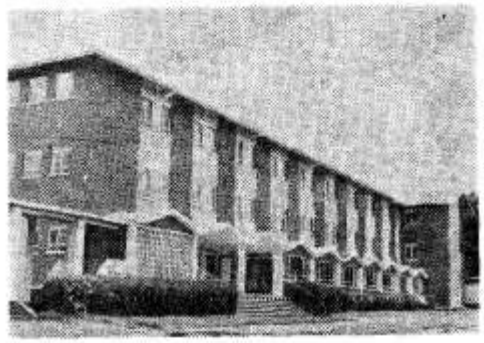

dena, pa nisam morao preuređivati vanjske zidove.

U sjemeništu u Mpimi ostat će odsad samo bogoslovi studenti filozofije, dok će u novo sjemenište doći studenti starijih godišta, tj. oni koji već studiraju bogoslovlje.

Ovo je povijesni događaj za Crkvu u Zambiji. Zato se mnoge osobe zanimaju za to novo sjemenište i dolaze da vide kako radovi na preuređenju napreduju.

To novo sjemenište zvat će se »St. Dominic's Major Seminary — Veliko sjemenište sv. Dominika«. Taj naziv predložili su sami bogoslovi iz zahvalnosti prema časnim sestrama dominikankama. Biskupi su taj prijedlog prihvatili. Ja sam na ulazu u samo sjemenište postavio veliku metalnu ploču, na kojoj je ispisan taj natpis. Na ploči je nacrtana i karta Zambije s granicama dviju nadbiskupija i sedam biskupija.

Preporučujem vam svima tu veliku brigu naše zambijske Crkve — odgoj domaćeg klera.

Ilija Dilber

Pleme Tonga u Zambiji

U Zambiji uz brojna druga plemena živi i veoma brojno pleme Tonga. Ono prebiva na jugu Zambije. Podijeljeno je u tri kotara: Mazabuka i Choma nalaze se na visoravni. Gwembe žive u dolini, a Toko-Leya žive u kotaru Livingstone.

Predio u kojem žive Tonga može se nazvati žitnicom Zambije, jer se tu nalazi glavni pojas gdje se sije kukuruz.

Tonga su od starine farmeri i stočari. No uzgajaju i pamuk, duhan, grašak i kikiriki, a u zadnje vrijeme tu je otvorena i velika plantaža šećerne trske u Mazabuku. Način obrade zemlje veoma je primitivan. Nekoć su ljudi očistili neki teren paleći travu, grmlje i drveće. Pepeo im je služio kao gnojivo. Kad je zemlja nakon nekoliko godina bila iscrpljena, cijelo bi se selo preselilo na drugo mjesto. Ljudi tu nisu poznavali naizmjenično sijanje usjeva ni upotrebu gnojiva. Danas se vlasti trude da preko radija na engleskom i na domaćim jezicima pruže što više savjeta tim ljudima o tome kako će unaprijediti svoje gospodarstvo.

Svaki Tonga posjeduje prosječno po tri krave. Mladići i muževi pasu krave. Livade nisu ograđene, jer prema uvjerenju tog plemena pašnjaci pripadaju svima jednako.

Goveda su veoma važna i s ekonomskog, i sa socijalnog, i s ritualnog gledišta. Govedo se kolje prigodom inicijacije djevojaka i prigodom sprovoda. Njime se plaćaju razne obveze prema državi ili prema seoskoj zajednici ili u odnosima prema susjedima. Govedom plaćaju i razno oruđe, potrebno za obrađivanje zemlje. Njime plaćaju školarinu za svoju djecu i nabavljaju hranu. Goveda su prava banka plemena Togat. Bogat je onaj koji ima mnogo goveda. Ona imaju veoma važno mjesto u najrazličitijim običajima plemena.

Osim goveda ljudi Tonga plemena uzgajaju i koze, ovce, svinje i perad, a u blizini rijeka bave se i ribolovom.

U tom plemenu ljudi nisu osobiti majstori ni obrtnici. Muževi znaju sagraditi vlastitu kolibu i hambare. No danas ih vlasti nastoje poučiti u zidarskom, tesarskom i stolarskom zanatu.

Kod Tonga posao je točno razdijeljen. Muževi su od starine čistili teren, brinuli se za goveda, bili su ratnici i lovci. Žene su uglavnom radile u polju, kuhale, donosile vodu i ogrjev i brinule se za djecu. Plug je unio neke izmjene. Muževi i mladići oru, a žene većinom idu za brazdom i u nju bacaju sjeme. Kad dođe berba kukuruza, žene i djeca trgaju klipove, a muževi prevoze ubrani kukuruz u hambare.

Tijekom vremena mnogi su se muževi i mladići zapošljavali u rudnicima, no zbog izrabljivanja od strane bijelaca mnogi su se vraćali kući i ponovo se prihvaćali stočarstva.

Danas se mnogi muškarci sele iz mjesta u mjesto u potrazi za radom. Raditi na nekoj dobroj farmi ili negdje u gradu san je mnogih mladića. Oni koji to mogu odlaze u škole, i kad je svrše više se ne vraćaju u selo, nego postaju učitelji, vladini službenici i slično. Čak ni oni s osnovnom školom ne vole se vratiti u selo.

U plemenu Tonga prije dolaska evropske administracije nije postojao glavni poglavica, niti nešto tome slično. Zajednicu su držali na okupu i podržavali društveni rad, uzajamna pomoć, osveta, mirotvorni utjecaj raznih kišnih svetišta, rodbinske veze i neki drugi društveni elementi.

Tonga žive u posebnoj vrsti sela. Sela im nisu jedinstvena, nego jedna je koliba od druge udaljena i po kilometar. Tome su različiti razlozi. Teško je naći grupirano selo.

Danas se pojedina sela nazivaju po imenu poglavice, kojega imenuje vlada. Kolibe su im građene od cigle, omazane blatom i pokrivene suhom travom.

Ljudi su objeručke prihvatili modernizaciju svojih ekonomija, jer im to donosi mnogo koristi. No pogled na život kod tih ljudi veoma se teško mijenja. Oni vide brz i nagao razvitak kojim svijet kreće, no nisu ni psihološki ni vjerski sposobni da promijene i duhovnu stranu života. Stoga kršćanstvo k njima prilično teško prodire. Da su na misionare gledali veoma negativno, tome je razlog što nisu znali razlikovati Evropljane izrabljivače i misionare. No i tu će vrijeme učiniti svoje. Treba se mnogo moliti da i ti ljudi što prije upoznaju Radosnu vijest Kristovu i da shvate da kršćanstvo nije vjera samo Evropljana nego isto tako i vjera Afrikanaca ...

Ivan Cindori

MISIJSKE VIJESTI

BROJNA ZVANJA MISIONARKI LJUBAVI

Kako nam javlja otac Gabrić, Majka Terezija dobiva mnoga zvanja za svoju Družbu Misionarki Ljubavi. Tijekom 1977. godine javilo se čak oko 400 djevojaka, no ni ovaj put, kao ni prije već nekoliko puta, nije mogla sve primiti, jer nema mjesta u novicijatu u Kalkuti, gdje se trenutno nalazi oko 200 novakinja.

I muška grana ima lijep broj zvanja. U njihovu novicijatu nalazi se 38 mladića koji su odlučili posvetiti svoje sile najbjednijima. Ta muška grana osnovana je tek 1963. godine i sad već ima oko 200 članova. Njih vodi bivši australski isusovac Jan Travers Ball, koji je iz Rima dobio dopuštenje da prijeđe u Družbu Majke Terezije. Uzeo je redovničko ime brat Andrija. Družba ima dosad i šest svećenika koji nastoje pružati duhovnu pomoć i sestrama i braći i siromasima.

STANJE CRKVE U AFRICI

Smatrajući da će mnoge prijatelje misija zanimati kako sada stoji Katolička Crkva u Africi, donosimo ovdje neke najnovije podatke s tog područja.

Danas Afrika ima 401 milijun stanovnika Katolika ima 47 milijuna. Za te vjernike i za naviještanje Evanđelja onima koji još nisu čuli za Radosnu vijest spasenja brinu se 16.552 svećenika, redovničkih i dijecezanskih. Njima pomažu 5.833 redovnička brata i 34.122 časne sestre.

Po broju katolika na prvom je mjestu država Zair. U njoj sada ima skoro 11 milijuna katoličkih vjernika. Za njom slijedi Uganda sa 3 milijuna i 800 tisuća vjernika, Nigerija ima 3 milijuna i 700 tisuća katolika, u Tanzaniji žive 2 milijuna i 900 tisuća katolika i u Keniji 2 milijuna i stotinu tisuća katolika.

Po postotku prema broju stanovništva najviše katolika ima na otocima Capeverde u Atlanskom oceanu, u Ekvatorijalnoj Gvineji i Seychelles otočju u Indijskom oceanu. Tu je 90% stanovništva katoličko. Na dnu ljestvice nalazi se Somalija sa 2600 katolika i Mauretanija s 5000 katolika. Zambija ima oko 900.000 vjernika.

Najviše svećenika imaju: Zair, gdje djeluje 2517 svećenika, Tanzanija 1304 svećenika i Južnoafrička Republika 1108 svećenika.

KATEHIST JAVLJA VJERNICIMA DA JE U SELO STIGAO MISIONAR, PA NEKA SE SAKUPE NA POUKU I NA SVETU MISU

nove knjige

Isus

To je naslov najnovije knjige, koju je izdao i preveo O. Filip Mašić, a napisao ju je osobni prijatelj Pavla VI, francuski akademik J. Guitton. Ima 290 str. 9 Meštrovićevih reprodukcija reljefa; naručuje se: S. Dilber, 41000 Zagreb, Palmotićeva 33; cijena 150 d.

Sigurno ste i vi osjetili ono što sam i ja često puta uskliknuo:

— Imamo životopise svetaca; imamo biografije velikih ljudi; ali na hrvatskom jeziku sada nemamo ništa zaokruženo, sistematski napisano, što bismo mogli dati u ruke onome koga ozbiljno zanima glavna ličnost kršćanstva i čovječanstva, ISUS KRIST!

Ta praznina navela me da sam zamolio o. Filipa Mašića, da prevede i izda ovu knjigu o Isusu. O njoj veli sam Guitton:

»Nisam je napisao da bih već objavljenim bezbrojnim djelima o Isusu nadodao još jedno učeno, polemično ili mistično djelo.

Tek sam želio redom izložiti svoje misli o predmetu o kojem već 40 godina neprestano razmišljam ... i naročito o teškoćama što ih zadaje vjerovanje u Isusa usred XX. stoljeća.«

Dakle 40 godina posla! Rasprava o Isusovu postojanju! Obračun s teškoćama koje se javljaju modernim ljudima kad govore o Isusu!

»Kad je čovjek ovog vremena ... prevalio polovinu svoga života ... čini mi se opravdanim pitati ga: Što ti misliš o Isusu? Opravdaj svoje mišljenje jezikom koji bi mi bio pristupačan, ali pri tome ne pretpostavljaj svoju vjeru u njega.«

Opravdati, ali ne pretpostavljati vjeru pristupačno duboko!

Pero Bulat

Prvi tečaj duhovnih vježba za svećenike u Opatiji od 20. do 24. veljače 1978. drži ih o. Slavko Pavin.

---

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

...i Gospi od brze pomoći što mi je unuka dobila vozačku dozvolu. — Ana Preisl, Lippstadt (Njemačka)

...i drugim mojim zaštitnicima na primljenim milostima. — P. M., Prelog

...i sv. Anti za ozdravljenje mog unuka uz preporuku za obitelj. — Mara Božić, Krčevine

...i Majci Božjoj Bistričkoj na dvije uspješne operacije i na drugim milostima. — I. M. Šaško, Lovrečina

...i Krvi Isusovoj za sve primljene milosti. — K. J., V. Gorica

...Isusovu Narođenju, sv. Stjepanu i svim zaštitnicima na sretno uspjeloj operaciji. — Anka Pavlić, mama, Anka žena i ostali, Gerovo

...sv. Josipu, sv. Judi Tadeju i sv. Roku za sve primljene milosti za mir i zdravlje u obitelji. — Vlatka Janeš

...Presv. Trojstvu i Gospi Karmelskoj, što su mi spasili snahu i dvije unuke u prometnoj nesreći. — Marija M., Rasinja.

...i Gospi Pompejskoj za zdravlje moje kćeri i za mnoge milosti. — Zahvalna majka iz Retkovca

...Presv. Trojstvu i sv. zaštitnicima za sve primljene milosti. — K. R. B.

...Gospi Sinjskoj, sv. Josipu i svim zaštitnicima na zdravlju. — Marica Batinčević, Kaštel Sućurac

...i svim svetima na uslišanoj molitvi. — Kučan, Hreljin

...Gospi od brze pomoći, sv. Nikoli Taveliću i bl. Leopoldu za sretno zaposlenje moga sina. — K. M. K., Slavonija

...sv. Nikoli Taveliću i bl. Leopoldu za sve uslišane molbe i za veliku pomoć u duševnim i tjelesnim potrebama. — Marija Janeš, Vinkovci

...i bl. Leopoldu za uslišane molbe i pomoć u mojim potrebama. S. Benedikta Murn, Rankovići

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i sv. zaštitnicima na primljenim milostima i utjehi u mojim križevima. — Marica Bertić, Privlaka

...Gospi od brze pomoći, sv. Antunu i sv. zaštitnicima na pramljenim milostima u obitelji uz preporuku da se naši iz tuđene sretno vrate u domovinu. A. B., Zagreb

...i bl. Leoplodu što mi je sin sretno položio ispit. — Janja Dejanović, Vareš

...Presv. Trojstvu i Gospi Lurdskoj što mi je sin ostao neozlijeđen u prometnoj nesreći. — B. I., München

...na udijeljenim darovima i na ozdarvljenju iza tri operacije. — Luka Janjić, Vidovice

...Gospi Fatimskoj i svetim zaštitnicima za sretnu operaciju moga muža. K. K., Zagreb

...i bl. Leoplodu za primljene milosti i za mir u kući. — Zahvalna majka, Vinkovci

...sv. Antunu i sv. Roku na primljenim milostima i za poboljšanje zdravlja. — P. C., Zagreb

...sv. Tereziji i svima svetima na primljenim milostima. — Marija

...za sve primljene milosti — Đeni Paškov, Split

...za mnoge primljene milosti. — Jelka Gregur, Vaška

...i Maloj Gospi na uslišanim molitvama i na primljenim milostima. — Jelka Šljivac

...Gospi od brze pomoći i sv. Antunu za uslišane molitve. — Amalija Majdenić, Črnkovci

...i sv. Anti za primljene milosti i za zdravlje. — Jelena Krizmić, Banja Luka

...sv. Obitelji i sv. Antunu na velikoj pomoći u teškim danima uz preporuku za našu djecu i unuke. — A. B., Podr. Podgaici

...sv. Jusipu i sv. Antunu na svim primljenim milostima. — Zahvalna obitelj, Vukmanić

...sv. Josipu, sv. Anti i bl. Leopoldu i svima svetima za sve primljene milosti. — Obitelj F., Dalmacija

...Presv. Trojstvu i sv. Anti na zaposlenju kćerke. — Zahvalna majka, Vela Luka

...i sv. Antunu za ozdravljenje sestre i za sve primljene milosti. — J. B., Tijesno

...za sve milosti uz preporuku za buduće. — Jakica Wolf, Njemačka

...Gospi Lurdskoj i Petru Barbariću za ozdravljenje kćerke od teške bolesti i za uslišane molitve. — F. Tušek, Zagreb

...i Majci Božjoj na sretno položenom ispitu moje kćerke. — N. N., Vrbovec

...sv. Antunu i bl. Leopoldu za primljene milosti uz preporuku za zdravlje. — P. K Komletinci

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

razmišljajmo uz bibliju

Uređuje: PERO BULAT

Najveći rođeni od žene

Izgleda nam neobičan taj Ivan Krstitelj, koji nastavlja tvrditi: »Nisam Mesija!« Međutim, to je njegovo naglašavanje opravdano u ono vrijeme, jer svi traže Mesiju, svi ga iščekuju. Već se dogodilo u prošlosti: Zorobabel čuje kako ga nazivaju »blagoslovljenim od Boga« i onim »koji ima doći«, kad je u 6. vijeku prije Krista doveo iz Babilona u domovinu jednu židovsku koloniju.

KRIVI MESIJE

Ali rimsko gospodarenje ponižava židovski narod i rasplamsava najžarče nade i iluzije. Tko god propovijeda nadahnuto pobunu protiv Rima, nalazi svijeta spremna da ga priznaju Božjim poslanikom.

Prigodom smrti Heroda Velikoga planu pobuna. Mnoge između vođa te pobune smatraju njihovi pristaše i zemljaci Mesijama. Nakon skidanja s prijestolja Arhelaja, sina Heroda Velikoga, šeste godine poslije Kristova rođenja, formira se u Galileji oružana banda zbog poreza što ga je Rim nametnuo. Glava je otpora neki Juda, koji izjavljuje da ne priznaje drugoga gospodara osim Boga.

Smatrali su ga tobožnjim Mesijom. Iza njega nastupa neki Teuda, koji tvrdi da je Božji poslanik i da je sposoban zapovijedati jordanskim vodama.

BAR KOHEBA

Neki dadoše mesijski naziv nekom heroju iz borbe protiv Rimljana u 2. vijeku poslije Krista. Bio je to Bar Koheba, koji oživi nade u židovsku neovisnost, boreći se pobjednički protiv legija od 132. do 136. god. Pošlo mu je za rukom da osvoji Jeruzalem. Međutim, Hadrijan mu uništi snage. (Bar Kohebu smatraju nacionalnim herojem i u današnjem Izraelu).

Bilo je i poslije ljudi koje su drugi ili su oni sami sebe nazivali Mesijom: Mojsije Krećanin u 5. vijeku, Abu Isa u Perziji u 6. i 7. vijeku, »Mesija« Kordove i Feza u 12. vijeku, Izak Galilejski u 16. vijeku.

NA JORDANU

Epizoda je po sebi skromna: Isus dolazi k Ivanu. Kratak razgovor i poslije njega obred krštenja.

Kršćani su pripisivali vrlo veliko značenje tome danu na maloj rijeci Jordanu. Zašto?

Možda zato što jednostavna ceremonija uključuje u sebi mnoga značenja duboko usječena u duh vremena, a potječe iz velike daljine: tisućgodišnji mit vode, općenito sredstvo za čišćenje, pustinja i njezina najstarija duhovna funkcija, impozantni lik Krstitelja, koji je ostavio svijet da bi potražio direktan dijalog s Bogom.

VRŠNJACI

Tog dana stiže Ivan na Jordan, gdje ga je već čekala skupina učenika svih vrsta da poslušaju njegove riječi. Među njima najedanput prepoznaje nekoga: Isusa iz Nazareta.

Ta su dva muža mladi, poznaju se, u rodu su, ali su mogli tek sada međusobno govoriti, jer je Ivan prije odlaska u pustinju živio u Judeji, dok je Isus, naprotiv, proveo svoju mladost u Nazaretu, radeći sa svojim poočimom.

Ivan je mislio da je Isus došao da se s njime porazgovori kao što je to činio od nekoga vremena, stavljajući ga također u nepriliku. Vršnjaci su. Isus nije još ništa učinio, ali izgleda da zna mnogo toga o životu i o Bo-

gu. Ukratko: za Ivana nije on netko tko bi htio biti njegov učenik, pritisnut teretom grijeha. Ipak nije ni »Mesija«, okružen plamenom i sjajem kakva očekuje. Ipak »i ja ga nisam poznavao«, govori Krstitelj prema Ivanu evanđelisti. Nije ga poznavao, to jest kao »Mesiju«. Ivan nije mogao biti daleko od onoga što je svaki Židov očekivao.

KRŠTENJE

No evo ih sada sučelice: Isus iz Nazareta gleda Ivana, zatim prigiba glavu, kao što su to učinili svi oni koji su tražili krštenje.

Prvi put u svom životu Ivan je nesiguran. Trebalo bi da ga potakne na pokajanje i na promjenu života, kao što je činio kad se radilo o drugima. Ali kako je moguće da se tako postupa s Isusom? Što da mu se spočitne, na koji bi način morao promijeniti život?

I tada Ivan poče vikati: »Ti bi morao mene krstiti, a kad tamo, ti dolaziš da ja tebe krstim?« Na taj prigovor diže Isus glavu pa će mu jednostavno: »Dobro je da na taj način ispunimo svaku pravdu.« Isus govori jezikom Esenaca, židovskih monaha i Ivanovih učitelja, za koje riječ »pravda« znači: Božja volja na zemlji.

HERODIJADA

Susret je zapečatio njihove sudbine. Isusova misija započinje, Ivanova se završava. Štoviše, njegovi događaji idu naglo svome svršetku.

Nekoliko mjeseci kasnije uhićen je po nalogu Heroda Antipe, upravitelja Galileje i Pereje, i zatvoren u njegovoj tvrđavi Maheront. Motivi? Morala su biti barem dva: ušutkati čovjeka koji javno kori opačine Heroda, pokvarenog tetrarha, i dosljedno tome preteći moguće političke pobune zbog njegova propovijedanja, a da ne treba zvati Rimljane u pomoć. Herod neće njegove smrti, dosta mu je da ga neutralizira. Ali za Herodijadu, za njegovu ženu rođakinju, nije to dosta. Ivan se mora definitivno ukloniti!

Brzo se pruži prilika za to. Na koncu jednog banketa kćer iz prvog Herodijadina braka dade se na ples, čime se bludniku Antipi tako svidjela da joj je obećao da će joj ispuniti svaku želju. Djevojka, nagovorena od majke, zatraži glavu Ivana Krstitelja

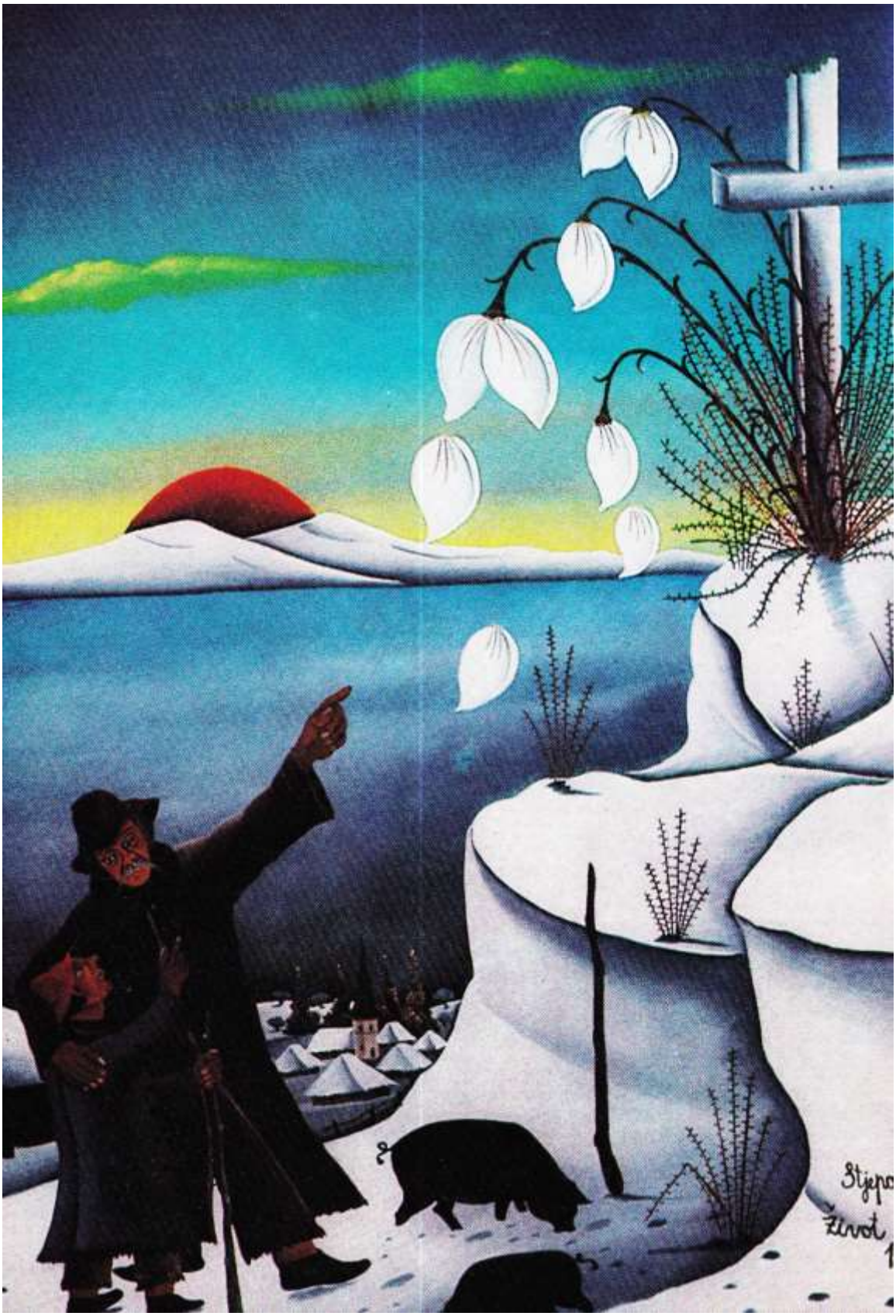
Stjepa
Život

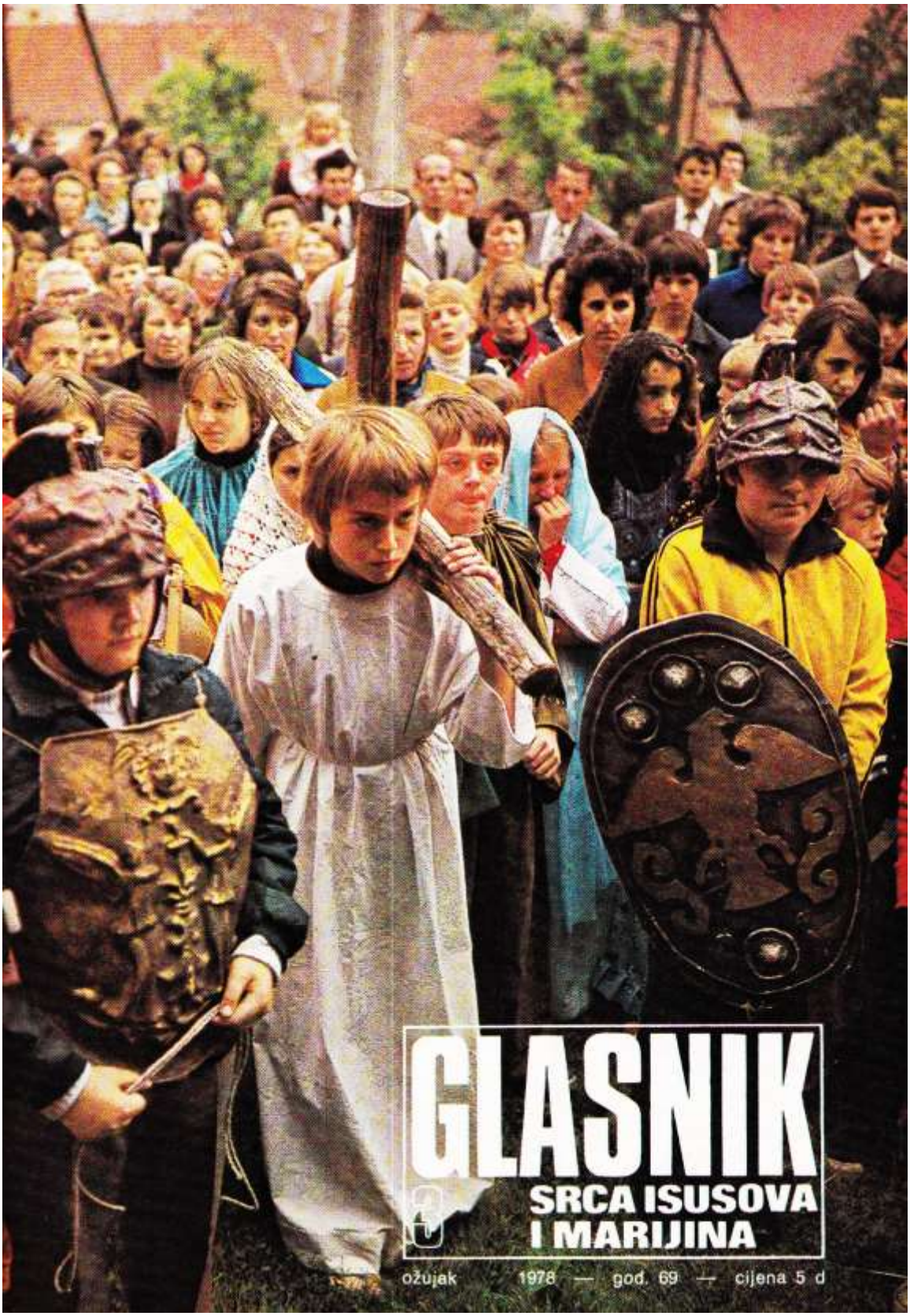

GLASNIK
SRCA ISUSOVA I MARIJINA

ožujak 1978 — god. 69 — cijena 5 d

Naslovna stranica:

DIJETE NOSI KRIŽ NA »PASIONSKIM« IGRAMA ZA DJECU NA TRŠKOM VRHU POKRAJ KRAPINE

Na zadnjoj strani:

VELIKA SIMBOLIKA KRIJE SE U TOM RAZAPINJANJU DJETETA NA KRIŽ

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. - Odgovorni urednik Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka na više dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

„Razapinjanje djece“

Velika se simbolika krije u tim »pasionskim« igrama na Trškom Vrhu s malom djecom!

Dijete nosi križ. Drugi ga udaraju, tjeraju, izruguju mu se.

Dijete »razapeto« na križ. Ostali stoje i mašu glavama zbog toga što danas još netko želi biti sličan Isusu!

Već je oko najmanjih došlo do velikoga otimanja. Možda više nego oko odraslih. Kakva li se sva sredstva upotrebljavaju i kakvi načini izmišljaju da dijete ne bi našlo svoj put prema Crkvi, prema Isusu! A ako ga nađe, već ono, malo i nedoraslo, izruženo je pogrdama, izrugivanjima, psovkama. Često i samim razapinjanjima.

Ako ikada, a ono su danas na mjestu Isusove neumrle riječi: »Pustite malene k meni, njihovo je kraljevstvo nebesko... Ako tko sablazni ovo najmanje dijete, bolje bi mu bilo da sebi stavi mlinski kamen oko vrata i potone u dubine morske... Tko prima jednoga od najmanjih, mene prima...«

Crkva je uvijek cijenila dječju osobu i pozivala svoje vjernike da ljube djecu, i u njihovu porodu, ali i u tom da ih ne ostave kao plijen onima koji vrebaju na njihovu dušu.

Neka nam ove slike ne budu samo lijepe fotografije! Neka nas potaknu da svaki, na svom mjestu, smanjimo križni put djece i ublažimo njihovo razapinjanje.

uredníkova riječ

Zamolio sam jednu osobu, koja raspačava do 500 GLASNIKA mjesečno, da nam kaže što misli da bi trebalo biti bolje u GLASNIKU. Zahvalila se na spremnosti da poslušamo glas »iz baze«. Iznijela je ove prijedloge i primjedbe.

»Zar ne biste mogli obnoviti tradiciju, pa nam opet na posljednjoj stranici otisnuti KALENDAR dotičnog mjeseca?«

— Odgovor: Imamo mnoštvo zidnih i džepnih kalendarića. Oni su tu. Svima su na raspolaganju i ne uviđamo da bi bilo korisno ponavljati ono što je svakoj katoličkoj kući pri ruci, na zidu pribijeno ili na ormarić stavljeno.

»Zašto su tako sitna slova?«

— Samo u nekoliko zadnjih brojeva u članku o. Fučeka bila su sitnija slova da stane cijeli članak najedanput. Ali imate potpuno pravo da to nije dobro, pa ćemo to popravljati i stavljati krupnija slova.

»Pitaju ljudi čemu toliko neispisanog papira koji stalno poskupljuje? Oni kupuju crno na bijelom, a ono pola »bijeloga«?

— Glavni je cilj GLASNIKA da se čita, da bude čitan. Zato mora biti pregledan, privlačiv, da pobudi na čitanje. Smatramo da je trpanje tekstova bez ljepote i preglednosti zapreka čitanju i da bi se manje pročitalo crno na previše crnom, nego crno na kojemu ima dosta bjeline i »zraka«. To nam, uostalom, i iskustvo potvrđuje. Ali se slažem s time da je u broju od veljače bilo previše bjeline...

»Atomska bomba - cvijet traži tumačenje!«

— Potpuno pravo! I tu smo pogriješili da nismo zamolili samoga autora da nam protumači sliku. Ali, znate, broj se koji put brzo, treba na vrijeme svršiti, pa sve se ne može učiniti što bi se željelo. Premda, imamo najbolju volju.

Toliko zasad. Drugi put ćemo pokušati objasniti ostala pitanja. Svakako, uza sva nastojanja, pogrešaka će biti. Ali i različitih ukusa. A sve ukuse sjediniti nije moguće. Sadašnja ekipa smatra ovako bolje. Novi ljudi donijet će i nove promjene...

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 69. OŽUJAK 1978. Br. 3

S A D R Ž A J

SVAKIDAŠNJE POSVEĆENJE, J. K. 80
MOLITVA JE NA NJEZINIM USNAMA, M. Glasnović — — — — 81
HVALA NA PISMU — — — — 82
SLIKA SVETOGA JOSIPA, J. Pašić — — — — — — — — — 84
IVAN MERZ, B. Nagy — — — — 87
OBRAČUN U PUSTINJI, N. N. — 89
POSLIJE SINODE: PREPOROD MORA DOĆI!, A. Katalinić — — — 90
BILO JE VRLO ŽIVO..., S. B. V. — 92
KRIZE ILI ŽIVOTNE ENERGIJE, I. Cindori — — — — — — — — 93
PRED RASPETIM KRISTOM, A. Bauer — — — — — — — — 94
IMAM LI PROBLEMA?, I. Fuček — 96
NOVA GENERACIJA, M. Starčecić — — — — — — — — — 98
BOG NAS VOLI, J. Antolović — 100
POSLANIKOVA KĆERKA — — — 101
DIJALOG KRŠĆANA I NEKRŠĆANA U AZIJI, J. Antolović — — — 102
ČETRDESET GODINA U INDIJI, S. L. Vidaković — — — — — — 103
U SELU DHAKNAMARIJU, A. Gabrić — — — — — — — — — 104
DOLAZI NAM U POHODE MAJKA TEREZIJA — — — — — — — 105
SMRT HINDU-REDOVNIKA, S. E. Benić — — — — — — — — 106
SESTRA ANKA — UTOČIŠTE SIROTINJE, S. A. Luketić — — — 107
NOVE KNJIGE — — — — — 108
ZAHVALNICE — — — — — — 109
ESENI — SEKTA ŠUTLJIVACA, P. Bulat — — — — — — — — — 110

nakana apostolata molitve

DA SVI KRŠĆANI UZNASTOJE OKO POSVEĆENJA SVOGA SVAKIDAŠNJEGA ŽIVOTA U LJUBAVI, PRIHVAĆAJUĆI KRIŽ.

Svakidašnje posvećenje

U korizmenom vremenu pogled je svakog kršćanina uprt na poseban način prema križu Gospodnjem. Krist nam je na križu zaslužio obilje milosti da uzmognemo postati sveti i doseći savršenu vječnu sreću.

Svi kršćani — katolici, pravoslavci i protestanti — iz starijih ili mladih vjerskih zajednica, dužni su težiti svetom životu.

Budući da imamo sve bogatstvo Kristovo na raspolaganju, mi smo katolici još više odgovorni za posvećenje nas samih i drugih. Drugi vatikanski sabor veli: »U Crkvi su svi — bilo da pripadaju hijerarhiji, bilo da ih hijerarhija vodi — pozvani na svetost prema Apostolovoj riječi: »To je, naime, Božja volja, vaše posvećenje.«

Gospodin Isus, Božanski učitelj i uzor svake savršenosti, naredio je svim svojim učenicima: »Budite stoga tako savršeni kako je savršen vaš nebeski Otac.«

Da bi kršćaninovo srce bilo sveto, potrebno je najprije da je čisto, bez grijeha. No i kršćanin svaki dan griješi. Pa ako mu savjest ne prigovara ništa posebno, može se kajati što manjkavo zahvaljuje Bogu za primljene darove i što ima nesavršenu nakanu kod svojih djela.

Kao što je potrebno, s jedne strane, da srdačnim kajanjem srce neprestano čistimo od grešnosti, tako je potrebno za svetost srca da ga prožima ljubav Boga i bližnjega. Ta se ljubav dokazuje u ispunjavanju Božje volje.

Što će kršćanin raditi da bi ta ljubav svaki dan sve više rasla?

I opet odgovara Drugi vatikanski sabor: »Da pak ljubav kao dobro sjeme u duši raste i donese plod, svaki vjernik mora rado slušati Božju riječ i vršiti njegovu volju uz pomoć njegove milosti, često primati sakramente, osobito Euharistiju, često sudjelovati u svetim činima, postojano se posvećivati molitvi, samozataji, djelotvornoj službi braći i vježbanju u svim krepostima. Jer ljubav kao veza savršenstva i izvršenja Zakona upravlja svim sredstvima posvećenja, daje im oblik i dovodi ih do svršetka«.

I kao što se zlato kuša u vatri, tako se kršćaninova ljubav iskušava u trpljenju. Kao što je Krist dokazao da nas istinito ljubi prije svega svojim trpljenjem, tako i mi očitujemo ljubav prema Njemu najviše u strpljenju.

Drugi Vatikanski sabor uči: »Posebno neka se s Kristom, koji je trpio za spas svijeta, znaju sjediniti oni koje pritišće siromaštvo, iznemoglost, bolest i ostale nedaće, ili koji trpe progonstvo zbog pravde. Ove je Gospodin u Evanđelju nazvao blaženima...«

J. K.

naša obitelj moli

Molitva je na njezinim usnama

Trpljenje ne dolazi samo pod jednim vidom kod čovjeka. Ono se pojavljuje na različite načine. No mnogi ljudi ne podnose trpljenje jednako. Dogodi se da neke ljude snađu velike teškoće. Svale se na njih veliki i teški križevi, a oni ostanu uspravni i ni riječi da bi prigovorili Bogu što toliko trpe, što toliko toga podnose. A ima također mnogo ljudi koji i mali križ teško snose, kao da se nalaze na samoj Kalvariji pod onim pravim, teškim križem koji je sam Isus nosio.

Govorit ćemo o jednoj našoj kršćanskoj majci koja je u svom naručju imala dva mrtva sina. Jednog od 17 godina, a drugog od trideset i tri godine.

Nedjelja je bila oko deset sati prije podne. Franjo je sa svojim drugovima pošao na nogomet. U igri se izrodila prepirka i jedan je njegov drug malim nožem pogodio Franju u glavnu srčanu žilu.

Hitro su pozvali majku Antoniju, koja je trčeći stigla na mjesto nesreće. Pograbila je svog okrvavljenog sina i na ramenima ga nosila oko 250 metara do svoje kuće, zovući ljude u pomoć.

Sve je bilo kasno! Franjo je u majčinu krvavom naručju umro. Ubojica je bio susjed, vršnjak njezina sina. Nikad ga nije proklela, niti što o njemu govorila. On i danas živi, a ona ga i ne spominje, niti pak što loše o njemu govori. Podnijela je tu bol kao prava kršćanka po uzoru Žalosne Gospe.

No Bog je od nje tražio još jednu, moglo bi se reći, i veću i težu žrtvu od prve. 1963. godine njezin je sin Roko vadio kamen na kamenolomu zvanom Glama, sa svojim rođakom Nikolom. Ovaj je otišao po vodu, jer su se spremali da nešto pojedu nakon napornog rada. Dok je Roko sjedio da dočeka svoga rođaka, s velike se visine odronuo golemi kamen i poletio prema njemu. Nije ga mogao izbjeći i strašni udarac gotovo ga je zdrobio. Kad su ga na kolima vozili, njegova ga sestra Anka držala na rukama, a sav se svijet sletio da vidi unesrećenoga. Liječnik je rekao da ga treba što prije prevesti u bolnicu. I dok su rođaci brzo tražili konjska kola, drugi su dotle trčali po svećenika.

Bio sam prisutan i tješio Roka, razgovarao s njim i samo što sam se malo udaljio od njega, on je izdahnuo. Onda je Antonija uzviknula:

— Dajte mi u naručje sina da vidim njegove rane i njegovu bol i njegovu krv!

I nije hulila na Boga, niti je koga proklinjala. Neprestano je radila na njivi u vrtu, u vinogradu od ranog jutra do kasne noći, a oči su joj bile pune suza... Ona i danas živi, sva osušena od tuge, boli, žalosti i muke, ali je molitva na njezinim ustima.

Mihael Keljo Glasnović

hvala na pismu

KRISTINA

Dugo i željno čekaste na me,
O dobra majko i dragi oče!
Utjeha sretna sišla je u vas
Kad s vama i moj život se poče.

Kako vas gledam, kako vas volim.
Za vašu ljubav od srca hvala.
Zajedno s vama i ja sam sretna,
Jer sam vaša kraljica mala.

U rodni kraj vi poslaste mene,
Da budem glasnik divne vam sreće;
Jer ocu i majci na ovom svijetu
Od djeteta nema utjehe veće.

Sretni roditelji iz Kanade poslaše svoju Kristinu da je vidite vi svi čitatelji GLASNIKA.

BOLESNI

»Hoćete li mi, velečasni, razjasniti dužnosti djece prema roditeljima koji su teško bolesni. Da li je slobodno pustiti ih u samoobmami da će se izliječiti ili je bolje reći im istinu? U našem slučaju liječnici su mi rekli da će moja majka živjeti samo još nekoliko mjeseci, ali budući da ne trpi tjelesnih boli, ona je uvjerena da je na putu izlječenja. Ja se ne usuđujem kazati joj istinu. U isto vrijeme srce mi se stišće kad slušam njezine planove za slijedeću godinu, kad je zapravo po liječnicima, neće više ni biti među nama. Imam osjećaj da je varam . . .«

Kad ne prijeti opasnost neposredno — ali stvar trebamo promatrati pojedinačno od slučaja do slučaja i nemože se pravo suditi izdaleka! — nije dobro reći grubo i naglo istinu. Svi bolesnici, i mladi i stariji, imaju stanoviti osjećaj, kao neko šesto osjetilo, koji im otkriva jasno do određene točke kakvo je njihovo stanje. Ali spoznaja im ne oduzima nadu da se ne može nešto zbiti što će promijeniti njihovo stanje nabolje. Odatle onaj njihov blagi podsmijeh na kategorične tvrdnje o ozdravljenju kao i na sitne laži kojima ih okružujemo. Razboritost, prožeta vjerom i ljubavlju, pogodit će najbolji put.

VJERNI DO GROBA

»Bit ću sretna ako na stranici GLASNIKA pročitamo nešto što se ne događa svakog dana. Bilo je to lijepog i jedva čekanog dana 30. VII 1977. u selu Goričanu, župi sv. Leonarda, kad su slavljenici Ivan i Sofija Kađikan izrekli ono što su prije 50 godina kazali: »Bit ćemo vjerni do groba«. Svečanu misu služio je vlč. Ivan Vargec. Misi su prisustvovali: djeca, unuci, sestre, rođaci i ostali ljudi sela Goričan. Svi smo mi sretni što su nam djed i baka zajedno živjeli 50 godina. Bilo je i teških dana. GLASNIK u našoj obitelji je veoma omiljen list, a baka ga čita od rane mladosti. Sjeća se pričica i pjesama što su nekada bile napisane. Najprije ih je pročitala djeci, a sada nama unucima. Sretni su naš djed i baka kad smo mi oko njih. Svi smo sretni i želimo da nam djed i baka žive puno, puno godina.«

Ljubica M.

Hvala Ti, Ljubice, na tome što si svoje veselje povjerila i drugim čitateljima GLASNIKA. Što se tiče slike u boji, s time je vrlo teško, jer to moraju biti dobre i uspjele fotografije...

PSOVKA

»Kad putujem autobusom ili vlakom, čujem mnogo psovki i nepristojnog govora. Kod nas je to zlo rašireno kao kužna bolest. Već i mala djeca psuju i laju sramote, osobito dečki. Jabuka ne pada daleko od stabla. Kako će mladi biti dobri i pošteni, kad nisu stari?

Priča jedna žena koja je ljetos čuvala četirigodišnjeg nećaka kojeg su izvadili iz mjesta gdje je bio s drugom djecom kroz tri mjeseca. — Tata, znaš šta!? Djeca svašta psuju. A ja ništa dlugo ne psujem, samo Boda i Isusa!

Naša nekadašnja komšinica već blizu tri decenije živi u Češkoj.

Kad je došla na godišnji odmor rekla je: »Kad pređemo našu granicu, odmah znam kamo sam stigla — po psovki i nepristojnostima! Kod nas nema toliko psovke. Čula sam da u kulturnim zemljama nemaju običaj psovati, niti im psovka postoji u rječniku...«

Valent B.

Kod nas psuju neki kao opsjednuti ili, bolje rečeno, kao da su odgojeni u džungli. Netko psuje iz prkosa, netko iz objesti, netko da dokaže kako je u pravu, netko u ljutini, a neki misle da su moderni, tj. da nisu zaostali ako — psuju. Sve u svemu, to je znak pokvarenosti. Čovjek koji psuje nije na svom mjestu. Mi koji vjerujemo moramo davati puno zadovoljštine Srcu Isusovu.

■

RAZMATRATI

Od nedavno pokušavam živjeti nešto drugačije nego li do sada. Počela sam dublje proživljavati svoj duhovni život. Kao početnik nailazim na mnoštvo problema, ali ovaj me je problem počeo sve više ozbiljno zabrinjavati.

Naime, navikla sam se razmatrati na večer, prije spavanja. Ta me razmatranja zaokupe u tolikoj mjeri da nikako ne mogu zaspati. Desi mi se da čitavu noć sanjam o predmetu o kojemu sam razmatrala.

Ne znam da li je to normalna pojava kod osoba ko-

je žele živjeti jednim ozbiljnijim duhovnim životom, ili se kod mene radi o kakvom krivom postupku?

Bojim se takovih problema, jer osjećam da bi upravo zbog toga mogla upasti u određenu krizu i udaljiti se od Gospodina.

Bila bih Vam veoma zahvalna kad bi mi mogli pomoći.

Vlatka

Ispravan način provođenja razmatranja ne smije tako zaokupljati. Upravo obratno. Razmatranje donosi smirenje, vedrinu, radost, olakšanje, oslobođenje. Ukoliko ono stvara zaskrbljenost, tjeskobu, stanovito nasilje nad sobom, opsesivne misli sve do prave opsesije, očito je da u provođenju nije nešto ispravno. U tvom slučaju je potreban detaljan razgovor s jednim prosvijećenim duhovnim vođom. A ako je opsesija većih razmjera, preporučuje se razgovor s katoličkim psihijatrom.

glasnikova priča

PIŠE: JOSIP PAŠIĆ

SLIKA SVETOG JOSIPA

Nakon smrti muža, bivšeg radnika na željeznici, stara gospođa Lena primala je malu mirovinu. Ona joj je bila jedini prihod, a bila je premalena da bi bila dovoljna za život. Zato je sobe u kući izdala stanarima, a za sebe zadržala samo malu dvorišnu prostoriju. Ta joj je prostorija služila i kao kuhinja, i kao spavaonica, i kao soba za dnevni boravak. Sobica je bila zaista malena, ali njoj je bila dovoljna. S mirovinom i s onim što je dobivala od stanarine — živeći skromno — živjela je zadovoljno, u miru.

Starica je redovito išla u crkvu. A kad je počela pobolijevati, nekoliko sam je puta pričestio u stanu. Tom sam prilikom ondje jednom ili dvaput sreo njezinu udanu kćer — njezino jedino dijete — gospođu Tonku, koja je živjela u susjednom mjestu.

Kad je stara gospođa Lena umrla, ja sam je i pokopao. Nekoliko dana poslije pokopa posjetila me njezina kćer gospođa Tonka. Došla je autom. Donijela mi je veliku lijepu sliku svetoga Josipa i rekla:

— Moja pokojna mama je ovu sliku neobično voljela. Tako je lijepa! Vi ste moju majku pokopali. Spremili ste je na smrt. Tako je smireno umrla. Zato sam odlučila da tu sliku poklonim vama. Danas takve stvari nitko ne zna cijeniti. Vi ćete znati. Bit će mi drago što je baš kod vas.

Slika je bila velika. Imala je skupocjeni široki okvir. A sama slika bila je izuzetno lijepa. Ne znam tko joj je autor. Nigdje drugdje nisam vidio ni taj motiv. Sveti Josip stoji. Djevica Marija sjedi. A mali Isus naslonio se na njezino koljeno, ali tako kao da nju pita, a ujedno očekuje i zagovor svetoga Josipa: »Mamice, smijem se još malo igrati?« Slika mi se neobično dopala čim sam je prvi put ugledao.

Tu je sliku gospođa Tonka htjela meni pokloniti. I to — kako je objasnila — da me nagradi što sam njezinu mamu u bolesti posjećivao i pričešćivao. Pokušao sam joj objasniti da se za ispovijed i pričest ne prima niti plaća niti poklon, ni u kakvom obliku. To su stvari koje se ne mogu ni kupiti ni prodati. Rekla je: neka je, kad je tako, uzmem i stavim u crkvu. Međutim, slika za crkvu nije. Lijepa je, i vrlo lijep ukras za sobu, ali za crkvu nije.

Uostalom — pomislio sam — kud bismo došli kad bi se u crkvu povješale sve slike koje ljudi uklanjaju iz svojih stanova? Pokojnoj starici je ta slika bila posebno draga. Ona je bila jedini ukrasni predmet koji je iz svog velikog stana prenijela u malu dvorišnu sobu. Bila je velika štovateljica svetoga Josipa. Zato mi je bilo i čudno što se kćer želi riješiti tako lijepe stvari, koja je njezinoj pokojnoj majci bila toliko draga.

Gospođa Tonka protumačila mi je to:

— Znate, sobicu ćemo urediti za Macu. Obećali su joj namještenje u gradu. Dok je sama, sobica će joj biti dovoljna. A kad joj bude više prostora potrebno, dotle će se valjda riješiti i pitanje stanara. Sad ih ne možemo izbaciti.

Maca je bila jedinica gospođe Tonke. Djevojka. Upoznao sam je dok je još bila curica. Kad bi došla preko ljeta na nekoliko dana baki u goste, baka bi je sa sobom dovodila u crkvu.

Pokušao sam gospođi Tonki objasniti da bi Maci možda ta slika baš dobro došla. Bit će sama u gradu. Daleko od svojih. Slika bi je mogla podsjećati na Božje zapovijedi. A možda bi je podsjećala i na potrebu da se moli svetom Josipu, da je i on čuva. Omladini su neophodni moćni zaštitnici.

Gospođa Tonka je tek tada otkrila zašto želi sliku pokloniti meni ili crkvi. Rekla je oštro:

— Ah, znate kakva je današnja omladina! Njima su važni glumci, pjevači i nogometaši. Sveci njima ne trebaju. A bilo bi i nezgodno da prijatelji i prijateljice vide u

njezinoj sobi veliku svetu sliku. Znate kako je to danas. Rugaju se onima koji se mole i idu u crkvu. Pa i šta bi današnjoj omladini mogao pomoći sveti Josip?!

Daljnja bi diskusija bila besmislena. Kratkim rečenicama, s naglašenom ozbiljnošću rekao sam joj da ja sliku ne primam niti za sebe, niti za crkvu, niti da je drugome poklonim. A ona, ako slika ne treba njezinoj Maci, neka sliku odnese svojoj kući. Neka je stavi na časno vidno mjesto da je sjeća na pobožnost pokojne majke.

Otišla je uvrijeđena. Odnijela je sliku sa sobom. Odnosila ju je kao da odnosi neku svoju nezgodnu sramotu, koje se ne može osloboditi. Kasnije sam od stanara one kuće čuo da me je grdila, jer da nisam nikakav svećenik kad, eto, svete slike ne primam ni u svoj stan ni u crkvu.

Maca se smjestila u bakinu sobicu. Ne znam ni kako ju je uredila ni što je sve povješala kao ukras na zidove. Ali obećano namještenje nije dobila, pa je onako besposlena u gradu vrijeme trošila na koješta i svašta. Na nedjeljnu je svetu Misu vrlo rijetko dolazila. No nekoliko puta sam je vidio kako prije popodnevne pobožnosti kleči sa kojom prijateljicom pred oltarom svetoga Josipa. Nešto je, dakle, od bakine pobožnosti ipak ostalo.

SLIKA sv. JOSIPA NA GLAVNOM OLTARU ŽUPNE CRKVE U LIPOVLJANIMA

Dvije godine kasnije, sredinom siječnja, kad sam blagosivajući kuće došao po običaju u onu ulicu i bio pozvan od stanara da im stanove blagoslovim, u dvorištu me zaustavila gospođa Tonka, zamolila me da blagoslovim i Macinu sobicu. Veoma sam se iznenadio kad sam ušao u vrlo ukusno uređenu sobicu. Od bakinih stvari nije bilo ništa. Namještaj je bio nov i moderan. Ali iznad Macina kreveta visjela je lijepa bakina slika svetoga Josipa. Nisam rekao ništa, pomislio sam da ju je gospođa Tonka stavila zbog mene prije nego što me je pozvala, pa će je odande i ukloniti kad ja izađem. Ali nije bilo tako!

Kad je ono gospođa Tonka sa slikom srdito otišla od mene, sliku je odnijela svojoj kući. Pokušavala ju je pokloniti još nekim osobama, ali je na svoju nesreću uvijek svakom ispripovijedala kako je sliku nudila meni, pa je ja nisam htio primiti. I ljudi, čuvši to a ne znajući ni sami zašto, odbijali su da sliku prime. Smjestila ju je u »špaizu« iza kredenca. Slika bi ondje vjerojatno dugo ostala da Maca nije postala obiteljski problem.

Dok je još bila na selu kod kuće, Maca se prečesto sastajala s mladićem koji se njezinim roditeljima nije dopadao. Bio je sin imućnog zemljoradnika. Ljepuškast. Ni-

je išao ni u kakve škole. Nije izučio nikakav zanat. Ni ocu u obrađivanju zemlje nije bio od koristi. Bio je seoski kicoš, a uz to je počeo pokazivati i sklonost prema alkoholu. No Macini roditelji tu njezinu vezu nisu uzimali previše ozbiljno. Smatrali su svoje dijete dovoljno razboritim. Samo su joj prigovarali što se s njime prečesto pojavljuje pa da će na taj način odbiti druge, ozbiljnije kandidate. Kad je pak Maca prešla u grad, vjerovali su da je ta veza sa seoskim besposlenim kicošem sama od sebe prestala. Zato su se zaprepastili kad su od stanara doznali da onaj mladić ne samo da često dolazi k Maci, nego da kod nje ostane i po nekoliko dana, pa da kod nje i spava. Zaprepastili su se i Maci oštro naredili da s njime prekine odmah sve veze. Pa da joj taj prekid olakšaju poslali su je na mjesec dana na oporavak u Kranjsku Goru. Bila je i inače slabunjava pa im je liječnik savjetovao tu promjenu zraka.

A Maca je — dakako bez znanja svojih roditelja — sa sobom u Sloveniju povela i onog mladića! Kad je otac doznao, htio je prvim vlakom u Sloveniju, vičući da će je »ko mačku zagušiti«. Zar ona, balavica, njega da vuče za nos! Gospođa Tonka ga je jedva odgovorila od puta. Poslali su joj brzojav da se smjesta vrati kući na selo.

I otac i majka pitali su se u strahu hoće li ih Maca htjeti poslušati. Nisu znali što bi ona mogla sve načiniti. I u tom se strahu gospođa Tonka sjetila da se njezina pokojna majka, stara gospođa Lena, u svim teškim trenucima obraćala za pomoć svetom Josipu. Sjetila se i slike svetoga Josipa, koja je još uvijek bila u smočnici iza kredenca. Izukla je prašnu sliku, očistila je i još istoga dana popodne odnijela je i objesila iznad Macinog kreveta, u onoj bakinoj sobi gdje je visjela i za života pokojne majke. Molila je: »Još je jedino ti, sveti Josipe, možeš spasiti!«.

Maca se kolebala što da načini. Mladić ju je prvo nagovarao da odu u Njemačku. Stričev sin je ondje na poslu. Nije htjela. Zatim ju je nagovarao da se ne vrati svojoj kući, nego da s njim zajedno ode direktno njegovoj kući i da ostane ondje. Nije htjela. Ponavljala je da su joj naredili da se vrati kući, i ona će poći kući. Nek bude što bude, a kasnije će, kad se roditelji smire, vidjeti što će učiniti. Mladić je bio ljut. Ipak je s njom krenuo natrag.

Putovali su brzim vlakom. Cijelim su se putem svađali. Vlak je bio pun. Oni su imali mjesta za sjedenje, ali smetali su im ostali putnici. Mladić je zatražio da izađu iz kupea. Izišla je. Ondje su nastavili svađom. Naslonjena leđima na izlazna vrata vagona odrešito je ponavljala: »Ne ću više. Dosta je bilo svega. Pokušat ću kod kuće raščistiti situaciju pa da se vjenčamo. Ako mi ne dopuste, raziđimo se. Čemu dalje ovako ciganski?« Njega je to razbjesnilo. Ošamario ju je neočekivano jednom i htio drugi put, no ona se naglo trgla da se zaštiti od ponovnog udarca i leđima je pritisla kvaku na vratima. Vrata su se rastvorila i ona je ispala iz brzog vlaka.

Dok se mladić snašao, dok je vlak zaustavljen već su daleko odmakli. Našli su je živu. Čak — nevjerojatno — osim što se izudarala nije zadobila nijednu ozbiljnu ozljedu. Bio je to i za njega, ali posebno za nju, jaki šok. Cijelim daljnjim putem do kuće nije više s njim progovorila ni jednu jedinu riječ. Suputnici su tvrdili i kondukteru i milicajcu da ju je mladić vjerojatno gurnuo iz vagona, jer da su se cijelim putem zbog nečega svađali. No Maca je to odlučno nijekala, tvrdeći da je ispala.

Ali to je bio uzrok da je s njim potpuno prekinula.

Međutim, nešto se interesantno dogodilo. Upravo u ono vrijeme kad je Maca ispala iz vlaka, točno u to vrijeme njezina majka gospođa Tonka vješala je sliku svetoga Josipa iznad Macina kreveta.

+++

Odonda je prošlo preko 25 godina. I gospođa Tonka je već mrtva. Umrla je, kako sam čuo, poslije skrušene ispovijedi. Maca je živa. Udala se i dobro živi u braku. Nije se udala za onog mladića. Danas je već i ona baka, iako nije stara. Ima jednog sina, koji je oženjen. I jednu neudatu kćer. Sa sinom je zadovoljna. Sa sinovim sinčićem, svojim unukom, redovito odlazi u crkvu. Često je poslije svete Mise vidim kako kleči pred oltarom svetoga Josipa, a kraj nje je unučić — baš kao što je nekad ona, dok je bila tako mala, pokušavala klečati pored bake Lene.

Ali kćer joj je problem. U crkvu ne dolazi, a previše se slobodno i oblači i ponaša. I gospođa Maca, sjećajući se svoje mladosti, misleći na svoju kćer znade uzdahnuti:

— A zašto je to tako da nitko od mlađih neće da se pouči iskustvom starijih . . . ?

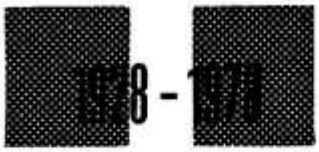

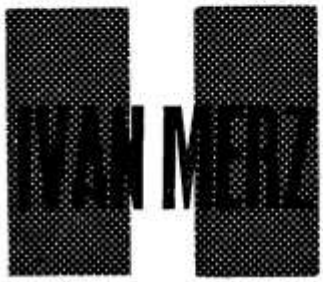

PIŠE: BOŽIDAR NAGY

Na nadgrobnu ploču koja se sada nalazi nad Ivanovim novim grobom u Bazilici Srca Isusova izabrane su i uklesane riječi koje sažimaju osnovne karakteristike njegove duhovnosti, ono bitno što ga čini dostojnim kandidatom oltara. U prošlom broju čitali smo taj natpis koji započinje riječima »Ovdje počiva u Kristu Bogu svom«. Te riječi ukratko žele izraziti ono što je za Ivana značio Isus Krist.

Kada se studira Ivanov život, a napose njegov dnevnik, jasno se zapaža da je on do Isusa Krista došao polaganim razvojem, koji je on kratko sintetizirao u onoj često citiranoj rečenici u pismu svojoj majci iz Pariza g. 1921.: »Znadeš da me je život na sveučilištu u Beču, onda rat, studij i napokon Lurd, potpuno uvjerio u istinitost katoličke vjere i da se zato moj cijeli život kreće oko Krista Gospodina.«

Iako je Ivan mnogo toga napisao, o Isusu Kristu kao osobi nema mnogo. Nisu ga zanimali teološki niti egzegetski problemi o Kristu. Za njega je Isus utjelovljeni Bog, Spasitelj i tu činjenicu prihvaća Ivan bez ikakove diskusije i rezerve sa svim posljedicama koje iz toga proistječu za njegov osobni život.

Ono malo što je Ivan zapisao direktno o Kristu tako je jezgrovito da nam u potpunosti otkriva njegovu dušu i njegov stav prema Kristu. Tako u svojim bilješkama iz duhovnih vježbi koje je obavio od 7. XI do 9. XI 1923. piše:

»Kako je slatko, Isuse, boraviti u Tvojoj vojsci i služiti pod Tvojom zastavom. I oca i majku i sve što mi je drago zaboravljam kad se sjetim Tvoje nebeske pojave i Tvoje mile Majke. Isuse, sav se predajem Tebi. Najradije bih Ti tamo služio gdje se neprestano o Tebi razmišlja i samo Tebi i više nikome ne služi«.

Gotovo sve bilješke koje je načinio pod tim duhovnim vježbama jesu jedan intiman dijalog s Kristom. Obraća mu se u svojim odlukama i moli ga da mu pomogne u nastojanjima da mu bude što vjerniji. Tako piše:

»Molim Te zato, Isuse, da u staležu koji sam izabrao uvijek nastojim biti Tebi sličan; ne tražiti za se nikakav imetak, biti poslušan poticajima Tvojim u mojoj duši i savjetima moga duhovnog vođe kojim se Ti služiš i nemati drugog Zaručnika do li Tebe, Spasitelju moj. Ne dopusti da Ti se ikada iznevjerim i daj mi snage da u dragovoljnom trpljenju postajem Tebi sve sličniji. Molim Te zato, Isuse, mogućnost da u svome staležu uvijek uzmognem posvetiti toliko vremena da razmišljam o vječnim istinama i da se s Tobom, mojim Bogom, dnevno ujedinjujem.«.

Ne čudi nas da je čovjek koji je nastojao provesti te riječi na koncu svoga života stvarno mogao napisati u svome testamentu: »Život mi je bio Krist.«

Gdje je Ivan susretao Krista? Iz citiranih tekstova to se jasno ne vidi. Za Ivana Isus nije negdje daleko u nebu. Iz mnogih drugih tekstova, kao i iz svjedočanstava koja su nam o Ivanu ostavili njegovi najbliži jasno se vidi da Ivan Krista susreće najprije u Euharistiji, koju svakodnevno prima. Vidi ga u Papi i u crkvenoj hijerarhiji, čije zapovijedi i smjernice izvršava kao da dolaze od samoga Krista.

Napokon, pronalazi ga i susreće u cijelom mističnom tijelu Kristovu — Crkvi.

Obračun u pustinji

I. MEŠTROVIĆ: ĐAVAO NAPASTUJE ISUSA

Zaustavimo se na trenutak u pustinji. Tu su se sastali veliki takmaci: Krist Kralj i Belzebub-knez. Tu su na osami i u dubokoj šutnji prirode progovorili. Pustinja je postala poprište najodlučnije bitke koja je zauvijek razdvojila dva duha, dva srca, dva nazora i uvjerenja. Izgladnjeli Krist i naduti zloduh; ponizno Srce Isusovo i ledeno srce Sotonino . . .

Evo ih pred našim očima! Nikad se nije vodila presudnija debata, nikad se nisu angažirala potpunija bića, nikad se nije došlo do boljih rezultata. Nikad! Jer tu je Krist nastupao kao Kralj i jasno zacrtao sve linije svoje nebeske politike, a Sotona nije zaboravio napomenuti sve svoje paklene sugestije.

Udarac je bio otrovan, jak, dobro smišljen. Protuudarac još otrovniji, jači i smišljeniji. Čovjek osjeća na dnu svoga srca da je ta bitka vođena za nas i da je Krist izvojevao pobjedu za našu dušu. Zato ćemo promotriti prvu etapu grandiozne bitke između Krista i Sotone.

GLADAN SI!

Dvoboj započinje Sotoninom ponudom. Belzebub-knez pogledao je dobro Krista, gladnoga kralja.

— Ako si Sin Božji — reče mrvu bojažljivo . . .

Krist je šutio. Nikad nije zanijekao svoje pripadnosti. Nikad nije iz legitimacije izbrisao legitimno sinovstvo.

— Ako si Sin Božji, Čudotvorac, reci da ovo kamenje postane kruhom! Gladan si! Možeš umrijeti. Slab si . . . Ne možeš tako ni živjeti, ni raditi. Čovjek si: moraš se za sebe pobrinuti . . . Moraš i

drugima pokazati kako se valja brinuti za dovoljnu prehranu, za izdašnu hranu, za imanje, dom, zemlju, rudnike, trgovinu, tvornicu, banku . . .

Belzebub gleda gladnog Krista i pokazuje mu sve gladne i ispaćene na naherenom planetu. Sve do konca. Tolike nevoljne, gole, gladne, prozeble, bez doma, na radu, u znoju, u krvi, u nafti i dimu.

Zbog njih — kao da šapće Kristu. Učini to za njih! Pokaži kako se gladni želudac mora nahraniti, a gladne oči umiriti. Ti Čudotvorac, Sin Božji, možeš bez muke iz svojih svemogućih ruku sipati bijelo brašno, slasni kruh, zdravu valutu, robu široke potrošnje . . . Ljudi su sada prokleti. Moraju kroz naprezanje mišica i pameti rovati zemljom i iz brojnih bušotina dobivati hranu . . . Pomozi im!

ISUS NIJE PROKLEO KRUH

Kako je Krist Kralj gledao sotonu tko to može reći? Kako mu je odgovorio, znamo:

— Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi . . .

Krist je stavio čvrstu točku, kao svoj vječni Amen, iza tih riječi. One su bile manifest, bit, sadržaj njegove objave. Njegova kraljevska proklamacija. Nikada nije osudio rada. Nikada nije prokleo kruha. Nikad nije skinuo s čovjeka odijela. U svoju molitvu stavio je ozbiljan stavak da molimo za kruh naš svaki dan. Zapovjedio je da nahranimo gladne i da odjenemo gole, da primimo na stan beskućnike. Žednom treba pružiti čašu vode i kad netko zatraži, podijelimo s njime haljine. Sam će u pustinji nahraniti tisuće. I ljubav prema bližnjemu će temperaturom dostizati ljubav prema Bogu.

ALI KRUH NIJE PRVO I JEDINO

Ali Krist Kralj je obznanio da se na svijetu ne može živjeti, ni disati, ako ne bude Božje pravde. Ako ne zavlada među ljudima Božja Istina. Ako nas ne prožme svaka riječ iz ustiju i Srca Božjega.

Krist je objavio da je kruh bez dobrote samo egoizam i zavist, da je posjed bez pravde i ljubavi nepravda i revolucija, da je bogatstvo bez milosrđa najveća bijeda. Krist je zaželio da hodamo zemljom, a gledamo u nebo koje nas čeka. Da i u buci svijeta čujemo riječi spasenja. Da nam zemaljski kruh ne oduzme nebeskoga kruha.

Inženjer može tjerati svoje pogone, seljak orati svoje njive, bankar puniti svoje sefove, trgovac uređivati svoje magazine. Mati mora peći kruh, to je Božji nalog. Otac mora nabavljati lijekove, to je sveta obveza.

Krist nikoga ne odvlači od dužnosti. Nikoga ne vuče na mistiku bez rada.

Ali Krist preko svega baca novu viziju, novu odgovornost. Sve uklapa u novi svijet — svijet preporoda i posvećenja. Svemu daje svoj plodni blagoslov.

Njegovo je kraljevstvo na ovome svijetu kao svjetlo koje ne tišti, ali bez njega se ne vidi, kao zrak na koji i ne mislimo, ali ga stalno udišemo. Čovjek živi od kruha, ali još više od istine. Od pravde. Od plemenitosti. Od one dobrote koja podsjeća na samoga Isusa.

BITKA JE BILA DOBIVENA

Jest, bitka je bila dobivena, ali je neprijateljstvo ostalo.

Bitku je trebalo započeti za svako ljudsko srce nanovo. Krist za svoga brata, a Belzebub za svoga roba. Ona će se završiti slavodobitnim Kristovim trijumfom na Dan suda! U sumraču i nestalnosti egzistencije (opstojnosti), do toga dana mi smo još uvijek na kušnji.

Nalik na bojište, razbojište, na onu pustinju gdje se vršio prvi obračun Krista i Sotone. Mi smo još uvijek raspeti suprotnostima dobra i zla, svjetla i mraka, vremena i vječnosti. Nas još uvijek vuče dobrota neba, nas još uvijek zavodi krvav odsjev ponora.

Ali kršćani dobro znaju kome će pružiti ponudu saveza, koga će priznati vladarom. Duboko su svjesni da nadolazi veliki trenutak odlučnih, prekovanih — Kristovih. Jer ne zvone badava sve ure u čovječanstvu.

Ako je Sotona mnogima pokazao dvadeset i peti sat, o kome govori Georghin, sat posljednjeg očaja — Krist je pokazao da je to upravo jedan sat iza ponoći. Dolazi zora. Kršćani znaju da se prevarena srca mogu hraniti samo istinom, izmučene duše vječnim pokojem, a nesretna djeca zemlje samo ljubavlju Božjom, koja mora plamtjeti u nama.

N. N.

Piše:
ANTE KATALINIĆ

Poslije Sinode: Preporod mora doći!

Kriza

Navraćamo se još jednom na Sinodu biskupa koja je zasjedala u Rimu, u listopadu prošle godine. Tema Sinode bila je: »Kateheza u naše vrijeme, osobito kateheza djece i mladeži«.

Pred nama je završni dokument Sinode, odobren od Pape. Dokument nosi naslov »Poruka Božjem narodu«.

U uvodu toga dokumenta između ostalog čitamo: »U ovom vremenu, koje je nemirno i zahvaćeno dubokom krizom, čini se da nije bilo ništa korisnije nego nastaviti temu Sinode koja je održana 1974. (o evangelizaciji suvremenog svijeta)...; snagom svog poslanja Crkva mora neumorno i živo širiti Božju riječ, mora bez prestanka produbljivati poznavanje osobe Gospodina našeg Isusa Krista i njegove poruke o spasenju«.

Neispravno

Čuli smo kako biskupi u svojoj poruci spominju nemir i duboku krizu našeg vremena. Uz pozitivne činioce koji pogoduju današnjem katehiziranju, nabrajaju i negativne. Pišu i ovo:

»Znamo također da stanovita pomanjkanja dolaze... od toga što objavljena poruka nije uvijek predstavljena ispravno, kako bi trebalo.«

Zar ima i toga?

Nažalost, ima! Dosta je pročitati članak »Radosna vijest danas«, koji je napisao prof. Gruić u 11. broju godine 1977. »Vjesnika đakovačke biskupije«. Opširno izvješćuje o današnjoj katehezi u Francuskoj, a oslanja se na knjigu p. Marcela Gilleta. Ovaj sudi o takvoj katehezi:

Ona daje samo djelomičan pogled na nadnaravnu stvarnost, nije djelotvorna, jer nije sposobna odgojiti prave kršćane i nije u skladu s vjerom; mladi to znaju i zato se udaljuju i od Crkve i od sakramenata i od nedjeljne Mise.

Zar je tako samo u Francuskoj? Zamislimo se!

Tübingen

Dana 14. studenog prošle godine Biskupska konferencija Njemačke poslala je službeno upozorenje svima koji se bave katehezom da budu oprezni pri upotrebi knjige »Biti kršćanin« (Christ sein), koju je napisao Hans Küng, profesor u Tübingenu.

Usprkos opomeni njemačkih biskupa Hans Küng nije ni do danas unio ispravke u svoju knjigu, koja vrvi krivim naučavanjem u kristologiji, nauci o Trojstvu, nauci o Crkvi i o Mariji.

Küngovo naučavanje truje poglede njegovih pristaša, a onda se taj otrov prenosi i u katehiziranje.

Ne truju današnju kršćansku atmosferu samo Hans Küng i njemu slični, truju je također i oni koji zabacuju Papin autoritet, zabacuju Drugi vatikanski koncil, sve u ime nekoliko pretjeranih načela.

Zabacivati papinski auktoritet znači gasiti glavno svjetlo za orijentaciju u današnjem kaosu.

Pozitivno

Velika odlika »poruke narodu Božjem«, koju su biskupi sa Sinode uputili kršćanima sastoji se u njezinoj pozitivnosti, u vedrom gledanju na svijet.

Nema pesimističkih (crno gledanih) pogleda, nema dugih nabrajanja negativnosti (manjkavosti) koje danas susrećemo u Crkvi.

Poruka je pozitivno usmjerena, iz nje izbija vedrina i nada.

Sastoji se od tri dijela. Prvi dio govori o problemima koji pritišću današnji svijet, posebno mlade, i o problemima katehiziranja danas.

Drugi dio govori o glavnoj ulozi i cilju katehiziranja: objaviti spasenje u Isusu Kristu, koji je pravi čovjek, pravi Bog i pravi Spasitelj.

Treći dio nam kaže da se u katehiziranju moraju uključiti, prema svojim mogućnostima, svi kršćani.

Apostoli!

Ono što je poručila Helena Peltier-Zamoyska, naime da »pred sudom ne mogu opstati polovičnjaci; samo doživljeno i proživljeno kršćanstvo ima šanse; oni će suditi po našim djelima« — daje nam svima da se duboko zamislimo.

Dat ćemo pravo velikom francuskom obraćeniku Jacques Maritainu, koji je ustvrdio:

— U današnjim danima Zli je duh tako zamrsio životne prilike i tako teško postaje ostvariti kršćanski stil života da će kršćanin moći biti samo još heroj ili svetac!

Za neku mlitavu, osrednju ili bezbojnu i neodređenu prosječnost u vremenima ovako dubokih kriza i sveopćeg previranja nema mjesta.

Aut apostolus, aut apostata! Ili apostol — ili otpadnik!

Bilo je vrlo živo...

Kroz punih osam dana, od 16. — 23. I. ove godine, u dvorani i na hodnicima Dječačkog sjemeništa na Šalati u Zagrebu bilo je vrlo živo. Stigle su sestre-katehestice sa svih strana naše domovine. Još zapravo neodmorene, jer je tek završilo prvo polugodište vjeronauka, žure se da nastave svoje daljnje permanentno obrazovanje. Na svim licima osmijeh, vedrina, radost zbog ponovnog susreta nakon godinu dana! Bilo ih je oko 240.

Svake se, naime, godine za vrijeme zimskih praznika održava za sestre-katehestice Zimska katehetska škola. Tema ovogodišnje bila je sakramenti: bolesničko pomazanje, sveti red, ženidba. Najviše se ipak govorilo i u predavanjima i u radu skupina o bolesničkom pomazanju. To je sakramenat o kojem se najmanje propovijeda, katehizira, a koji je tako važan i o kojem je i te kako potrebno govoriti da bi se razbilo ono krivo poimanje svih nas o njemu. Briga za stare, nemoćne i bolesne naglašena je kao važna komponenta sestarskog rada na župi.

Sam rad škole počeo je koncelebriranom Euharistijskom Žrtvom i homilijom koju je održao otac nadbiskup

NA SVIM LICIMA RADOST I VEDRINA ZBOG PONOVNOG SUSRETA . . .

Dr Franjo Kuharić. — Predavači su bili vrsni profesori i teolozi. Sestre su s velikom pažnjom i zanimanjem slušale predavanja, a u radu po skupinama bile su vrlo aktivne iznašajući svoja iskustva sa terena, svoje probleme i poteškoće. U plenumu su nakon izvještaja o radu u pojedinim skupinama, predavači spremno i stručno odgovarali na postavljena pitanja i pokušali naći rješenje za probleme sestara u pastoralnom radu na župama i u katehizaciji.

Posebno je bio koristan i zanimljiv rad sa ekipom PAKS-a i njihovim suradnicima u nedjelju 22. I. u samostanu oo. trećoredaca u Odri. Tema: Priprava za sakramente i slavljenje sakramenata — vrijeme dubljeg uvođenja u vjeru i život kršćanske zajednice. Ujedno su dali upute o radu sa novim priručnikom »Snagom Duha«, koji je sad upravo izišao i kojega su sestre mogle od-

NAJVIŠE SE GOVORILO U GRUPAMA O BOLESNIČKOM POMAZANJU . . .

mah nabaviti. Bio je to ujedno i dan malog osvježenja u Božjoj prirodi i na svježem zraku.

Sestre su imale priliku da kroz ovo osam dana obnove i obogate svoje znanje potrebno za rad u katehizaciji, ali još i više, da i same dožive i iskuse SUSRET I PRISUTNOST KRISTA u sakramentima. U petak su, naime, 20. I. imale svoju duhovnu obnovu. — Također su taj SUSRET doživjele po međusobnoj ljubavi koja je zračila iz srca i duše svake sestre, a izvor joj je i uvir — Božansko Srce Kristovo.

s. B. V.

Krize ili životne energije

Crkva je ono što je njezino »živo kamenje«. Ni više, ni manje. Crkva je obnovljena ako su njezini članovi obnovljeni.

Mislili smo da je kršćanin onaj koji nedjeljom ide na Misu i prima sakramente. Vjerovali smo da vjernik praktičira svoju vjeru.

A ta je pretpostavka kriva! Pokazuju to neke ankete. U Francuskoj, na primjer, od 95% onih koji žele Crkvu, velika većina ih nikada ni ne ulazi u crkve.

Iako 85% Francuza krsti svoju djecu, više od polovice ih ne vjeruje u Isusa Krista, a dvije trećine ne vjeruju u uskrsnuće.

Francuski biskupi komentiraju:

SKUPINA CRKVENIH DOSTOJANSTVENIKA NA SINODI U RIMU. DESNO DOLJE PRIMJEĆUJE SE LIK KARDINALA SEPERA.

»Hoćemo li jednom povući logične zaključke iz tih studija ili ćemo i dalje podijeljivati sakramente ljudima koji ne vjeruju, blagosljivati brakove i voditi spravode hineći da je zajednica koja se dosađuje i brblja stvarno angažirana . . . ?«

»Svete stvari su za svete osobe. Neka Božje stvari budu za one koji stvarno vjeruju u njih. Neka sakramenti budu za one koji vjeruju ili se hvataju u koštac s problemima koji izlaze iz vjere. Moramo se odlučno osloboditi svih iluzija.«

Govoreći i o našim kršćanima, pitamo se: Da li naš kršćanin danas vjeruje osobnom, angažiranom i istinskom vjerom?

Crkva ima smisla samo u Kristu. A Krist samo je Božji Sin. Bog pak ima smisla za nas ako je živi i osobni Bog. Tu je kamen spoticanja ili izgradnje kršćanstva. Krize ili životne energije.

Naše kršćanstvo mora biti izgrađeno na našim odlukama i posljedicama koje proizlaze iz krštenja. Ono mora postati »osobno doživljeno kršćanstvo«.

»Fiunt, non nascuntur christiani« — rekao je Tertulijan, »kršćani postaju, a ne rađaju se.«

Danas se traže kršćani koji su obraćeni Isusu Kristu, koji svojim činima potvrđuju svoje krštenje, krizmu i Euharistiju, otvaraju se Duhu Svetom i vjerni su svojem nadnaravnom pozivu. Kršćani koji ne samo prakticiraju svoju vjeru nego je i ispovijedaju. »Tko prizna mene pred ljudima, priznat ću ja njega pred mojim Ocem.«

I. Cindori

PRED RASPETIM KRISTOM

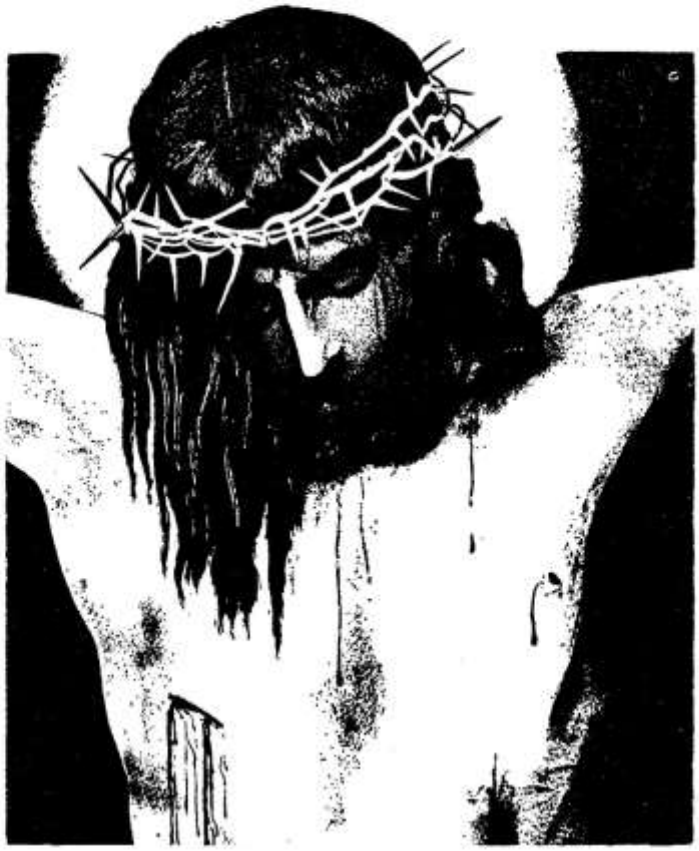

Divna su bila naša jubilejska slavlja. Tisuću trista godina vjernosti Bogu, našem Spasitelju i njegovoj Crkvi, tisuću godina posebne pobožnosti, ljubavi i odanosti našoj nebeskoj Majci Mariji!

Obnovili smo svoju vjeru, svoju ljubav i svoje predanje. Razumljivo.

A jesmo li ozbiljno odlučili da odsad budemo drugačiji što se tiče našega života? Biti bolji, biti svetiji, biti Božji? Biti čista, sveta djeca Božja? Ozbiljno se ostaviti grijeha i mana?

Ako nam ta svijest još nije posve dušu prožela i zahvatila, neka to bude sada! Bez odgađanja i oklijevanja!

Možda će i ova pjesma tome pridonijeti. Zato je pročitajte pažljivo i polako!

O Isuse, što mi gole pružaš ruke
Sa drveta strave, užasa i muke?

Gdje te nađoh iduć krvavim ti tragom!
Zar to da je prijesto mome Kralju
dragom?!

Kakva li te nađoh na strašnom raspelu!
Što to sada vidim na tvom svetom tijelu!

Nestade ljepote, čara i miline,
Kako li si strašan, divni Božji Sine!

Ruke, što su posvud sipale čudesa,
Prikovane vidim, srce mi se stresa.

Noge, što po svijetu tražile su mene
Čavlom oštrim na križ pribijene.

Glavu, što božanske mudrosti je puna,
Sramota i bolna resi sada kruna.

Oči tvoje mile, pune rajskog sjaja,
Sad su pune tuge, preteškoga vaja.

S usta, što ih ljudi slušahu bez daha,
Kako ljuta bol sad daje sebi maha.

Grudi, što toliko ljubile su mene,
Sulicom sad oštrom gledam probodene.

Tijelo, što ga rodi djevičanska mati,
Kako li se grči, kakve muke pati!

+

O moj dobri Bože, o moj mili Spase,
Tko li tu krivicu strašnu uze na se?

Tko se djela tako okrutnoga lati,
Tko li će taj zločin užasni da plati?

+

Jao, jedna oštra probode me strijela:
Svijest mog strašnog čina, užas moga
djela.

Ja sam, ja sam krivac nesretnoga čina,
Ja osudih, mučih, ubih Božjeg Sina!

Svijest me moja kori savjest moja tuži,
Svaki stvor na svijetu grdi me i ruži.

Za užitak grešni - stid me je do groba! -
Prodao sam tebe ko bezvrijednog roba.

Da ugodim sebi, da opravdam sebe,
Gorim od Barabe ja proglasih tebe.

Putove sam tvoje svete izbjegavo,
Grijesima sam teškim tebi ćuške davo.

Pun oholih misli, tražeć taštu slavu,
Trnjem sam ti oštrim ovjenčao glavu.

Psovkom — kakove li strahotne krivice —
U božansko tvoje pljuvao sam lice.

Bičevima ljutim mojih bestidnosti
Izbičevah tebe sve do golih kosti.

Za sva tvoja dobra, nezahvalnik, jao,
Mjesto slatkog pića žuč sam tebi dao.

Bez mjere uživo otrovno sam piće,
Zato ljuta žeđ sad pali tvoje biće.

Tražeći užitak sramotni i ludi
Sulicom sam oštrom probo tvoje grudi.

Grijesi moji strašni preda mnom se nižu,
Rad njih ti, moj Spase, umireš na križu.

Kako li je strašan, o Božansko Janje,
Dug moj, što ga plaća tvoje žrtvovanje!

+

Komu bih se, jadan, sada izjadao?
Tako mi je teško! Tako mi je žao!

⊕

Pred noge ti evo padam sada nice,
Sva mi duša plače, stid mi žari lice.

Smiluj mi se, Sveti, grješnoga me primi,
Ovaj strašni teret sa duše mi snimi.

Ah, oprosti jadnom, nesretnomu stvoru,
Operi me u svog milosrđa moru.

Dušu mi iscijeli i rane mi povi'
I daj snage: hoću počet život novi!

Želim da te ljubim, da ti ljubav vratim,
Da za tebe živim, za te radim, patim,

Neću biti plijenom pakla, vječne tame,
Da nisi badava raspet umro za me.

Antun Bauer D. I.

Imam li problema?

PIŠE: IVAN FUČEK

Čitam redovito vašu rubriku u »Glasniku« i vidim kako se mnogi kupaju u moru problema. Ja ih uopće nemam. Možda je to problem što nemam problema? Prosudite sami!

Meni je 18 godina, i to valjda najburnijih 18 godina, ali ne očajavam i ne kukam. Naprotiv, po cijeli dan pjevam, radujem se što živim, što sam zdrav, što imam dušu, i to besmrtnu dušu. Ja se uvijek na svemu zahvaljujem Gospodinu. Pokušavam izbrisati kiselost sa svoga lica. Uvijek nastojim biti vedar i nasmijan i onda kad bi drugi bili, da su na mome mjestu, tužni. Kad pogledam oko sebe, vidim da se mnogi uzbuđuju za sitnice. Ako u izlogu vidim nekakvu modernu »jaknu«, koju mi roditelji ne mogu priuštiti jer je preskupa, nimalo se ne žalostim. Zašto bih se žalostio, ta gol i bos nisam? Gladan i žedan također nisam i ne vidim razloga za ljutnju što mi roditelji to ne mogu pribaviti. Sam osjećaj da se oni brinu za mene i da me savjetuju (potiču na dobro) ograđuje me od bilo kakve ljutnje na njih. Ne znam kakvo je to srce koje može majku ili oca uvrijediti. Ne samo uvrijediti! I ja sam ih znao ponekad uvrijediti, ražalostiti, ali nikada nisam zaboravio upotrijebiti riječ, koja se sve manje upotrebljava: »oprosti«. Ja ih nisam htio uvrijediti, i baš zato osjećam se dužnim reći tu riječ, za neke tešku (a stvarno je tako lijepa) — »oprosti«.

Mnogi se svađaju s bratom ili sa sestrom, a da za to ne postoji nikakav razlog. Ako on želi slušati na radiju jedno, a ja istodobno nešto drugo, onda dvaput popustim ja, jednom on, i ja sam zadovoljan. Ne toliko zadovoljan tijelom, jer sam si uskratio užitak, koliko sam zadovoljan u duši, koliko sam smiren i blažen. Svijet oko mene, bar ja tako primjećujem, ima sve manje osjećaja za žrtvu. Štoviše, taj su pojam neki tako iskrivili da žrtvom smatraju samo ako se odričemo nečeg velikog. Žrtva su za mene male stvari. Preko manjih stvari ide se prema velikima.

I kako je, bar za mene, paradoksalno da mladi puše. Toliko se govori kako pušenje škodi, a ja ne mogu biti svoj vlastiti ubojica. Mladi misle da su s cigaretom stariji i pametniji. A kako su stvarno niski kad robuju onom smrdljivom duhanu! Ili možda oni koji piju? Koliko li je piće uništilo života, i to ne samo onih koji piju nego i onih koji su nedužni. Posebno mi je žao dobrih majki koje su žrtve muža — pijanca. Dobro, nisam protiv toga da se malo popije, ali ne da se čovjek opija. »Tko malo pije, dugo pije«, rekao je Josip Kozarac. Kad bi pijani očevi znali tako govoriti, ne bi ih bilo.

A prijateljstvo! Kako je to u jednom trenutku i teška i laka riječ! Za neke je ono samo prilika da se pojedinac

okoristi pojedincem. Postajemo prijatelji jedino onda ako vidimo da bismo mogli imati koristi. Za mene je prijateljstvo gotovo isto kao i ljubav prema djevojci. Znam da i ja imam poneke prijatelje možda iz koristi, ali oni mi nisu pravi prijatelji. S pravim prijateljem nastojim biti kao brat s bratom. Kad se pojavi problem, s njime slobodno o njemu raspravljam. Zajednički tražimo rješenje i pomoć. Koliko li samo ljudi nema pravog i istinskog prijatelja. Kolike li stvari mogu s njime učiniti! I tako lijepe i tako korisne!

A koliko se tek danas igra s riječju ljubav! Ona se spominje i tamo gdje se radi o mržnji. A kako je ljubav lijepa. »Ona je velikodušna, dobrostiva, ne zavidi, ne hvasta se, ne nadima se, nije nepristojna, nikada ne prestaje.« A ljubav prema djevojci? Kako je danas teško uspostaviti pravu i nepatvorenu ljubav s njome. Ja je ne mogu u svojim poslovima tražiti i zabavljati se s njom. Ne mogu se uopće zabavljati. Za mene su moja knjiga i moji prijatelji sve. Ne mogu ići svaki dan u kino, ići i s djevojkom na ples i slično, i još uz to marljivo učiti. Nešto mora otpasti. A nisam i nikako ne želim biti parazit roditelja i djevojaka, kupujući užitak za novac ili slične prolazne stvari. Ne mogu ni zamisliti sebe kao onoga koji izrabljuje zabludjele »ovčice«. A oduzeti jednoj sestri u Kristu (djevojci) ono njezino najvrednije za život u pravoj ljubavi, bilo bi gotovo ravno i ubiti je. Srozati nekoga do najnižih stepenica ljudskog društva, to nikada ne bih mogao. Osjećam, kad bih oduzeo nekoj djevojci nevinost, bio bih s njome vezan cijeloga života. Za mene ne bi postojao razlog zbog kojeg bi se ponizio i napustio biće koje mi potpuno daruje sebe. A da se s nekim vežem s 18 godina? Mislim da je prerano.

Pa i promatrajući život oko sebe, zapažam na djevojkama začudujuće stvari. Odijevanje i šminka su smisao života. Sa šminkom se smatraju lijepima. Ne, to je za mene pseudo-ljepota. Oh, kako bih volio vidjeti djevojku prirodnu, bez maske. Nije važna ljepota, već pamet i poštenje. Ne znam, gledam li previše crno? Znam da ima u svijetu dragulja, ali ih je teško, gotovo nemoguće pronaći.

Mi se zovemo kršćani. A koliko mi čitamo Sveto pismo i meditiramo na dan? Za to nemamo vremena. Šteta! A tako je lijepo i korisno čitati i razgovarati s Kristom i s bratom čovjekom o pročitanom. Treba samo uzeti Sveto pismo u ruke i studirati. Ono nas mijenja.

I baš mi nedavno priča prijatelj kako pokušava osvojiti srce jedne djevojke. Kaže da je poštena, svake večeri je na svetoj Misi i pričesti. »Nikad je nisam vidio uvečer kasno, nego odmah iza svete Mise ide kući. U školi je odlična učenica. Prirodna, bez »šminkeraja«, inteligentna i nadasve poštena. Pravi je dragulj, biser. Pokušavam uspostaviti kontakt, ali prirodno i nenametljivo. Mirno i tiho prođem pored nje. Dovoljno mi je, tvrdi, da joj poštenim ponašanjem predstavim sebe i upoznam je sa sobom. Ne želim ničije oči zatvarati i lažno frazirati tuđim ušima o sebi. Kakav sam, takav sam. Imam mana i nastojim ih ispraviti, ali — hvala Bogu! — i vrlina.« Pružio sam mu ruku i rekao da odobravam postupke i neka samo tako nastavi. Ja učim mnoge stvari od njega i on od mene. No zasada mu je glavna preokupacija knjiga i pisanje. »Isti smo«, velim. I dobro je tako. Hvala Bogu, idemo naprijed, što pokazuju i rezultati.

Ne znam, patre, ima li problema? Čini mi se da ima, ali i da ih rješavam. I griješima naravno. Svi mi griješimo. Pitanje je kako se rješavamo i kako iskupljujemo te grijehe. Koliko li mene samo jedna ispovijed i pričest raspoloži! Daje mi snage za život. Čini mi život lijepim i nikako besmislenim. Tu shvaćam kako je divno biti kršćanin. Jesam li u pravu, patre?

Pero

Hoću li te razočarati, Pero? Jezik i stil kojim pišeš odaje mi više odrasla čovjeka, možda bi netko rekao da si »star-mladi«. Svojim prilično samouvjerenim perom za svoje godine na svoj si način poučio mlade o kršćanskoj radosti, vedrini, zahvalnosti roditeljima, popustljivosti gdje treba, o smislu za žrtvu, stavu o cigareti, piću, prijateljstvu, ljubavi, djevojci, šminkanju, čitanju Biblije, o osvajanju djevojke.

Ukoliko tvoj način u tom podosta odudara od onog današnjeg općeg mladenačkog načina, pribojavam se neće li reakcija današnjeg dobrog kršćanskog mladića biti negativna. Također se bojim hoće li u ocrtanom liku prepoznati svoj uzor i ideal ili će ga zabaciti kao neautentičan za sadašnji profil mladog kršćanina? Ali, nadam se, to će pokazati diskusija što će je ovaj tvoj dopis vjerojatno izazvati.

Uređuje: M. STARČEVIĆ

Carter

Jimmy Carter, predsjednik Sjedinjenih Američkih Država Amerike, nije katolik, kao što je bio John Kennedy, ali on želi svjesno biti kršćanin. Na jednom nacionalnom kongresu baptista — kao guverner Georgije, 1974. — on je izjavio nešto što zvuči vrlo časno:

»Ja sam političar i kršćanin. Ja sam otac i kršćanin. Ja sam atomski fizičar i kršćanin. Ja sam poslovan čovjek i kršćanin. Ja sam guverner jedne države i kršćanin.

No moram iskreno reći da sam bolji otac, bolji poslovan čovjek, bolji atomski fizičar i bolji guverner nego kršćanin, i to iz jednostavnog razloga što se mnogo više trsim oko mog osobnog usavršavanja i osobne veličine nego oko zadaće da budem bolji Gospodinov učenik.«

Stil

... Prolazeći vidio je bogalja iznakaženih, nepokretnih nogu, gdje sjedi čekajući milostinju.

Nesretnik nije pitao, samo je upro pogled s nadom, sa sigurnošću, računajući na prolaznika.

Ovaj je gurnuo ruku u džep, ali ju je brzo izvukao, jer nije našao ništa sitno u njemu, a stotinjarku bilo mu je »previše« dati.

Jurnuo je prolaznik mimo bijednika i nije se osvrnuo da bi vidio kako je on upro svoj pogled za njim.

Međutim, prolaznika misao ne ostavlja: pružila mu se zgodna prilika da pokaže djelotvornu ljubav prema bolesnom udu Mističnog tijela i bijednom bratu patničkog čovječanstva, ali to nije učinio. »Slučajno je istim putem silazio neki svećenik pa, kad ga opazi, zaobiđe ga i prođe« — tako govori Gospodin u prispodobi o Samaritancu.

Vjerojatno bi iz ove zgode znali stvoriti divnu crticu ili pjesmu u prozi Turgenjev, Lammenais ili Fran Mažuranić, Ti izvedi moralnu pouku, koju nemoj zaboraviti za cijeli život, kako ljudi mogu stvoriti pjesmu od proze života i kako ih u tom djelu njihova neshvatljiva škrtost priječi.

Sudac

Recite o njemu što god hoćete, nisu meni nepoznate mane moga djeteta.

Ne volim ga zato jer je dobro, nego zato jer je ono moje malo dijete.

Kako možete znati da ono zna biti drago, i kako drago, kad mjerite samo njegove pogreške, a ne mjerite i njegove vrline?

Kad ga moram kazniti, ono postaje još više moje.

Ako mu izazovem suze, moje srce plače skupa s njim.

Samo ja imam pravo da ga karam i kažnjavam.

Jer, kažnjavati smije samo onaj tko ljubi.

R. Tagore — M. Stanić

Mladi i vjera

Mlad sam. Studiram bogosloviju.

Nedavno sam razgovarao s mladima (16—20 godina) o kršćanstvu i uopće o vjerskim problemima.

Moram priznati da sam se ugodno iznenadio kad sam čuo koliko se danas mladi čovjek bori za svoju vjeru. Očekivao sam da će ih najviše zanimati pitanja mladenačke ljubavi i problemi zaljubljivanja, jer se o tome još uvijek mnogo govori.

Naravno, interesirali su se puno i za takva pitanja, ali glavnu važnost dali su upravo vjeri, i to u svom praktičnom životu...

Slušajući i doživljavajući iskreno zanimanje mladih za vjeru, zaželio sam i mislim da bi bilo dobro da svi oni koji su uključeni u rad oko katehiziranja mladih ne prave samo kabinetske planove rada i da ne govore mladima samo ono što su najbolje spremili ili što njih osobno najviše zanima, nego neka u razgovoru s mladima upoznaju koji ih problemi najviše muče.

Dobro je napraviti anketu da se upozna stvarno stanje, a da ne živimo u oblacima. Možda ćete se iznenaditi kad otkrijete kako još uvijek ima mladih koji su upoznali različite poglede na svijet, a ipak žele i traže pravu vjeru.

Mijo Nikić

Ispovijed

U razgovoru s mladima upitao sam ih između ostaloga, koje vjerske istine mora znati svaki kršćanin ako se želi valjano ispovjediti. Spomenuli su više vjerskih istina, a među njima nabrojili su i one bez kojih bi ispovijed bila nevaljana. Pokazali su da znaju što treba vjerovati svaki kršćanin.

Isus nam je darovao sakramenat pomirenja ili ispovijedi da uzmognemo uvijek živjeti s Njim u miru i ljubavi kao dobri prijatelji. Donosim ovdje vjerske istine, koje svaki kršćanin mora uvijek vjerovati, a napose ih treba biti svjestan kad se želi pomiriti sa svojim Bogom u svetoj ispovijedi. Nužno je, dakle, vjerovati:

1. da Bog jest
2. da je On trojstven (Otac, Sin i Duh Sveti)
3. da se druga božanska osoba utjelovila (Isus Krist)
4. da Bog nagrađuje dobro, a kažnjava zlo.

Ukoliko to ne znamo i ne vjerujemo, ne možemo se dobro i valjano ispovjediti.

Mijo Nikić

Oblaci i valovi

— Majcice, bića koja žive gore u oblacima dozivaju me:

»Mi se igramo čitav dan otkad se probudimo pa sve do večeri. Igramo se sa zlatnom zorom i sa srebrnim mjesecom.«

Ja ih pitam: »Ali kako ću doći gore k vama?«.

Oni mi odgovaraju: »Dođi na kraj zemlje, podigni ruke prema nebu i ono će te ponijeti na oblake.«

»Majčica me kod kuće čeka« — odgovorim ja. »Kako bih je mogao ostaviti i doći!«

Oblaci se na to nasmiju i otplove nebom.

A ja znadem još ljepšu igru, majčice. Ja ću biti oblak, a ti ćeš biti mjesec. Pokrit ću te svojim ručicama — a krov naše kuće bit će plavo nebo...

Bića koja žive u valovima dozivaju me:

»Mi pjevamo od zore do mraka. Putujemo i putujemo i ne znamo kamo putujemo.«

Ja ih pitam: »Kako bih i ja mogao skupa s vama?«

Oni mi odgovaraju: »Pođi onamo na onu visoku kamenitu obalu, čvrsto zatvori oči i mi ćemo te ponijeti na valovima.«

Ja im kažem: »Ali majčica hoće da sam svake večeri kod kuće. Kako bih je mogao ostaviti i poći.«

Valovi se na to nasmiju, zapljušu i otplove.

A ja znam još bolju igru od ove. Ja ću biti val, a ti ćeš biti obala. A ja ću se dizati i spuštati, dizati i spuštati, i dizati — dok se ne razlijem na tvoje grudi...

I nitko na svijetu neće znati gdje smo.

R. Tagore — M. Stanić

Bog nas voli

Francuski svećenik, profesor filozofije i moralne teologije, inače poznati duhovni pisac, Louis Lochet u jednom svojem članku opisuje dvanaestgodišnjaka Franju, duševno zaostala dječaka.

Franjo nije nikad mogao učiti kao njegova braća i sestre. On ne zna ni čitati ni pisati. On govori i reagira kao malo dijete, iako je tjelesno za svoju dob posve normalno razvijen. Polaznik je škole koja je prilagođena njegovoj duševnoj zaostalosti. Lako je uživjeti se u muke Franjinih roditelja, koji su zabrinuti za budućnost tog svoga djeteta.

Franjo je u školi sa svojim mladim prijateljima i suučenicima često susretao svećenika, koji im je držao vjeronauk i govorio o Isusu. On ga je pažljivo slušao, no pitanje je koliko je razumio od svega toga. Vjeroučitelj je došao do uvjerenja da bi za Uskrs neke od tih dječaka mogao pripustiti k prvoj pričesti.

Među njima je bio i Franjo, koji je na dan svoje prve pričesti bio okružen od roditelja, braće, sestara i svojih kumova. U crkvi je bilo veoma lijepo: molilo se, pjevalo, Bogu prinosila žrtva, zahvaljivalo.

Nakon svete mise bila je mala svečana zakuska u roditeljskoj kući. I dok se točio »aperitiv«, razgovaralo se o svečanosti u crkvi, kako je to bila krasna misa i kako je kateheta divno govorio. Us-

red sveopće radosti Franjin kum je izlanuo jednu nesretnu riječ:

— Kolika šteta što taj nedužni siromašak nije od svega toga ništa razumio!

To se u tom svečanom i radosnom trenutku nije smjelo reći, jer je nastala opasnost da ta neumjesna upadica proguta svu roditeljsku radost, kojom su se roditelji iskreno veselili zbog prve pričesti svoga sina.

Franjo je u taj čas dobro shvatio o kome se i o čemu se govori. Zato se približio svojoj mami i ogrlio je svojim rukama, rekavši joj posve jednostavno:

— Ma sve to nije važno kad me Bog ionako voli!

U društvu je nastao tajac — kao da je u sobu ušao sam Bog, a s njime i radost, zahvalnost, nada. Svi su osjetili Božju blizinu i dobrotu. On je tu prisutan, a to je shvatio i duševno zaostali Franjo, shvatio i divno izrekao. Njemu je Isusov Duh dao da može pronicati u Božje dubine i tajne. Njegove posve jednostavne riječi izriču upravo ono bitno: »Ma ništa nije važno, kad me Bog ionako voli!«.

Bog nas sve ljubi i voli. On je postao čovjekom da bi nas mogao ljubiti i Srcem. To je zapravo najljepša, najvažnija i jedina istina. Ta je istina za naše srce uvijek nova, u svom sadržaju i bogatstvu neiscrpiva. Zato je neprestano naviještamo, o njoj iznova govorimo, znajući i vjerujući da nikad ništa ne gubi od svoje svježine.

Ljudi, braćo, sestre, štogod se oko nas govorilo, zbivalo, sve nije tako važno, kad nas naš Bog ionako voli.

Josip Antolović

Poslanikova kćerka

I danas je gospodin poslanik Jaurès, vođa francuskih socijalista (ne smeta što to nije bilo baš »danas«), po svom običaju govorio u parlamentu:

— Treba već jednom kršćanstvo istrijebiti s lica zemlje!

Njegova kćerka jedinica Germana, ne smije čuti ni riječi o Bogu! On se za to pobrinuo. I misli da je u tome i uspio. Ljuti ga samo to što si još nikako nije našla muža, pa da se uda, a već je u dvadesetoj godini . . .

Kad se gospodin Jaurès danas vratio kući, dođe kći preda nj. da želi nešto s njim govoriti.

— Da nije napokon . .?

— Da, to je. Moj je izbor gotov!

Kako se sretno iznenadio otac: A smijem li znati tko je taj vrijedni izabranik?

No kako li se istom sad iznenadio kad je čuo kćerkin odgovor: Tata, to je jedan, s kojim se smije samo na koljenima govoriti! Ja se, naime, želim Bogu posvetiti u jednom samostanu.

Možemo zamisliti kako se osjećao jedan bezbožnik . . ! Ali nije mogao ništa učiniti. Kćerka je bila punoljetna, a njezina je odluka bila zreli plod duga razmišljanja.

Pa tko je to privukao tako silno njegovu kćer jedinicu? Tko je tako silno i neodoljivo djelovao na mladost, ljepotu i ljubav? Zar — lješina?

Tri godine prije toga, prigodom jedne šetnje, na osami u polju, njezin je pogled pao na križ i na njemu raspetoga Isusa. I toga pogleda ona nije više mogla zaboraviti . . . Toj ljubavi nije mogla odoljeti.

\+ + +

Spomenuli smo njih dvoje, njega i nju. A ima takvih na tisuće . . . Mladići, djevojke... Mladost, ljepota, ljubav. Svijet zove. A oni — ostavljaju sve i odlaze u bogosloviju, u samostan, u misije . . .

Neki ostaju u svijetu, ali ne postadoše »od svijeta«, nego puni svete Božje vatre žive čisto, sveto, požrtvovno, osnivajući male »svete obitelji«, sjaju kao sjajno svjetlo Kristovo, živeći kao pravi Kristovi svjedoci . . .

Tko ih je privukao? Raspeti!

Dijalog kršćana i nekršćana u Aziji

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Ljude u Crkvi i izvan Crkve valja odgajati za zdrav dijalog, pogotovo mlade. Naša mjesečna misijska nakana ovaj put se živo zalaže za dijalog između mladih kršćana i nekršćana u Aziji.

Azija je najnapučeniji kontinent na svijetu. U njoj prebivaju dvije milijarde ljudi. U tome mnoštvu katolici su bijedna manjina. Ima ih samo 2%! Azija je nadalje i kolijevka velikih religija: hindulzma, šintoizma, budizma i nekih drugih. Mi bismo željeli da među mladim pripadnicima tih religija dođe do dijaloga s mladim vjernicima katolicima.

Polazna točka toga dijaloga mogla bi biti međusobna suradnja na rješavanju teških društvenih problema, što baš Aziju u velikoj mjeri pritišću. A onda se pomalo mogu upoznavati, razgovarati i na vjerskom području iznoseći jedni drugima svoja religiozna iskustva, svoje doživljavanje Boga. Dijalog na toj razini može sve partnere prilično obogatiti, zbližiti i stvoriti prijateljsko ozračje. U njemu će se onda lakše shvatiti, a možda i prihvatiti što je u pojedinim religijama vrlo vrijedno.

Od strane katolika ne treba se bojati nekog sinkretizma (stapanja u jedno), ako se uvijek imaju u vidu bitne kršćanske istine. O uputnosti dijaloga između katolika i nekatolika jedva da je i potrebna govoriti.

Dijalog se dana jednostavno nameće. Nameću ga sve teže prilike, sve veća materijalizacija i ateizacija svijeta. Za obranu duhovnih i općećudorednih vrednota valja ujediniti sile svih onih koji vjeruju u Boga i u nadnaravni svijet. Za dijalog katolika s nekršćanima u krilu Katoličke Crkve od godine 1964. postoji i Tajništvo, koje takav dijalog promiče i podupire. Crkva je preko njega imala već lijep broj susreta s predstavnicima velikih azijskih religija. Naša nakana želi takve susrete među mladima.

Jedan takav susret održan je od 13. do 14. listopada 1976. u Kyotu, u Japanu, u glasovitom budističkom hramu Enryakuji na brdu Hiei. Susretu je prisustvovao i pročelnik Tajništva za dijalog s nekršćanskim religijama kardinal Sergio Pignedoli.

On se na kraju jedne konferencije obratio mladima ovim programatskim riječima: »Mladi današnjice, svijet stavlja svoje nade u vas. On se pouzdaje u vaše srce i u vašu ljubav: jedine vrednote koje su dostojne da budu vječne!«.

Na mladima svijet ostaje, kaže naš narod. To vrijedi i za Crkvu. Budućnost Crkve bit će to perspektivnija što više bude imala mladih zauzetih kršćana koji će putem dijaloga dolaziti u dodir s mladima drugih religija, pokazujući im vrijednosti i ljepotu kršćanstva. Takav je dijalog naročito poželjan baš u Aziji, gdje se katolici nalaze u tako malom postotku. Na prvi pogled on može izgledati jalov, beznadan. No to ipak nije tako. Tko u sebi nosi neko uvjerenje, bogatu ideju, može računati s budućnošću. Mi kršćani imamo takvu ideju. Imaju je i kršćani u Aziji i mladi katolici Azije.

I dok se mi članovi Apostolata molitve ovaj mjesec budemo molili za mladenački dijalog među raznim religijama u Aziji, molit ćemo se osobito da mladi kršćani budu puni evanđeoskog duha i žara, pa da njime zagriju i prosvijetle svoje nekršćanske sugovornike, koji također traže vječne vrednote, puninu života, onu puninu koja se nalazi jedino u Kristu.

Josip Antolović

Četrdeset godina u Indiji

Sestra Leonarda Vidaković, naša misionarka u Indiji, javila se u Glasniku dosad svega jedanput. Sad nam je, prigodom četrdesetgodišnjice svoga dolaska u misije, poslala ponovo nekoliko redaka 20. XII. 1977.

Obećala sam da ću vam pisati kad stignem na svoje novo mjesto. Prošlo je, međutim, već nekoliko mjeseci od mog dolaska u ovu misiju Anand, a ja još nisam izvršila svoje obećanje. Stoga, eto, sada želim iskupiti svoju riječ!

Misiju u ovom mjestu Anandu osnovali smo prije 75 godina. Više godina s misionarima radile su na tom misijskom području samo naše sestre Kćeri Križa. Bila je to jedina redovnička družba koja je tada radila na teritoriju Guđerata. Sad već tu djeluje više raznih ženskih družba, čak iz dvanaest družbi. Prije nekoliko mjeseci došle su ovamo i sestre Majke Terezije i Red bosonogih karmelićanki.

Kad sam 1938. godine došla u Indiju, to je bila moja prva postaja gdje sam počela svoj misionarski život i rad. U to vrijeme obilazile smo sela i mnogo smo toga doživjele na tim pohodima. Sada više ne idemo toliko po selima, jer imamo mnogo posla i u samoj misiji. Imamo tu sirotište za nejaku djećicu koju su odbacili roditelji ili su majke umrle, a otac se bilo iz kojeg razloga ne može posvetiti toj dužnosti. Zatim imamo tu nižu i višu školu, pa domaćinsku školu, u kojoj djevojke poučavamo u šivanju i kuhanju i općenito u vođenju kućanstva.

Djeca što ih mi odgajamo u svom sirotištu ostaju uz nas sve do udaje ili dok ne pođu u samostan.

Prije 40 godina naše su sestre, uz pomoć naših misionara, osnovale posebnu redovničku družbu za domorođačke djevojke. Ta se kongregacija veoma lijepo razvila i sestre lijepo rade po selima. U našoj misiji imamo više od 800 djece za koju se mi brinemo. Pomoć za njihovo uzdržavanje dobivamo s raznih strana, tako iz Njemačke i iz Amerike, a mnogo nam pomažu i razni dobročinitelji svojim osobnim darovima.

Prije 14 dana imali smo blagoslov naše nove velike i lijepe crkve, za kojom smo osjećali godinama veliku potrebu.

SESTRA LEONARDA DAJE LIJEKOVE BOLESNICIMA

POHOD SELU UMARKARIJU. TU DVA PUTA TJEDNO POUČAVA ŽENE U ŠIVANJU I DJECI DIJELI MLIJEKO

Kršćanstvo se ovdje veoma lijepo razvilo. Krasota je promatrati koliko nam ljudi dolazi na svetu misu. Stoga je razumljivo da je blagoslov nove crkve za sve njih bio dan velike radosti. Na samu svečanost sakupilo se veoma mnogo ljudi zi bliže i iz dalje okolice.

Ovdje su inače ljudi siromašni, slabo su odjeveni, pa mnogo trpe sad u zimi od hladnoće. I kolibe su im slabo građene: od šiblja i blata. I hrana im je veoma oskudna, ali uza sve to oni su uvijek sretni i nasmijani.

Sjetite se svih nas u svojim molitvama! Posebno vam preporučujem da meni izmolite milost te uzmognem još mnogo učiniti za te siromašne ljude.

S. Leonarda Vidaković

U selu Dhaknamariju

Članak koji sada objavljujemo poslao je otac Gabrić još 25. kolovoza 1977., ali dosad nije mogao doći na red. Bilo bi nam žao da ga ne objavimo jer u njemu ima mnogo pobudnoga, što će svaki prijatelj misija s veseljem pročitati.

Nedjelja je i blagdan je svetog Ignacija. Na današnji dan pred 44 godine stupio sam u Družbu Isusovu. Sretan, nezaboravan dan! Na toj velikoj milosti zahvalio sam se sa sestrama i s vjernicima Isusu. Mi smo kao jedna velika obitelj, pa zajedno slavimo sretne dane u životu: imendane, rođendane, razne male jubileje. To nas drži blizu jedne drugima. Za vrijeme svete mise donesu se na oltar mali darovi, pa se onda to poslije mise kao »prošad — blagoslov« razdijeli među svima.

I danas je bilo na oltaru »prošada«, dakako Isus, ali su i mladići donijeli nešto pržene riže. Ja sam sve blagoslovio, no nisam mogao ostati s njima jer sam morao ići u udaljena sela. Tu sam na postaji sam, pa svake nedjelje valja ići iz sela u selo.

Danas je na redu Dhaknamari. Znao sam da je put veoma slab i da će ga »popraviti«. Nažalost, to su i učinili. Tu su svi putovi i nasipi od blata. Ovdje već gotovo dva mjeseca kiša samo pljušti. To su nezapamćene tropske kiše. I sad je još novo blato došlo na staro, a po tom blatu krave idu u polje i iz njega, pa je na kraju sve postalo jedna velika kaljuža. Blato je i do iznad koljena! Uza svu kišu vlada i strašna sparina.

U selo sam stigao oko dva sata popodne. Ljudski govoreći — nemoguće! Iskreno vam kažem, bio sam umoran. No onda me ganuo i ojačao jedan prizor da sam pred sobom vidio — asfaltnu cestu, lijepu našu magistralu. S druge strane nasipa, kroz duboku vodu, s dječicom na ramenima i na glavi, dolaze naši dragi novoobraćenici iz sela Deulija. Voda je i do pojasa. Poveća djeca isto tako gaze kroz vodu, tek im glave vire iz vode. Mali junaci, veseli i nasmijani, izdaleka već pozdravljaju »Đoe Đišu! — Slava Isusu!«

OCE NAS... DAJ NAM RIZU NASU SVAGDASNJU...

UČITELJ SOILEN SA SVOJOM ŽENOM I KĆERKOM LJUBIMICOM MALOM GOURI

AGAPE NAKON SVEČANOSTI PRVE SVETE PRICESTI U SELU DAS NOMBERU

i trče uz rub Šoilenova vrta. Žele se što prije dotaknuti svećenikovih nogu u znak poštovanja. Noge su bile blatne i izranjene jer ne znaš na što staješ u tom blatu. Došle su im i majke. I one pozdravljaju: dotiču se nogu i onda blagoslivlju svoju dječicu u krilu. Živa je to i priprosta vjera. Kako se čovjek pred njima osjeća malen!

Pouka je bila onako od srca k srcu. Djeca već znadu molitve, za starije je malo teže. No glavno je da oni shvate istine svete vjere, osobito tajnu Isusove ljubavi, tajnu utjelovljenja i križa. Ja im to uvijek ponavljam da neće nikad moći postati pravi Isusovi učenici ako nisu pripravni žrtvovati se za druge, ako ne budu znali u svome siromaštvu davati i od svoga i sebe. Samo tako postajemo bogati i sretni.

Čekalo nas je još jedno malo selo — Polpara. Tu smo se jedva stisli u kolibu Kalipoda. Da je suho, čovjek bi sjeo vani. No posvuda je voda i blato. I na nama je sve mokro. A noge peku! Kako neprestano valja gaziti kroz blato, koža je između prstiju počela jednostavno gnjiti. Imamo nekakvo ulje za tu nevolju, no daj ti na sve misli!

Misa je bila navečer, i to sjedeći na hasurama. Dječica su krasno pjevala. Tu još nitko nije pokršten, pa je samo katehista Bidhu primio svetu pričest. Rekao sam im da revno uče, pa će za Božić biti prva krštenja. Molite se na tu nakanu, osobito za učitelja Šoilena i njegovu dobru ženu. Uistinu su revni!

Kroz blato i vodu valja natrag u sela, a tamno je kao u rogu. No oni se ničega ne boje. Oni koji stanuju oko kapelcle pjevali su do kasno u noć. Pred ponoć se sve smirilo. Prestala je pjesma, no počelo je tropska oluja. Mala se kapelica trese. Na sve trane curi: i u sjevernom i u južnom uglu, a ni u sredini nije bilo bolje. A ja sam se želio malo odmoriti jer je dan bio težak. Kapelica je s južne strane otvorena. Jaki vjetar zanosi kišu. Stisnuo sam se uza zid. Nakon nekog vremena počele su i žabe skakutati naokolo. Vidiš ti — namirisale su one da je tu neretvanski žabar! Svoj k svome! Nisam imao srca da ih istjeram...

Nije bilo mnogo spavanja, no rano ujutro valjalo je na dugi put. I — hvala vašim molitvama! — čitav dan sam išao kroz blato i pohodio sam pet sela. I ostao sam — živ!

Eto što mogu vaše molitve i žrtve!

Ante Gabrić

Dolazi nam u pohode Majka Terezija

U subotu uoči Cvjetnice, 18. ožujka, dolazi u pohode domovini naša misionarka Majka Terezija u pratnji oca Ante Gabrića, i ostaju tu oko deset dana. Pohodit će osim Zagreba još Split, Sarajevo i Rijeku i održat će više predavanja o svome radu za sve svoje suradnike i prijatelje misija.

No tko želi već prije njezina dolaska upoznati tu veliku ženu i njezino djelovanje, neka pročita knjigu »MAJKE ODBAČENIH«. Knjiga je bogato ilustrirana. Cijena joj je 100 dinara. Narudžbe prima: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 33.

Ujedno možete nabaviti i treći dio knjige »ŽIVOTNI PUT JEDNOG MISIONARA«, gdje ćete upoznati misionarsko djelovanje našeg misionara oca Ante Gabrića. Knjiga se naručuje na istu adresu, a cijena joj je 120 d.

Smrt jednog hindu-redovnika

Sestra Edigna Benić, iz družbe naših đakovačkih sestara svetoga Križa, djeluje u Indiji kao misionarka u saveznoj indijskoj državi Madhya Pradesh, koja graniči s državom Orissom, u kojoj djeluju sestre Silvina Mužić i sestra Emerika Šumak. Već niz godina radi u bolnici u mjestu Kunkuri pa je u toj službi doživjela mnogo uzbudljivih i potresnih stvari. Ovaj put nam pripovijeda o smrti jednog hindu-redovnika. Pisala je 5. prosinca 1977. ocu Zvonku Majiću, našem pučkom misionaru, koji se s njom redovito dopisuje.

Znam da mnogo toga čujete i čitate o poteškoćama i nevoljama koje muče ovaj narod iz dana u dan. No mnogo je teže s njima ovdje proživljavati te poteškoće i kušnje te svaki dan slušati njihove jadikovke, gledati njihovu bol i tugu.

Već sam jednom pisala da se ovdje mladići veoma mladi žene i djevojke veoma mlade udaju. Iz te prerane ženidbe rađa se drugi problem: veoma brojna djeca, koju ti njihovi siromašni roditelji ne mogu prehraniti. Suše i poplave donose sa sobom veoma čestu glad, pa mnoge od tih ljudi, napose djece, prerano bacaju u grob bilo sama glad, bilo razne bolesti koje dolaze kao posljedica slabe prehrane.

Teško je prehranjivati tolike milijune siromaha za takvih godina, mada se država trudi koliko god može. Danas Indija ima već oko 600 milijuna stanovnika, i za to toliko mnoštvo nije lako pribaviti potrebnu hranu.

Indija je ujedno i zemlja gdje se kršćanstvo probija već od apostolskih vremena, no i nakon 1900 godina kršćani su tek neznatna manjina u moru poganstva. Ima ljudi koji su svršili i katoličke škole i mnogo čuli o našoj vjeri, ali prema njoj uza sve to ostaju hladni. Ima i slučajeva kad sam Bog zahvati u život pojedinog čovjeka i toliko ga potrese da mu se otvore oči. Jedan od takvih primjera iznosim ovdje.

Dvorila sam jednog bolesnika koji je oboljo od kolere. Nije mu bilo pomoći; došao nam je prekasno. Kad sam mu govorila da se malo pripravi za svaki slučaj na smrt, jer bi lako mogao doći konac, odgovorio mi je: »Sestro, sve hoću, ali ne želim umrijeti!«.

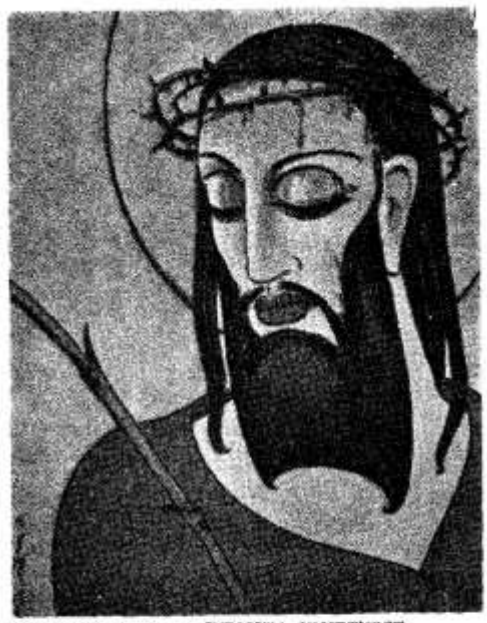

»EVO ČOVJEKA!« — INDIJSKA UMJETNOST (A. da Fonseca)

Tad sam ga upitala koliko mu je bilo godina kad ga je majka dala u hindu-samostan. Rekao mi je: »Imao sam tri godine!« »A koliko ti je sada godina?« »Imam 33 godine!« Tad sam mu kazala: »Vidiš 30 godina služiš svome božanstvu, pa te je uza sve to strah poći k njemu!« I sad mi je ponovio: »Sve hoću, samo ne želim umrijeti!«.

Nije mi preostalo drugo nego da mu otvoreno kažem istinu da se osvijesti i da se što bolje pripravi na put s ovoga svijeta. »Slušaj — rekla sam mu — ti umireš, i kad ja sutra dođem u bolnicu, tebe više neću naći među živima. Tvoje tijelo postat će hrana ribama u rijeci Gangesu!«.

Kad je to čuo, veoma se uznemirio. Sav krevet se tresao pod njim od toga kako je on drhtao od straha pred smrću. Kad se malo smirio, rekao mi je: »Pripravite me na moje posljednje putovanje! Ja poznajem katoličku vjeru, ali nisam po njoj živio!«. Poučila sam ga koliko sam mogla u to kratko vrijeme i onda sam ga pokrstila. Uz njega sam ostala još neko vrijeme da mu noć ne bude tako duga.

Kad sam drugo jutro došla u bolnicu, našla sam njegov krevet prazan. U zadnji čas našao je put do Boga.

S. Edgina Benić

Sestra Anka - utočište sirotinje

Sredinom prošle godine pohodila je domovinu sestra Anka Luketić. Došla je s nadom u srcu da će joj taj pohod pomoći da prikupi nešto sredstava za njezine siromahe, napose starce i starice i udovice s brojnom djecom. Nakon povratka u Zair napisala je dva pisma iz kojih vadimo najvažnije dijelove.

Dok sam bila u pohodima domovini, jedna je dobročiniteljica darovala svoj prilog da popravimo kolibu gubave Franciske, o kojoj je pisao Glasnik u siječnju 1977. Mi smo, eto, zahvaljujući toj dobročiniteljici, uspjeli siroti Franciski podići novu kućicu. Njezina se stara koliba srušila jer je bila građena od sirove cigle. Sad će biti mirna nekoliko godina.

Inače, svi su se naši siromasi veselili mome povratku iz domovine. Rujan je bio blizu, a time i početak nove školske godine. Trebalo se stoga pobrinuti za sredstva za upis djece u školu. Upisi i samo školovanje mnogo stoje, a naši siromasi nemaju sredstava da sve to namire. Nama je pak veoma stalo do toga da što više katoličke djece ide u školu, jer im ona omogućuje da lakše uče i vjeronauk, pa i vedrije mogu gledati u budućnost. Neće morati uvijek ostati siromasi. Stoga sve činimo da toj djeci pomognemo kako bi nastavljali školovanje. Djeca budu često i gladna, ali uza sve to žele u školu.

Sad se opet vjeronauk predaje u školama, moli se i pjevaju se crkvene pjesme. U školama predaju vjeronauk ne samo misionari nego i učitelji laici. Djeca koja se pripravljaju za krštenje ili za prvu svetu pričest imaju i posebne satove vjeronauka izvan škole, i to po dvije godine. Prvu godinu dobivaju vjersku pouku u svom selu, u krugu malih vjerskih zajednica. Taj vjeronauk obično predaje revan kršćanin, muškarac ili žena. Ti dragovoljni katehisti imaju sastanke s misionarom svakog mjeseca. Misionar nastoji i te skupine djece pohoditi mjesečno jedanput. Drugu godinu vjeronauka pohađaju djeca iz svih tih skupina zajedno u crkvi, i tu ih poučavaju samo misionari.

Osim vjeronauka za školsku djecu i mladež održava se redovito i vjerska pouka za odrasle vjernike, kao i za katekumene. Znatan dio vjerske pouke preuzeli su domaći katehisti jer je misionara svećenika i sestara misionarki sve manje.

Kad promatram svoj život unatrag, onda mogu reći samo to: Bogu hvala na daru i milosti da sam mogla svoje sile i dane žrtvovati za spas duša Bogu iz ljubavi. No čovjek bi želio učiniti još više, da tako Bogu zasvjedoči svoju ljubav i bližnjemu, da pomogne naći put do vremenite i vječne sreće u Bogu.

Svim dobročiniteljima mojih siromaha zahvaljujem i u svoje i u njihovo ime!

S. Anka Luketić

SESTRA ANKA S MALIŠANIMA KOJIMA JE POMOGLA DAROVIMA IZ DOMOVINE

SKUPINA DJEVOJAKA KOJE SU POHAĐALE DOMAĆINSKI TEČAJ STO GA JE VODILA SESTRA ANKA

nove knjige

KATEKIZAM - SLIKOVNICA za 1. godinu polaska vjeronauka. Priredili o. Stanko Banić i o. Budimir Cvitković Tekst u stihovima vrlo je prikladan za djecu koja počinju učiti vjeronauk. Slikovnica je stručno opremljena lijepim slikama. Cijena 50 d. Naručuje se: H. Franjevačka Provincija sv. Ćirila i Metoda, 41000 Zagreb, Kaptol 9.

LIJEPO JE BITI STAR, napisao Alfons Deeken. Knjiga je prevedena na deset jezika, govori o starosti kao o dobi punine i sreće. Može svakoga obradovati, pa zaslužuje da je pažljivo čitaju i mladi i stari... Naručuje se: Fil. teološki institut DI, Zagreb, Jordanovac 110. Cijena 40 din.

MLADIMA ODGOVARAM napisao Ivan Fuček. Zbirka se sastoji od odgovora upućenih mladima preko GLASNIKA SRCA ISUSOVA I MARIJINA, preko KANE i OBNOVLJENOG ŽIVOTA. Upiti su redovito stizavali poštom. No ima i nekoliko usmenih pitanja izrečenih prigodom osobnih razgovora. Mnogi čitatelji GLASNIKA zaželjeli su dobiti u jednoj knjizi izdane duhovite i vrlo uspjele odgovore što ih već godinama piše o. Fuček u GLASNIKU. Knjiga ima 215 str., a naručuje se kao i gore navedena knjiga uz cijenu od 80 din.

DEKALOG — Franjo Šipušić. Knjiga je drugi dio kateheza za vjersku pouku odraslih. Prvi je njihov dio MOJA VJERA, namijenjena upoznavanju vjerskih istina — a DEKALOG ide za upoznavanjem Božje volje, za odgojem i vodstvom prema obavljenim normama. Po istini ćemo postati dionici vječne mudrosti, a po vršenju Božje volje dionici vječnog života. Naručuje se: S. Dilber, Zagreb, Palmotićeva 31. Cijena 90 din.

DOGMATSKA KONSTITUCIJA »SVJETLO NARODA« — priredili Rudolf Brajčić i Mato Zovkić. Prva knjiga koja je izašla kao treći svezak od njih trinaest predviđenih u izdavačkom nizu: »Komentari dokumenata Drugog vatikanskog Sabora.« Naručuje se: Filoz. teološki Institut, 41000 Zagreb, Jordanovac 110, pp. 169. Cijena 350 din. Svakom bogoslovu će ova knjiga otvoriti nove vidike da dostojnije zavoli Crkvu i zauzme se za osobnu duhovnu izgradnju.

Za obitelj:

Dnevnik Ane Marije, cijena 40 d

Riječ bračnim kandidatima, cijena 5 d

Vrhunci zovu cijena 35 d

Djevojko znaš li ljubiti? cijena 40 d

Marija i obitelj, cijena 30 d

Obitelj među kamerama cijena 35 d

S Gospom k vrhuncima, cijena 40 d

Roditelji — veliki graditelji, cijena 80 d

Radosna bračna plodnost, cijena 10 d

Naša obitelj moli, cijena 20 d

Rastavljena, cijena 50 d

Molitvenik »Srce Isusovo ufanje naše«, cijena 40 d

Knjige se naručuju: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb pp 699 Palmotićeva 33

DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE U OPATIJI

20. — 24 veljače O. S. Pavin
10. — 14. travnja O. Miljenko Belić
8. — 12. svibnja O. M. Belić
19. — 23. svibnja O. S. Pavin

Svaki tečaj počinje ponedjeljkom u 19 sati. Molimo braću svećenike da se unaprijed najave na adresu:

ISUSOVCI
Rakovčeva 12
51410 OPATIJA

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

...Gospi od brze pomoći za sve primljene milosti kroz 77 godina. — Marija, Slavonija
...na uslišanoj molitvi i na primljenoj milosti. — N. N., Košute
...i Gospi od brze pomoći za sretan uspjeh operacije i za ozdravljenje moga muža ka[illegible] i za ostale primljene milosti. — Anica Grgić, Golinci
...Gospi od zdravlja i bl. Leopoldu za ozdavljenje od teške bolesti. — Katica Bojurin, Ston
...uz preporuku za pomoć u zdravlju i za obraćenje grešnika. — Ana Kučinac, Feričanci
...Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu na sretno uspjeloj operaciji. — Janja Lučić, Travnik
...Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Katarini za uspjeh kćerke i sina u školi, za dobiveni posao i za sretnu operaciju. — M. D., Stružec
...na sretnom porodu kćerke. — K. O., Vrbovec
...za zdravlje, sreću o dobar uspjeh djece u školi kao i za ozdravljenje jedne osobe od dugogodišnje i teške bolesti. — Mato Bajtela, Vijaka.
...i bl. Leopoldu za ozdravljenje. — Anđelko, Split
...Majci Bažjoj Bistričkoj, bl. Leopoldu i svim svecima na svim primljenim milostima a osobito na uspjelim operacijama. — M. G. K., Međimurje
...i svima svecima kojima se preporučujem na uslišanim molitvama. — Kata Volesak, Vrbanja
...sv. Nikoli Taveliću, sv. Blažu i ostalim zaštitnicima na primljenim milostima uz preporuku za obraćenje sina. — N. N., Ogulin
...Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu za uspješno položene teške ispite. — Studentica iz slavonskog gradića na Dravi
...na ozdravljenju od teške upale pluća. — B. M., Petrovina
...na mnogim primljenim milostima a napose na uspjeloj operaciji supruga. — D. Đ., Domagović
...sv. Josipu, sv. Mariji Goretti i svima svetima za primljene milosti. — Marija Babić, Zagreb
...i sv. Anti na izlječenju unuke. — S. M., Zenica
...i bl. Leopoldu koji mi je svojim moćnim zagovorom isprosio ozdravljenje od jakih bolova u glavi i ruci koja je trebala biti operirana. — S. M. Hosana B.
...i Gospi od suza što još mogu ići u crkvu i čitat puno i molit se za grešnike i poučit onoga koji još ne zna sve. — Baka Anka Ličanka, Pleternica
...što mi je sestrić ostal živ u prometnoj nesreći i što mi je sestrična dobila posal. — D. Stepinac, Brezarić
...i sv. Nikoli Taveliću za primljene milosti. — Agneza Mesarić, Kotoriba
...i bl. Leopoldu za milost koju su isprosili kod Presv. Trojstva za moje ozdravljenje — Blaž K., Subotica
...što su mi unučići ostali živi i zdravi u teškoj prometnoj nesreći prije godinu dana. — Viktorija Turk, Brezovica
...i bl. Leopoldu za vrlo uspjelu (lakšu) operaciju moje majke. — Marija P., Zagreb
...i svim svetim zaštitnicima za sve milosti meni i mojima i za poboljšanje zdravlja. — Marija sa Otoka
...za mnoge milosti i uslišane vapaje u teškim danima. N. N., Trilj
...za primljene milosti. — Ljubica Gržin, Zagreb
...za primljene milosti. — N. N.
...za sretan porod. — A. R., Mrkopalj
...i sv. Anti na primljenim milostima. — Ana Lekić, G. Vijaka
...Majci Božjoj Bistričkoj, bl. Leopoldu i m. Klaudiji za zdravlje. — K. P., Kunovec
...za sretnu operaciju ozdravljenje i uspješno položen ispit. — Reza Tomljenović, Zagreb
...presv. Trojstvu, sv. Josipu i sv. Antunu što mi se sin sretno vratio iz inozemstva. — Zahvalna majka, Čačinci
...i Gospi od brze pomoći za sve primljene milosti uz proporuku za kćer. — N. N., St. Petrovo Selo
...i sv. Valentinu za sretan porod — Kata Petrić, Šumeće
...i m. Kaludiji na primljenom milosti. — N. N., Boka Kotorska
...i m. Kaludiji za pomoć očajnički raspoloženoj osobi. — Prijateljica, Zagreb
...i bl. Leopoldu za uslišane molitve. — Obitelj Bračić

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

razmišljamo uz bibliju

Uređuje: PERO BULAT

Eseni — sekta šutljivaca

Krštenje Ivana Krstitelja podsjeća na obrede tajanstvene sekte Esena ili »Šutljivaca« ili »pobožnih ljudi«, kako su ih drugi nazivali. Vjekovima se samo znalo o njima. Međutim, 1947. otkriveni su rukopisi Mrtvog mora pa tako izađoše na svjetlo nauke i pravila Esena u stotinjak knjiga i pergamena što ih posakrivaše u spiljama u Qumranu prije nego što se raspršiše u godinama rimskog bijesa 68. — 70. poslije Krista.

MONASI MRTVOG MORA

Vratimo se dakle natrag za 2.000 godina!

12 kilometara južno od Jerihona, 25 kilometara zapadno od Jeruzalema, nad Mrtvim morem, prevladavaju vapnenaste hridine isprekidane na nekim mjestima laporastom platformom, koja gleda prema jugu.

Nalazimo se u Qumranu, gdje se diže prostrana zgrada. Uz nju je neka vrsta tvrđave na dva kata. Duž stubišta likovi obučeni u bjelinu dodaju u šutnji jedan drugome u ruke vreće i svežnjeve koji se spremaju u prostrane magazine.

Oko 10 sati prekida se posao i svi polaze da urone u hladnu vodu u nekoliko velikih ribnjaka prije nego što se sastanu u jednoj dvorani. Ulaz u nju strancima je strogo zabranjen. Zatim u šutnji stižu u blagovaonicu, gdje objeduju. Kruh im je ječmen, a hrane sa lećom ili salatom. Piju malo sladunjava mošta. Jede se uvijek zajednički i u šutnji. Pravilo predviđa neposredan izgon onoga tko govori ili ne prihvaća hranu.

Tako prolaze dani u esenskim samostanima: red, asceticam, strogo poštivanje tvrde discipline. Od zore do mraka bave se ručnim radom: podržavaju vodovod, obraduju zemlju. Nakon sunčanog zapada započinje intelektualni rad. Monasi ulaze u »pisaonice« s dugim stolovima koji su prekriveni sadrom. Ovdje provode u radu trećinu noći, ispisujući svete tekstove na papire i pergamene.

Pisali su zaoštrenom trstikom. Prije nego bi napisali ime Božje, oprali bi prste u posudici punoj vode.

ŽELJEZNA DISCIPLINA

»Živjeli su bez ljubavi i novca« — rekao je o njima Plinije Stariji. Židovski povjesničar Josip Flavije piše: »Bježe od naslada kao od infamije. Njihove su kreposti umjerenost i odricanje s obzirom na strasti.«

Neki se eseni mogu doduše ženiti, ali bračni odnosi prestaju čim žena začne. Josip Flavije piše: »To dokazuje da brak sklapaju jedino radi poroda, a ne zbog naslade.«

Ulazeći u samostan lišavaju se svega što posjeduju. Zajednica će se brinuti za ono što je svakom potrebno. Definitivno pripuštanje u zajednicu provodi se nakon trogodišnjeg spremanja. Primanje se provodi prema sudu vijeća i uz poseban obred.

Novi se monah najprije zaklinje da se Bogu klanja, da će ispunjavati svoje dužnosti prema ljudima, da će se držati pravde, da će se kloniti nepromišljenih sudova.

Zatim prima odijelo, pojas i jedan instrument za rad. Svagdje u samostanu vlada stroga hijerarhija (sveta vlast). Pravi monah mora se očistiti i doći u dodir s jednim novakom. Vlada ipak također i neka unutrašnja demokracija.

Monasi su nekako vojnički razdijeljeni prema skupinama. Skupina broji deset članova. Svakoj je skupini na čelu svećenik. Čitava zajednica ovisi o dvanaest članova Velikog vijeća. Svim je skupinama glava nadglednik s apsolutnom moći. Njemu, okruženom nekom vrstom porotnika, pridržana je vlast kažnjavanja.

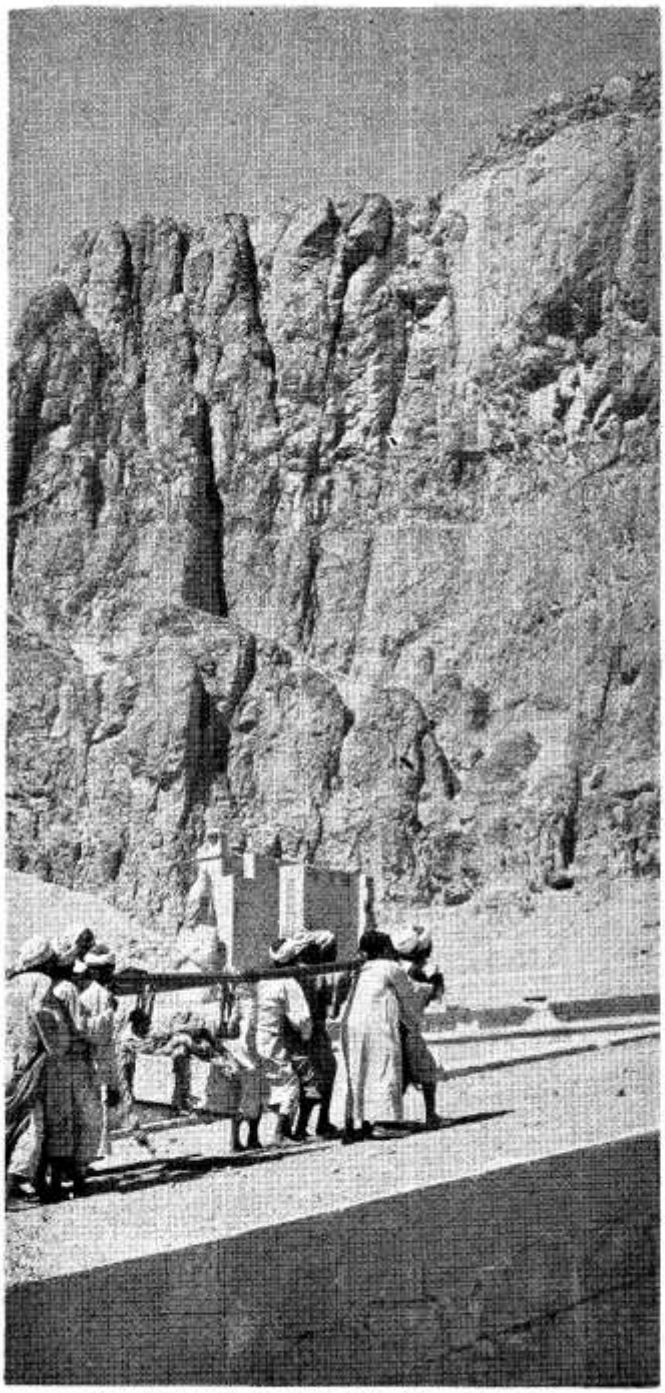

ESENI OBUCENI U BIJELE ODJECE BAVILI SU SE I TESKIM NAPORNIM RADOM GRADECI SVOJE NASTAMBE.

KAŽNJAVANJE

Izgleda da je huljenje Boga tražilo smrtnu kaznu. Zbog teških prekršaja otpušta se iz zajednice. Ipak i otpuštanje može značiti smrt za esenca koji poštuje svoje zavjete. Obvezan je, naime, zauvijek ne primati hranu spremljenu profanim rukama.

Zabrane su mnogostruke: zabranjeno je huliti i lagati, ludo se smijati, pljuvati, srditi se. Zabranjeno je kleti se, osim kad se radi o oslobađanju kakve sumnje. Subota se strogo obdržava. Toga dana ne smije se raditi, niti govoriti o radu, ne smije se zadovoljavati tjelesne potrebe. Subotom se ne smije vaditi životinja iz zdenca, ako bi u nj pala. Pane li čovjek, može mu se priteći u pomoć, ali bez upotrebe ljestava ili užeta.

POŠTIVANJE ZAKONA

Esenski se obrednik razlikuje od židovskog, ali ipak postoji pokoja dodirna točka. Na primjer poštivanje Zakona jedini je put koji vodi do Boga. U tome su oni stroži nego sitničavi farizeji.

Budući da eseni žive odijeljeni od svijeta, šalju za glavnijih svetkovina svoje predstavnike u hram, ali im odreduju da se daju više na duhovne izražaje kulta — molitvu i sveto pjevanje — ne mareći za vanjske manifestacije svetkovina. Protivnici su žrtvovanja životinja. Njihova žrtva Bogu sastoji se u orašnatoj torti bez kvasca.

Zatim dolaze njihova neprekidna pranja: svagdašnje kupanje prije podnevnog objeda, pranje u svim prilikama: poslije susreta sa strancem, tokom pismenog rada, nakon udovoljavanja naravnim potrebama.

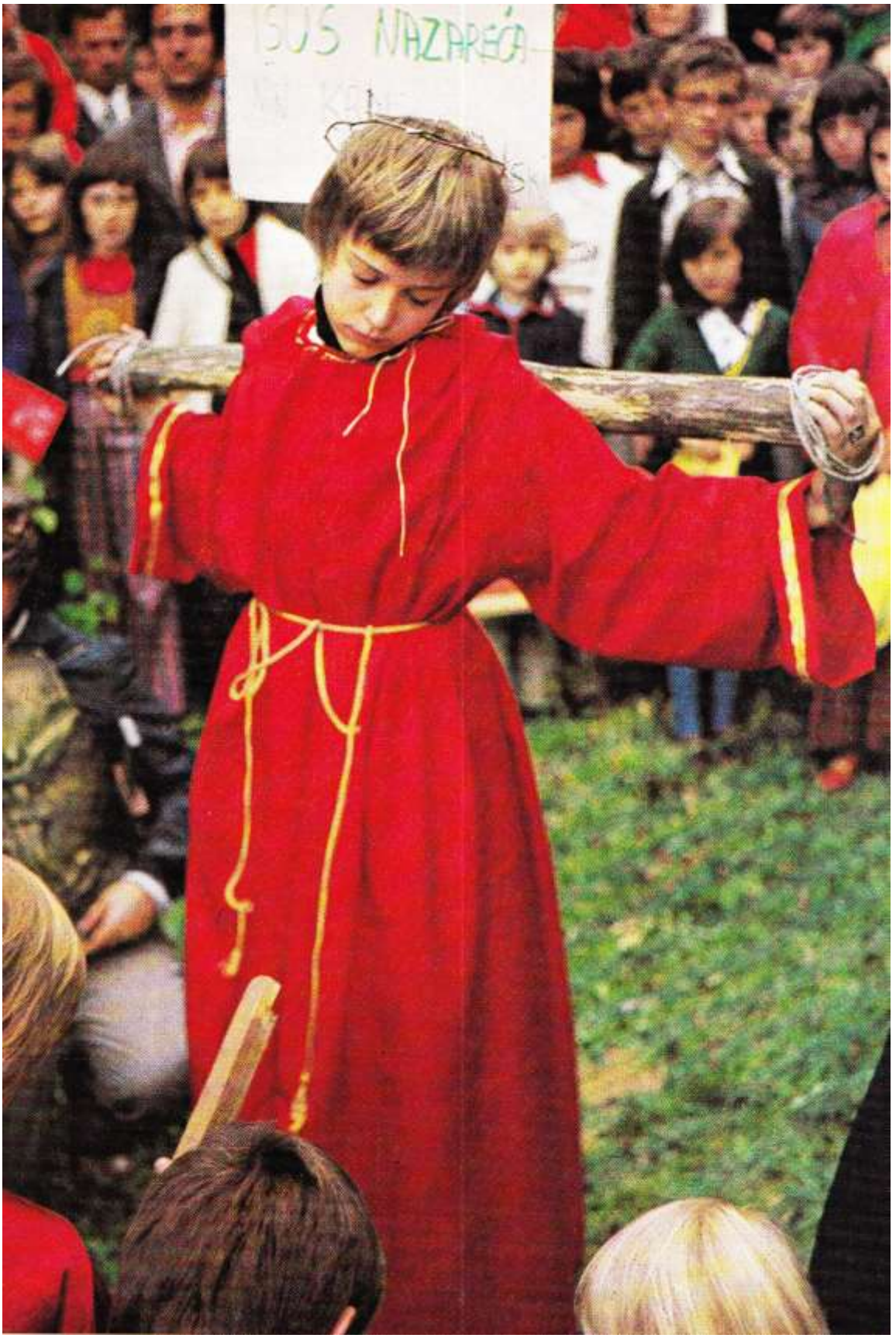
JESUS NAZARENO

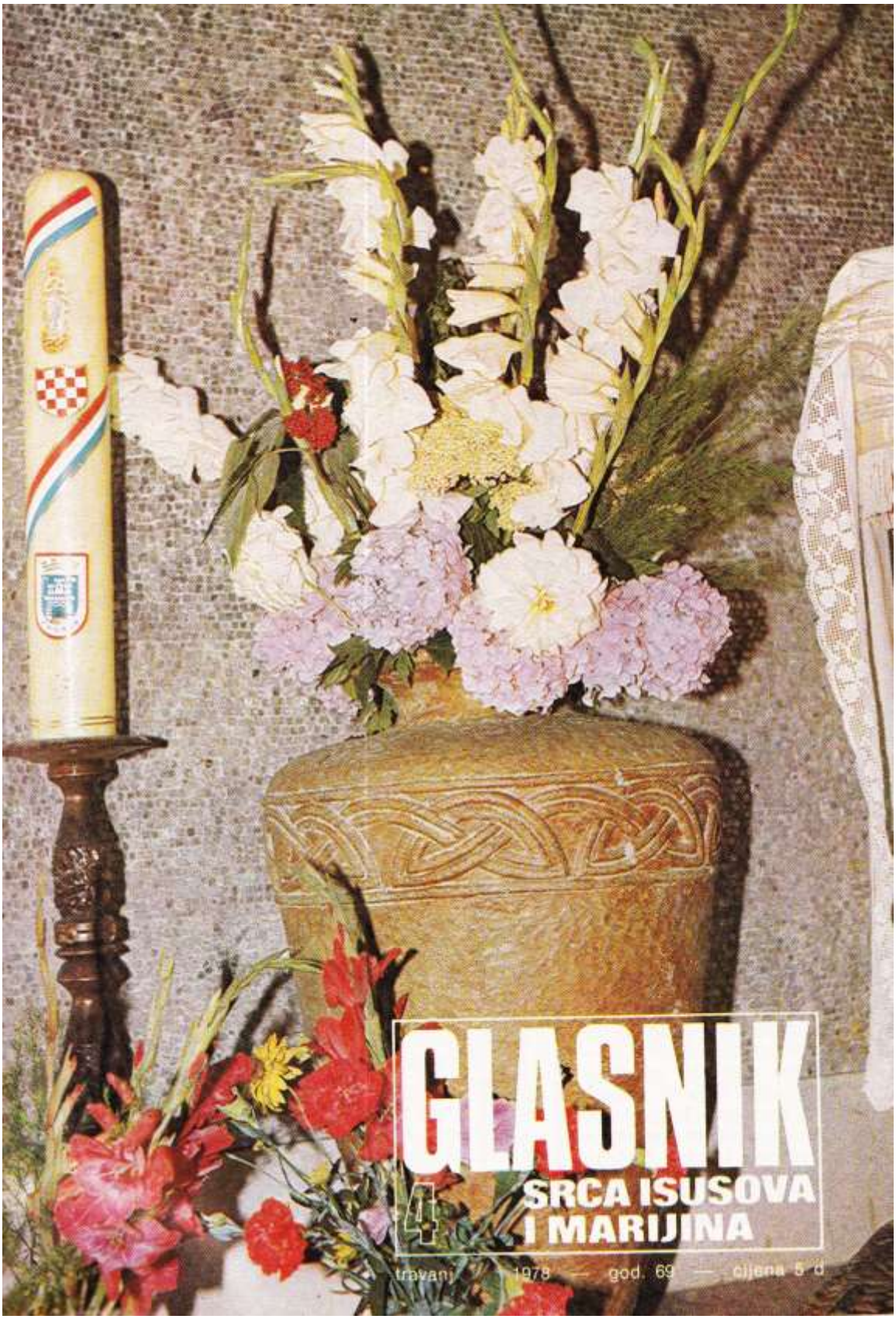

GLASNIK

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

4 travanj 1978 — god. 69 — cijena 5 d

Naslovna stranica:

USKRSNA SVIJEĆA U KAPELICI MAJKE BOŽJE KRALJICE HRVATA NA SLJEMENU POKRAJ ZAGREBA (Snimio: Miro Jurić)

Na zadnjoj strani:

SVETI MARKO EVANĐELISTA (Ivan Večenaj)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. - Odgovorni urednik Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka na više dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Uskrsnuli živi...

Nijedna istina naše vjere nije tako zagarantirana kao Isusovo uskrsnuće. Ono, spojeno s Njegovim suđenjem, Njegovom smrti, apsolutno sigurno govori, stopostotno pokazuje njegovo božanstvo.

Stručnjaci za religioznu sociologiju slažu se u mišljenju da je u posljednje vrijeme poraslo zanimanje za osobu i lik Isusa Krista na jedan upravo nepredviđen i vrlo živ način.

Možda tamo od IV. i V. stoljeća, od doba kristovskih raspravljanja, nikada se više nego danas nije raspravljalo o osobi Isusa Krista i Crkvi koju je On utemeljio.

Očito je da Isus i danas živi u čovječanstvu. Živi onaj koji je umro, jer je živ po uskrsnuću!

Zašto Isus danas opet uskače u prvi plan?

Usred ovog modernog života kod mnogih misaonih ljudi primjećuje se sve određeniji strah da čovjek postane planificiran i manipuliran. Danas se na svijetu ne prave samo prefabricirane kuće: danas se i sami ljudi, njihova shvaćanja i sudovi, prefabriciraju u dućanima modernih alkemista koji peru ljudima mozak.

A nitko ne želi da ga se povlači nevidljivim koncima samo u jednom smjeru, samo u jednoj spregi i da ga se naprestano navlači na isti kalup.

Isus Krist pokazuje se modernom čovjeku kao nosilac njegove ljudske slobode i zato je i danas besmrtan.

uredníkova riječ

Uskrs je dan slobode.

Po Isusovu uskrsnuću i svaki je kršćanin slobodan. Nismo više robovi i čuvari svoje tamnice, nego smo slobodna djeca Oca koji namire bogatu baštinu.

Nakana Apostolata molitve ovog mjeseca želi da ne ograničimo uskrsnu slobodu samo na jedan blagdan, nego da kršćani svaku nedjelju slave onako kako to dolikuje onima koji vjeruju u Isusovo oslobođenje.

Budući da je uskrsna sloboda temelj naše vjere, Isusovi neprijatelji usmjeruju najteže topništvo upravo na činjenicu i stvarnost uskrsnuća. Mijenjaju se činjenice da bi se mogle ostvariti bajke. Mijenja se povijest da bi se mogle postaviti pretpostavke. Mijenja se istina da se može stvarati laž. A koliko se uspjeva potamniti činjenica uskrsnuća, o tom svakako pročitajte »Isus je doista uskrsnuo«.

Članak »I vaše radosti nitko neće uzeti« stvarno i slikovito pokazuje da se najveći neprijatelj koji nam može oteti našu uskrsnu slobodu i radost nalazi u nama samima. U ime radosti i slobode moramo pobijati svoj egoizam, osjećaj beskorisnosti, ljubomore itd. Ali ipak možemo imati pouzdanje u sebe. Ne moramo sebe mrziti. Nije potrebno da se bojimo sebe, jer smo slobodni i radosni, zahvaljujući Uskrsu i Uskrsnuću.

Neposredno doživljaj Uskrsa kroz liturgiju i župsku zajednicu malog dvanaestgodišnjeg dječaka Tomice nije tek obična kronika događaja, nego želi biti poticaj i putokaz kako i svi čitatelji GLASNIKA mogu doživjeti pravi i kršćanski Uskrs! To vam želim od svega srca.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 69. TRAVANJ 1978. BR. 4

SADRŽAJ

SVETKOVANJE NEDJELJE, J. L. — — — — — — 116
MOLITVA JE ODLIKOVANJE, M. Ravlić — — — — — 117
HVALA NA PISMU — — — 118
LUK I VODA, J. Pašić — — 120
MERZ I EUHARISTIJA, B. Nagy — — — — — — — 123
USKRS DVANAESTGODIŠNJA, Tomica — — — — — 124
ZAMET SE OBNAVLJA, S. M. G. Subotičanec — — — — 125
PAPA VAPI ZA JEDINSVOM KRŠĆANA, A. Katalinić — — 126
MITSKO TUMAČENJE USKRSNUĆA, J. Guitton — — — 128
VRATA SMRTI NISU IZDRŽALA, J. Z. — — — — — 130
MLADIĆ MI JE BOLESTAN — ŠTO DA RADIM?, I. Fuček — 132
NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — 134
I VAŠE RADOSTI NITKO NEĆE UZETI, A. P. — — — 136
DOMAĆI KLER U MISIJSKIM ZEMLJAMA, J. Antolović — 138
VOLI IH KAO MAJKA SVOJU DJECU, E. Verlić — — — 139
PONOVO NA SVOM POSLU, M. Okrugić — — — — 140
NAŠI POMOĆNICI, S. I. Stakor — — — — — — 142
MAĆA MOGA KUHARA, A. Gabrić — — — — — — 143
NOVE KNJIGE — — — 144
ZAHVALNICE — — — — 145
TKO JE TAJ »UČITELJ PRAVDE«?, P. Bulat — — — — 146

nakana apostolata molitve

DA KRŠĆANI TAKO PROVODE NEDJELJU KAKO SE DOLIKUJE ONIMA KOJI VJERUJU U KRISTOVO USKRSNUĆE

Svetkovanje nedjelje

Kršćani su odmah od početka nazvali današnju nedjelju Gospodnjim, tj. Kristovim danom.

Naglasak nije bio toliko na danu počinka, nego na tajni slavljenja Uskrsa. Nedjeljom su obnavljali uspomenu Isusova trpljenja, smrti i uskrsnuća. Pri »lomljenju kruha« sakramentalno su proživljavali Isusovu smrt i uskrsnuće u vjeri da je Isus u tim svojim tajnama istinito među njima prisutan i da se po pričesti s njime združuju. Tako su u sebi doživljavali Isusovu smrt i uskrsnuće.

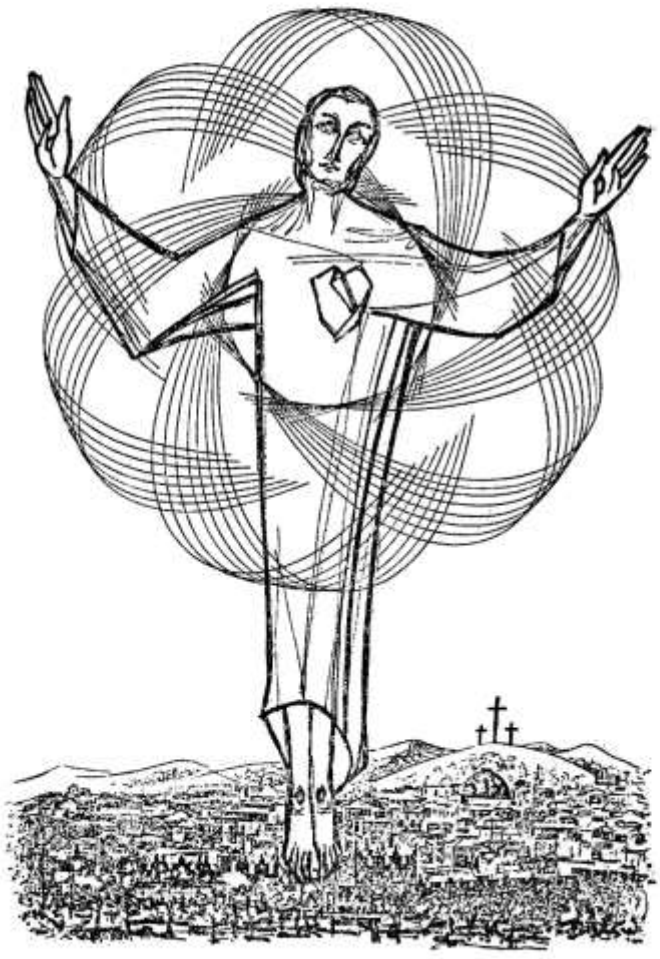

Nedjelja je uistinu bila Uskrs u malom.

To ona mora biti i za današnje kršćane! Unatoč tome što je naš život nemiran i razbijen, nedjelja nam mora biti uistinu Gospodinov dan, kad uvijek nanovo proživljavamo svoje izvorno kršćanstvo, ugrađujući se sve više u Krista.

Zato nam nedjeljna sveta Misa mora svima postati središte našega života. Koliko ćemo doživljavati svoju nedjeljnu Misu, toliko ćemo biti pravi kršćani.

Ali kao što se cijela župska zajednica stalno obnavlja po svetoj Misi, tako i nedjelja mora biti dan duhovne obnove i za svaku kršćansku obitelj. Neka se svi članovi obitelji bar tog dana skupe u obiteljsku zajednicu oko obiteljskog stola, kako bi se zajedno razvedrili i utvrdili u obiteljskoj ljubavi. To je posebno važno danas, kad su tolike obitelji razbijene i kad se članovi obitelji ne vide međusobno kroz čitave dane. Neka se u obiteljskom krugu prepozna blagoslov svete Mise. U glasnom čitanju, a po mogućnosti i u skupnom pjevanju, neka svaki član doživi zajedništvo svoje obitelji. Koliko dobra mogu roditelji djeci preporučiti, ako se skupa malo porazgovore o onom što su slušali u crkvi! To će biti najbolja prilika da se pomogne mladima u njihovim poteškoćama vjere, sumnji i sazrijevanja.

Zajednička molitva je kruna i nastavak svete Mise.

J. L.

Sveti je Pavao od Križa bio veliki misionar u 18. stoljeću. Često je putovao od mjesta do mjesta, oslanjajući se o štap. Iznenada bi se ustavio kraj ceste i počeo njime udarati po cvijeću govoreći: Šutite vi Božji stvorovi, jer me uvijek korite i upozoravate da premalo slavim svoga Stvoritelja!

SVETA MISA JE PRVA I NAJVEĆA MOLITVA PA ZATO I NAŠE NAJVEĆE ODLIKOVANJE

Molitva je odlikovanje za čovjeka

U velikom broju zemaljskih stvorova samo je čovjek sposoban da moli. Zar to nije velika čast? I povlastica! I sreća za čovjeka! S malo razmišljanja uvidjet ćemo da je tako.

Zar ne smatram čašću ako smijem stupiti pred poglavara države, da s njim sjedim za istim stolom, da mu iznesem svoje tegobe i molbe?

U molitvi se susrećemo s mnogo većim velikanom. Tu dolazimo u društvo sa samim Gospodinom Bogom. Dopušteno nam je s Njim razgovarati, Njemu se obraćati u svojim nastojanjima i stradanjima, moliti Ga, Njemu se zahvaljivati, Njega slaviti!

Zar to nije počast? Znam da su anđeli od nas uzvišenija i savršenija stvorenja, a počašćeni su time što se nalaze u Božjoj blizini. Pitam se sada: Kada je čovjek najbliži Bogu? Zar ne onda kada se moli...?

Kad su naši praroditelji Adam i Eva pognute glave morali napustiti zemaljski raj — pripovjeda nam jedna legenda — tada se već na vratima raja, pred sam izlazak iz njega, Adam još jednom okrenu natrag i bolno uzdahnu:

— Gospodine, zar ćemo odsad biti potpuno odvojeni od Tebe? Zar nećemo ni na koji način govoriti s Tobom?

Tada Bog, obuzet samilošću prema palom Adamu, reče: Poslat ću vam glasnika i po njemu ćete moći saobraćati sa mnom. Njemu ćete kazivati sve što budete željeli da mi on prenese.

I zovne Bog jednog anđela te mu dade neke tajne upute. Kad se konačno zatvoriše vrata raja iza prognanih naših praroditelja i oni započeli svoj životni put kroz ovozemaljsku »suznu dolinu«, najednom opazi Adam pokraj sebe neku čudnu svijetlu priliku, neki novi lik. Upita Adam:

— Tko si ti?

— Ja sam MOLITVA! — glasio je odgovor.

Tako nam govori legenda, no mi moramo dobro znati i duboko sebi u pamćenje usjeći ovu rečenicu: »Molitva je razgovor s Bogom.« Stoga, kad pristupamo molitvi, moramo se s njavećom mogućom pažnjom posvetiti tom činu. Pravo je netko rekao da je molitva za našu dušu ono što je zrak za naša pluća i hrana za naše tijelo. Sva stvorenja u prirodi na svoj način slave Stvoritelja, pa je potrebno da i čovjek kao razumno biće prizna Njegovo gospodstvo nad sobom. To čini molitvom.

Krivo je misliti da je molitva neko pravo samo izabranih kršćanskih duša, da je ona odlika samo onih koji su napredniji u savršenosti ili da je molitva dužnost samo posebnoga staleža. Ništa od toga nije točno! Jer kao što je vjera potreba naše ljudske naravi, tako je molitva prirodno očitovanje te vjere. Ljudi su uvijek vjerovali i molili.

Vjera i molitva uvijek idu zajedno.

Mijat Ravlić

hvala na pismu

BABINA GREDA

»U potpuno uspjelo obnovljenoj našoj župnoj crkvi, koja može primiti 1500 vjernika, svečano je obavljena nedjelja zahvalnica na zadnju nedjelju kroz godinu... Crkva je bila dupkom puna. Vjernici, osobito mladež, kao i mlade snaše i ljudi, bili su obučeni u lijepe narodne nošnje. Svi oni koji su u procesiji prinosili darove naših polja bili su u narodno obučeni, tako da je to bilo neobično lijepo vidjeti. Župnik Blažeković primao je darove o prikazanju s prigodnim pjesmama uz pratnju tamburaškog zbora KUD »Mijat Stojanović«, s kojim je spomenuti župnik duge godine radio, a sada mu se odužio sviranjem kod cijele svete mise«.

Sigurno su vjernici s velikim veseljem sudjelovali kod ove svete Mise zahvalnice i sami prinosili svoje darove. Zahvalnost je znak duhovnoga plemstva. Najbolja je preporuka za budućnost.

BISKUP

Posjet zagrebačkog pomoćnog biskupa o. Mije Škvorca sjedištima hrvatskih kat. misija u Francuskoj o Novoj godini 1978. bio je osobit događaj. Biskupa je pratio Msgr Vladimir Stanković. Tom zgodom redovnice Naše Gospe iz Zagreba s. Cecilija Pleša i s. Imakulata Malinka priredile su koncerte za naše radnike i njihove francuske prijatelje u Mulhouseu, Lyonu, Parizu i Nici... Biskup Škvorc je posjetio nekoliko hrvatskih obitelji, s kojima je dočekao i Novu godinu, a jedno veče proveo je u francuskoj obitelji dra Bernarda Schwaederlea, koji je sa svojom suprugom i osmero djece veliki prijatelj naše misije...«

A. Š.

Uvjeren sam da je to bio veliki događaj za naše ljude u tuđini. Ali on nije prošao. Ostao je u srcima i razmišljanjima naših ljudi i njihovih prijatelja. I to je dobro.

STARICA

»Davno očekujem da se srdačno javim u mom GLASNIKU Srca Isusova. Ganulo je moje srce ono što ste pisali o 60-godišnjici Fatime. Čitajući čudesna djela i poruku Fatimske Gospe, ja joj obećajem da ću moliti svaki dan krunicu do kraja svoga života... A najviše zahvaljujem Srcu Isusovu za moj zavjet, koji sam obećala da ću ga doživotno primati u svetoj pričesti svakog prvog petka u mjesecu... Sretna sam uz svoju djecu i unučad, koji su mi tako blizu. Nek ih Isus blagoslovi i ostane s njima do konca njihova života uz ljubav Čudotvorne Gospe Fatimske...«

Starica od Zadra

Hvala vam, majko, za ove riječi koje nam pokazuju kako Srce Isusovo izvršava svoja obećanja dajući mir i slogu obiteljima koje ga štuju. A najbolji način štovanja Srca Isusova je pobožnost prvih petaka...

DON MARKO

Umro je naš dragi Don Marko Stanić. Kroz godine je ispunjao malim, uvijek neposrednim, toplim, srdačnim, ljudskim i kršćanskim crticama stranice našega GLASNIKA.

Ovaj svijet je ostavio 18. veljače, a 11. veljače, nije dakle ni tjedan dana prije smrti, napisao je uredniku GLASNIKA svoj zadnji list. Smatramo ga porukom, oporukom ne samo uredniku, nego čitavome GLASNIKU i svim Glasnikovcima. Nadamo se da ćemo u mjesecu studenom, kad se na poseban način sjećamo svojih prijatelja, i više progovoriti o toj izuzetno plemenitoj svećeničkoj duši. Evo sada zadnjih njegovih riječi GLASNIKU:

Dragi oče!

Upravo sam primio Vaše drago pismo. Uvijek drago, pa i ovakvog sadržaja. Žao mi je, iskreno žao za neugodnosti koje sam Vam i nehotice prouzrokovao. Vi znate da nisam bio čovjek od »zahtjeva«. Osim u vezi s Tagoreom. A i tu zbog jasnih razloga. Moji »zahtjevi« bili su želje. Slobodne Vam ruke! ŠTO, KADA, KAKO, pa i AKO želite. Sve vam cvalo, sve Vam uspijevalo: u srcu i u dragom Glasniku! U svemu! Živjeli! Zdravstvovali! Radovali se! Uspijevali! Vaš u Isusu odani

Don Marko Stanić

■

BOGU BOŽJE

»Ja, kao stalan čitalac lipog i pobožnog GLASNIKA Srca Isusova i Marijina, više sam puta čitao kako mnogi štovatelji Srca Isusova objavljuju svoja iskustva stečena po štovanju Srca Isusova i Marijina. I ja u sebi ositih dužnost i potrebu da objavim i javno se zafalim Bož. Srcu Isusovu i Marijinu na milosti i pomoći koju mi je Srce Isusovo po Bezgrišnom Srcu Marijinu udililo.

Ja sam Luka Janjić iz sela Vidovica. Rođen sam 1910. godine. Još u ditinjstvu sam odgojen u viri u dobroga Boga. Oženio sam se 1931. s divojkom Pavkom, koja mi je virna žena. U našem složnom bračnom životu imali smo 14 dice od kojih je Bog sebi uzeo još u ditinjstvu troje.

A ostali su se pomoću Božjom, uspjeli na noge podići. Nije bilo to lagano. Pratila nas je oskudica i siromaštvo, ali nas srića, koju smo crpili, a koju i dan danas crpimo iz Božjega Srca, nije nikada napustila.

U našoj obitelji se uvik postupalo po evanđeoskoj: Bogu Božje, caru carevo. Dicu smo odgajali u poslušnosti prema starijima i ljubavi prema Bogu i bližnjemu. U našoj, sada umanjenoj obitelji, vlada uvik zajednička molitva.

Ovaj puta bih se prvenstveno želio Bogu zafaliti što mi je dao svu dicu zdravu duševno i tjelesno. Od našeg srca, iz naše obitelji Bog je sebi izabrao tri sina svećenika: Šimu, Milidraga i Matu. Dva sina su mi oženjena, a tri kćeri udate. Imam, hvala Bogu, 20 žive unučadi.

Volim živit, ali više od života i zdravlja svoga Boga volim i svoju viru, koja u mene unosi uvik novo svitlo i snagu i osmišljenje . . .«

Dragi Luka! Ova rubrika u koju smo stavili Tvoje pismo, nosi naslov HVALA NA PISMU! Uistinu Ti hvala na ovom pismu, u kojem se očituje naša duboka, kršćanska i katolička duša odgajana kroz stoljeća preko naših predaka. Za svaku dobru riječ hvala Ti u ime svih čitatelja GLASNIKA, koji skupa s Tobom štuju Srce Isusovo. A u ZAHVALNICAMA ćeš posebno pročitati i riječi tvoje zahvale . . .

glasnikova priča

Piše: JOSIP PAŠIĆ

Luk i veda

Bila je nedjelja i bilo je veče. Izišao sam iz katedrale u Hvaru, gdje sam odslužio svetu Misu i imao propovijed. Na trgu me dočekao postariji par. Odmah sam se sjetio da sam ih pod Misom pričestio.

— Oprostite, što vas zaustavljamo — rekao je potpuno sijedi muškarac. Mi se, izgleda, poznajemo.

Odmjerio sam ih. Ulična rasvjeta nije bila baš jaka, ali iz takve blizine u kakvoj smo se nalazili ipak bih poznanike morao prepoznati.

— Otkuda? — upitao sam.

— Iz Bačke! — odgovorila je žena.

Nisam se sjetio veze.

— Zar niste vi iz Sombora neko vrijeme, kad smo ostali bez župnika, dolazili nedjeljom k nama? — upitao je muškarac, koji je, kako mi se učinilo, počeo sumnjati u naše poznanstvo.

Spomenuo je mjesto.

— Neko sam vrijeme zaista onamo dolazio.

— I u našoj ste kući jednom prespavali! — rekla je veselo žena.

Još sam ih pažljivije promotrio. Ali odonda je prošlo trideset godina. I sad, svejedno, je li njihovo pamćenje bolje od mojega ili su se oni promijenili više nego ja, tek ispalo je da smo zaista poznanici. Ipak poznanstvo sam pravo oživio istom kad su me podsjetili da je one godine njihov mlađi sin išao na prvu pričest i da je kod pričesti izvadio hostiju iz usta i pokazujući mi je viknuo» »I-mam dvije!«.

Dugo smo te večeri šetali. Uživam kraj kamenite obale u zapljuskivanju i razbijanju morskih valova. Te sam večeri, međutim, samo povremeno čuo šumove mora u mraku. Ono dvoje poznanika pričali su o sebi. Bili su neumorni i neiscrpivi u pripovijedanju. Kao da su željeli iskoristiti jedinstvenu priliku da nepoznatom znancu iznesu sve svoje muke, koje su se godinama gomilale u njihovim srcima. A imali su što pripovijedati. Uostalom, samo tužne priče mogu biti onako duge, bolne, a u isto vrijeme interesantne. Ja o njima nisam znao ništa. Nisam znao čak ni to da je ona Srpkinja.

Vjenčali su se prije rata u katoličkoj crkvi. U župnom su uredu potpisali izjavu da će se sva djeca krstiti i odgajati u katoličkoj vjeri, ali su se njih dvoje sporazumjeli da će mušku djecu krstiti u katoličkoj, a žensku u pravoslavnoj crkvi. I držali su se svog sporazuma. Imali su dva sina i jednu kćer. Sve što su u vezi s vjerom obdržavali bio je bolji ručak i na katolički i na pravoslavni Božić. Kad su muška djeca dorasla za prvu pričest — bilo je to već poslije rata — slali su ih u crkvu na vjeronauk. Kako je curica bila krštena u pravoslavnoj crkvi, a u njihovu mjestu pravoslavni svećenik nije držao vjeronauk, ona u vjeri i nije bila poučena. Majka ju je samo vrlo rijetko, kad bi poslom dolazila u Novi Sad, ponekad na nekoliko trenutaka uvela u pravoslavnu crkvu. I curica je od pravoslavne vjere praktično znala jedino kako da se na pravoslavni način prekriži.

Život im je tekao u slozi i zadovoljstvu sve dok im djeca nisu odrasla. A tad se počela rušiti zgrada njihovih roditeljskih ideala.

* * *

Stariji im se sin oženio prije nego što je pošao u vojsku. Nije se vjenčao u crkvi. Na tome ni oni nisu inzistirali. Kad je sin otišao u vojsku, snaha se vratila svojim roditeljima. Vratila se da uskoro zatraži rastavu braka i da se uda za drugoga. Sin se kao vojnik u Makedoniji upoznao s drugom, pa kad se vraćao iz vojske, doveo ju je sa sobom. Nije dugo živio s Makedonkom. Prvu ženu nije prežalio. Ili, točnije rečeno, svoj povrijeđeni ponos nije znao smiriti. Nije mirovao dok ženu nije domamio natrag k sebi. Makedonka se vratila u Makedoniju. Domamljenu ženu je tukao. Nije joj oprostio nevjeru i ona je pobjegla. Otišao je u Makedoniju i doveo natrag Makedonku. »Ali on više nije čovjek. Zapustio se. Pije. Izgubio je posao. S prvom ženom ima dijete. Sud je dijete dodijelio njemu. Jednom govori da dijete i nije njegovo pa siroto dijete kinji i muči. Drugi put ne dopušta da nas dijete posjeti. Kaže: kvarimo mu dijete. A maćeha se slabo brine i za ono koje je sama rodila. — To nas je potreslo. On nam je bio ljubimac.«

Upravo smo stigli do »ferala« na koji se dvoje mladih naslonilo i divljački grlilo i ljubilo. Gospođa je rekla: »Jao njihovim roditeljima...«

— Drugi sin, najmlađe dijete — nastavila je pričanje gospođa — navalio da se želi oženiti s kćerkom moje sestre. Uzalud su bila i tumačenja i zabranjivanja. Na sreću sami su se razišli. Pao nam je težak teret sa srca. Oženio se s drugom. Kad je vidio da s njom neće imati djece, otjerao ju je, napadajući je da je bila svačija i svakakva pa da zato ne može imati djece. Sastao se s raspuštenicom, mnogo starijom od sebe, koja mu je dovela troje djece. Žive vrlo loše. Rastaju se i sastaju — kod nas se to kaže — ko Cigani. A ni Cigani tako ne rade...

Nastavio je čovjek:

— Kad je na red došla kćerka, došao je novi problem. A u nju smo se najviše uzdali. Upoznala se s mladićem iz dobre kuće, dobrih roditelja i dobro odgojenim. Bilo nam je veoma drago. Mladić ju je počeo obrađivati i voditi u crkvu. Postala je neobično pobožna. Nije to dugo trajalo. Ona je njega proglasila superzatucanim. Govorila je: Ni poljubio me nije. U stvari, mladić je bio veoma razborit. Njoj je dosadila pobožnost. Napustila ga je jer je našla drugog. Ovoga nismo poznavali. Znali smo o njemu samo ono što nam je ona o njemu pripovijedala. Zaručili su se. A onda se jedno veče vratila očajna. Bacila je tašnu, zaključala se u sobu i po njoj sve razbijala i lupala. Provalio sam vrata. Njezin se zaručnik sastao s udanom ženom, koja je napustivši muža i malo dijete prešla k njemu. Po pričanju kćerke mladić je bio tih i povučen. Smotala ga je ona žena. Njegovi su roditelji dolazili k nama. Ali više se nije dalo ništa učiniti...

Ponovo smo šećući došli do ferala. Ono dvoje je još uvijek ondje stajalo. Ali ne više zagrljeni. Čuli smo kako joj oštro govori: »Ako samo još jednom čujem da si bila s njim, zaklat ću te ko kokoš!« — »Zakolji ti svoju mater, koja te takvog blesavog rodila, a ja ću šetati s kim me volja!« — odbrusila mu je i brzim koracima krenula prema hotelu u centru grada. Mladić je turio ruke u džepove od hlača i gegajući se krenuo polako za njom.

Gospođa je samo glasno uzdahnula i nastavila muževljevu prekinutu priču — muž, čini se, nije imao više snage da nastavi.

— Kćer je priznala da je u drugom stanju. Svašta je motala. I na koncu nismo doznali ni s kime je. Napravili smo abortus. Izgubila je glavu. Odlučila je da se neće nikada udati. Zamrzila je sve udate žene. Postala je pakosna i zlobna. Nastoji zagorčati život svakoj kojoj može. Mota se i šuruje s muževima dok brak ne razori, a onda ih ostavlja na cjedilu. Što da uljepšavam: postala je prostitutka. A ne zbog novca, nego iz mržnje, iz prkosa, iz osvete, iz zavisti. Opomene ne koriste. Ne koriste ni suze. Otac ju je nekoliko puta i namlatio. Ništa ne koristi. Na sve što joj mi govorimo odgovara bezobrazno kratko: »Luk i voda!« Luk i voda joj je i poštenje, i sramota, i grijeh, i budućnost, i Bog. Sve je — luk i voda.

Probijajući se kroz gužvu, koja je nastala izlaženjem svijeta iz kina, primijetili smo kako na morskoj kamenoj ogradi sjedi onaj mladić od ferala, a njemu u krilu ona djevojka. Zagrlila ga i prislonila mu obraz uz vrat. Učinilo mi se da plače. Šuteći smo se probijali sve dok nismo opet izbili na čistiji prostor.

— Te nesreće s djecom dovele su nas k Bogu — počeo je čovjek. Prvo smo mnogo trpjeli. Izgrizli smo se...

— Trpimo i danas! — upala je žena.

— Trpimo, dakako, i danas. — prihvatio je čovjek. Prvo smo optuživali druge. Zatim i svoju djecu. Ni danas ih ne opravdavamo. Ali što dalje, u nama se sve više nametalo pitanje: nismo li i mi, njihovi roditelji, krivi? Nije bilo lako probiti se do toga priznanja. Mi svoju djecu nismo učili na zlo. Na zlo su ih učili drugi. Živimo u svijetu u kojemu je mnogo zla. Ali što nas je dotjeralo do zida bila je činjenica, koju nismo mogli ne vidjeti: u tom takvom svijetu žive i rastu i drugi, vršnjaci naše djece, koji su ostali dobri. Znači — rekao sam jedno veče ženi — znači da smo u nečem pogriješili mi, njihovi roditelji. Nismo ih učili na zlo, ali nismo ni na dobro. Govorili smo im: Budite dobri... budite pošteni...! A što znače te šuplje fraze? Ne znače ništa. To je ono što nama naša kćer sada neprestano govori kad nam kaže: »Luk i voda!« Otkrili smo na svoje zaprepaštenje veliki propust u odgoju...

— Kriva sam ja! — prekinula ga je žena. Ja sam majka.

— Ne! Krivi smo obadvoje — nastavio je čovjek. Nevjerojatno je bolno kad čovjek shvati da je skrivio propast svoje djece. Teško smo se pomirili s tom spoznajom. Ali kakvog bi smisla imalo žmuriti pred činjenicama?... Otprilike u vrijeme kad smo došli do te spoznaje pružila nam se prilika da na jednom putovanju posjetimo i Svetu Zemlju. Na put smo krenuli natjerani duševnim mukama. Plod tog putovanja bio je da smo odlučili — žena i ja — da ćemo redovito nedjeljom ići na svetu Misu. Odlučili smo, naime, da počnemo od sebe. Uvjerili smo se da riječi ne koriste. Zatim smo se počeli redovito nedjeljom i pričešćivati. A onda smo počeli svakoga petka pred večer na našoj kalvariji obavljati pobožnost križnoga puta. Ono što smo mi pokvarili, i više ne možemo ispraviti, molimo da popravi Bog. On to može. Ne vidimo rezultat. Ali mi se nadamo...

— Djeca su nam se u početku rugala — rekla je žena. Više se ne rugaju. Šutimo mi. Više im ništa ne prigovaramo. Ušutjeli su i oni. Možda je to pravi znak. Kad bi dobri Bog dao...

Bilo je kasno. Riva je opustjela. Krenuli smo prema franjevačkom samostanu, gdje sam ja odsjeo. Pratili su me. Pred crkvenim stepenicama gospođa je načela još jedan problem:

— Dopustite da vas nešto upitam. U jednoj je propovijedi svećenik tumačio posljedice praroditeljskoga grijeha, pa je prešao na posljedice grijeha današnjih roditelja. Pri tom je nekoliko puta ponovio misao: »Oci jedoše kiselo grožđe, a sinovima zubi trnu« ili tako nekako. Ta nas je propovijed jako uznemirila. Naime, nas dvoje prije vjenčanja često smo međusobno griješili. Može li to imati veze sa sudbinom naše djece?

— Može! — odgovorio sam kratko.

Nastala je šutnja.

I slijedio je rastanak.

Vrata samostana otvorio mi je gvardijan pater Vjeko.

— Večeras ste se dugo zadržali! — rekao je.

Navikao je da poslije večere prošećem do katedrale, gdje par minuta adoriram, i vratim se na spavanje.

Nisam mu ništa odgovorio.

— Niste večerali. Hoćete li što pojesti?

— Hvala! Danas želim gladan spavati.

Te sam noći loše spavao. Smetao mi je onaj tvrdi odgovor »Može!« Ali iscrpilo me dugo slušanje mučne priče. Mnogo puta sam i promatrao i slušao teške tuđe drame. Ali nikad se nisam navikao na roditeljska razočaranja. Silno me potrese svaka roditeljska suza. Jer kakav veći neuspjeh može čovjek doživjeti od razočaranja u vlastitoj djeci? Najteže je pak podnositi takva razočaranja inteligentnim i poštenim roditeljima kad shvate i priznaju da su svoju djecu upropastili sami bilo svojim grijesima, bilo propustima u odgoju.

Ujutro mi je plahta na kojoj sam ležao izgledala kao da je na njoj vođena neka finalna borba hrvanja.

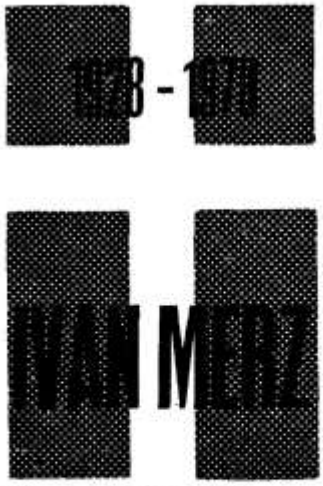

Piše: BOŽIDAR NAGY

Merz i Euharistija

Kada su u prosincu prošle godine zemaljski ostaci Ivana Merza bili preneseni u Baziliku Srca Isusova, o. Pero Bulat, superior i župnik Bazilike, u svom je pozdravnom govoru između svih vrlina Ivana Merza najviše istaknuo njegov euharistijski život. Rekao je između ostaloga: »Čovjek je ono što jede; ako jede samo zemaljski kruh, završava u zemlji. Ako jede nebeski, postaje dionikom božanske gozbe u Vječnosti. Ivan Merz se u ovoj Bazilici svakodnevno hranio nebeskim kruhom — euharistijom. Ovaj prijenos njegovih zemnih ostataka u našu Baziliku Srca Isusova želi potvrditi naše uvjerenje da je našao počinak na Srcu Isusovu kako je to sam očekivao nakon što je često blagovao euharistijskog Gospodina«.

Osim svoga primjera svakodnevnog pričešćivanja Ivan nam je ostavio mnoge zapise o euharistiji, bilo u svom dnevniku, bilo u mnogim svojim člancima i drugim pisanim radovima. Tu se vidi koliko je euharistija prožela njegov duhovni život i bila upravo temeljna značajka njegova religioznog iskustva. Ivan nema nikakve poteškoće da prihvati veliku i za neke tešku istinu da je Isus Krist stvarno prisutan u euharistiji pod prilikama kruha i vina. Za njega je to divna usrećujuća stvarnost, od koje živi i kojoj želi približiti sve one s kojima je apostolski radio.

U svome članku »Unutarnja snaga kongregacije« Ivan piše: »Euharistija je najjače sredstvo koje u nama pali rđe grijeha i daje život našoj duši. Ona nas vodi k vrhuncu kršćanske savršenosti. Ona je naša prva radost na zemlji; po njoj već postajemo dionicima nebeske slave. Mi živimo u s r e t n o d o b a; mi svi možemo uživati plodove pontifikata Pija X.: možemo često i dnevno biti s onim koji je sva naša radost.

U svetoj Pričesti duša slavi svoje trijumfe, ona postaje slična svome Božanskom Zaručniku, postaje božanska. Granice unutarnjeg savršenstva kao da prestaju; duša postaje dionik neizmjernosti i vječnosti.«

Kada su Ivanu u jednoj anketi postavili pitanje koja su po njegovu iskustvu najsigurnija sredstva da mladić očuva čistoću svoje duše, on je odgovorio: »Oduševljenje za sv. Crkvu, koje se temelji na poznavanju vjere. Dnevna sv. Pričest. Sistematsko dnevno svladavanje tijela.«

Ivanovo štovanje presv. Euharistije i njegovo pričešćivanje udaralo je u oči svima koji su imali priliku vidjeti ga kod toga svetog čina. Tako njegov bliži prijatelj, svećenik don Mate Blašković, piše: »Jednom mi je služio kod sv. Mise. Kad sam mu pružio sv. Pričest, pričinilo mi se da mu s lica izlaze neke zrake, tako je ono bilo anđeoski svijetlo, gotovo preobraženo, kakvo se tek vidi na slikama sv. Alojzija... Nikad neću zaboraviti one minute otkrivenja! Oh, ti bi zaslužio da misliš, a ja da ti ministriram, govorio sam u sebi, vraćajući se sav uzbuđen s njime u sakristiju, gdje je on opet dugo, dugo molio...«.

A njegov duhovni vođa p. Josip Vrbanek, koji ga je sigurno najbolje poznavao, ovako prikazuje Ivanov odnos prema euharistiji: »Činjenica je da je Ivanu Hostija središte svemu: i dnevnom redu i životnoj osnovi; i njegovoj orlovskoj organizaciji i zamisli jednog romana: i unutarnjem liturgijskom životu i vanjskim crkvenim proslavama. Gdje god se Ivan pojavi, bit će i nešto euharistijsko; a u zadnjih pet godina Ivanova života u našoj katoličkoj javnosti je i obrnuto: gdje god je bilo što veliko i lijepo euharistijsko, tu je bio i Ivan svojim lijepim udjelom.«

Uskrs dvanaestgodišnjaka

Ovih dana sam posebno radostan. U školi mi ide veoma dobro. No od većeg je značenja moj »posebni« doživljaj K r i s t a.

USKRS, uskrsno vrijeme! Da li ima većih događaja za nas? Ne, nema, jer ovaj Krist je nešto posebno, nešto što je tu, tu pored mene, s kim razgovaram, učim, jedem i igram se, eto. Takav je moj Krist, odnosno moj doživljaj Krista.

Ovaj Uskrs i uskrsni dani bili su nešto posebno za našu župu (Sesvetski Kraljevec). Iako malena, župa je dostojno proslavila Kristov uzlazak na nebo.

Najprije »korizma« — dani pokore, dani približavanja Kristu, dani suočavanja s Kristovom Kalvarijom. A onda Veliki četvrtak, Veliki petak, a došla je i Velika subota... S tim danom došao sam u »dodir« s Kristom.

Počelo je bogoslužje oko pola 10 s. navečer pa negdje do iza 11 s. Što da vam kažem o tome? Zar uopće postoji koja riječ da vam to opišem? Ne, nema je! Moj je jezik odviše siromašan. Ona prekrasna propovijed našega župnika Juraja Jezerinca uzdrmava me, trese me poput vulkanske eksplozije. I u tom grotlu moga srca pobjeđuje Krist, jednostavan, dostojanstven, nasmiješen...

Uskrsnu Isus doista... Aleluja, Aleluja!

I bio je to poseban prizvuk nečega čudnoga... tajnovitog... za mene nedokučivog. Sva ta bjelina, sva ta zvona slave Njegovo uskrsnuće, sve Mu se divi... O, kako sam bio sretan, pun neizmjerne sreće. Da li ću ikad ponovo to ovako doživjeti?

Nisam mogao ni sanjati da ću dobiti još jedan bolji odgovor pune Kristove dobrote. Prošla su četiri dana i počela je misijska obnova. Divio sam se ocu Srećku i njegovoj krunici. Da li je ijedan službenik Božji toliko »snažan« kao on? Njegova uvodna krunica otkriva nam nešto posebno, nešto što treba čuti. Svaka mu je riječ puna, do srži puna, molitva za sve nas (za žene, majke, mladež i očeve), a posebno za nas malene. I tako tri dana.

A kakva li je tek propovijed onog velečasnog s naočalima! Misionar je (zaboravio sam mu ime). On je bio posebna nagrada za sve nas.

A nedjelja, najdraži dan, bila je »Nedjelja Sesv. Kraljevca«. Došlo je mnogo naroda. Crkva se ispunila. Bilo je i padanja u nesvijest. Došao je i gosp. nadbiskup Franjo Kuharić. Sve se slilo u jedan glas: »Isus usta slavni... Aleluja...!« I to tako gromoglasno da sam pomislio da se nigdje ne slavi Krist kao kod nas.

Naveče je opet bila »Srećkova krunica«, koja je ovaj put »iako je Srećko mali« dugo trajala, pa propovijed... i dosta bih vam toga trebao još pisati o ovom našem blagdanu uskrsnulog Krista i o misijskoj obnovi... No, oprostite mi, jer moram ići spavati; već mama galami na mene... Puno pozdravite moje prijatelje s prošlog susreta dječaka...!

Uz ovaj blagdan nastao je i moj prvi pjesnički pokušaj...:

Divim se. Bože, Tebi i svemu ovom jer sve stvorio si Ti.
O, kako nekada te ljubio nisam...
O, kako je lijepo proljeće Tvoje u meni!
Tvoja zraka topline budi u meni sve.
Pustio si je da spasi moj »neofureni pupoljak« i dođe do saznanja da bez Tvoga htijenja Proljeća u meni nema..

Tomica

Zamet se obnavlja

1977. godina protekla je u našoj župi u znaku velike duhovne obnove.

Naši su biskupi proglasili tu godinu kao nastavak slavlja Hrvatske marijanske godine, u kojoj je u našem narodu trebalo osvježiti kršćanstvo. Na temelju toga je riječki nadbiskup Msgr Josip Pavlišić odredio da se kroz korizmu u Rijeci održavaju misije.

Počevši od prve korizmene nedjelje do uključivo I. nedjelje Muke, svakog petka, subote i nedjelje, vrsni propovjednici iz Zagreba održavali su u crkvi predavanja. Uz njih su svaki put bile konferencije za mladež i za mlade bračne parove. Na te konferencije dolazili su, uz glavnog voditelja misija, i drugi stručni predavači. Na veliko zadovoljstvo svih glavni voditelj bio je dr Josip Weissgerber. Zadnjih dana misija održane su konferencije za starije osobe. Mlađi i djeca također su imali svoj tjedan. Njih su vodila dva bogoslova iz Zagreba, koji su svojim nastupom i mladošću sve oduševili. U okviru toga tjedna djevojke su odigrale u svojoj crkvi Srca Isusova dramu A. Škobalja »KRALJICA JELENA«, koju su nakon tjedan dana ponovile, uz veliki aplauz, u crkvi Marije Pomoćnice u Rijeci.

Misijska predavanja i konferencije bile su dobro posjećivane. Mnogi su dolazili uz ne malu žrtvu, dovodeći sa sobom veću i manju djecu. Za njih je bilo organizirano čuvanje. Znalo ih se okupiti i do tridesetak. I dok su roditelji rješavali svoje probleme, djeca su se igrala, slušala priče i gledala filmove. Nakon konferencija ljudi bi priznavali da crpe iz njih velike koristi. Zato je župnik nakon svršenih misija pozvao dra Josipa Weissgerbera još tri puta. I tada je kroz tri dana bilo predavanje u crkvi i konferencije za mladež i za mlade bračne parove.

Nakon tako intenzivne duhovne obnove osjeća se da se je u župi nešto pokrenulo, da je oživjelo nešto novo. Formirana je molitvena grupa studenata i drugih, koji se sastaju svaki tjedan. Nekoliko je mladića išlo na duhovne vježbe u Zagreb. Prije nekoliko tjedana obavilo je duhovne vježbe-wikende nekoliko bračnih parova. Vodio ih je vlč. Ante Zec u Opatiji. Ljudi nemaju riječi kojima bi izrazili zadovoljstvo nakon tih duhovnih vježbi. Sreću koju su doživjeli ižaravaju ne samo na svoju obitelj nego i na ostale. Osjeća se da se jače zbijaju redovi onih koji ozbiljno uzimaju Evanđelje za program svoga života.

Inače, u crkvi ne manjka pobožnog starijeg svijeta. Tu su i djeca i mladi. Dječica znadu svojom srdačnom pjesmom izmamiti suze onih koji ih slušaju, a grupa djevojaka i mladića, koji svoju mladenačku razonodu provode uz radosnu pjesmu, igru i svirku u sjeni oltara Srca Isusova, pružaju radost svima koji ih gledaju. Pohvale je vrijedan i pjevački zbor koji ne prestaje svojim pjevanjem slaviti Boga i poticati duše vjernika na pobožnost.

Duša, neumorni organizator i inicijator svih tih mnogovrsnih akcija je mladi župnik Ante Vukoja. Za godinu 1978. ima novi program. Crkva nije dugo obnovljena pa zahtijeva temeljitu renovaciju. Župnik se nada da će ga Gospodnja ruka voditi i u tom poslu. Dao Gospodin da s uspjehom uzmogne provesti i tu obnovu!

S. M. Gizela Subotičanec

PRIZOR IZ »KRALJICE JELENE«, KOJU PRIKAZASE DJEVOJKE IZ ZAMETA

Piše: ANTE KATALINIĆ

Papa vapi za jedinstvom kršćana

KARDINAL BEA PROKRČIO JE STOLJEĆIMA ZAPUŠTENI PUT PREMA CARIGRADU

U Carigradu

Dana 30. studenoga prošle godine stigla je u Carigrad papinska delegacija. Predvodio ju je kardinal Willebrands, predsjednik Sekretarijata za jedinstvo kršćana. Došli su u posjete carigradskom pravoslavnom Patrijarhu Dimitriju I, da mu donesu poruku i da prisustvuju proslavi svetog Andrije apostola, zaštitnika carigradskog patrajarhata.

Papina poruka počinje riječima: »Slaveći kod groba sv. Petra blagdan njegova brata Andrije, naša se misao okreće prema Vama, predragi brate, i svoju bratsku ljubav izražavamo u žarkoj molitvi za Vaše nakane i za nakane vjernika Vaše Crkve.«

Papa nadalje u svojoj poruci izražava živu želju za jedinstvom Crkava, a s posebnom radosnom nadom priželjkuje da što prije dođe čas kad će biskup Rima i biskup Carigrada skupa slaviti sv. Euharistiju.

Dimitrije I.

Kardinal Willebrands uručio je carigradskom Patrijarhu Dimitriju Papinu poruku, a sam je u svom govoru nabrojio elemente koji su zajednički Katoličkoj i Istočnoj Crkvi, izrazio je želju da se razvije plodni dijalog istočnih i zapadnih teologa, da bismo što prije mogli zajednički slaviti sv. Euharistiju, da bi što prije došlo do jedinstva, koje je Krist želio.

Patrijarh Dimitrije I. rekao je: »Bog je htio da se svetkovine zaštitnika naših Crkava svake godine obogate dragocjenim naizmjeničnim posjetima.«

Dimitrije je onda naglasio činjenicu da je »Gospodin doveo u ovaj grad našeg starijeg brata, prvog biskupa kršćanstva (Pavla VI.), u službeni posjet našem predšasniku časne uspomene Patrijarhu Atenagori I, kao što je i Atenagoru odveo u stari Rim, koji predsjeda ljubavi.«

GLAVA sv. ANDRIJE U RUKAMA KARDINALA BEE PRIJE URUČENJA CARIGRADSKOM PATRIJARHU.

EKUMENIZAM JE JEDNA OD NAJVAŽNIJIH OZNAKA PAPE PAVLA VI. NJEGOVO JE DJELO ŠTO JE GLAVA sv. ANDRIJE VRAĆENA CARIGRADU

U Rimu

Također prošle jeseni, nešto poslije posjeta papinske delegacije Carigradu, stigla je u Rim, u posjet Papi, delegacija carigradskog Patrijarha Dimitrija I. Delegaciju je predvodio Meliton, metropolit Kalcedona. Donio je Papi Pavlu VI. poruku Patrijarha Dimitrija. Delegacija je pristupila Papi 7. prosinca.

Gotovo tisuću godina tištila je povijest Zapadne i Istočne Crkve jedna neugodna činjenica. Naime, godine 1054. u dalekom srednjem vijeku, kardinal Humbert je usred Carigrada isključio iz Crkve carigradskog patrijarha Cerularija i njegove pristaše. I obratno, Cerularije je isključio iz Crkve Humberta, vođu rimske delegacije i njegovu pratnju.

Dana 7. prosinca 1965. (lane, dakle, dvanaestgodišnjica) pročitana je zajednička deklaracija, u isto vrijeme, u Rimu i u Carigradu, pred izmjeničnim delegacijama, i u toj deklaraciji ukinuta su međusobna izopćenja.

Pavao VI

Jedna od najvažnijih (najdinamičnijih) ideja pontifikata (papinstva) Pavla VI. jest ideja o zbliženju i sjedinjenju kršćanskih Crkava.

Odmah, dan poslije svog izbora za Papu, u radio-poruci 22. VI. 1963., usvajajući program svog predšasnika, Pape Ivana XXIII., rekao je Pavao VI.: »Konačno, naša papinska zadaća bit će da svim žarom nastojimo da se ne prekine onaj veliki pothvat koji je započeo naš predšasnik najradosnijom nadom i pod sretnim znamenjem; naime, da se vruća želja Božanskog Otkupitelja da svi budu jedno, napokon ispuni, što svi toliko očekuju... Stoga ponovna uspostava kršćanskog jedinstva, koje je, nažalost, izgubljeno prošlih stoljeća, zaokupit će potpuno također i naše misli i naše molitve.«

Znamo da je Pavao VI. tijekom svog pontifikata taj svoj program nastojao ostvariti.

Bogdan

Put koji najvećom sigurnošću vodi k zbliženju i k sjedinjenju kršćanskih Crkava svakako je onaj kojim je išao naš novi hrvatski blaženik, o. Bogdan Leopold Mandić. To je put molitve i žrtve.

On je čitav život živo želio da apostolski radi na zbliženju i sjedinjenju Zapadne i Istočne Crkve. Međutim, kad je uvidio da mu takvo djelovanje neće biti moguće, on je sebe i sav svoj teški rad neprekidnog ispovijedanja, sve svoje žrtve i molitve, sve je upravljao Bogu na nakanu kršćanskog jedinstva. I sve je to gotovo potvrđivao zavjetom, stavljajući sve pod zaštitu bl. Djevice Marije.

Tako, godine 1915. zapisuje: »Božanskom vjerom držim da si Ti, blažena Djevice, veoma zabrinuta za nesjedinjenu braću kršćanskog Istoka; ja silno želim biti na službu ovom tvom materinskom osjećaju. Za ostvarivanje toga djela posvećujem sva nastojanja svoga života. To neka bude moja životna dužnost.

Zbog važnosti činjenice Isusova uskrsnuća Isusovi su protivnici jednostavno izmislili tzv. mitsko tumačenje Isusova božanstva i uskrsnuća. Sve je to — prema njima — priča... izmišljotina.

Da je kršćanstvo bilo oko stote ili sto pedesete godine poslije Krista, da je bilo najprije zapaženo kod vidovnjaka Male Azije, da se iskristaliziralo iz istočnjačkih sekti — tada bi se za njega moglo reći: Nalazimo se pred misticizmom! Ne treba tu više ništa tražiti!

Međutim, izvanredno brzo širenje, brojno potomstvo i snaga sijanja traže da se pitamo može li se reći bez nasilja nad razumom da bi tako snažno stablo moglo potjecati iz tako pokvarenog sjemena kao što je mit?

Zar se može razumno protumačiti kao iluzija, kao mit ono što nam povijest prikazuje odmah od svoga početka?

TOBOŽNJI PROTEST PROTIV SMRTI

Predstavnici mitskog tumačenja Uskrsnuća kažu da je lako naći početak te ideje uskrsnuća jer definitivno proizlazi iz protesta duha protiv smrti koja je ustaljena u svjesnoj opstojnosti utjelovljenog bića.

Naročito kad se radilo o Isusu: kako dopustiti, kažu, da se Savršenoga, Sveca Božjega, dotakne »raspadljivost«? Svetac se Božji ne može rastvoriti. On još postoji usprkos svim poricanjima sa strane iskustva. I budući da postoji, mora mu biti moguće pokazati da postoji,

Isus je doista uskrsnuo!

Mijenjaju se činjenice da bi se mogli stvoriti mitovi. Mijenja se povijest da bi se mogli postaviti pretpostavke. Mijenja se istina da se može stvoriti laž. Mijenja se znanost da se mogu propagirati potrebne teorije...

to jest mora se ukazati. Ne postoji razlog zbog kojeg se ne bi ukazao. Ukazat će se, dakle, ako misli da to pristaje...

Uostalom, kažu, ta misao o ostanku u životu bogova bila je trajna među narodima Sredozemlja. Bila je po svoj prilici povezana uza travanjske obrede, kad je nakon zime klijanje promijenilo tužnu zemaljsku površinu. Eleuzijski su se misteriji slavili kod sjetve. Klasje koje se šuteći skupljalo, bilo je model uskrsnuća.

Bilo da je Isus sposoban da u svoju korist osvoji mit, bilo radije da su mu njegovi učenici poslije njegove smrti svjesno ili nesvjesno primijenili taj mit, kažu, došlo je do spoja osobe i ideje.

Ideja je sve više rasla u korist osobe. Izvještaji, kažu, koji su se ticali Isusa stvarani su na način prema kojemu je bilo normalno da se budući bog rodi, da radi, da umre i da uskrsne u židovskoj sredini, u kojoj se mašta bavila Knjigama, o kojima se držalo da nose u sebi budućnost i da već sadržavaju božansku povijest.

NEODRŽIVO

Ne može se reći da je ovo tumačenje mitskog tipa, predloženo za Uskrsnuće, po sebi nezamislivo. Međutim, nije dosta da pretpostavka bude moguća te da samo zbog toga bude i prihvatljiva.

Potrebno je pokazati kako se to slaže s činjenicama što ih povijest drži neosporivima.

Reći da je Napoleon mitsko biće, zamišljeno prema modelu velikih osvajača, sa svojim ekspedicijama u pustinji i snjegovima, sa svojim rođenjem i svojom smrću na

nekom otoku itd..., gledište je koje bi nakon 3.000 godina — kad atomski rat uništi obilje podataka — možda bi moglo biti prihvatljivo. Ali, da bi gledište budućih povjesničara »mitova 20. stoljeća« moglo biti vjerojatno, trebalo bi se na povijesnom terenu podudarati s nekoliko svjedočanstava, koja postoje u pogledu politike, rata ili nekih memoara-uspomena.

Drugim riječima: teškoća nerazdvojiva od tog tipa tumačenja Uskrnuća sastoji se u tom što se ne može složiti s onim što nam je neosporivo u pogledu povijesti: što možemo zaći u niz velikih događaja: židovski narod, židovski mesijanizam, Poncije Pilat, počeci, kao i uspjeh proširenja kršćanstva...

Kako da se učini vjerojatnim da se u kratkom vremenu između Isusove smrti i propovijedanja o Isusu mogao stvoriti — bez spremanja, bez prethodnog povezivanja — taj mit o uskrsnuću koji bi se združio s uspomenama o Isusu, kad u satima, danima ili godinama poslije smrti Isusove ne bi postojalo NEŠTO neosporivo, neoborivo u očima vjernika, kao i samih protivnika!

ŽIDOVSKI DUH

Da se održi mitska postavka, trebalo bi smatrati vjerojatnim da se ideja o mrtvom i uskrsnulom Bogu — u tom vrlo kratkom vremenu — prenijela iz poganskih religija usred farizejskog Jeruzalema još prije nego što su se prvi svjedoci preselili u velike gradove Male Azije ili Grčke.

Trebalo bi pretpostaviti da je malena skupina Židova, koja je prianjala uz židovsku tradiciju, kao i uz Isusovu nauku, dok bi čovjek udario dlanom o dlan — prihvatila ideju o kozmičkom bogu, koji sa sezonama umire i uskrsava, familijarnu pohotnim štovanjima raslinstva i da je prilijepi na Isusovu religiju i tako je najedanput preobrazi u nešto sasvim drugo.

Tu iznenadnu promjenu treba priznati snagom svojevoljne i prisilne izmišljotine, jer nam povijest prvih kršćana, tako bogata beskorisnim detaljima s obzirom na njihova neslaganja koja se tiču običaja, obreda ili metoda — nije ništa rekla o tom ne vjerojatnom pozajmljivanju.

Još bi trebalo dopustiti da su prvi propagandisti Isusov — apostoli — stigavši u koju prapoganska metropolu, kao što je bio Efez, kojim je gospodario Artemidin hram, odmah počeli propovijedati vjeru, koju su trebali pobijati, združivši je svjesno i nesvjesno sa svojom.

To bi bilo isto kao kad bi prvi isusovci, iskrcavši se u Japanu ili Indiji, odmah učinili Isusa budistom.

Dakle, mijenjaju se činjenice da bi se mogli stvoriti mitovi. Mijenja se povijest da bi se mogle postaviti pretpostavke. Mijenja se istina da se može stvoriti laž. Mijenja se znanost da se mogu propagirati potrebne teorije.

ISUS KRIST JE USKRSNUO! UISTINU! TAKO SU SE KRSĆANI STOLJEĆIMA POZDRAVLJALI

Prema knjizi J. Guitton: **ISUS**, koja je nedavno izašla na hrvatskom jeziku. Možete je dobiti kod: St. Dilber, Zagreb Palmotićeva 33, za 150 d.

VRATA SMRTI NISU IZDRŽALA

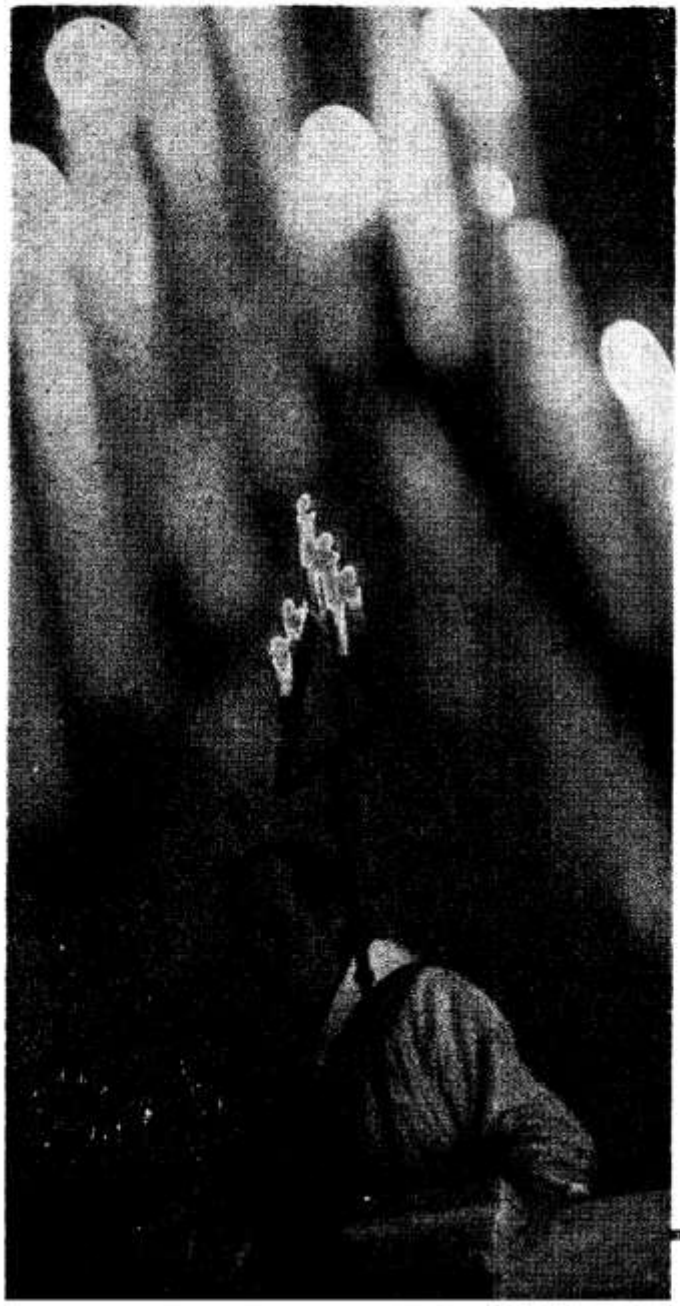

U apsidi jedne stare crkve ima velik gotski prozor s mnoštvom slika iz Staroga i Novoga zavjeta.

Na jednoj slici vidi se na brežuljku čovjek u široku zelenu ogrtaču. Teška mu vrata na ramenima.

Jednog dana, tako pripovijeda Stari zavjet, ode izraelski vođa Samson u Gazu i prenoći u gradu. Filistejci ga otkriju i odluče da ga ujutro napadnu i ubiju. Ali o ponoći ustade Samson, dođe gradskim vratima, dohvati oba dovratnika, iščupa ih zajedno s prijevornicom, metne na ramena i odnese prije zore na vrh neke gore u Judeji.

Na tom prozoru zgoda iz Samsonova života stoji pokraj Kristova uskrsnuća.

Slika nam hoće reći: nije Samson, nego Krist sišao u neprijateljski grad. Neprijatelj ga je zarobio i misli da ga je nadvladao. No o ponoći on ustaje, ruši vrata i nosi ih na goru, gdje u zoru stoji kao pobjednik nad tamom.

Prikaz Isusova uskrsnuća kaže nam da je uskrsnuo jedan, kojega je smrt već bila uhvatila. On, međutim, nije samo otvorio vrata i za sobom ih zatvorio, već je on i vrata odnio sa sobom. Pavao tvrdi da je Isus prvorođenac usnulih. Nama treba samo za njim ići kroz zaspali grad i kroz noć, popeti se na goru, pa kad se sunce pojavi, biti ondje odakle puca pogled u slobodu.

J. Z.

SRETAN USKRS

SVIM
PRIJATELJIMA
PRETPLATNICIMA,
ŠIRITELJIMA I
DOBROČINITELJIMA
GLASNIKA
ŽELI
UREDNIŠTVO I
UPRAVA

Što da radim? Zaljubila sam se u mladića koji nije zdrav. Već je nekoliko puta bio u bolnici za psihičke bolesnike. Svaki put je uspio tako prizdraviti da je dulje vrijeme bilo dobro, a onda opet dođu napadaji i on ponovo mora poći u bolnicu, čak na nekoliko mjeseci. Izgleda da je bolest kod njega hereditarna, jer mu je jedan od djedova slično bolovao, pa i pokojni otac nije mu bio sasvim zdrav. Osim toga, on je veoma religiozan, po mom shvaćanju fanatičan kršćanin. Nekad nije vjerovao, no obratio se i sad je dubok vjernik. Ja sam, naprotiv, iz jedne kršćanske liberalne obitelji, pa se zbog toga u raznim religiozno-etičkim nazorima ne možemo složiti. Ja sam za slobodniji način hodanja, on za klasičan i veoma strog.

Recite, ima li smisla s njime nastaviti? Moram priznati da ga zaista volim jer je mladić pošten, sačuvan, inteligentan i izvanredno dobar.

Studentica K.

Mladić mi je bolestan - što da radim?

Piše: IVAN FUČEK

Zaljubljena si. Ističeš da ga »zaista voliš«. O njegovoj ljubavi ne govoriš. Pretpostavljam da se među vama obostrano razvija ona atmosfera privlačnosti koja je potrebna da se može misliti na zajedničku vezu. Kao i ti, i on, iako je bolestan, po sebi ima pravo na ženidbu. Drugo je pitanje je li to razborito, ima li takav brak perspektive, hoćeš li moći izdržati uz takva muža? Ta i slična pitanja smjesta nadiru. O njima treba povesti računa.

Izgleda da je tvoj mladić ozbiljniji bolesnik, i to psihičkog nasljednog tipa. Znanost o nasljednim svojstvima (genetika) kaže da se svojstva muža i žene (boja kose, očiju, kože, razne sklonosti..) prenose na djecu. Ponekad se kod djece slične oznake ne vide, ali se opaze kod unuka, čak praunuka, preskačući tako pokoljenja. Postoje tzv. »dominantne oznake«, koje se susljedno prenose prema descendenciji iz pokoljenja na pokoljenje, iako, možda, proizlaze iz samo jednog roditelja. Postoje i tzv. »recesivne oznake«, koje moraju posjedovati oba roditelja da bi se uzmogle pojaviti kod djece. S tim u vezi postoje »dominantne nasljedne bolesti« (psichosis maniaco-depressiva, hemofilia...) i »recesivne nasljedne bolesti« (Niemann-Pickova bolest, miatrophia spinalis progressiva infantilis...), kao i bolesti sada »dominantne« i sada »recesivne« (istrophia muscularis progressiva, miopia...).

Stručnjak-liječnik, koji dobro poznaje bolest tvog mladića, treba da prosudi kolika je

opasnost za zdravlje vaše buduće djece. Općenito je jasno da nasljedni zakoni kazuju samo veliku vjerojatnost, a ne donose sigurnost. Na temelju suda takvog stručnjaka ti i tvoj mladić donijet ćete na vrijeme konačan zaključak u ljubavi, u miru i u punoj ljudskoj odgovornosti. Ukoliko padne odluka za brak, unatoč stanovitom postotku rizika nasljednih psihičkih oboljenja kod djece, takva odluka treba da bude donesena u sporazumu s liječnikom u punom zajedničkom slaganju i spremnom prihvaćanju zajedničke odgovornosti pred Bogom i svojom savješću.

U slučaju ako liječnik kaže da je za djecu ne samo veoma vjerojatan rizik, nego čak da je »težak rizik«, kao u slučaju dominantnih nasljednih bolesti, gledajući cijelu stvar pod etičkim vidom, savjetujem vam da ne ulazite u brak. Ako rizik nije toliko težak, treba još uvijek misliti na vjerojatne opasnosti za vaš porod. Vi svakako, ne možete pomišljati da kroz čitav brak nemate djece. Ukoliko bi u vama prije braka bila čvrsta odluka da kroz cijeli život nećete imati djece, brak vam ne bi bio valjano sklopljen.

Dalje je pitanje o tebi. Hoćeš li ti biti jaka da izdržiš uz bolesna muža? Muž je stup ženi, ali u tvom slučaju on to neće moći biti. Ti treba da si svjesna da će se od tebe zahtijevati znatne žrtve, ukoliko on, recimo, pođe ponovo u bolnicu, a ti ostaneš sama s djecom, možda, bolesnom. Hoćeš li biti hrabra izdržati sve terete zajedničkog života u situacijama kad će sve biti na tvojim leđima, jer on neće biti u stanju da ti pomogne i olakša? Idealno bi bilo da se nađe požrtvovna djevojka koja bi bila spremna pregarati uz takva muža. Ona tako spašava sebe i njega. Možda danas i nema mnogo djevojaka koje bi bile voljne davati sebe do te mjere. U nekim trenucima zaljubljenosti može se učiniti sve »lagano«, ali kad nastupi redovit život, stvari dobiju drukčiju boju.

Hoćeš li moći izdržati kroz cijeli život vjerna i nepokolebiva, gdje je nemoguće predvidjeti kad će nastupiti nova faza bolesti kod muža? Daj Bože, da on potpuno ozdravi! A hoće li bolestan moći dobiti zaposlenje? Hoće li tvoja sredstva biti dovoljna za izdržavanje cijele obitelji? O tome ne govoriš, ali to je vidik na koji ne smiješ zaboraviti. Možda računaš na trajnu pomoć njegovih, sve dotle dok djeca ne bi postigla svoj kruh. Di li su takva obećanja sigurna? U časovima idealizma sve se to može prezreti i učiniti nabitnim, ali nije tako.

Nadalje, djeca. Rađati bolesnu djecu! Bilo bi najidealnije za takve mladiće da budu spremni odreći se braka. Odreknuće od ženidbe takav mladić ne smije smatrati doživotnim »osuđenjem« ili teškom životnom katastrofom. Njemu uvijek ostaju znatne mogućnosti da obogati svoj život i svoju osobnost, dajući se u ljubavi (kršćanskom karitasu) i plemenitosti drugima, orijentirajući sebe na aktivnost društvenog i kulturnog značenja. Nužno je samo da se osoba koja se odrekla braka trajno uposli u darivanju drugima i afektivno postizavanje onog ideala koji je sebi odabrala kao nadoknadu za bračnu ljubav. Takav čovjek može drugima učiniti mnogo dobra. Ukoliko dotični ne bi imao sličan posao koji ga ispunja idealom i koji ga upošljuje, u opasnosti je da ga zahvati osjećaj frustracije (»ništa nisam i ništa ne značim«) ili da upadne u pogibelj zastranjenja, pa da se poda razvratu.

Kažeš da je tvoj mladić »pošten, sačuvan, inteligentan i izvanredno dobar«. To su odlične kvalitete. Nema sumnje, one te privlače. Ali te odbija njegova »fanatična religioznost« koju je stekao nakon obraćenja. Odbija te i njegov »klasičan način hodanja«. U pravo time njemu daješ bolju etičku svjedodžbu nego sebi, pa je potrebno da se ispitaš u čemu je zapravo tvoj »slobodniji način hodanja«. Je li to način koji kršćanska djevojka može mirne savjesti dopustiti i provoditi? Velim »mirne savjesti« i dodajem »dobro formirane savjesti«. Ti znaš da se danas pod »savjest« prodaje štošta što zapravo nema nikakve veze s njome.

Ne želim ovdje pomišljati da tvoj »slobodniji način hodanja« ide za tim da bi se htjela poigrati brakom prije braka, što u korijenu podgriza zdrav uzrast ljubavi. Možda bi od svog mladića mogla nešto naučiti i u vidu dubljeg proživljavanja vjere, bez obzira na to što će biti od te veze. Svakako što se tiče konačne odluke, budite razboriti, hrabri, nemojte je donijeti bez savjeta liječnika i psihologa!

Uređuje: M. STARČEVIĆ

Mercedes

P. Werenfried, premonstratenac, potaknut duhom Božjim i pun ljubavi Božje, dao se nakon rata na sakupljanje pomoći postradalima i onima koji su u bijedi i potrebi.

Hodao je u izlizanu talaru, u bijednim cipelama, a milijarde su prolazile kroz njegove ruke. Bio je slabašan, jedva su ga primili u Red.

U Düsseldorfu je održao propovijed i pobrao obilnu žetvu. Poslije malo vremena našao se opet u crkvi. Sam. Najednom mu priđe neki mladić i pruža mu kuvertu te odmah zatim izađe, gotovo trčeći. Pater otvori kuvertu i pročita: »Dobio sam za svoj 20 rođendan od roditelja na dar novi Mercedes, san moje mladosti... Slušao sam vašu propovijed i razmišljao sam o onom što ste govorili. Vidim da je smisao života u ljubavi i žrtvi. Evo vam ključ moga auta! On stoji na ulici... Tamo su i dokumenti i sve potrebno. Izmolite za mene jednu Zdravomariju, da bih i ja pošao vašim stopama.«

Cesta

»Cesta je nešto beskrajno dugačko, nešto čemu se ne vidi kraja, nalik na ljudski život.« (Dostojevski)

... »nešto čemu se ne vidi kraja...«

A ipak znamo da joj kraj postoji. Baš kao i ljudskom životu.

Zašto onda beskrajno dugačka nalikuje na ljudski život?

»...Tek što je Aljošu nakon ozbiljna razmišljanja osvojilo uvjerenje da besmrtnost i Bog postoje, on je odmah prirodno rekao: — Hoću živjeti za besmrtnost! PoloviČnog kompromisa ne prihvaćam!

Treba biti vjeran besmrtnosti, tom jačem nazivu života!«

Dostojevski i Pasternak: dva velika! Uz bezbroj drugih velikih. Onih koji razmišljaju. I logično i pošteno zaključuju. I vjeruju ISTINI!

»Tko živi vjerujući u mene, neće umrijeti n i k a d a!«

Marko Stanić

Film

U današnje vrijeme, kad imamo sve manje vremena za čitanje dobrih djela, čitaju se skraćena izdanja, gleda se (nažalost vrlo malo) kazalište, a najviše televizija sa svakakvim filmovima.

U gradu je posebno opasno (pa i na selu u zadnje vrijeme, kad nestaju razlike selo-grad) kino.

Tu treba biti dobro odgojen filmski, da možeš pogledati pojedini film s ispravnog stanovišta. Potrebna je duboka kultura uma i duha da znamo sve stvari, posebice da imamo snage, staviti ih na pravo mjesto.

Dakle, i mi bismo trebali biti malo odgojeniji što se tiče filmske kulture. Treba znati odvagnuti stvari. Naći izlaz u Sv. Pismu i crpiti iz Njega snagu. Ne prepuštati se bolesnim maštanjima, jer lijenost je izvor svih zala, nego studirati Krista. Tada ćemo iz filma izvući samo ono što nam Krist može reći iz toga filma. Krist je svugdje, pa i u svakom filmu, bilo kao vođa ili kao čovjek, patnik i rob.

B. Gelemanović 3. r.

Dom

Išao je puteljkom preko polja kad je sunce na zapadu poput škrca skrivalo svoje posljednje zlato.

Svjetlo dana tonulo je sve dublje i dublje u mrak, a obudovjela zemlja, čija je žetva bila spremljena, ležala je šuteći.

Najednom je rezak dječji glas jurnuo do neba. Nevidljiv, presjekao je tamu i trag njegove pjesme razlijegao se večernjom tišinom.

Dječakov dom bio je u selu pokraj puste ravnice onkraj šećernih trski, skriven u sjeni arekovih palmi, kokosovih i džakovih tamnozelenih stabala.

Zastao sam časak na svom samotnom putu, osvijetljenom zvijezdama, i zagledao se pred sebe u potamnjelu zemlju.

U njenu zagrljaju bilo je bezbroj domova s kolijevkama i posteljama, s majčinskim srcima i večernjim svjetiljkama i s mladim životima, radosnima od radosti — a zemlja nije znala koliko je svijetu potrebna.

Rabindranat Tagore

Crkva

»Kad netko napada Crkvu, osjećam se kao da tuče moga oca i majku.«

Kako to da netko može mrziti Nju, koja mu je toliko dobra učinila, Nju koja nam je ostvarila kulturu? Kako netko može mrziti Crkvu, koja nam svima želi sreću i sada i u vječnosti nakon smrti?

Strašno mi je kad slušam nedostojne pogrde kojima se mnogi nabacuju na tu božansku ustanovu na zemlji. Za sve jade i boli, za sve patnje i suše našega naroda *mnogi tvrde da je odgovorna* Crkva!

A ja smatram i čvrsto sam uvjeren da to viču samo zato da bi prikrili svoju trulež i samo zato da bi bar za trenutak umirili svoju savjest, koja im stenje pod teretom svega onoga što ti bijednici bacaju na svetu Crkvu. To su, dakle, oni »obijeljeni grobovi« koje nam opisuje Gospodin Isus, koji su izvana čisti i okićeni, a iznutra puni truleža i mrtvačkih kostiju.

Mi vjernici, mi mladi sinovi naše obeščašćene i pogažene majke Crkve, trpjet ćemo strpljivo i boriti se, pa ako bude potrebno, sve ćemo dati, pa i sam svoj život, za obranu naše drage Crkve.

J. Balog 3. r.

Sreća

Dragutin Lerman, rodom Požežanin, pošao je u svijet da bude istraživač. Postao je pomoćnik slavnog istraživača Stanleya. On je na rijeci Kwillu (Kongo) otkrio »Zrinske slapove«.

Taj je čovjek oduševljeno podnosio najveće napore i samozataje istraživačkog života. Rad, samo rad i napor bio je cijeli njegov život. Nije za sebe trošio ništa. Sve što je radio radio je za druge pa su onda shvatljive njegove riječi:

»Zadovoljstvo je najveća plaća koju si možemo požeijeti. Što su materijalna priznanja: zlato, novac itd. za naše unutarnje biće, ako ih ne prati zadovoljstvo? Ništa i ništa, jer su ta uživanja hladna i bez čara. Mnogi imaju milijune, imaju kutijice pune sjajnih kolajni, imaju divno urešen stol i kuću svoju, ali unutarnjost zatupljenu, praznu. Jesu li to sretnici? Ne, jer ono što gdjeko drži od njih blagom i srećom, to je za njih breme u obliku poslastice, koje im sve to više truje lonako već pokvareni želudac. Koliko i koliko je sretniji onaj koji gorko i mučno djeluje, obrađujući u znoju tvrdu zemlju svoju i sretnim se cijeni kad mu posijano sjeme slatki plod donese. I nehotice uskliknuo bih ovdje sa slavnim Tolstojem: »Kad bi siromah znao koliko je sretniji u svom siromaštvu, nigdje ne bi hlepio za bogatstvom.«

I vaše radosti nitko neće uzeti

Jedna velika optička varka uvjerava nas da se na svakom životnom koraku nalaze vanjski neprijatelji naše radosti. A to je zabluda. Istina je, međutim, da se jedini neprijatelj koji nam može oduzeti, oteti našu radost, nalazi u nama. To smo mi sami...

SEBIČNJAK

Egoist, oholica, neprijatelj je, pogrebnik vlastite radosti. Tko sebe stavlja u »središte«, tko se postavlja na prijestolje, tko ima visoko mišljenje o sebi, taj sam sebe kažnjava nesretnošću. Spopadaju ga unutarnji sukobi, nemir, sumnje, spletke, ispitivanja... I mira nema! A zajedno s njime ode i radost.

Sigurno, solidan, zdrav temelj radosti može nam dati jedino duboka poniznost. Nije slučajno što je jedna od najvećih eksplozija u čitavoj povijesti, radosti — pjesma »Magnificat-Veliča« potekla od jedne veoma ponizne osobe. »Evo službenice Gospodnje...«

Dijete je vedro, mirno, sretno, jer svoju sigurnost ne stavlja u vlastite ruke, već u ruke majke i oca. Mi možemo biti sretni samo ako svoju sigurnost povjerimo Bogu. Sveta Terezija Avilska znala je reći: »Nije važno ono što se mene tiče. Za mene, Gospodine, postojiš jedino Ti.«

Eto, u čemu je tajna radosti!

BESKORISNOST

Ne smijemo previše ozbiljno uzimati ni same sebe, ni ono što radimo, ako želimo biti radosni.

Dok slušamo neke ljude, dobivamo utisak kao da bi bez njihova rada sve propalo. Zavladao bi kaos. Da nema njihova posla, apostolata, pakao bi uvijek bio nastanjen

neizmjerno velikim brojem »mušterija«.

Mogli bismo zaključiti da je Bog stvorio svijet njihovim dopuštenjem, da ga drži zahvaljujući njihovu neumornom radu i da ga spasava zahvaljujući njihovu neprestanu apostolatu. Ima stvorova koji boluju od onoga što bismo mogli nazvati: »kompleksom Boga Oca«.

Nedostaje im jedna od onih najdivnijih i nenaplativih radosti — naime — »radosti beskorisnih slugu«.

Nekoristan si sluga i radi svom svojom snagom. To je dužnost nasljedovanja Krista, poslušnosti, ljubavi. Bog ne treba tvoj rad, iako moraš raditi svom snagom!

Isus je živio samo trideset i tri godine, a šutio je trideset godina. Pa zar da tvoj život, tvoj spas, tvoje riječi budu nužni Bogu?

LJUBOMORA

Ima još jedna opasnost za našu radost. I ona se nalazi u nama. Mi je stvaramo svojim rukama. Poput bombe je što je nosimo u sebi.

To je opasnost, koju bismo mogli označiti ovako: »Srce sa slobodnim kutićem«. Kad se netko potpuno predaje Bogu, ne smije za sebe rezervirati ni najbeznačajniji kutić, Bog treba da postane neosporivi Gospodar svega, da zauzme sve.

Postavimo li na svom putu kakve granice, rezerviramo li svoja srca za stvorenja, naš život ide kraju. To bi bila neljudska patnja, jer — to moramo istaći — Bog je ljubomoran.

Nema na svijetu sretnijeg stvorenja od osobe za koju je Bog zalsta sve. Ni za koga, naprotiv, ne osjećam toliko sućuti zbog njegove neljudske patnje kao za kršćanina kojemu je Bog samo tobože sve.

KRATKOVIDNOST

Ona je također opasnost za našu radost. Tko ne vidi daleko, pa ni dva pedlja od svojega nosa, tko nije u stanju da usmjeri pogled prema bezgraničnim horizontima, taj neizbježno postaje pesimist, stalno razočaran zlom stvarnošću koja ga okružuje, nepopravljivo tužan čovjek.

U jednom poznatom filmu vodi se ovaj karakterističan dijalog — na lučkom molu.

— Kako li je gadno to morsko dno! Kaljuža, razbijene boce, otpaci, crvi... Odvratno!

— Da, ali pravo morsko dno je ondje dalje... Na pučini!

ALARM

Još samo jedna napomena! Može se dogoditi da kršćanin izgubi svoju radost i bez vlastite krivnje. Uvjeren je da svoje dužnosti obavlja do kraja. Pa ipak radosti nema.

Nestanak radosti u takvu slučaju je alarmni znak od Providnosti. Upozorava nas da smo pred slomom.

Čini se da je radost znak iznad kojeg nikada ne bi smjela ići razumna velikodušnost. Čovjek se smije sam darovati do one mjere kod koje ga darivanje čini tužnim, dokle je zanos naravan i prilagodljiv, dokle mir ostaje ono tkivo iz kojeg su satkani naši dani.

Nemir je znak pretjeranosti. Iz njega pak nastaju nepovjerenje i osjećaj neugodnosti, grijeh, smrt.

Nikad ne valja ići iznad vlastitih radosti.

A. P.

Domaći kler u misijskim zemljama

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Poučena dugotrajnim iskustvom, Crkva sve više postaje svjesna važnosti domaćeg klera u svakoj zemlji, u svakome narodu. Za vrijeme biskupske sinode g. 1974. kardinal Cordeiro, nadbiskup Karačija u Pakistanu suočio je sinodalne oce vrlo snažno i uvjerljivo s činjenicom da se mlade Crkve u Aziji neće moći izgraditi ni potpuno razviti ako budu pružale sliku neke izvana uvezene religije. A takva opasnost postoji i u Aziji i u Africi i svugdje ako Crkva nema dostatan broj domaćih sinova svećenika. Samo takvi bit će, potpuno sposobni izgrađivati Crkvu, koja će narodu biti bliza te koju će svi osjećati kao nešto svoje, domaće. I eto, u tome je sva važnost domaćeg klera.

Crkva se stoga mora stalno truditi da iz svakoga naroda za taj narod odgoji dostatan broj svećenika, ljudi koji će biti iskreno otvoreni kulturi, mentalitetu, potrebama svoga naroda, koji će osjećati njegovo bilo i skupa s njime živjeti i djelovati. Taj je zadatak u prvom redu pred sjemeništima: malima i velikima, u kojima će se budući duhovni pastiri odgajati za svoj narod, koji će znati bogatstvo Božje poruke usaditi u sve ono dobro i pozitivno što se krije u zdravim narodnim tradicijama, običajima, koji će kulturu svoga naroda znati obogatiti, oplemeniti i prožeti nadnaravnim bogatstvom Kristova otajstva.

Domaći kler u svakom narodu pozvan je u prvom redu da među svojim sunarodnjacima bude živ svjedok sposobnosti utjelovljavanja Evanđelja u njegov narod. On mora tako živjeti i naviještati da svakome pokaže kako prihvatiti Evanđelje ne znači, nipošto, zanijekati sve ono dobro i vrijedno u vlastitome narodu. Svaki Indijac, Japanac, Kinez, Indonežanin itd. treba da svojim sunarodnjacima svjedoči da zbog toga što je postao katolički svećenik nije manje sin svoga naroda. Štoviše, treba da životom i djelima dokaže kako zna sa svojim narodom živjeti još više povezan radeći i žrtvujući se nesebično za njegovo dobro. Rodoljublje mora biti vrlina koju će ugraditi u svoju svećeničku duhovnost i kojom će svoje sunarodnjake poput sv. Pavla još više osvajati za Krista.

Kad pak nakon svega toga pogledamo na situaciju u mladim crkvama Azije i Afrike, onda nas hvata zebnja. Osim Indije, gdje ima prilično zvanja, ostale su zemlje u velikoj nestašici zvanja te još uvijek posve ovise o misionarskoj pomoći izvana. Ta pomoć može, doduše, biti vrlo kvalitetna, ali uz najbolju volju neće se nikad moći učiniti ono što bi se učinilo s domaćim svećenicima.

Pred velikodušne apostole molitve stavlja se i ovaj mjesec veliki molitveni zadatak: izmoliti od Gospodara žetve nove poslenike tamo gdje ih nema, u mnogim mladim misijskim Crkvama. A za to je potrebno da svaki apostol molitve ima nešto od ljubavi samoga Krista, koji je sebe predao i žrtvovao za spasenje sviju, ima nešto od ljubavi velikih apostola i misionara: Pavla, Ksavera, Klavera, Franje Solana, Damjana De Veustera, pa sve do njima sličnima iz naših dana. Njihov primjer, velika potreba domaćega klera neka za svakoga apostola molitve bude snažan pokretač da se kroz ovaj mjesec moli i žrtvuje za jednu veliku potrebu opće Crkve.

Apostoli molitve mogu slobodno misliti i na nova zvanja u našem narodu, koja su danas, nažalost, u opadanju.

Josip Antolović

Voli ih kao majka svoju djecu

Liteta, sredinom siječnja 1978.

Rijetko se javljam, no nemojte mi to zamjeriti! Nisam zato zaboravila vas ni dragu mi domovinu. Mi smo uvijek u duhu sjedinjeni. Ta kako bih mogla zaboraviti svoju domovinu, kad sam nikla na njezinu tlu! A, eto, Božja me milost dovela ovamo da služim ovoj našoj gubavoj braći.

Za prošli Božić svi su bolesnici dobili neki dar. Nabavila sam ih vašim darovima. Svaki muškarac dobio je majicu i rupčić, a svaka žena primila je »kapatulu«, gaćice, i rupčić. Muškaraca je tu 180, a žena 50, svih 230. I tako sam čula 230 puta »hvala«, i isto toliko puta »Bog te blagoslovio!«. Odgovarala sam im: »Bog blagoslovio one koji su svojim darovima omogućili da sam vam to mogla kupiti!«

Državna lutrija iz Lusake priredila je neke vrste banketa našim bolesnicima 23. prosinca. Svaki od njih dobio je raznih kolača, keksa, bombona, cigareta, a za piće »cocacolu«. Oni su sve to pojeli i popili i popušili još isti dan kao djeca. Nije ni čudo, kad takvog nešto dobiju tek svake druge ili treće godine. Državna lutrija potrošila je za to tisuću kwača, a to je u našem novcu oko sto tisuća dinara.

Dan prije Stare godine bila sam dežurna. Kako radno vrijeme traje do četiri sata popodne, pošla sam četvrt sata prije na sve odjele da od kolega preuzmem službu i da pogledam teške bolesnike. Na kraju sam došla u ambulantu. Tu sam upravo zatekla čovjeka koji je donio svog sinčića od pet godina. Dijete je ujela zmija otrovnica, zvana »pafader«. Zmija je ujela dijete još ujutro, ali je padala jaka kiša, a selo Katere, iz kojeg je to dijete, udaljeno je nekih 6 km u šikari, pa se otac s malim bolesnikom jedva probio do naše bolnice tek oko 4 sata popodne. Djetetu je podvezao nogu da otrov ne bi probio po tijelu, ali uza sve to otrov je već počeo djelovati po cijelom tijelu. Malom patniku dali smo odmah protuotrov. Ipak je trebalo s njim poći u bolnicu u grad Kabwe. Naš liječnik napisao je uputnicu za bolnicu, a domaći namještenici u bolnici rastumačili su ocu da s djetetom mora u bolnicu u Kabwe. Dalje si oni nisu razbijali glavu nego su se razišli kući. Dali su ocu savjet da pođe na cestu i tamo čeka da ga netko poveze.

Ostala sam sama s ocem i djetetom. Tko će tog čovjeka tako jadnog uzeti sa sobom u auto? A ako ga i uzme, tražit će od njega da mu plati prijevoz, a taj jadnik nema ni prebijte pare. A svaka minuta dragocjena je za život malog nesretnika!

Otrčim do kolegice Dorin, zambijske bolničarke, i zamolim je da bude umjesto mene u bolnici dok ja odvezem tog oca s djetetom u bolnicu u Kabwe. Brže bolje strpala sam ih u svoj auto i požurim do Kabwe. Stigli smo na vrijeme. Malom je spašen život.

U šest sati bila sam već u Liteti. Stigla sam u pravi čas. Na trećem odjelu gušio se u krvi bolesnik Material Nguni. Dala sam mu brzo injekcije kisika. Došao je i liječnik i odredio je da se bolesniku daju svaka tri sata injekcije. Još je tu bila sestra Dorin, pa mi je pomogla. Cijelu noć morala sam davati injekcije kristalnog penicilina. Bolesnik je napokon došao k sebi i ujutro je normalno jeo i hodao.

Nakon tako naporne noći morala sam nastaviti službu i odraditi još svoje redovito radno vrijeme. Dok moji kolege imaju svaki po jedan odjel s 18 kreveta, ja imam ženski odjel sa 33 kreveta, i tu imam 31 ženu i četvero djece. Od toga šest njih je bez nogu i ruku, jedna je slijepa, a osam ih je u gnojnim ranama, dok četiri njih osim gube boluju još i od tuberkuloze.

Često se pitam: Gospodine, zašto ta naša braća moraju toliko trpjeti? Možda te ja više vrijeđam nego oni, a ti si meni dao zdrave ruke, noge, oči i sve drugo. Možda oni trpe za moje grijehove?! Možda za grijehe nekoga od nas...

Možda se gdjekoji od nas žalosti što nema auto, televizor, radio, lijep stan... Ali nemojmo zaboraviti zahvaliti dragom Bogu da imamo najveće bogatstvo: zdrave ruke, noge, da možemo hodati, raditi, gledati i do sita se najesti, dok, eto, tolika naša braća svega toga nemaju. A zašto? Jer premalo ima onih koji bi znali od svega nešto žrtvovati da onima koji nemaju olakšaju život. Manje bi bilo patnje, kad bi bilo više srdaca koja bi znala svoje sile i same sebe žrtvovati za druge...

Emica Verlić

Ponovo na svom poslu

Naša misionarka u Zambiji Monika Okrugić prošlog je ljeta pohodila domovinu. Uglavnom se zadržala u svom rodnom mjestu Moroviću, ali je u međuvremenu pohodila Zagreb, Mariju Bistricu, Split, Solin i Sarajevo. Pred kraj rujna vratila se opet u svoju misijsku postaju Mansu. Nakon povratka u Zambiju javila se dva puta, sredinom listopada i pred Božić prošle godine. Iz ta dva pisma vadimo neke dijelove.

U svom pismu od sredine listopada piše između ostalog:

— Sretno sam stigla do Lusake. Tamo me dočekao jedan brat Kanađanin i odmah smo pohodili brata Iliju Dilbera, jer nije daleko. Sutradan sam s njime otišla u Čibombo da vidim crkvu što ju je on izgradio na spomen tisućutristote godišnjice pokrštenja Hrvata i tisućgodišnjice prve poznate crkve posvećene Gospi na hrvatskom tlu. Ilija se uistinu ima čime podičiti.

Na povratku iz Čibomba navratili smo u u Litetu da pozdravimo sestru Emicu i Ivanku. Našli smo ih obje u dobrome zdravlju. Zadržale su nas na ručku.

Kad sam napokon stigla u Mansu, bilo je tamo 46 stupnjeva vrućine. Morala sam pričekati da mi donesu moju prtljagu. Čekala sam samo deset minuta, ali sunce me je toliko ošamutilo da sam nakon toga morala odležati dva dana dok sam se ponovo oporavila. Nisam mogla ništa jesti. Polako sam se ipak oporavila i započela sam radom. Ovdje je stalno temperatura između 40 i 43 stupnja, pa se tek dopodne može nešto raditi. Čekamo kišu da nam rashladi zrak.

U Mansi je sve u redu. Već su me došla pozdraviti sva djeca koja nam dolaze na nedjeljnu svetu misu, a jasno je da sam svako od njih nadarila kojim bombonom.

U pismu pred Božić javlja između ostalog:

— Još mislim na svoje dane odmora u domovini i u Kanadi. Iako nije sve išlo po predviđenom planu, ipak sam se uspjela odmoriti. U Kanadi sam pohodila svoga brata i sestru, a u domovini roditelje i braću. Susrela sam i mnoge prijatelje i s njima sam se pozdravila i porazgovorila.

U Kanadi smo 2. srpnja 1977. proslavili 25. godišnjicu našeg Instituta Oblatkinja Bezgrješne. Tu smo se porazgovorili o dosadašnjem radu našeg Instituta, a ujedno smo pravile nacrte za budućnost. Ondje sam obavila i svoje duhovne vježbe da se tako i duhovno obnovim, a ne samo tjelesno. Na putu u domovinu hodočastila sam u Lurd da se preporučim Majci Božjoj, da mi Ona dade snage i zdravlja kako bih još mnogo mogla učiniti za Njezina Sina.

U domovini su me svugdje primili s velikom pažnjom i ljubavlju, pa se na tome svima od srca zahvaljujem.

Dok ovo pišem, već je kišno doba, pa je temperatura pala na 25 do 30 stupnjeva, a to je posve normalno. U subotu 17. prosinca navečer išla sam na misu prijekim putem kroz šikaru. Odjednom čujem kako me tri žene zovu. Pokazale su mi što su nabavile za večeru. Pitaju me da li bih htjela to, pa da će mi sve to pokloniti. Možda mislite da su to bile gljive? Ne, to su bile kao olovka debele gusjenice.

Jedna od tih žena otvorila je košaru, a u njoj vrve same gusjenice. Možete si predstaviti kako sam kiselo lice napravila. Rekla sam im da mi to ne jedemo, pa ni ne znam kako se takve stvari spremaju. Odgovorile su mi da gusjenice i ne trebam kuhati, jer su žive mnogo ukusnije. No mi ih kuhamo zato što bi nam žive lako utekle.

Nemojte se bojati da ću vas počastiti takvim jelom! Dat ćemo vam ono što možete jesti, ali samo dođite da vidite što mi ovdje radimo. Ako se odazovete, odmah vam kažem da ćemo vam naći i obilje posla, jer nas je premalo, a žetva je velika. Upravo nam je oboljela jedna naša sestra. Počele su joj se kočiti ruke i noge, a liječnici ne mogu ustanoviti kakva je to bolest. Morat ćemo je prebaciti na liječenje u Evropu ili u Kanadu. Ona ne bi željela u Kanadu jer se boji da je više neće pustiti natrag u Zambiju, a željela bi Bogu prikazati sve svoje sile tu u misijama.

Dakle, ako koja idealna djevojka želi doći nama u pomoć, neka mi piše, a ja ću joj odgovoriti što da čini. Moja adresa je: Miss Monika Okrugić, Mansa, P. O. Box 36. Zambia, Africa.

Budem li premještena u Lusaku, javit ću vam. Pozdravljam sve prijatelje misija!

Monika Okrugić

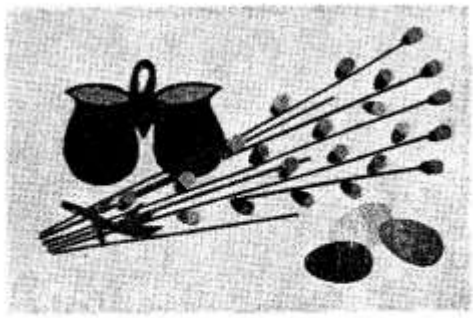

SRETAN USKRS

SVOJIM
PRIJATELJIMA
I
DOBROČINITELJIMA
ŽELE

OTAC ANTE SA SVOJIM MLADIM PRIJATELJIMA

ČASNI BRAT ILIJA PRIJE NEGO PODE NA PUT

SESTRA EMICA VERLIĆ, SRETNA ŠTO SVOJIM RADOM MOŽE SVJEDOČITI ZA USKRSLOGA

MONIKA OKRUGIĆ KOJA SVOJIM PRIJATELJIMA NUDI USKRSNI DAR

I SVI OSTALI NAŠI MISIONARI I MISIONARKE

Naši pomoćnici u »Jesu Ashram«

Prije kratkog vremena čuli smo što o našoj sestri Ivani Stakor i njezinu radu kaže savjetnik isusovačkog Generala za indijske isusovačke provincije. On je u Rimu kazao jednome od naših: »Poznajete li vi sestru Ivanu Stakor? Ona u Indiji čini prava čudesa!« Drago nam je čuti takav sud o toj našoj misionarki čije djelovanje mnogi naši vjernici u domovini malo poznaju ili ga uopće ne poznaju. No i ona nam se sama javila početkom siječnja ove godine.

Prilično sam dobro. Najviše živim u bolnici »Jesu Ashram«, jer je moj samostan »Pradhan Nagar« u gradu Siliguriju udaljen odavde 6 kilometara. U njega se navraćam svaki dan kad idem onamo na svetu misu, budući da ovdje nemamo mise svaki dan, nego samo petkom i nedjeljom.

Ovdje u Jesu Ashram imam 15 djevojaka koje mi pomažu. Pet ih je kvalificirano za medicinske sestre, a drugih pet uz njih uče za medicinske sestre. Dvije su učiteljice u maloj školi za djecu bolesnih roditelja i onih koji kod nas rade. U školi imamo 60 takve djece. Dvije se brinu za malu djecu, a jedna je kuharica, koja ima na brizi šest naših kuhinja. Tri kuhinje se nalaze u bolnici za tuberkulozne bolesnike, kojih je svega 140; jedna kuhinja služi za 50 gubavaca; zatim je posebna kuhinja za ono 60 školske djece; i napokon kuhinja za bolesnike koji boluju od drugih bolesti, a ima ih stotinu, te za bolničko osoblje (23 osobe!).

Iz Siligurija dolaze nam tri mladića da nam pomognu u poslovima u bolnici. Jedan od njih pomaže u bolnici za tuberkulozne, drugi radi u vrtu, a treći nabavlja hranu.

Od 15 spomenutih pomoćnica četiri su udate i dolaze na posao od svoje kuće, dok ostalih deset stanuje sa mnom. Sve su one naše vjere. Želimo naime da na taj način te djevojke lakše odgajamo u vjeri. U bolnici imamo malu kapelicu i u njoj obavljamo redovito jutarnju molitvu, zatim se ponovo sakupimo tu u tri sata popodne i naveče, kad molimo krunicu, čitamo nešto iz Svetog pisma i pjevamo.

GUBAVCI ČEKAJU U REDOVIMA DA DOBIJU LIJEK, HRANU, ODJEĆU I KOJU RIJEČ UTJEHE I OHRABRENJA

SIROMAŠNE UDOVICE ŽANJU RIŽU NA POLJU BLIZU »JESU ASHRAM«

I neki bolesnici su katolici. Sad ih je svega 13. Pred Božić smo imali neka krštenja. Naš dobri gubavac Šantu, koji je ujedno pomoćnik u našoj bolnici, primio je sveto krštenje i dobio je ime Martin. Kršteno je i dijete našeg kuhara. Dali smo mu ime Petar. Sveto krštenje primio je i dječak kojeg smo spasili iz vatre. Ta krštenja za nas ovdje veoma mnogo znače jer to djeluje i na ostale bolesnike i približava ih našoj vjeri.

Ja sam dobila dopuštenje da našim bolesnicima katolicima dijelim svetu pričest. Redovito svake nedjelje idem u našu malu bolnicu za gubavce, gdje se nalaze trojica katolika. Tu oni imaju neki zbor pa u takvoj zgodi pjevaju. Naš bolesnik Toma moli glasno tako dirljivo da to čovjeka potresa. Koji put idem do njih preko polja pješice, a kad je blato i voda, uzmem svoj auto-rikšu, pa idem cestom.

Našem pomoćniku gubavom Martinu Šantu nabavila sam bicikl da lakše dođe ovamo po razne stvari, napose po lijekove za gubavce. On čisti i povezuje gubavcima rane. Sve to čini s mnogo ljubaznosti i pažnje.

Zahvaljujući darovima dobročinitelja, prošle godine nabavili smo za naše gubavce i druge bolesnike oko 1500 gunjeva da se u zimi imaju čime pokriti, jer je ovdje podno Himalaje u zimskim mjesecima veoma hladno.

Prošli Božić proslavili smo na zaista katolički način. Svim bolesnicima dali smo mali paket. Jaslice su bile smještene pred glavnom zgradom, a velika je zvijezda visoko gore u zraku noću krasno svijetlila. Sveta misa bila je baš pred glavnom zgradom. Tako su svi koji su mogli doći prisustvovali. Svih nas je bilo na misi oko 200.

Na svetu misu ponoćku išli smo u Siliguri, u našu župnu crkvu.

Eto, napisala sam vam bar nešto o našem životu i radu ovdje u Jesu Ashram. Na kraju pozdravljam zajedno sa svojih 370 bolesnika i pomoćnica sve naše prijatelje i dobročinitelje. Neka sa svima vama ostane Božji blagoslov!

s. Ivana Stakor

SESTRA IVANA SA VOJIM SURADNICIMA ŽELI SVIM DOBROCINITELJIMA SRETAN I BLAGOSLOVIJEN USKRS

Maca moga kuhara

Otac Gabrić nam je na raznim primjerima već više puta iznio kako se jaka vjera zna naći među novoobraćenicima. I u ovom člančiću ponovo nam opisuje jedan takav dirljiv primjer žive vjere.

Moj kuhar Budhu duša je od čovjeka. Ne bi boljeg našli ni u — Splitu, ni u Metkoviću. Dobra duša, dobar čovjek, no kao kuhar ... Ma, eto, bolje je i za to reći: dobar! Inače mi nitko neće u pohode, ako reknem da ne kuha dobro! Smiješa moj dobri Budhu razne smjese, i one mi drže moju vitku liniju. Pa iako hrana nije baš najbolja, onaj njegov smješak sve to zasladi i osladi.

Nego skoro mi moj dragi Budhu nastrada! Spavao je na verandi misijske postaje. Unutra je bila strašna sparina, pa je na verandi ipak bolje.

Ujutro je uz jastuk ležala mrtva zmija otrovnica »šakamuti«, koja je gora i od kobre. I do nje naša maca, velika Budhova prijateljica. Ona je uvijek uz njega, jer on uvijek ima nešto za nju.

Iako mrtva, otrovnica nas je dobro zastrašila. A Budhu? Ni da bi okom trepnuo. Prekrižio se, izmolio molitve Isusu, Gospi, Anđelima Čuvarima, i onda onako djetinje, pun žive vjere i pouzdanja u Božju providnost, reče: »Pa zašto bi mene zmija ugrizla? Ja nisam nikome zla učinio! (I zbilja nije! Kako je divna karaktera, ni neće!) Moj Anđeo Čuvar rekao je mojoj maci da pazi na mene i maca je zmiju uhvatila za glavu i usmrtila je!«.

I mirno se opet prekrižio kao da se ništa nije dogodilo. »Dragi Isus bit će i nadalje uza me i braniti me, samo da ja uvijek ostanem uz Njega!«

Eto, neka se ispuni ta vruća želja mog dragog Budhua i u njegovu životu, pa i u životu svih nas, da Isus bude uz nas i mi uz Isusa!

Ante Gabrić

nove knjige

DUHOVNI SPJEV — napisao sv. Ivan od Križa, naučitelj Crkve, jest zanosna epopeja, ushit nad djelima koja Bog stvara u svemiru — duše; u srcu svoje zaručnice. Bog i duša su u središtu Spjeva. U mističnom zagrljaju. Tu se grli Nebo sa Zemljom, božansko s čovječanskim, nadnarav s naravi. Ivanova su djela poziv pravim jedinim i vječnim izvorima: da duša pronađe svoj Bitak, svoje vlastitosti, svoju slobodu; svoj duboki život u Bogu. Oprema knjige je prvorazredna, višebojna, s plastifikacijom. Primjerci su broširani i s tvrdim uvezom. Cijena 120 d. Narudžbe prima: SYPOSION, Samostan sv. Klare, Končareva 29, 58000 Split.

Životopisi Božjih ugodnika

U biblioteci svake župe i kršćanskog doma trebale bi se naći neke od ovih knjiga:

PRINC GONZAGA lik sv. Alojzija — 35 d
SVETAC I NJEGOV DEMON — župnik arški — 35 d
NAŠ VELIKI LANG — 50 d
MEĐU INDIJANCIMA - 50 d
PJESMA O BERNARDICI — 50 d
MILAN PAVELIĆ — životopis poznatog pjesnika — 50 d
SV. MARGARETA ALACOQUE — 50 d
PLANINAR STANKO — 20 d
POD OPANCIMA U NEBO — 80 d
MUČENIK CRVENOG OTOKA — 20 d

Narudžbe: S. Dilber 41001, Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 33

Upravo je iz tiska izašlo novo jubilarno izdanje molitvenika **PUT U ŽIVOT.** Molitvenik je vrlo bogat sadržajem. Uvez je solidan i ukusan, u bijelo ili plavo platno. Format mali, džepni. Cijena 40 d. do 1. lipnja, kasnije 50 d. Narudžbe prima: Uprava lista »Marija«, Kazališni trg 3, Split.

ISUS — Preveo F. Mašić, a napisao osobni prijatelj Pavla VI, francuski akademik J. Guitton. Ima 290 str., 9 Meštrovićevih reprodukcija reljefa. Imamo životopise svetaca; imamo biografije velikih ljudi; ali na hrvatskom jeziku sada nemamo ništa zaokruženo, sistematski napisano što bismo mogli dati u ruke onome koga ozbiljno zanima glavna ličnost kršćasntva i čovječanstva — ISUS KRIST. Ovom knjigom popunjava se ta velika praznina. Naručuje se: S. Dilber, 41000 Zagreb, Palmotićeva 31. Cijena 150 dinara.

MISIJSKA NAOBRAZBA

Međunarodno tajništvo Papinske misijske zajednice otvorilo je tečaj misijske naobrazbe putem napisanih predavanja. To je neka vrsta dopisne škole.

Predavanja mogu odlično poslužiti misijskom odgoju u našoj Crkvi; mogu poslužiti i kao razmatranje za vrijeme različitih duhovnih obnova.

Stoga svi koji žele primati predavanje Tečaja misijske naobrazbe, neka se obrate na Uredništvo »Radosne vijesti« u Sarajevu, R. Lakića 7.

+

O. FILIP MAŠIĆ, Isusovac umro je 1. ožujka 1978. u Zagrebu, Palmotićeva 33, u 84. godini života, 66. redovništva i 51. svećeništva. O. Filip je prije rata neko vrijeme uređivao GLASNIK, a poznat je i kao prevodilac mnogih duhovnih knjiga.

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU ...

... i m. Klaudiji za uspjeh apostolskog djelovanja u župi. — S. Severina i s. Anastazija
... i m. Klaudiji za pomoć na ispitu. — M. G.
... i m. Klaudiji za pomoć prilikom teške operacije. — V. S., Zagreb
... i m. Kaludiji za mnoge milosti u životu. — M. Z. Filipović
... i m. Klaudiji za mnoge milosti u životu. N. N., Zagreb
... na uspjeloj operaciji moga unuka Neđe. Stanko, D. Hrasno
... Gospi Sinjskoj, sv. Tereziji od maloga Isusa i sv. Antuna za ozdravljenje moga unuka, za sretan porođaj moje nećakinje i za mnoge druge milosti. — Zahvalna N. N., Split
... Majci Božjoj Bistričkoj i bl. Leopoldu za sretan porod kćeri. — Kata Pavošević, Vinogradci
... i sv. Antunu za primljene milosti. — Ana O., Zagreb
... Gospi od brze pomoći, i sv. Nikoli Putniku što mi je unuk došao iz vojske i što mi je unuka sretno rodila. — Kata Ivanišić, Črnkovci
... za zaposlenje jednoga sina i za sretno položen ispit drugoga sina. — A. P., Stružec
... i Gospi od brze pomoći za neputovo ozdravljenje i za mnoge druge milosti. — N. Klešković, Župa (kod Dubrovnika)
... i sv. Anti što sam dobro prošla u prometnoj nesreći. — Slavica Belecan Banja Luka
... i m. Kaludiji za mir u tri obitelji. — Biserka
... i m. Kaludiji za ozdravljenje slomljene noge. — N. N.
... i m. Kaludiji za ispražnjenje naše kuće nakon 36 godina. — N. N, Osijek
... i m. Kaludiji za obraćenje jedne osobe. — N. N., Varaždin
... i m. Kaludiji uz preporuku za mir u jednoj obitelji. — Sl. Brod
... i m. Kaludiji za zaposlenje invalida. — Darinka Marković
... sv. Josipu i sv. Antunu za zdravlje, za nađenu stvar, za penziju i za sve milosti kroz 75 godina života. — Stjepan Maruna, Podgorje
... i svim svecima na brzom ozdravljenju. — A. P., Vinkovci
... na primljenim milostima uz preporuku za zdravlje obitelji. — Marija Kolundžić, Velika
... i Gospi od brze pomoći za uslišane molitve. — Katica Perić, Gorjani
... za primljene milosti. — Jandro Ercegović, Sunja
... Gospi Trsatskoj i sv. Ani za mnoge milosti u obitelji. — Č. A.
... i bl. Leopoldu što mi je unuka sretno prošla na glavnom ispitu i za mnoge druge milosti. Kata Vuković, Bošnjaci
... i Gospi od brze pomoći za zdravlje. Primila sam više nego sam molila! T. M., Ljubeščica
... sv. Josipu, sv. Anti i bl. Leopoldu za sve primljene milosti. — N. N., Osijek
... presv. Trojstvu i bl. Leopoldu za ozdravljenje. — Blaž K., Subotica
... i Gospi od brze pomoći za majčino i moje zdravlje te na primljenim milostima u više navrata. — I. D., Zagreb
... uz preporuku za zdravlje da mogu i nadalje služiti Crkvi. — Jozo Benić, Feričanci
... i Gospi od brze pomoći na uslišanoj molbi. — Ana Dolički, Lipovljani
... za ukazanu milost. — Đ. Marija, Njemačka
... Gospi od brze pomoći, sv. Judi Tadiju i svim svetima na primljenim milostima A. V. iz Slavonije
... i Majci Božjoj od suza na monogim primljenim milostima. — A. Krznarić, Pož. Sesvete
... i Gospi od brze pomoći za sretno ozdravljenje. — A. K., Vučipolje
... i sv. Antunu za zdravlje. — Kata Križanac, Bizovac
... i sv. Anti za sretan porod i muško dijete. — M. S., Zenica
... za utjehu u velikoj žalosti i za primljene milosti. — Bara Delić, Babina Greda
... sv. Josipu i dušama u čistilištu za mnoge primljene milosti. — V. S., Rude
... za sve primljene milosti — Vera Augustin, Zagreb
... sv. Valentinu i ostalim zaštitnicima za zdravlje i za sve druge milosti. — T. J., Ivanska
... za sve primljene milosti. — Milica Japirko, Solin
... Gospi od brze pomoći i svetim zaštitnicima što mi je muž sretno stigao s puta i na drugm milostima. — Zahvalna supruga, Privlaka
... i sv. Antunu na dosad primljenim milostima. — Zahvalna Nada R., Njemačka
... sv. Josipu, sv. Antunu i sv. Roku na primljenim milostima. — N. N., G.
... Majci Božjoj od suza i svim svetima što su mi se djeca smirila i za uslišane molbe, — Mara T., Njemačka

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

razmišljajmo uz bibliju

Tko je taj „učitelj pravde“?

Ivan Krstitelj preokreće ovo poimanje. Za njega je uronjavanje u vodu čin koji se ne ponavlja. Ostvaruje se samo jedanput kao pečat konačnog duhovnog obraćenja.

Drugi se pogledi Ivanova poučavanja podudaraju s esenskim poučavanjem. Tako se monasi Mrtvog mora neprestano pozivaju na Izaiju, koga uvijek štuju. Isto treba reći o očekivanju Mesije i o aktivnom spremanju za njegov dolazak. Osim toga Ivan živi strogo kao i esenci, hraneći se u bitnom skakavcima i šumskim medom.

IVAN I ESENCI

To je bio razlog zbog kojeg je Ernest Renane rekao da je »kršćanstvo esenizam koji je imao uspjeha«.

Takav sud treba odbaciti! Prije svega — kako nastaje esenizam? Nastao je koncem 2. vijeka prije Krista u vremenu duhovnog padanja, za asmonejske dinastije. Nije to svakako bilo za pređa te dinastije — Makabejaca. Međutim, započeo je raditi kvasac reforme. U ovo vrijeme neki svećenici i vrlo pobožni Židovi laici odbaciše službeno židovstvo i osnovaše kumransku zajednicu pod vodstvom jednog svećenika, koji se prema rukopisima otkrivenim 1947. nazivao »Učiteljem pravde«. Poslije će ga ubiti otpadnička sekta.

DOBRO I ZLO

Ne poznajemo imena toga utemeljitelja esena, jer je u ime poštivanja bilo zabranjeno da se izgovori ili napiše. Eseni pripisuju svome »Učitelju pravde« objave čudesnih i istinitih tajni skrivenih u Sv. Pismu. Prema njihovoj nauci Bog je ustanovio za čovjeka dva duha: Duha istine i duha izopačenosti. Ovi su duši isto što i »knez svjetla i anđeo tmine«. Ljudi se iz pokoljenja u pokoljenje dijele za jedno ili drugo polje.

Taj dualizam u opreci je sa strogim židovskim monoteizmom (jedan jedincati Bog). Eseni kušaju da svladaju protuslovlje, tvrdeći da će konac vremena vidjeti konačnu pobjedu Boga i dolazak njegova kraljevstva. Prema njima konac vremena je već počeo, što znaju jedino oni i bit će svjedoci Božjeg trijumfa kao Božji anđeli. Obvezuju se, naime, da će provoditi anđeoski život strogošću i čistoćom koja vlada u njihovu samostanu u Qumranu.

ESENSKA BAŠTINA

Nema sumnje da su ti pojmovi u nekoj vezi s kršćanstvom. U Evanđelju sv. Ivana, naročito u uvodu, suprotstavljaju se sile dobra silama zla, sila istine sili zablude, sila svjetla sili tame. U istom Evanđelju govori se o »Riječi Stvoritelju«. Eseni naučavaju da Božja misao izvodi svijet iz ničega.

Kod sv. Pavla nalazimo karakteristične esenske izjave, kao što su »baština svetaca« što je Bog mora saopćiti učenicima«, i »čudesni misteriji« koje im je Bog objavio.

Sam Isus govori o »sinovima svjetla« i o »novom Savezu«.

Na koncu imamo osobu »Učitelja pravde«. Eseni očekuju njegov povratak, što podsjeća na Isusovo vraćanje. I jedan i drugi čuvari su istine koju valja objaviti učenicima, i jedan i drugi puni su nepokolebljiva pouzdanja, istim bolnim osjećanjem s obzirom na grijeh; i jedan i drugi prognani su i na smrt osuđeni od strane velikih svećenika.

Postoje i druge sličnosti: objavljeno je da su se Isus i njegovi učenici vjerojatno služili kalendarom monaha iz Oumrana. Običaj zajedničkog blagovanja podsjeća na esenska pravila. Zajednica, sastavljena od Isusa i dvanaestorice apostola, podsjeća na vijeće dvanaestorije iz Qumrana.

LJUBAV ILI ZAKON

Pažljivo ispitivanje otkriva ipak goleme razlike. Sličnosti su izvanje, razlike bitne.

Eseni su vrlo privrženi legalnom i formalnom obdržavanju. Isus im je u tome oprečan. Tako Isus uči da je n. pr. subota za čovjeka, a ne čovjek radi subote. Liječeći toga dana čovjeka s vodenom bolešću, pita farizeje koji se sablažnjuju: »Koji od vas, ako mu sin ili goveče padne u bunar, neće ga izvući također subotom?«.

Eseni su mislili da postaju nečisti i najkraćim dodirom sa strancima. Isus nema »stranih«. Jede s »nečistima«, pušta u svoju blizinu Magdalenu, ulazi u kuću poganina stotnika, na što eseni nisu smjeli ni pomisliti. Nakon što je Isus spriječio ubijanje žene preljubnice, progovara s njome i otpušta je oprostivši joj grijehe.

PREZIRANJE FORMALIZMA

U svim zgodama života očituje Isus to preziranje formalizma, kad je u opreci s ljubavlju. Za Isusa je ljubav »bojna kola« što sve isprevrću. To preziranje samo vanjštine i legalnosti ispunilo bi svakoga esena zgražanjem i strahom.

Ovdje dolazi do izražaja korjenito razlikovanje između kršćanstva i esenizma, Isusa i »Učitelja pravde«. Isus se guši u narodu, prima grešnike i mali svijet, dok je »Učitelj pravde« misteriozna glava, skrupulozno legalan, osuđuje svaki doticaj s »nečistima«.

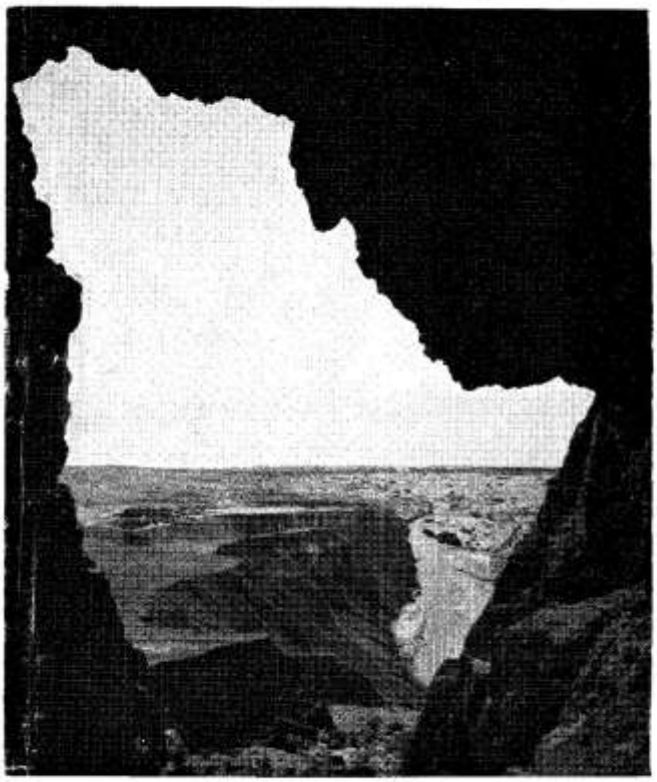

PRVI STANOVI ESENA BILE SU SPILJE NA OBALI MRTVOG MORA.

ESENI SU BILI VRLO PRIVRŽENI ZAKONSKOM I VANJSKOM OBDRŽAVANJU BOŽJIH ZAPOVJEDI.

Esenizam je svećenička skupina malog broja izabranika, izabrani otok koji pretpostavlja »vanjski svijet«. Kršćanstvo nije drugi esenizam, nego njegova korjenita protivnost: nudi »novi savez svim ljudima dobre volje« i postat će općenitom vjerom.

Pranje ruku u katoličkoj liturgiji za sv. Mise sačuvalo je starinsko značenje pranja. U prvim kršćanskim vremenima prali su ruke također i vjernici. Općenito se to činilo prije ulaženja u crkvu — u crkvenom predvorju. Na to nas danas podsjeća umakanje prstiju u blagoslovljenu vodu na ulazu u crkvu zajedno s križanjem.

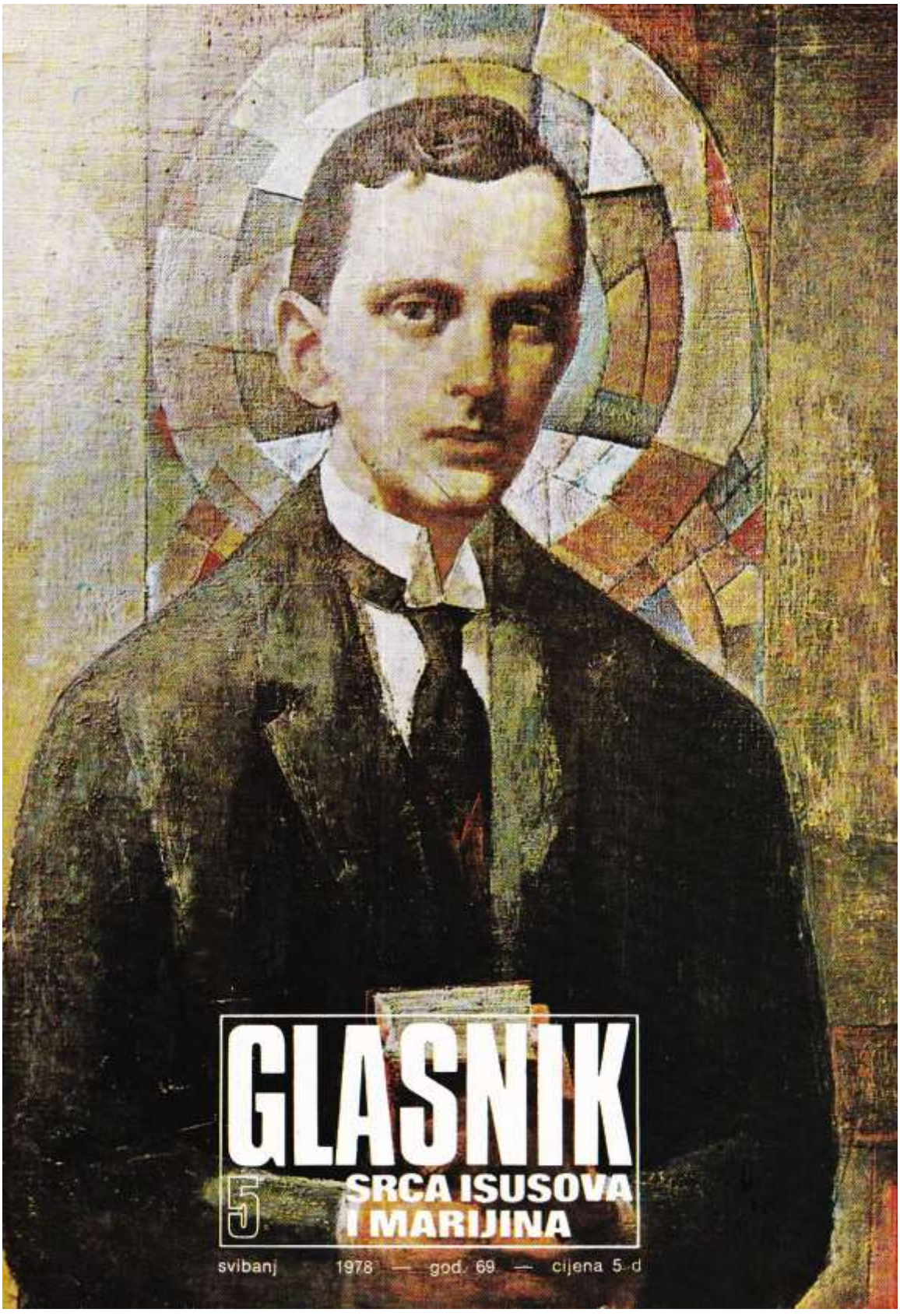

GLASNIK

5

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

svibanj 1978 — god. 69 — cijena 5 d

Naslovna strana:

IVAN MERZ (Naslikao Mladen Veža, akademski slikar)

Na zadnjoj strani:

KUĆNI OLTARIĆ KARDINALA HAULIKA (Dijecezanski muzej katedrale u Zagrebu)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. - Odgovorni urednik Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka na više dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Dobro nam došao!

(Uz prijenos tijela dra Ivana Merza u crkvu Srca Isusova)

Dobro nam došao smioni naš Orle!

Dobro nam došao, dragi prijatelju, brate i učitelju! Dobro nam došao u našu sredinu, da Te tu možemo uvijek i lakše u duhu gledati, Tebe slušati, Tebi se diviti (onome što je Bog u Tebi izveo). Da Te imamo kao vječiti Memento, kao neprestani Sursum corda (Gore srca), kao neprestani poticaj i ohrabrenje, kao vodiča i pomoćnika na putu života.

Obamrlo je srce mlade Hrvatske, kad je onoga prijepodneva, 10. svibnja 1928. zaplakalo veliko zvono zagrebačke katedrale. dr. Ivan Merz je umro, dr Merz je mrtav!

S dubokom žalošću, ali i sa svjetlim ponosom i duhovnom radošću ispratili su ga njegovi orlovi i orlice na Mirogoj i ostavili ga da počiva u sjeni vitkih čempresa, što se tako divno k nebu propinju. I počivao je tamo dugo, sve do sada, primajući brojne posjete. Šuteći je govorio — tako glasno i tako divno — o Božjoj moći i dobroti, primao molitve mlade Hrvatske i prinosio ih prijestolju Božjemu.

Ali došao je, hvala Bogu, čas da siđe s Mirogoja, da dođe opet među nas, da ne moramo ići tražiti život među mrtvima.

Tu među nama, među živima ljudima, u crkvi, u koju si svaki dan kroz nekoliko godina do kraja svoga života dolazio, da dadeš Bogu žrtvu hvale, žrtvu svoje vjere, ljubavi i predanja — tu je Tvoje mjesto.

Svijetli nam, Božji Orle, budi svjetlo naše domovine, koju si toliko ljubio! Pokazuj nam put u nebo i moli se za nas! Gledaj nas s neba, a naskoro daj Bože, i s oltara!

Antun Bauer

uredníkova riječ

Što smo ovaj svibanjski broj GLASNIKA posvetili Mariji, našoj Nebeskoj majci, to nikoga ne može začuditi.

Što smo progovorili i našim zemaljskim majkama, i to je u svibnju razumljivo.

Ali zašto smo toliko mjesta dali dru Ivanu Merzu zbog njegova izvanrednog, rekli bismo, svetačkog života. Radi se o tome da se on jednog dana pojavi na oltarima kao naš zagovornik i pomoćnik. Biskupjisko istraživanje pobudilo je velike nade.

Dr Merz je katolik za DANAŠNJE vrijeme: duboki intelektualac, koji je svoju vjeru razumski znao opravdati; veliki ljubitelj Crkve i Pape; profesor liturgijske obnove i razmatranja; učitelj kako se može katolička stvar ne samo sačuvati, nego i prenositi na mlađi naraštaj; pravi domoljub svoga naroda, iz kojega, doduše, nije krvno potekao, ali koji mu je dao svoju domovinu.

Dr Merz je praktično Evanđelje onom koji želi danas doživljavati vječnu baštinu Isusa Krista.

Na kraju ovoga broja GLASNIKA nabrojili smo knjige koje su izdane o tom našem velikanu uma i srca. Upozorujemo da svake godine nekoliko puta izlazi i poseban bilten dra Merza.

U ovom broju donosimo samo vijest o pohodu domovini dvaju Božjih živućih ugodnika — Majke Terezije i oca Gabrića. U slijedećem ćemo pokazati kako nas Isus nije zaboravio. Obišao nas je po svojim poniznim i vjernim slugama, koji su nam očitovali to novo lice Crkve budućnosti.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 69. SVIBANJ 1978. BR. 5

S A D R Ž A J

HVALA NA PISMU — — — 152
SREDSTVA DRUŠTVENOGA PRIOPĆAVANJA, F. Š. — — — 154
RUKA U DŽEPU: KRUNICA MEĐU PRSTIMA, M. Starčević — 155
MAJKA U HRVATSKOJ PJESMI, M. C. — — — — — — 156
ISTINE O MARIJI NISU POLJULJANE, A. Katalinić — — — 158
NAŠ DOBRI BRAT IVAN, M. Preisler — — — — — 161
ILI KATOLIK — ILI NIŠTA!, B. Nagy — — — — — — 162
ŽIVOTNI PUT IVANA MERZA, M. Starčević — — — — — 164
MOJA MOLITVA IDE GOSPI, B. Nagy — — — — — — 166
MAJKA TEREZIJA I OTAC ANTE U DOMOVINI, Fotoreportaža 168
NE PRETJERUJEMO LI O MARIJI?, I. Fuček — — — — 170
NOVA GENERACIJA, M. S. — 172
RUGANJE JE PRESTALO, J. P. — 174
MAJKA, Š. Vuković — — — 176
PREMA BEATIFIKACIJI PETRA BARBARIĆA, J. Antolović — 177
DJELOTVORNO MISIJSKO SVJEDOČANSTVO, J. Antolović — 178
MEĐU NOVOOBRAĆENICIMA, A. Gabrić — — — — — 179
LJUDI SVE VIŠE TRAŽE BOGA, S. Mužinić — — — — — 180
HVALA GOSPODINU NA MILOSTI ZVANJA!, Z. Miketinac — — 181
TRPIMO ZAJEDNO S VJERNICIMA, S. Novotny — — — — 182
VRAČEVI RAZBILI GOSPIN KIP, I. Dilber — — — — — 183
NOVE KNJIGE — — — — 184
ZAHVALNICE — — — — 185
NAJEDANPUT EVO JERUZALEMA!, P. Bulat — — — — 186

hvala na pismu

Kroz pisma često možemo mnogo bolje upoznati dušu i nutrinu osobe koja piše nego što se to može iz drugih dokumenata. Ivan je vodio opširnu korespondenciju s raznim osobama i mnoga od tih pisama sačuvala su nam se.

Veoma značajno bilo je njegovo dopisivanje iz Pariza s roditeljima. U tim pismima vidi se Ivanovo potpuno prihvaćanje kršćanskih vrijednosti, koje postaju norma njegova života, što njegovi roditelji nisu onda shvaćali.

IVANOV RUKOPIS

OCU

Ivan najprije citira riječi svetog Pavla: **»Braćo, hoću da se hvalim samo križem našega Gospodina Isusa Krista radi kojega mi je svijet raspet i ja svijetu.« (Razmaknute riječi Ivan je podcrtao u originalu.) Zatim Ivan nastavlja:**

»Dobro meditirajte o značenju podcrtanih riječi. U tome leži filozofija sreće: valja postaviti težište svih naših želja u onaj svijet, sebe posve zaboraviti, radeći za Našega Gospodina Isusa Krista, koji je jedini vječan. Ti bi mi mogao reći da bismo s tim idejama svi mogli umrijeti od gladi. Tako mama sigurno misli. Držim da naše logičke dedukcije moraju biti konsekventne. Ako, naime, vjerujemo u apsolutno Božanstvo, a pretpostavljam da i mama u to vjeruje, tada nema slučaja. Moramo, dakle, činiti uvijek volju Božju ... Molim, javite mi svaku opozicionalnu misao, da tako uzmognemo u međusobnom nastojanju za ovo dvadeset-trideset godina, što nam je možda biti na zemlji, upotrijebiti sve naše energije, da spasimo naše duše i što više duša naših bližnjih ... Ljubi Vas Vaš sin i brat u Isusu Kristu. Na dan sv. Dionizija Areopagite 1921.

IVAN KAO STUDENT U BEČU

MAJCI

Zabrinutoj majci, koja nije shvaćala takve Ivanove misli i stavove, Ivan odgovara u jednom od slijedećih pisama ovako:

»Katolička je vjera moje životno zvanje i mora to biti svakom pojedinom čovjeku bez iznimke. Budući da je ovaj život samo kratka priprava za vječnost, to je naravno da sav naš rad ide za tim. Jedan se ženi da dobavi nove stanovnike neba, drugi je novinar i širi istinu, jedan je željezničar i pridonosi brzom širenju Kraljevstva Božjega itd.

To se čini neobično, jer živimo u stoljeću, gdje je jadno duhovno stanje. Zaboravilo se na natprirodno misliti i živi se i umire, a da se ne zna zašto. Moguće je, da će to jadno stanje doći napokon kraju, ali mi se ne smijemo dati zgnječiti od ove blatne atmosfere u kojoj živimo ...«

PRIJATELJU

Iz Pariza piše Ivan i bolesnom prijatelju Draganu Maroševiću o dojmovima iz Lurda pa na to nadovezuje svoje misli o trpljenju i potiče prijatelja da ga prihvati i prikaže Bogu za duhovno dobro drugih.

»Znam da je teško trpjeti, ali neki ljudi imaju poziv trpljenja. Mi smo tijelo Kristovo, te su u njemu uloge podijeljene. Jedni moraju trpjeti, da uklone kaznu Božju koja bi se morala stresti na okolicu. Huysmans bi nazvao te

IVAN S OCEM ZA VRIJEME RATA

odabranike mističnim gromobranima. Jesi li ikada na to pomišljao da ti trpiš za naš pokret? (Katolički pokret u Hrvatskoj — primj. ur.). Jesi li svoje muke prikazao Gospodinu Kristu za pokret? Katolicizam se neće širiti u nas ako ne bude bilo R a d n i k a, M o l i t e l j a i P a t n i k a. To je jedan zakon u širenju Kraljevstva Božjega na zemlji. Naš pokret je stvorio do sada samo prvi tip (radnika) i mi smo stvorili u našim dušama ideal Radnika za Katolički Pokret. Molili smo manje, a trpjeli smo kad smo morali. Zadnji tip je svakako vrhunac — imitacija potpune Žrtve Spasiteljeve na Križu. I vidim u našem pokretu već priličan broj patnika. Kako slučaja nema, to držim da je plan Providnosti upravo u tome da spoznamo ovaj misterij iz Njegova života: trpjeti za druge.«

SVEĆENIKU

Tri tjedna prije svoje smrti Ivan je pisao jednom svećeniku opširno pismo o književnosti i umjetnosti, za što se taj svećenik zanimao. Iako je Ivan bio napose dobro upućen u književnost, ipak se iz njegovih riječi jasno vidi što on općenito misli i o književnosti i o umjetnosti i u kojem smislu imaju za njega vrijednosti.

»Duboko sam uvjeren da izvan Crkve za kršćanina nema potpune ljepote i umjetnosti; sama naravna ljepota, kako nam je daju Homer i Sofokle, prava je ljepota, ali nas ne može zadovoljiti, nas koji živimo okruženi sjajem bogoslovskih kreposti i darova Duha Svetoga, koji smo zaronili u Srce Vječne ljepote i koji se hranimo nebeskom Krvlju Jaganjca. Mislim da se vrhunci stvorene ljepote nalaze u Misalu i Brevijaru, u pontifikalnoj misi i gregorijanskim melodijama. Idejni je sadržaj ovdje apsolutan — to su same riječi Božje, a zaodjenute su u najjednostavnije i t r a n s p a r e n t n o ruho ritmičkih kretanja i koralnih melodija. Ta je transparentnost tako fina, da kroz nju tako reći stojimo u direktnom doticaju s vječnim vrhunaravnim idejama, koje rasvjetljuju naš um i usrećuju našu volju i čuvstva. To je prava anticipacija estetskih užitaka u nebu, anticipatio visionis beatificae . . .

IVAN U VOJNOJ AKADEMIJI

Međutim, skoro mi je i žao da sam se toliko raspripovijedao o literaturi, jer je važnije od umjetnosti uzgajati i voditi ljude k Isusu, a u tom poslu umjetnost, kao i sve što je stvoreno, ima samo da pomaže čovjeku da dođe do Isusa. Stoga znam da ćete se baviti knjigom i umjetnošću samo toliko koliko Vam to ustreba za Vaše stado, da mu budete dobar pastir i da sebe i njega jednom dovedete do vječne Ljepote.«

nakana apostolata molitve

»DA SE ČITATELJI, SLUŠATELJI I GLEDATELJI SREDSTAVA DRUŠTVENOG PRIOPĆAVANJA UČE NJIMA ISPRAVNO SLUŽITI.«

Sredstva društvenog priopćavanja

Svi smo uključeni u tu mjesečnoj nakani. Svi se naime služimo sredstvima društvenog priopćavanja kao što su tisak, radio, film i televizija, a posebno revije i reklame. Ta sredstva poprimaju razmjere prave eksplozije.

Po anketi UNESCO-a 90% svih ljudi crpi oko 90% svoga znanja iz tih sredstava, čiji broj neprestano raste.

Prema podatku iste organizacije broj se takvih sredstava brže penje nego broj stanovnika Zemlje. Za deset godina (1955—1966) stanovništvo je naraslo za 27%, a broj kino-dvorana se podvostručio; broj radio-aparata je poskočio za 60%, a broj TV-prijemnika se potrostručio.

Kako takva poplava informacija djeluje na čovjeka?

Tehnički domet današnjeg sistema sredstava za priopćavanje pruža najveću mogućnost za dobar ili loš utjecaj. Od ljudi ovisi što će iz toga izabrati. Ne radi se samo o tome kako da ih se odreknemo, nego kako da se njima pravo služimo. Pravo rješenje je u ispravnom izboru.

Dobru upotrebu navedenih sredstava možemo pospješiti na dva načina: neposredno izborom tih sredstava, posredno pak po promišljenu utjecaju na proizvođače vijesti, članaka, filmova, TV-emisija itd. da poboljšaju proizvodnju.

One koji upotrebljavaju ta sredstva treba uistinu upozoravati na važnost izbora i na kriterije opredjeljenja.. Nije npr. svejedno da li djeca gledaju svaki ili odabrani TV-program. Ali nije dosta da roditelji samo odlučuju koje stvari djeca smiju gledati. Kudikamo bolje je kad roditelji vode, usmjeravaju djecu pri izboru programa, kad skupa s njima gledaju filmove ili TV-drame, da ih zajedno s njima analiziraju i pružaju im kriterije za konačnu odluku.

Osamljena akcija nije dovoljna. Potrebna je zajednička akcija, kako bi javno mnijenje probuđenim, odgojenim i kritičkim osjetilom našlo put da slobodno i stvarno upozori na sebe. Upravljači sredstava društvenog priopćavanja će tako od slušatelja dobiti poticaj da stave u službu ljudi dobre programe.

F. Š.

»KAD VAM BUDE TEŠKO U ŽIVOTU I KAD VAS SNAĐU NEVOLJE, UZMITE GOSPINU KRUNICU!« (Ivan Merz)

NAVJESTENJE

RODENJE

GOSPA S ISUSOM. (Detalj štukoreljefa. Izvele sestre Ulman u kapeli ss. Naše Gospe, ZAGREB)

Ruka u džepu: Krunica među prstima

Merz, tankoćutni esteta (čovjek ljepote) — ali ne samo s osjećajem za materijalnu ljepotu, nego još više za ljepotu duše i milosti, brzo je naučio štovati i ljubiti Blaženu Djevicu Mariju.

Nije čudo. Sve što je lijepo, milo, sveto i nježno na Njoj privlačilo ga je kao jaki magnet. Da, nije čudo. Pojava je to kod svih svetaca. A Merz je bio... no to će Crkva reći...

Daleko od toga da bi Mariju činio nekim bogom ili božicom, ona ga je čitavim svojim bićem dizala k Bogu. Tako se i na njemu ispuni ona izreka: Per Mariam ad Iesum — Po Mariji k Isusu!

Štovao je naš Ivo blaženu Gospu već od početka svoga intenzivnog duhovnog života, no u Lurdu se to njegovo štovanje i ta njegova ljubav potpuno rascvala. Lurd je bio za nj »predokus neba«. Tu mu posta jasno koju ulogu ima Sveta Djevica u njegovu životu. Tu je posebno zavolio i Gospinu krunicu. »Ona će mi uz Euharistiju biti najvjerniji prijatelj do groba.« I bila je.

Tu je osobito snažno doživio i radost pripadništva Kristovoj Crkvi, tomu tajanstvenom tijelu Kristovu; ljepoti kršćanske vjere, koja tako lako približava čovjeka čovjeku i gdje mnoštvo nacija i jezika postaje jedno srce i jedna duša.

»Mnogi svećenik, kojega sam poznavala, nije imao takve iskrene odanosti prema Gospi kao on« — priznaje jedna Orlica — učiteljica.

On nije bio svećenik, nije propovijedao, ali u jednom predavanju slušaocima savjetuje: »Kad vam bude teško u životu i kad vas snađu nevolje, uzmite Gospinu krunicu i ona će vas utješiti i dati vam snage da sve mirno snosite s potpunim predanjem u volju Božju.«

Hodočašće hrvatskih Orlica u Rim godine 1926. »Dr Merz je bio jedan od organizatora i vođa. Kasno smo stigli, a prenoćišta nema — nesporazum! Do dva sata u noći Dr Merz se mučio tražeći smještaj za nas pedesetak djevojaka. I kad je sve uredio, još je našao snage da klečeći pred svojom postељom izmoli krunicu!«

Bila je to opće poznata stvar da je idući ulicom često molio krunicu: ruke u džepu, krunicu među prstima!

U Sv. Iliji kod Varaždina održao je Ivan 7. III. 1926. u crkvi poslije sv. Mise predavanje o Gospi Lurdskoj. Pod Misom se pričestio. Narod je poslije toga neuobičajenoga događaja govorio: »Tako učen profesor, pa ovako drži svoju vjeru. To je nešto!«

Mladen Starčević

I. MEŠTROVIĆ: MOJA MAJKA

MAJKA U HRVATSKOJ PJESMI

Ovih svibanjskih dana širom domovine izgovara se riječ »majka« s posebnim štovanjem. Preko te činjenice ne prelazimo šutnjom.

Pustit ćemo po strani osvrte na raznovrsne proslave Majčina dana u gradovima i selima Hrvatske, a zaustavit ćemo se u susretu stihova i majke iz hrvatske starije književnosti. Pođimo redom ...

Tko od starijih ne pamti iz djetinjstva stihove IVANA TRNSKOGA:

»Mila moja majko, Ti crkvice bijela,
Pjesma mi se Tvojim milinjem zanijela.
Majka ranče hrani svojim zalogajem,
Makar gladovala, milom čedu daje.
Tko će sve imanje i sav život dati,
Da djetešce spasi, tko već — mila mati?
Slatko ime majka usta napunjuje,
A pjesma o majci do Boga se čuje.«

U društvu najpoznatijih pjesnika je i HUGO BADALIĆ. Njegova elegija »Majka« pjeva stihovima:

»Ja ne znam što je majka mila,
Nit majčin što je srca plam,
Ja ne znam što je sve mi bila,
Ta da je bila jedva znam.
Ko san mi lebdi slika pusta,
Kad zadnji put me k sebi zva,
Kad zadnji cjelov s milih usta
I blagoslov mi zadnji da ...«

Opće priznat ugled ima kao pjesnik grkokatolički svećenik JOVAN HRANILOVIĆ pjesmom »Majci« s riječima:

»Srebrna je tvoja kosa,
Lice ti je već uvelo,
Umorne su tvoje ruke
Klonulo je tvoje čelo!
Ko sred groblja crkva mala,
Kada na nju sniježak pade.
Kandioce u crkvici
Sipa svjetlo i toplinu,
Majo moja, tako gori
Tvoje srce svome sinu.«

A PETAR PRERADOVIĆ je svoju pjesmu »Majci« protkao sjetnom mišlju.

I VJENCESLAV NOVAK napisao je elegije velike duhovne vrijednosti o majčinim žrtvama.

Među najznačnije duhovne tvorevine u pjesmi spada i ona NAZOROVA o majci »Seh duš dan«.

A. G. MATOŠ povezao je ljubav prema majci s ljubavlju prema Hrvatskoj u svojoj pjesmi »Gospa Marija«.

Za njom dolazi KRANJČEVIĆEVA pjesma: »Hrvatica kraj kolijevke«.

Kao sestra po sličnosti uz nju dolazi »Domovina« od ĐURE ARNOLDA:

»Majka gle uz zipku pjeva:
Lijepa naša domovina!
A sinčić pita oca:
»Reci, tato, što je domovina?«

Virtouz kajkavskih pjesama DRAGUTIN DOMJANIĆ dao je svjedočanstvo sinovljeve ljubavi u »Belim rožama«. U toj pjesmi on se opaja draganjem dobrih materinih ruku na mirisnim ružama.

Pjesnik IZIDOR POLJAK u svojoj pjesmi »Mati prikazuje svoju majku spremnu da »preko deset gora, dolina i brda« za svoga sina svećenika dade zaštitu od munje rasrđenog neba.

Sa sličnim, vedrim raspoloženjem čitamo kajkavske stihove SIDE KOŠUTIĆ, kad ona crta doživljaj s majkom.

Tu je danas pred nama i ZLATA KOLARIĆ-KIŠUR s toplom majčinom riječi »Zlato moje«, u kojoj niže osjećaje prema djetetu.

A prava majka i pjesnikinja MARA ŠVEL-GAMIRŠEK dala je zamah prirodnom mišljenju i čuvstvu za dijete u pjesmi i prozi.

Ima li pjesnika koji bi šutnjom prešao preko dobrote, nježnosti i ljubavi majčinskog heroizma i požrtvovnog života? Mogli bismo utvrditi: koliko pjesnika — toliko i pjesnika o majci!

Pustimo na trenutak svaku zemaljsku ljubav majke i uspnimo se na vrhunac, gdje je lik zamjene u prvoj i najboljoj Majci Nebeskoj. Ona je uzor svim majkama.

Njoj pjeva ĐURO SUDETA:

»Marijo, majko, svibanj je blizu,
ljiljani bijeli radošću cvatu.«

Sačuvane su pjesme JERONIMA KORNERA u čast Majci Božjoj.

Nisu zaboravljene ni ALEKSE KOKIĆA, kad se divi i pjeva:

»O, Imakulata! Kako si ljepa ...
Zrakama mladog sunca ogrnuta si.
Ljepota anđela gubi se kraj Tvoje,
Iz milijuna grla pjesma Ti se diže.«

Snagom duha i pjesničke nadarenosti i RUĐER BOŠKOVIĆ, hrvatski učenjak, poznat po svemu svijetu, astronom, matematičar i fizičar, svećenik, isusovac, slavi Mariju.

»Marija u dvoru nebeskom
Sad kraljica rajska biva,
I u prijestolju svijetlom svom
Vrhu svih se uzvisiva.«

U pjesmi »Stari grad« prepoznajemo velikog katoličkog pjesnika umom i srcem, svećenika isusovca MILANA PAVELIĆA. On u ovoj pjesmi iznosi svoje uspomene na procesiju u Bakru na Veliki petak 1903. I pjesmu završava, suosjećajući s bolima Marijinim:

»Tiho, srce moje! Mukle pjesme ore,
Teški rida huk,
Procesija spušta s Božje se gore,
»Plač Marijin« plače puk ...
Susret žalosne Gospe i grada Bakra.«

I mladi pjesnici pjevaju o majčinoj ljubavi, istina, na svoj način.

Ovo je zasad o starijim. Njihove su pjesme, bez sumnje, najljepši i najvredniji spomenici hrvatske narodne duše ljepotom misli i osjećaja.

Zato ih treba čuvati da nam s vremenom ne propadnu — jer staro zaboravljamo.

M. C.

Kada dođete u Zagreb, posjetite grob dra Ivana Merza, koji se nalazi u Hrvatskom narodnom svetištu Srca Isusova u Palmotićevoj ulici 33.

Sve informacije o našem uzor katoliku dru Ivanu Merzu možete dobiti ako se obratite na adresu: Postulatura dra I. Merza 41001 Zagreb, Palmotićeva 33 pp. 699.

---

preporod mora doći

Piše: ANTE KATALINIĆ

Istine o Mariji nisu poljuljane

SARAJEVSKI NADBISKUP dr MARKO JOZINOVIĆ PREDVODI PROCESIJU S GOSPINIM LIKOM NA KONDŽILO

Dva dokumenta

Tvrdnju da istine o Mariji ni danas nisu u Crkvi nimalo poljuljane, dokazuju nam dva prvorazredna dokumenta iz današnjeg crkvenog života.

Prvi dokument daje nam Drugi vatikanski koncil. To je dogmatska konstitucija o Crkvi »Svjetlo naroda«, koja je jedan od 16 koncilskih dekreta, a izdan je 21. 11. 1964.

Osmo poglavlje toga dekreta govori o Mariji. Daje nam kratku sintezu čitave mariologije. Pristupa toj temi na posve novi način, ali da bi se tu radilo o umanjenju važnosti koje marijanske vjerske istine, tome u toj sintezi ne nalazimo ni traga.

Drugi važni crkveni mariološki dokument, izdan u novije vrijeme, jest apostolski poticaj »Marijansko štovanje«, pismo koje je Pavao VI. uputio kršćanskom svijetu godine 1974., dakle prije četiri godine.

Novi pristupi

Završetkom Drugog vatikanskog koncila osjetili smo gotovo na svim područjima crkvenog života razne novosti. Jedno od tih područja jest i teologija. Mariologija, tj. nauka o bl. Djevici Mariji, dio je teologije.

I tu se osjetio novi povjetarac. Zar su se promijenile pojedine vjerske istine o Mariji? Ne! Vjerske istine o Mariji ostale su nepromijenjene, nepoljuljane. Međutim...

Govorimo o obnovi, o preporodu po Mariji, ali ipak, oko sebe, kao da zapažamo nešto protivno tome, osobito kad se spominje Marija. Poslije Drugog vatikanskog koncila kao da se nastoji umanjiti važnost Marije u Kristovu djelu spasenja; kao da se čak žele poljuljati i vjerske istine o Mariji; kao da se žele razvodniti, rastočiti i one marijanske istine koje smo smatrali člancima vjere, tj.

bitnim sastavnim dijelovima kršćanstva.

Zar se doista službena crkvena strujanja kreću u tom pravcu?

Nikako! Marijanske istine ostaju netaknute. Jedino promjene, ako tu riječ uopće možemo upotrijebiti, jesu naši novi pristupi u promatranju marijanskih istina. Evo nekoliko tih novih pristupa!

U posljednje vrijeme naglašava se da se mariologija mora više osloniti na biblijske izvore i na nauku starih crkvenih otaca.

Da mora više pažnje posvetiti liturgijskoj, misionarskoj i ekumenskoj ideji.

Da mora u svoje središte jače postaviti Kristovu osobu; da se mora bolje privezati uz nauku o Crkvi. Da mora biti jače usađena u Kristovo djelo spasenja.

Iz tih »noviteta« posve jasno vidimo da se uopće nije radilo, a niti se radi o tome da se poljuljaju vjerske istine o Mariji. Ako su novi pristupi mariologiji naveli kojega teologa te je on pokušao dirnuti i uzdrmati temelje koje marijanske istine, to je stvar njegove privatne teološke nezrelosti.

Obnova po Mariji

Čovječanstvo, kojo je palo u grijeh, vratio je natrag Ocu, obnovio, preporodio na božanski život, Isus Krist.

A na početku te Kristove obnove nalazimo Mariju. S njom je započelo. Blagovijest. »I reče joj anđeno: Ne boj se, Marijo, jer si našla milost u Boga. Evo, začet ćeš i rodit ćeš sina i nadjeni mu ime Isus« (Lk 1,30—31).

I kad je Marija konačno rekla: »Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj« (Lk 1,38), taj je čas Sin Božji sišao pod srce bl. Djevice Marije, utjelovio se, postao je čovjekom.

Otkupljenje, preporod, obnova čovječanstva započela je. A na početku te obnove nalazimo Mariju, njezin pristanak. Tako je htio nebeski Otac. U Vjerovanju priznajemo: »Koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa i utjelovio se po Duhu Svetom od Marije Djevice.«

Na početku djela spasenja, preporoda ljudskog roda, susrećemo Marijin lik. Na početku svakog duhovnog preporoda mora biti Marija. Ni danas ne može biti drukčije. Svi su preporodi, naime, samo produbljivanje i proširivanje onog prvog preporoda, jednog te istog djela spasenja.

Bezgrješno začeće

Ta istina da dušu male Marije u prvom času njezina začeća i nikada uopće nije dotaknuo istočni grijeh, proglašena je člankom vjere godine 1854. Tu nam vjersku istinu izričito potvrđuje i Drugi vatikanski koncil.

U osmoj glavi konstitucije »Svjetlo naroda« u br. 56. čitamo: »Urešena već od prvog časa svog začeća sjajem sasvim osobite svetosti, nazaretska je Djevica po Božjoj zapovijedi bila pozdravljena od anđela navještenja kao milosti puna.« U br. 59. čitamo: »Bezgrješna Djevica, sačuvana čista od svake ljage istočnog grijeha.«

I Papino pismo »Marijansko štovanje« izričito spominje Marijino »neokaljano začeće« (br. 11).

Bogorodica

Već u najstarije doba, u prvim stoljećima, daju kršćani Mariji naslov Bogorodice. Člankom vjere proglašena je ta istina na svečani način već u V. stoljeću, na Kalcedonskom saboru. I u kasnijim stoljećima više puta.

Drugi vatikanski koncil, u spomenutom poglavlju, na veoma mnogo mjesta kaže za Mariju da je »Majka Boga i Spasitelja«, »Majka Božjega Sina«, da je »Bogorodica« (na primjer br. 54, 56, 57, 63, 66, 69).

Jednako o Mariji govori i Pavao VI. u pismu »Marijansko štovanje«.

Ta osnovna marijanska istina, izvor svih njezinih privilegija, ostaje i danas nepromijenjena, nepoljuljana, kao uostalom, i ostale vjerske marijanske istine.

Vazda Djevica

Članak je vjere da je Marija bila i ostala vazda Djevica; da je zauvijek, ostavši nepovrijeđena, sačuvala svoje djevičanstvo.

To posve jasno naučava Lateranski sabor god. 649.

To nam potvrđuje i Drugi vatikanski sabor. U br. 52, 8. poglavlja konstitucije »Svjetlo naroda« Koncil usvajajući riječi kanona rimske Mise, traži od vjernika da štuju spomen »slavne vazda Djevice Marije«.

U br. 57, aludirajući na staro naučavanje Crkve, Koncil kaže da Marijin Sin »njezinu djevičansku netaknutost nije umanjio, nego posvetio.«

Tu Marijinu odliku da je »vazda Djevica« Koncil i opet naglašava (na primjer, br. 69), a jednako čini i dokument »Marijansko štovanje« (na primjer br. 10, 11).

Na nebo uznesena

Tu staru vjersku istinu, vezanu uz najveći i najstariji Gospin blagdan, svečano je proglasio člankom vjere sada, u naše vrijeme, poslije rata, godine 1950. Papa Pijo XII.

I tu istinu potvrđuje Drugi vatikanski koncil: »Napokon je Bezgrješna Djevica ... ispunivši tijek zemaljskog života, dušom i tijelom bila uznesena u nebesku slavu« (br. 59).

»Svjetlo naroda« ponovo nam spominje Marijino »Uznesenje na nebo« (br. 62)., a isto to čini i pismo »Marijansko štovanje« (br. 11).

Danas s Marijom

Nabrojili smo četiri vjerske istine, četiri članka vjere o Mariji, i vidjeli smo da su i danas ostali nepromijenjeni, nepoljuljani.

Postoji još jedan članak vjere o Mariji, proglašen od Tridentskog koncila (godine 1547), a govori nam o tome da Marija u svom životu nije nikad počinila niti lakog grijeha. Tu istinu nismo posebno spominjali, jer je samo kao neki nastavak istine o Bezgrješnom začeću.

Marija stoji na početku Kristova djela spasenja, bez Nje se nije zbilo utjelovljenje Božjeg Sina. Na Veliki petak susrećemo je pod Kristovim križem, u središnjem događaju djela spasenja.

Po Mariji nam je dan Krist Spasitelj. Po Njoj nam je dan preporod. NI onaj preporod koji još očekujemo neće doći bez Marije. Jer radi se samo o novom usponu istog Kristova djela spasenja.

NAŠ DOBRI BRAT IVAN

Usporite korake!
Ušutkajte misli,
kojo ste glasno razasuli idući ulicama
u žurbi za dnevnim poslovima.

Ušutkajte misli . . .
Ovim je prašnim ulicama
našega dragoga grada hodao apostol.
Prolazio je mirno.
Uronjen u misterij ljubavi
On, naš dobri brat IVAN
Apostol ŠUTNJE
Apostol SAMOZATAJE
Apostol DOBRIH DJELA.
Prolazio je glavnim ulicama,
bučnim, punim prolaznika,
što grozničavo traže
svršetak svakoga dana,
što rastjeruju misli i želje
i ostaju prazni
i umorni tražeći smirenje.
Kraj njih jo prošao naš dobri brat Ivan,
Apostol naših dana.

Njegove su se misli
skupile u svjetlu Gospodnjem.
I kad je izdaleka
nazrio prebivalište Njegovo,
Nasred bi ulice pobožno skinuo šešir.
U džepu je nosio Gospina zrna i molio,
Uvijek je molio —
On, apostol!

O, dragi naš bijeli Zagrebe,
U tvome se krilu smjestio apostol.
Tu je učio, radio
I molio.
Ostavio nam je kao baštinu
svoja traženja — vječna u Gospodinu,
Ljepotu svojih misli u krilu Djevice,
svoj život neprestane žrtve kao
ogledalo čovjeka, koji u slici Besmrtnog
prolazi putem dostojan otkupljenja.
To je bio naš brat Ivan.

Usporite korake, otvorite srca —
Kroz naše ulice prolazi On —
još uvijek u Gospodinu vječan.

4. XI. 1964.

Mira Preisler

10. svibnja 1978. navršava se pedeset godina kako je zvono zagrebačke katedrale navijestilo Zagrebu i Hrvatskoj da je jedan mladi katolički intelektualac prešao iz ovoga života u Vječni Život. Dr Ivan Merz, profesor na Nadbiskupskoj gimnaziji i potpredsjednik Hrvatskog orlovskog saveza (organizacije katoličke omladine) umro je u svojoj 32. godini života na Klinici za uho, grlo i nos u Zagrebu u Draškovićevoj ulici (danas je u toj bivšoj zgradi Klinike smještena Osnovna škola »Otokar Keršovani«, a prostorija u kojoj je umro nalazi se u prvom katu, sada engleski kabinet).

Iako je prošlo već pedeset godina od njegove smrti, ime Ivana Merza ne prestaje silaziti s pozornice naše katoličke javnosti. Otkako se ono pojavilo, značenje mu je iz dana u dan sve više raslo. Nije prošla niti jedna važnija godišnjica smrti a da se nije dostojno komemorirala prigodnim akademijama, liturgijskim obredima, pisanjem katoličkog tiska, posjetima njegovu grobu. Godine u kojima se slavila 10-godišnjica i 15-godišnjica (1938. i 1943.) njegove smrti proglasila je tatašnja katolička organizacija, koja je preuzela njegovu baštinu, »Merčevom godinom«. I hijerarhijska Crkva službeno je svratila pažnju na dra Merza. God. 1958. pokrenut je proces za njegovu beatifikaciju, a u zadnje vrijeme pojava i djelo Ivana Merza budi interes i na teološko-znastvenom području. Već su dvije doktorske dizertacije o Merzu napisane i obranjene u Rimu.

IVAN KAO MATURANT

Ili katolik ili ništa!

U čemu je tajna privlačnosti osobe i djela Ivana Merza da budi tolik interes i pedeset godina nakon što je otišao od nas? Ne radi se toliko ni o njegovoj velikoj intelektualnoj izobrazbi, niti su to njegovi široki kulturni vidici, niti njegov nesebičan rad u katoličkim organizacijama, nego je to njegova svetačka pojava, njegova duša sva impregnirana nadnaravnim, Božjim svijetom koja je sve prethodno prožimala i uzdizala, a cijelom njegovu životu davala svoj ton, pečat i smjer.

Merz je u svome dnevniku zapisao da želi biti »aut catholicus aut nihil« — ili katolik ili ništa. Tu je lozinku često ponavljao svojim prijateljima i suradnicima. I stvarno postao je ne samo katolik, nego model za mnoge katolike, dapače, kako se to često isticalo nakon njegove smrti, program života i rada jednoj cijeloj generaciji katolika koja ga je slijedila u njegovoj potpunoj vjernosti Crkvi i u radikalnosti kršćanskog života. Kad bismo htjeli kratko sažeti što je bio i značio Merz u Crkvi u Hrvatskoj, tada bismo se mogli poslužiti riječima posvete kojima je redakcija časopisa za katoličke intelektualce »Život« posvetila Ivanu Merzu cijeli svibanjski broj 1938. god., o 10. obljetnici njegove smrti: Prvoborac Katoličke Akcije u Hrvatskoj, vjerni učenik i revni učitelj papinskih enciklika, obnavljač papinske misli i papinske ljubavi u hrvatskom narodu, apostol sinovski beskompromisne odanosti hijerarhiji, našim pastirima u Kristu - biskupima, pionir liturgijskog ostvarivanja kod nas, užigač euharistijskog plama u

hrvatskoj mladosti, najdragocjeniji suradnik časopisa Život. Mi još možemo dodati: veliki apostol hrvatske mladeži i predvodnik laičkog apostolata u Hrvatskoj.

I zato nas ne čudi da je takvom čovjeku zahvalna mladež stavila na njegov grob riječi ispisane na svilenoj vrpci vijenca: »Hvala Ti, Orle Kristov, što si nam pokazao put k Suncu!« Te riječi stoje i danas na njegovu grobu u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu.

Dr IVAN MERZ U DRUSTVU S O. BRUNOM FORETIĆEM U RIMU

NA MEĐUNARODNOM HODOCAŠĆU KATOLIČKE MLADEŽI U RIMU 1925. GODINE POSEBNO SU MJESTO IMALI HRVATSKI ORLOVI NA ČELU S DROM I. MERZOM

MALI IVAN U BOSANSKOM SEPETU

ŽIVOTNI PUT IVANA MERZA

1986. 16. XII. — Rodio se u Banjoj Luci od majke Terezije i oca Mavre. Otac mu je bio austrijski oficir, no vršio je dužnost šefa željezničke stanice. Ivan je bio jedinac u svojih roditelja. Osnovnu školu, osim dva razreda, koja je svršio u Prijedoru, i gimnaziju (tadašnju realku) pohađa u Banjoj Luci.

1914. VI. — Maturira s odličnim uspjehom. U jesen iste godine po želji roditelja polazi u vojnu akademiju u Bečko Novo Mjesto. Budući da nije imao volju za vojništvo, ostaje samo tri mjeseca.

1915. I. — Dolazi u Beč i na sveučilištu upisuje studij prava. Prvi svjetski rat već je u jeku. U ljetu iste godine pozvan je u vojsku.

1916. — Polazi na talijansku frontu i ostaje ondje do kraja rata. Bio je oficir. Boravak na fronti, gdje je svakodnevno gledao smrti u oči i bio izložen stradanjima svake vrste, produbio je njegovu vjeru i učvrstio mu kršćanski nazor na svijet.

1918. XI. — Po svršetku rata vraća se u Banju Luku i stavlja se na raspolaganje Narodnom Vijeću, koje ga imenuje vojnim zapovjednikom rudnika Maslovare i šalje ga onamo da smiri nezadovoljne rudare.

1919. I. — Polazi natrag u Beč i upisuje studij književnosti na Filozofskom fakultetu.

1920. X. — Odlazi u Pariz, gdje nastavlja studij književnosti na Sorboni i Institut Catholique.

1922. — Vraća se u Zagreb kamo su se već preselili njegovi roditelji, i postaje profesor francuskog i njemačkog jezika na Nadbiskupskoj gimnaziji. U toj službi ostaje do kraja svoga života.

1923. — Postiže doktorat na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Doktorska mu disertacija nosi naslov: »Utjecaj liturgije na francuske pisce od Chateaubrianda do danas«.

1923.—1925. — Pod vodstvom o. Alfirevića, isusovca, privatno studira kršćansku filozofiju, teologiju i sve važnije papinske i crkvene dokumente posljednjih decenija.

1922.—1928. — Kroz svih šest godina svoga boravka u Zagrebu razvija ogromnu apostolsku djelatnost u katoličkim organizacijama za mladež, unoseći u njih Kristov duh evanđelja. Širi ideje o Katoličkoj Akciji, budi ljubav i odanost prema Papi i Crkvi. Jedan je od suosnivača Hrvatskog orlovskog saveza, gdje vrši dužnost tajnika i potpredsjednika do kraja života. Obilazi mnoge naše gradove i sela, drži predavanja o liturgiji, vjeri, Papi, Mariji, Lurdu, katoličkim organizacijama itd. Jedan je od najvećih pobornika liturgijske obnove i euharistijskog života. Organizira hodočašća mladih u Rim i Lurd. Sam živi uzornim kršćanskim životom, prisustvujući svakodnevno sv. Misi i sv. Pričesti u bazilici Srca Isusova. Njegova ljubav prema bližnjemu spušta se do najnižih potreba svakidašnjeg života. Svima svijetli nenadmašivim primjerom revnosti za proširenje Kristova kraljevstva i nadnaravno dobro bližnjih, napose mladih.

1928. 10. V. — Cijeli život bio mu je trpljenje koje je strpljivo podnosio. Bolest očiju proširila se na upalu sinusa pa je morao na operaciju. Nakon operacije dobiva meningitis i umire u Zagrebu 10. V. na glasu svetosti.

1928.—1958. — Od njegove smrti do danas mnoštvo komemoracija, nekoliko knjiga i na stotine članaka prikazivalo je njegovu duhovnu veličinu, isticalo njegove zasluge za Hrvatski narod i njegovu jedinstvenu pojavu kao katolika-laika intelektualca u Crkvi među Hrvatima.

1958. 10. V. — Pokrenut je informativni biskupijski proces za njegovo proglašenje blaženim. Proces je u toku.

1972. 26. XI. — Otvoren je Spomen-muzej dra Ivana Merza u prostorijama Rezidencije DI u Zagrebu, Palmotićeva ul. 31.

1977. 16. XII. — Preneseni su posmrtni ostaci dra Ivana Merza sa zagrebačkog groblja Mirogoja u baziliku Srca Isusova u Zagrebu. Za tu svrhu pripravljena je posebna grobnica kod oltara sv. Alojzija.

»SASMA DRUKČIJI«

To je bio prigovor. Majka Terezija Merz r. Mersch gorko se tuži svom sinu Ivanu, koji se tada nalazio u Parizu, centru mondenog (svjetskog) svijeta, na studijima. Odande on piše roditeljima, a u svojim pismima se neprestano dotiče i vraća na vrhunaravne stvari: o životnim problemima, o obraćenjima i preporodu nekih poznatih, kao i nepoznatih ljudi, o životnoj borbi, o grijehu i milosti, o vječnom životu . . .

»Kakve su to misli - spočitava mu majku — i još k tome u Parizu! O biti i ne biti ne smije se razmišljati! Sve je kako je, pametne su se glave s time razbijale i ljudi su poludili!«

Majka Terezija silno voli svoga sina, svoga Hansa, svog jedinca i željela bi od njega načiniti sretna svjetskog čovjeka, kakvi su i drugi mladi ljudi, pa da i ona bude uz njega sretna. A on ovako!

»Zašto mi praviš brige, Hans? Već se više godina mučim, jer Ti hoćeš da budeš **sasma drukčiji** od drugih. Zašto? Gdje je moj Hans, koji je bio veseo i dobre volje, koji je ljubio i razumio sve što je ljudsko?«

Hvala Ti, majko Terezijo, za ovo što si napisala i što je do nas došlo: da je Tvoj sin Ivan htio biti — i bio je — sasma drukčiji nego »ostali« mladi ljudi. Drukčiji nego oni, koji su živjeli samo za užitak (on ih je zorno opisao), samo za zemaljsko, bez ikakvih viših ideja i ideala, bez obzira na Boga i dušu. Bilo je i takvih koji su se zvali kršćanima pa i kitili se kršćanskim značkama, a život im je bio »sasma drukčiji« nego Merčev, živjeli su »kao i ostali . . .«

No Ivan Merz nije bio takav. Ni u svojim mladim danima, ni u kasnijim, zrelim muževnim godinama (doživio je samo 32 godine).

Mogao je biti, ali nije. Takve hvali riječ Božja u Svetom Pismu. Nije on bio nikakav drveni svetac, bešćutan i mrtav, bio je mladić koji je »ljubio«. Ljubio je sva Božja stvorenja, ali sve je nastojao ljubiti samo »prema presvetoj i božanskoj volji Njegovoj«. Bio je vrlo estetski raspoložen (profesor mu je bio dr Ljubomir Maraković) i »razumio sve što je ljudsko«, kako kaže mama Terezija. (U njegovu Dnevniku se mnogo puta spominje mlada djevojka Greta Taschner — bila je to zapravo njegova mladenačka ljubav.

Da, Merz je volio svijet, ali Božji svijet, neokaljan grijehom. On je volio sve ljude, kao djecu Božju i svoju braću. On je bio naravan, ali još više vrhunaravan: nije dao da ga »narav« svlada i u njemu više podvrgne nižemu, nego je on u junačkoj, herojskoj borbi izvojevao potpunu vlast nad samim sobom, nad svojim nižim dijelom i podložio niže višemu, materiju duhu.

Hvala Ti, Orle Kristov, što si se tako visoko uzdigao, pa i nas za sobom povukao! Privlači i diži nas i sada, da ni mi ne budemo »kao drugi«, nego kao Ti, Božji ljudi i Božja djeca!

Mladen Starčević

U OVOJ ZGRADI, NEPOSREDNO POKRAJ GLAVNOG KOLODVORA, ŽIVIO JE I RADIO dr IVAN MERZ

Moja molitva ide Gospi

PLOČA NAD IVANOVIM GROBOM U BAZILICI SRCA ISUSOVA U ZAGREBU

Svi koji su poznavali dra Ivana Merza uočavali su njegovu posebnu pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji, koja potiče još iz njegovih đačkih dana, o čemu nam je ostavio lijepe zapise u svome dnevniku. Kasnije, kao odrastao, svoju je pobožnost posebno usmjerio prema Gospi Lurdskoj. Dva su vida kako on doživljava Mariju u svojoj mladosti. Vidi u Njoj pomoć za očuvanje čistoće svoga srca i obraća joj se često zazivima i uzdasima. Kako je bio posebno nadaren za umjetnost, često u Mariji promatra uzor svake Ljepote.

»O Majko moja, dobra, Najveća, molim Te, napuni moju dušu lijepim osjećajima i plemenitim mislima, uvijek mi označi pravi put, pa makar mi i bilo teško slijediti ga.« (14. XII 1914.)

»Kad čujem da se gadno govori, kad se i u moju dušu hoće uvući gadne slike, uvijek nepromijenjeno vidim sliku Madone s Djetetom, onaj lijepi i majestetični izraz, ono usredotočenje svega uzvišenog.« (19. XII 1914.)

Kad se upisuje na Sveučilištu u Beču, na prvoj stranici svoga bečkog dnevnika stavlja riječi:

»Moja molitva sada ide Neoskvrnjenoj: neka me u ovom gradu prati na svakom koraku. Svaki moj hod i korak neka bude usmjeren lijepom.« (17. I 1915.)

Niti u ratu Ivan ne zaboravlja Gospu. Na početku svibnja 1918. god. u svoj dnevnik, koji vodi i na fronti, stavlja napis: mjesec Svibanjske Kraljice. Potkraj istog mjeseca bilježi: »Svibanjska Kraljica neka mi oprosti što na nju tako rijetko mislim.« Radi ratnih okolnosti Ivan nije dospio posvetiti Mariji onoliko vremena koliko je želio pa se tim iskrenim riječima ispričava Gospi.

U svojoj 19. godini Ivan je položio zavjet čistoće, koji je također bio povezan s Marijom. O tome bilježi u svome dnevniku: »Neki dan sam zavjetovao Blaženoj Djevici čistoću sve do ženidbe. Možda će ta trajati i do smrti.« (12. XII 1915.)

Ivan se nije prevario u svome naslućivanju. 1923. god. u svojoj 27. god. Ivan je za blagdan Bezgrješnog Začeća položio vječni zavjet čistoće, čime je sve svoje biće posvetio Bogu i radu za Njegovo Kraljevstvo.

Blizinu Blažene Djevice Marije Ivan je posebno doživljavao u Lurdu, gdje je bio nekoliko puta. Gospi Lurdskoj posvetio je mnoge stranice svojih članaka, a lurdske događaje promatrao je u prvom redu u njihovoj apologetskoj vrijednosti ukoliko su velika obrana i potvrda istinitosti katoličke vjere u današnjem svijetu.

Evo kako Ivan opisuje svoj osjećaj Marijine blizine u Lurdu u pismu svome prijatelju Draganu Maroševiću:

»U Lurdu te ponajprije obuzme osjećaj da je tamo »Ona«, Majka Božja, koja je veća i moćnija i ljepša negoli svi oni pirinejski gorostasi, koji Lurd okružuju. Ona tamo na zaseban način stoluje i ja mislim da svi koji su tamo, pa makar i ne vjerovali, moraju imati taj osjećaj da Ona tamo j e s t. Ti se onda nalaziš u Lurdu pokraj Nje: Ona tamo izdiže glavu iznad Pirineja, drži u naručju Boga . . . Da, u Lurdu sam naučio što je Krunica i to mi je odsada drugi najbolji prijatelj. Lurd je mojoj razumnoj vjeri pridodao i osjećajni momenat.«

Ivan je držao mnoga predavanja o Lurdu i Blaženoj Djevici Mariji, i to »takvim uvjerenjem i oduševljenjem, da je mnoge priveo natrag k vjeri i vjerskom životu«, kako tvrdi njegov duhovni vođa o. J. Vrbanek, DI.

U svojim mnogim člancima posebno ističe vrijednost lurdskih događaja za učvršćenje vjere. Tako piše: »Osjetili mi u Lurdu nešto ili ne, to su unatoč tome lurdska čudesa neoborive činjenice, koje nam govore da izvan Crkve katoličke nema prave Crkve i da sve one koji se svojevoljno ogrješuju o načela vjere i ćudoređa čeka grozna, a možda i vječna osuda. — I zato je sav rad, koji ide za spasom duša najuzvišeniji i najpotrebniji što se uopće može zamisliti.«

Božidar Nagy

Č. BRAT ANTE SAKAC PREVEZAO JE TIJELO dra MERZA

DRAGOCJENI OSTACI UNESENI SU U BAZILIKU SRCA ISUVOVA

RADNICI ZATVARAJU GROBNICU BETONSKIM PLOCAMA

DIJECEZANSKI POSTULATOR PROCESA O. BOŽIDAR NAGY NAD IVANOVIM GROBOM U BAZILICI SRCA ISUSOVA U ZAGREBU

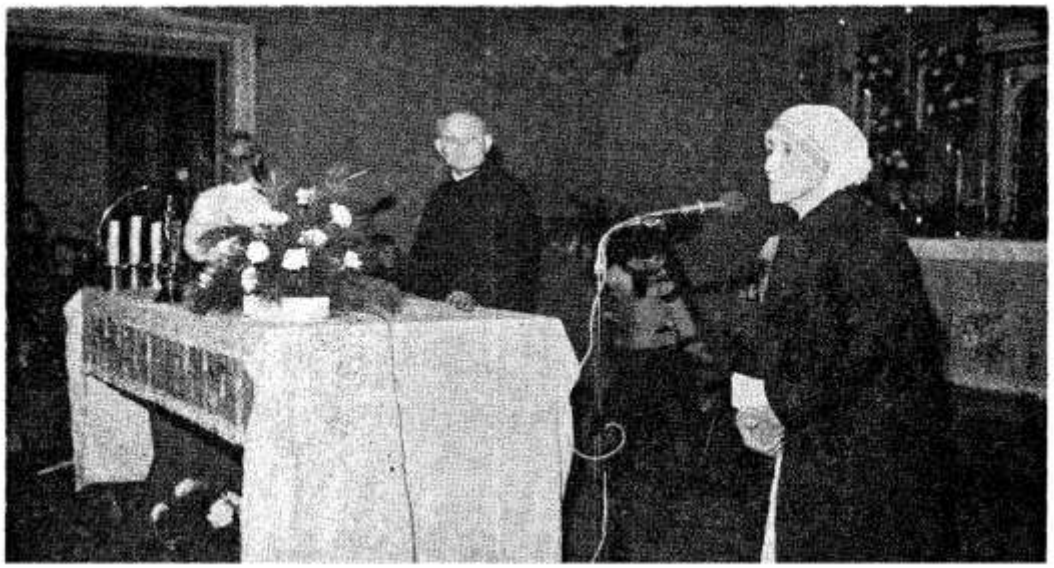

MAJKA TEREZIJA I OTAC ANTE U DOMOVINI

Lijevo gore: DOČEK NA AERODROMU PLESO U ZAGREBU

Lijevo dolje: O. JURAJ GUSIĆ VODI RAZGOVOR U BAZILICI SRCA ISUSOVA U ZAGREBU

NA ovoj strani dolje: MAJKA TEREZIJA S O. ANTOM POSJETILA JE NA MIROGOJU GROB SVOG DUHOVNOG VOĐE ISUSOVCA O. FRANJE JAMBREKOVIĆA

Boravak Majke Terezije i oca Gabrića među nama nije bio neki trijumfalizam. Niti slavlje jubileja.

Bilo je to teško, mučno — misionarenje. Propovijedanje iskonskog kršćanstva ljubavi, strpljivosti i blagosti, poniznosti, siromaštva, iscrpljujuće revnosti. Otac Ante je koji put spavao tek dva sata.

Majka Terezija i otac Gabrić su nam pokazali kako će biti kršćanstvo budućnosti, u čemu se sastoji koncilska obnova.

Premda su mnogo govorili, njihov jezik primjera tisuću puta je više djelovao da smo svi mogli opipati, vidjeti i osjetiti kako bi trebalo izgledati pravo lice Crkve, o kojemu toliko govorimo, pišemo i koje tako željno iščekujemo.

FOTOREPORTAŽA:
MIRO JURIĆ

Slušao sam o Mariji mnoge propovjednike. Svi redom pretjeruju. Uvijek govore nekim silnim rječnikom. To strašno nervira. Zašto neki čovjek mora baš uvijek biti »naj« i »naj« ...? Nije li Marija čovjek kao i mi? Čemu to prenemaganje? Ne vidim da se tako mora govoriti o nekom čovjeku, pa ni onda kada služi drugima kao ideal. Meni bi Marija bila bliža da nije toliko uzvišena i nedostiživa. Ona me jednostavno straši. Ne privlači me. Ja je ne mogu slijediti. Zato me ne oduševljava. Meni se čini da nas mlade Marija više mnogo ne zanima. Propovjednici ne razumiju ovo naše doba. Ne shvaćaju da je nama mladima o Mariji na takav način deplasirano govoriti.

Zdravko, student

Ne preterujemo li o Mariji?

Piše: IVAN FUČEK

Hvala ti, Zdravko, za takvu iskrenost. Taknuo si u živac. To je dobro. A sad te molim, budi pažljiv i slijedi me! Ne budeš li zadovoljan odgovorom, piši mi ponovo!

Počinjem sa završetkom tvoga prigovora. Veliš da te Marija »jednostavno straši«, da te »ne privlači«, da je ne možeš »slijediti«, da te ne »oduševljava«. Čini ti se da mlade ljude Marija »više mnogo ne zanima«. A propovjednici o Mariji da »ne razumiju ovo naše doba«, da »svi redom pretjeruju«. Možda će ti se i moj govor učiniti pretjerivanjem. Ali te molim da ga dočitaš do kraja i da se nad njim zamisliš. Prije svega, Marija nije baš sasvim običan čovjek! Naprotiv, prilično je neobičan, posebno izabran i zasebno vođen čovjek s jedinstvenom zadaćom u povijesti spasenja, jednokratnom, kakvu nije više nitko imao ni prije ni poslije nje. Nemoj se odmah uznemirivati ako tako govorim. Moram govoriti točno kako jest.

Oprosti mi ako ti reknem da si i ti, Zdravko, upao u mentalitet onih današnjih ljudi koji sve ideale žele svesti na svoju vlastitu razinu. Sve žele nivelirati. Ne dopuštaju da je netko izdignut iznad njih. S današnje situacije sekularizma oni ne mogu pojmiti Gospina neokaljana lika. Stoga su radije skloni da ga zaniječu negoli priznaju. Pa čak i temeljne vrednote, nama kršćanima svete, mnogi današnji ljudi ne smtaraju više vrednotama: vjernost, čistoću, skromnost, siromaštvo, poslušnost ... Naravno, budući da više nismo jedinstvenog shvaćanja niti imamo jedinstveni stav o vrijednostima, teško je pronaći jezik koji bi svima bio zajednički; da svi jednako prihvatimo ono što se utemeljeno iznese.

S jedne strane, ovo je naše doba bilo svjedokom izvanrednog publiciteta Marijina štovanja sve dotle da su bili zahvaćeni i pripadnici drugih vjera: muslimani, hindusi ... Sjeti se trijumfalnih putova kipa Fatimske Gospe po svim kontinentima našeg planeta, prije nešto više od dvadesetak godina. Bila je to »euforija« marijanskog kulta. Štovanje Marije bilo je na vrhuncu. I neki su se teolozi pitali nismo li već skliznuli u područje prekomjernog štovanja, neke vrste fetišizma.

S druge strane, braća rastavljenih Crkava i suvremeni ekumenski pokret pronalazili su prigovore takvom katoličkom štovanju Gospe. Našli su ih čak i u katoličkoj nauci o Mariji. Međutim, Drugi vatikanski sabor je u 8. poglavlju konstitucije o Crkvi (»Svjetlo naroda«) progovorio o svim njezinim odlikama i zadaći u djelu spasenja. »To je prvi put da je jedan ekumenski sabor donio tako široku sintezu katoličke nauke o položaju što ga presveta Marija ima u otajstvu Krista i Crkve«, rekao je Papa Pavao VI., koji ju je na koncu Sabora proglasio »Majkom Crkve«. U svojim dokumentima o Mariji taj sabor govori čak 14 puta. Dodamo li još glasovitu encikliku o štovanju Marijinu Pape Pavla VI., imamo bar neku sliku o tome koliko je Crkvi stalo da vjernici dobiju ispravan stav prema Bogorodici.

Uza sve to nastojanje ipak je istina da je štovanje Naše Gospe zadnjih godina znatno

opalo. Je li razlog ekumenski? Ili je tome kriva eksplozija sekularizma, koja snažno obara razne kultove pobožnosti, dapače napada samu vjeru u njenoj sržnosti? Zašto je potamnio smisao za visoke ideale i najviše vrednote? Šteta je da marijansko štovanje doživljava takve protuudare u ovo krizno doba za vjeru. Upravo Ona može nam pokazati kako valja vjerovati i živjeti po vjeri.

Smatraš da propovjednici »ne razumiju ovo naše doba«, niti shvaćaju da je mladima o Mariji »deplasirano govoriti«. A pojmiš li ti da starozavjetna lista Božje selekcije od Abrahama dalje svršava sa seoskom djevojkom Mirjam, kćerkom pastira Joakima i zaručnicom tesara Josipa? Jesi li ikada pokušao shvatiti da se sav Stari zavjet odnosi na nju, jer je ona majka Boga našega i Gospodina Isusa Krista, koji je otkupio svijet?

Ona je Eva — nova majka čovječanstva. Ona je satrla zmiji glavu — zato je Bezgrješna. Ona je Mojsijeva korablja — jer je u krilu nosila sam Život i Začetnika života. Ona je Jakovljeve ljestve, jer je rodila onoga koji je ponovo uspostavio ljestve do neba; Križ. Ona je kovčeg zavjetni, jer se na tom tlu događa urečeni sastanak s Jehvom. Ona je Aronova palica, jer je procvala na stablu naše pokvarene naravi. Ona je Gideonovo ruho, uvijek u jutarnjoj rosi milosti. Ona je kraljeva kći, o kojoj pjeva David. Ona je mladica Jišajeva i zdenac zapečaćeni jer je ostala zauvijek Djevica. Ona je kruna Staroga zavjeta, kraljica patrijarha i proroka, jer kroz čitav Stari zavjet, nerijetko kroz barbarske izvještaje, kroz krv što teče, izdaje i nasilja, blud i židovske osvete, kroz veoma dosadne liste imena i ceremonijalnih propisa, proroštva za koja često nije lako znati kamo ćeš ih smjestiti; kroz sve to zamršeno klupko prosijeva svjetlo i sjaje dragulji koji do danas nisu izgubili od svoje ljepote. Oni su u vezi s Kristom Gospodinom i Djevicom djevica — Majkom našega Boga! U tom je, zapravo, sva i jedina ljepota Straoga zavjeta. I zato mi nije jasno kako bi o njoj bilo »deplasirano govoriti«. Ta o kome smijemo s većim pravom govoriti? Nije li, možda, čovjek koji ne želi čuti autentičnu Božju poruku postao »deplasiran«?

Izrazio si sumnju da bi nam Marija bila toliki ideal: »Nije li Marija čovjek kao i mi?«, smjelo pitaš. Reci mi da li je biti dobar vjernik samo neki daleki utopistički ideal ili se ostvarenje toga ideala u punini događa u našoj sredini? Bog je živa osoba. Zato su ideali u Božjem kraljevstvu žive konkretne osobe. A ostvareni ideal apsolutno spašenog čovjeka, koji je u sebi Kristov život ostvario na vrhunski način, ideal bezgrješnog vjernika posve svetog, Bogu predanog nalazimo u blagoslovljenoj Djevici i Majci Gospodina Isusa Krista našoj dragoj Gospi.

Marija je savršen vjernik. Evanđelje nam kaže da se njena veličina zasniva na njenoj nepokolebivoj vjeri. Njezin način je upravo idealan slučaj, čisto ostvarenje onoga što i našem životu treba da bude zakon i cilj. Vjera nam kaže da je Ona blagoslovljena Majka našega Spasitelja, da je Bogorodica i s njime Suspasiteljica čovječanstva. Teologija nam kaže da je u njoj ostvareno apsolutno jedinstveon između duha, tijela i duše, da je u njoj Božji plan i ostvarenje istog plana u savršenom skladu, da u njoj postoji potpuno ostvarenje službe u osobnoj svetosti, da je u njoj apsolutno jedinstvo između osobne svetosti i njenog djelovanja. Kod nas je sve to daleko, daleko razjedinjeno i nesavršeno.

I tako, Zdravko, Marija nije tek čovjek kao mi, nego apsolutno spašeni čovjek, potpun vjernik. I stoga treba da prema njoj gledamo kao prema svome idealu, da je volimo kao Majku, da je duboko poštujemo, da joj se u svim situacijama života s pouzdanjem obraćamo. Upravo te su oznake stupovi zdravog materijanskog kulta. Tako se odnosi zrelo odraslo dijete prema idealnoj majci. Kudikamo mi prema Bogorodici i stoga našoj Majci!

»MLADIMA ODGOVARAM«

napisao Ivan Fuček. Zbirka se sastoji od odgovora upućenih mladima preko GLASNIKA SRCA ISUSOVA I MARIJINA, preko KANE i OBNOVLJENOG ŽIVOTA. Upiti su redovito stizavali poštom. No ima i nekoliko usmenih pitanja izrečenih prigodom osobnih razgovora. Mnogi čitatelji GLASNIKA zaželjeli su dobiti u jednoj knjizi izdane duhovite i vrlo uspjele odgovore što ih već godinama piše o. Fuček u GLASNIKU. Knjiga ima 215 str., cijena 80 d. Narudžbe: S. Dilber — 41001 Zagreb pp. 699.

nova generacija

Uređuje: M. STARČEVIĆ

Novo doba

Boravak na fronti u 1. svjetskom ratu značio je za Ivana Merza prekretnicu u njegovu društvenom životu. Novo shvaćanje života i rada do kojega je došao kroz ratna stradanja i trpljenja Ivan iznosi u svome prvom tiskanom članku »Novo doba«, objavljenom 1919. god. Ratno iskustvo treba poučiti ljude gdje su prave vrijednosti, za koje se treba angažirati. Piše: »Oslobađati duše od vremenitosti i nezaslijepljenim pogledom promatrati razvijanje života, imao bi biti cilj novih ljudi. Borba za savršenošću, askeza mora da je naš svagdanji kruh. Ona nam otvara unutarnje vidike, stvara od nas nesebične ljude podržava u nama borbu sa zlim i daje nam snage da ne podlegnemo... Moramo zato svu pažnju posvetiti odgoju samih sebe i studiju katolicizma, koji mi, nažalost, ne poznajemo ni malo bolje od kakvog pučkoškolca.«

U drugom članku »Što hoćemo« iz 1920. Ivan još jasnije ističe važnost duhovnog života: »Želimo li dakle postati nosioci velike katoličke misli, tada moraju sve naše organizacije neprestano naglašavati da je duboki i intenzivni religiozni život jedini preduvjet da se odgoje veliki pojedinci koji će svojim životom realizirati svoje velike ideje«.

IVAN KAO SREDNJOŠKOLAC

Učiteljica

U članku »Duhovna obnova po liturgiji« Ivan naglašava kako je čovjek društveno biće i da u mnogim stvarima ovisi o drugima. Isto tako što se tiče duhovnog života treba se okoristiti iskustvima drugih i od njih naučiti duhovno živjeti: »A tko je bolja učiteljica duhovnog života od Sv. Crkve, koja osim svog dvijetisuć-godišnjeg iskustva djeluje pod uplivom samog Duha Svetoga; koje su bolje metode od onih koje ona sama naučava. Pokucajmo dakle smjerno na njena vrata i zamolimo je da nam Ona bude voditeljicom u našem duhovnom životu, zamolimo je da naš ograničeni ništetni život postane dionikom Njenog beskrajnog unutarnjeg života, da se naša sitna duša proširi do neizmjernosti božanskog života. Crkva to čini po svojoj liturgiji.«

Vidljiv Krist

Posebna značajka duhovne fizionomije Ivana Merza bio je njegov stav prema Papi. Ljubav i štovanje koje je sam imao prema Sv. Ocu nastojao je usaditi u srca drugih. U rubrici »Vječni Rim« koju vodi kroz cijelu 1925. god. u časopisu »Za Vjeru i Dom« piše:

»Jedna je od bitnih karakteristika svakog rimskog katolika, da ljubi Sv. Oca Papu i da sve svoje misli i sva svoja djela ravna prema njegovim odredbama i željama. Rimski je Papa vidljivi Krist među ljudima, zaručnik sveopće Crkve, On je nepogrešiv u pitanju vjere i ćudoređa kada govori službeno — ex cathedra.... U uzburkanom moru zabluda i strasti, koje tresu čovječanstvom — poglavito danas — Petrova je stolica sidro nade i luka spasa za koju se valja uhvatiti i u kojoj moramo naći zaklonište ako ne želimo i mi nastradati....'

IVAN MLADI ČASNIK

IVAN MERZ NA TALIJANSKOM RATISTU (s bijelom kapom)

U Rimu

»Kad dođete u Rim, kad vidite misijsku izložbu i hodočasnike s raznih kontinenata, tada osjetite posve jasno urnebesnu aktivnost Rimske Crkve, majke svih Crkava svijeta. Osjećate da kroz rimskog biskupa i rimsku biskupiju teku mlazovi vanrednih energija. Kad ste u Rimu, to vam se čini da se nalazite u orijaškoj, dosad neviđenoj električnoj centrali, čiji se kotači neprestano vrte i koja u sav svijet šalje energije — velike i čudoredne obnove. U Rimu imate, osjećaj, da je Crkva perpetuum mobile ili, bolje reći, da neka nevidljiva sila trajno pokreće taj divski stroj. Imate intuiciju, da sve na svijetu može propasti ... a da će rimska biskupija, unatoč bura i oluja koje tresu i šibaju po moru povijesti ljudskog roda ostati neozlijeđena. Imate živ osjećaj da je sve krhko i nestalno, ali da se Papina lađica bez bojazni njiše usred valovlja i munja jer je usidrena na nepokolebivoj Petrovoj stijeni.

Zlatna knjiga

Ivan je bio veliki apostol i odgojitelj hrvatske katoličke mladeži. Svoj odgojiteljski rad ugradio je u Hrvatskom orlovskom savezu, katoličkoj omladinskoj organizaciji kojoj je bio suosnivač, potpredsjednik i tajnik. U predgovoru »Zlatnoj knjizi«, pravilniku organizacije, koji je tek naknadno bio objavljen, slijedećim riječima definira svoj vjersko-odgojiteljski program:

»Novija katolička generacija pošla je za jedan korak dalje. Nju su danas zahvatili valovi onih rijeka, koje potekoše iz vječnoga Rima već god. 1905., kad je blage uspomene Papa Pio X izdao »Breve« o čestoj i svagdanjoj svetoj Pričesti. Mladi naraštaj goji zanosnu ljubav prema našemu Spasitelju, koji je uvijek s njim u presv. Euharistiji; tu on crpi svu svoju snagu za svoje djelovanje, za svoj apostolat ...

Ti i ona

U svome odgojiteljskom radu Ivan Merz je i teoretski ušao u probleme mladih posvećujući tome svoje članke i brošure. Tako u knjižici »Ti i ona«, namijenjenoj zrelijoj muškoj mladeži, Ivan opširno obrađuje problematiku ljubavi, seksualnosti i čistoće dajući jasne smjernice i načela koja su bila u skladu s naukom Crkve. Tako piše na str. 67—68: »Trijezan mladić uviđa strahovite posljedice preuranjene ljubavi, zato već u početku stvara odluku, da će od sebe odbiti sve, što bi ga zavelo na prerano druženje s djevojkom. Naobražen mladić veoma dobro zna da čist život ne samo da ne škodi zdravlju, već naprotiv mladiću daje neopisivu svježinu i snagu. On je uvjeren da u srcu značajna čovjeka samo dvije žene smiju imati istaknuto mjesto: to je njegova majka, te majka njegove buduće djece. Zato mora čistoću srca čuvati kao najljepši biser mladenaštva. I najjače sredstvo i najčvršća obrana čistoće srca je sveta Pričest.«

IVAN KAO STUDENT

glasnikova priča

Piše: **JOSIP PAŠIĆ**

RUGANJE JE PRESTALO

Veterinara Miroslava Šnajdera u mjestu su svi zvali »gospodin Fric«. Nije bio lijep čovjek, ali je bio vrlo društven i omiljen. Zašto je postao veterinar objašnjavao je ovako: »Rodio sam se baš na »fašnik« i, dakako, rodio sam se ružan kao đavao. Nijedna me djevojka nije htjela. Zato sam zavolio krmače i krave.« Znao je nevjerojatno mnogo anegdota i viceva. Rijetko se kad smijao, ali ozbiljno nije govorio gotovo nikad. Sve je izvrtao u šalu pa je teško bilo od njega doznati i kojoj političkoj stranci pripada, i koje je narodnosti, i koje je vjere. Oženio se prilično kasno, i to lijepom kćerkom mjesnog mesara — Mirom. Ona je bila mnogo mlađa od njega. Vjenčao se u katoličkoj crkvi pa je, tek nakon mučnog traženja gdje je kršten — doznao da je protestant.

Gospođa Mira išla je redovito u crkvu i nedjeljom i prvim petkom i kao djevojka, pa je s tim nastavila i nakon vjenčanja. Prvim se petkom uvijek i pričešćivala. On, gospodin Fric, nije ozbiljno shvaćao — kako je govorio — ni vjeru svojih roditelja, pa ni svoje žene. Ni do nemrsa nije ništa držao, ali u svojoj kući — jer je znao da bi to njegovoj ženi smetalo — meso nije jeo. Ipak, nedjeljom je intervenirao jedino u zaista hitnim slučajevima. Opravdavao je to na svoj način: »Da gospodin Bog nije odredio i ništa drugo osim to da se jednom u tjednu ne smije raditi, zaslužio je da mu se u svakom mjestu podigne spomenik.«

Imali su samo jedno dijete, kćer — Mirelu. On joj je tepao: »Moja Marelica«. Studirala je medicinu. I u vrijeme kad se događalo ovo što želim ispripovijedati bila je pred diplomom. I bila je zaručena. Već je i dan vjenčanja bio ugovoren.

Na tu je svoju kćer bio silno ponosan. »Da me gospodin Bog voli — govorio je — pokazao je na dva jasna načina. Prvo što se moja žena za mene udala, a zatim što moja Marelica nema ni sjene od mojega izgleda.« Doduše, Mirela nije bila ni približno lijepa kao njezina mama, gospođa Mira, ali bila je neuporedivo ljepša od svog oca. Pripremao joj je svatove »od kojih će svijetu dah zastati«. Za kćer je sagradio novu kuću. Angažirao je stručnjake da izrade nacrte za kompletan namještaj za cijelu kuću. A za vjenčani poklon kupio je nekoliko izvanredno skupih nakita od zlata s dijamantima i biserima. Uz to je spremio veliku sumu novca kao miraz, koji će joj uručiti za vrijeme večere na dan vjenčanja. O svemu se tome po mjestu mnogo pripovijedalo. Znalo se za sve pojedinosti, jer je on o svemu pripovijedao. Mnogi su susjedi odlazili da vide taj namještaj i te nakite.

A onda — kad je za vjenčanje bilo već sve spremno — jedne ga noći probudio sumnjiv tresak u susjednoj sobi. Ustao je iz kreveta da vidi što se dogodilo. Pomislio je da se mačka zavukla u sobu i nešto razbila. Ali vrata se nisu dala otvoriti. Ustala je i žena. Kad je upotrijebio svu snagu, vrata su se otvorila ali je iz one sobe iz tame odjeknuo pucanj. Gospođa Mira je kriknula i pala. Zatim su ispaljena još dva revolverska metka.

U onoj sobi nalazio se i sav nakit i sav novac. Provalnici su odnijeli i jedno i drugo. I ono što je bilo namijenjeno Mireli, ali i sve ostalo. Temeljito su očistili. Bilo je očito da su dobro znali i što sve postoji i gdje se što nalazi. Uostalom, to za mnoge i nije bila tajna. Gospodin Fric se, uvjeren da nema protivnika, i previše neozbiljno ponašao.

Istraga nije otkrila ništa.

Sve se odigralo u nekoliko minuta. A njih dvoje i iznenađeni i zbunjeni, i prestrašeni nisu ni vidjeli nikoga, pa nisu mogli dati ni najsitnijih podataka od kojih bi istraga mogla početi. Pa i na koga da se sumnja kad je gotovo cijelo selo znalo i kakve sve dragocjenosti postoje i gdje se nalaze?

Udarac je bio težak jer je bio višestruk. Odnesen je sav

novac. Odneseno je sve što je trebalo biti vjenčani dar. A gospođa Mira je bila teško ranjena. Gospodin Fric je one noći posijedio kao ovca. Bio je utučen i govorio je: »Od svega što sam imao ostala mi je jedino moja rugoba«.

— o —

Nekoliko dana iza pljačke posjetio me u župnom dvoru. Poslala ga je žena da naruči svetu Misu u čast svetome Antunu, da bi se uhvatili provalnici i našao novac s dragocjenostima. Gospođa Mira je i prije vrlo često naručivala svete Mise: »za obraćenje muža«, »za blagoslov u muževljevu poslu«, za kćer »da ostane dobra«. Muž je za to znao. Nije se tome protivio iako se tim »besmislicama« smijao. Pred prijateljima je govorio: »Ako to nju veseli, zašto bih se tome protivio? Ja se volim kartati, ona se tome ruga, ali mi tu zabavu ne brani. Ona se voli Bogu moliti. Tome se opet ja njoj rugam. I tako nam dani prolaze uvijek u veselim diskusijama.« On u crkvu nije — osim u iznimnim slučajevima — zalazio. Dopratio bi je do crkve i odlazio u svoje društvo Tek ako je prvim petkom bilo vrlo loše vrijeme, a ona prve petke nikad nije htjela prekidati, znao je i on ući u crkvu i ostajući sasvim odozada dočekati da se pobožnost završi pa da je odvede kući. Bio je to vrlo sretan brak. »Zato mi je — tumačio mi je — nemoguće znati što me više pogodilo, da li ono što je odneseno ili što mi je žena ranjena.« Pokušao sam ga tješiti. »Priznajem — jadao se — ja nikad nisam pravo shvaćao one koji se tuže na ovo ili ono. Nikad u životu nisam imao nikakvih neprilika. Čak me ni glava nije nikad zaboljela.«

Gospođa Mira je ležala u bolnici. Metak je prodro u grudni koš. Kod operacije se ustanovilo da na sreću nije povrijeđen nijedan važan organ. Metak je izvađen. Ali, naravno, morala je mirovati. Gospodin Fric ju je posjećivao svaki dan po dvaput: prije podne i predvečer. Govorio je: »Ona više liječi mene nego ja nju.« Kad ju je opet jednom posjetio, pripovijedala mu je kao obično o svakojakim beznačajnim sitnicama — vjerojatno da ga oraspoloži pa mu je tako ispripovijedala i što je prošle noći sanjala. Sanjala je da se sve ukradeno nalazi u bunaru. I to u nekoj limenoj kutiji, koja je svezana konopcem. Bunar se nalazio uz samu ogradu do ulice tako da se voda mogla izvlačiti i iz dvorišta, kako su oni radili, i s ulice, kako su susjedi radili. Dakako da tom snu nisu pridavali nikakve važnosti. Ali kad mu je sutradan smješkajući se rekla da je opet sanjala točno isti san, pa treće noći isto, pa četvrte noći isto — sve noći jedna za drugom — obadvoje su se zamislili. Zapravo taj ih san nije ostavljao na miru, iako su se nekako samih sebe gotovo stidjeli što to uzimaju ozbiljno. »A što ako je to istina?«, upitala je žena. Nakon kraće šutnje rekao joj je »Nemoj o tome govoriti nikome ništa!«

Ni on nije rekao nikome ništa. Ali je pozvao radnike da očiste bunar. Nikoga to nije iznenadilo. Bunari se moraju — pogotovo ako su otvoreni — od vremena na vrijeme očistiti. Svi to rade.

Za sve vrijeme dok su radnici radili gospodin Fric se nije udaljavao od bunara. Napeto je iščekivao svaku kantu koja se dizala iz dubine i istresala pokraj bunara. I nije trebao dugo čekati. S jednim zahvatom s blatom i pijeskom iz kante je ispala i limena kutija! Gospodin Fric je skočio kao jastreb. Kutija je bila svezana konopcem. Kao izbezumljen poletio je u kuću. Sav je drhtao. Ruke su mu se toliko tresle da nije bio sposoban da konopac odveže. Izrezao ga je. U kutiji je bio sav novac. Od nakita nije manjkalo ništa. Nedostajao je samo mali ženski zlatni ručni sat, koji je već davno kupio ženi. Nakon provale ustanovili su da ni toga sata nema. Ali gospođa Mira se nije mogla sjetiti kad ga je zadnji put vidjela.

Gospodin Fric nije čekao da se s čišćenjem bunara završi. Odjurio je ženi u bolnicu A žena ga je poslala neka odmah pođe k meni i naruči svetu Misu zahvalnicu. Odmah je došao i k meni. Još uvijek silno uzbuđen rekao mi je: »E sad više ne mislim ništa. I ne znam što bih trebao misliti. Jedno ipak znam. Ženi sam to odmah i obećao: njezinim se molitvama neću više nikada rugati . . .«

— Znate što me najviše impresioniralo? — pitao me i tumačio mi kao da mene u to treba uvjeriti. Kako da to nisam sanjao ja? Ta i ja sam razmišljao o provalnicima! Kako da to nije sanjala moja Mirela? I ona je s tom krađom bila pogođena! Kako to da je sanjala baš ona, moja žena, koja se među nama jedina molila da se ukradeno pronađe?!«

MAJKA

Ovo naše vrijeme veoma malo ili nimalo ne dijeli priznanje majkama.

I to svjesno i taktički: majko ne mogu naći pravu cijenu kod svjetskih ljudi. Ako se nešto i prizna ženama, to nije iz sasma majčinskih razloga.

Opažamo da je sve manje i spomenika majkama, sve manje pjesama posvećenih majkama.

Ima tome jedan skriveni, neljudski i nekršćanski razlog. Naime, čim se počne govoriti ili pisati o majkama, o njihovoj ulozi u ljudskom odgoju, o njihovoj samoprijegornoj ljubavi, odmah se misli na Onu prvu Majku, kojoj je Šimun Pravedni prorokovao — a time i svim majkama — da će Njezino Srce probosti mač, najoštriji mač, zaborava i nepriznanja.

Čim se spomene majka patnica, odmah se sjetimo Žalosne Majke pod križem vlastitoga djeteta Isusa Krista. Jer kamo će majčinsko srce nego žalosnom Srcu Marijinu.

Arsen Dedić i njegova pjesma o Majci Mariji najbolji su dokaz za to. Napisao je riječi i sam ih uglazbio. Ploče se prodaju po svim katoličkim crkvama u Hrvatskoj. Poslušajmo njegove snažne stihove o Majci Mariji, pa im skrenimo putanju na naše vlastite majke patnice, koje su više tužne zbog djece nego zbog svojih nevolja. Mjesto »Majka Marija« možemo slobodno dodati ime koje hoćemo, za koje znamo, bilo svoje, bilo drugih majki.

Nju nađe mač
što mene traži,
U led i oganj
ona je išla.
Po sto je srca
dala svakom,
Kad nju je
sreća zaobišla!
Takva je bila
sudbina njena!
Marija Majka,
Marija žena!«

Takve su mi se misli nametnule dok sam u crkvi otaca Isusovaca u Splitu na Gospu Lurdsku 1978. doživljavao trenutke koje kanim opisati.

Divna spilja i u njoj Majka. Tko je ne bi pohodio? Ta crkva Presvetog Srca je malena i za samu ljubav Kristovu i za majčinsku ljubav Gospinu, ali i za jednu ženu u crnini, koja ne prestaje poluglasno vapiti, moliti i zahvaljivati. Prije i poslije svete Mise svijet ulazi i izlazi. Onome koji ulazi ne uspijeva se ni prekrstiti, a ruka mu zastane na ramenu gledajući tu ženu u crnini.

Dok ostali svijet tiho moli, ona vapi, zahvaljuje. Za njezino materinsko srce sve su crkve malene, sav je svijet malen, jer ona zna zašto zahvaljuje. Njezina je zahvalnost velika, veća od Svemira.

U ovom trenutku samo jedno je zanima: glavno je da netko razumije i da prima iskrenost njezina srca. Taj netko je također Majka. Jer da se čitav život zahvaljuje, ne bi se mogla zahvaliti za ono zbog čega je jutros došla pred Njezin lik. Sada je samo Njezina, dok je tu.

Zanimalo nas je što joj se desilo.

— A kako neću, moj veleČasni zahvaljivati i moliti ...? Sina mi je jedinca spasila nasred oceana. Čitali ste kako je potonuo veliki brod »Mundusburg« pred dvadeset dana ... tumači nam u Isusovačkom dvorištu ...

— Da, čitali smo u dnevnom tisku s velikim naslovom usklik jedne majke na splitskom aerodromu: »Dite moje, jesi li mi živo?« Jeste li to vi uskliknuli?

— Ne, nisam ja ni bila na aerodromu. Ja sam bila pred slikom Majke mile. Vapila, molila, plakala ... Znate, to mi je jedinac! Točno pred dvadeset godina umro mu je otac, kad su sinu bile dvije godine. I nemam više nikoga, nego Boga i njega.

I dok je u istom dvorištu u isto vrijeme hrabra i neumorna promicateljica slave Presv. Srca gospođa Milena dijelila GLASNIKE, molitvenike, slike, svijet je sve veću pažnju obraćao na ženu u crnini.

— A hoće li se vaš sin zahvaliti?

— Mora, veli žena u crnini. Istina, čudna je mladež danas. Lako napuste Boga, ali borim se, i pomoću Boga, držim ga ... I mora me slušati! I njega će urazumiti more, debelo more; kad i željezo popuca, oči nemaju gdje nego u Nebo. Stiskaju tada, pa da su i najtvrđeg srca, ne samo majčinu sliku nego i sliku Majke Marije ... To svi priznaju, iako neki kažu da ne znaju u strahu što su govorili. Nije takav tek jedan slučaj ...

Samo u Božansko Srce Isusovo i duboko Srce Marijino mogu stati svi jadi, nevolje i muke koje dožive pomorci. A zavjetni darovi zbog milosti koje su dobili vide se još i danas po primorskim crkvama i kapelama, u vapajima i krvavim koljenima majka i žena.

Naš otočanin Vladimir Nazor, pjesnik mora i oluja, mornarskih prilika i neprilika, opisao je ljubav Majke Marije, kojoj se mole naše otočke i primorske majke i žene, a Ona ih uslišava dobrotom svoje Majčinske ljubavi te im sinovima i muževima bude zaštita u olujama. I utješe se mirnim morem, slatkom nadom u Mariji, Zvijezdi Nebeskoj:

»Dokonča borba,
sklopi se vir.
Olujno nebo se vedri.
Na moru, pokoj, mir.
Valovi tamne,
zvijezde blijeste.

Mrak pada na bila gorska.
Svetlosti blage
s nebeske ceste.
Valovljem pramene baca
Zvijezda blistava

Š. Vuković

15. travnja 1978. navršila se 81. godina od blažene smrti sluge Božjega Petra Barbarića (1874—1897.). Ta nas obljetnica potiče da pojačamo svoje molitve za što skoriju beatifikaciju toga uzor mladića.

Prema beatifikaciji Petra Barbarića

Petar Barbarić je kao uzoran sjemeništarac proveo 8 godina u Malom sjemeništu sarajevske ili vrhbosanske nadbiskupije u Travniku.

Isticao se u vježbama pobožnosti prema Srcu Isusovu, ulazeći tako sve više i dublje u tajnu Božje ljubavi. Kao Marijin zbornik posvetio se Bogorodici i iskreno je štovao i nasljedovao.

Vođen duhom vjere, savjesno je obavljao svoje svakidašnje dužnosti, dajući svima oko sebe dobar primjer, pomažući i drugima da budu dobri.

Osobitom je ljubavlju gajio krepost mladenačke čistoće, što nije išlo bez osjetnih žrtava. Kroz sve dane sjemenišnog života upravo je gorio od želje za ministerijalnim svećeništvom. Želio je postati svećenik i raditi za dobro duša. Bavio se i mislima o redovničkom staležu.

To su bile želje i planovi mladoga, idealnoga svećeničkog pripravnika. Gospodinu se ipak drukčije svidjelo, pa ga je mlada pozvao k sebi.

Petar Barbarić je, kako dokazuju njegova pisma, tu odluku Providnosti primio s potpunim predanjem i njegova je smrt bila smrt pravednika, koji u svemu vrši volju Božju.

Generacije travničkih sjemeništaraca nadahnjivale su se na njegovu primjeru pa mnogi od njih postadoše dobri svećenici, redovnici, a neki i biskupi.

Redoviti informativni postupak u vidu Petrove beatifikacije propisno je obavljen i dovršen u sarajevskoj Nadbiskupskoj kuriji od 1938—1943. Akti toga procesa nalaze se kod Svete kongregacije za beatifikaciju Božjih slugu i kanonizaciju blaženika.

Taj je Sveti zbor 11. svibnja 1945. izdao Decretum super scripta (Odluku o spisima), a godine 1954. načinio je »Copiam publicam« (objelodanio) sviju Akata Petrova postupka.

Za njegovo proglašenje blaženim upravljeno je dosad više molbi pojedinih biskupa, pa i zajednički nekih sjemeništa. Bilo bi poželjno da takve molbe sa zajedničkim potpisima šalju Svetom Ocu i naše župe.

J. Antolović

Djelotvorno misijsko svjedočanstvo

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Kolik je utjecaj sredstava društvenog priopćavanja (TV, radio, novine) na stvaranje javnog mišljenja, nije potrebno dokazivati. Zato države, ideologije, političke stranke ulažu basnoslovna novčana sredstva za propagandu putem tiska, radija i televizije. Zato često države čuvaju apsolutan monopol nad masovnim medijima obavještenja, želeći same isključivo stvarati i odgajati javno mišljenje, gazeći, dakako, pri tom osnovna ljudska prava.

Imajući u vidu važnost i utjecajnost sredstava obavještavanja, i Crkva ih, prema mogućnostima i oslobodi koju pojedinim zemljama već uživa, nastoji upotrebljavati za naviještanje Božje riječi. Misijska nakana Apostolata molitve za svibanj, u vezi s time, stavlja naglasak na misijsko svjedočenje kršćana koji izravno rade na sredstvima društvenog obavještavanja kao pisci, novinari, spikeri, režiseri. Crkvi su potrebni takvi ljudi posvuda, a na osobit način u misijama, jer baš oni mogu biti veoma dobri misionari, širitelji Radosne vijesti. To je već god.1974. naglasila Plenarna skupština saveza biskupskih konferencija Azije, koja je održana u Taipeu na Formozi.

»Kao biskupi Azije smatramo svojom najhitnijom zajedničkom potrebom da sredstva društvenog obavještavanja budu što više u službi naviještanja Evanđelja, za odgoj i razvoj narodâ.« Svijest o važnosti sredstava obavještavanja u službi apostolata, kraj sve očevidnosti, nije nažalost, posvuda jednako živa. Tako je jedna nedavna anketa otkrila da npr. indonezijski sjemeništarci daju manje važnosti tisku, izdanjima, radiju, kinu i televiziji nego što to čine hindusi ili sjemeništarc na Filipinima.

Naša misijska nakana željela bi u prvom redu kod svih kršćana probuditi svijest odgovornosti prema upotrebljavanju sredstava obavještavanja. Ta se sredstva u velikoj mjeri, nažalost, upotrebljavaju za širenje laži, mržnje, nasilja, pokvarenosti; zar da sinovi svjetla sjede skrštenih ruku »mrtvi-hladni«, ravnodušni, umjesto da ih upotrebljavaju kako bi na krovovima naviještali poruku Isusa Krista, nauku o spasenju, kako bi širili dobre vijesti, kako bi ljude odgajali u dobru.

Prošle godine na Uskrs kolosalni je televizijski »spektakl« pod naslovom »Isus iz Nazareta« držao u napetosti milijune gledalaca televizije u čitavoj Italiji, Engleskoj i SAD. U Italiji su i sve dnevne novine pisale o »Zefirellijevu Isusu«, donoseći fotografije glumaca, intervjue s režiserom Francom Zefirellijem. I taj je umjetnik u prvom redu samim filmom, a onda i intervjuima dao iskreno svjedočanstvo kršćanskoj vjeri, postavši na taj način, baš zahvaljujući sredstvima obavještavanja, kolosalan misionar, širitelj evanđeoske poruke. Za malo dana sve su knjižare već prodavale prvo izdanje knjige o tome izvanredno uspjelom filmu, koji je postao gigantska kateheza na međunarodnoj razini.

Mislim da taj primjer jasno osvjetljuje važnost naše misijske nakane. Kad bi svi kršćani što rade sa sredstvima masovnog obavještavanja bili misionari, mislim da bi veoma unaprijedili Božje djelo. Kao apostoli molitve rado ćemo se ovaj mjesec, kad 7. svibnja i slavimo dan sredstava društvenog obavještavanja, moliti na tu nakanu da Gospodar žetve pošalje što više radnika u svoju žetvu koji će naviještati njegovo ime putem pera, novina, knjiga, časopisa, radija, televizije, filma i kazališta.

Josip Antolović

Među novoobraćenicima

Otac Ante pohodio je zajedno s Majkom Terezijom Zagreb u Velikom tjednu i još neke gradove. No kako će o tom događaju opširnije pisati »Glas koncila« prije nego što izađe ovaj broj »Glasnika«, smatramo da će biti bolje ako i ovaj put donesemo jednu crticu iz njegova misionarskog rada što nam ju je on poslao sredinom veljače.

U selo Gormari stigli smo rano ujutro. Tu je nova kapelica, gotova skoro do krova. Ljudi su ponosni što su kroz mjesec dana toliko učinili. Pa i ja sam bio sretan zbog te njihove revnosti.

Najprije smo pohodili bolesnu staricu Dasi. Već dugo je ona uzeta. Njeguje je katehistkinja Bibijana, koja je ujedno pripravlja i za sveto krštenje.

Na putu do kapelice svrnuli smo se u Pranin dućan. Valja kupiti nešto bombona za osamdeseti rođendan moje sestre Jele. Prano je istresao sve što je imao u dvije staklenke: oko 250 grama bombona. Malo, no svi smo to zajednički blagoslovili i svaki je dobio nešto i bio veseo. To je dar za rođendan. No, dakako, najveći dar bio je: molitva i sveta misa.

Pred podne smo stigli u Uttor Hatgachi. Ljudi su već čekali, seosko sijelo je započelo. Došla je i jedna starica. Odijelo joj je sasvim poderano. Eto opet lijepe prilike da učinimo nešto dobra u spomen moje sestre Jele. Dadoh ja dar, pa i svi prisutni — iako siromašni — dadoše svoj obol. Učitelj Gayen kupit će joj na pazaru sari. Ona je udovica, pa sari ne smije biti crven ni šaren!

Da i veselje bude veće, dadoh ja starici čaj što su ga pripravili za mene. Ona me samo gleda, kao da ne vjeruje svojim očima. Tko zna kad je zadnji put pila čaj...

Oko dva sata bili smo u selu Balirkhalu kod našeg dragog Upena. Slabo je: ima čir uz oko, pa je gotovo izgubio vid.

Čitavo se selo pripravlja za sretni dan krštenja. Uredili smo i za odgoj djevojaka. Mala Bibijanina Uša poći se u samostansku školu u Basantiju. Dogodine će poći Lokhi i Komola.

Na povratku u Maria Polli svratih se u Policijsku postaju u Sonderskhaliju. Bilo bi im veoma žao da im se ne najavim na prolasku. Novi šef, gospodin Arjya, veoma je veseo što sam došao. Pozna on mnoge naše svećenike u Krišnagaru, Thakurnagaru. Uvijek je s njima surađivao za dobrobit naroda. Pita me o domovini, o mojima doma. Kad sam mu rekao da danas baš slavim rođendan svoje sestre, naručio je čaj za sve prisutne.

S druge strane rijeke dva brata, Abdul i Nirod, odvezli su me na maloj trokolici do Maria Polija. Dobili su na dar hlačice i košuljicu.

Eto, tako smo proslavili rođendan moje sestre Jele daleko u Bengaliji. Tijelom smo bili daleko, no srcem veoma blizu.

O. Ante Gabrić

SKUPINA MLADICA IZ NASE TKALACKE SKOLE U MARIA POLLIJU

PODIŽEMO NOVO SELO. KOPAMO KANAL DA BISMO ZEMLJISTE PODIGLI 2-3 METRA. TAKO KOLIBE U KISNO DOBA OSTANU NAD VODOM

Ljudi sve više traže Boga

Sestra Silvina Mužić poslala nam je od listopada prošle godine do siječnja ove godine tri pisma u kojima ukratko opisuje kako ljudi sve više traže Boga.

U pismu od 14. listopada 1977. izmedu ostalih vijesti javlja:

— Kod nas je sada lijepo i ugodno vrijeme: nije prevruće, a nije niti prehladno. Naši oci misionari i sestre započeli su već s misijama po selima. Svaka sestra ima na brizi jedno selo. Mora se brinuti za duhovne i tjelesne potrebe tamošnjih ljudi.

Rižina polja na mjestima dobro izgledaju, pa su neki već počeli sa žetvom. I mi smo počeli sa žetvom duša. Danas više nije tako lako raditi kao prije. Započeli smo s obiteljskom molitvom. Tu i tamo ide pomalo naprijed, ali da stvar krene ozbiljno naprijed u većoj mjeri, moramo se još puno moliti i žrtvovati.

12. prosinca 1977. piše:

— Mi smo veoma zaposlene. Kupujemo rižu za cijelu godinu jer je sada najjeftinija. A od osmog prosinca imamo tu kod sebe djevojke, njih 60, koje moramo pripraviti za vjenčanje. Tu ostaju do Božića. Poučavamo ih u vjeronauku i u raznim dužnostima domaćice. Zatim moramo pripremiti preko 80 paketa za siromašne obitelji kako bi i one osjetile ljubav i toplinu što je svijetu donosi Spasitelj svojim rođenjem.

Kako je moja poglavarica otišla na studije u Irsku, na mene je opet palo da preuzmem brigu za našu kuću. Uza sve svoje godine još mogu prilično, hvala dragom Bogu!

Sigurno ste čitali o velikoj nesreći koja je zadesila dijelove Indije polovicom studenog. Strašnim orkanom zahvaćena su mjesta Andra, Tamilnadu, Kerala, i Kamartaka. Ciklon im je uništio polja, kuće i sve što su god imali, a uz to je bilo i oko deset tisuća mrtvih. Molimo se za postradale, a mi im nastojimo i pomoći koliko nam je moguće.

DVA STICENIKA S. SILVINE, KOJE ONA NASTOJI ODGOJITI ZA SVEĆENIKE

Sredinom siječnja ove godine piše nam:

— Ove godine imamo jaku zimu. Živa se spustila čak na 12 stupnjeva iznad ništice. Ja svako jutro nosim veliki kaput i rukavice, što ih još nisam nosila otkad sam u Indiji.

Veoma smo zaposleni. 27. prosinca imali smo blagoslov nove crkve u mjestu Rajdhi, 28. prosinca bio je blagoslov crkve u mjestu Sounamara, a 29. prosinca u mjestu Karai. Ta su mjesta jedno od drugog prilično udaljena, a ljudi sve više traže Boga. Nažalost, premalo je misionara i misionarki da uzmognu tu preobilnu žetvu požeti.

Početkom ove godine mi smo otvorile novu misijsku postaju u Gogiji. A danas smo imali prvi tzv. »dum-dam sadi«, tj. vjenčanja. Više parova dolazi na vjenčanje u pratnji bubnjeva i drugih glazbala. Sad ih je bilo deset pari, a drugi tjedan bit će ih preko 70.

Sad se brinem i za nova duhovna zvanja, napose svećenička, da na taj način pomognem ovdašnjoj Crkvi. Molite se za me da uzmognem što više učiniti za Boga i za duše.

S. Silvina Mužić

Hvala Gospodinu na milosti zvanja!

Sestra Zdenka Miketinac, indijska misionarka iz družbe Loretinki, na samu Svijećnicu ove godine navršila je 40 godina svoga misionarskog života i rada. Stoga smo je zamolili da nam za »Glasnik« napiše nekoliko redaka kao osvrt na tih 40 godina. Odazvala se našoj molbi i napisala je 17. veljače pismo koje ovdje objavljujemo.

Hvala vam što ste me podsjetili na moju 40-godišnjicu misionarskog života i rada u Indiji. Vrijeme leti, zaboravi čovjek brojiti godine. Kad se proslavi 25-godišnjica, onda pedeseta godišnjica izgleda daleko. Godine između ta dva datuma nekako se zaboravljaju, o njima se vodi manje briga. No ipak ću se malo osvrnuti na tih četrdeset godina provedenih u Indiji.

Godine se nižu kao zrnca na krunici, jedna za drugom, katkad brzo, a katkad polaganije, i uzbrdo i nizbrdo. Upravo sam se začudila da ih je već proteklo 40 otkako sam čula Isusov poziv da ostavim sve svoje drage i domovinu i da slijedim Njega i radim s Njime i za Njega u Indiji.

Što da vam kažem o tih 40 godina? Je li bilo poteškoća? Jest, bilo ih je najprije s jezikom, a onda način života, pa onda običaji. Svemu se trebalo priučiti, no sve je lako i sve se radi i svladava kad čovjek ljubi Boga i kad nastoji da ispuni Njegovu svetu volju.

Vjerujte mi, bile su to moje najsretnije godine i kad me je pržilo bengalsko sunce, i kad sam se smrzavala na himalajskoj zimi, i kad sam radila s dobrom djecom, i kad sam se morala mučiti s malim nestašnim dječacima. U svim tim časovima srce mi je zahvaljivalo i veselo pjevalo Bogu od zahvalnosti što me je pozvao u misije da tu žrtvujem za Njega i za duše svoje sile i sposobnosti.

Istina, život naš prate poteškoće, no one su tu da se na njima kuša moje pouzdanje u Boga, u Njegovu brigu za mene, u Njegovu ljubav prema meni. Isus je uvijek sa mnom i strpljivo čeka da se okrenem k Njemu s pouzdanjem te da se predam Njegovu vodstvu, jer On najbolje zna što je za mene dobro.

S neograničenim pouzdanjem predajem u Isusove ruke i preostale godine svoga života, pa sam uvjerena da će me On na kraju sretno uvesti u svoju slavu.

Mladima bih htjela reći nakon tog svog iskustva od 40 godina, neka se ne boje odazvati se Božjem pozivu, ako ih On zove na svoju božansku njivu gdje ih tolike duše čekaju. On će svakome dati dovoljno snage da ustraje na tom putu uza sve poteškoće na koje će naići. Samo neka Isusu otvore širom svoje srce i neka Ga svim svojim bićem uzljube. Srcu, koje ljubi, ništa nije nemoguće i ono se ne plaši nikakve žrtve na svom putu do vječnog Božjeg zagrljaja.

S. Zdenka Miketinac

Treći dio knjige »ŽIVOTNI PUT JEDNOG MISIONARA« obuhvaća pisma, članke, duhovne misli i razne izjave našeg misionara oca ANTE GABRIĆA u razdoblju od početka 1972. do konca listopada 1976. Knjiga je ilustrirana sa 114 slika u tekstu, a naslovna stranica je u boji. Cijena 120 d. Narudžbe prima Stjepan Dilber, 41,001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Trpimo zajedno s vjernicima

Ono što u posljednje vrijeme proživljavaju mnoge afričke zemlje, proživljava i Zair, u kojem djeluju naše misionarke s. Sofija Novotny i s. Miriam Erega. To je problem ekonomske krize. U svom pismu od 2. veljače ove godine piše nam sestra Sofija:

Ovdje mi živimo u teškim ekonomskim prilikama. Sve je veoma skupo. Broj sirotinje raste iz dana u dan. Veza s gradom veoma je otežana jer su ceste loše, benzin je jako poskupio i još je sreća ako ga čovjek uopće dobije, pa makar i uz visoku cijenu.

Kad sam se u rujnu prošle godine vratila u svoju misiju, došla sam avionom u grad Manono, no odatle do Malembe preostalo mi je još 150 km. Ali kako prevaliti taj put do Malembe? To je uistinu bio problem broj jedan. Tražila sam neko vozilo i dosta lako sam ga našla, ali je za njega trebalo benzina. Ljudi su mi se smijali kad sam im rekla da ću im platiti koliko god žele, samo neka me prevezu u Malembu. Odgovorili su mi: »Ne trebamo mi novaca, nego benzina! Auto treba platiti benzinom a ne novcem!«

Zato i pošta tako kasni. Iz Malembe treba pisma i druge pošiljke slati do aerodroma u Manonu kamionom, ako se nađe takav kamion i benzin za njega. Isti je problem i u obratnom smjeru: pošta za Malembu čeka priliku da je prevezu iz Manona. Takva se prilika čeka i po dva do tri mjeseca.

Mogu reći da je sada to stanje gore nego što je bilo kad sam ovamo došla prije 40 godina.

Prije je parobrod dolazio k nama svaka dva tjedna rijekom Kongo, jer se mi nalazimo uz tu rijeku. Sad je i ta plovidba rijekom neredovita jer je trgovački promet veoma spao.

Da se izađe iz Malembe, ne preostaje nam drugo nego loša cesta, no i ona je za vrijeme velikih kiša neprohodna, pa prema tome, i neuporabiva.

Tako smo, eto, živi zakopani u toj našoj postaji. A sve te neprilike veoma loše djeluju općenito na ekonomiju. Naši se ljudi ovdje bave uglavnom obrađivanjem zemlje i od prihoda s te zemlje žive. No sada veoma teško prodaju svoje proizvode. Prije dvije godine njegovali su kulturu pamuka. Kad su pamuk pobrali i čekali kupce, nitko im nije došao pa su sav urod pamuka morali baciti.

SESTRA SOFIJA U DRUŠTVU VJERNIKA IZ ŽUPE MALEMBE

Kako vidite, narod trpi od bijede, a misionari su se s njima solidalizirali pa trpe zajedno s njima.

I zdravstveno stanje je na veoma niskom stupnju. Nedostaju toliko potrebni lijekovi. Za vrijeme epidemije ospica moglo se spasiti mnogo djece, no nije bilo dovoljno lijekova. Dogodi se da medicinski centar pošalje pakete lijekova, no kad ti paketi dođu do Malembe, već su prazni, jer su na putu pokrali lijekove, a nama su poslali samo prazne pakete.

Iznosim vam ovo da vidite u kakvim prilikama živimo i radimo. No uzdamo se da nas Gospodin neće ostaviti. A uzdamo se i u vaše molitve i žrtve. Hvala! **S. Sofija Novotny**

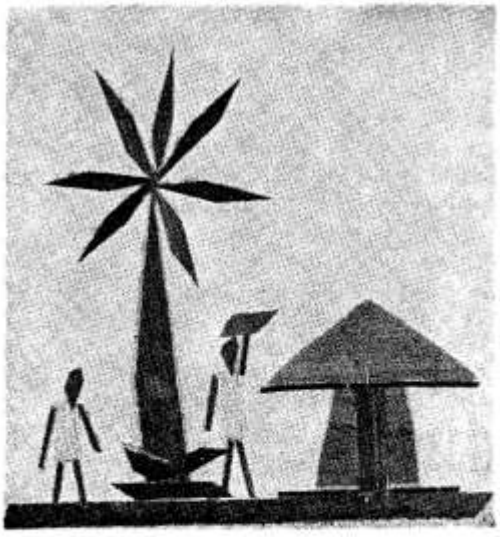

Vračevi razbili Gospin kip

Može se nekome činiti da je novo vrijeme, koje sve više prodire i u Afriku, pokopalo ili bar smanjilo moć vračeva. Međutim, nije tako. Da malo osvijetlimo tu njihovu moć, donosimo ovdje člančić brata Ilije Dilbera što ga je on napisao još koncem rujna prošle godine.

Ovih dana narod ovoga kraja oko Mpime veoma je uznemiren, a župnik zabrinut. Obaviještena je i policija. No izgleda da su svi nemoćni. Dvoje vračeva, muž i žena, došli su prije nekoliko dana u selo, pa se između njih i misionara vodi pravi duhovni rat. Vrači imaju još uvijek velik utjecaj na neuki svijet. Čak ih se, izgleda, boji i sama policija.

Već nekoliko dana narod je ostavio svoje poslove i zbog straha sjedi uz te vračeve i sluša ih. Štoviše, u njihovoj blizini jedu i spavaju i strepe da im se što ne dogodi.

To dvoje došlo je u selo vlastitim autom. Dočuli su naime da župnik iz Mpine nastoji smiriti svijet i odvratiti ga od njihova utjecaja. Stoga su prešli u pravi protunapad. Najprije su počeli okrivljavati župnika da je i on krivac mnogih zala koje pogađaju selo, pa da je odgovoran i za mnoge ljudske živote. Uvjeravali su ljude da oni vide povješane ljude po stablima oko crkve i na samom krovu crkve.

Ta borba između župnika i vračeva trajala je oko dva tjedna. No prije nego što su vračevi napustili selo, iskalili su svoj bijes nad kipom Gospe Lurdske, koji se nalazio u jednoj spilji nedaleko crkve. Pred tim kipom bogoslovi iz mpinskog sjemeništa običavali su svakog dana u svibnju moliti krunicu, a jedan od njih održao bi i kratku propovijed. Taj su, dakle, kip razbili ili sami vrači ili netko kome su oni naredili. Sotona nigdje ne može trpjeti Gospinu prisutnost.

Ovaj svijet je uvjeren da i bolest i smrt i bilo koje drugo zlo ne dolazi samo od sebe, nego im uvijek netko mora biti uzrok. Ako nekoga zadesi kakva nesreća, on pozove sam ili preko svoje rodbine čarobnjaka da pronađe »krivca«. I ovdje se nešto slično dogodilo. Umro je jedan čovjek. Njegova rodbina pozvala je vračeve da pronađu krivca za njegovu smrt. Pred tim vračevima svatko strepi da njega ne proglase krivim. Vračevi najprije izvode bjesomučne plesove po kojima navodno dolaze u dodir s duhovima koji im otkrivaju krivca. I dok oni traže krivca, svi se ljudi moraju okupiti oko njih. Ako netko nije prisutan, već samim tim pobuđuje sumnju da je on krivac. Kad vrač naglo prestane plesati, onda bjesomučno traži po uplašenoj gomili krivca. No eto ovaj put krivac nije bio nitko od prisutnih nego kip Majke Božje, i zato je on morao pasti kao žrtva vračeva bijesa.

Molimo se da se Gospa smiluje tim bijednim ljudima i izbavi ih iz đavolskog ropstva.

Ilija Dilber

nove knjige

NAJOBIČNIJI MUŠKARAC, Josip Pašić, autobiografske pripovijesti, 50 d

MOLITVA IZ KORABLJE, Carmen Bernos de Gasztold, pjesme-molitve, 60 d

NISTE VIŠE STRANCI, tekstovi za molitvenu osminu za jedinstvo, 25 d

UVOD U BIBLIJU, Wilfrid Harrington, 80 d

UVOD U STARI ZAVJET, Wilfrid Harrington, 160 d

EVANGELIZACIJA U NAŠEM PROSTORU I VREMENU, tekstovi predavanja na ekumenskom simpoziju 1976., 120 d

SNAGOM DUHA, priprava za sakramenat potvrde, 140 d

SVESCI br. 31, 60 d

SABRANI DANI, pjesme Ljiljane Matković-Vlašić

KATEHEZACIJA SUVREMENIH SELILACA, pripredilo Vijeće BK za hrvatsku migraciju

CROATICA CHRISTIANA, časopis Instituta za crkvenu povijest, 100 d

Sve ove knjige možete nabaviti na adresu: Kršćanska sadašnjost, Zagreb, Marulićev trg 14

MARULIĆ, Hrvatska književna revija, br. 1. 1978. g. ulazeći u drugo desetljeće MARULIĆ je bogat sadržajem koji će zanimati svakog koji ima smisla za književnost.

S DUHOVNIM VELIAKANIMA KROZ SVIBANJ, Josip Antolović. Isus je svoje obećanje na povratku k Ocu održao preko svetaca. Zamislimo što bi bilo od povijesti naše civilizacije, kad bi iz nje nestalo svih onih svetaca, kojih su imena tako bliska našim upomenama. Kolekcija O. Antolovića se nastavlja i ovim vrlo dobrim izdanjem svetih Božjih ugodnika za mjesec svibanj. Narudžbe: S. Dilber, Zagreb, Palmotićeva 33.

OBJAVLJENE KNJIGE O IVANU MERZU

DR IVAN MERZ — ŽIVOT I DJELOVANJE Dr D. Kniewald, Zagreb 1932., rasprodano

MOJE USPOMENE NA LIČNOST DR IVANA MERZA, Dr Đuro Gračanin, Sarajevo 1933., rasprodano

BOŽJI ČOVJEK HRVATSKE, zbornik eseja i članaka, Zagreb 1938., rasprodano

VITEZ KRISTOV — J. Vrbanek DI, Zagreb 1943., rasprodano

BORAC S BIJELIH PLANINA, Božidar Nagy, Zagreb 1971., 50 d

PRIJATELJ MLADIH — Božidar Nagy, Zagreb, 25 d

PUT K SUNCU, B. Nagy, Izbor iz najljepših tekstova dra I. Merza (Izlazi uskoro)

Narudžbe: Postulatura I. Merza 41001 Zagreb, Palmotićeva 33, pp 699

U Malom sjemeništu Družbe Isusove »Augustin Bea« 41000 Zagreb, Fratrovac 38, održat će se od 20. do 22. lipnja trodnevne duhovne vježbe za dečke iz viših razreda osmogodišnjih škola.

Poželjno je u sjemeništu biti već 19. lipnja u 18 sati. Za sve informacije izvolite se obratiti na označenu adresu. Tko se želi duhovno obnoviti, razmišljati o svojoj budućnosti, imat će krasnu priliku. Dosadašnja su iskustva o takvim duhovnim vježbama vrlo pozitivna. Dobro nam došli!

---

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

... za mnoge primljene milosti. — Iva Popović, Županja

... Gospi Lurdskoj i bl. Leopoldu na uspješnoj operaciji moga sina. — O. Z., Zadar

... Gospi od brze pomoći, sv. Antunu i ostalim svetim zaštitnicima za sretne porode moje nećakinje i za uslišane molbe u raznim životnim potrebama. — Lucija Karalić, Gorjani

... na primljenim milostima. — Kata Perak iz Ladimirevaca

... i sv. Anti za sve primljene milosti. — N. N.

... i sv. Josipu za uslišanu molbu. — Seka, Zagreb

... na svim primljenim milostima. — Mara Maršić, Vidovice

... što mi se unuka rodila zdrava, iako su liječnici proricali da će se dijete roditi bolesno. Neka je Božja pomoć i blagoslov i dalje prate. — Zahvalna baka, Lasinja

... sv. Antunu, bl. Leopoldu i našem Kardinalu za primljene milosti. — E. I., Kaptol

... sv. Josipu i bl. Leopoldu za sve primljene milosti. — Mandić, Bapska

... Gospi Lurdskoj i sv. Nikoli Taveliću na mnogim primljenim milostima uz preporuku za svoju obitelj. — J. P., Bokšić

... i bl. Leopoldu za sretno uspjelu operaciju. — Ivka Milošević, N. Kapela

...sv. Nikoli Taveliću i bl. Leopoldu za uslišane molbe i pomoć u mojim potrebama. — J. M., Punat

...na sretnoj operaciji svećenika. — A. R. P. Zagreb

...Gospi Lurdskoj i bl. Leopoldu na sretno uspjeloj operaciji. — Kata Fabijanić, Domagović

...sv. Antunu i sv. Nikoli Taveliću uz preporuku za zdravlje i napredak obitelji. — M. Frković, Čazma

...što su mi u prometnoj nesreći osatli živi snaha i dvoje unučadi. — A. M., — Ston

...bl. Leopoldu i svim zaštitnicima za primljenu milost. N. N., Zagreb

...Gospi od brze pomoći i m. Klaudiji za dvije uslišane molbe. — N. N., Varaždin

...i Mariji Pomoćnici za primljenu milost. — Župljanka iz D. Vidovaca

...uz preporuku za svoga sina. — Jula Stanić, Valpovo

...Gospi Lurdskoj i bl. Leopoldu što je unuka položila ispit. — B., Mostanje

...na uslišanoj molitvi i na udjeljenim milostima. — Slava Mauhar Kalić, Gorski Kotar

...sv. Anti i bl. Leopoldu za poboljšanje zdravlja. V. K., Zagreb

...i dr. Ivanu Merzu za uslišane molitve. — Klara Škrlin, Zagreb

...i Duhu Svetome z asretno položene ispite sina. — V. N., Stružani

...i Gospi od brze pomoći za primljene milosti. — Micika Makovec, N. Selo

...i Majci Božjoj Bistričkoj za zdravlje našega sina Tomislava i za druge primljene milosti. — Katica i Frane Buhin, Lupoglav

...i našem Kardinalu za sinovo ozdravljenje. —M. M., Jesenice

...Gospi Lurdskoj i svim svojim svetim zaštitnicima na primljenim milostima. — Matija Ćosić, Kruševica

...i Majci Božjoj Bistričkoj za sve primljene milosti. — Anice M., Kalinovac

...sv. Antunu i sv. Franji Ksaverskom za sretnu operaciju sina. — Majka

...Gospi Lurdskoj i svima svetima za utjehu u tuzi za sinom. — Marija Mužjak Stara Subovka

...za primljenu milost. — Darinka Krunić, Šibenik

...sv. Judi Tadeju i bl. Leopoldu koji su uslišali moju molitvu. — Zahvalna B. P., Suhopolje

...za sretno položene ispite. — K. B., Varaždin

...i bl. Lopoldu za primljene milosti. — M. P., Slavonija

...i sv. Judi Tadeju za mnoge milosti. — Majka, Zagreb

...i Gospi Trsatskoj za primljene milosti. — R. D., Gor. Dubovec

...za zdravlje, sreću i za dobar uspjeh u školi moje kćerke kao i za ostale primljene milosti. — Danica Kovač, Delnice

...sv. Josipu i sv. Antunu na uslišanim molitvama i na udijeljenim milostima za zdravlje. — S. Š. Z., Gorski Kotar

...sv. Anti i svim mojim zaštitnicima što su mi pomogli u teškim potribama kroz 81 godinu života. — Jerko Baloević, Dol na Braču

...za primljene milosti. — Evica Cabaj Jasenovac

...i sv. Antunu za pronađenu stvar. — N. N., Pribić

lostima

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

razmišljajmo uz bibliju

Uređuje: PERO BULAT

Najedanput evo Jeruzalema

Nema ljepšeg mjesta od ovog za promatranje. Jeruzalema. Jednim pogledom obuhvaćaš čitav grad.

Raširen je pred našim pogledima na dolini potoka Cedrona, koji se proteže ispod starinskog zida. Vrlo je blizu kao na domaku ruke, ali i udaljen kao da ga tvrđave još uvijek razdvajaju.

Za onoga koji ide u Jeruzalem iz Betanije kroz selo Betfage, ovo je mjesto obvezatno za odmor.

Uistinu se s ovog mjesta najedanput javlja Jeruzalem. To je mjesto nazvano »Dominus flevit« — Gospodin je plakao.

Doskora se odavde dolazi do vrhunca brda, odakle se vidi Sveti grad. Ovdje je došlo do tajanstvenog razgovora između Jeruzalema i Gospodina, koga apostoli vidješe kako plače.

JEDAN ČOVJEK PLAČE

Kad je Isus 33. godine stigao u Jeruzalem, stanje grada nije ni izdaleka bilo briljantno. Već pred više decenija židovski glavni grad osvojili Rimljani.

Istina, rimska je prisutnost diskretna (nenametljiva), ali je Židovi bolno osjećaju. Naročito im je bilo poznato da prokurator Poncije Pilat čini sa svojom malobrojnom vojskom dio silne snage rimske koja prekriva veći dio tada poznatog svijeta.

Takva je sadašnjost. Isusu je poznata i budućnost, koju navješćuje sa suzama u očima: Jeruzalem će biti razrušen, hram obeščašćen, jer će Bog predati sveti grad židovski njegovoj sudbini koji će često opirao njegovoj volji.

PREMA JERUZALEMU

Jedan put u Judeji, nekoliko kilometara od Jeruzalema. Poslije podne je. Prema glavnom gradu mirno se približava skupina ljudi. Ima ih do dvadesetak: Isus: apostoli i neki učenici. Jeruzalem je blizu, ali se još ne vidi. Treba se uspeti na Maslinsko brdo, odakle će se moći vidjeti. Zatim će trebati stići s druge strane brda, preći preko potoka Cedrona. Još mali uspon i eto grada!

Putnici su bili veseli, jer su nekoliko dana proveli u Betaniji u kući gostoljubiva prijatelja. Osim toga veselili su ih spontani pozdravi Isusu diljem puta.

Međutim, putnici se sada dijele. Dva se učenika udaljuju, zatim se vraćaju iza ostalih, vodeći iza sebe magarca. Sastavljaju jednu vrstu sedla svojim ogrtačima. Isus se uspinje na magarca. Drugi učenici prave od svojih ogrtača jednu vrstu saga, dok drugi režu zelene grane i vraćaju se mašući njima. Ispred Isusa i za njim okupilo se veliko mnoštvo svijeta, koje sve glasnije viče. Nazivaju ga neobičnim nazivom: Kralj! »Slava kralju židovskomu!« »Blagoslovljen kralj koji dolazi u ime Gospodnje!« »Blagoslovljeno kraljevstvo oca našega Davida koje dolazi!«

Sad se Jeruzalem pokazao s druge strane. Evo ga sa zidovima, s palačama, sa svojim hramom. Svijet se divi prizoru.

Isus nije dionik općeg udivljenja. I njegove oči vide Jeruzalem, ali se ne smiješe. Isus promatra i šuti s izražajem žalosti i odsutnosti. I najednput učenici vide kako plače.

I otkriva razlog svoje žalosti: »Kad bi i ti u ovaj dan priznao ono što ti je za mir! Ali je sada sakriveno tvojim očima. Doći će vrijeme kad će te tvoji neprijatelji opasati opkopom, opkolit će te i pritisnuti sa svih strana. Sravnit će sa zemljom tebe i tvoju djecu u tebi. Neće ostati u tebi ni kamen na kamenu, jer nisi priznao određeno vrijeme kad te Bog pohodi.«

TRIPUT SVETI GRAD

Jeruzalem je sveti grad za svo ono koji priznaju samo jednog Boga, pa makar njihova ideja o Bogu i ne bila ista.

Za Židove je postao svetim kad ga je David osvojio oko tisuću godina prije Isusa. Grad je bio vrlo važan zbog svojih izvora i dobre mogućnosti obrane. Među-

tim, ni Jozua, ni Saul ne mogoše ga osvojiti. A kad je to Davidu pošlo za rukom, učinio ga svojom političkom, upravnom i sudačkom prijestolnicom. Tu je podigao svoju palaču, a naročito je ovamo svečano dopremio Zavjetni kovčeg, to jest svetu škrinju u kojoj su bile pohranjene zakonske ploče, a sinovi su je Izraelovi nosili sa sobom na svim svojim putovanjima.

Prije Davida grad se zvao Ofel, a onda Uruzalim. Kralj ga nazva Jereushalaim. Promjena imena trebala je označivati također početak nove povijesti. U to je vrijeme grad bio vrlo malen. Smjestio se na jedan dio brežuljka Ofela. Kasnije je sagrađen hram i u nj unesen Zavjetni kovčeg.

500 godina kasnije pođoše Židovi u progonstvo. Tada postade Jeruzalem u njihovim očima simbolom slave prošlosti i čvrste nade, koja je trajala vjekovima i tisućljećima. Svaki je Židov smatrao Jeruzalem mjestom u kojem se razvilo religiozno iskustvo ljudi s kojima se Bog razgovarao. To je mjesto na zemlji najbliže Bogu. Židovska tradicija preuzima to poimanje Jeruzalema čarobnom slikom: sve molitve koje se obavljaju bilo gdje na svijetu, skupljaju se u Jeruzalemu prije nego što se prikažu Bogu.

JEDNA OD BROJNIH REKONSTRUKCIJA ŽIDOVSKOG HRAMA U JERUZALEMU

Međutim, ne smijemo zaboraviti da je u očima svih Židova Jeruzalem imao svoju vrijednost zbog toga što se u njemu nalazio hram. Za njih je postojao samo ovaj hram za čitav svijet. I kad bude srušen, neće biti nastojanja da se drugdje podigne.

KRŠĆANI

S obzirom na kršćane treba reći nešto drugo: Jeruzalem ne prikazuje prošlost, sadašnjost i budućnost njihove vjere. Spada samo u prošlost. Bio je privilegirano pozorište događaja, koji se nikad neće ponoviti.

Prema tome, vrijednost je za njih ovog grada afektivna (čuvstvena) i simbolična (znakovita). Dvorana zadnje večere u kojoj su se okupljali apostoli, Maslinski vrt, Golgota, Sveti grob samo podsjećaju na neizrecive događaje, ali Krist nije više samo u Jeruzalemu, nego posvuda.

POGLED NA SVETI GRAD JERUZALEM S OMAROVOM DŽAMIJOM U SREDINI

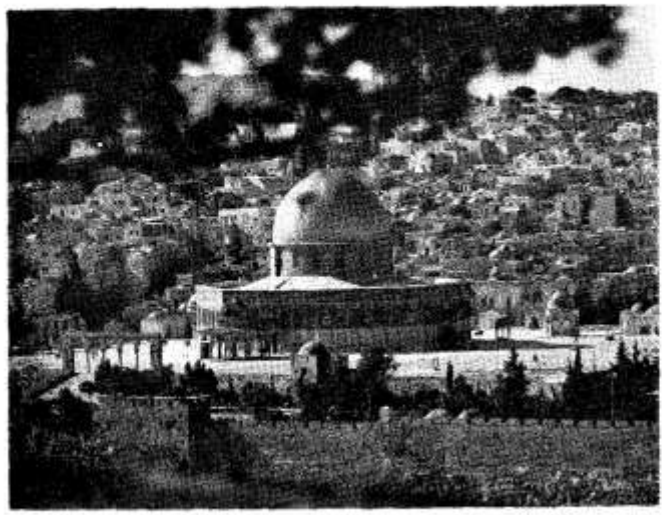

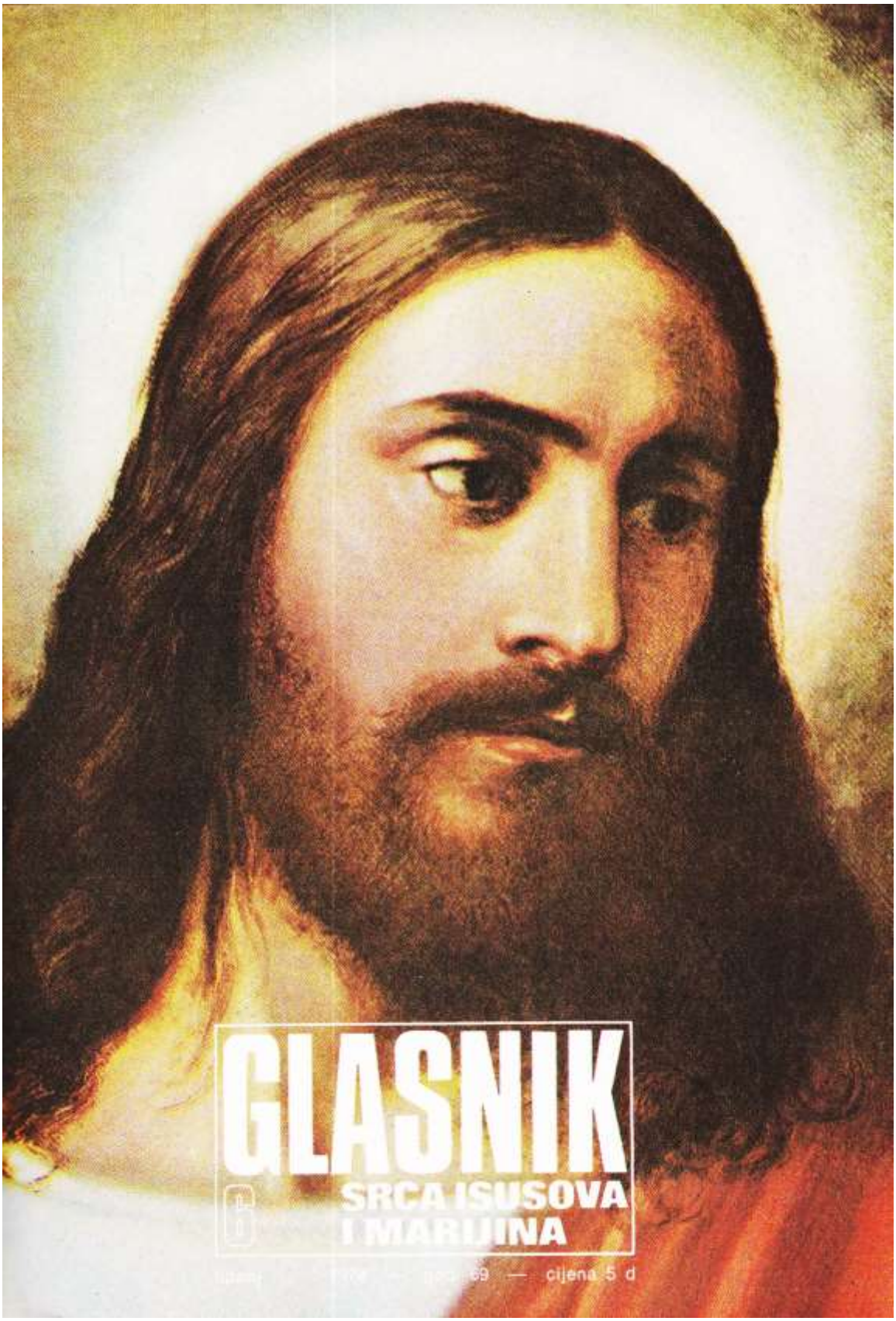
GLASNIK
SRCA ISUSOVA
I MARIJINA
69 — cijena 5 d

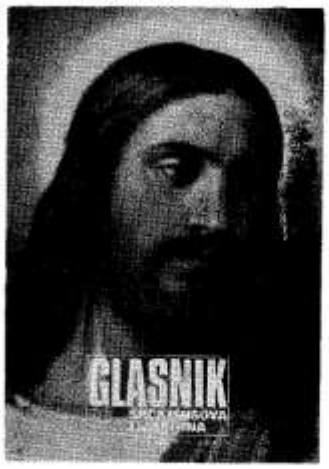

Naslovna strana:
KRIST (A. Dorph)

Na zadnjoj strani:

SVEĆENIČKO REĐENJE, TAJNA UVIJEK MLADE CRKVE

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. - Odgovorni urednik Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka na više dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

»Srce da razmišljaju«

Bog je dao ljudima »srce da razmišljaju« (Sir 17, 6) Ali često se ljudska razmišljanja razilaze s Božjim planovima.

U Starome je Zavjetu Bog govorio: »Čuj, Izraele, naredbe i zapovjedi što ih danas izričem u tvoje uši! Naučite ih i držite, i vršite ih. Jahve, Bog naš, sklopio je s nama Savez. Nije Jahve sklopio Savez s našim očevima ,nego baš s nama svima koji smo živi« (Pnz 5, 1-3).

Tako je Bog sklapao Savez prije Isusova dolaska na svijet s Izraelcima. A Isus, došavši na svijet, dao je svojim učenicima novu zapovijed: »Sinci, još sam malo s vama. Tražit ćete me. ali kako već Židovima rekoh, i vama sada kažem: Kamo ja idem, vi ne možete doći. Novu vam zapovijed dajem: Ljubite jedan drugoga, kao što sam ja ljubio vas, ljubite i vi jedan drugoga. Ako imadete ljubavi jedan prema drugome, po tom će svi upoznati da ste moji učenici« (Iv. 13, 33-35).

Da bismo mi ljudi mogli ostvariti tu zapovijed, reče nam »Uzmite jaram moj na se i učite od mene, jer sam krotka i ponizna srca. Tako ćete naći pokoj svojim dušama, jer jaram je moj sladak, a moje je breme lako« (Mt. 11, 28-30).

Msgr Josip Pavišić, riječki nadbiskup, u bazilici Srca Isusova, Zagreb 19. VI. 1977.

uredníkova riječ

Godine 1900. posvetio je papa Leon XIII. cijeli svijet presv. Srcu Isusovu. Ta je posveta obavljena u svim našim župama i crkvama.

Tom prigodom su travnički đaci skupili stanovitu svotu da se izradi kutija od čistog srebra u obliku srca. U to su srce pohranili pergamenu s posvetom presvetom Srcu i vlastoručnim potpisima. Onda su to srce pričvrstili na oltar Srca Isusova kao vječni spomen svoje ljubavi prema Kristu.

Ali jedan đak petoga razreda nije se potpisao tintom, nego je otvorio na ruci malu ranu i potpisao se svojom vlastitom krvlju. Tim krvavim potpisom htio je reći:

— Ti si, Spasitelju, iz ljubavi prema meni prolio svu svoju krv na križu. Evo, i ja ću iz ljubavi prema tebi proliti bar nekoliko kapi svoje krvi. Ovaj moj potpis neka ti posvjedoči, da sam uvijek spreman, ako to ustreba, proliti i svu svoju krv za tebe!

A da taj mladić nije samo paradirao svojim krvavim potpisom, nego da je zaista ljubio Isusa svim srcem i nadasve, o tome nije posumnjao ni jedan đak na gimnaziji, jer on je to potvrdio i cijelim svojim životom. Usput spominjemo, da je on tom prilikom, dakle u petom razredu gimnazije, ispjevao onu divnu himnu presv. Srcu Isusovu »Do nebesa nek se ori!« koju mi i danas oduševljeno pjevamo i pjevat ćemo, dok bude zadnjeg Hrvata na zemlji. Iza toga je ispjevao još nekoliko krasnih pjesama, kao na primjer onu »Rajska Djevo, kraljice Hrvata«. Kasnije stupi taj mladić u isusovački Red i postade uzoran redovnik. Bio je to O. Petar Perica.

Tako piše msgr. Ivan Vlašić. A mi dodajemo:

Neka i ovaj broj GLASNIKA bude jedna karika koja će nas povezati s našim predima, koji su na svoj barjak stavljali lik Kristova Srca. Zar samo na barjak?

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 69. LIPANJ 1978. Br. 6

SADRŽAJ

CIVILIZACIJA LJUBAVI, P. Z. — 192

ZA SVETU CRKVU, V. Pribanić — — — — — 193

HVALA NA PISMU — — — 194

ISUSOVO SRCE, M. Matić — — 196

SRCE ISUSOVO U ŽIVOTU IVANA MERZA, B. Nagy — — 199

SUVREMENOST ŠTOVANJA SRCA ISUOVA, J. Antolović — — 200

NAŠE SVETIŠTE — — — — 201

NADE I POTICAJI, Ž. Brzić — 202

PROFESOR FIZIKE, J. Pašić — 204

UTISCI SA ZIMSKOG SUSRETA JOŠ SU SVJEŽI, I. Knafeljc — 206

MOGU LI DOBITI ISPRAVAN ODGOVOR?, I. Fuček — — 208

NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — — 210

46 GODINA U SLUŽBI KATOLIČKE ŠTAMPE, S. Buček — — 213

USTRAJNOST U ZVANJU, J. Antolović — — — — — — 214

RAZGOVARAMO S M. TEREZIJOM, J. Gusić — — — — 215

ŠTO NAM JE REKAO O. ANTE?, J. Gusić — — — — — 218

NOVE KNJIGE — — — — 220

ZAHVALNICE — — — — 221

PROPAST JERUZALEMA, P. Bulat — — — — — — — 222

nakana apostolata molitve

DA KRŠĆANI UPOTRIJEBE SVE SVOJE SILE ZA IZGRADNJU CIVILIZACIJE LJUBAVI PREMA ŽELJAMA SRCA SUSOVA.

Civilizacija ljubavi

Drugi vatikanski sabor opisuje u Pastoralnoj konstituciji sadašnje stanje čovječanstva ovim riječima:

— Danas čovječanstvo proživljava novo razdoblje svoje povijesti, u kojem se duboke i brze promjene proširuju na cijeli svijet... Zato već možemo govoriti o pravom društvenom i kulturnom preobražaju koji zadire također u vjerski život... Sve šire mase praktički napuštaju religiozni život. Drugačije nego u prijašnjim vremenima nijekanje Boga ili religije... nije više ništa neobično niti stvar pojedinca.

Na obzorju nastaje nova civilizacija bez Boga i bez moralnih načela, prožeta materijalizmom i sekularizmom (posvjetovnjačenjem).

Ali unatoč tehničkom i znanstvenom napretku potresli su se sami temelji ljudske zajednice i nad narode silazi tama i mrak.

Sredstva društvenog saopćavanja govore nam o tom. Krađa, otimačina, ubojstva na dnevnom su redu. Pokvareni elementi kradu svakovrsna vozila, pljačkaju poštanske urede, banke, željeznice. Gangsteri kindapiraju (zarobljuju) utjecajne osobe, dapače i čitave avione, da bi se domogli golemih svota novaca za otplaćivanje talaca. A što bismo tek rekli o seksualnoj razvratnosti? Sve veće propadanje obiteljskog života, neprestani porast rastava, zanemarena i pokvarena mladež. U Engleskoj dolazi jedna rastava na dva sklopljena braka!

Zar ne bismo mogli primijeniti na današnje čovječanstvo Isusove riječi: »Razmahat će se bezakonje i ljubav će kod mnogih ohladnjeti«?

Gdje je spas iz toga zla? Samo u Onom koji je rekao: »Bez mene ne možete ništa učiniti.«

Papa Pavao VI. uči i opominje vjernike, osobito ovoga mjeseca, da obnavljaju svoje duše i svijet u Kristu, stvarajući civilizaciju ljubavi u duhu evanđelja. Ljubav Božjeg Srca oživjet će zamrle udove ljudske obitelji i dokazat će da je On naš mir i naše spasenje.

Ovoga mjeseca obnovimo pouzdanje i molitvu prema »Srcu koje je tako silno ljubilo svijet«.

P. Z.

naša obitelj moli

Apostolat molitve želi naše kršćanske obitelji osloboditi ne samo materijalne nego i duhovne sebičnosti. Treba moliti ne samo za sebe već i za svoga bližnjega. Zato u službenom obrascu dnevnog prikazanja Srcu Isusovu stoji na prvom mjestu velika nesebična nakana: »Za svetu Crkvu«.

ZA SVETU CRKVU

Kao što u nogometnoj utakmici svaki igrač sprema pobjedu ili poraz ne samo sebi već i svim suigračima — tako i u općečovječanskoj utakmici između dobra i zla svaki čovjek gradi vječnu pobjedu ili vječni poraz ne samo sebi već i svojim suborcima.

Naše zajedništvo nije pusto čuvstvovanje, već potresna životna ovisnost u vremenu, u prolaznosti i vječnosti.

Veliki Papa našeg stoljeća Pio XII. je u znamenitoj enciklici o Tajanstvenom Tijelu Kristovu, tj. o Crkvi, napisao i ovo:

— Kad je Isus Krist umro na križu, ostavio je svojoj Crkvi neizmjerno blago spasenja, a da ona nije sa svoje strane ništa tome pridonijela. Ali kad se radi o razdiobi ovoga blaga, tada on želi da njegova neokaljana zaručnica ne samo sudjeluje pri tom djelu posvećenja, nego da ona u nekom smislu i ostvaruje to posvećenje. Uistinu, strahovita tajna koja se nikada ne može dovoljno razmotriti: da, naime, spas mnogih ovisi o molitvama i dragovoljnim pokorama koje u tu svrhu preuzimaju na se pojedini udovi Mističnog Tijela Isusa Krista i o sudjelovanju kojim pomažu našem božanskom Spasitelju pastiri i vjernici, osobito očevi i majke . . .«

U istoj enciklici Papa Pio XII. izričito preporučuje Apostolat molitve, osobito dnevno prikazanje, kao ostvarenje velike odgovornosti za spas svih udova Crkve i kao trajno osmišljavanje patnje.

Svaka molitva i dobro djelo čini dnevno prikazanje vrijednim i učinkovitim, a strpljiva patnja najvrednijim i najučinkovitijim za posvećenje Crkve i spas svijeta. Dnevno je prikazanje upravo po strpljivoj patnji najdruštvenije, najnesebičnije i najsvrsishodnije: »Što god ste učinili jednom od ove moje najmanje braće, meni ste učinili!«

Vladimir Pribanić

hvala na pismu

VJEROUČITELJICA

»Redovna sam čitateljica GLASNIKA Srca Isusova i Marijina. Živim s GLASNIKOM. To mi je najdraži katolički list. Inače su svi divni. GLASNIK, taj divni list preporučujem svima, jer svatko može u njemu naći ono što će ga usrećiti, i staro i mlado. Posebno ga preporučujem mladima. Mladi su temelj budućnosti.

Djevojka sam. Idem u srednju školu, ali maštam stalno o nečemu drugom i usuđujem se vama obratiti. Mislim naime prekinuti školu i poći u samostan, tamo učiti o Kristu: kako ga darovati drugima, kako duše privući Kristu. U samostanu ne bih željela ići ni u kakvu školu, nego samo nastojati da što dublje proučim vjeru. Željela bih dakle biti VJEROUČITELJICA, poučavati djecu na vjeronauku, svaki dan prisustvovati sv. misi i primati Isusa u sv. pričesti...«

N. N

Šteta što mi nisi napisala svoju adresu. Ovako ti samo općenito odgovaram. Koliko razabirem iz pisma, za Tebe bi bilo najbolje da napišeš list na adresu sestara Naše Gospe ovdje u Zagrebu. One će ti moći dati najbolje informacije. — Samostan Naše Gospe, 41000 Zagreb, Primorska 20

ZVANJE

»GLASNIK« mi je jedan od najdražih listova katoličke štampe i rado ga čitam, pa sam odlučila da vam pišem i da vas zamolim da mi pomognete.

Idem u treći razred gimnazije i sedamnaest mi je godina. Još u osnovnoj školi sam razmišljala o redovničkom pozivu. Željela sam služiti Bogu. I sada, kada sam u trećem razredu gimnazije, razmišljam o redovničkom pozivu. I ne samo da sam mislila i da sada mislim na to nego sam odlučila. Roditelji, brat i sestra nisu baš za to, ali ja sam još pri toj odluci.

Želim poći u samostan, ali ne zato da bi mi tamo bio lakši život, ili možda da bih se riješila roditelja, braće i sestara, nego da na taj način pomognem svim ljudima i da ih ljubim u istoj mjeri kako bi se spoznalo da uistinu ljubim Boga. Zahvaljujući dobrom svećeniku, upoznala sam bolje život sestara i vidjela da se njihov život mnogo razlikuje od života o kome mi je tata pričao. Kod njih mi se svidjelo sve, a osobito njihova ljubav među sobom i pažnja prema svim ljudima, pa čak i onima najmlađim. Moja je jedina želja da budem ono što su one, upravo onakve.

No osim ove želje, ove godine javila mi se želja i za misije. Htjela bih da radim već sada za misije i da, kada to budem mogla, postanem misionarkom.

Da li sestre svih redova (osim strogog reda) mogu otići u misije? Ja bih željela da sakupljam novac za misije, ali kako, to ne znam...«

Vlatka

Ne bih rekao da ćes uspjeti doći u misije ako uđeš u bilo koji ženski red. Treba se i ovdje dobro informirati i ispitati... Novac je teško skupljati, ali možeš biti misionarka već sada svojom molitvom i žrtvom i možda skupljanjem maraka... Javi nam svoju adresu...

SJEMENIŠTARCI

»Na Veliku srijedu poslije nastave otišli su sjemeništarci sa Šalate u Zagrebu svojim kućama radi proslave uskrsnih blagdana. Pred odlazak kroz dvije večeri gledali su dva dijela poznatog serijskog filma o Isusu Kristu, čiji je producent pater Patrick Peyton.

Cvjetnicu su lijepo proslavili. Ujutro su lijepu i prostranu »gornju sjemenišnu crkvu uz sjemeništarce ispunili dvostruko brojniji vjernici sa Šalate da bi zajednički proslavili ulazak u Sveti tjedan. Za vrijeme bogoslužja zbor sjemeništaraca izvrsno je otpjevao »Muku po Mateju«.

Popodne smo otišli u sjeverni dio grada, gdje su u lijepom parku, pred crkvom sv. Franje Ksaverskog, uz našeg Nadbiskupa, predvodili Križni put majka Terezija i o. Ante Gabrić, okruženi velikim mnoštvom iz Zagreba i okolice. Taj ćemo susret pamtiti.

Pred Cvjetnicu je ekipa sjemenišnih pisaca, pjesnika, tehničara i ostalih stvaralaca izdala uskrsni broj sjemenišnog lista »Ostvarenja«. Na 3. korizmenu nedjelju gledali smo u našoj velikoj dvorani izvanredno uspjeli »mjuzikl« pod naslovom »Sunčana zraka«, u režiji zagrebačkih scenarista i kompozitora, te u izvedbi pjevača, muzičara i glumaca iz četiriju zagrebačkih župa.

Da ne nabrajamo ostale kulturne i vrijedne doživljaje, kad ih vjerojatno i sami znate, istaknut ću još samo nešto. Mnogo nam znači što smo na polugodištu postigli osjetljiv napredak u školskom uspjehu. To osobito vrijedi za učenike prvog razreda, od kojih poneki nadoknađuju ono što im nije dala osnovna škola«.

Pater Ivan K.

DOMINIKANAC

»Imam jednu želju, za koju znademo moja majka i ja. Osjetio sam u sebi poziv da se žrtvujem prema Bogu. Odlučio sam se da idem u redovnike. U red sv. Dominika.

Ja sam osmo dijete svoga oca i majke. Budući da sam najmlađi, oca se i ne sjećam. Kad je umro, bio sam mali. Moja majka je mnogo pretrpjela i sada pobolijeva. Ja idem u osmi razred i prolazim iz razreda u razred s dobrim (3). Preda mnom je stajao problem: kuda dalje? Moja najstarija dva brata kažaše: prvi, pođi k meni, drugi isto tako. Ja sam u sebi osjetio poziv pa vam ovo pišem da mi pomognete. U meni je duboka ljubav prema Bogu.

Zato vas molim da mi napišete odgovore na ova pitanja: 1. Gdje postoji samostan sv. Dominika u Zagrebačkoj biskupiji? Napišite mi adresu da se tamo javim i ako bude Bog dao, da me ondje prime. . .«

Franjo

Napisao sam Ti list i ondje spomenuo adresu: Samostan Dominikanaca, Kontakova 1 41000 Zagreb. Sigurno si se već javio i dao Bog da ustraješ na započetom putu.

Ne želimo ovdje govoriti o štovanju Srca Isusova, već o življenju po tom Srcu. Na početku promotrit ćemo riječ »srce« u antropološkom i biblijskom značenju, a onda ćemo prikazati na primjeru apostola osobito sv. Pavla kako se po Isusovu Srcu živi i ljubi. Završit ćemo svoje razmišljanje Salomonovom molitvom da nam Gospodin udijeli pronicavo srce, otvoreno za Božju riječ i za potrebe brata čovjeka.

Piše: MARKO MATIĆ

ISUSOVO SRCE u nama – za svijet

SRCE — SREDIŠTE I DUBINA ČOVJEKA

Srce je biblijska i općeljudska riječ. Spominje se preko 850 puta u Starom i 170 puta u Novom Zavjetu. Nailazimo je u svim jezicima i ona spada, po mišljenju K. Rahnera, među prvotno blago ljudske riječi, a označuje unutarnje središte čovjeka, odakle izbija sve njegovo ponašanje. U tom smislu upotrebljava se riječ srce i u Sv. Pismu. Srce je sjedište unutarnjih sila i unutarnjeg života. Iz njega izviru misli i osjećaji, razmišljanja i planovi. U njem su pohranjene naše uspomene i naše nade. Ono obuhvaća i izriče čovjeka u njegovoj dubini, u njegovoj srži. Srce je sadržaj našeg života.

SRCE — MJESTO SUSRETA S BOGOM

Kardinal Volk održao je na internacionalnom kongresu u Paray-le-Monialu u rujnu 1974. godine prigodom 300-godišnjice ukazanja Srca Isusova veoma zapaženo predavanje »O teologiji srca«, u kojem je upozorio da srce nije samo izraz za jedinstvo čovjeka, već i mjesto susreta s Bogom. U srcu se, veli on, odigrava povijest spasenja svakog pojedinca, jer u njemu je čovjek dobar ili zao, u njemu se (srcu) otvara ili zatvara Bogu i njegovoj riječi. Prema Sv. Pismu čovjek ne prihvaća Božju riječ razumom ili voljom, već srcem. U usporedbi o sijaču veli se da su »dobra zemlja« oni »koji čuju riječ i čuvaju je **u dobru i plemenitu srcu** (Lk 8,15). Sv. Luka spominje u zgodi dvojice učenika iz Emausa da im je **»srce gorjelo«** dok im je »Stranac« — uskrsli Gospodin — putem govorio i tumačio Pisma (Lk 24,32). Božja riječ, upućena čovjeku, pogađa upravo srce. Ono je mjesto na koje Božja riječ pada, potresa ga i budi na nov život.

Djela Apostolska svjedoče da je Petrov govor na Duhove duboko potresao srca stanovnika grada Jeruzalema i da

su se stali pitati: »Braćo, što da činimo?« (Dj 2,37) Srce nije samo mjesto na koje kuca Božja riječ, već je ono i riznica u kojoj se ta riječ brižno pohranjuje, čuva i prebire: »A Marija je pamtila sve te događaje i razmišljala o njima **u srcu svome**« (Lk 2,19; 2,51). Srce je ono svetište u nama u kojem prebiva Trojedini Bog. U oproštajnom govoru obećaje Isus da će s Ocem doći i nastaniti se kod onoga koji ljubi i drži njegovu riječ (Iv 14,23). Sv. Pavao piše Rimljanima da je Božja ljubav izlivena u našim srcima po Duhu Svetom, koji nam je dan i da taj Duh koji prebiva u dubinama našeg srca svjedoči da smo djeca Božja i da neprestano skupa s nama vapi: »Abba — Oče!« (Rim 5,5; 8,15; Gal 4,6). Srce je, dakle, i mjesto uzdisaja Duha Svetog k Ocu. Ne znam da li smo se ikad zamislili i stali osluškivati u skrivenim dubinama svoga srca taj stalni, izmjenični razgovor Oca sa Sinom u Duhu Svetom. Mislim da bismo u svojoj molitvi morali učiti osluškivati te neizrecive uzdahe Duha Svetog i pretvarati je od informacije Boga u reformaciju svoga života »Zato, kako veli Duh Sveti: Danas kad čujete glas njegov, ne otvrdnite srca svoja« (Hebr. 3,7).

ISUSOVO SRCE U APOSTOLIMA — ZA SVIJET

Isus, **»čovjek velika srca«** (M. Machovec), »naprosto dobar kao nitko prije njega« (E. Bloch — obojica ateisti) bi, kako primjećuje sv. Matej, u srcu potresen, kad vidje veliko mnoštvo naroda, »jer bijahu satrveni i zapušteni kao ovce bez pastira« (Mt 9,36). Iz ljubavi Srca Isusova prema ispaćenom narodu nikao je i poziv apostola koji će kroz stoljeća nastavljati njegovo poslanje, tj. živjeti njegovim životom i ljubiti njegovim Srcem. Ne daje im da išta ponesu na put, osim moći njegove riječi i sile njegova Duha. Od njih traži jedino da ono što su badava primili, badava i daju.

U Pavlu je kucalo Kristovo Srce kao u jedva kome prije njega. »Cor Pauli — cor Christi, **Srce Pavlovo — Srce Kristovo«**, govorili su kršćanski govornici kroz stoljeća na temelju teologije sv. Ivana Zlatoustog. Stoga je Pavao mogao mirne duše reći za se: »Živim — ali ne više ja, nego Krist živi u meni« (Gal 2,20). Kristov život u Pavlu odrazio se osobito u njegovu odnosu prema pojedincima i prema zajednicama koje je, navješćujući Radosnu vijest, osnivao. Kratko i vlastoručno pismo Filomenu, »biser rane kršćanske književnosti«, kako ga je E. Renan okarakterizirao, otkriva nam veliko srce starca Pavla, koji se iz zatvora očinskom ljubavlju zauzima za roba Onezima, koji je pobjegao od svog gospodara Filemona i došao k Pavlu. Pavao moli Filemona da mu **»okrijepi srce u Kristu«** i primi Onezima, kojeg mu pokrštena šalje natrag, ne više kao roba, već kao dragog brata, kao Pavla samog, kao njegovo srce: »Pavao, starac, a sada i sužanj Krista Isusa. Molim te za svog sina, koga rodih u okovima, za Onezima, koji ti je negda bio nekoristan, a koji je sada i tebi i meni vrlo koristan. Njega ti — upravo njega, to jest **moje srce** — šaljem natrag... primi njega kao mene!« (Flm 9,sl.)

Nisu samo pojedinci, kao Onezim, našli mjesta u Pavlovu srcu, već svi koje mu je Bog povjerio u životu. U poslanici Rimljanima ističe da u svom srcu nosi duboku i trajnu bol što je njegov narod odbacio Krista Gospodina i da bi sam želio biti odbačen samo da svoju braću po krvi privede Kristu »Istinu govorim u Kristu — ne lažem — zato mi svjedoči moja savjest zajedno s Duhom Svetim da u **svom srcu** nosim duboku i trajnu bol. Želio bih da ja osobno budem odreden za uništenje, odijeljen od Krista, za svoju braću, za svoju rodbinu po tijelu« (Rim 9,1-3).

U svom najstarijem pismu, u prvoj poslanici Solunjanima, Pavao pušta da mu srce govori. Ovladan ljubavlju prema toj zajednici u Solunu, veli da im je htio predati ne samo Radosnu vijest nego i svoj vlastiti život, jer su mu omiljeli (1 Sol 2,8). Oni su njegova nada, njegova radost, njegova kruna kojom će se ponositi pred Gospodinom Isusom o njegovu dolasku (2,19). Dok je bio među njima, brinuo se za njih »kao majka koja s ljubavlju njeguje svoju djecu« (2,7) i opominjao ih i poticao »kao otac« da žive dostojno Boga, koji ih zove u svoje slavno kraljevstvo (2,11). Daleko od njih **»licem, a ne srcem«** žudi da ih ponovo vidi, u čemu ga je sotona omeo više puta (2,17 sl.). Budući da tu odvojenost od ljubljene zajednice nije mogao više izdržati, šalje im Timoteja, da dozna kako je s njihovom vjerom i da ih u njoj utvrdi i ohrabri (3,1 sl.).

Plemenitost Pavlove duše i Pavlova srca nalazimo i u poslanici Filipljanima koje slično kao i Solunjane naziva »svojom ljubljenom braćom«, »svojom radošću i svojom krunom« (Fil. 4,1), koje **»nosi u srcu«** (1,7) i za kojima **»žudi srcem Krista Isusa«** (1,8), tražeći od njih da budu složni, da imaju istu ljubav, **»isto srce i** jednu te istu misao« (2,2), da na taj način njihova dobrota bude poznata svim ljudima (4,5).

Pavao piše Korinćanima, kako sam veli, **u tjeskobi srca i s** mnogim suzama« — ne da ih ražalosti, već da upoznaju »preveliku ljubav« koju gaji prema njima (2 Kor 2,4). Oni su živo pismo, upisano u **»njegovo srce«** koje poznaju i čitaju svi ljudi (2 Kor 3,2). Upisao ih je u svoje srce, tako da s njim umiru i s njim žive (2 Kor 7,3). Od njih traži jedino to da i oni njemu naprave mjesta u svojim srcima: »Korinćani! **Naše je srce široko.** Nije vam tijesno u nama, ali imate tijesan prostor (za nas) u svom srcu. Za uzvrat — govorim vam kao svojoj djeci — jednako se raširite i vi... Napravite nam više prostora u svojim srcima!« (2 Kor 6,11-13; 7,2).

ISUSOVO SRCE U NAMA — ZA SVIJET

Pavao zahtijeva ne samo od prvih kršćana, već i od nas da ga nasljedujemo, kao što je on nasljedovao Krista: »Nasljedujete mene, kao što i ja nasljedujem Krista!« (1 Kor 11,1) Isti poziv susrećemo i u poslanici Filipljanima: »Ono što ste od mene naučili i primili, što ste od mene čuli i na meni vidjeli, to nastavite činiti, pa će Bog izvor mira, biti s vama« (Fil 4,9). Nasljedovati Pavla znači živjeti Kristovim životom i ljubiti Kristovim Srcem: »Ako tko nema Kristova Duha nije Kristov« (Rim 8,9). Pavao je mogao reći za svoje zajednice da će one biti njegova nada, njegova radost i kruna kojim će se dičiti pred Gospodinom Isusom o njegovu dolasku. Na koga možemo mi pokazati da će biti naš ponos pri dolasku Krista Gospodina? Samo oni koji su nam za života omiljeli, koje smo upisali u svoja srca i kojima smo bili spremni dati ne samo Radosnu vijest, već i vlastiti život. Možemo li uistinu za nekoga reći kao Pavao za Onezima, da je naše srce? Ako ne, onda nas pogađa riječ francuskog mislioca Ch. Peguya: **»Utvaraju si da ljube Boga, jer nikoga ne ljube«.** Krist Gospodin nas poziva preko sv. Pavla da otvorimo svoje srce, da u njemu nađu mjesta najprije oni s kojima živimo pod istim krovom i jedemo isti kruh.

Već i u Starom Zavjetu Bog poziv lje da načinimo sebi **»novo srce** i nov duh« (Ez 18,31) i ujedno obećaje da će nam dati što traži »Dat ću vam **novo srce,** nov duh udahnut će u vas! Izvadit ću iz tijela vašega **srce kameno** i dat ću vam **srce od mesa.** Duh svoj udahnut ću u vas da hodite po mojim zakonima i da čuvate i vršite moje naredbe« (Ez 36, 26-27). Ne preostaje nam ništa drugo, već da ga sa Salomonom molimo:

»PODAJ SVOME SLUZI PRONICAVO SRCE!«

Mladi Salomon je na početku svoga vladanja. Hodočasti u Gibeon da prinese žrtvu i da si osigura Jahvinu naklonost. Ne zna što ga tamo čeka. I ne sluti da će mu se Jahve ukazati i ispuniti svaku želju srca. »Traži što da ti dadem« (1 Kr 3,5), veli mu Gospodin noću u snu. Svjestan svoje mladosti i nedoraslosti da upravlja narodom koji mu je povjeren moli od Gospodina da mu udijeli pronicavo srce, otvoreno za riječ Božju i za potrebe naroda: »Podaj svome sluzi **pronicavo** srce da može suditi tvome narodu, razlikovati dobro od zla, jer tko bi mogao upravljati tvojim narodom koji je tako velik!« (1 Kr 3,9) U svojoj molitvi misli Salomon više na narod koji mora voditi k spasu nego na se. I Bogu se svidje ta nesebična molitva mladog Salomona i dade mu ne samo mudro i pronicavo srce kao nikom prije njega, već ga obdari i onim zašto nije ni molio: bogatstvom, slavom i dugim životom.

I naš je život hodočašće. Svatko je od nas svjestan svog poslanja i odgovornosti za one koji su mu povjereni. Svjesni smo i svoje ljudske nemoći da odgovorimo Božjim zahtjevima i očekivanjima braće ljudi. Svakom od nas upućena je Božja riječ: »Traži što da ti dadem!« Mislim da ne možemo ništa bolje moliti nego da nam Gospodin udijeli pronicavo srce koje će biti otvoreno za Božju riječ i za vapaj braće ljudi, osobito onih koje nam Bog stavi na naš životni put.

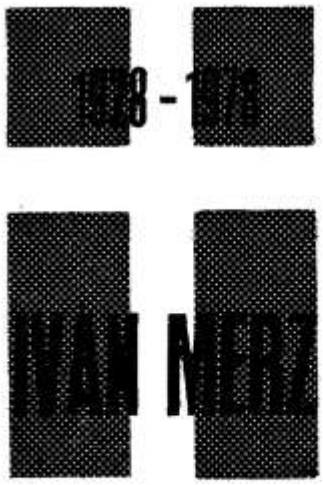

Piše: BOŽIDAR NAGY

Srce Isusovo u životu Ivana Merza

Sve ono što Crkva pruža vjerniku za njegovo posvećenje i duhovni napredak Ivan Merz je u svome životu spremno prihvaćao i ostvarivao. Tako i pobožnost Srcu Isusovu u njegovu životu zauzima vidno mjesto.

Još kao student Ivan je obavio pobožnost devet prvih petaka. Kad je primio posljednju sv. Pričest na završetku Velike devetnice spasa, ovako bilježi u svome dnevniku: »Jučer je bio najznamenitiji dan u mojem životu. Obavio sam devetu sv. Pričest na slavu Presv. Srca Isusova i vjerujem da ću gledati dubine Presvetog Trojstva. Neizmjernu onu ljubav Kristovu moram barem nekako ovdje zaslužiti pa ću s Božjom pomoću gledati da djelo posvećenja što snažnije nastavim« (5. IX 1919).

Kad su mu od kuće javili da mu je otac prigodom srebrnog pira primio nakon 25. godina sv. Pričest, bilježi Ivan u dnevniku: »Moje su molitve Srcu Isusovu uslišane. U pismu što mi ga je pisao, vidim jasan primjer obraćenja — Milost — nadnaravnu silu — koja ga je obratila. Još ostaje mama na brizi! Srce Isusovo pomozi!« (20. I 1921).

Da što više duhovno koristi svojim roditeljima i da ih privede dubljem vjerskom životu, Ivan je organizirao posvetu cijele njihove obitelji Presv. Srcu Isusovu, koju je obavio njegov duhovni vođa o. J. Vrbanek 21. V. 1925. Spomen-slika na taj čin visjela je na najodličnijem mjestu u sobi roditelja, gdje je do tada stajala Ivanova slika.

Ivan se obraća Srcu Isusovu i u svojim osobnim poteškoćama. Radilo se o bolesti očiju, koja mu je priječila rad i studij. Tako 24. IV. 1921. bilježi u svome dnevniku: »Bol moja još uvijek traje i radi toga ne pisah skoro ništa. Za prošlost hvalim Isusu Kristu što sam mogao za vrijeme korizme zaroniti u more boli Njegovog Srca i da sam živio u tako uskoj vezi s njime. Uslijed te moje očne boli ne mogoh se posvetiti učenju kako bih želio... Srce Isusovo, Tebi posvećujem svoj život; ako je na Tvoju slavu da trpim i tako dođem k Tebi, neka bude Tvoja volja i molim Te, da uza me budu u Tvome Kraljevstvu i moji roditelji.«

I u svome apostolskom radu Ivan ne zanemaruje Srce Isusovo. Tako u predgovoru »Zlatnoj Knjizi«, pravilniku orlovske omladine piše: »Neka ova knjiga doprinese nešto da posvuda kod nas zavladaju načela svete Rimokatoličke Crkve, i da na taj način Presveto Srce Isusovo privine što veći broj naše braće u svoj Božanski zagrljaj.«

Kad je poveo skupinu đaka u Rajhenburg, u trapistički samostan, slijedećim riječima opisuje dojmove s prisustvovanja njihovim molitvama: »Moradosmo se požuriti na Nonu i zatekosmo trapiste gdje recitiraju Mali časoslov. Taj nas sat podsjeća na smrt Spasiteljevu na križu. To je čas kad su iz njegovoga presv. Srca potekli Sakramenti, ova vrela našeg posvećenja. Jer zemaljsko sunce već počinje zalaziti, mi molimo Gospoda da Krist duhovno sunce, nikada ne zapadne našim dušama«.

I kao što je drugima preporučivao da se mole Srcu Isusovu, tako je to on i primjerom pokazao. U njegovu posljednjem tekstu testamentu zapisao je i ove riječi: »Očekujem milosrđe Gospodinovo i nepodijeljeno, potpuno, vječno posjedovanje Presv. Srca Isusova.« Takvo očekivanje Srce Isusovo sigurno nije ostavilo neispunjeno, kako se smijemo nadati! A njegovi zemaljski ostaci odnedavna počivaju u crkvi Srca Isusova, simbolički izražavajući Ivanovo stanje u vječnosti.

Suvremenost štovanja Srca Isusova

Na II. međunarodnom kongresu o Srcu Isusovu u Pompejima 1977., nakon brojnih i vrlo iscrpnih i sadržajnih predavanja, u konačnim službenim kongresnim zaključcima, kojima su prethodili razgovori, diskusije i rad po grupama, naglašena je suvremenost štovanja Srca Isusova.

Kongres je ustanovio da u sadašnjem trenutku ima znakova koji naznačuju put prema otkrivanju vjerodostojnog štovanja Kristova Srca. Takvo štovanje Srca Isusova narodu Božjemu može veoma pomoći da na što potpuniji način proživljava svoju vjeru, bilo u odnosu prema Bogu, bilo u odnosu prema braći ljudima i čitavoj ljudskoj zajednici.

Pobožnost je Srcu Isusovu, dakle, odlično i prikladno sredstvo da našu vjeru učini još dubljom i djelotvornijom. Ako je vjera jedno neprocjenjivo dobro, bilo bi nepametno ne upotrebljavati ona nadnaravna sredstva, dana nam od samog Gospodina, a koja je mogu još više unaprijediti.

Na kongresu u Pompejima istaknuto je isto tako kako je današnji čovjek osobito osjetljiv prema darivanju samoga sebe, prema istini, iskrenosti i vjerodostojnosti, solidarnosti s drugima, osjećaju društvene pravde, pravima čovjeka, jakom i proživljavanom iskustvu molitve te služenju na svim linijama. Ta toliko raznolika osjetljivost suvremenog čovjeka pokazuje njegovo shvaćanje i njegove težnje. Odgovor svemu tome može se naći i pružiti u pozitivnim vrijednostima koje ga dovode do Kristova Srca, i to ne samo kao do ideala što nadahnjuje, već i do onoga koji omogućuje i olakšava njegovo ostvarenje. U idealima Kristova Srca suvremeni će čovjek vjernik pronaći i svoje ideale, ono za čim teži bolji dio njegova bića. Već samim tim nameće se potreba da se suvremenom čovjeku približi Srce Isusovo.

S druge pak strane današnji je čovjek pun takozvane egzistencijalne tjeskobe — napasti da sve proglasi besmislenim — muči ga osamljenost, muči ga neumjerena žeđ za sve višim standardom života, razapet je zbog svoje ravnodušnosti prema drugima i njihovim problemima, osjeća se iskorištenim i manipuliranim od sredstava društvenog priopćavanja, od fraza i ideologija, od »visoke politike«, od klanova i zatvorenih grupa u samoj Crkvi, od onih koji bi htjeli biti crkva u Crkvi, iz želje za vlastitim interesima. Sve su to muke koje muče današnjeg čovjeka, a vjernik kao dio suvremenog svijeta i Crkve osjeća ih isto tako, možda koji put čak i bolnije.

U takvoj situaciji mi vjernici nemamo svoga zemaljskoga, političkoga, državnoga zaleđa. No i ne žalimo zbog toga. Mi u takvoj situaciji ponovno otkrivamo duboko značenje Kristovih riječi: »Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti. Uzmite jaram moj na se i učite od mene, jer sam krotka i ponizna srca. Tako ćete naći pokoj svojim dušama, jer jaram je moj sladak, a moje je breme lako« (Mt 11, 28). Svi ljudi moraju trpjeti, jer je trpljenje jedan od osnovnih zakona ljudskog života. No lakše je trpjeti u vjeri i nadi nego kao očajnik. Temelj je našoj vjeri i nadi zov Srca uskrsloga Krista, koji je s nama i među nama trajno prisutan po Crkvi, po milosti po svojoj riječi, po sakramentima, a osobito po Euharistiji. Duhovno iskustvo mnogih vjernih Kristovih sljedbenika, mnogih štovatelja Njegova Srca, pokazuje koliko se svjetlo, utjeha i duhovna snaga nalaze u povezanosti s Kristom, u preda-

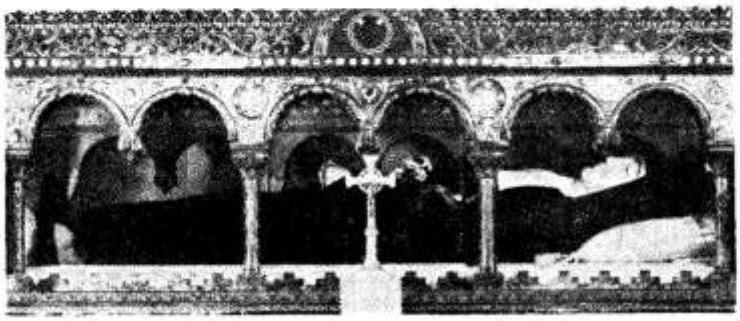

TIJELO SV. MARGARETE MARIJE ALACOQUE LEŽI U SKUPOCJENOM SARKOFAGU U KAPELICI UKAZANJA U PARAY LE MONIALU

nju njegovoj Ljubavi. Potreba za ljubavlju — ljubiti i biti ljubljen — jedna je od osnovnih čovjekovih potreba. Njoj želi odgovoriti Srce Kristovo.

Isusovcu Karlu Rahneru nitko ne može osporiti ni učenost ni duhovnu dubinu, ni suvremenost. Mnogi ga smatraju čak najvećim teologom našega stoljeća. U svojim teološkim spisima on piše: »Mnoge su riječi izišle iz upotrebe, jer se ne isplati izgovarati ono što znače. Ipak postoje ljudske riječi, koje se, budući da označuju ljudske stvarnosti, mogu izgovarati jedino na ljudski način. A ako ciljaju na nešto ljudsko, što postoji i u samoj Božjoj vječnosti, onda su takve ljudske riječi vječne te ih čovjek nikada ne može prestati izgovarati ni ovdje ni u vječnosti. Od tih riječi, što počinju na zemlji, a utječu u vječnost, jedna je i ona riječ što će je Bog nama ljudima govoriti još i u vječnosti.«

I zamislite koja je to riječ? — Rahner otvoreno i bez uvijanja i straha da bude proglašen zastarjelim i sentimentalnim kaže da je to ona ista riječ što je Isus reče jednom u Paray-le-Monialu sv. Margareti Alacoque: »Gle ovo Srce što je toliko ljubilo ljude!« Na to Srce naš Glasnik ukazuje već gotovo jedno stoljeće. Duboko smo uvjereni da ta riječ ili, bolje, poruka, ne može nikada zastarjeti. Do tog je zaključka došao Karlo Rahner, došli su svi kongresisti u Pompejima. Mi ga prenosimo svim štovateljima Srca Isusova u Hrvatskoj i svim čitateljima Glasnika Srca Isusova i Marijina.

Josip Antolović, DI

Naše svetište Srca Isusova

Svima nam je drago što usred Zagreba imamo Hrvatsko narodno svetište Srca Isusova.

U 75 godina svoga opstanka Božje Srce je preko ovoga Svetišta izlilo rijeke milosti na vjerni narod.

Prošle godine je u svoje krilo primilo dragocjene posmrtne ostatke dra Ivana Merza, uzor-katolika, čija se ljubav prema Božanskom Srcu rasplamsavala upravo u ovom svetištu.

Zahvaljujemo svim dobročiniteljima koji su kroz tolike godine ovo svetište gradili, održavali i resili.

Ulazeći u budućnost, mi isusovci koji živimo uz ovo svetište živo osjećamo da ono mora sačuvati svoje veliko duhovno poslanje u našem narodu.

Zub vremena čini svoje.

Uskoro moramo postaviti nove vanjske prozore. Privremeni drveni oltar prema puku i drveni podij treba zamijeniti kamenim na čvrstoj podlozi. Treba napraviti krstionicu. Zemni plin doveden je do crkve. Priključak za grijanje crkve odobren nam je. A da možemo uvesti grijanje, koje već imaju i mnoge seoske crkve, kucamo na vašu velikodušnost i konkretnu žrtvu vaše ljubavi prema dobroti Božanskog Srca.

Posebno vas pretplatnike i štovatelje Srca Isusova i sve koji čitate Glasnik Srca Isusova pozivamo da nam pomognete, a Isus će vas svojim darovima za svaki vaš doprinos mnogostruko obogatiti.

Novac možete direktno slati na dolje označenu adresu. Možete ga poslati i skupa s pretplatom Glasnika, naznačivši posebno što je i koliko za obnovu stešita.

Mi se svojim dobročiniteljima i suradnicima odužujemo molitvom. Svakoga dana služimo za vas jednu svetu Misu, a svakoga prvog petka još jednu za čitatelje i dobročinitelje GLASNIKA. I ubuduće ćemo to činiti. Tako svojim doprinosima postajete zajedničari velikoga duhovnoga kapitala ovoga Svetišta i misnog saveza sv. Ignacija.

Od srca zahvaljujemo i neka vam Božje Srce bude nagrada.

Uprava Hrvatskog narodnog svetišta Srca Isusova
41000 Zagreb, Palmotićeva 33

NADE I POTICAJI

Uređuje: ŽARKO BRZIĆ

NAPOLA DOBRI

Mučenik Toma More, čiju petstotu obljetnicu rođenja slavimo ove godine, ovako je pripravljao djecu na teške trenutke koje će engleskom narodu prirediti zloglasni Henrik VIII., proglašujući sebe vrhovnim poglavarom Crkve:

— Lako je biti dobar u dobrim vremenima, dok je krepost nagrađena, a zloća kažnjena: za bradu vas vuku u nebo. No budete li živjeli u vremenima kad vam nitko ne bude davao dobrih savjeta, niti pružao dobar primjer, kad krepost bude kažnjavana, a porok nagrađivan, pa ustrajete li čvrsto uz Boga i uz cijenu života, makar bili samo napola dobri, Bog će vam to uračunati kao da ste bili potpuno dobri.

»MAJKA ODBAČENIH« — MAJKA TEREZIJA

LJUBAV IZNAD SVEGA

Ljubav prema bližnjemu vjerodostojno je svjedočanstvo da je i naša ljubav prema Bogu vjerodostojna i iskrena. Ako nismo povezani s našim bližnjima, znak je da smo izgubili pravu vezu s Gospodinom. Stari crkveni otac Leon Veliki u jednoj homiliji poučava kršćansku zajednicu ovim riječima:

— Premda je velika stvar imati ispravnu vjeru i posjedovati zdravu nauku, premda je velike hvale dostojno kljaštrenje proždrljivosti, milota krotkosti, čistoća neporočnosti — ipak sve su te kreposti bez ljubavi gole i ne može se ni u kakvoj moralnoj odličnosti ništa nazivati plodonosnim što nije rođeno iz ljubavi. Stoga Gospodin govori u Ivanovu Evanđelju: »Po tom će svi spoznati da ste moji učenici, ako se budete ljubili među sobom«.

MATE

Svako dijete znade da je Mate Parlov postao prvak svijeta u boksu kad je u siječnju ove godine pobijedio dosadašnjeg prvaka Cuella. Pošto je 1976. postao prvak Evrope, izjavljuje Parlov:

— Sada mi je otvoren put prema vrhuncu. Želim postati prvak svijeta.

I sreća mu se nasmjehnula 1978. — vele neki.

Je li to zbilja bila sreća? Da nije bilo njegova upornog rada i treniranja iz dana u dan ništa ne bi bilo od te sreće. Evo što sam Mate govori o tome:

— Ja sam na rigu neprestano, dok se moji partneri mijenjaju svake dvije —tri runde. Više udaraca dobijem na treningu nego u samom meču. Takav je boks i to je cijena koju moram plaćati, ako želim biti ono što jesam. Tisuće i tisuće puta samo u toku jedne godine ponavljam iste vježbe, iste kretnje, iste udarce. Koliko sam kilograma ostavio u športskim dvoranama! Kako u cjelokupnom životu, tako i u športu vrijedi načelo: bez marljivosti i truda nadarenost nam neće ništa pomoći!

»BEZ NAPORA, ODRICANJA, VJEŽBANJA NIŠTA ČOVJEK U ŽIVOTU NE MOŽE POSTIĆI« (Mate Parlov)

PARLOV

Na pitanje novinara kako može uskladiti svoje športske obveze i postdiplomski studij, Mate Parlov odgovara:

— Čovjek može postići u životu sve što želi. Ja sam pred sobom postavio dva cilja: šport i studij. Sve sam drugo podredio njima i uspio sam. Razumije se da je bilo potrebno mnogo napora, truda i odricanja. No je li moguće uopće nešto postići neradom?

Tako nam športaši daju veliku poruku: bez napora, odricanja, vježbanja ništa čovjek u životu ne može postići. Stara je askeza još uvijek nužno potrebna da bismo postali zreli ljudi i dobri kršćani.

PSIHOLOGIJA

Dr Rudolf Affemann, teolog i psihijatar, raspravlja o temi »Bog i psihologija«. Promatra čovjeka u njegovoj cjelini kao razumsko i nerazumsko biće. Na području razumskog mi smo prisiljeni vjerovati da u čovjeku postoji »prostor posebno nerazumskog«. Zastupa mišljenje da baš taj prostor nerazumskog omogućava čovjeku da sazrije u muževnu i cjelovitu ličnost preko predanosti i povjerenja koje doživljava u susretu s onim »ti« drugih ljudi i na koncu s Božjim »Ti«.

Tako čovjek dolazi do spoznaje da s onu stranu »razumskog i nerazumskog postoji neka ozbiljnost iznadrazumskog«, koju nazivamo Bogom.

Školski studij doista razvija razumske sposobnosti čovjeka. Ali ne smijemo zaboraviti da ono nerazumsko u čovjeku traži Boga. Ako se Bog otkloni iz čovjekove duše, na upražnjeno mjesto dolaze idoli, koji će izazivati raspukline, provale i ispade zbog pokušaja da se neograničene težnje zbiju u bilo koje ograničene i prolazne užitke, kao što je seks, alkohol, droga. Ako se ne pronađe ravnoteža između razumskog i nerazumskog doći će nova, lažna božanstva. Bogovi moraju doći ako se ne da mjesto Bogu Biblije.

ISUS I MARIJA U NAJNOVIJEM FILMU »MESIJA«

ISUS KRIST

Jesi li se ikada ozbiljno upitao što za tebe predstavlja Isus Krist? Što on znači za tvoju generaciju, koja živi u drugoj polovici dvadesetog stoljeća? Je li nam Isus iz Nazareta danas potreban kad se na svakom koraku ponosno izdižemo zbog svog znanstvenog i tehničkog napretka.

Na ta nam pitanja odgovara naš prvosvećenik Pavao VI, koga je u ovom trenutku povijesti postavio Gospodin na čelo svojoj Crkvi:

— Krist, koga mi navješćujemo čovječanstvu, »Sin je čovječji«, kako on naziva samog sebe. On je prvenac i prototip novog čovječanstva. On je brat, on je drug, prijatelj u punom smislu. Njega je poslao Bog, ali ne da osudi svijet, nego da ga spasi. On je Dobri Pastir čovječanstva. Nema ljudske vrijednosti koju on nije poštivao, uzvisio i otkupio. Nema ljudske patnje koju on nije razumio, kojoj nije bio dionik i dao joj vrijednost.

glasnikova priča

Piše: JOSIP PAŠIĆ

PROFESOR FIZIKE

Profesor Fizike Miljenko Pjetlić je rijetko kad u školu došao bez cvjetića na prsima. Svoje prezime nije volio. Tumačio je da je to prezime podvaljeno njegovom pretku zato što je neki pjetlić — početnik — uvježbavao kukurijekanje upravo u vrijeme kad se je taj predak rađao. Kad mu je stariji sin diplomirao, profesor Miljenko se rastao od svoje žene i oženio se svojom učenicom, maturanticom Ružicom. Za vjeru je govorio da ne razumije zašto se neki protiv nje bore kad je to zgodna igračka za djecu, pjesnike i očajnike... Smatrao je da je duhovit i kad je dokazivao da je veliki manjak kulture što nije uspjela izmisliti nikakvu zadovoljavajuću igračku i za ozbiljne ljude. Učenici su govorili da nije gnjavator. Kolegice su ga nazivale »vječnim mladićem«. Začudo, on, koji je bio takav cinik, nije shvaćao da mu se rugaju. Svi su ga smatrali ateistom. Ali tko da prodre u zakamufliranost današnjeg čovjeka?

Osobno sam ga upoznao pred bolnicom. Ja sam izlazio iz bolnice, a on je ulazio u nju. Zaustavio me s pitanjem jesam li ja možda ovdje župnik i, predstavivši se, odmah dodao: »Tata mi leži ovdje u bolnici. Loše je. I godine su, ali liječnik sumnja na »ono najgore«. Znam da bi mama željela da se ispovjedi, ali ne usudi se zbog mene. Roditelji su prestali ići u crkvu da ne bih ja imao neprilika, iako ja to nisam od njih nikada tražio. Tata se uvijek trudio da me iznenadi nečim za što je znao da će me posebno razveseliti. Da li biste ga mogli posjetiti i reći da sam vas ja poslao? Molim vas!«

Dogovorili smo se da ću to još isti dan učiniti. Otišao sam u crkvu, uzeo potrebno i odmah se vratio u bolnicu. Kraj bolesnika zatekao sam njegovu suprugu i njega, profesora Miljenka. Kako im on o dogovoru sa mnom nije ništa kazao, bolesnik i supruga su me gledali i iznenađeno i usplahireno. Kazao sam: »Gospodin me je zamolio da dođem!« Obadvoje su ga pogledali s velikim čuđenjem. On se blaženo smješkao.

Starac se ispovjedio i pričestio. Sam je zatražio i bolesničko pomazanje. Dok smo bili nas dvoje sami, ponovio sam kako je došlo do toga da ga posjetim. Starčeve su oči bile pune suza. Loše je izgledao. I zbilja je ubrzo nakon toga umro.

Mrtvog su ga prevezli u mjesto boravka i ondje pokopali. Svećenik ga nije ispratio na groblje. Ondje je iza lijesa išla pokojnikova supruga s Miljenkom i Ružicom. Za njima je išla bivša profesorova supruga sa svoja dva sina. Obadvije su snahe bile u crnini. Ružica nije plakala. Marina je brisala suze, no za čim je žalila?

Šestog dana poslije pokopa posjetio me profesor Miljenko s Ružicom. Počeo je ovako:

— Došli smo da se u prvom redu zahvalimo na dobroti koju ste iskazali pokojnom ocu. Vi ste posljednji s njim razgovarali. Kad ste se udaljili, ja sam mu prišao postelji. Spremali smo se da i mi odemo. S obadvije svoje ruke uzeo je moju ruku, poljubio je i rekao: »Ovo ti Miljenko, neću nikada zaboraviti...!« Bio je obliven suzama. I to su mu bile posljednje riječi. Klonuo je i više nije došao k svijesti. Za nekoliko minuta je pred nama izdahnuo...

— ...No to tek usput.

— ...Na dan pokopa, kad smo se vratili kući, našli smo se oko stola: mama, moja supruga, dva strica, ujak i ja. Mala zakuska. Nikom nije bilo do jela. Sjedili smo umorni, neispavani. Više smo šutjeli. Padala je kiša. Moglo je biti oko osam. Pas je počeo lajati. Svezan u dvorištu na lancu. Kako se nikako nije smirivao, izašao sam. Upalio sam dvorišno svjetlo. Nikoga nije bilo. Vratio sam se

u sobu. Pas je opet lajao. Ali nekako neobično. Kao da plače. Zavijao je. Pokušavao se otrgnuti s lanca. Kunjali smo tako kad ujak reče: »Netko obilazi oko kuće!« Napeli smo sluh. Svi smo čuli korake. Opet sam izašao i upalio svjetlo. Nikoga nije bilo. Ni tragova nije bilo. Ušao sam u sobu. Lajanje nam je išlo na živce. Baš smo se spremali da se raziđemo, kad se otvoriše vrata. Bez kucanja. Gledali smo tko dolazi. Nitko nije ušao. Vrata su se širom rastvorila, i opet sama zatvorila. Čuli smo korake i šum kao nekoga koji se približava k nama, k stolu. Napeto smo buljili u prazno. Kad je šum koraka prestao, čuli smo teško disanje neposredno pred nama, pred stolom. Prigušili smo dah. Čuli smo kucanje po stolu. Preda mnom. Zatim smo čuli šum koraka koji su se udaljavali. Vrata su se opet širom rastvorila i sama zatvorila. I — malo zatim pas je ušutio...

— ..Zgledali smo se. Bili smo zbunjeni. Možete misliti. Drugi dan na večer ponovilo se isto. Prisutna su bila i dva susjeda, koji o doživljavaju u prošle večeri nisu ništa znali. Treće se večeri ponovilo sve na dlaku isto. Uz mamu smo bili samo supruga i ja. Ponovilo se i preksinoć i sinoć. Što na to kažete vi kao svećenik? Oprostite što se opet obraćam vama. Ali znate kakve su prilike: nezgodno je da me vide da idem kod vas u župni dvor...

Pripovijedanje me nije iznenadilo. Ne bi iznenadilo nijednog iskusnijeg svećenika. Sličnih sam pripovijedanja od raznih osoba čuo već više puta. Najinteresantnije je pritom da se to najčešće događa osobama koje imaju malo veze s vjerom.

Htio sam prvo doznati njegovo mišljenje.

— Pretpostavljate li — upitao sam — da je doživljaj povezan s umorom i sa živčanom napetošću?

— Ta mogućnost otpada — rekao je odlučno. Dva susjeda nisu bili umorni. Nisu im živci bili napeti. Zatim otvaranje i zatvaranje vrata. Dva puta! Osim toga, pas je bijesno lajao prije nego što smo mi na išta pomišljali.. Ovih dana sam mnogo razmišljao. Svi narodi pričaju o vještacima, dusima, vilama i slično. Naravno: besmislica! Ali nije li do tih priča došlo ipak nakon stvarnih doživljaja, koje nisu znali objasniti? Nije bilo razumskih objašnjenja, proradila mašta. Radoznalost ne dopušta da događaj ostane bez objašnjenja. Mi tumačimo ovako. Otac i majka su se izvanredno slagali. Jedno bez drugog nisu mogli. Ne znači li njegovo pojavljivanje da — kako se to kaže — »dolazi po mamu«? Mama je u to uvjerena. Ponavlja da da će brzo umrijeti.

Profesor Miljenko je dovoljno kazao.

Mogao sam ja nastupiti otvoreno.

— Gospodine profesore! Iz vaših riječi zaključujem da vjerujete u prekogrobni život. Kad u to ne biste vjerovali, bilo bi nelogično govoriti o pokojnikovu »vraćanju«, »dolaženju«. Hoće li u istinitost vašeg pripovijedanja povjerovati i oni koji nisu doživjeli nešto slično, ne ovisi o snazi vaših orgumenata, nego jedino o njihovoj dobroj volji. Ako hoće, mogu vas proglasiti varalicom, čovjekom bolesne mašte, slabih živaca ili u najmanju ruku praznovjernim. Nešto se slično događa s izvještajima evanđelista. Neki jednostavno odbacuju sve kao besmisao. Drugi postavljaju pitanja do beskonačnosti, seciraju rečenice, »naučno analiziraju« misli i tekst, a sve iz želje da pripovijedanje ne prihvate. Drugi prihvaćaju izvještaje kao povijesne događaje. I ja vama vjerujem. Vjerujem vam i zato što niste lakovjerni. A vjerujem vam i zato jer sam od više razboritih osoba čuo da su doživjeli nešto slično. S kojim pravom bi se sve vas proglasilo maloumnima?! No prije nego što vam kažem svoje mišljenje o vašem doživljaju: Jeste li spremni čuti i najneugodniju misao?

Zagledao se u mene. Htio je dokučiti na što mislim.

Ružica me promatrala gotovo prestrašeno.

Ko zna što su mislili.

— Kako to mislite? - upitao je uznemiren.

— Vaš otac je bio čovjek pravednik. Ali on je duševno mnogo patio. Šutio je i svoju je bol nosio u sebi, ne dijelivši je ni s kim. Je li vam kadgod što prigovorio.

— Nikada! Mama ponekad. On nikada.

Pogledom je želio iz mene izvući istinu.

— Vaš otac je bio s vama osjećajno snažno povezan. Vi ste mu bili ponos života. Ali on se razočarao u svojim željama i nadama. Smrtno razočarao. I s tom je svojom mukom umro.

— Zar vam je rekao da mi to kažete?

— Da. Tu sam vam njegovu poruku namjeravao prenijeti kasnije, kad se smirite. Jer vjerujem da je očeva

(Nastavak na 212 str.)

REPORTAŽA I SNIMCI: IVAN KNAFELJC

Utisci sa zimskog susreta još su svježi

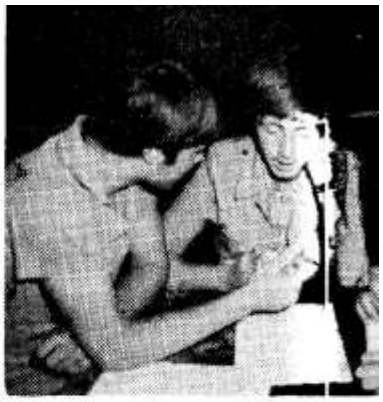

Zanimanje za taj susret bilo je dva puta veće od raspoloživih mjesta u sjemeništu. Zato smo vrlo zahvalni svim onim svećenicima koji su pažljivo odabrali učenike koje će poslati na susrete. Isto tako i onima koji su s velikim razumijevanjem odgodili slanje ili odlazak za kasnije, ljetne susrete.

Sudionici ovog zadnjeg susreta bili su većinom učenici sedmog i osmog razreda. Uopće je taj susret imao novo lice.

Prije svega, trajao je puna tri dana, kao što su dosad trajali samo ljetni susreti. Nikada dosad nismo prvog dana postigli toliku sabranost. A to se uvijek smatra važnim uvjetom za intimni osobni susret s Bogom. Prema onoj iz Evanđelja: »Tada Duh odvede Isusa u pustinju... Tamo je postio četrdeset dana i četrdeset noći...«

Osim toga, malo kada su se, kao na ovom susretu, sklopila tolika nova prijateljstva i uopće osjetilo toliko međusobne otvorenosti i povezanosti. A to znači da smo na djelu osjetili ono što u vjeronauku učimo kao evanđeosku ljubav.

Sve su se grupe na kraju susreta htjele za uspomenu fotografirati i svi su naručili slike, neki i po dvije. Do danas je već mnogo pošte

PREDAVAČI SU BILI OD REDA MLAĐI SVEĆENICI KOJI SU MLADIM »SUSRETAŠIMA« ZORNO DOČARALI RAZLIČITE OBLIKE KRŠĆANSKOG ZAJEDNIŠTVA

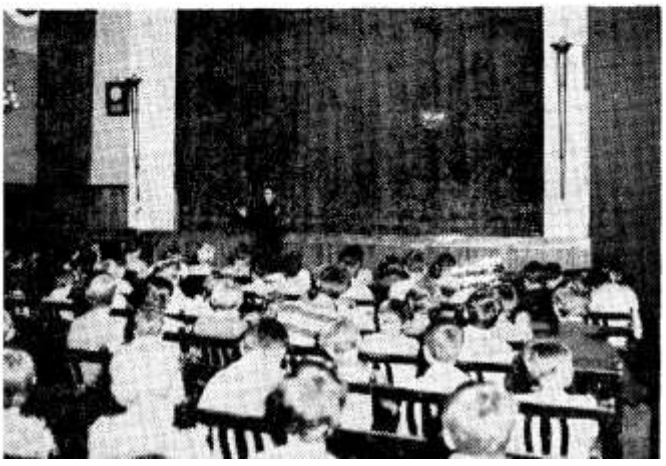

Svake godine održavaju se susreti mladića koji žele malo dublje upoznati svećenički stalež u sjemeništu zagrebačke nadbiskupije na Šalati u Zagrebu. Dani su to susreta: s Bogom, sa svećeništvom, s novim prijateljima iz svih dijelova prostrane nadbiskupije.

»proputovalo« na relaciji: »Mladi susretaš« — Zagreb, Vočarska 106, u oba pravca.

Što je tako bilo, za to moramo puno zahvaliti predavačima: župniku iz Kutine, Željku Slonjšaku koji nam je iz prve ruke temeljito i opsežno prikazao tolike oblike kršćanskog života, zajedništva i djelovanja u poslanju Crkve na terenu; duhovniku bogoslova Josipu Klariću, koji je nama mladima veoma olakšao pristup Kristu i njegovoj Crkvi; mons. Franji Bosnaru, koji je savršeno pogodio pravu »žicu« nas mladih kršćana, tako da smo jedva čekali svaku njegovu novu riječ!

»Serifi« — animatori malih zajednica, a to su sjemeništarci, izvrsno su rasporedili i povezivali uloge članova grupe, tako da su se srca spontano otvarala. I sad nam mnogi ne vjeruju da je bilo toliko toga zbog čega smo se u sjemeništu osjećali sretni i slobodni kao u vlastitom domu! Zato bi se o tom susretu moglo još puno toga reći...

Želimo da tako bude i na slijedeća dva ljetna susreta, koje ćemo imati u drugoj polovici lipnja, i to: prvi bismo započeli 19. VI., a drugi 26. VI. Svaki put u ponedjeljak navečer.

VLASTITI SASTAVCI I SINTEZA RADNIH GRUPA OBRAĐIVALI SU SE NA OZBILJNIM »PLENUMIMA«.

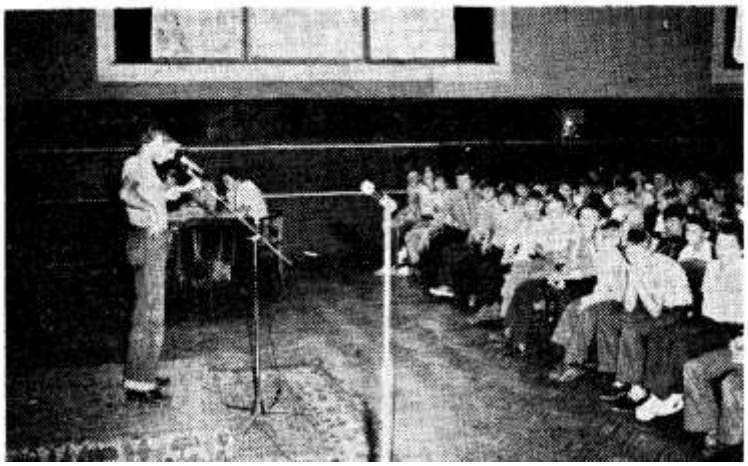

Priznajem, mnogo slušam o spolnosti i dosta o tome čitam. Možda ne bih smio. U školi stalno o tome govorimo. A ja volim listati i po časopisima i tražiti članke o tome. Snažno me to privlači. Uza sve to bojim se da mi osnovne stvari nisu bistre. Uopće mi je čitavo to područje nejasno. Možete li mi konkretno i otvoreno reći: što je to spolnost, kako se ona javlja, kako se moram prema njoj ponašati, je li to vrijednost ili manjak u čovjeku?

Među kolegama vlada mišljenje da se spolnim nagonom ne može vladati, da mu se treba prepustiti. Jasno, to na mene djeluje. Što kažete o svemu tome? Postoje li neki načini kako se dolazi do čvrstoće? Mogu li na to dobiti ispravan odgovor?

Srednjoškolac

Mogu li dobiti ispravan odgovor?

Piše: IVAN FUČEK

Nažalost, o spolnosti se veoma rijetko ispravno čuje ili čita. Redovito se spolnost uzima sama za sebe kao izdvojena iz cjelline čovjeka, kao neka zasebna stvar ili zasebno područje u čovjeku. O tako izdvojenoj spolnosti piše se i govori kojekako, tek rijetko točno. A točno se o njoj i ne može govoriti ako se odijeli od cjelokupnog vida čovjeka, prije svega, od vida pravo shvaćene ljubavi. Odlučno je za ispravnu formaciju mladih ljudi oba ova vidika povezati i iznositi ih jedinstveno, jer se o spolnosti i ne može pozitivno govoriti osim ukoliko je ona u službi ljubavi.

Treba da krenemo od ispravnog pojma. Što je »spolnost«? Prije svega treba da bude jasno da je spolnost u čovjeku vrijednost, od Boga usađena, pozitivna, nipošto neki manjak ili bilo što grešno. Spolnost po sebi nije grešna, nego sveta kao i sam čovjek. Gledajući na red stvaranja upravljena je dobrom i svetom cilju (čovjek kao sustvaralac s Bogom) bez obzira na mnoge zloporabe koje su u vezi s tom riječi »spolnost«. Prema iznašašćima koja se vrše već pola stoljeća unatrag, danas je jasno da spolnost prožima stanicu ljudskog organizma tako da se analizom bilo koje stanice može ustanoviti da li neka stanica pripada muškoj ili ženskoj osobi. Prema tome, spolnost je oznaka cijelog čovjeka, ona daje pečat svakom čovjekovu djelovanju, pokreće mnoge inicijative u čovjeku, stvara pozitivne zalihe energičnih zalaganja i slično.

Iz toga se odmah vidi da »spolnost« nije isto što i »spol«. Kad se pučki kaže »spol«, onda se misli na genitalnu razliku između muškog i ženskog bića. A misleći na genitalnost, misli se tek dio spolnosti: to su spolni organi, mehanizmi u čovjeku, biološka i fiziološka obilježja i funkcionalnosti u smjeru uzdržavanja ljudske vrste, odnosno prokreativnosti. Iz čega je smjesta jasno da proizvoljna manipulacija spolom ili spolnim organima, neovisno od same spolnosti i njene svršnosti, tj. neovisno od cjeline čovjekove upravljenosti, jest izolacija jednog

dijela ili vida spolnosti u egoističke svrhe. A to je povreda nečeg svetog u čovjeku. To je nered i cijepanje onoga što se cijepati ne smije.

Iz toga je dalje jasno da ljudsku spolnost nipošto ne smijemo miješati ili zamijeniti sa životinjskom spolnošću. Naša se spolnost specifično razlikuje od životinjske time što je usko vezana s mozgom, s razumom, s cjelokupnim voljnim i osjećajnim aparatom. Postoje i svjesna međudjelovanja u čovjeku unutar intelektualnog i spolnog područja čak do te mjere da se može reći da je razum glavni čovjekov »spolni organ«. To je važno znati, jer se tada čovjek prema čitavom tom »nejasnom području«, kako se izražavaš, drukčije odnosi.

Temeljna komponenta spolnosti ili pitanje kako se ona javlja je sam spolni nagon ili instinkt. To je nagonska snaga u čovjeku koja ostaje pod vodstvom razuma. Želi izbjeći kontroli razuma, ali spada pod njegovo gospodstvo. Radije uzimamo izraz »impuls« negoli »nagon«, kako to općenito danas čine psiholozi, jer riječ »nagon« više pristaje životinjama. Ukoliko je spolni impuls ipak slijepi »nagon« ili instinkt, onda označuje instiktivno automatsko ponašanje organizma koje se temelji na nasljednim mehanizmima a ne ovisi o iskustvu pojedinca. On se javlja spontano, ali ostaje pod vodstvom razuma.

Ukoliko bismo htjeli naznačiti očitovanja tog nagona u čovjeku u raznim životnim okolnostima, onda se on očituje sad kao »privlačnost« (slike, osobe, prizora), sad kao »impuls« (da se nešto vidi, čuje, učini), sad kao erotsko »uzbuđenje« koje se javlja ili zbog čisto bioloških funkcija u čovjeku, ili zbog spontanog teženja za nekim erotskim objektom ili ciljem. U svakom od tih slučajeva, velim »po sebi«, spolnost je u čovjeku pozitivna sila. A budući da je po svojoj prirodi »nagonska sila«, treba je voditi razumom kako u vremenu, tako i u načinu i u količini. To znači uredno upravljati svojom spolnošću. Jasno, odsutnost takve pogonske sile u čovjeku je abnormalnost bilo organska, bilo psihička, bilo organsko-psihička.

Danas je utrošeno premnogo papira u to da se pokaže i dokaže kako spolnost vrši jednu od temeljnih uloga u odgoju čovjekove ličnosti. Tu se osjeća utjecaj Freuda i freudizma, o čemu si ti u srednjoj školi sigurno čuo. Ipak valja dobro lučiti pljevu od pšenice da ne bismo i pšenicu odbacili kao pljevu. Freud nema pravo ukoliko spolnost smatra jedinim i središnjim pokretačem u čovjeku: sve iz spolnosti izlazi i sve se u spolnost slijeva. Ali Freud i moderna dubinska psihologija izgleda imaju pravo kad spolnost smatraju određujući elementom temeljnih osobnih očitovanja i izražavanja. Upravo stoga traži se zdrava i uređena spolnost, dok bolesna, infantilna, iskrivljena ima snažan negativan odjek u raznim područjima čovjekova života i djelovanja: na intelektualnom i voljnom, na osjećajnom, i dakako, na moralnom i duhovnom području. Odatle proizlazi važnost zdravog odgoja na tom području i ispravnog shvaćanja, vrednovanja i prihvaćanja vlastite spolnosti kao i poštivanja spolnosti drugih.

Iz svega ti je jasno kako se moraš prema spolnosti »ponašati«. To je u tebi svetinja koju je takovu Stvoritelj usadio i htio. Ona ima zavidno uzvišene ciljeve. Ali čovjek je to srušio u blato. Veliš: »Među kolegama vlada mišljenje da se spolnim nagonom ne može vladati, da mu se treba prepustiti.« Pitam te: što radiš kad te netko udari nogom? Bol osjećaš, to zatomiti ne možeš. Osjećaj i poniženje. U tom trenutku u tebi se pokreću žlijezde, mašta se poremeti i imaš volju da silovito reagiraš protiv takvog napadača. Volja ne može spriječiti takve osjećaje i takve spontane namisli koje silovito nadiru, a ponekad se ne možeš ni izbaviti iz te situacije, ali možeš ne udariti onoga koji je tebe udario.

Isto se zbiva i spolnoj sferi. Neka je stvar podbola tvoj spolni apetit. Smjesta silovito nadru osjećaji sviđanja i mašte, koji te posve uznemire. Volja ne može sprečiti da ih ne osjetiš, a ponekad ih ne možeš ni otkloniti. Tada je problem u tome da izbjegneš bilo kakvu izvanjsku akciju na koju si napastovan. U praksi se radi o tome da u nepredviđenom naletu strasti raspolažeš soldinom zalihom duhovne energije i stanovitog stila ponašanja, čime ćeš biti kadar kontrolirati iznenadni impuls koji je u tebi nastao. To se može. Treba samo uvježbati svoju volju. Uvježbati je za obranu vlastite spolnosti od zastranjenja i za njeno usmjerenje prema uzvišenim ciljevima kojima je Bog čovjeka upravio pomoću iste spolnosti. Treba danomice u svemu vježbati i jačati volju da bi bio kadar ispravno postupiti i na tom području.

Sveti Vinko

Veliki sveti Vinko Paulski bio je čudo od čovjeka, piše Don Ratko. Milijuni franaka prolazili su kroz njegove ruke, a on je bio najveći siromah. Radio je, žrtvovao se, gorio i izgorio kao žrtva ljubavi prema bližnjemu. Čak je sam sebe dao u ropstvo da bi oslobodio bližnjega.

Prije prvog svjetskog rata htjeli su mu Francuzi podići spomenik na jednom trgu glavnog grada Pariza. Onda se javio jedan zastupnik u parlamentu i rekao: »Znate da nisam prijatelj Crkve, vjere, katoličkih svetaca. Ali ovdje... Ne na jednom trgu, na najvišem vrhuncu da ga vidi čitava Francuska i svi evropski narodi...«

U parlamentu je nastalo silno oduševljenje.

Svijetliti

»Ništa nije tako jezovito kao kršćanin kojega nije briga za spas drugih ljudi.«

Tako govori veliki biskup i patrijarh carigradski, učitelj Crkve sv. Ivan Zlatousti. I obrazlaže svoju misao:

»Ne možeš se u tome pozivati na svoje siromaštvo: žena, naime, koja je dala dva novčića, ustat će protiv tebe... Ne možeš se braniti zbog niskog položaja, jer su i apostoli bili niskog položaja i potekli su od niskog i skromnog roda. Ne možeš se pozivati ni na svoje neznanje, jer su i oni bili neuki ljudi. Ne možeš se opravdati svojom bolešću, jer je i Timotej bio bolestan i često pobolijevao... Svatko može biti od koristi svome bližnjemu, ako uistinu želi učiniti što je u njegovoj moći.«

Kako? Što?

Ljubav je domišljata! Ako hoćeš, naći ćeš prilika i načina.

Časne sestre

Dr Ratko Perić, naš mladi profesor teologije, bio je neko vrijeme župnik u Trebinju. Napisao je o svojim doživljajima zgodnu knjižicu. U njoj čitamo:

»Jedan od vodećih javnih radnika u Trebinju... reče u jednom društvu, napola u šali, napola u zbilji:

— Drugovi, valjalo bi predložiti da u Savez primimo časne sestre. One zapravo ostvaruju ono što mi govorimo i propagiramo na raznim kongresima, sjednicama i sastancima i što obećavamo da će se dogoditi u budućnosti!

»Tome se sigurno pridržuju svi oni - veli dr Perić — koji su svjedoci onoga što sestre čine i poduzimaju u gradskoj bolnici i u ovoj župi i cijelom mjestu. Građani s oduševljenjem pričaju o tome kako sestre njeguju bolesnike: jednako se brinu za stare i mlade, za vjernike i nevjernike, ne gledaju ni na rasu ni na klasu...

»Ljubav«

Morala je čekati nekoliko sati na vlak.

Jedan joj mladih počeo udvarati. I — ona se u njega »zaljubila na prvi pogled«! Prema onoj narodnoj: Vid'der mene, budalaste glave, gdi ja momku tvrdu viru dadoh, a ne pitah tko l'je, otkale li je!«

Nije pitala ni tko je, ni što je, ni kakav je, što od nje želi. A i čemu? Ljubavi toga ne treba, ona ni za što ne pita. Glavno da je ljubav! Pristala je da pođe s njim u kino.

A tko je on, što je on i što od nje želi, to je on brzo pokazao. Pričao joj je mnogo o svojoj velikoj »ljubavi« za nju. I odjednom joj zgrabio torbicu u kojoj se nalazio tranzistor i 400 dinara i pobjegao . . .

Djevojka je jedva došla k sebi i počela zvati miliciju. Milicija je brzo pronašla njezinu veliku »ljubav.« a svog starog znanca, mladića skitnicu, bez stalnog posla i stalnog prebivališta.

Junaštvo

Ono što nam je poručila gđa Helena Peltier-Zamoyska, da »pred sudom ne mogu opstati polovičnjaci; samo doživljeno i proživljeno kršćanstvo ima šanse; oni će suditi po našim djelima« — daje nam da mislimo . . .

Nemojmo se čuditi tim riječima, kad je već prije četrdesetak godina veliki francuski obraćenik Jacques Maritain ustvrdio: »U današnjima danima zli je duh tako zamrsio životne prilike i tako teško postaje ostvariti kršćanski stil života, da će kršćanin moći biti samo još heroj i svetac.«

Za neku mlitavu osrednjost ili bezbojnu poprečnost u vremenima ovako dubokih kriza i sveopćeg previranja nema mjesta. Tu treba da se odlučiš: ili za put junaštva i heroizma ili ćeš postati izdajicom i odmetnikom! Aut apostolus — (bar apostol primjerom) — aut apostata!

Velika vremena

Očito, u velikim vremenima živimo. Takva vremena ne trpe osrednjost, tu nema mjesta za polutane, nego samo za potpune ljude, potpune kršćane.

Kao što ne možeš biti liječnik, profesor, sudac — samo napola, tako ne smiješ biti ni kršćanin samo napola!

Ne žalostimo se!

Veliki Papa Pijo XI. reče još kao kardinal njemačkim hodočasnicima: »Živjeti u veliko doba, gledamo li stvar u svjetlu vječnosti, ne znači nikakvu kušnju, već osobitu Božju milost. Živjeti junački znači više nego živjeti udobno!«

A kao Papa, u teškim vremenima, rekao je: »Svaki dan zahvaljujem Bogu što smijemo životi u tako velikim vremenima!«

Krist zaslužuje našu veliku vjeru, naše potpuno predanje, našu veliku ljubav, naše žrtve . . .

(nastavak sa 205 str.)

smrt teže pogodila vas nego mamu. No otac vam — čini se sam — stavlja do znanja jednu još važniju poruku. Što, naime, ako njegovo pojavljivanje znači da »dolazi« po vas? Uostalom, pomolit ćemo se i, ako se ona stvar danas još i ponovi, sutra više neće.

— Sigurni ste? — pitala je Ružica.

— Vjerujem.

— Na osnovu čega?

— Na osnovu iskustva. Niste vi prvi od kojih slušam takve stvari. Kažem to zato da se lakše smirite.

Učinilo mi se da Ružica ili nije shvatila ono što sam rekao ili stvar nije uzela ozbiljno. Uostalom, profesor Miljenko je — što se ono kaže — pucao od zdravlja.

Od tog posjeta nije prošlo više od pola godine, kad me ponovo posjetila Ružica. Sama. Već na prvi pogled vidjelo se da je oslabila i zabrinuta. Njezin je muž, profesor Miljenko, iza našeg razgovora već dvaput operiran. Došla je da me pita jesam li ono da pokojni svekar dolazi po Miljenka rekao promišljeno ili onako, bez veze, kao jedno od tisuću mogućih rješenja. Svekar se ono veče nije pojavio. I nikada poslije. Majka se skoro nevjerojatno brzo izvukla iz krize. A Miljenko je, kad je nenadano morao na prvu operaciju, a pogotovo na drugu, počeo uporno ponavljati da će se vaša slutnja obistiniti.

Razmišljao sam kako bih se izvukao.

Rekao sam:

— Gospođo, on bi trebao srediti račune s Bogom.

Znači... želite reći... — riječi su joj zapele.

— Želim reći samo to da ne treba riskirati. Povratka nema... Samo, vidite, nevolja je. Gospodin Miljenko je znao da će razveseliti svojega oca ako mu pošalje svećenika. Ali tko je taj tko zna što vaš muž želi? I tko bi njega mogao na taj način obradovati?

— Ako na mene mislite, ja za to nemam hrabrosti. Mogao bi pomisliti da želim da umre. Ili, ako ne on, to bi mogla pomisliti svekrva, njegova majka.

— Mislim da bi trebalo krenuti drugim putem. Vi ste, izgleda, svoju ulogu u njegovu životu završili. Njegova prva supruga, Marina, čvrsto vjeruje u Isusa Krista. Marina bi trebala Miljenku reći da se ispovijedi.

— Marina? — gledala me razrogačeno.

— Da, gospođa Marina! A nju biste na to trebali nagovoriti vi. Jer u tome biste mogli uspjeti jedino vi.

— Nemoguće! Kako ste došli na takvu pomisao? Pa ona bi me... — promatrala me s toliko zaprepaštenja kao da razmišlja jesam li uopće normalan.

— Nije vam zahvalna što ste joj preoteli muža, ali...

— Oprostite! Ja joj nisam preotela muža. Ona mu je postala nepodnosiva. A moja se krivica sastoji jedino u tome što sam ga iskreno voljela. Pa ako je pri tom itko žrtva, onda sam to ja... Možda vlastitih osjećaja...

— Dopuštam. Čovjek u životu učini koješta jednostavno zato što mu ili njegovi osjećaji ili tuđa jača volja nadvladaju razum. Ali pustimo to! Miljenkov se život približava kraju. Vi ćete ga uskoro izgubiti. To jest, on će vas ostaviti. Izmirite ga s njegovom bivšom ženom! Vi pri tome nemate što izgubiti. Nagovorite ga da joj dopusti da ga posjeti. Kad to postignete, pođite k njoj. Nagovorite je da mu sve oprosti i — da mu savjetujete da se ispovijedi. Poslušat će je. Vi ga ne trebate ostaviti prije smrti. Potrebni ste mu. Ostanite uz njega dok on smrću ne ostavi vas. Svijet će brzo doznati što ste učinili. Bit ćete ponosni na sebe.

Odlazeći bila je utučenija nego kad mi je dolazila. Ali ja sam o njoj imao dobro mišljenje. Nažalost, ne upetljaju se u životne kučine samo glupi i pokvareni ljudi!

Profesor Miljenko Pjetlić je umro osam mjeseci poslije svog oca. Prije smrti se ispovjedio i pričestio. Umro je izmiren s prvom suprugom.

Gdje je Ružica bila za vrijeme njegova pokopa, to ne znam. Na pokopu nije bila. A načinila je još nešto. Kod ostavinske rasprave odrekla se svega u korist njegove djece. Čak i namještaja. U listu, u kojem mi se zahvalila, napisala je i ove retke: »Zaista je čovjek najveći svoj dobročinitelj kad nadvlada samoga sebe... Ja sam ga voljela. Kao učenica činila sam sve što sam znala i mogla da mu se dopadnem. Samo to sam željela. On je pošao dalje. Uplašila sam se kad sam shvatila što sam skuhala, ali nisam imala ni snage, ni hrabrosti, ni znanja da se zaustavim na nizbrdici niz koju su se moja životna kola počela kotrljati. Da okrivim njega — pogotovo sada kad je mrtav — da me je zaveo, ne bi bilo pošteno. Zavela me je moja ljubav...«

46 godina u službi katoličke štampe

Razgovor vodio:
Stjepan Buček, župnik

U Zadubravlju, najvećem selu slavonske župe Trnjani, posjetili smo IVKU VIDAKOVIĆ, koja revno dijeli katoličku štampu.

— Kako vaša djeca?

— Djece nisam imala. Moja se djeca zovu: Glasnik Srca Isusova, Blagovijest, Veritas, Glas koncila, Betanija, Marija, Istina, Gore srca, Kana, Mali koncil... nabrojila je snaša Ivka imena listova koje je do sada dijelila i za njih se brinula. Uistinu se brinula kao za djecu, kojoj je posvetila cijeli svoj život.

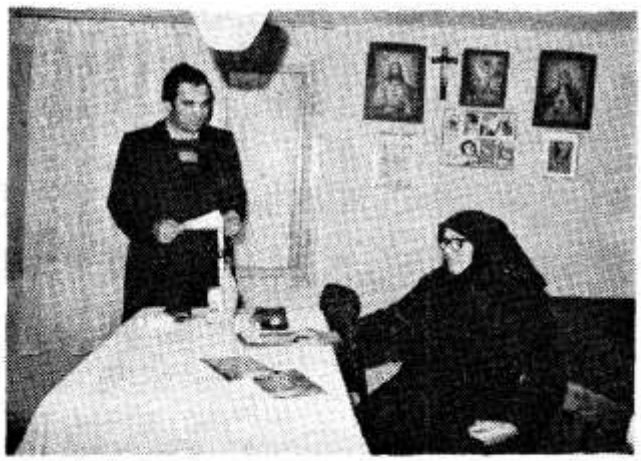

IVKA VIDAKOVIĆ IZ ZADUBRAVLJA U RAZGOVORU SA SVOJIM ŽUPNIKOM VLČ. STJEPANOM BUČEKOM

— A početak?

— Počela sam sa GLASNIKOM Srca Isusova i Marijina, i to na prvi petak mjeseca ožujka godine 1932. — priča snaša Ivka. Župnik me zamolio da se prihvatim toga posla. Ja sam pristala radosna srca! Istina, postojala je i jedna poteškoća: Bila sam stranac u selu. Udajom sam iz sela Sapci došla u Zadubravlje. Ne moram vam reći da sam poznavala malo svijeta. Pomagao mi je moj muž Adam. Kad smo odlazili na njivu ili se vraćali, on bi mi tumačio koja je čija kuća i ja sam ubrzo upoznala priličan broj obitelji u selu, ali najprije pretplatnike GLASNIKA.

— Kako je bilo s drugim listovima, koji se tek pojavljivahu.

— Kada se pojavio GLAS KONCILA, prva sam dva broja ubacila kroz prozor u kuću dotadašnjim čitaocima drugih katoličkih listova. Ljudi su se zainteresirali i pretplatili se. Jasno, broj pretplatnika se povećao.

— Jeste li imali poteškoća u radu? Kad vam je bilo najteže?

— Nikada mi nije bilo teško! Katoličku štampu nisam nikome nametala, ali sam uvijek mislila, pa i sada mislim: katolici trebaju — rekla bih, moraju — čitati katoličku štampu. Zašto? Zato što današnji ljudi, pa i kršćani, čitaju jako puno tzv. dnevne štampe, koja ih o svemu obavještava, samo o jednom ne: o Bogu i njihovoj duši.

USTRAJNOST U ZVANJU

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Svagdašnje iskustvo veoma jasno pokazuje da nije lako ustrajati u dobru, a to isto vrijedi i za ustrajonst u svećeničkom, redovničkom i misionarskom zvanju. To je zvanje milost, ali isto tako milost, i to veliku milost, ustrajnost u njemu, vjernost prvotnoj ljubavi i žaru do kraja. Tu milost u prvom redu treba da si svatko sam nastoji izmoliti, vjerno surađujući s milošću zvanja, upotrebljavajući sredstva što mu stoje na raspolaganju. No u čuvanju milosti zvanja veoma mogu pomoći i molitve drugih ljudi, osobito dobrih, pobožnih i revnih kršćana. Nas članove Apostolata molitve Sveti Otac ovaj mjesec poziva da molimo za ustrajnost i vjernost svih misionara u njihovu svetom, ali teškom zvanju. Vjerujem da se mi lonako redovito molimo za misionare, no kroz ovaj mjesec imat ćemo napose u vidu njihovu ustrajnost u zvanju.

Četiri generalna poglavara četiriju misijskih družbi u Italiji objavili su ne tako davno zajedničko pismo, u kojem se bave sadašnjom krizom što pogađa znatan broj misionara i misijskih družbi, a s njima i revnost u misijskom radu. U tom pismu spomenuti vrhovni poglavari među inim navode i ovo: »Htjeli bismo da naše riječi utvrde u vjernosti one od naših misionara koji dan za danom te koji put upravo u herojskim okolnostima velikodušno proživljavaju svoje zvanje. Htjeli bismo ohrabriti i one koji se zbog okolnosti sadašnjega svijeta počeše kolebati u vjernosti.

Ako se kriza revnosti i vjernosti misionarskoj karizmi, koja je u Crkvi žalosna činjenica, očituje kod samih svećenika, redovnika i redovnica, koliko će se više očitovati kod laika, mislim laika misionara. Klima opće nestalnosti, koja je tako značajna za naše doba, dovodi i do nestalnosti i sumnji psihološke naravi i kod pojedinaca. Takvo duševno neraspoloženje, danas veoma rašireno, očituje se često u odvratnosti da se čovjek velikodušno i ustrajno žrtvuje u misijskome radu, kakav zahtijeva ozbiljna evangelizacija — naviještanje Evanđelja.

Za oca Gabrića i za majku Tereziju znamo da su odlični i do krajnosti požrtvovni misionari. Pa ipak, i oni znaju da su samo ljudi, da im je potrebna neprestana pomoć odozgora, i zato su se za vrijeme svoga boravka u našoj sredini u svim mjestima, kod svih susreta tako žarko preporučivali u naše molitve, zaklinjući nas upravo da im svojom molitvom budemo trajna potpora u njihovu misionarskom radu. Ako oni osjećaju potrebu naše molitve, ako kao prosjaci prosjače molitvu od svih, zar ta ista molitva u još većoj mjeri neće biti potrebna ostalim misionarima i misionarkama, koji nisu tako čvrsti u svome zvanju kao otac Ante i majka Terezija?

Kad je riječ o misionarskoj vjernosti u zvanju, onda mislimo na apostolsko držanje, koje mora biti čvrsto usidreno u vjernosti samoga Boga, o kome piše u Svetom pismu: »Znaj da je Jahve, Bog tvoj, pravi Bog, Bog vjeran« (Ponovljeni zakon 7, 9). U povijesti spasenja vidimo Božju vjernost prema njegovu narodu, a ona doživljava svoj vrhunac u Kristu, »u kojem sva Božja obećanja imaju svoje da«, a to znači svoju potvrdu. Bez usidrenosti u Bogu, u Kristu, nema i ne može biti vjernosti i ustrajnosti. Dakle, dok molimo za milost vjernosti našim misionarima, onda molimo da budu usidreni u Kristu.

I na koncu bih još dodao: i mi, apostoli, moramo sami biti čvrsto usidreni u Kristu, rekao bih u Srcu Isusovu, da budemo prikladni tu milost moliti i za druge.

Josip Antolović

Razgovaramo s Majkom Terezijom

Već je svim prijateljima misija dobro poznato da je Majka Terezija pohodila domovinu u pratnji oca Gabrića. U domovini su boravili u Velikom tjednu i kroz uskrsne blagdane. Glas koncila je javio gdje je sve bila. Stoga se mi ovdje nećemo zadržavati na drugim njezinim pohodima, već ćemo se ograničiti samo na njezin pohod bazilici Srca Isusova u Zagrebu. Tu je na Uskrs poslije podne u dva navrata odgovarala na postavljena pitanja. Ovaj put donosimo jedan dio njezinih odgovora, dok ćemo ostalo objaviti kasnije.

Majko Terezijo, kako gledate na 50 godina svoga misionarskog rada u Indiji?

Jednostavno osjećam poniznu zahvalnost prema dragom Bogu što se udostojao tako spustiti da mene odabere da budem Njegova ljubav među našim ljudima.

Nisam požalila kroz 50 godina što sam Isusu kazala »da«, što sam se odazvala Njegovu pozivu. I kad bih imala priliku da ponovno biram, uvjerena sam da bih učinila isto.

Koju je ulogu u vašem odgoju odigrala vaša obitelj i župa?

Mogu reći samo to da je majka bila srce naše obitelji. Ona je meni izmolila zvanje. Ona je bila živa ljubav naše obitelji. Ona nas je učila moliti. Uvijek je s nama molila. Pratila je svaki naš korak, zanimala se za sve što smo radili. I kad nismo bili onakvi kakvi smo morali biti, iako je bila stroga, i u toj svojoj strogosti očitovala nam je svoju ljubav.

Posebno mi je ostala u sjećanju njezina ljubav prema svetoj pričesti. I onda kad je bila najzaposlenija, nikada nije propustila svetu misu i svetu pričest.

U župi u Skoplju bio nam je župnik, vođa i ispovjednik otac Franjo Jambeković. Njemu zahvaljujemo i mi djevojke i mladići što nas je učio kako ćemo ljubiti Majku Božju. On nas je preko ljubavi prema Majci Božjoj, preko ljubavi prema molitvi, u kojoj nas je posebno poučavao, preko Marijine kongregacije naučio ljubiti Isusa i duše.

KATOLIČKA MLADEŽ SKOPLJA NA IZLETU. MLADA GONDA. (M. TEREZIJA) STOJI TREĆA ZDESNA. (Slika od prije 50 god.)

USPOMENA IZ MLADIH DANA. GONDA (M. TEREZIJA), GORE, S JEDNOM OD SVOJIH PRIJATELJICA U PRIRODI

Odmalena naučila sam, dakle, i od svoje majke i od oca Jambrekovića kako ću ljubiti Boga i bližnjega.

Što vi sudite o ulozi obitelji u oblikovanju duhovnih zvanja?

Po mojem sudu ono što se događa danas u svijetu, kao što su patnje, trpljenja, ža-

lost, bombe i slične stvari, sve se to događa zato što se u našim obiteljima sve manje moli. Roditelji se sve rjeđe susreću sa svojom djecom. I djeca sve manje vide svoje roditelje i u njima onu živu ljubav prema sebi. Roditelji su tako zaposleni da nemaju vremena da se nađu s djecom, da se zajedno s njima raduju, da zajedno izađu van, da se jedni drugima nasmiješe, da se zajedno i poigraju malo.

Dobro se sjećam kako je to bilo lijepo u našoj obitelji. Mi djeca nismo morali ići van, jer smo sve nalazili kod kuće. Bili smo svi zjaedno. Iako nismo bili velika obitelj, bili smo međusobno tako povezani da nismo osjećali potrebu tražiti nešto izvan kuće.

Što je danas manje duhovnih zvanja, mislim da je tome razlog u našim obiteljima. Ne pružamo djeci onu ljubav prema Bogu koju bismo im morali pružati. I to, ne samo riječima, nego ni svojim životom. Kao što sam već kazala, mi nemamo vremena. Otac ode na jednu stranu, majka na drugu, a djeca ostaju sama.

OVO SIROČE NAŠLO JE LJUBAV I ZAŠTITU U NARUČJU MAJKE TEREZIJE

Jedne noći radila sam još u 12 sati. Odjednom sam čula kako netko kuca na naša vrata i ujedno sam čula plač djeteta. Brzo sam sišla dolje i otvorila sam vrata. Pred vratima ugledala sam dijete od nekih sedam do osam godina. Gorko je plakalo. Upitala sam ga: »Što je? Otkud si došao? Što ti se dogodilo?« Dijete je tako gorko plakalo da sam ga jedva mogla razumjeti. Kroz plač mi je rekao: »Išao sam k svojoj mami, ali ona me neće. Onda sam s druge strane pošao k svom ocu, ali ni on me nije htio! Hoćeš li me ti?« Zagrlila sam ga i uzela unutra.

TO DVOJE SIROČADI NAŠLO SE U KANTAMA ZA SMEĆE. SESTRE MAJKE TEREZIJE SPASILE SU IH OD SIGURNE SMRTI

Ovo dijete nam zorno pokazuje što znače otac i majka u obitelji. Ako njih nema tamo, kamo će onda dijete? . . .

Naše sestre rade u Londonu među onima koji uzimaju drogu. Većinom su to mladi između petnaeste i sedamnaeste godine.

Jednom zgodom pošla sam i ja s njima noću među te nesretnike da vidim otkud oni dolaze i kako je došlo do toga da su se ti mladi počeli drogirati. I što smo vidjele? Vidjele smo da je sve to počelo kod kuće, u obitelji. Ako je majka počimala uzimati drogu, a nije uvijek mogla do nje doći, nije bila smirena, i sve je u kući počelo ići naopako. Nije tu bilo ni mira ni ljubavi. Takvo stanje djeca nisu mogla podnositi. Da zaborave na

SESTRA MOHINI OKRUŽENA SIROČADI ZA KOJU SE BRINE U MARIA POLLIJU

svoju osamljenost i žalost, na patnje, otišla su van i otkrila su da je droga jedino sredstvo koje će im pomoći da zaborave tu svoju žalost, muku i trpljenje.

Vidite, majke su srce obitelji. Ako je majka kod kuće, onda je obitelj sretna.

Poznato nam je kako je Majka Božja išla tražiti Isusa kad se izgubio. Osjećala je da mora ići tražiti ga, da vidi gdje je On. Za nju bez Isusa nije bilo sreće u obitelji.

Da li mi tražimo svoju djecu i da li naša djeca traže nas? To je pitanje na koje moramo sebi odgovoriti.

Bude li u našim obiteljima vladao duh molitve, duh žrtve, duh iskrene ljubavi prema našoj djeci, ona žrtvena ljubav, onda ćemo mi imati i mnogo duhovnih zvanja.

Bog širom svijeta zove mnoge mlade. No da se djeca odazovu Božjem pozivu, u tome im moraju pomoći roditelji moleći se i žrtvujući se zajedno s njima. Roditeljska ljubav mora biti žrtvena ljubav. Takva je bila ljubav

MAJKA TEREZIJA I OTAC ANTE ZA VRIJEME RAZGOVORA U BAZILICI SRCA ISUSOVA

Majke Božje prema Isusu. Ona je za Njega sve žrtvovala. Tako i vi, očevi i majke, ljubite svoju djecu ljubavlju križa! Da bi bila istinita ljubav mora biti obilježena križem, žrtvom.

Najveći dar što ga Bog može dati nekoj obitelji jest da izabere kojeg sina ili koju kćer za svoju službu.

Iz kakvih obitelji dolaze k vama kandidatice?

Zvanje je nešto božansko. Sam Bog dolazi i poziva pojedinu dušu po imenu. On ima pravo na nas.

Naš život i rad je veoma težak. Moramo puno raditi s našim najbjednijima, s gubavcima, s umirućima, koje pokupimo po ulicama. Da bismo mogle to raditi, u tome nam pomaže naše djevičanstvo, naš zavjet čistoće. Mi smo zadale Bogu riječ kad nas je pozvao.

U Indiji imamo tri klase obitelji: više klase, srednje i niže klase. Većina djevojaka dolazi nam iz srednje klase. Imamo ih prilično broj i iz više klase, ali puno njih nam dolazi i iz niže klase. Ali u našoj Kongregaciji nitko ne zna tko je tko. Razlikuju se samo po boji kože: jedne su bijele, druge su crne. To je jedina razlika, druge razlike nema.

I mislim da nam oko 97 posto djevojaka dolazi iz obitelji koje su duboko kršćanske, u kojima je Presveto Srce njihovo središte, iz obitelji koje su posvećene tom Presvetom Srcu.

Zagrebački Nadbiskup molio me da naše sestre dođu ovamo. Rekla sam mu: »Ako nam dadete kandidatica za našu Družbu, ja ću vam dati svoje sestre!«

Svi, dakle morate odgovoriti na taj poziv...

Da li ste već pročitali knjigu »MAJKE ODBAČENIH«? Ako niste, učinite to što prije! Ona će vam pokazati tko je Majka Terezija i veličinu njezina djela. Kad je Majka Terezija pred Uskus pohodila domovinu, u svojim predavanjima poslužila se i spomenutom njigovom. Knjiga ima 405 stranica i ilustrirana je sa 96 fotografija. Cijena joj je 100 dinara.

Tko god je pročitao prvi i drugi dio knjige »ŽIVOTNI PUT JEDNOG MISIONARA«, taj će sigurno poželjeti pročitati i treći dio, da što bolje upozna život i rad našeg bengalskog misionara oca Ante Gabrića. Knjiga ima 384 stranice i 114 slika u tekstu. Cijena joj je 120 dinara.

Jedna i druga knjiga naručuje se na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 33.

ŠTO NAM JE REKAO OTAC ANTE ?

Za sve vrijeme boravka njezina u domovini Otac Ante je pratio Majku Tereziju na svim njezinim susretima. Tako je bio s njom i u našoj bazilici Srca Isusova, gdje je zajedno s njom odgovarao na razna naša pitanja. Ovdje donosimo neka od tih pitanja i njegove odgovore.

Oče Ante, recite nam kako vi gledate na svoj misionarski rad kroz 40 godina?

E, to je teško reći! Mi gledamo na sat *kad ćemo natrag u Bengaliju. To je, eto, naš* osjećaj. Ne, da mi ne volimo svoju domovinu Hrvatsku i da ne cijenimo vaš rad ovdje. Ali naša sreća u onom našem radu privlači nas tamo. I, kao što je Majka Terezija kazala, kad bismo ponovo morali početi, čovjek se ne obazire na sve one poteškoće i na križeve. I ne misli na ono što je bilo teško.

Žrtva, to je ono najljepše u našem životu. Ne bih ja išao natrag tamo zbog toga što smo tamo podigli tolike škole, bolnice i tolike kuće siromasima. Iskreno vam kažem, išli bismo tamo radi onoga što je teško, jer ono je bilo lijepo. Baš zato što je bilo teško mi smo išli naprijed. Da je bilo lako, mi bismo se zalijenili. I gaženje kroz blato i vodu, i protivnost ljudi, i razne druge poteškoće, to *je sreća, to je tajna, da — tajna!*

Kad počneš Isusu mjeriti, teško je. Ali kad mu daješ velikodušno, ne brojeći, u tome su sreća i radost što nam ispunjaju dušu. I kad bih drugi put morao birati, izabrao bih isto.

A koja je bila uloga vaše obitelji i župe u oblikovanju vašeg zvanja?

Mogu reći da mi je duhovno zvanje došlo s majčinom ljubavlju, s njezinom molitvom i žrtvom. Još i danas se dobro sjećam kako je moja majka od najranije moje mladosti molila klečeći pred Gospom. — *Ta je* slika još i danas kod kuće. Kad je pri bombardiranju za prošlog rata sve bilo uništeno, ta je slika ostala netaknuta.

I moj pokojni otac je molio. Prvo čega se kao dijete od tri ili četiri godine sjećam bila je obiteljska molitva. Roditelji su nas zbilja učili moliti. Mi smo bili velika obitelj. Nas je bilo devetero djece, a kod strica bilo je isto tako devetero, od kojih je dvoje još

U IME DJECE OVAJ JE DJEČAK POZDRAVIO NAŠEG MISIONARA U SVETIŠTU SRCA ISUSOVA U ZAGREBU

živo, dok je nas osmero živih. Uz nas su bili još i baka i djed. Svega nas je u kući bilo 24 člana. I svi smo svaki dan molili krunicu. Nikad se nije večeralo prije nego što bi se izmolila krunica.

Mi djeca imali smo za sebe mali stol i tamo smo se oko njega molili.

Sjećam se također i toga kako nas je otac svake nedjelje vodio na svetu misu. Majka je išla češće na svetu misu, no otac nije mogao. Ali dobro se sjećam da on nije ni jedne nedjelje propustio svetu misu. I taj su nam odgoj dali i otac i majka da smo uzljubili svetu misu. Ulili su nam u srce ljubav prema našoj župnoj crkvi i prema našem župniku. A tad je bio naš župnik svetac Božji fra Leonard Bajić.

Tako sam od svoga ranog djetinjstva doživljavao tijesnu povezanost naše obitelji i župe.

Sjećam se i toga kako je moja pokojna majka uvijek davala brašno za hostije, a to je činila s nakanom da bi Isus izabrao nekoga između nas djece za svoga svećenika.

Kao što nam je već rekla Majka Terezija, svi smo mi svećenici i redovnici plod molitve svojih roditelja.

Vi ste iz svoje župe poslali priličan broj djevojaka i mladića u Družbu Majke Terezije. Iz kakvih obitelji dolaze ti mladi?

Tamo gdje mi radimo imamo u golemoj većini siromašne obitelji. Kod nas nema bogataša. Onih koji osrednje stoje imamo veoma malo. No u izboru zvanja nije toliko važno

da li je netko bogat ili siromašan, nego kakav odgoj je primio u obitelji. Ima siromašnih mladića i djevojaka koji su divno odgojeni. Eto, sad je poglavarica samostana Majke Terezije u Maria Polliju sestra Kornelija. Nju sam ja pred nekih 25 godina krstio u Bošontiju. Našli smo je dolje daleko u jednom selu uz samu džunglu. Tad je tamo još bilo krokodila i tigrova. Majka joj je umrla, a otac joj Dulut bio je već starac. Krasno je naučila engleski. I ona, eto, sada vodi brigu za našu tamošnju bolnicu, za sirotište i za samostan.

Naši su ljudi tamo siromašni, ali bogati su duhom i ljubavlju prema Isusu. Svaka je obitelj posvećena Srcu Isusovu.

Bez toga ja ne mogu razumjeti da može doći duhovno zvanje. Gdje ne vlada Isus, gdje nema Gospine krunice, od koga će onda dijete, mladić ili djevojka u takvoj obitelji, gdje se Bogu ne moli, naučiti poznavati i ljubiti Boga? Tko će im govoriti o Isusu? Gdje im je dobar primjer? Svećenici i redovnice ne rađaju se u sjemeništima i novicijatima, nego u vašim srcima, očevi i majke, u vašim krilima je sjemenište i bogoslovija i novicijat. To je onaj pravi i najvažniji novicijat. Stoga vas, majke, molimo, dajte nam svoju djecu! Treba nam puno dobrih svećenika, redovnika i redovnica.

Kako su sestre Majke Terezije utjecale na srca tolikih ljudi u Vašoj župi da su sami počeli tražiti da budu primljeni u svetu Crkvu?

Eto, to je tako! Ja sam tamo već 40 godina. Po tim selima sam mnogo puta prije prolazio. U mnogim selima nije bilo nikakvoga odziva, a vjera je vjera. Ne možemo mi nikome silom nametnuti svoju vjeru.

Kad su, međutim prije tri godine došle onamo sestre, nastala je velika promjena. Već sam spomenuo da tamo imamo dispanzer i sirotište u kojem se nalazi oko 30 teško bolesne djece. Tu se ne gleda na to tko je hindu, tko musliman, tko kršćanin. Svatko je dobro došao tamo, kao i u svim drugim kućama Majke Terezije. I ta ljubav sestara učinila je čuda, jer one su svojim životom i radom živo evanđelje. U ponedjeljak im dolazi između tisuću i tisuću pet stotina bolesnika. Dvije ili tri sestre rade u dispanzeru od jutra do noći. A nije baš lako po onoj vrućini kroz sve to vrijeme tumačiti ljudima kako će uzimati lijekove. To je uistinu junaštvo. Osobito je težak dan kad dolaze gubavci. Za njih

OTAC ANTE ODGOVARA NA PITANJA U BAZILICI U ZAGREBU

smo odredili poseban dan jer je to prilježiva bolest.

Jedan musliman došao je k meni nakon što je jedne subote vidio kako sestra čisti onog gubavca. Njegove rane zaudaraju, a sestra nadljudskom snagom čisti ih i povija. I taj mi je musliman nakon toga rekao: »Isus nije samo prorok, On mora da je i Bog. Jer da On nije Bog, ne bi mogao dati snagu tim mladim djevojkama da to rade i da s veseljem rade!«

I mnogi bolesnici kažu: »Idemo mi po lijekove, jer oni su dobri. Ali mi idemo da vidimo onaj njihov smješak, da osjetimo njihovu ljubav, da primimo njihov blagoslov. To je nešto veliko!«

Iskreno vam kažem: ljudi ozdravljaju. Dolaze k sestrama i 20 do 30 km pješke.

Sestre su učinile veoma mnogo za proširenje evanđelja. Ljubav osvaja te ljude, ljubav koju Isus rasipa preko sestara i njihova rada i sveta života.

PROPOVIJED OCA GABRIĆA NA USKRS U BAZILICI U ZAGREBU

nove knjige

NADE I OHRABRENJA — napisao Žarko Brzić. Poruke pronicavih umova čovječanstva. Kardinal Šeper napisao je za tu knjigu: »Zbornik NADE I OHRABRENJA predstavlja u hrvatskoj publistici svojevrsnu novost. Velik broj inozemnih i domaćih pisaca govori nam u njemu direktno ili indirektno, preko osoba u svojim djelima, o najvažnijim i najmučnijim problemima života prema kojima ni jedno ljudsko biće ne može ostati ravnodušno i koje nitko ne može mimoići.«

Don Žarko Brzić je do sada napisao lijep broj knjiga. Sve su skoro već rasprodane, pa se valja požuriti i što prije nabaviti i ovu najnoviju koja će uvelike koristiti svećenicima za propovijedi, a vjernicima za orijentaciju.

Narudžbe: Filozof. teološki institut Družbe Isusove, Zagreb, Jordanovac 110. Cijena 80 d.

KRAĆI SPISI — sveti Ivan od Križa, crkveni naučitelj. Duhovni spisi, pisma, pjesme. Cijene — broširano 100 d; s tvrdim uvezom 140 d. Narudžbe prima Samostan sv. Klare, Kon čareva 29, Split.

BIJELA GOSPOĐA U LURDU, napisao dr fra Ivan Glibotić. Duhovna igra s pjevanjemu u 3 čina. Zgodne za marijanske proslave. Lagana izvedba. Cijena 20 d. Naručuje se kod auktora: 58260 Imotski.

KNJIGE O SRCU ISUSOVU

SRCE ISUSOVO I SUVREMENI APOSTOLAT — Zbornik predavanja održanih u Paray le Monialu. Cijena 80 d.

BISKUPI SVJEDOČE ZA KRISTOVO SRCE, riječ naših biskupa o Kristovu Srcu izrečena u Hrvatskom narodnom svetištu u Zagrebu. Cijena 25 d.

SRCE ISUSOVO U SUVREMENOM SVIJETU od J. Ladame-a. Nepristrana istina o Kristovu Srcu. Cijena 40. d.

GOSPODINOVI SU PUTOVI IZNAD NAŠIH PUTOVA, životopis sv. Marije M. Alacoque, napisao J. Antolović. Cijena 50 d.

LIPANJSKA RAZMIŠLJANJA napisao J. Antolović. Propovijedi o Srcu Isusovu. Cijena 30 d.

OSOBNA POSVETA SRCU ISUSOVU od F. Alcaniza. Cijena 5 d.

Knjige o Kristovu Srcu trebale bi se nalaziti u kućnim bibliotekama svih onih koji čitaju GLASNIK SRCA ISUSOVA. Narudžbe: S. Dilber, Zagreb, Palmotićeva 33.

U povodu 600. godišnjice smrti sv. Katarine Sijenske, naučiteljice Crkve, izaći će u Rimu god. 1980. velika publikacija **IKONOGRAFIJA SV. KATARINE,** u kojoj će biti podaci o toj temi iz svih zemalja, pa bi trebalo da u njoj bude zastupljena i naša domovina.

Stoga molimo sve župnike i upravitelje crkava i sl., ako znaju za koji kip ili sliku sv. Katarine Sijenske, da o tom pošalju podatke na ovu adresu: Dominikanski provincijalat, Kontaktova 1, 41000 Zagreb.

U Malom sjemeništu Družbe Isusove »Augustin Bea« 41000 Zagreb, Fratrovac 38, održat će se od 20. do 22. lipnja trodnevne duhovne vježbe za dečke iz viših razreda osmogodišnjih škola.

Poželjno je u sjemeništu biti već 19. lipnja u 18 sati. Za sve informacije izvolite se obratiti na označenu adresu. Tko se želi duhovno obnoviti, razmišljati o svojoj budućnosti, imat će krasnu priliku. Dosadašnja su iskustva o takvim duhovnim vježbama vrlo pozitivna. Dobro nam došli!

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU ...

...sv. Josipu i sv. Antunu na položenom vozačkom ispitu muža i sina i na svim primljenim milostima. — Zahvalna majka
...za pomoć u velikoj brizi i nevolji. — Ana Nebesni, Kakanj
...za sve primljene milosti. — A. K., Feričanci
...i Gospi Sinjskoj za nevistino zdravlje. — M. Bratinčević, Kaštel Sućurac
...na sretno uspjeloj operaciji moje kćerke Anđelke. — Katica Mihovilović, Praznice
...na primljenim milostima. — Ljubica Kustura, Osijek
...i Gospi od brze pomoći na uspješnoj operaciji grla. — Marija Stipančević
...Majci Božjoj Bistričkoj i svima svojim svetim zaštitnicima za zdravlje, za pomoć u velikoj nevolji i za mnoge druge milosti. — Elizabeta Vincek, Đurđevac
...sv. Nikoli Taveliću i Petru Barbariću na uslišanoj molitvi za ozdavljenje. — S. M. Zenica
...za sretno provedeno udovištvo kao i za miran i zadovoljan život sa svojom djecom. — A. V., Zlatar
...Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Josipu uz preporuku za zdravlje. — Anka Rajh, Sesvete
...i svima svetima na dosadašnjoj pomoći. — Prabaka i baka, Zagreb
...i Gospi od brze pomoći za sretan porod kćeri i za uslišane molitve. — N. N., Kupina
... i bl. Lopoldu na primljenim milostima. — N. N., Pučišće (Brač)
...za brzo ozdravljenje — Teta Rada, Bjelovar
...i bl. Leopoldu za primljenu milost. — Ivka Ivanović, Dobrota
...i dušama u šistilištu za primljene milosti uz preporuku za zdravlje. — Marija P., Polje (Krk)
...Kraljici mira, sv. Antunu i bl. Leopoldu za sinovo zdravlje i sretno položene ispite — Majka, Vinkovci
...presv. Trojstvu i Božjem Slugi za primljenu milost. — N. N., Zagreb
...i Gospi od brze pomoći na primljenim milostima. — Micika Makovec, Sl. Brod
...sv. Ani i bl. Leopoldu za sretan porod moje kćeri. — Anka Petrović, Pos. Podgajci
...sv. Josipu i sv. Antunu što mi je sin sretno stigao u inozemstvo na svoj posao — Zahvalna majka, Čačinci
...Gospi Sinjskoj i sv. Antunu za mnoge primljene milosti uz preporuku za svoju djecu. — A. M., Feričanci
...i Božjim ugodnicima za primljene milosti. — Milka Homan, Varaždin
...sv. Josipu, bl. Leopoldu i biskupu Langu za uslišane molitve. — N. N., Split
...za ozdravljenje od teške bolesti, za sretno položene ispite moga sina i za sve primljene milosti. — Eva M., Bošnjaci
...na primljenim milostima. — Marija Žic, Punat (Krk)
...i Gospi od brze pomoći što mi je sin ozdravio bez operacije. — Eva Pavošević, Klokočevci
...za mnoge primljene milosti. — Marija Salaj, Hlebine
...i m. Klaudiji za mnoge milosti. — Ruža Živković, Zagreb
...i m. Klaudiji za ozdravljene bolesnoga sina. — Anton Lindarić, Rijeka
...i m. Klaudiji za uspjelu operaciju i za ozdravlje. — N. N., Slavonija
...i m. Klaudiji za pomoć u teškim trenucima, Eva Kovačev, Duboševica
...i m. Klaudiji za izmirenje u braku. N. N.
...i m. Klaudiji za osnutak župe u Kućanu. — Uršulinke, Varaždin
...i m. Klaudiji što sam našla stan. — Anđelka Zelenika, Zagreb
...i m. Klaudiji na položenom ispitu. — Marica, Slav. Brod
...presv. Trojstvu i Božjim ugodnicima na pomoći i uslišanju. — Ana N., Karlovac
...bl. Leopoldu i Ivanu Merzu za uslišanu molitvu. — Anđelko

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

Uskoro izlazi iz tiska knjiga »OD KOVAČA DO MISIONARA«, u kojoj je opisan život i rad našeg zambijskog misionara, časnog brata pomoćnika Benedikta Fostača. Namijenjena je posebno mladima, a čita se kao kakav napeti roman. Imat će 176 stranica, a tekst je popraćen sa 36 slika. Cijenu još ne možemo javiti. Narudžbe će primati Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699., Palmotićeva 33.

Uređuje: PERO BULAT

Propast Jeruzalema

HRAM

Prvi je židovski hram bio šator. Pod njim se čuva Zavjetni kovčeg i Zakonske ploče. Za Salomona, sina kralja Davida, poče se dizati hram od kamena.

Bilo je to godine 959. prije Krista. Poslovi su trajali 7 godina, a hram će postojati gotovo četiri vijeka. Bit će srušen zauzećem Jeruzalema od strane Nabukodonozora 586. prije Krista.

Kad je perzijski kralj Kir zavladao Babilonijom, pozva Židove da se vrate u Jeruzalem i da tamo sagrade hram. Sa Židovima se vratilo i njihovo sveto posuđe, raznesено za pljačkanja. Zavjetni kovčeg je iščeznuo za raznih ratovanja.

Gradnja novog hrama, naravno, skromnijeg nego što je bio Salamonov, trajala je tri godine pod vodstvom Zorobabelovim. Dovršen je 515. Profanirati (obeščastiti) će hram grčki kralj Antioh IV. Iznova je posvećen za pobune braće Makabejaca 164.

Jedan vijek kasnije iznova osvoji Jeruzalem Gnej Pompej, ali je poštedio hram, zabranivši svaku pljačku. Devet godina kasnije dolazi Licinije Kras, zapovjednik u ratu protiv Parta, i odnosi sve zlato.

Napokon Herod Veliki, kralj stranac, odlučuje da će skromni Zorobabelov hram nadomjestiti raskošnom građevinom. Naišao je na teškoću što su Židovi mislili da se ta građevina neće upotrebljavati kao hram, nego za profani kult.

Gradnja je započela 19. godine prije Isusa. Trebalo je 80 godina da se svi poslovi obave. Šest godina nakon potpunog završetka razrušit će ga Rimljani.

VESPAZIJAN

Isus je navijestio pad Jeruzalema. I njegov izvještaj se obistinio 40 godina nakon Isusove smrti. Evo kako su se činjenice redale!

U svibnju 66. poslije Krista rimskom prokuratoru Gresiju Floru trebalo je novaca. Manjkali su fondovi. Odlučio je da novac nabavi iz hrama. Diže se čitava Palestina. Zaklan je veliki svećenik zbog sumnje u suradnju s prokuratorom. Malobrojna rimska vojska mora ostaviti zemlju. Vratit će se četiri godine kasnije, da je opet osvoji.

Eto najprije Vespazijana sa 60.000 ljudi. Godine 69. dođe do kontrole nad Galilejom i Judejom. Međutim, te godine postade Vespazijan rimski car iza smrti cara Litelija te predade zapovjedništvo nad vojskom svome sinu Titu. Još je trebalo osvojiti Jeruzalem, u koji se zgrnule stotine tisuća Židova.

HRAM RAZRUŠEN

Budući da se izjalovio pokušaj da se grad osvoji na juriš, poče ga Tito opsjedati. Opsjedanje je dugo trajalo, to jest do 25. svibnja.

Toga dana pođe Rimljanima za rukom da nakon žestoke navale osvoje prvi pojas. Pet dana kasnije pade srednja tvrđava. Židovi su držali u svojim rukama još hram i tvrđavu Antoniju. Dne 24. srpnja udari dvadesetak rimskih vojnika silom trubiti da su branitelji dobili dojam jake na-

vale. Židove je zahvatila panika, pa se zgruvaše u hram u zadnje utočište.

Tito pokuša nagodbu, ali židovski vođe odbiju ponudu s prezirom. Do konačne rimske navale došlo je 21. kolovoza. Borba se vodi na podnožju hrama. Jedan vojnik baci kroz prozor zapaljenu zublju u nutrinu hrama. Nasta požar u svetom mjestu. Oni koji mogoše izbjeći vatri i legionarima, stvoriše u gradu druge otporne točke. Rimljani se dadoše na ubijanje i pljačku. Zadnja obrana bila je Herodova palača. Njezini branitelji bore se još mjesec dana. Napokon je židovski otpor svladan. Od židovskog hrama ostade neporušen samo jedan zid koji će se prozvati zidom naricanja ili plača.

ŽIDOV LUTALAC

Sedam je stoljeća otkako se u književnosti pojavila neobična ličnost: Asver (Ahasver, Židov-lutalica. Pripovijedanja o izmišljenom događaju mijenjaju se s vremenima, ali se ipak može uspostaviti originalni sadržaj povijesti.

Asver je Židov čarapar, koji ima trgovinu na golgotskim obroncima. Isus, noseći križ, htjede da se malo odmori u njegovu dućanu. Asver ga odbije. Isus mu u ime pokore zbog toga odredi da putuje svijetom do kraja vremena. Tako Asver postaje simbolom židovskog naroda, koji je nakon razorenja Jeruzalema raspršen po svijetu.

Jedna legenda pripovijeda kako ga je zimi 1542. nadbiskup iz Šlezviga vidio u jednoj crkvi u Hamburgu u dronjcima i bosih nogu, dajući znakove bolnog kajanja, kad god bi se izgovorilo ime Isusovo.

Tema o Židovu-lutalici javlja se često u 13. i 14. stoljeću u španjolskim, francuskim, engleskim i talijanskim pripovijestima i pjesmama pod raznim imenima u mitskom smislu. Poslije će ga Goethe i Schiller, romantični njemački pjesnici, učiniti simbolom neke žudnje za smrću. Stara legenda s ilustracijama Gustava Dorea nadahnula je francuskog pisca Eugena Suea da napiše romancu »Židov-lutalac«.

RIMLJANI NISU HTJELI RAZRUŠITI HRAM. VATRA JE NEPAŽNJOM UNIŠTILA PREKRASNU GRAĐEVINU

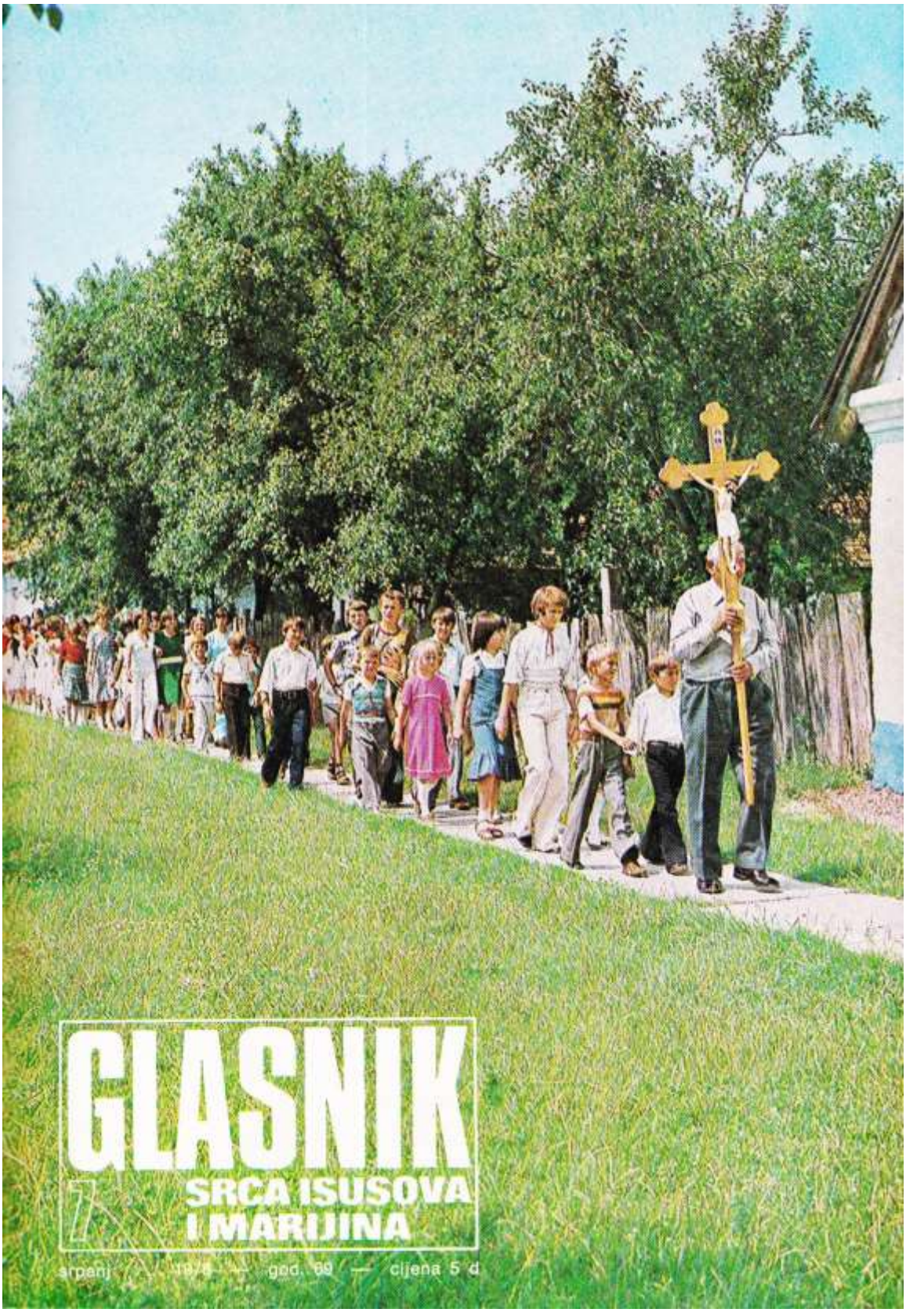

GLASNIK

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

7 srpanj 1978. — god. 69 — cijena 5 d

Naslovna strana:

PROCESIJA S MLADOMISNIKOM KROZ HARKANOVCE U SLAVONIJI

Na zadnjoj strani:

MLADOST U SVEČANOM RUHU ČEKA SVOGA BISKUPA U ĐAKOVU

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. - Odgovorni urednik Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka na više dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Idile i ideali...

Još postoje idile u našem vjernom narodu!

Kroz selo žamore djeca za procesijskim križem, obučena u bjelinu i narodnu nošnju. Ženski svijet s krunicama i muškarci s crnim šeširima u rukama sigurne su zalaznice i bočno osiguranje MLADOMISNIKU, koji prolazi kroz zelenilo svježeg jutra prema skromnoj crkvi.

Narod ne može stati u hram Božji, pa se iza crkve ruši ograda, kiti oltar vijencima i ručnicima. Sve odiše cvijećem, zelenilom i čistoćom.

Deklamacije mlađeg brata i sestrice, jednostavna zategnuta pjesma svega Božjega zbora, bijela hostija uzdignuta prema plavom nebu ...

Sve je to idila!

Ali još postoje i ideali! Treba samo otvoriti Mladomisnikovu dušu i čuti srce što mu šapće tiho, ali stravstveno:

»Ne molim Te Kriste, crven grimiz časti, niti raskoš blaga, niti snagu vlasti.

Samo to Te molim, da Ti služit smijem, da Te žarko volim. I da dani moji prema Tebi lete, zaljubljeni kano čiste himne svete.

Da se za čast Tvoju i borim i stradam, a jedinoj plaći da se Tebi nadam. Pa da kao vitez iz davnih vremena umrem za Te srca stoput probodena.

Idile i ideali! Oboje su plod jednostavnog srca moga jednostavnoga naroda — koji Bog ljubi i nad kojim bdije naša Majka — KRALJICA HRVATA!

uredníkova riječ

I za vrijeme ljetnih praznika GLASNIK će redovito izlaziti bogat sadržajem, slikama — iako u nešto manjem i promijenjenom opsegu.

Smatram da smo obogaćeni novom rubrikom »Nade i poticaji«. Vodit će je naš iskusni pisac Don Žarko Brzić. Već nekoliko njegovih knjiga upravo je razgrabljeno. A i najnovija knjiga »Nade i ohrabrenja« svima se sviđa. Požurite da je što prije nabavite, jer će vam uvelike koristiti: svećenicima za propovijedi, a vjernicima za orijentaciju.

Veseo sam što ponovo vidim u GLASNIKU ime Aco Vidovečki. On piše uvijek nešto životno, ozbiljno i na takav način da čovjeka hvata za srce. Ovaj puta u »Plesu crvenih đavolčića« dramatski prikazuje duševno stanje naše žene sa sela, koja misli da će riješiti probleme ubijanjem nerođene djece...

Fra Blago Karačić se javlja! Svojim jedrim, sočnim i bogatim jezikom pripovijeda nam tragediju zbog pokvarenog jezika i đavolske rabote koji ne mogu gledati kako drugi sretno žive...

Meni je osobno najveće otkriće ovoga GLASNIKA jedna naša obična mama, koja nam je napisala prikaz »Da li se isplati moliti?« Njezino pravo ime naći ćete u rubrici »Hvala na pismu«, gdje nam je opisala sudbinu jedne majke, koja se isto sukobljuje s problemom molitve. Premda je gospođa Slava pisala jednostavno, osjećam da zna pisati i da ima što napisati. Zato je molim da nam se češće javi u našem GLASNIKU. Uvijek ćemo rado čitati njezina razmišljanja...

Upozorio bih vas na popis knjiga, koje raspravljaju o obiteljskim problemima. Pokušajte polako nabavljati i stvarati u svojem domu jednu priručnu biblioteku knjiga koje GLASNIK preporuča. Ono što čovjek čita, to i prihvaća. Neka bude u našim kućama dobrih knjiga za hranu mladim naraštajima.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 69. SRPANJ 1978. BR. 7

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU — — — 228
CRKVA I DRŽAVA, B. R. — — 230
ISPLATI LI SE MOLITI? S. T. — 231
675. GODIŠNJICA ŽUPE JANJEVO, M. K. Glasnović — — — — 232
IVAN MERZ - 50. GODIŠNJICA SMRTI, B. Nagy — — — — 233
NOVI ZAGREBAČKI BISKUP — 234
PUN RADOSTI ODE, M. Matić — 234
NADE I POTICAJI, Ž. Brzić — 236
PLES CRVENIH ĐAVOLČIĆA, Aco Vidovečki — — — — 238
HOĆEMO BARABU!, B. Nagy (fotoreportaža) — — — — 240
ABERNOSA, B. Karačić — — 242
DUHOVNA ZVANJA U AMERICI, J. Antolović — — — — — 244
NAŠ NAJSTARIJI ŽUPLJANIN, A. Gabrić — — — — — 245
SLUŽIMO ISUSU, M. Terezija — 246
MALA ZAMBIJSKA REPORTAŽA 247
DVA MLADOMISNIKA U GAIBIRI, S. Mužić — — — — — — 248
SKLAPANJE BRAKA U PLEMENU BALUBA, S. Novotny 249
NOVA GENERACIJA, M. Starčević 250
NOVE KNJIGE — — — — 252
ZAHVALNICE — — — — 253
SKRIVEN U NAZARETU, W. Hünermann — — — — 254

hvala na pismu

SLIČICE

»Sličice Srca Isusova za Veliku devetnicu dijelim gratis (badava), i to po obiteljima gdje ima nade da će je i započeti. Da sam im to naplaćivao, nitko ne bi uzeo, a ovako ide. Dali ste mi 200 komada, a ja sam 148 podijelio i od njih 74 je započelo devetnicu. . .

Naišao sam na veliki broj ljudi koji su obavili devetnicu, ali koji bi željeli nositi sličicu Srca Isusova u lisnici ili u torbici, u molitveniku, nešto poput relikvije. Imao sam nekoliko prigodnih sličica i to je »planulo«. I zato vas molim ovakvih barem sto, jer smatram da su mi jeftinije nego one u boji, a imaju i praktičnu stranu zbog vječnih istina koje su na sličicama natiskane. . .«

Divan je to apostolat širiti ideju Srca Isusova i Velike devetnice! Pogotovu kad to radi mladić kao ti! Uvjeren sam da se Isusovo Srce neće dati nadmašiti u velikodušnosti ni prema tebi. Sličice sam ti poslao, kako ti kažeš, gratis — besplatno.

■

CRKVA U MALOM

»Tvrdnja koju sam čula na »vikendu« da smo nas dvoje Crkva u malom, koja može i treba proživljavati obilježja velike Crkve, te da rast ili pad velike Crkve ovisi o rastu ili padu malih crkava, naših bračnih zajednica, unijela je u mene pravu zbunjenost, a potom nemir i tjeskobu. Bila sam zbunjena, jer sam prvi put drugačije doživjela Crkvu i počela gledati na nju. To mi nije i ne može biti mjesto gdje ću jedanput tjedno svratiti, obaviti svoju vjersku dužnost i mirno otići nastaviti svoje svakidašnje življenje, ne razmišljajući dublje o smislu i sadržaju onoga što se zove Crkva.

Nemir je u meni izazvala spoznaja da moj odnos prema Crkvi nije samo moja osobna stvar u koju je moj muž samo usput uključen, a drugi ljudi s tim nemaju ništa, nego da tek težeći i gradeći jedinstvo nas dvaju, otvarajući se i dajući drugim ljudima, mi gradimo i učvršćujemo Crkvu«.

Bračni par

To je lijepo svjedočanstvo jednog bračnog para, koji je uistinu doživio preporod u susretu s drugima, s kojima razmišlja i doživljuje iste i slične probleme.

ČEKATI

»Poslije dugog razmišljanja da li da Vam se javim ipak sam odlučila da to učinim, s uvjerenjem da ćete mi pomoći koliko budete u mogućnosti.

Vaš tako lijep list, koji je uvijek bogat izvanredno lijepim sadržajem, uvijek rado čitam i nadem mnogo toga osobno za sebe.

Idem u Medicinsku školu, imam 17 godina, odlična sam učenica. Po samoj naravi sam veoma povučena i mirna. Ima nas osmero djece, ja sam šesta po redu. Svi se volimo i međusobno pomažemo, roditeljima smo svi poslušni.

Ja sam osjetila poziv za redovništvom, ima par godina. Tu sam želju saopćila roditeljima, ali mi to oni nikako neće dopustiti. Ne vidim razloga, a oni neće da mi kažu. Ako sam bila uvijek poslušna, to im neću moći udovoljiti, jer ću otići i protiv njihove volje. Iako smo dobri kršćani, i ja svaki dan budem na svetoj Misi, u mislima se pitam: Zašto su moji roditelji takvi?!

Molim Vas da mi pomognete, koliko možete. Dajte mi savjet što da učinim. . . Čitala sam mnogo svetih knjiga, ali

bih željela pročitati neku o časnim sestrama pa mi Vi dajte naslov takve knjige, a ja ću sama nabaviti i pročitati. Recimo život časnih sestara u samostanu itd. . .«

Potraži u Tvom mjestu časne sestre! Upoznaj se s kojom od njih! Ona će Ti sve ispripovijedati. Dat će Ti i knjige za čitanje. Ja Ti preporučam knjigu »Majke odbačenih« od o. J. Gusića. Ali znaj čekati. Zvanje treba da prođe kroz najsigurniju terapiju — vremena. Većina stvari, koje uzbuđuju ljude danas, sutradan su kao san. Vrijeme je najoštrija kiselina svijeta, kraljevska voda, u kojoj se održava samo najčistije i najteže zlato . . . I zlato tvoga zvanja treba da prođe kroz ovu retortu vremena. Zato: moli, čitaj i čekaj. . . Ustraješ li, Bog će ti već reći svoj čas. . .

MAJKA

»Znam roditelje koji su imali sina i mnogo su mu se veselili. Kad su mu bile četiri godine, on je teško obolio. Odveden je u bolnicu. Majka je svaki dan bila u crkvi sv. Josipa, koja je kraj bolnice, i žarko je molila i plakala, plakala i molila da joj sin ozdravi. Bio je tako bolestan da su liječnici rekli da je teško moguće da će mu pomoći, da bi morala biti posebna moć koja bi ga izliječila. Majka očajna zbog te izjave ode opet u crkvu i vruće moli da joj ga Gospodin pomoću liječnika izliječi. I mali je bio operiran i — ozdravio. . .

Postao je momak, lijep, osvajač žena i pošao je zlim putem. Majka ga je puno puta molila da ne bude takav, da to nije dobro, ali on joj je puno puta predbacivao: — Zašto si molila za mene da ozdravim? Da sam umro kad sam bio mali, bio bih anđeo Božji, a što sam sada?

Zato majka preporučuje svim majkama neka budu sretne, a ne očajne ako im malo dijete umre, jer znaju da je Božje dijete, a kad bi odraslo ne zna se što će biti od njega. Ta majka kaže: »Otela sam ga dragome Bogu, a sad radi njega plačem.«

Slava Tambolaš

Prije svega pozivam vas koji ste napisali ovo pismo da nam se više puta javite. Vrlo lijepo i realno pišete što život donosi . . . Onoj majci recite: najbolje je ono što Bog hoće! Najbolja je Božja volja. I svaka naša molitva treba da bude stavljena u ravnotežu Božje volje. A volja je Božja nedokučiva. Pitanje je da li će se taj mladić izgubiti. Pitanje je i neće li se na njemu ostvariti Isusova riječ: Veće je veselje u nebu zbog jednog obraćenog grešnika, negoli zbog devedeset i devet pravednika? Treba se ufati u ljubav Božjega Srca, koja je tisuću puta veća od ljubavi i najbolje majke. . .

ODGOVORNOST

Zar smijemo reći: »Bože, nama dvoma je lijepo, sagradimo sjenicu i ostanimo ovdje?«

Možemo li pred sobom i Bogom golom konzumacijom (trošenjem) duhovnih i materijalnih dobara opravdati svoj dolazak na svijet i svoj život a da svijet s nama ne bude ljepši i bogatiji. . .?

Shvatili smo da roditelji ne mogu sami nositi sav teret budućnosti. Mi smo pozvani da zajedno s njima budemo sugraditelji novog, ljepšeg svijeta ljubavi. Pred nama se otvorio širok vidik — čini nam se da smo previše sporl, da zaostajemo za vama, a toliko toga treba učiniti.

nakana apostolata molitve

DA SE ODNOSI IZMEDU CRKVE I DRŽAVE TEMELJE NA NJIHOVOJ ZAKONITOJ SLOBODI I ŽELJI ZA MEDUSOBNIM RAZUMIJEVANJEM

Crkva i država

Odnos između Crkve i države po svemu je svijetu veoma važan i težak problem. Sve više raste moć države, a time ujedno i njezina osjetljivost da ne bi tko ograničavao njezinu vrhovnu vlast. Zato je za mir u svijetu i za napredak i zadovoljstvo svih važno da se odnosi među Crkvom i državom pravedno urede. To je moguće kad vlada obostrana sloboda i međusobno poštovanje.

Povijest tih odnosa kroz dvije tisuće godina vrlo je složena. Često su oni bili nepravilni, bilo zbog stava države, bilo zbog stava Crkve. Danas u mnogim zemljama država nema povjerenja u Crkvu. Ne samo gdje je na vlasti nekršćanski ili bezvjerski režim, nego se također i u kršćanskim državama uskraćuje dužna sloboda predstavnicima Crkve (Južna Amerika). Zato je Drugi vatikanski crkveni sabor u poslanici državnicima rekao:

»U vašem zemaljskom, vremenitom kraljevstvu Bog gradi na tajanstven način svoje duhovno, vječno kraljevstvo, svoju Crkvu. I što vas Crkva danas moli, poslije gotovo dvije tisuće godina najrazličitijih odnosa s vama, upravitelji ovoga svijeta? Crkva je to rekla u jednom od glavnih dokumenata Koncila. Moli vas za slobodu: za slobodu da vjeruje i da svoju vjeru širi; za slobodu da ljubi svoga Boga i da mu služi; za slobodu da živi po njegovom evanđelju i da ga donese ljudima. Ne bojte se toga! Crkva je slična svome Osnivaču, čije tajnovito djelovanje ne smanjuje vaše pravice, nego ozdravljuje sve što je ljudsko od njegove velike slabosti, oplemenjuje i prožima pouzdanjem, istinom i ljepotom.« (Poslanica 8. XII. 1965.)

Poslije Drugog vatikanskog sabora vlada nov stil odnosa Crkve i države.

Unatoč zajedničkom gledanju još je mnogo područja gdje treba raditi po zajedničkom i ravnopravnom principu. To je ono na što nas Crkva poziva da se pomolimo tokom ovoga mjeseca. B. R.

naša obitelj moli

Mnoge majke kažu da se uopće ne isplati moliti. Jedna veli: Mnogo sam molila za svoju kćer da dobije dobroga muža, ali sve je obratno... Druga kaže: Molila sam za sina, ali više neću, jer mi ništa ne pomaže. Ostao je nevaljan kakav je i bio. Treća mi je rekla: Koliko sam molila da mi sin postane svećenik, ali vidim da to ne vrijedi, jer on nije htio da bude svećenik.

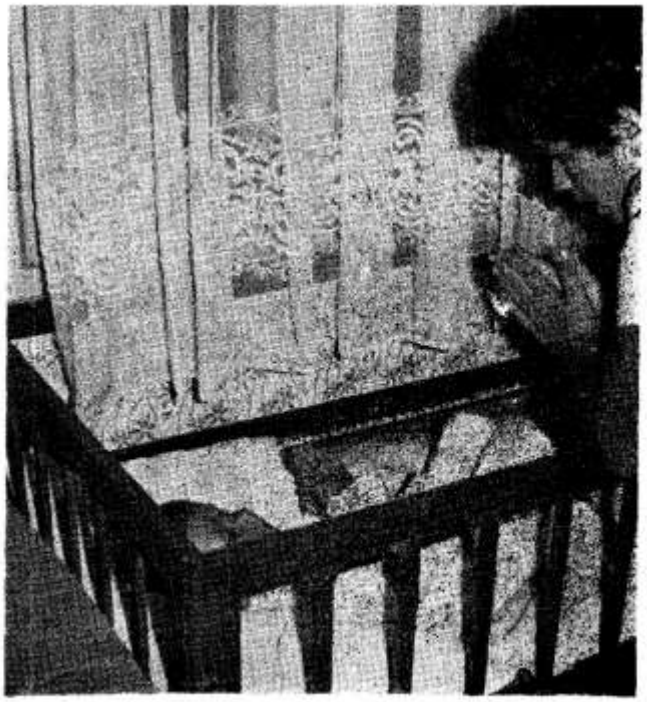

Isplati li se moliti?

Ja ću napisati nekoliko riječi u vezi s time, pa ćete vidjeti da se isplati moliti.

Imala sam dobru i pobožnu baku. Uvijek je čitala pobožne knjige, a osobito Glasnik Srca Isusova i Marijina. Ona je primala taj list valjda otkako je počeo izlaziti. Umrla je 1950. godine. Poslije njezine smrti uzimam Glasnik ja.

Moja baka je uvijek molila za svećenike, da ih Bog što više pozove u svoju službu. Kad bi se rodilo koje muško dijete kod rođaka, ili u susjedstvu, ona bi uvijek rekla: da bar taj postane svećenik!

Ja imam četvero djece. Moj prvi sin imao je 5 godina, kad je baka umrla. Uvijek je rekla: da bar taj bude svećenik! I želja joj se ispunila. Moj je sin postao svećenik, makar ne za njezina života. Ali molitve joj nisu bile uzaludne. Molila sam i ja, i to mnogo. Kad je 1960. svršio osnovnu školu, odlučio je poći u frajnjevce. Napravio je molbu i bio primljen. Ali su nas mnogo odgovarali neka ne ide u redovnike, nego za svjetovnog svećenika. Uspjeli smo ga odgovoriti. Otišao je na Šalatu u sjemenište. Nakon dvije godine odlučio je da će postati isusovac. Mi ga od toga nismo više odvraćali, nego smo još više molili. Dogovorili smo se ja i muž da ćemo postiti svake prve subote u mjesecu dokle on ne postane svećenik. Ja sam još obećala da ću ići svake prve subote na Misu i primiti svetu pričest na tu nakanu. Sad je tome već 16 godina, ali nisam zaboravila ni prve petke ni prve subote, makar je moj sin postao svećenik 1974. godine. Jedna mi je žena koja je za to znala, rekla zašto i sad idem na prve petke i subote kad mi se ispunila želja. Ali ja mislim da sad moramo još više moliti da mu Gospodin dade snage i jakosti da izdrži što ga god snašlo u životu, da preskoči sve zapreke koje mu god stale na put. Moja je baka molila, ali te molitve nije Gospodin zaboravio...

Drage majke! Ako vam se želja ne ispuni da vam sin postane svećenik, možda će postati vaš unuk ili praunuk, ili netko od rođaka. Moliti nije nikad uzalud. Bog ne plaća svake subote, ali nikom dužan ne ostane.

Netko kaže, mnogo sam molio, ali mi molba nije uslišana. Ja odmah sebi reknem: možda nisam dobro molila, možda je to za nekakvo dobro ako ne baš meni, a to je nekome drugome za dobro, pa sam zadovoljna. I moja su djeca različita kao da sam drukčije odgajala jednog od drugog. Uvijek molim za sve, i nadam se da će sve biti dobro. Što nam god Gospodin šalje, to je sve za nekakvo dobro.

S. T.

U radosti i veselju Janjevo je proslavilo 675. godišnjicu postojanja svoje katoličke župe

Za svega nekoliko mjeseci otkako se odlučilo proslaviti dan osnivanja prve župske zajednice u Janjevu, sve je bilo, moglo bi se reći, na nogama, i svako je janjevačko srce radosno kucalo očekujući blagdan ljetnog sv. Nikole (9. svibanj).

Najveći teret svega toga pao je na sadašnjeg župnika vlč. g. Nikolu Dučkića, ali se znalo da on neće biti sam, nego da će svi župljani biti uz njega, jer je to sasma katolička župa u kojoj je malo onih kojima nije stalo do toga što će i kako će biti.

Trodnevnicu prije blagdana vodio je urednik »Glasa koncila« vlč. Živko Kustić. Uoči blagdana stigli su svi najveći crkveni dostojanstvenici: dva nadbiskupa — zagrebački i sarajevski, kao i tri biskupa — subotički, sko[illegible]ki i njegov pomoćni [illegible]kup sa sjedištem u Uroševcu, kao i drugi delegati pojedinih biskupija: barske, kotorske, dubrovačke, te brojni drugi svećenici, prijatelji Janjeva. Bio je prisutan i prizrenski episkop gospodin Pavle sa svojim pratiocem. Za vrijeme ručka on je u svojoj zdravici rekao:

— Janjevci su se pokazali na svim mjestima gdje god bili kao dobri i čestiti ljudi, ostavljajući za sobom dobre i lijepe uspomene ... Molimo se Bogu da bude jedno stado i jedan Pastir ...

Od strane Islamske vjerske zajednice prisutan je bio delegat sa svojim pratiocem imamom iz Janjeva.

Oko osamdeset crkvenih pjevača, pod vodstvom orguljašice č. s. Mirabilis i dirigenta Janjevca g. Paške Đeldića, bili su kruna našega slavlja, jer su ostavili na nas prisutne dojam kakav se rijetko zaboravlja. Janjevo je, što se toga tiče, uvijek bilo sposobno, jer kad se Janjevci nađu zajedno, odmah im je pjesma na usnama. Na svečanoj akademiji održao je referat vlč. g. Franjo Gjurić, kapelan u Letnici.

Desetoga svibnja, iza osam sati, nadbiskupi i biskupi, sa svojim kolima i pratnjom, krenuli su prema svetištu Majke Božje Letničke, a za njima dva autobusa Dubrovčana, jedan autobus zagrebačkih Janjevčana, kao i mnogo Janjevčana svojim privatnim kolima.

Mihael Keljo Glasnović

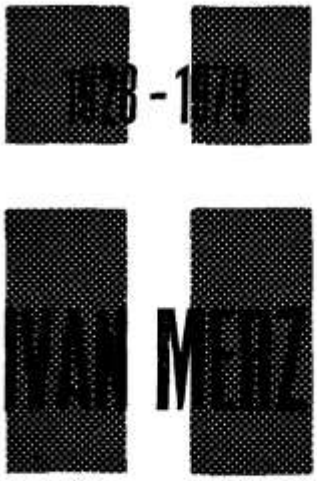

Piše: **BOŽIDAR NAGY**

VJERNICI U BAZILICI 10. SVIBNJA OVE GODINE NA SVEČANOJ PROSLAVI 50 OBLJETNICE SMRTI IVANA MERZA

PROSLAVA 50. OBLJETNICE SMRTI

U Bazilici Srca Isusova u Zagrebu proslvaljena je od 7. do 14. svibnja 50. obljetnica smrti dra Ivana Merza. Svaki dan iza večernje svete mise održan je prigodni program - predavanje o temeljnim vidovima duhovnosti i djelatnosti Ivana Merza. Na sam dan preminuća koncelebriranu sv. Misu predvodio je i propovijedao biskup Mijo Švorc. Na završetku proslave 14. svibnja naveče održana je svečana akademija.

Proslava ovoga jubileja nije završena. Za jesen pred blgadan Krista Kralja predviđeno je održavanje znanstvenog simpozija o pojavi i značenju Ivana Merza u Crkvi u Hrvatskoj da bi ova »Merčeva godina« završila na blagdan Krista Kralja svečanim programom u Dječačkom sjemeništu na Šalati u čijoj je gimnaziji Sluga Božji bio profesor kroz šest godina.

POSTULATOR MERČEVE KAUZE PREPORUČA PRISUTNIM NOVOIZAŠLU KNJIGU »PUT K SUNCU« ZBIRKU NAJLJEPŠIH TEKSTOVA IVANA MERZA

Novi zagrebački pomoćni biskup

Sveta Stolica imenovala je Msgra Đuru Kokša, dosadašnjega upravitelja sv. Jeronima u Rimu, pomoćnim zagrebačkim biskupom. Msgr Kokša rodio se U Molvama (Podravina) 1922. godine, a završio je četiri fakulteta i doktorirao iz teologije. Vrlo nam se sviđa ova njegova izjava:

— Radije bih rekao da sam veliki štovalac Svete Stolice, jer sam sam vidio nadprosječnu kompetentnost (stručnost) mnogih njenih ljudi, vidio sam neomeđenu dobru volju prema nama, o kojoj mi višeput i ne slutimo. Uvijek sam žalio kad nismo znali prihvatiti pomoć koju su nam ovdje u Vatikanu davali. Nismo se znali koristiti njome.

Pomolimo se za Biskupa našega Đuru!

»Pun radosti ode te proda sve«

Predstavljamo vam naše ovogodišnje redenike. Dvojica su. Da li im treba čestitati ili ih treba sažaljevati? Ne znam kakvi se osjećaji bude u vašim srcima gledajuci ta dva mladića na početku njihova isusovačko-svećeničkog života. Možda će netko reći: »Blago utrobi koja ih je nosila i grudima koje su sisali!«, kao što je prije dvije tisuće godina uskliknulo jedno žensko srce vdijevši Velikog novozavjetnog svećenika, Krista Gospodina. Možda će se čuti i protivan glas, o kojem nam govori također Sveto Pismo. Sveti se Marko ne ustručava spomenuti u svom evanđelju da su čak i Isusovi rođaci smatrali Isusa »luđakom«. Valjda što nije znao živjeti kako je mogao, što nije iskoristio kapital i sposobnosti koje je u sebi nosio, što nije napravio karijeru i pristao kad su ga htjeli učiniti kraljem...

Sudbinu prvog novozavjetnog Svećenika dijeli svaki svećenik, pa i naši mladomisnici. I oni će čuti riječi blagoslivanja: »Blago krilu koje ih je nosilo i prsima koja su ih dojila!« Neće izostati ni onaj drugi glas, koji će ih sažaljevati što su se odlučili na svećenički život. Takvi mladići, toliko studija - više nego za bilo koje drugo zvanje - zašto nisu postali liječnici, advokati, inženjeri, ekonomisti? Sve unosna, ugledna i našem narodu veoma potrebna zvanja. Zašto su izabrali baš svećenički poziv, koji je danas kao nikad postao neizvjestan, problematičan, težak i neprivlačan?

Bilo bi najbolje da nam sami mladomisnici odgovore na to pitanje i da otkriju tajnu skrivenu u svom srcu: što je ono što ih je privuklo u službu evanđelja? Možda će nam kojom zgodom to i reći, a ja ću pokušati potražiti odgovor i opravdanje njihova izbora u Svetom Pismu:

»S kraljevstvom je nebeskim kao s blagom što sakriveno leži u polju. Kad ga netko pronađe, sakrije ga te, pun

radosti, ode da proda sve što ima i kupi ono polje.

Nadalje: s kraljevstvom je nebeskim kao s trgovcem koji traži skupocjeno biserje i kad se namjeri na dragocjen biser, ode da proda sve što ima i kupi ga« (Mt 13,44-46).

Evo odgovora na naše pitanje! U toj dvostrukoj usporedbi leži opravdanje izbora naših mladomisnika. Namjeriti se na skriveno blago bila je želja i tlapnja mnogih na Istoku. A i nije bilo teško jer su ljudi uslijed mnogih ratova koji su stoljećima harali Palestinom zakapali u zemlju kao u najsigurnije skrovište najdragocjenije stvari. Biseri i drago kamenje bili su uvijek u cijeni, kako danas tako i u stara vremena, ta od njih se pravio nakit što je uvijek privlačilo žene i trgovce. Kažu da je Cezar darovao majci svog kasnijeg ubojice Bruta biser u vrijednosti od 6 milijuna sestercija (1,200.000 DM). Povjesničari vele da je egipatska kraljica Kleopatra imala biser koji je vrijedio oko 100 milijuna sestercija (20 milijuna njemačkih maraka). Valjda je Krist Gospodin mislio na takav biser kad je uspoređivao kraljevstvo nebesko. Gledajte čovjeka koji se namjerio na takav biser. Pun radosti odlazi, prodaje sve što ima da bi kupio taj biser, to blago. Koji ga izvana promatraju, reći će da je budala jer ne poznaju vrijednost nađenog blaga. Oni vide samo ono što on napušta i žrtvuje, a ne ono što on dobiva. Samo onaj kome je zasjao taj biser i tko je uočio njegovu pravu cijenu, smatra da sve što ima nije ništa u usporedbi s njim i stoga pun radosti odlazi i prodaje sve da ga kupi . . .

Tko je taj biser, to drago blago o kome govori Krist Gospodin u usporedbi i koje je zasjalo pred očima naših mladomisnika tako da s radošću ostaviše sve da ga dobiju? Nitko drugi nego Krist Gospodin sam. Ta On je Božje kraljevstvo u osobi, kako rekoše neki teolozi. Onaj isti Gospodin za koga će reći sv. Pavao kad ga je susreo: »Ali sve što mi je bilo vrijedno, izgubilo je u mojoj cijeni vrijednost. . . zbog najveće prednosti: spoznaje Krista Isusa, moga Gospodina. Radi njega sam sve žrtvovao, i sve smatram blatom, da Krista dobijem« (Fil 3,8 sl.).

ISUSOVAČKI MLADOMISNIK ZDENKO JOHA, ROĐ. 2. OŽUJKA 1950. U REČICI. MLADU MISU ODSLUŽIT ĆE 13. KOLOVOZA U REČICI

Da netko postane svećenik, mora biti, kako veli sv. Pavao, »dohvaćen« od Krista Gospodina, mora biti pozvan, posvećen i poslan. »I nitko sam sebi ne prisvaja ove časti nego ga poziva Bog baš kao Arona« — veli pisac poslanice Hebrejima (Hebr 5,4). Kako Bog, odnosno Krist Gospodin ulazi u život pojedinca i poziva ga, govorit ćemo možda drugom zgodom. Zasad recimo samo to da su naši ređenici polaganjem biskupovih ruku, pomazanjem, pomilovanjem, poljupcem Duha Svetog primili »milosni dar Božji« o kojem govori sv. Pavao u poslanici Timoteju (2 Tim 1,6), »neizbrisivi biljeg«, kako naučava Crkva kroz stoljeća, po kojem se upriličuju Kristu Svećeniku, da mogu govoriti i djelovati u njegovo ime: »Mi vršimo poslaničku službu u ime Krista . . . kao da Bog opominje po nama . . . U ime Krista molimo: pomirite se s Bogom« (2 Kor 5,20).

Marko Matić

STJEPAN FRIDL, ROĐ. 12. RUJNA 1950. U BELJEVINI. OSNOVNU ŠKOLU POHAĐAO U ĐURĐENOVCU. NAKON VOJSKE 1970. STUPIO U ISUSOVCE. MLADU MISU IMAT ĆE 16. SRPNJA U ĐURĐENOVCU.

NADE I POTICAJI

Piše: ŽARKO BRZIĆ

NADATE SE

Poznati crkveni dostojanstvenik belgijski kardinal Suenens obrazlaže zašto je on uvijek čovjek nade:

— Ja sam čovjek nade ne iz ljudskih razloga ili iz prirodnog optimizma, nego jednostavno zato što vjerujem da je Duh Sveti na djelu u Crkvi i u svijetu, znao svijet za to li ne.

Ja sam čovjek nade jer vjerujem da je Duh Sveti uvijek Stvaratelj koji onome koji ga prima daje svakog jutra novu slobodu, mnogo radosti i nade.

Ja sam čovjek nade jer znam da je povijest Crkve duga povijest, sva puna divota Duha Svetoga. Pomislite na proroke i na svece koji su u teškim časovima bili čudesna sredstva milosti, koji su bacali na put jako svjetlo.

Vjerujem u iznenađenje Duha Svetoga: Ivan XXIII bijaše jedno takvo iznenađenje, a Drugi vatikanski sabor drugo. Nismo očekivali ni jedno ni drugo. Zašto bismo pomišljali da je Bog i njegova ljubav sada iscrpljena?

Nadati se, to je dužnost, a ne luksuz. Nadati se, ne znači sanjati nego, naprotiv, pretvoriti san u stvarnost. Blago onima koji se usude sanjati i koji su spremni platiti to velikom cijenom da se njihov san ostvari u ljudskom životu.

FILM I OMLADINA

A. Todorović u svojoj knjizi »Filmski ukus kod omladine« donosi izvrsna zapažanja:

— Stupanj sugestivnosti koji nameće slika izvanredno je velik pa se publika (osobito djeca i omladina) identificira s glumcima iz filma, direktno ih imitirajući baš zbog toga što nemaju razvijen osjećaj kritičkog pristupa.

Otuda se događa da se mladi lako prepuštaju imitiranju ličnosti i situacija s filma, pri čemu to može biti ne samo negativno već i pozitivno kopiranje, ovisno o pozitivnim ili negativnim filmskim herojima.

Uloga ideja koje se prenose putem filma na gledaoce veoma je velika. One su često uvjetovane komercijalnim interesima. A komercijalni interesi ne vode mnogo brige o estetsko-umjetničkim funkcijama filma, a najmanje o moralnim načelima, nego jedino o financijskom efektu. Otuda i nastaje poplava tržišta filmovima koji su slabog sadržaja i u biti nemoralni... Pedagog bi trebao prethodno objasniti ideju filma učenicima.

PAČIĆ

Veliki suvremeni ruski književnik i nobelovac Aleksandar Solženicin piše ovu duhovitu crticu:

— Maleni, žuti pačić, što smiješno šepa po mokroj travi, dodirujući je bjelkastim trbuščićem i samo što ne padne sa svojih tananih nožica, trči preda mnom i pišti: Gdje je moja mama? Gdje su svi moji? — A ono uopće i nema mamu, nego kokošku: podmetnuli su joj pačja jaja i ona ih je pored svojih izleg-

la, grijala je podjednako sve.

Sad, pred nevrijeme, njihovu su kućicu, prevrnutu korpu bez dna, odnijeli pod strehu i prekrili vrećama. Svi su tamo, a ovaj se izgubio. — Deder, maloni, dođi na moj dlan.

I na čemu se ovdje drži život? Nema nikakvu težinu, očice crne kao perlice, nožice kao u vrapca, samo da ga malo stisneš — nema ga. A opet je dosta topao. I kljunčić mu je blijedoružičast, kao da je lakom za nokte namazan, već s opnama, i žut je na svoju majku, i probijaju se već pernata krila. I, eto, od braće se već odvojio svojim odlikama.

A mi ćemo uskoro poletjeti na Veneru. Mi ćemo sad, ukoliko se svi zajednički složimo, cio svijet za dvadesetak minuta prokrstariti. Ali nikad, nikad, zajedno s našom atomskom energijom, nećemo u retorti sastaviti, pa čak i ako nam dadu perje i košćice, nećemo montirati takvo beztežinsko, majušno, žutokljuno stvorenje kao što je taj pačić . . .

SLIJEDITI ISUSA

U svom romanu »Šala« češki suvremeni pisac donosi razmišljanje jednog intelektualca:

— Dođite sa mnom! — rekao je Isus svojim učenicima i oni su bez razmišljanja ostavljali svoje mreže, svoje čamce, svoje domove i obitelji i pošli za njim. Ako želimo poslušati Kristov poziv, moramo ga pratiti, ne postavljajući nikakvih uvjeta.

Ja sam imao mnogo razloga da čuvam svoje asistensko mjesto. Bilo je relativno udobno, pružalo mi je dovoljno slobodnog vremena za dalje studiranje i obećavalo životni put svečilišnog nastavnika. A ipak sam se uplašio upravo toga što mi je bilo stalo do mog mjesta . . .

Uplašio sam se što težim da zadržim svoje udobno mjestance koje me mirom i sigurnošću udaljuje od nemirnih sudbina mojih bližnjih . . .

Čuo sam kako me netko doziva. Kako me netko upozorava da se klonim udobne karijere koja će mi sputati misao, vjeru i savjest. Moja supruga s kojom sam imao dijete, a bilo mu je tada pet godina, vršila je, naravno, na sve moguće načine pritisak da se branim i učinim sve da ostanem u školi . . . Uplašio sam se tog tereta i čuo u duši Isusove riječi: Ne brinite se za sutrašnji dan . . . . Svaki dan donosi vlastite muke . . .

OPORUKA FOLLEREAUA

Slavni apostol gubavaca Raoul Follereau, koji je umro u prosincu prošle godine, uputio je mladima čitavog svijeta svoju oporuku ljubavi:

— Za sveopćeg baštinika postavljam omladinu svijeta. Svu omladinu čitave zemlje: s desna, s lijeva, iz sredine, s vrha: svejedno mi je . . . Svu omladinu: onu koja je primila dar vjere, onu koja se pravi da vjeruje, onu koja misli da ne vjeruje. Samo je jedno nebo za sve ljude.

I što mi se život više bliži kraju, to jače osjećam dužnost da vam opet kažem: ljudski rod ćemo spasiti ljubeći ga.

I da vam ponovim: najveća nesreća koja bi vas mogla zadesiti jest da ne budete nikome od koristi i da vaš život ničemu ne služi.

Ljubiti jedni druge ili nestati . . .

Ne vjerujte u tu »obožavanu tehniku« koje se odricao već sveti Pavao. Znajte razlikovati ono što čovjeku služi od onoga što ga zarobljuje. Ne prihvaćajte riječi koje što su to praznije to jače zvuče. Nećete svijet spasiti parolama.

U srcu svakoga čovjeka postoji riznica ljubavi. Na vama je da je oživite. Jedina je istina da ljubimo jedni druge, da se međusobno ljubimo, da se svi ljubimo. Ne u određene sate, nego cijeloga života. Ljubiti sirotinju, ljubiti sretnike (koji su često također siromašan svijet), ljubiti neznance, ljubiti bližnjega koji je na kraj svijeta, ljubiti stranca koji je tu do vas.

Ljude ćete usrećiti samo obogaćujući njihovo srce!

Ples crvenih đavolčića

Rano jutro, probuđeno crvenim zrakama sunca, uz uzdah je protrljalo svoje umorne oči, koje nisu podnosile svjetlost gospodara dana. Prozirna magla poput napete plahte lebdjela je u tankim nitima nad ravnicom, a kreket žaba povlačio se i nestajao u šašu bara što su se ovdje-ondje nalazile u blizini sela. Zrakom se širio ćurlik ogladnjelih lastavica, a rani pjev grlica uklapao se u orkestar jutarnjih glasova. Buđenje ljudi navještala je lupa kućnih vrata koja su se ovdje-ondje uz cviljenje otvarala, da se ponovno s lupom zatvore.

— O, već si ustala?, začuje se glas žene, što ga je preko ograde od pletera uputila svojoj susjedi, koja je nekako umorna koraka koracala dvorištem.

— Ha, eto, jesam, odgovori i baci pogled ovamo-onamo kao da se boji da je ne bi tko prisluškivao. — Nekako nisam dobro spavala... No... čuj, dođi bliže da te nešto upitam.

Hitrim koracima približila se susjeda k plotu i široko otvorenih očiju punih jutarnje znatiželje reče: Što to?... Novost?

Njezina sugovornica još se bojažljivije ogleda okolo, preko plotova i ograda, a pogledom kao da je htjela probiti razrijeđenu maglu, da otkrije neće li netko čuti o čemu će razgovarati. I zatim, budući da nikoga nije bilo, progovori:

— Čuj, jesi li i ti možda sinoć nešto vidjela, tamo iza vrta, među stablima drveća?

— Što, zaboga? Tko će još pametan, sav umoran od rada, željan počinka promatrati drveće kojeg se nagleda kroz tolike dane... Jedva čekaš da legneš i da ispružiš umorno tijelo u krevetu, kako bi se odmorilo za nove sutrašnje poslove. Nismo mi kao oni u gradu, koji na večer idu u šetnju da nakupe svježeg zraka kako bi, tobože, mogli ugodnije spavati. Umorni... jadnici! Mi na selu, kad prašni i blatni dođemo s polja kući, nekad ne znamo gdje nam je glava. Ali ja se razbrbljala, a ti mi nisi ni dospjela reći što si to sinoć vidjela, veliš, među drvećem iza vrtova?

— Čuj, nemoj se nasmijati kad ti rečem. Vidjela sam male, crvene đavolčiće kako plešu kolo oko vatre — izgovori i sad nekako prestrašena susjeda.

Susjeda se uistinu nije nasmijala, ali joj dobaci: Daj, dođi bliže da pogledam nemaš li vrućinu u glavi! I približi se još više k plotu, ispruži ruku ne bi li dohvatila čelo svoje susjede. Njezine velike oči nepomično su je promatrale.

— Nemam ja vrućinu, nego kako velim, tako je... izgovori i s nekim čudnim strahom baci pogled, plah i uznemiren, na krošnje drveća iza vrtova, iznad kojih se magla sve više razrjeđivala, a jutro postajalo sve bistrije i svježije. Bacila je pogled na susjedu preko plota i teška koraka zakoračila rosnom travom dvorišta, koja se podvijala pod njezinim nogama.

Na večer istog dana čuo se zadnji udarac s nekih kućnih vrata, njihovo cviljenje, i nastao je mir, jer su umorno selo i njegovi stanovnici legli na počinak i pozaspali. Tek na stubištu kuće nepomično je sjedila ona mlada žena što je jutros upozorila svoju susjedu na crvene đavolčiće. Gledala je pred sebe, u zemlju koja kao da se isto tako spremala na počinak. Kuda su lutale njezine misli? Što je mislila? Samo Bog znade?

Najednom se trgnula, skočila kao preplašena zvjerka i svoj iznenađeni pogled bacila prema nebesima. Vidjelo se po njezinu držanju da osluškuje. I učini joj se da opet čuje neki daleki glas, više glasova, podcikivanje. Sve je to trajalo nekoliko trenutaka, a zatim se rukama naglo uhvati za glavu, stane je tresti. Prstima zatvori uši, da ne čuje te čudne glasove koji dolaze iz daljine i kao da postaju sve jači, razdražljiviji. Ali nije ni to pomoglo. Ona čuje: glasove, podcikivanje. Podcikivanje koje nalikuje na neljudsko ruganje i osvetničko udaranje po samoj duši. Htjela se uvjeriti u tu strašnu istinu i spusti ruke s ušiju ... Da, glasovi se čuju, onakvi isti kao sinoć, iz istog mjesta, iz vrta, od onih crnih stabala drveća... Ne, ne!, šaptala je sama sebi u duši. To se negdje smije dijete, veselo, radosno... Ali to nije jedan glas, to je više njih. Kad bi se i više djece smijalo, ne, tako se djeca ne smiju. To je izazov, to je ruganje, to je poziv na osvetu... Je li možda glas pijanaca koji se vraćaju, gegajući se zagrljeni svojim kućama?... Ne, tako se pijanci ne smiju. To su tanki glasići, glasići djece. I kao da je netko stao iznenada kraj nje. Ogleda se, ali nema niko-

ga. Čula je samo prijeteći glas: baš kao jučer!

Nije se usudila pogledati preko vrtne ograde i dalje na vrhove stabala ili niže među stabla. Među stablima je čistina, a na toj čistini sinoć.. Ne, ne, šaputala je u duši držćući... Ja sam tu, neću pogledati... Netko nevidljiv opet je izgovorio: Ali tamo je dio tebe... Tvoje dijete... — grubo reče nevidljivi.

Stresla se. Glavu je spustila na grudi i gotovo kriknula, ali se suzdrža i užasne ... Krv! Pod njom lokva krvi koja se lagano, kap po kap, spuštala sa stepenice na kojoj je stajala na drugu, kao da se želi pretvoriti u potočić koji će tok nastaviti i tajnu otkriti. Jasno je čula: klap... klap... Skočila je i počela nogama udarati po lokvi krvi. Stube su se još više zacrvenile, ali i njezine bose noge... Crvenilo, vatra... đavolčići... Na čas se zaboravi i pogleda prema vrtu i još dalje na prazan prostor među drvećem. A tamo? Malena vatra koja osvjetljuje stabla drveća. A ona su stršila kao sablasti.. .I...? Oko vatre maleni, crveni đavolčići. Plešu, vrte se, podcikuju... Baš na onom mjestu gdje je bacila svoje novorođenče, a one iste noći psi su raznijeli njegovo maleno neokupano tijelo.

Više nije mogla. Preskoči stepenicu, da ne stane ponovno u krv, koju je tako osvetnički čas prije gazila i uđe u hodnik. Za njom je u mraku i sumaglici ostao zdvojni — ah!

Ujutro je bila još ranije na nogama. Susjeda je kasnila, ali kad je ugleda, priskoči k plotu, zovne je i posve tiho reče:

— Jesi li čula? Neku večer su u visokoj travi, baš ondje gdje si ti preksinoć vidjela one tvoje crvene đavoliće, našli nekoliko kostiju malenog, tek rođenog djeteta... mrtvog ... Beštija... Htjela je nastaviti susjeda, ali nije imala kome. Njezina sugovornica pobjegla je kao krivac s mjesta zločina.

— Čudno, reče sama sebi. Pa... nije valjda ona?

Izgovorivši te riječi, polagano je dizala ruke tvrde i žuljave k svojim obrazima, obujmila izbrazdano lice i neko vrijeme misleći... šutjela. Nekako umorno podigne nakon toga glavu, ruke opusti, pogleda prema nebu i uzdahne:

— Bog sam zna, jer... danas je sve moguće...!

Načini na prsima znak križa i vrati se brzo natrag u kuću, pristupi krevetu, gdje su mirno i spokojno spavala njezina djeca.

Ispred zatvorenih vratiju ostao je uzdah prestrašene majke, koji je izgovorila u novi dan, u novu maglu: Bože, oprosti... i ... Smiluj se!

Sunce je izašlo, obujmilo taj uzdah i ponijelo ga u visine, u novi dan.

Aco Vidovečki

Fotoreportaža: **BOŽIDAR NAGY**

HOĆEMO BARABU!

Mladi iz župe Srca Isusova u Zagrebu prikazali su za Uskrs dramu talijanskog autora Sinalda Sinaldija »Hoćemo Barabu«. Pisac drame u pet činova obrađuje one momente iz posljednjih dana Isusova života koji su se sigurno dogodili ali nam nisu opisani u Evanđeljima. Centralna osoba drame jest Baraba koji u svome monologu iznosi svoje osjećaje i razmišljanja nad činjenicom da svoju slobodu zahvaljuje smrti jednog nevinog čovjeka. U razbojniku Barabi svatko od gledalaca se prepoznaje jer smo svi mi oslobođeni ropstva grijeha i smrti Kristovom žrtvom na križu.

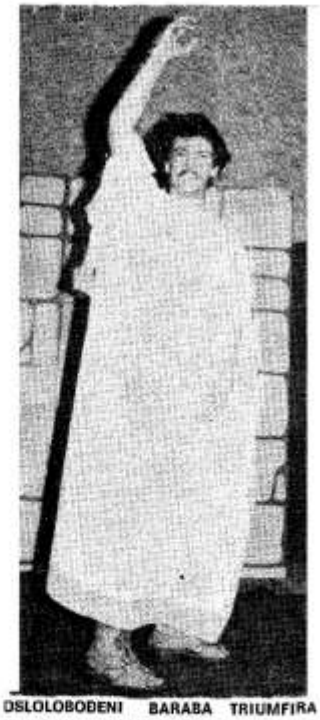

OSLOLOBOĐENI BARABA TRIUMFIRA
ŠTO SE DOKOPAO SLOBODE

PILATOVA ŽENA KLAUDIJA POKUŠAVA ODVRATITI SVOGA MUŽA OD KUKAVIČKE SLABOSTI DA PODLEGNE NAGOVARANJU ŽIDOVA I OSUDI KRISTA NA SMRT.

RIMSKI VOJNICI ODVODE RAZBOJNIKE DA IH RAZAPNU ZAJEDNO S KRISTOM NA GOLGOTI

DOK RASPETI KRIST GOVORI DESNOM RAZBOJNIKU DA ĆE JOŠ ISTOGA DANA BITI S NJIME U RAJU, DOTLE VOJNICI BACAJU KOCKU ZA NJEGOVU HALJINU.

glasnikova priča

Piše: BLAGO KARAČIĆ

Abernosa

Svi su je u selu zvali Abernosa. Ne samo u selu nego u čitavoj pokrajini. Aber znači na turskom jeziku glas, vijest. Ona je znala sve, vidila sve i pričala od kone do kone. Znala je, vala, i šta papa svaku večer večera.

Zlo skovano, naopako zasađeno. Duša joj je bila nalagati, ocrniti, izmisliti, zavaditi.

Prošle zime upravo pred Božić ljudi, naši radnici, dolazili kući da proslave u svojoj obitelji naš najljepši blagdan sveto porođenje Isusovo. Abernosa bila je u svađi sa susjednom Jelenom. Nekad zbog kokošiju, nekad zbog jaja i gnijezda, tobože da joj Jelena nosi i krade jaja od njezinih kokošiju, nekad zbog tučnjave djece, kad bi koje Jelenino dijete ucvililo Abernosino i tko bi izbrojio sve, ne samo s Jelenom nego i s drugim ženama.

Ona je uvijek plivala i nije dala nikom povrh sebe. Svake nedjelje evo ti je u crkvi. Prava svetica. Nakon sv. Mise opet pred Gospin oltar i udri moli, dok ostali svijet iziđe iz crkve. Ni pratar joj nije mogao ništa. I on bi ostao kratkih rukava od njezine laži i izmišljotina.

Skovala je plan kako će Jeleni baš tad pred Božić skuhati poparu kad dođe Jelenin muž iz Njemačke. Dan prije njegova dolaska, ona je svojim vlastitim nogama napravila duboke trgaove u snijegu od Jelenina prozora do kuće komšije Pave, sredovječnog čovjeka, koji nije radio u Njemačkoj, nego je bio putar na seoskim putovima, inače ugledan i pošten čovjek.

Čim je Ilija stigao autobusom iz grada koji je zbog snijega i nameta jedva došao u selo, putnici »jugošvabe« izišli iz autobusa i veselo po snijegu s velikim koferima svak svojoj kući.

Abernosa nije mogla čekati, nego dočeka Iliju na putu, povede ga na stranu i kaže:

— Molim te, nemoj me izdati! Pavo često dolazi tvojoj ženi u noći i ulazi joj na prozor, ne znam ja šta oni po noći rade, ne mole Boga, ne boj se! Eno pogledaj tragove do njezina prozora od Pavine kuće, ja sam ga toliko puta vidjela i kad je bilo kopno, a eto sada i trag potvrđuje što ti sad velim.

Čovjek se strese, neka jeza prođe mu kroz čitavo tijelo i produži kući. Žena ga dočeka raskriljenih ruku i poljubi; četvero su djece vješalo oko vrata i ljubilo tatu. On otvori kofer i razdijeli darove ženi i djeci. Ali bio je prepolovljen, tužan i veseo, vjerovao i nevjerovao Abernosi. Iskreno je volio ženu, pa mu je bilo teško da je uvrijedi i zavadi se s njom.

Tako dani prolazili. On u sumnji živio i počeo piti po gostionicama. Ljudi se počeli čuditi, šta bi Iliji? Uglavnom sve je zimske dane provodio u gostionici, pio i trošio. Jadna je Jelena šutjela, trpjela, ni sama ne zna zašto je taki postao. Čudio se svaki u selu što postade od onako ljepog, dobrog i poštenog čovjeka.

Otišao je opet u Njemačku i za Uskrs došao na duže vrijeme da uzore, obradi zemlju i zasije. Sad je rjeđe pio, više radio. Aberosa mu je dva puta rekla isto. Saznala konačno za to i dobra Jelena i došla pratru na ispovijed. Jecajući sve mu rekla i na koncu se zaklela da je u tom pogledu čista ko Blažena Gospa. Misnik je tješio i rekao da dođe i Ilija na razgovor. Pratar ga je uvjerio da je to laž i teški grijeh bacati ljagu na poštene osobe. Pratar je čuvao ispovjednu tajnu, ali ga je skoro posve uvjerio u nevinost njegove žene. Čovjek se raspoložio, popio rakiju i vratio se kući. Veseliji i raspoloženiji prihvatio opet raditi i skoro se posve okanio pića.

Nestalo leda, snjegovi su okopnjeli, počeo bujati proljetni život. Šuma prolistala, polje izvezeno od raznog cvijeća ko perzijski ćilim. Ptice pjevaju, čobanice gone ovce i janjce na pašu. Psetenja laju, ovce i janjci bleje. Sunce na plavom nebu sjedi, grije topli, i daje novi život svemu. Sve pjeva, sve slavi Boga, samo opet sinoć grom puče u kuću Ilijinu.

Dobro se napio, Abernosina se laž opet ugnijezdila u njegovu glavu. Kad su djeca otišla spavati, on najedanput za kose Jelenu:

— Zovi sad Pavu da ti pomogne! i — udri pleskama, šakama i čime se god čega dočepa. Ona vriskala i klela

se svim i svačim da je nevina i prava. Susjed Andrija čuo galamu i pravac u Ilije. On je mlati, ona raščupanih kosa plače i kune Abernosu. Andrija, jaka ljudina, prihvati Iliju. Sad i Jelena, sva izvan sebe, poče tući muža. Andrija pušta Iliju i nju smiruje. Ilija opet nju šamara i šaka. Tako snažni Andrija sad prihvati jedno, sad drugo — zore. Prozori porazbijeni, po podu tave i tanjuri, šalice za kavu razbijene, krvavo ih sve troje . . .

Kad se dobro rasvanulo, Ilija u autobus i za Njemačku. Jelena pala na pod, urliče, jeca na sav glas. Andrija ode kući da se od krvi opere. Ilija se u gradu opet navratio u gostionici i oborio nekoliko čaša konjaka. Poče grdno psovati sve vrijeđati i na nebu i na zemlju, psuje sve po redu i oblast i vlast. Milicija na vrata, lisice na ruke i u zatvor. Bit će mu brzo suđenje. Ko zna koliko će odležati?

Stari su ljudi davno rekli: Bog te sačuvao od jezika zle žene!

Blago Karačić

Knjige za vašu obitelj

Dnevnik Ane Marije cijena 40 d

Riječ bračnim kandidatima, cijena 5 d

Vrhunci zovu cijena 35 d

Djevojko znaš li ljubiti? cijena 40 d

Marija i obitelj, cijena 30 d

Obitelj među kamerama cjena 35 d

S Gospom k vrhuncima, cijena 40 d

Roditelji — veliki graditelji, cijena 80 d

Radosna bračna plodnost, cijena 10 d

Naša obitelj moli, cijena 20 d

Rastavljena, cijena 50 d

Molitvenik »Srce Isusovo ufanje naše«, cijena 40 d

Knjige se naručuju: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb pp 699 Palmotićeva 33

Duhovna zvanja u etničkim manjinama u Americi

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Prema podacima što smo ih primili od središnjice Apostolata molitve, a namijenjeni su voditeljima te molitvene organizacije u pojedinim zemljama, pred Crkvu se na američkom kontinentu sve oštrije postavlja problem pastoralne pomoći za službu narodnim manjinama. Crkva u SAD ima samo tri crna biskupa i manje od 200 svećenika Crnaca, i to na milijun crnih stanovnika katolika, a više od 22 milijuna nekatolika! Još gora je situacija s obzirom na manjine španjolskog jezika: od 4 katolika jedan govori španjolski; od 44 milijuna katolika SAD 11 milijuna govori španjolskim jezikom, dok su samo 3 biskupa i manje od 500 svećenika sa španjolskim kao materinjim jezikom. Mislim da brojke o problemu misijske nakane govore posve jasno.

Sličnih problema ima i u Južnoj Americi. U Brazilu, na primjer, 30% pučanstva su mješanci, 8 posto crne rase, 2 posto Indijanci. U Argentini od 2,850.000 stranaca polovina su Talijani. Dakako da se sve te manjine neprestano suočavaju s vrlo velikim poteškoćama. S njima se postupa kao sa strancima, odnos prema njima često je hladan, ne razumiju ih, uvijek su u strahu za zaposlenje, često su izrabljivani.

Pa ipak, sve su te razne etničke grupe unatoč poteškoćama, kao crvenokošci, Eskimi i neki drugi nadživjele sve nedaće te očuvale svoje kulturne i jezične značajke. Unatoč tome one su uvijek ostale na rubu društva, kao neki privjesak veličine, kao građani drugog ili trećeg reda. Koji put ih i na njihovom vlastitom teritoriju smatraju kao strance te s njima postupaju još gore nego sa strancima što su se doselili iz drugih zemalja. Svi ti na rubu društva, obespravljeni i potisnuti, od strane Crkve zaslužuju posebnu pastoralnu brigu. Crkva se prema njima mora odnositi kao prava majka, a ne kao maćeha. Dosta im je maćuhinstva od strane države ili nekih koji još nisu shvatili da svi ljudi imaju jednaka temeljna prava.

Naša misijska nakana potiče članove AM da se mole za misionarska zvanja, koja će se posve staviti u službu etničkih manjina na američkom kontinentu. Takva zvanja moraju biti osobito prekaljena, jer će se u radu suočavati s vrlo složenim problemima i s velikim poteškoćama. Biskupi i svećenici etničkih manjina morat će neustrašivo u zgodno i nezgodno vrijeme dizati svoj glas u obranu ljudskih prava, morat će stvarati javno mišljenje koje će pogodovati razvitku i onih na rubu društva, morat će ih poučavati, odgajati, hrabriti, privoditi ih k svestranom razvitku, onome što se danas naziva promaknuće čitavoga čovjeka. Čineći sve to, koji put će doći i u sukob s državnim vlastima, izlagati se riziku da budu i ubijeni, kao što se to dogodilo isusovcima ocu Ivanu Penido Burnier u Brazilu, koji je ubijen 11. studenoga 1976. i ocu Rutiliju Garcia, koji je 12. ožujka 1977. ubijen u El Salvadoru.

Apostoli molitve, eto nam opet jedne misijske nakane koja zadire u »živo«, koja nam može probuditi svijest odgovornosti za onu našu braću koja su ugrožena, potlačena, lišena svojih prava. Za njih molimo, na njih mislimo, a sami sebe odgajajmo da nitko zbog nas u našoj blizini ne mora trpjeti ili u čemu biti prikraćen.

Josip Antolović

Naš najstariji župljanin

Još u veljači poslao nam je otac Gabrić člančić o svome najstarijem župljaninu. Nismo ga mogli objaviti sve dosad i zbog pohoda Majke Terezije domovini i zbog članaka drugih naših misionara koji se rijetko javljaju.

Naš dobri Okhoy Babu, naš dragi stogodišnji «mladić» Marla Pollija, navršio je stodesetu godinu i skoro se preselio u nebo.

Baš je bio mjesečni sastanak svih katehista, te predstavnika i glavara sela, kad mi mali Okhoyev unuk sav zapuhan dotrči s viješću: «Dadu more daćche! Asun! — Djed umire! Dođite!»

Od jučer da je slabo. Iznenada mu je pozlilo, i sad je izgubio svijest.

Svi ustadosmo i onako u procesiji, moleći, uputismo se prema Okhoyevoj kolibi. Ta koliba mogla bi se zvati i kućom. Zidovi su, dakako, od blata, pokrivena je slamom, no s tri strane je mala veranda. Sjevernu je Okhoy zagradio za sebe. Tu je mali krevet od bambusa i na njemu je hasura. U kutu je polica s nekoliko knjiga i drugih sitnica. Na zidu je oltarić: križ, slika Srca Isusova i Marijina, a ispod je krunica i uvijek nešto cvijeća i dvije voštane svijeće. Mala palača, mala crkvica.

Već se sleglo pola sela. A dosta je tu i rodbine, jer je prekjučer bilo vjenčanje jednog od njegovih praunuka. Koliko ih je, ne pitajte me! I Okhoy ze zabuni kad počne brojiti.

Kleknuo sam uz našeg dragog starca. Zbilja mi je izgledalo da su mu to zadnji časovi. Teško diše.

Najprije se svi zajednički pomolismo. I onda počeh s molitvama svetog pomazanja. Govorim starcu u uho. I gle čuda! On odgovara: «Amen!» Prati molitve. Još nije izgubio svijest.

Obred je svršen, pa svi zapjevasmo od srca: «Ho, Probhu Dišu, eško amar ontore! — O Gospodine Isuse, dođi u moje srce!»

UNUCI I PRAUNUCI VODE STARCA OKHOYA BABUA U CRKVU NA SVETU MISU

DVA BRATA — DVA DRAGULJA, BUDUĆI SJEMENIŠTARCI

Dobri naš dida Okhoy nije mogao pjevati, ali je «sekundirao» klimajući glavom i odobravajući svaku riječ.

I ostade među nama. Baš smo toga dana počeli zidati Lurdsku spilju uz crkvu. To on svakako mora vidjeti. A za Uskrs će dosta njegovih unuka, praunuka i prapraunuka primiti prvu svetu pričest. To je dobri dida sigurno Isusu spomenuo i dragi Isus mu je produljio kartu na zemlji. A rajska mu je karta sigurno pripravna. Zaradio ju je dobrim primjerom čitavoj župi, osobito veoma revnim prisustvovanjem nedjeljnoj svetoj misi.

Ante Gabrić

Služimo Isusu u liku siromaha

U prošlom broju Glasnika donijeli smo dio našeg razgovora s Majkom Terezijom. Ovaj put donosimo njezin odgovor samo na jedno pitanje: «Kako vi i vaše sestre služite Isusu u liku siromaha?» Majka Terezija nam je odgovorila na to pitanje prilično opširno.

Cilj naše Družbe je da utažimo Isusovu žeđu za dušama i za ljubavlju. I od toga sve drugo dolazi. A da bismo mogle to činiti iskreno i potpuno, potrebna nam je Euharistija. Potreban nam je Isus. Zato nam se Isus dao kao Kruh Života da bismo mi mogli živjeti, da bismo mogli ljubiti kao On. Zato je naš život čvrsto vezan uz Euharistiju. Mi započinjemo dan rano ujutro sv. misom i svetom pričešću. Onda odlazimo sve van po ulicama, u kuće umirućih, gubavcima i svima ostalima koji nas trebaju. Na putu uvijek molimo krunicu da i mi poput Majke Božje možemo ići brzo, nakon što smo poput nje primile svetu pričest. Kad je, naime, Isus slišao u njezinu utrobu, to je bila njezina prva sveta pričest. Tako i mi, kad primimo Isusa u svetoj pričesti, idemo kao i ona brzo van da Isusa damo drugima. I to je Isusova žeđa u našim srcima i u njegovu Srcu.

Kad navečer dođemo natrag kući, u svim našim kućama imamo puni sat klanjanja pred Presvetim. Imamo dopuštenje da možemo izložiti Presveto, pa u šutnji provedemo cio taj sat sjedinjene s Isusom.

Tako je naš život toliko povezan s Euharistijom da je plod te naše povezanosti naš rad za siromahe. Naše je zvanje da budemo potpuno Božje. On nas je pozvao za sebe. Mi pripadamo samo njemu, i ništa nas neće odijeliti od te njegove ljubavi.

Naš rad za najsiromašnije samo je naša ljubav prema Isusu u službi siromaha. Ta što je Isus rekao? «Bio sam gladan, bio sam žedan, bio sam bolestan, bio sam beskućnik, bio sam osamljen, bio sam neljubljen, nisam imao nikoga. Što god si učinio jednome od moje najmanje braće, meni si učinio!»

Zato mi nismo socijalne radnice. Mi nismo tu da dijelimo samo lijekove, da damo ovo ili ono, da malo počistimo, da siromasima damo ručak. Ono što mi dajemo, to je naša ljubav. Mi vršimo Božje djelo među našim ljudima.

MAJKA TEREZIJA U UREDNIŠTVU GLASNIKA SRCA ISUSOVA U ZAGREBU

MAJKA TEREZIJA ZAGRLILA JE DJEVOJČICU KOJA JU JE POZDRAVILA U IME DJECE

Jedna djevojka stupila je u našu Kongregaciju. S drugim kandidaticama morala je ići u kuću umirućih. Prije nego su pošle onamo — a bilo je to prvi put — rekla sam im: «Vidite, vi ste bile kod svete mise i vidjele ste kako svećenik s velikom ljubavlju i nježnošću dotiče Isusovo tijelo! Sad idete u kuću umirućih. Činite isto tako, jer i to je tijelo Isusovo!»

Otišle su. Dok su bile tamo, donijeli su s ulice nekog bolesnika, koji je imao na sebi nekoliko rana. Najveću ranu imao je na

glavi. I ta rana bila je puna crvi. I spomenuta djevojka, koja je došla sa sveučilišta, tri sa:a je čistila tu ranu vadeći crve, jednog po jednog, iz rane. Kad je došla kući, prema našem pravilu pošla je u kapelicu k Isusu da se zahvali. Mi, naime, idemo k Isusu i prije nego što pođemo van iz kuće i kad se vratimo. Nakon pohoda Isusu ona je došla k meni. Na licu joj se odražavala velika radost. Rekla mi je: »Znate, Majko, ja sam tri sata dodirivala Isusa!« — Ja nisam odmah razumjela, pa sam je upitala: »Što si rekla?« I ona mi je tada rekla: »Majko, ja zaista vjerujem, pa i tada sam vjerovala kad sam dirala tog bolesnika, da je to zaista bio Isus!«

Eto, to je naša povezanost s Euharistijom i s našim siromasima.

Nije čudo da naše mlade sestre rade ono što rade. Čudo je da su one vesele i sretne zato što to rade. Po njima i njihovu radu Bog je prisutan među tim bijednicima. Tim svojim radom one propovijedaju Evanđelje, jer, kao što je Isus išao naokolo i činio dobro, tako čine i sestre. Mi smo Isusova ljubav, Isusovo milosrđe među našim ljudima.

U našu kuću umirućih donijele smo dosad 36.000 umirućih, a od toga ih je 16.8[illegible] umrlo na našim rukama, i to svi veselo, jesu otišli k Bogu.

Mi, eto, imamo tu snagu i to veselje od Euharistije. I svoju ljubav prema Isusu u Euharistiji prenosimo u rad s našim siromasima. Tako smo svi jedna obitelj.

NEKA SIROMAŠNA ŽENA ZAGRLILA JE MAJKU TEREZIJU U ZNAK ZAHVALNOSTI ZA SVE ONO ŠTO JOJ JE ONA UČINILA

Mala zambijska fotoreportaža

BRAT ILIJA DILBER, KOJI JE UPRAVO SADA U DOMOVINI, OKRUŽEN SVOJIM RADNICIMA

RADNICI BRATA ILIJE POKAZUJU KNJIŽICE KOJE IM JE ON POKLONIO

U CRKVI U MANSI, GDJE DJELUJE SESTRA MONIKA OKRUGIĆ, SVEĆENIK KRSTI BROJNU DJECU

Dva mladomisnika u Gaibiri

Od sestre Silvine Mužić stigla su nam dva pisma u razmaku od mjesec dana. Kako znamo, ta naša misionarka djeluje zajedno sa sestrom Emerikom Šumak u indijskoj saveznoj državi Orissi, u mjestu Gaibiri.

U svom prvom pismu od 16. ožujka između ostalog piše:

Mi smo sada jako zaposlene. Naš župnik je veoma dobar i revan misionar, pa stoga želi da i mi budemo takve.

Čim smo svršile s poukom djevojaka koje su se spremale za udaju, odmah smo počele ljude spremati za Uskrs. U svakom selu bile su jedan dan duhovne vježbe. Sestre su pri tome morale pomagati. Svakoj sestri, naime, povjereno je jedno selo u kojem se mora brinuti za duhovno i tjelesno dobro ljudi.

Kad je i to svršilo, trebalo je oko 180 djece pripraviti za svetu potvrdu, a 98 djece za prvu svetu pričest. Prvu pričest imali smo baš jučer.

U pismu od 19. travnja s radošću nam javlja:

... Koliko nam je moguće, radimo za našu sirotinju, pomažući im i duhovno i tjelesno. No ovaj mjesec imali smo veliku svečanost, koja nas je sve ispunila neopisivom radošću. Dobili smo dva nova svećenika. Jedan od njih bio je zaređen 2. travnja. To je Blaž Lakra. Njemu sam pomogla koliko sam više mogla da je došao do svećeništva. Tako imam opet jednog duhovnog sina svećenika.

Njegovi roditelji imali su tri sina i tri kćeri. Dvije kćeri su redovnice već više godina, a treća još studira na sveučilištu. Njegov stariji brat Ignacije bio je zaređen za svećenika 1974. godine. Najmlađi brat sad će maturirati. Na dan Blaževe Mlade mise nakon svečanosti upitao ga je taj mlađi brat da li bi i on mogao poći u sjemenište. On mu je odgovorio neka za to pita roditelje. Kad je otac čuo za tu želju najmlađeg sina, bio je duboko ganut pa je zaplakao od ganuća.

Izgleda da će i treća kćerka poći za primjerom svoje braće i sestara. Zar to nije dirljivo kad čovjek gleda na velikodušnost ditelja i djece?!

MLADOMISNIK BLAŽ LAKRA PRIMA KALEŽ IZ RUKU SVOGA OCA. IZA OCA STOJI MLADOMISNIKOVA SESTRA, A STARIJI BRAT SA STRANE FOTOGRAFIRA PRIZOR

U GAIBIRI ŽUPNIK KRSTI DJECU SVAKE DRUGE SUBOTE. ZNA SE TADA ODJEDNOM NAĆI I DO 25 DJECE

10. travnja bio je zaređen za svećenika i Blažev bratić Vinko Minj. Sad se moramo moliti za njih da postanu uistinu revni pastiri Božjega stada. I svim prijateljima misija preporučujem te naše mlade svećenike u molitve i žrtve da ispune i naša i Božja očekivanja.

I ovom zgodom zahvaljujem svim dobročiniteljima na svemu što su učinili za nas ovdje u misijama! Neka vam vašu velikodušnost obilno naplati Spasitelj i Njegova sveta Majka ovdje i u vječnosti.

S. Silvina Mužić

Sklapanje braka u plemenu Baluba

Pleme Baluba živi na sjeveru pokrajine Šabe, u afričkoj državi Zalru. Proteže se do jezera Tanganjika i Mwero. Ovdje vam želim opisati jedan od njihovih običaja — sklapanje braka. Danas, doduše, na te običaje prilično utječu emancipacija mladih, njihovo školovanje i doticaj s misionarima.

Izbor buduće mlade — Roditelji izabiru svome sinu buduću ženu dok je on još dijete. Kad izaberu neku djevojčicu svome sinčiću, onda se o tome dogovore s njezinim roditeljima. Čak se zna i to dogoditi da roditelji svome sinčiću izaberu zaručnicu i prije nego što se ona rodila. Tada to čine pod uvjetom: »Ako se rodi kći, dat ćete je našem sinu za ženu.«

Dok su ti »zaručnici« još djeca, nitko im ne govori o tom ugovoru sklopljenom na njihov račun. Djevojčica će živjeti u svome klanu pod brižnom njegom svoje majke, koja će je odgajati u duhu klana i plemena. Pomalo će je pripravljati za njezine buduće dužnosti žene i majke.

Kroz sve to vrijeme djevojčicu će pohađati dječakovi roditelji, donoseći joj razne d rove. A kad ona napokon doraste za udaju, tad će joj majka reći da je već zaručena. Od tada će mladić smjeti pohađati tu svoju zaručnicu u njezinu roditeljskom domu da vidi izbliza kako se ona vlada i da li je od svoje majke naučila voditi kućanstvo. Ako je s njome zadovoljan, čestitat će njezinim roditeljima što su je tako odgojili. U zahvalu za to donosit će im povrmeno darove.

Prosidba djevojke — Mladićevi će roditelji sada i formalno zaprositi djevojku kod njezinih roditelja. Tom zgodom će djevojka prirediti obredni ručak, koji se uvijek sastoji od jedne kokoši. Na taj ručak bit će pozvan zaručnik sa svojim prijateljima. Roditelji ne prisustvuju. Od tog dana mladić je »prihvaćen« u zaručničinu obitelj, no još ne smije razgovarati s njezinim roditeljima. Od tog časa i zaručnik i zaručnica moraju biti jedno drugom vjerni i nitko drugi ne smije više tražiti djevojčinu ruku.

Obred sklapanja braka — Nekoliko tjedana nakon spomenutog ručka zaručnik će poći u lov i ulov će donijeti zaručničinim roditeljima. Tad stiče pravo da smije i s njima razgovarati. Zaručničin otac izrazit će želju da dobije neki dar, npr. pušku ili nešto slično.

S. SOFIJA SA SVOJIM STIĆENICAMA

Odsad mladi mogu živjeti pravim bračnim životom, ali još ne mogu prijeći u mužev u kuću.

Miraz — Da mogne svoju ženu povesti u svoju kuću, mladi muž mora svome tastu dati zatraženu svotu novca, ili čamac, ili obrađeno polje. I punici mora dati neki dar. To može biti komad platna ili koja posuda za kuhinju.

Polazak u muževu kuću — Na ugovoreni dan pratit će mladu ženu u muževo selo sve djevojke njezina sela. Putem one pjevaju noseći sve što je potrebno u jednom kućanstvu: rogožinu za ležaj, zdjele, vrčeve i košare. Kad dođu do muževe kuće, tu ih dočekaju njegovi roditelji i oni na pragu kuće zagrle mladenku. Taj dan slavi se svadba, na kojoj ostaju sve djevojke koje su mladenku dopratile.

Kako vidite, put do udaje ili ženidbe ovdje je veoma dug i težak. No svaki narod ima svoje običaje, koje treba poštivati. Ako nešto treba ispravljati, treba to provoditi razborito. Napose treba mlade poučavati da kao roditelji poštuju slobodu svoje djece u toj stvari, jer je to veoma važno za sređen i sretan život i pojedinaca i bračne i obiteljske zajednice.

S. Sofija Novotny

Uređuje: M. STARČEVIĆ

Potres

— Vjerujte, bilo mi je da zaplačem, reče mi prijatelj, i duša mi je plakala kad sam je vidio na slici onako snuždenu i žalosnu.

To je bila djevojka koja je sa svojom obitelji doživjela u Friulima (Italija) strašni potres prošle godine.

Sve je bilo mirno onoga lijepog dana 6. svibnja 1976. Najednom gibanje i lomljava. Zemlja se trese! Sve se njiše, sve se ruši, mrvi, krši; ljudi bježe, padaju — strahota.

Par časaka i — nema više kuća, nema crkava, nema škola i drugih javnih zgrada. Naokolo ruševine, prašina, mrtvaci, ranjeni, užasnuti ljudi, izbezumljeni od straha... Još je strašnije bilo to što se potres više puta ponovio. Tako i 11. rujna, kad je porušio i ono što su ljudi s užasnim naporom i mukama počeli popravljati i nanovo zidati.

Žalosna si, djevojko, a kako i ne bi! Sve je propalo, svega je nestalo. Izgubila si i svoje haljine, i svoje knjige i drage uspomene, i dragocjenosti, a prije svega dragi očinski dom, toplo obiteljsko gnijezdo, gdje si se rodila, odrasla, ugodnu mladost provela... A sad si beskućnik, razvlaštena, sirota s jednom torbom... Doista žalosno...

Grijeh

Pa ipak, sve te materijalne ruševine nisu ništa prema onima moralnima što ih duhovni potres, smrtni grijeh uzrokuje u dušama. To je istom žalost, to je strahota, to je tragedija, koja se ne da opisati...

A koliki se i kolike se tako ludo igraju s napastima, dok im se ne dogodi nesreća, dok ne provali grijeh i razori divan Božji hram i pretvori ga u najžalosniju ruševinu, žalosniju i strašniju od svih materijalnih ruševina. Najveća nesreća i tragedija! Nema tu više svjetla Božje milosti, slave Božje svetosti, nema radosti neba; tama paklena i smrt duhovna — pretužna su ostavština grijeha.

»Mislila sam da vidim paklenu pošast; krv mi se sledila u žilama i da je to malo dulje potrajalo, mislim da bi me našli mrtvu« — tako opisuje velika mističarka sv. Terezija Avilska dušu u smrtnom grijehu, kad ju je Bog njoj pokazao u jednom viđenju.

Privlačni

»U svijetu koji trpi kao što nikad nije trpio, koji se muči kao što se nikad nije mučilo, kršćanstvo se sprema za duboki život u Kristu.

Ustat će kršćani svjesni bogatstva svoje vjere, od krštenja do ženidbe i sv. reda, sudjelujući svakog dana u lomljenju Kruha kod sv. Mise; kršćani koji će svijetu donijeti otkriće o ljubavi i o ženidbi; kršćani koji se više neće bojati smrti nego će je očekivati kao obećanje; kršćani koji će hotimice provoditi težak, ali radostan život u siromaštvu te će staviti na raspolaganje zajednici svoja dobra; u jednu riječ: privlačni kršćani koji će za sobom povući ljude dobre volje...

U svijetu koji dolazi od nas se neće tražiti da budemo svjedoci novca ni moći, nego svjedoci Boga i njegove Crkve... Ako ljudi ne prepoznaju u nama ljubav i dobrotu našega Oca, nismo ništa učinili...

Mi ćemo među ljudima jednostavno morati živjeti po svome kršćanstvu da i drugi vide kršćane.«

Je li to moguće? Previsok ideal? No zar nije naš Merz savršeno ostvario taj ideal? Je li onda nemoguće?

Ne kukati - nego raditi

Kad je svršio rat, došao sam u jedno selo, gdje je crkva, ne baš velika, bila minirana.

— Jesi li vidio našu crkvu? — upitao me stari rođak tužno. — Nikad više!

Došao sam zatim u drugo selo, gdje je velika crkva bila teško oštećena.

— Jesi li vidio našu crkvu? Nikad više! — kukali su ljudi.

To su naši ljudi. Stari ljudi. Danas mjesto one srušene crkve stoji nova, moderna. Ona velika nije, nažalost, još posve popravljena, ali spašena je.

Ujutro 17. IX. 1939. pojavio se na obzorju varšavskog neba njemački bombarder, točno iznad Zamka Královski — kraljevskog kaštela, simboličnog centra grada. Bomba, koju je bacio, eksplodirala je u tornju, zapalila krov i zaustavila pozlaćene kazaljke velikog sata u 11,15. Taj dan ostao je u pamćenju svih Poljaka sve do danas, nakon gotovo četrdeset godina.

Brzo zatim skupila se skupina ljudi pred starom kraljevskom palačom i sjedištem sejma (sabora), koji je gorio. Među njima bio je i 39-godišnji Jan Zachwatowicz, docent tehnike na Političkom fakultetu u Varšavi. Bez suze gledao je kako nestaje stara građevina. Njemu je bilo suđeno da postane jedan od najvećih ljudi svoga grada, jer zahvaljujući njegovim naporima, Varšava je opet ustala iz pepela.

Cilj je Nijemaca bio uništiti samosvojnost podjarmljenih naroda, a povijesni spomenici su vidljiva povijest naroda.

Zachatowicz je pokupio sve crteže Starog Mjesta, što su ih 20-30-ih godina napravili studenti i sakrio ih, najprije u Varšavi, a poslije je uspio otpraviti ih drugamo. Morao se žuriti jer je Varšava bila osuđena na smrt, da je nestane. Godine 1943. uništen je Geto, a 1944. ostatak grada. Ostatak je bio označen velikim crvenim brojevima za potpuno rušenje.

Kada su Nijemci otišli, 85 posto Varšave bilo je uništeno. Ali dokumenti su bili spašeni. Zachatowicz je imenovan glavnim nadzornikom za umjetnička djela Poljske. Dao se na težak posao. Skupio je stare majstore i naredio im da pouče mlade u svojim umijećima. Ruševine su se otklanjale i grad se izgrađivao. Točno po starim nacrtima. Čak i neke pogreške ili nesimetričnosti u gradnji bile načinjene su točno kako je i prije bilo.

Ogromna volja, energija i ustrajnost doveli su do trijumfa. Napokon je dovršen i Kraljevski zamak i 22. VII. 1974. u 11 sati i 15 minuta ponovno je, nakon 35 godina, otkucao veliki sat sa zlatnim kazaljkama pred ogromnom masom ljudi — gotovo pola Varšave bilo je sakupljeno.

Tad je istom veliki rodoljub profesor Zachatowicz zaplakao.

nove knjige

BOG U METROU, napisao Gilbert Le Mouël. Najčudnovatiji katekizam o Bogu što je ikad napisan. Pisac naime ne gleda dragoga Boga na nebesima, nego u podzemnoj željeznici pariškog metroa, kroz 14 njegovih postaja. Cijena knjizi 50 d. Kršćanska sadašnjost, 41000 Zagreb, Marulićev trg 14

PUT K SUNCU. Odabrani tekstovi dra Ivana Merza. Prigodom 50. obljetnice ulaska dra Ivana Merza u vječnost života o. Božidar Nagy izabrao je i komentirao najbolje tekstove koji su izašli ispod pera Božjega Sluge. Cijena 50 d. Narudžbe: Postulatura Ivana Merza, Zagreb, Palmotićeva 33

TAJ NEVJEROJATNI JAPAN, napisao Pedro Arrupe. Cijena knjizi je 100 d. O. Arrupe, vrhovni poglavar Družbe Isusove, boravio je 27 godina u Japanu, vršeći različite dužnosti. U Hirošimi je doživio eksploziju atomske bombe i kao liječnik spasio život mnogim Japancima. Njegov opis tih strahota u ovoj knjizi, medicinski stručan i pouzdan, spada među najuzbudljivija svjedočanstva o tom događaju. Cijela je knjiga pisana vrlo umno, puna je zapažanja koje mi Evropljani ne znamo. Narudžbe: Filozofsko-tehnološki Institut, Zagreb, Jordanovac 110

SVETI ANTUN PADOVANSKI — ŽIVOTOPIS. Naklada revije »Veritas«. Cijena 50 d Narudžbe: Uprava Veritasa, Miškinina 31, 41000 Zagreb

CRKVA BLAŽENE DJEVICE MARIJE NA BAPSKOJ — — Prilog povijesti Katoličke Crkve u Srijemu Napisao A. Bošnjaković. Izdao župni ured Bapska. U blizini te crkve već od kamenog doba žive ljudi s kulturama svoga vremena. Oko 1200 nastaje najstariji dio te prastare crkve. Sinoda svećenika u Srijemu 30. kolovoza 1581. održava se u toj crkvi. U toj se Marijinoj crkvi štuje čudotvorna slika Gospe Bapske. Za vrijeme Turaka dolaze ovamo hodočasnici »sve od Beograda u vrlo velikom broju, sa sve četiri strane svijeta«. O ovome i još koje čemu možete čitati u ovoj knjizi. Knjiga ima lijepi broj slika, dvije karte, 160 stranica. Radi relativno male naklade cijena je 80 din. Naručuje se na adresu: Župni ured 56235 BAPSKA ili na adresu: Antun Bošnjaković, Palmotićeva 33, Zagreb.

VII. obiteljska ljetna škola

Počinje u srijedu 23. VIII. 1978. u 17 s., a završava u nedjelju 27. VIII. u 12 s. Održava se u sjemeništu »Augustin Bea« u Zagrebu, Fratrovac 38.

Predavanja i grupni rad kretat će se oko teme »Humanizacija društva po obitelji«.

Koji žele stan i opskrbu u sjemeništu, neka se na vrijeme najave na adresu: P. Jure Bosančić, 41001, Zagreb, pp. 699 Palmotićeva 33. Cijene: stan i opskrba u sjemeništu 100 d na dan po osobi. Za djecu se ne plaća ništa. Upisnica za sva predavanja jednom 80 d. Za poslijepodnevne sudionike upisnica je 10 d. po danu. Tko uzima večeru 20 din.

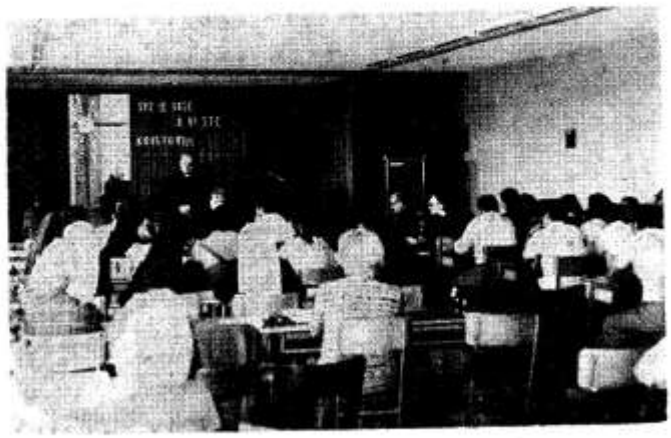

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SA PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU ...

...za sve milosti uz preporuku za obitelj. — Obitelj Njegovan

...i Petru Barbariću na svim milostima do sada. — Zagrepčanin

...Gospi Lurdskoj i bl. Leopoldu na sretnoj operaciji uz preporuku za cijelu obitelj. — K. R., Draškovec

...bl. Leopoldu i biskupu Langu na uslišanoj molbi. — Antonija Buljan

...i Mariji Tereziji Leduhovskoj na primljenim milostima. — Marija Dimić

...sv. Josipu i svima svetim za pomoć kćeri u prometnoj nesreći i kod rođenja uz preporuku za čitav obitelj. — A. B., Zagreb

...sv. Judi Tadeju, sv. Antunu i bl. Leopoldu na primljenoj velikoj milosti. — D. N., Zagreb

...i sv. Antunu, koji su mi veoma brzo ispunili molbu. — Srednjoškolka Ana iz Osijeka

...i sv. Antunu za nađenu izgubljenu stvar i za druge primljene milosti. — Marija Dragunić, Slobodnica

...sv. Nikoli Taveliću, bl. Leopoldu i Petru Barbariću za zdravlje i za pomoć u nevolji. — Rozika Kuleš, Borongaj

...sv. Josipu, bl. Leopoldu i sv. Luciji za sve primljene milosti. — P. R., Mošćenička Draga

...i sv. Anti na uslišanoj molitvi što sam oslobođena od velike nesreće. — Zahvalna majka, Baranja

...uz preporuku za vjeru, zdravlje i slogu u obitelji. — Antun Čizmadija, Donja Dubrava

...za očitu zaštitu. — Sofija Jerčić, Maribor

...sv. Antunu i bl. Leopoldu za sretan uspjeh operacije. — Marko Vidaković, Brođanci

...Gospi Sinjskoj i sluzi Božjem Nikoli Bijankoviću za primljene milosti. — G. V., Makarska

...i Gospi od brze pomoći za ozdravljenje bez operacije. — Milka Ilakovac, Vel. Kopanica

...sv. Obitelji i bl. Leopoldu za zdravlje i za položene ispite moga unuka. — F. M., Karlovac

...sv. Josipu i svima svetima što su pomogli meni i mojoj djeci. — Frila Šešelj, Opuzen

...sv. Antunu i sv. Nikoli Taveliću što mi je ozdravilo bolesno blago. — K. B., Remetinec

...Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu za sve primljene milosti. — Zahvalna majka Podr. Podgajci

...Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Antunu, što su mi spasili dva sina u prometnoj nesreći. — Zahvalna majka Marija, Paušinci

...i svima svetima zaštitnicima što su zaštitili četvero moje djece, koja su se na jednom putovanju našla u smrtnoj opasnosti. — Zahvalna mama i baka Anica iz Đakova

...sv. Ani i sv. Tereziji od Isusa na udijeljenim milostima i pomoći. — J. M. i K., Moste

...i bl. Leopoldu za sve primljene milosti. — S. M., Višnjevac

...i presv. Trojstvu za ozdravljenje i za mnoge milosti. — K. K., Sv. Juraj u Trnju

...sv. Obitelji i sv. Josipu što se popravilo stanje moje kćerke, koja se bolesna od neizlječive bolesti sa četvero svoje djece vratila meni bez životnih sredstava. — Mama i baka Lukić iz Đakova

...dušama u čistilištu i ostalim zaštitnicima na ozdravljenju od teške bolesti. N. N., Potok

...sv. Josipu, sv. Antunu i bl. Leopoldu na svim primljenim milostima, a posebno maloj sv. Tereziji što mi je pomogla u teškoj duševnoj tjeskobi. — G. M. P.

...za sretnu operaciju djeteta i za druge milosti. — Anđela Kovačić, Mače

...i Gospi od brze pomoći na uspješnoj velikoj operaciji. — Božica Gugić, Privlaka

...sv. Josipu i sv. Anti za sretan porod moje kćeri, za sve primljene milosti uz preporuku za muževo obraćanje. — M. K. S.

...sv. Anti i biskupu Langu na velikoj milosti i pomoći. — A. J., Vrbovec

...sv. Anti i sv. Nikoli Putniku za sve primljene milosti. — N. N.

...sv. Josipu, sv. Roku i svima ostalim zagovornicima za sve što sam primila u 78 godina života. — M. R., Ljubešćica

...sv. Antunu, sv. Nikoli Taveliću i bl. Leopoldu za mnoge primljene milosti. — Bora Rogan, Mala Gorica

...i Gospi Lurdskoj za sretan porod i za sve milosti. — Zlata Ružić, Podr. Podgajci

...Majci Božjoj Bistričkoj i bl. Leopoldu za sve primljene milosti. — R. J., Varaždin

...i sv. Nikoli Taveliću za sretan porod moje snahe u Australiji, za ozdravljenje unuka i za sretno riješen sudski spor. — Zahvalna majka Z. M.

...i Gospi od brze pomoći za dobiveni stan. — Mara Kovačević, Zenica

...sv. Anti, sv. Tereziji i bl. Leopoldu što mi je kćerka preboljela tešku bolest. — D. M., Ston

...i bl. Leopoldu za primljene milosti. — Nevenka Pišćak, Zlatar — Bistrica

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

razmišljajmo uz bibliju

Piše: W. Hünermann

Skriven u Nazaretu (I)

»Dok sam pisao ovu knjigu pun straha i oklijevanja, vjerno sam se držao Božje Objave Novog Zavjeta. Premda sam probrao oblik slobodnog pripovijedanja te tamo gdje biblijski izvještaj šuti, nastojao da spunim prazninu i da osvijetlim tamu, ipak nisam u Gospodinova usta stavio nijednu riječ, koju Evanđelje ne objavljuje.«

W. Hünermann u predgovoru Isusova životopisa »Vidjesmo slavu njegovu«

Izdana u dan radi Isusa sa svojim hraniteljem uz pomoć čekića, sjekire, pile, kutomjera i blanje, zgotovljavajući jarmove, plugove i pokućstvo. Zanat traži brižljivost i točnost, jer bi i najmanja pogreška mogla sve pokvariti. Ponizno i čedno, kao što to pristaje dječaku naučniku, učio je 12-godišnjak, pazeći pozorno na savjete i prigovore hranitelja, koji ga je poučavao strpljivošću iskusnog majstora, kako valja pogreške izbjegavati i s drvetom stručno postupati.

Oko je dobivalo pogled za pravu mjeru. Ruke su otvrdnule, ispucale, pune žuljeva, opore zanatlijske pesnice: one su znale prihvaćati čvrsto, spretno i snažno.

Radilo se većinom u šutnji. Doskora mogao se Josip oslanjati na svog pomoćnika bez ikakvih posebnih opomena. Dok je blanja zujala, a strugotine letjele, duša je obojice bila kod Boga.

RADNIK

Često je Josip puštao neko vrijeme u miru svoj alat i u tihom divljenju promatrao mladića, koji je s grubom radničkom pregačom na sebi radio, trudeći se da ocu oduzme najteži posao, a ipak je izgledao da je svojim mislima daleko, vrlo daleko.
Kako bi mogao shvatiti da Sin Božji pravi nazaretskim seljacima poljski alat, da vuče grede i umeće vrata u skromnim kućicama od ilovače? Nijednog časa nije vjerni muž posumnjao da je njegov Štićenik Mesija. No da će doći čas da pođe na posao što mu ga je Otac odredio? I kako će to biti? Ili je možda također posao s ljepilom u loncu i sa strugalom spadao u program Otkupljenja svijeta? Zar nije možda taj Radnik na osobit i čudesan način dao radu novo dostojanstvo i oduzeo mu ljagu Božje kazne?

»U znoju lica svoga jest ćeš kruh svoj!« — reče Gospodin Adamu, kad ga istjera iz vrta Edena. I mladom tesaru probijao ja znoj iz čela dok se neumorno bavio svojim poslom, premda mu je pustinjski vjetar trošio snagu i oteščavao svaki dah. I On, čisti, bezgrješni podložio se zakonu Boga koji kažnjava; strpljivo i odano snosi sa svojom grešnom subraćom ljudima isti teret. Da nije možda ovdje već početak Otkupljenja?

Jednostavni zanatlija mučio se u svom mozganju. Tako bi se moglo dogoditi da mladi naučnik, njega, iskusna zanatliju, smiješeći se upozori na pogrešku koja se uza sve njegovo nastojanje potkrala.

TAJANSTVENI SJAJ

Svake subote polazili su u sinagogu, pozorno slušali riječi Sv. Pisma koje bi tumačio starac rabi. Isus je među drugima sjedio, slušao, molio se i pjevao, sav uronjen u se. Nitko nije svraćao na njega neku posebnu pažnju. Samo je iz njegovih očiju odsijevao i tajanstveni sjaj.

Svake godine hodočastili su u Jeruzalem prigodom Pashe. Ponajviše bio je Isus vrlo ozbiljan i tih kad bi opet ostavljao sveti grad. Mnogo toga što bi gledao strašilo ga i uzbuđivalo, punilo žalošću i odvratnošću. Koliko god ga tajanstvena sila privlačila da opet pođe u hram, koliko god je ljubio kuću svoga Oca, odbijalo ga je koješta što se zbivalo u njezinim trijemovima i dvorovima.

Trgovci i mjenjači učiniše od hrama veliko trgovište, na kojem su izvikivali svoju robu. Vika je dopirala u nutrinu samoga Svetišta.

Kad je peti put hodočastio u Jeruzalem, uzalud je tražio starca Hillela. Veliki učitelj Izraelov bio je mrtav. Isto tako strogi Šamaj. Njihovi učenici, manjeg duha, svađali su se na smiješan način, tumačeći Zakon. Ponižavali ga svojom nerazboritošću i svojom uskogrudnom upornošću.

FARIZEJSKA POSLA

Dvojica rabina vukla se međusobno za kosu rješavajući pitanja da li se smije ili ne smije pojesti jaje što ga je kokoš subotom snijela.

— Grijeh je, odvratan grijeh uživati djelo kokoši koja je oskvrnula subotu! — vikao je jedan srdito.

— Ne smije se ni pogledati, ni dodirnuti. Jesti ga, to je zločin koji zaslužuje smrt!

— Ali se može prodati nekome tko nije Židov!

— Ne, ne nipošto ne! — zakriča prvi. — Grijeh je zasluživati novac na robi koja je subotom zgotovljena.

U najbližem prostoru raspravljalo se o razlozima s kojih smije muž dati ženi otpusnicu.

— Kao razlog dosta je navesti da joj je jelo zagorjelo! — tvrdi rabi s jarčevom bradom.

— Ne, nije dosta! — ceri se drugi. — Otpusnica se smije dati kad žena obeščasti brak.

— Žena koja dopusti da joj zagori lonac graha sramotno radi, pa je zbog toga muž smije otpustiti — drugi će drščući od revnosti.

Drugdje raspravljaju pristaše Hillela i Šamaja o subotnjem počinku. Pripadnik strože škole tvrdi:

— Čovjek koji zabode u odijelo iglu i s njime izađe u subotu, oskvrnjuje sveti dan i zaslužuje smrt, premda je to nehotice učinio. Jer putem nosi subotom svoj alat!

Stara siva glava tvrdi da je subotom zabranjeno gasiti vatru, ako se kuća zapali, ali to ne treba braniti nekome tko nije Židov. Onaj tko u toj kući stanuje smije iz nje iznijeti samo onoliko koliko mu je potrebno za jedan obrok. Sve ostalo mora prepustiti stihiji vatre.

Isus se udalji s odvratnošću.

ŽIDOVI I DANAS OPLAKUJU STARU SLAVU PRED OSTACIMA SALAMONOVOG HRAMA.

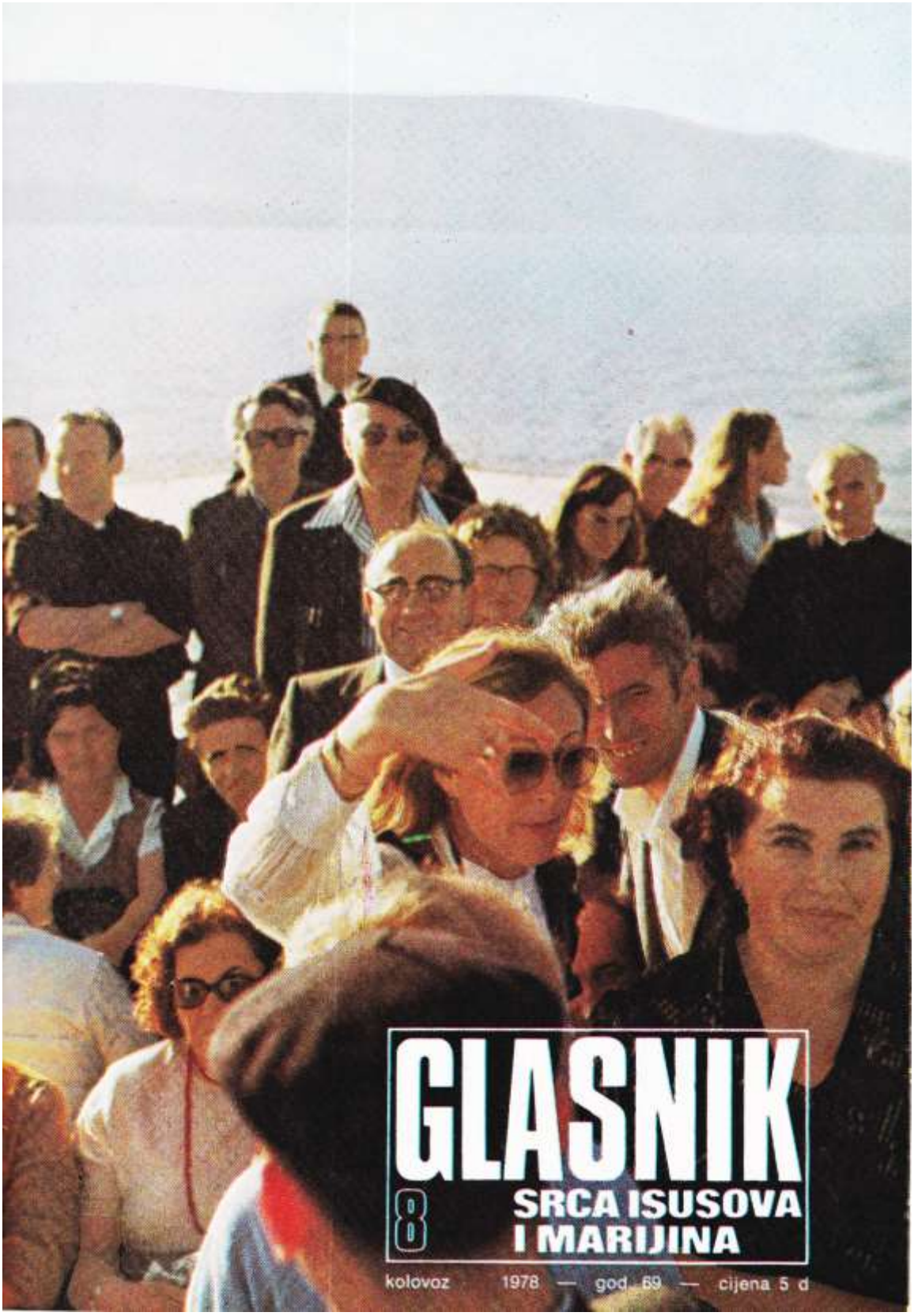

GLASNIK

8

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

kolovoz 1978 — god. 69 — cijena 5 d

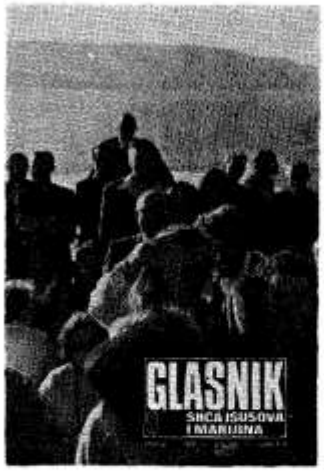

Naslovna strana:

OJ MORE, DUBOKO, SVA MOJA RADOSTI!

Na zadnjoj strani:

GOSPINO UZNESENJE SIGURAN JE PUTOKAZ I NAŠE VJEČNE SUDBINE

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. - Odgovorni urednik Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka na više dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Sunčana sreća

Čist i neporočan mladenački život znači:

● SAČUVATI mirnu i zadovoljnu savjest.

● ČISTI računi prema svakome i svakoj! Nikakve obveze, nikakve prijetnje! Sloboda u času biranja bračnog druga po svojoj volji, a ne po diktatu osobe prema kojoj postoje neke obaveze.

● IMATI više vremena da se razumno upotrijebi za korisno spremanje za život! Savjesne ljude i vrsne u svojoj struci i marljivosti nećemo naći među bludnicima, nego među solidnim ljudima!

● OSIGURATI sebi u braku međusobno poštovanje, jer daleko više će se cijeniti oni supruzi koji su stupili u brak s čistom prošlošću nego oni koje muče prljave slike i fantazije prošlih bludničkih dana.

● POŠTEDJETI roditelje od nemilih škandala, od prerano sijede kose i groba.

● Živjeti u vedrim sunčanim danima, u pravom mladenačkom svježem veselju.

● SVOME NARODU darovati sposobnost svojega uma i ruku i dati mu zdravu stanicu narodnog organizma: jednu zdravu obitelj.

● IZNAD SVEGA znači to biti miljenik Božji, jer riječ Sv. Pisma kaže: »Kako je divan čist naraštaj u sjaju svojemu!«

Tko ne bi želio takvu sunčanu sreću mjesto one tamne žalosti i davljenja u močvari grijeha?

Antun Bauer

Molitva Djevici Mariji

Sveta Marijo, Majko Božja,

Već Te je Elizabeta, nadahnuta Duhom Svetim, proglasila blaženom među svim ženama, jer je Tvoja vjera Spasitelju otvorila vrata našem svijetu.

Nadahnuta istim Duhom, sama si prorekla da će Te blaženom zvati i slaviti svi naraštaji!

U ovom času pridružujemo se tome slavlju, koje je Duh Tvoga Sina oživio u svim pokoljenjima!

Naši su Te pradjedovi izabrali za svoju zaštitnicu i zagovornicu. Uz Tvoju pomoć treba da idemo k Isusu, koji je jedini pravi PUT!

Danas Te, Majko Božja, molimo:

— Budi zaštitnica naše Domovine, naše Biskupije i u ove naše dane!
— U strančarskim sporovima i razilaženjima daj nam izmirenje i mir!
— Pokaži nam put u neriješenim teškoćama naših problema!
— Smiri one koji se dižu protiv drugih!
— Ohrabri malodušne!
— Daj otvoreno srce nepovjerljivima!
— Daj utjehu ogorčenim srcima!
— Daj poniznost oholima i obijesnima!
— Daj pouzdanje zabrinutima!
— Daj razborito smirenje plemenitim, ali usplahirenim srcima!
— Daj hrabrosti neodlučnima!

Napokon, svima nam daj jako pouzdanje Tvoje vjere!

Budi snaga i jakost bolesnicima i patnicima!

Rasvijetli one koji su na upravi i vodi nas sve k jedinstvenom miru Božjem!

Daj nam vjeru sličnu Tvojoj vjeri!

Majko Božja, zaštitnice našega naroda, moli za nas sada i u času smrti naše. Amen!

Kardinal Ratzinger

(Preveo: Srećko Bošnjak)

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 68. KOLOVOZ 1978. BR. 8

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU — — — 260

REVNO NAVIJEŠTANJE EVANĐELJA, V. M. V. — — — — 262

DOSTOJANSTVO MOLITVE, K. Rahner — — — — — 263

SVETI DOMINIK U BOSNI, I. R.— 264

MOLITVA IVANA MERZA, A. B. 265

MAMA, TREBA LI DA MRZIM ČOVJEKA KOJI JE UBIO MOGA TATU?, M. Matić — — — 266

NADE I POTICAJI, Ž. Brzić — 268

LEA U PLAVOJ HALJINI, A. V. — 270

SUNČANA ZRAKA — — — 272

IZGUBLJENI OSMIJEH, M. C. — 274

SVJEDOČANSTVO VJERE KRŠĆANA LATINSKE AMERIKE, J. A. 276

MALA VOJSKA PRVOPRIČESNIKA, A. Gabrić — — — — 277

GOSPA NAM JE UZOR, Majka Terezija — — — — — — 278

POTEŠKOĆE U SUTON MOGA ŽIVOTA, E. Benić — — — — 279

SRCE ISUSOVO DOVELO GA U ISUSOVCE, I. G. Bougaartd — 281

NOVA GENERACIJA, M. S. — 282

NOVE KNJIGE — — — — 284

ZAHVALNICE — — — — 285

SKRIVEN U NAZARETU (2), P. B. 286

hvala na pismu

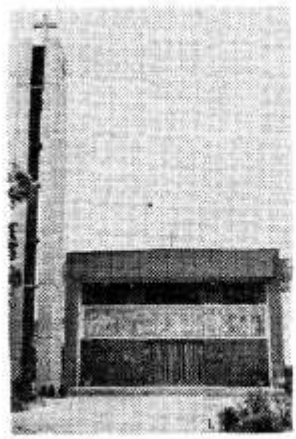

ZAPOLJE

U nedjelju 7. svibnja 1978. zagrebački nadbiskup dr Franjo Kuharić posvetio je novu župnu crkvu u Zapolju. Crkva je posvećena sv. Nikoli biskupu i sv. Ivanu Glavosjeku. Taj je događaj ispunio radošću sva srca vrijednih župljana...

Crkva je sagrađena vjerom, žrtvom i odricanjem samih župljana pod vodstvom župnika o. Branimira Koseca franjevca. Radilo se osam godina u tišini, polako i ustrajno. Kruna i priznanje svih žrtava i odricanja bila je svečana posveta i radost podijeljena sa mnoštvom okupljenog svećenstva i naroda. Burni i spontani pljesak koji se prolomio nakon prve izvedene točke programa, kojeg su za prisutne goste priredila djeca i mladež župe, izraz je priznanja okupljenih za sve što je učinjeno ... Uz župnika i hodočasnike iz Bartolovaca, u popodnevnim satima došla su i dva autobusa hodočasnika iz Marije Bistrice sa svojim župnikom. Iza poklona i razgledanja crkve domaćini ih pogostiše slavonskom gostoljubljivošću, a onda se razvila pjesma slavonska i kajkavska, a srca se združila kao da su oduvijek jedno bila. Radost i veselje, izražena slavonskim kolima i pjesmama, produžila se sve do noći.

Crkva je građena u modernom stilu po idejnoj zamisli arhitekta Ratka Katičić. Pročelje crkve krasi velika slika izrađena u zgrafito tehnici, a rad je o. Budimira Cvitkovića franjevca. Slika prikazuje krštenje Isusovo na rijeci Jordanu.

fra Vitomir Z.

■

ZVONIMIROVAC

Po četvrti put je proslavljen blagdan Gospe Trsatske u novom svetištu Zvonimirovca. Zaista Gospa želi da se štuje i u ovoj slavonskoj ravnici, gdje je našla svoje novo ali sigurno prebivalište.

Bilo je divno a i dirljivo ponovo dočekati naše drage hodočasnike sa Trsata. Nije im bilo teško prevaliti daljinu puta koja nas razdvaja, samo da dođu do Marije koja se s velikom ljubavlju prema nama nastanila i u samom Zvonimirovcu. Sretni smo kada dočekujemo naše Trsaćane, jer oni nam donose blagoslov i uvijek dođu u lijepom broju sa dva autobusa. Ali kad nam odlaze, ostajemo veoma tužni, jer su nam uvijek zaista bili i dragi gosti.

Čvrsto vjerujemo u ovo: »Dok postoje naši dragi Trsaćani, dotle neće propasti ni Gospin Zvonimirovac«. Sve vas od srca toplo pozdravlja u ime svih mještana Zonimirovca

Marija Sinovec

POSVETA

Nadbiskup u propovijedi koju je držao u Vašoj bazilici prigodom proslave 300-godišnjice pobožnosti Srcu Isusovu, veli da se kod Vas čuva Zlatna knjiga u koju su upisane obitelji, koje su se posvetile Srcu Isusovu. Pa, evo, to je moja molba da bi Vi u tu knjigu upisali i našu obitelj.

Mojim roditeljima navršilo se 4. lipnja 1977. godine 45. godišnjica braka. Tom zgodom mi smo upriličili posvetu naše obitelji Srcu Isusovu. Te smo nedjelje svečanost započeli sa svetom Misom koju sam ja vodio, a moj prijatelj vlč. Josip Frkin iz Zagreba sa mnom je koncelebrirao. Uz njega u koncelebraciji bio je i moj vjeroučitelj još od prvog razreda pučke škole koji me je kao gvardijan samostana pratio na oltar prigodom mlade mise o. Pavao Graf. Nakon svete mise svi smo se sabrali u našem domu. Uz svećenike iz Čakovečkog samostana bili su prisutni svi članovi naše obitelji (najuža rodbina). Pred slikom Srca Isusova o. Pavao je obavio posvetu naše obitelji. Nakon posvetne molitve svi smo zapjevali pjesmu »Srce Božansko...« Nakon toga je nastavljen ručak i malo obiteljsko slavlje. Šaljem Vam dvije slike s posvete. Na slici piše: »Obitelj Rudolfa Kropek posvećuje se presvetom Srcu Isusovu prigodom 45. godišnjice braka i šest godišnjice svećeništva njihovog sina«.

Josip Kropek, svećenik

Istina je da se u Svetištu Srcu Isusovu. Obitelji Krova tako zvana »Zlatna knjiga« u kojoj su zapisane mnoge obitelji posvećene Srcu Isusovu. Obtelji Kropek čestitamo od srca na posveti, a pozivamo i druge obitelji da to isto učine.

■

ZA MISIJE

Ne mogu a da vam ne saopćim i najnovije vijesti kod mene. Iako je novac teško skupljati, ja sam za nepun mjesec dana skupila 32.000 d. Naime, odricala sam se sendviča, sladoleda, čokolade i svega, samo da nešto skupim za misije.

Također skupljam i marke. Skupila sam ih dosad oko 250, a nastojim i dalje isto činiti. Ali ne samo ja, nego nastojim i ostale u svojoj okolini uputiti da isto čine.

Svaki dan se molim za naše misionare koji djeluju na indijskom ili afričkom tlu, i za one koji rade u našoj zemlji. Molim za sebe da ustrajem do kraja i da nikad ne skrenem ni za trenutak s pravoga puta, kojim me Krist vodi.

Pomažem starima, nemoćnima i obilazim ih.

Ne znam ima li još nešto što bi se moglo učiniti za misije? Ako ima, javite mi, učinit ću...

Vlatka

Uistinu si krenula pravim putem ljubavi prema misijama. Jedno bih ti samo rekao, a to je da osobito moliš za ustrajnost. Čuvaj se svega što bi te moglo od toga puta odvratiti. Ustraješ li, učinit ćeš velike stvari.

Mi smo mali biciklisti
Na dvorištu — našoj pisti.
Veseli smo, jer nas ima!
Lijepi pozdrav vama svima!
Tomislav i Domagoj
i Perica-Žarko

nakana apostolata molitve

DA POBOŽNOST PREMA MAJCI BOŽJOJ, KRALJICI APOSTOLA, POTIČE KRŠĆANE NA REVNO NAVIJEŠTANJE EVANĐELJA.

Revno naviještanje evanđelja

Naviještanje evanđelja najveća je zapovijed dana Crkvi.

»Podite po svem svijetu i propovijedajte evanđelje« — to je najveća zapovijed Crkvi. Apostoli su te riječi usadili u svoja srca: »Ne bi bilo pravo kad bismo zanemarili Božju riječ.« Dali su za nju svoj život.

I svi prvi kršćani sudjelovali su s apostolima pri naviještanju evanđelja. Sv. Pavao ponovo i toplo pozdravlja svoje suradnike pri širenju evanđelja.

Djevica Marija, Isusova majka, bila je od početka, a to je i danas, Kraljica apostola. Prvi su se Isusovi apostoli, učenici i učenice, sabirali »s Marijom, Isusovom majkom« na molitvu i s Njom su dočekali prve Duhove, rođendan svete Crkve. Od tada do danas Marija nije prestala podupirati Crkvu u propovijedanju evanđelja i u ispunjavanju Isusove zapovijedi. Ako je ikome, a to je naročito Njoj na srcu da ne bude uzalud otkupiteljsko djelo Njezina Sina. Njoj su se u svako vrijeme utjecali misijski radnici u svojem apostolskom trudu i djelu.

Unatoč tome danas, poslije gotovo dvije tisuće godina, mnogi ljudi nisu ništa čuli o Kristu, o Njegovoj radosnoj vijesti, niti o Njegovoj i Očevoj ljubavi. Zašto je tako? Tko je tome kriv? Krivi su oni koji tokom stoljeća nisu učinili sve što su mogli i morali za širenje evanđelja.

Pitajmo se što bismo mi mogli i morali danas učiniti.

Ponajprije, moramo sami cijeniti vjeru. Ako je sami ne cijenimo iznad svega; ako nismo spremni za nju nešto i pretrpjeti; ako slabo marimo za sreću bližnjega, kako bismo mogli valjano naviještati evanđelje? Moramo biti sami prožeti energijama koje su sakrivene u radosnoj vijesti, u tom kvasu koji mora prožeti nas same, naše obitelji, naše društvo i cijeli svijet.

»Nije moguće ni pomisliti da bi netko prihvatio Božju riječ i da bi se odlučio za Božje kraljevstvo a da ne bi postao prenositelj i širitelj vjere« — veli Papa Pavao VI. Zato je potrebno uvijek nanovo produbljivati, jačati i dovoditi do zrelosti vjeru onih koji su je već primili i prihvatili.

V.M.V.

naša obitelj moli

O, čovječe, upoznaj i dostojanstvo svoje molitve! Ako ispovijedaš da si postao dionikom božanske naravi, time onda priznaješ također da tvoja molitva nije samo molitva čovjeka, čovjeka u tebi, nego i Duha Božjega u tebi.

Dostojanstvo molitve

Još ti sam ne shvaćaš, kakve se silne stvari zbivaju u ponorima tvoga srca kad počneš govoriti: Oče naš.

Još to tebi zvuči jadno, nemoćno, suho i možda čak nadmeno. Možda ti se još čini da s tim riječima ne koraca čak ni ono malo srca što si ga već iskusio u sebi.

Ali u stvarnosti je to nešto sasvim drugo.

Ako je Božji Duh u tebi (a On to jest), ili mi nismo kršćenici koji se u vjeri i ljubavi priznaju Kristovim — onda On govori u nama. I kad bi točnije osluškivao (ah, nemoj osluškivati nego moli, jer je to sad jedino važno; imat ćeš čitavu vječnost vremena za osluškivanje, ali sad imaš samo jedno vrijeme za molitvu), onda već sad čuješ nešto nalik slatkoj, tihoj, dalekoj melodiji što navire iz onih dubina gdje prava duša pjeva skupa sa zborovima vječnosti i govori zajedno s riječju vječne ljubavi tako da se ne može reći govori li Zaručnica ili Duh.

Mi ne znamo, što trebamo dolično izmoliti, ali On zna i to je dosta. Krik našeg srca kao da odjekuje u samrtnoj tišini šutljivog Boga nezamijećen; ali On sigurno i razgovjetno dopire onamo preko ponora ništavila, koje nas dijeli od Vječnoga. A to je dosta.

Kao jedini istražitelj krajnjih dubina duše ispituje srca, pretražuje ih do dna, o, tada se ne bojimo! On neće na kraju naći našu praznoću, ni jezive demone dubina, niti tisuću prerušavanja kojima se neprestano zavaravamo tako da konačno ni sami više ne znamo tko smo.

On će naći svoga Svetoga Duha. Kad On osluškuje bilo našeg srca, onda ne čuje beskrajno prazno brbljanje na trgu našega srca niti mučno škrgutanje okovanih titana u tamnicama nutrine. On čuje neizrecive uzdahe svoga vlastitoga Duha koji se kod Boga zauzima za svoje svete. On to sluša kao naše uzdahe, one tonove, koji iz kaotičnih disonanca našeg srca i života izvode stoglasnu simfoniju u slavu Svevišnjega.

Iz najnovije knjige
K. Rahnera »O potrebi i blagoslovu molitve«

Sveti Dominik u Bosni

Župa Morančani prostorno je prilično velika. Svake nedjelje služi se sveta Misa, osim u župskoj crkvi, koja je u Morančanima, još na tri mjesta.

Zapadno od Morančana smješteno je jedno od ta tri mjesta, zvano Poljana. Godine 1533. spominje se selo Konjska Poljana, koje najvjerojatnije odgovara današnjem selu Poljana. Ono leži s lijeve strane Jale, istočno od sela Bokavića. U početku turske vlasti ovo selo moglo se ubrajati među značajnija naselja u nahiji.

Na jednoj visoravni smještena je sada mala kapelica 12 : 6 metara. Zanimljiva je davna prošlost te kapele, a posebno je interesantan, ljudski promatrajući, njezin razvoj.

Većina se starijih župljana sjeća god. 1921., kad je izgrađena ova kapelica na privatnom zemljištu jedne pobožne žene. Dominika Piccolotti i njezin muž Antun doselili su se iz Italije koncem prošlog stoljeća i stekli golemo imanje. U ovome krajoliku napravili su svoje domove, u kojima i danas žive njihovi potomci, srasli s tim divnim podnebljem.

Crkva u Morančanima dosta je daleko, pa kad je ostarjela, majka Dominika više nije mogla ići u Morančane. Zato je dala izgraditi na svojoj njivi kapelicu i posvetila je svome nebeskom zaštitniku sv. Dominiku. Tu se ona privatno molila kroz punih deset godina, do 1931., kad je ostavila ovaj svijet u 87. godini života. Njezini sinovi nisu uklonili kapelicu, nego su na njezin spomen, dobroj majci u zahvalu, pozivali svake godine župnika iz Morančana na dan sv. Dominika da služi svetu misu. U početku, kad je izgrađena, kapelica je bila vrlo malena, pa su župnici tu svetu kuću postepeno proširivali do današnje veličine. Kapelu je blagoslovio biskup dr Tomislav Jablanović 24. listopada 1976.

Zanimljivo je da je ovo jedina kapela u Bosni, nazovimo je i crkvicom, posvećena sv. Dominiku. Bog se brine na razne načine, kao i ovdje preko jedne pobožne žene, da je utemeljitelj dominikanaca sv. Dominik, dobio prvi put, nakon šest stotina godina od njihova boravka u Bosni, njemu na čast posvećenu kapelu u Bos. Poljani, filijali župe Morančani.

Još je zanimljivija činjenica da mi, koliko je meni poznato, nemamo u Bosni još ni jednu kapelu, ni crkvicu, posvećenu na čast sv. Ignacija Lojolskog, utemeljitelja reda Družbe Isusove!

Vjernici filijale Poljana drže do svoga zaštitnika sv. Dominika, i u lijepom broju idu na nedjeljnu sv. misu, koja se kod njih obvezatno služi svake nedjelje, i još nekim drugim blagdanima, pa i običnim danima. Vjernici Poljane mnogo znače za cijelu župu, oni su njezina »so« i čine bolji dio u župi Morančani. Ponosni su na svoje starosjedilačke i drevne narodne običaje. Imaju i osnovano folklorno KUD »Mladost«, koje je sudjelovalo i u programu radiotelevizije. Zanimljivo je spomenuti da su baš ovi iz KUD-a duboko religiozni i redoviti posjetioci crkve.

Vjerujem da će i dalje svi ostati vjerni svome narodu, svojoj Katoličkoj Crkvi, i da će biti uvijek ponosni i sretni što u svojoj sredini imaju zaštitnika sv. Dominika, koji će svojim zagovorom učiniti srca tih majki i očeva da budu istinski odgajatelji svoje djece u katoličkom i kršćanskom duhu i slobodi.

Ivan Ravlić

FOLKLORNO KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO »MLADOST« U BOS. POLJANI

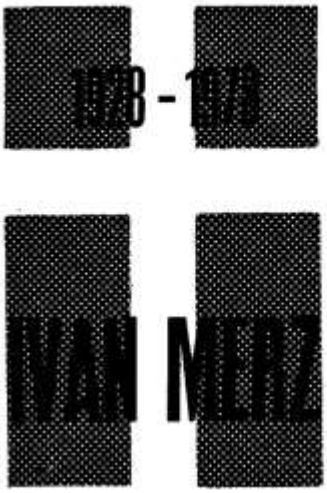

na.« Osim toga Ivan još svakodnevno prisustvuje svetoj Misi, koju prati iz svog velikog latinsko-francuskog misala.

Liturgija je, međutim, bila glavno područje gdje se kretao njegov molitveni život. Njegov prijatelj Dušan Ž. naglašava kako Ivan ne miješa autentičnu (izvornu) molitvu s neodređenim čuvstvima, nego »čvrsto zagovara objektivnu molitvu Crkve namjesto subjektivne, naročito kad se radi o Misi. Jednostavni, ozbiljni, dogmatični i kratki liturgijski tekstovi privlače njegov temperamenat, njegov razum i njegovu vjeru.«

Zato je Ivan i mogao dati u svome članku »Duhovna obnova po liturgiji« načelo »razmatraj dnevno na temelju misala«, koje obrazlaže riječima: »Po liturgijskim razmatranju svaki katolik postaje velik i univerzalan. On ostavlja po strani svoje osobne interese i počinje osjećati što osjeća sama Crkva, taj velebni odraz samog neizmjernog Krista ... Po katoličkoj liturgiji svi ljudi na cijeloj zemlji razmatraju istog dana o istim stvarima i na taj se način učvršćuje svijest o katoličkom jedinstvu svih naroda.«

Antun Bauer

MOLITVA IVANA MERZA

O molitvenom životu Ivana Merza sačuvalo nam se obilje dokumenata, bilo da se radi o njegovim osobnim bilješkama, bilo o svjedočanstvima drugih.

Kako je i što je molio Ivan Merz?

Već u svom dnevniku ostavio nam je divnih molitava koje su nastale u konkretnim životnim situacijama u kojima se našao. Tako na fronti, nakon jednog bombardiranja piše: »O Bože, da sam već kod Tebe! Najbolje bi bilo da plamenom svoga Milosrđa sažgeš parazite grijeha, koji su se uvukli u moju dušu, pa da dobar i svet stupim u Te, ili barem da u životu budem nadahnut svetom radošću i nadčovječjom voljom.«

Kad je već dozrio u svojoj vjeri, kao mladi profesor u Zagrebu ovako opisuje svoj molitveni život, odgovarajući na pitanje jedne ankete: »U jutro razmatram 3/4 sata. Naveče — krunica, ispitivanje savjesti, pripravim materijal za razmatranje slijedećeg da-

IZ OVOGA MISALA I NA OVOM MJESTU U BAZILICI SRCA ISUSOVA U ZAGREBU DR MERZ JE SVAKODNEVNO PRATIO SVETU MISU.

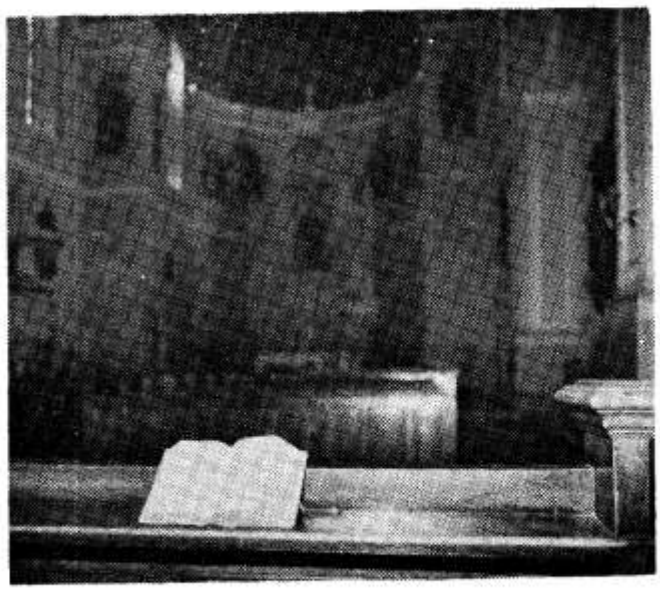

Mama, trebam li mrziti čovjeka koji je ubio moga tatu?

CORETTA KING, SUPRUGA MARTINA LUTHERA KINGA.

Prije koji mjesec (4. travnja) navršilo se punih deset godina otkako je u gradu Memphisu ubijen Martin Luther King, čovjek koji je šezdesetih godina našega vijeka budio savjest Amerike, tražeći u duhu evanđelja slobodu i ravnopravnost za svoju braću crnce. Živio je u svijetu rasne diskriminacije, mržnje i nasilja i kao baptistički pastor propovijedao je ljubav i izmirenje. Kao vođa nenasilnog otpora za poboljšanje rasnih odnosa tražio je od svih koji su mu se željeli pridružiti da obdržavaju slijedećih deset zapovijedi:

1. Svaki dan razmišljati o životu i nauci Isusa Krista.
2. Ne zaboraviti da nenasilni pokret traži pravednost i izmirenje, a ne pobjedu.
3. Govoriti i raditi u duhu ljubavi jer Bog je Ljubav.
4. Moliti se svakog dana da se Bog posluži tobom da svi ljudi dođu do slobode.
5. Žrtvovati osobne želje za slobodu svih ljudi.
6. Biti uljudan prema prijatelju i neprijatelju.
7. Nastojati da stalno služim drugima i svijetu.
8. Suzdržavati se od svakog nasilja šake, jezika i srca.
9. Težiti za duhovnim i tjelesnim zdravljem.
10. Slijediti upute pokreta i vođa demonstracije.

Svojim programom i stilom rada postao je Martin Luther King ubrzo poznat izvan američkog kontineta, o čemu nam svjedoče bezbrojna međunarodna odlikovanja i dodjela Nobelove nagrade za mir 1964. godine. Na vrhuncu svoje slave znao je sebi reći: »Drži se u pozadini, Martine, a Boga stavi u prvi plan, pa se ne boj. Ne zaboravi da si ti kanal Evanđelja, a ne vrelo!«

Dok su ga jedni veličali i divili mu se, bilo je i takvih koji su ga progonili i tražili njegov život. Iz dana u dan živi u smrtnoj opasnosti, od prijatelja izdan, optužen da je komunist, zatvaran preko dvadeset puta, kuća mu je bila bombardirana u više navrata. Na rubu sila mollo je Gospodina: »Gospodine, mislim da se borim za pravednu stvar. Ljudi gledaju u me kao u svog vođu. Pojavim li se pred njima bez snage i odvažnosti, klonut će. Ne mogu dalje. Zapao sam u situaciju iz koje sam ne mogu izaći.« »U taj tren«, primjećuje Martin, »osjetio sam Božju blizinu kao nikad prije. Bilo mi je kao da čujem nutarnji glas koji me sokoli: »Ustani za pravdu; ustani za istinu, i Bog će uvijek biti na tvojoj strani.«

Ojačan snagom Božjeg poslanja, pođe Martin da mijenja svijet silom Kristove ljubavi. Govorio je: »Mi moramo svoju braću bijelce ljubiti bez obzira na to što nam čine... Mi patimo, ali ne želimo da i drugi pate. Ne smije biti pobijeđenih, već samo izmirenih. Možete nam činiti što hoćete, ali mi nećemo prestati ljubiti vas. Možete doći u naše kuće, izvući nas iz naših kreveta i isprebijati nas — nećemo prestati ljubiti vas. Možete baciti kamenje na nas i kod demonstracija iz zasjede pucati u nas — nećemo prestati ljubiti vas. Možete izbaciti našu djecu iz svojih škola, i ako ih ponovno pošaljemo — na što imamo pravo — možete ih izmlatiti na mrtvo ime — nećemo prestati ljubiti vas. Samo onda ako vas uvijek budemo ljubili pobijedit ćemo vas i postići svoj cilj, jer ljubav je jača od svega.«

Dok je 1958. godine dijelio svoje autograme, zabila mu je duhovno bolesna žena Isola Curry nož u grudi, i kad je u bolnici nakon operacije došao k svijesti, bile su mu prve riječi: »Ta žena treba pomoći.

Nije odgovorna za silu koju mi je nanijela. Nemojte joj ništa činiti, ne izvodite je pred sud, spasite je!« Nakon atentata na predsjednika Kennedyja 1963. godine reče svojoj ženi Coretti sav potresen: »Tako će se i sa mnom dogoditi. Kažem ti, ovo je bolesno društvo.«

Iako je Martin gledao smrti u lice svaki dan, nije se bojao ni povlačio. Bio je uvjeren, da čovjek koji nije našao nešto za što bi bio spreman dati svoj život, ne vrijedi da živi. Dva mjeseca prije svoje smrti drži govor, u kojem pravi bilancu svog života i sluti svoju smrt. »Svi mi mislimo katkad na onaj dan koji će nas svesti na zadnji zajednički nazivnik života, a ime mu je smrt. Tu i tamo mislim i ja na svoju vlastitu smrt i na svoj pokop. Ta me misao ni najmanje ne plaši. Pitam se: 'Šta bih htio da se rekne tom prilikom?' To prepuštam vama. Bude li netko od vas prisutan kad dođe moj dan, ne bih želio dugi pokop. Bude li netko držao kakav govor, recite mu nek ne govori dugo. Nekad se pitam što bih želio da se kaže. Recite im nek ne spominju da sam dobio Nobelovu nagradu za mir, to nije važno. Recite im neka ne spominju da imam tri stotine ili četiri stotine odlikovanja, to nije važno. Recite im neka ne spominju gdje sam i na kojim školama učio. Htio bih da tog dana netko rekne: 'Martin Luther King mladi nastojao je dati svoj život za druge'. Htio bih da netko rekne: 'Martin Luther King mladi nastojao je ljubiti svog bližnjega!' Htio bih da vi tog dana možete reći da sam u pitanjima rata nastojao biti na pravoj strani. Htio bih da vi tog dana možete reći da sam nastojao gladne nahraniti. Htio bih da vi možete reći da sam nastojao gole zaodjeti. Htio bih da vi možete reći da sam nastojao ići k onima koji čame u tamnici. Htio bih da vi kažete da sam nastojao ljubiti čovječanstvo i služiti mu. Ako budete govorili da sam se borio, onda recite da je to bilo za pravdu, za mir i za pravo. Ništa drugo nije važno. Neću iza sebe ostaviti nikakav novac. Neću ostaviti ni lijepe ni skupocjene stvari života. Ali htio bih ostaviti angažiran život. To je sve što bih danas htio reći. Mogu li nekom na svom putu pomoći, mogu li nekog riječju ili pjesmom razveseliti, mogu li nekog upozoriti da je na krivom putu, onda moj život neće biti uzalud. Mogu li kao kršćanin vršiti svoju dužnost, mogu li donositi svijetu spasenje, mogu li naviještati Radosnu vijest Gospodnju, onda moj život nije bio uzalud.«

Dvije godine nakon ovog govora, 4. travnja 1968., u dobi od 39 godina bio je ubijen Martin Luther King. Nakon atentata upitala je Martinova kćerkica Yolanda svoju mamu: »Mama, treba li da mrzim čovjeka koji je ubio moga tatu?« — »Ne, zlato, tvoj tata ne bi to htio«, odgovorila je mama Coretta.

TO SU DJECA POKOJNOGA CRNAČKOGA VOĐE KOJIMA JE NJIHOVA MAJKA ZABRANILA MRZITI UBOJICE NJIHOVOGA OCA.

nade i poticaji

Rubriku uredio: ŽARKO BRZIĆ

MISA U OČIMA PAULA CLAUDELA

Jedan od najvećih pisaca našeg vremena, Francuz Paul Claudel, koga neki nazvaše Danteom ovog stoljeća, nakon svoga obraćenja duboko je doživljavao euharistiju, u kojoj se uprisutnjuje otajstvo muke, smrti i uskrsnuća našega Gospodina. Evo njegove intimne ispovijedi!

— Sve sam nedjelje proveo u crkvi Notre-Dame. Išao sam tamo i pod tjednom što sam češće mogao. Sveta drama preda mnom se razvijala sa sjajem koji je nadilazio sva moja maštanja. Ah, to ne bijaše više jezik pobožnih knjiga. To bijaše najdublja i najveličanstvenija poezija, najuzvišenije stvarnosti koje su se ikada povjerile ljudskim bićima. Prizor mise nije me mogao nikad zasititi i svaka se svećenikova kretnja duboko ucijepila u moj duh i u moje srce. Molitva časoslova za pokojne, jutarnja na dan Božića, prizori drame Velikog tjedna, uzvišeni napjev uskrsnog hvalospjeva uz koje mi se najopojniji akcenti Sofokla i Pindara čine dosadnim, sve me to ispunjavalo strahopoštovanjem, veseljem i zahvalnošću, kajanjem i obožavanjem. Malo-pomalo, lagano i mučno, sve je jasnijom postajala u mom srcu misao da su umjetnost i poezija također božanske stvari, ali tjelesne radosti ne samo da im nisu neophodno potrebne, već im, naprotiv, nose najveće štete . . .

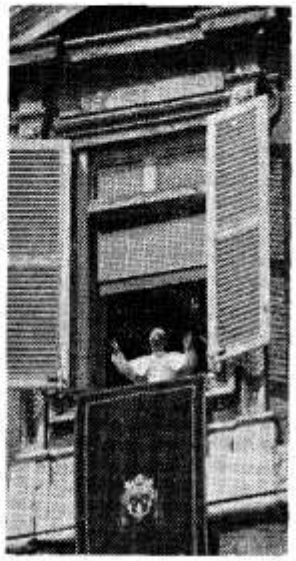

ISUS I DJECA

Pod tim naslovom hrvatski književnik Fran Mažuranić donosi jednu krasnu crticu s veoma ozbiljnom porukom:

— Isus u slici djeteta, na prosjačku obučen, sjedi pokraj puta, ispitujući ljudska srca. Dječica idu iz škole i prolaze pokraj njega, a on njima pruža ruke: »Darujte me simaha. . . Udijelite gladnom siromahu. . .« Prvo ga dijete čuje, maši se za torbicu pa izvuče komad kukuruznog kruha. I stade ga veselo jesti. Drugo dijete izvadi iz torbice dobar komad bijelog kruha i pruži ga Spasitelju govoreći: Uzmi! Ja nisam gladan.«

Malo kasnije približi se još jedno djetešce Isusu, a Isus i

Drukčije ne ide

Procvjetali ljiljan —govoraše Isus Krist — divniji i ljepši od Salamona u slavi i mudrosti njegovoj. Ne živi čovjek o hljebu, nego o riječi iz usta Božjih. Udari li te tko kamenom, ti njega kruhom. Ljubi bližnjega kao samoga sebe . . Evo to je, što čovjek, što svaki čovjek može znati.

A. G. Matoš

prema njemu pruži ruku. Dječak se zaustavi, zagleda se u Isusa pa mu reče: »Ti si gladan, a ni ja nisam sit. Ali je u mene, hvala Bogu, nešto kruha. Podijelimo ga.«

Tada izvuče iz džepa komadić crnog kruha što mu ga je sirota mati dala i pruži polovicu Isusu, veleći mu: »Uzmi, brate.«

U taj čas se Isus preobrazi. Blagoslovi dijete i reče: »Sjedi kod mene, dijete moje. Jer ne mora biti uvijek opak koji ne daje, niti mora biti uvijek dobar koji daje. Ali onaj koji je i sam gladan, pa dijeli kruh svoj s bližnjima, doći će sa mnom u kraljevstvo nebesko.«

ČUDOTVORNE SNAGE

Profesor dr Milan Marković raspravlja u »Pravoslavlju« o vrlo suvremenom problemu: koliko vjera znade utjecati na čovjekovo zdravlje. Evo nekih tvrdnja iz pera stručnjaka:

— Kršćanska Crkva upućuje i najtežeg bolesnika da se obrati Bogu svojim iskrenim molitvama za spasenje. Pomoć će mu doći. On je u Božjim rukama. U svojem iskrenom pokajanju privući će milost Božju. Štoviše: otvoreno *ispovijedanje svećeniku* ima jako umirujući učinak. Mnogobrojni su takvi primjeri. Čudotvorne su ove snage...

Poznato je iz suvremene literature kako se izvjesna grupa liječnika u Švicarskoj moli Bogu zajedno s bolesnikom s uspjehom u naročito teškim slučajevima. Ta čudotvornost jest prirodna. Bog prašta iskrenim pokajnicima. Duša se čovjekova okrepljuje i smiruje. A kao takva oslobađa se i bolova. Svi znamo da uznemirena duša stvara mnoge poremećaje (psihosomatske). A isto tako naročiti strah od smrti. Međutim, vjera u Boga, uvjerljiva molitva, dovodi do smirenja, u optimističko osjećanje ozdravljenja, u porast nove snage, koja stiče ljekovitu moć, koju bolesnik osjeća i s kojom se liječi često puta mnogo bolje nego s medikamentima. Tu leži i Kristova duhovna snaga, čiji zraci čine ogromna, iznenađujuća izlječenja.

NAJBOLJI LIJEK

Djevojčica Ana Frank, za vrijeme nacističke okupacije skrivena u tajnom skloništu jednog potkrovlja u Amsterdamu, piše u svom potresnom »Dnevniku« sa zadivljujućom hrabrošću ove misli:

— Gledala sam i kroz otvoren prozor, preko prostranog Amsterdama, preko svih krovova i dalje do obzorja, tako blijedo plavog da je bilo teško vidjeti crtu koja ga razdvaja. »Dokle god postoji ovo — razmišljala sam — a ja mogu živjeti i to gledati, ovo sunce, ova nebesa bez oblaka, dokle god to traje, ne mogu biti nesretna.«

Najbolji lijek za one koji su uplašeni, usamljeni i nesretni *jest izići van, nekamo gdje mogu* biti posve sami s nebom, prirodom i Bogom. Jer samo tada čovjek osjeća da je sve kao što treba biti i da Bog želi vidjeti ljude sretne usred jednostavne ljepote prirode. Dokle god to postoji, a sigurno će uvijek postojati, znam da će uvijek biti utjehe za svaku tugu, ma kakve okolnosti bile. I čvrsto vjerujem da u svim nevoljama priroda donosi utjehu... Sva bogatstva mogu biti izgubljena, no ona sreća u tvom srcu može biti samo prekrivena velom, a ipak će ti donositi sreću dokle god živiš. Dokle god možeš bez straha gledati nebo, dotle znaš da si iznutra čist i da ćeš naći sreću ...

ALDO MORO JE SIMBOL KRISTOVOG KRIŽA I KRISTOVOG PUTA KOJIM SE OTKUPLJUJE DANAŠNJE ČOVJEČANSTVO.

Lea u plavoj haljini

— Nevjerojatno je kako u pojedinim zgodama ljudi mogu brzo ili možda samo na čas zaboraviti neimaštinu, tugu, suze, bol i ... rat, fronte gdje su ostali toliki, nikad vraćeni ... sinovi, muževi, mili i dragi! Koliko uzdaha ostane u zraku koliko tuge u srcu, ali — kad muzika u svatovima zasvira, ples, pjesma sve zasjeni. Sve se pretvori u oblak veselja, koji se nad svima uskobelji kao stražar, ne puštajući u to mnoštvo nikog tko bi mogao narušiti i pomutiti veselje. Sva tužna sjećanja kao da su ostala zaključana kod kuće u tajnim pretincima ormara ...

Takve su me misli podilazile u svatovima rodnog mjesta, u svatovima jednog rođaka. Sjedio sam sam na klupi, pušio svoju cigaretu, dok je muzika u oštrom ritmu svirala mađarski »čardaš», a gosti copotali nogama, pljeskali rukama. Podcikivanje punilo je prostor vriskom i »huškanjem«.

Moje bi se razmišljanje jamačno bilo proteglo do svršetka plesa da me nije zapekla žeravica »čika« od cigarete, te sam se trgnuo, povukao još jedan dim i počeo pažljivo gasiti cigaretu, gledajući pepeo u pepeljari ... Iznenađeno sam u sebi pomislio:

— Gle, pa čovjek sliči na cigaretu! Zapališ je, ona počne gorjeti, izgarati i pri tome izgaranju izgleda kao da je oživjela. Postaje sve manja i na koncu ... prah i pepeo. Pa i čovjek: u početku mrtva tvar, ali kojoj Bog zapaljuje život, gori godinama, izgara i ...? Prah i pepeo. Ali!? Trgnuh se. Taj će pepeo jednog dana oživjeti, skupit se po Božjem naređenju i On će ga nanovo ožvijeti ... Da, uskrsnut će ...

Iz razmišljanja me ovaj put trgnu glas, tako naglo i takvim riječima da mi je ruka koju sam digao do pepeljare ostala u zraku:

— O, velečasni, kako si?

Podigoh oči i ugledah pred sobom žensku srednjih godina u plavoj haljini. Pružila mi je ruku i polusmijehom upitala:

— Ne poznaješ me?

Mislima se vratih brzo u prošlost, kopkah po uspomenama, ali niotkuda iskopati to lice. Zato brzo odvratih:

— Ne, ne poznajem vas. Pa i tko bi zapamtio sva lica s kojima se do sada sretoh?

Neznanka me, primjetno zbunjena, pogledala i reče: Ja sam Lea! Ne zamjeri što sam tako prišla k tebi!

— O, sada znam. Ti si, Lea? Toliko godina ... Daj, sjedni da porazgovaramo — odvratih začuđeno.

Sjela je meni sučelice i dok smo se namještali, a ja razmišljao kako da nastavim razgovor, glazba je prekinula svirku i ples. No tada se začuje na sve strane vika razmahanih svatova:

— Još, još!!!

Netko je prišao stolu, bacio novac pred muzikante i oni još jače zasviraše. Ples se nastavio. I naš razgovor.

— Daj, Lea, pripovijedaj o sebi! — nagovorih je.

Ona me pogleda velikim plavim očima i reče: — Znatiželja?

— Ne, ni govora! Zanima me samo jedno: kako si u životu, u gradskoj vrevi i tolikoj iskvarenosti prošla ti, neiskusno dijete sela? Tako su često porazne sudbine neiskusne djece naših dragih sela. To me zanima. Što imaš od toga gradskog života? Je li ti pružio što si očekivala, Lea? Budi iskrena!

— Porazne sudbine, rekao si pravu riječ ... Ta sjećaš se da smo išli zajedno u pučku školu, u isti razred. Ti si pošao dalje, a ja sam ostala do 16. godine kod kuće. Ali kako

sam bila nezadovoljna, protiv volje roditelja, a u dogovoru s jednom rođakinjom, koja je živjela u gradu i našla mi posao, ostavila sam sve i pošla u grad, k njoj. Našla mi je mjesto u kuhinji jedne krasne restauracije. Pomagala sam kuharicama. Bila sam razvijena, ljepuškasta djevojka i »šef« je primijetio moju skladnost, moju bistrinu, neku vrst prirodne finoće i gotovo neprimjetno spremao me za »kelnericu«. Nakon godinu dana ja sam počela posluživati goste. I što da ti tajim: dopadalo mi se kad bi se gosti nekako uljudno nasmijali, kad bi me koji od njih nježno uhvatio za ruku. A »šef« je sve pratio i jednog dana pozvao me u kancelariju i rekao:

Lea! Ti si fina, dobra, uslužna djevojka! Preći ćeš na posao pospremanja soba za goste. U sve će te uputiti »glavna za sobe«. Budi i dalje uslužna i sve udovolji gostima. Plaća ti se od danas povisuje.

— Plaća? Znaš li ti što je to značilo za bivše Jugoslavije i za vrijeme rata pogotovo? Ali ni pomišljala nisam na koji ću način morati sve to »otplaćivati«...

Izvadila je cigaretu, zapalila i zašutjela. Sagnula je pri tom glavu i kao da je jedna topla suza pala u pepeljaru, koju je privukla k sebi. Je li to bila suza kajanja ili razočaranja nad ljudima ili nad samom sobom...? — Šutnja...

— Mama, mogu li se još igrati s djecom? . začujem glas dječaka, koji je već Leu držao oko vrata, a nevinim očima promatrao mene i moj ispitljiv pogled. Trgla se i doista: njezine su oči sjale u suzama. A tada reče:

— Najprije lijepo pozdravi! To je velečasni. Mi smo drugovi iz školskih dana, dok sam ja bila malena kao ti sada!

Dječak na brzinu izgovori »Hvaljen Isus«! i dobivši odobrenje, jurne k djeci.

— Eto, idemo do kraja, jer ti govorim kao svećeniku i drugu koji ima prilike ući u dubine duša i shvatiti tajne tih duša... Dogodilo se i ja sam zanijela. »Šef« je to brzo primijetio i silio me na pobačaj. Kad je to saznala i moja rođakinja, povukla je isti zločinački potez — pobačaj! A u meni se kidala duša! Što učiniti? Jer kao da sam iz sebe, iz svoje nutrine čula moleći zov nepoznatoga: »Mama, ne, ne...« I kad nisam pristala na njegov zahtjev, otjerao me. Rekla sam rođakinji što se dogodilo i ona me izbacila na ulicu. Srećom, imala sam novaca i našla stan... Rat je prohujao, mali se rodio, rastao i ja sam po nekoj sreći našla namještenje u jednoj tvornici, gdje i danas radim. Susjeda kraj moga stana je dobra žena penzionerka. Ona se brine za malog dok sam ja na poslu. Dobra žena, puna vjere. Vjeruješ li — i pri tom mi se zagleda duboko u oči kao da želi nešto pročitati — da mi je ta dobra žena vratila vjeru u Boga i vjeru u život..? Ne u ljude!

— Lea, vjerujem! Vjerujem zato, jer se Bog i ljudima služi da nam olakša križ života, da nas podigne na novi život, da osjetimo ponekad već na zemlji kako će biti divno uskrsnuće, na koje će nas pozvati Bog!

— Hvala ti, jer ti si prvi kome sam otvorila posve vrata duše, da uđe u tajnu moga života...

Zašutjela je i tada vidjeh da je pala druga suza, ali ne u pepeljaru, nego na čisti stolnjak pred nama. Da je tješim? — Nekad je dobro da se ista tuga dva put proživi, ali bez udaraca života. Čovjek postaje čišći i jači... pomislih u sebi. Mjesto toga upitah:

— Čuj, Lea, kako je malome ime?

— Zdravko! — odgovori i pogleda me kao da želi vidjeti djelovanje na meni.

— Divno! Čuj, ne podsjeća li te njegovo ime na jednu riječ od koje bi to ime moglo vući svoj korijen, na riječ koja bi bila izgovorena jednoj velikoj ženi u povijesti ljudi?

Upitno me pogleda kao da se nečega prisjeća i s neobičnom toplinom izgovori: — Marija?

— Da, Lea, pogodila si. Lea, ti si majka i Ona je Majka, i to ne samo Isusa Krista nego i naša! Prošla si svoju Kalvariju i prolaziš. Ti si jaka žena. Čuvaj dijete, bdij, da doista ostane »Zdravko« za čitav život. Bog je uz tebe, ali i Marija, koja veoma dobro razumije svaku ljudsku Kalvariju.

— Budi siguran da hoću! Jer ljudi su me upropastili, a Bog me podigao. Bude li potrebno, noktima ću i ovim rukama braniti dijete, da ga ljudi-hijene ne upropaste. Vidiš, ovim rukama...!

Podigla je ruke i na njima sam opazio duge i oštre nokte.

Muzika je prestala svirati. Ljudi oznojeni, razbarušene kose, vraćahu se na svoja mjesta. A ona, Lea u plavoj haljini, ostavi me da potraži Zdravka... Tajnu njezina života zakopao sam duboko u dušu. Tajnu, u koju se, srećom i zaslugom dobre vjernice, natrag ušuljao Bog i tu ostao...

Aco Vidovečki

SUNČANA ZRAKA

Ovoga proljeća grupa mladih iz nekoliko zagrebačkih župa izvela je u Zagrebu musical »Sunčana zraka«. Tekst je napisao Krešimir Petrić a glazbu Marijan Smiljanić. Musical obrađuje temu euharistijskog slavlja. Kroz zanimljivu fabulu iz suvremenog gradskog života autori nam s glazbom i riječju pokazuju koju ulogu treba igrati euharistija u našem svakidašnjem životu: treba nas sve sjedinjavati u veliku Božju obitelj. U izvedbi sudjeluje dvadesetak izvođača: djeca, mladež i odrasli. Scenografija je posebno projektirana za ovu priliku a prikazuje svemir koji izranja iz mraka u jednom bljesku sunčane zrake koja predstavlja Božju ljubav.

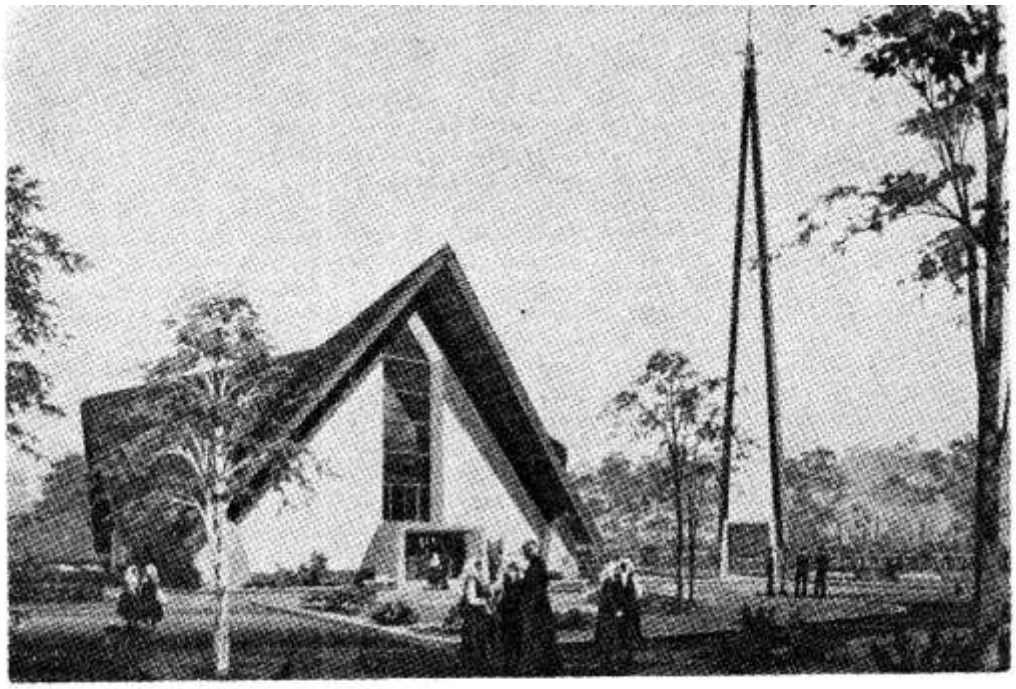

NOVA CRKVA KOJA JE SAGRAĐENA U GAREVCU, ZAUZIMANJEM ŽUPNIKA PREČ. MIJE THONA, JEDNA JE OD NAJVREDNIJIH ZGRADA SAGRAĐENIH U BOS. POSAVINI U ZADNJE DOBA.

MJESEC JE KOLOVOZ MJESEC HODOČAŠĆA PREMA VELIKIM MARIJANSKIM PROŠTENIŠTIMA. OVAJ SE MLADI OTAC VJEŠTO SNAŠAO KAKO BI I DRAGI SIN MOGAO »HODOČASTITI«

glasnikova priča

Izgubljeni osmijeh

1.

I toga popodneva grad je ležao obavit maglom, pomiješanom sa smogom, kojega je u ovo doba godine u gradskim prostorima bilo više nego obično. Visoki neboderi stajali su ponosno dominirajući gradom, priječeći pogled prolaznicima da ga bace u nebeska prostranstva. Ljudi su, kao i obično, prolazili pored njih, noseći sa sobom žamor u nepovezanu govoru i tolika raznovrsna pitanja svakodnevice, pa i pitanja životnih nedorečenosti. Neboder M5 toga dana bio je kao i svi ostali obavit gradskim dahom i nekom neprijatnom atmosferskom sjetom. Pored ulaza u nj stajala je starica oronula od godina i životnih putovanja, zamišljena pogleda, koji se veoma dobro ocrtavao na ukočenim crtama izbrazdana lica.

U rijeci prolaznika koja se ulicom jednostavno slijevala kretala se dostojanstveno i odmjereno i jedna redovnica, noseći u sebi sliku svijeta, ponešto različitu od one koja se mogla dobiti iz žamora prolaznika. Spazivši je u toj povorci prolaznika, starica je napustila prazan prostor pred neboderom i pošla ususret sestri: »Sestro, sestro . . .!« Gubio se taj staričin glas u gradskoj buci kao neko daleko dozivanje zalutalih pastira u šumskim prostranstvima, ali se njegov sadržaj ipak mogao zaključiti. Sestra se na to neprimjetno okrenu, tražeći pravac odakle je taj zov dolazio, ne vjerujući sama sebi da bi je netko u tom općem gradskom metežu na takav način zaustavljao. Starica je mučno povlačila korake naprijed, dajući im čitavim pokretima tijela užurbanost.

— Molim te, sestro, hoćeš li mi pokazati put na željezničku stanicu?

— Vrlo rado. I sama idem na kolodvor, s blagim osmijehom potvrdi sestra.

— Oh, Bog te pomogao, ćeri, kad si tako dobra!, reče starica s drhtajem u glasu i tračkom blještavila u zamagljenim očima.

— Vi niste odavde?, priupita je sestra, rekavši to bez posebnog razmišnjanja — samo tako da se nastavi razgovor.

— Nisam! Iz M., pola dana vožnje odavde.«

— Sigurno imate nekoga ovdje?

— Sina, snaju i dvoje unučadi.

— I nitko vas nije mogao ispratiti do željezničkog kolodvora?

Starica se zamisli na taj upit, riječ joj za trenutak zastade u grlu, oči poprimiše čudan sjaj: »Nije me čak mogao ni primiti! Kada me je ugledao, rekao je: 'Danas te ne mogu primiti, znaš imam neke goste na ručku. Što bi mi oni rekli kad bi im kazao da si mi ti majka? Živ više ne bih mogao u njihovo društvo. Idi . . . dođi drugi put . . . kasnije . . .!« Rekla je to mučno, teško u naprezanju i dalje nije mogla. Modre usne podrhtavale su od toga nemira i ocrtavale čitavo njezino bolom obavijeno biće.

— Ima li veće muke nego kad se sastanu starost, samoća i neimaština? Četiri sina u kratkom vremenu zaputiše se na četiri strane svijeta. Odlazili su lagano i brzo poput latica kad otpadaju od cvijeta. Stari je nestao u ratnom vihoru, a oni jedan po jedan, kako su priraštali, tako su i odlazili. Matan je otišao na škole, Ilija na rad u Njemačku. Nikola je potražio sreću u Kanadi i tamo ostao. Ivan plovi negdje morima i od dana odlaska nije se više nikad ni javio. Bog zna da li je i živ.

— Ah . . . , izvi se dubok uzdah iz staričina bića dok je naokolo prelazila pogledom po visokim neboderima.

— Što se može, valjda je to volja Božja? A morali su otići. Nije se više moglo živjeti na onoj neplodnoj i škrtoj zemlji, u koju se toliko davalo žuljeva i znoja, a ona je još škrtije rađala, samo toliko da se umre od gladi. Kao što su mnogi iz sela otišli u tuđe krajeve za kruhom, i oni su morali. A što se mene tiče, ja sam već na izmaku. Kroz čitav sam život patila, pa mogu još i ovo malo, naučila sam. Neka samo njima bude dobro. A što mi se ne javljaju, sigurno imaju dosta posla i ne stignu. Neka se bore, treba im. Matan je školarac, doktur i razumim ga. Ja sam seljanka i nikad nisam bila u gradu i kod gradske gospode. Gradski čovjek zah-

tijeva da se u njemu kreće, ponašaš i odijevaš gradski. Gdje ću ja u ovoj seoskoj, staroj i zamazanoj odjeći u njihovo društvo ...

I ponovno se tračak vedrine pokaza na staričinu čelu, koje je bilo prilično naborano dok je ovo pričala. Pred njima je već dominirala velika kolodvorska zgrada, koja je ličila na kakav mravinjak negdje u polju. Sestra joj na rastanku pruži ruku, rekavši joj: »Želim vam da vam se sinovi što prije vrate na ono ognjište pored kojega su proveli lijepu mladost uz roditeljsku ljubav i toplinu rodne grude.«

— Fala, sestro. Dijele nas daljine i vremena. Možda se ipak jednom vrate ...

2.

Vlak je krenuo, noseći sa sobom mnoge putnike i još više njihovih osobnih želja, maštanja, lijepih i teških trenutaka, koji se neizmjenično ponavljaše i još se uvijek ponavljaju u svakom hodu, samo što je u njemu sadržano više onih bolnih, teških, drhtavih. U te okvire bile su smještene i staričine misli; one nekad iz davnih dana kad bijahu svi na okupu, i ovih sada, otkako ih imperativ života razdvoji. Njezine misli plovile su vremenima i prostorima, spajajući u njima realnost i želje prošlosti i sadašnjosti da bi sutra sinulo i u njezinu roditeljskom biću sunce radosti, toliko iščekivano.

»Što da iznosim drugom kako mi je? Jadikovati ne pomaže. Ne mora nitko znati kako mi je. Imaš svoje, a kao da ih i nemaš. Svakodnevno očekuješ neće li se negdje na putu pojaviti lik kojega od njih. Kako su teška iščekivanja! Staze kojima su nekoć prolazili, zarasle su, a uspomene djetinjstva, koje su ponijeli sa sobom, možda i zaboravljene. Matana sam vidjela, ali me nije prepoznao. Vrata njegova stana za mene su ostala zatvorena jer se stidio reći svojim prijateljima da sam mu majka. Današnja majka i ona iz dana njegova školovanja očito nemaju ništa zajedničko ... Zar Ilija, Ivan i Nikola nisu mogli naći vremena da obiđu staricu koja još uvijek živi na onoj istoj grudi na kraju sela gdje i oni spoznaše život i odakle se zaputiše u svijet? Ne trebaju mi ništa nositi, majka je svega sita. Željna sam njihovih lica, koja bi u ovu iscrpljenu dušu povratila osmijeh i vedrinu, jer se s njihovim odlaskom i on lagano gasio da bi onda posve nestao.

3.

Jednog sunčanog proljetnog popodneva, dok je vani sve bujalo od života, u kancelariju župskog ureda ušao je moj školski kolega Matan P., koji je iza sebe imao već nekoliko godina liječničkog iskustva. Poslije toliko godina, otkako su nas različiti životni pozivi odveli na različite strane, bio je to topao prijateljski susret. Kao uvijek, i sada je izgledao veoma uglađen, s crnom kravatom, ali veoma potišten i mislima negdje daleko. Nakon razmjene pitanja koja su uobičajena prigodom rijetskih susreta kao što je ovaj, zapitah ga:

— Matane, vjerujem da si se lijepo snašao u životu i da si našao sebe u pozivu o kojem si toliko sanjao još od ranih školskih dana?

— Da, u početku mi je bilo divno, ali neki nemir uvukao se u moje biće i od tada sam stranac i sebi i svijetu ...

— Ti si uvijek bio idealista. Poznajem te veoma dobro, a za takve nema ništa strano pod ovim podnebljem, pogotovo u njima samima, što bi ih moglo izbaciti iz njihovih životnih smjernica.

— Iskreno ti velim, potvrdi to prilično hladno i sjetno, duhom negdje daleko izvan vremena i prostora u kojem se nalazismo. Majka mi je umrla prije nekoliko mjeseci i od tada je nemirom prožet svaki dah mog života. Umrla je u samoći, vjerujem od tuge. Neki čudni i tajanstveni glas me progoni jer nisam odgovorio svojoj sinovskoj zadaći. Zanijekao sam svoje sinovstvo pred majkom u trenutku kad sam joj bio najpotrebniji. Onda kad ona više nije mogla ići sama kroz život, trebao sam joj pružiti sinovsku ruku i povesti je dalje, a ja sam odbio.

Došla je pred vrata moga stana, a da nisam na njezinu licu prepoznao lik žene, majke i mučenice, po čijim žuljevima rukama i besanim noćima što ih je provodila u radu kod seoskih gazda ja danas jesam ovo što jesam. Jednostavno sam je, bez ikakva razloga, pogazivši sva pravila uljudnosti i sinovstva, vratio s kućnog praga: »Zašto si došla u tako zamazanu odijelu, i to baš sada? Ne mogu te primiti, idi ... dođi drugi put ...« A ona je bila, kao i prije, tako i sada ista, s istim osjećajima, željama i nadanjima. Prijateljima sam rekao dok su objedovali da je bio jedan prosjak ...«

Tu je zastao, oborivši pogled tražeći negdje predmet na kojem bi smirio čudno titranje zjenica i na nj jednostavno prelio svoj nemir ...

Marko Cvitkušić

Svjedočanstvo vjere kršćana Latinske Amerike

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

»Crkvi Latinske Amerike stvorio je Duh Sveti vlastitu fizionomiju i dao joj specifičan poziv. Stvarno siromašna, misijska, pashalna, Crkva je lišena svake ljudske moći, a odvažno sudjeluje u oslobađanju čitava čovjeka i svih ljudi.« Tako je samu sebe preko svojih biskupa na konferenciji u Medellinu definirala Crkva Latinske Amerike. Ta i takva Crkva mora pružati snažno svjedočanstvo vjere i očitovati misijski žar, dinamizam. Za to dvoje molimo ovaj mjesec u našoj misijskoj nakani.

Njezin se misijski [illegible] prema mišljenju latinskoameričkih biskupa mora očitovati u promicanju čovjekova dostojanstva i njegova potpunog oslobađanja od svega onoga što je protiv pravâ njegove slobode. Kad je riječ o Latinskoj Americi, onda se mnogo govori o teologiji oslobođenja, o promicanju društvene pravde. Ako se to ne shvati ispravno, onda uvijek postoji stvarna opasnost da se Božje kraljevstvo pobrka s jednostavnim napretkom narodâ. Zato je veoma važno pratiti poruke latinskoameričkih biskupa, koji su kao pastiri duša nasljednici apostola i najpozvaniji i najkompetentniji da vode svoju mjesnu Crkvu. Njihove su riječi i upute važnije od onih raznih demagoga i glasnogovornika i u samoj Latinskoj Americi i izvan nje.

Kad je riječ o čovjekovu oslobođenju, onda, to znači specijalnu religioznu aktivnost Krista i Crkve, koja doživljava svoj vrhunac u vazmenom otajstvu — muci, smrti i uskrsnuću Isusa Krista — a koje ide za oslobođenjem čovjeka, čitava čovjeka, od korijena grijeha i od ropstva što proizlazi iz grijeha, tako da čovjek može postati novo stvorenje u Duhu Svetom. Riječ je, dakle, o nadnaravnoj akciji, a ne o pukoj socijalnoj skrbi, koja iako u sebi i vrijedna i čovjeku potrebna, ne može dati ono što daje Krist spasitelj.

Iz logike evanđeoske ljubavi latinskoamerička Crkva je shvatila da joj je glavna misijska zadaća naviještanje Evanđelja siromasima. Baš oni su najviše potrebni ljubavi. Glasoviti nadbiskup Helder Camara kaže: »Kakva li nas preplavljuje radost u onim mjestima gdje su potlačeni, ti robovi modernog razdoblja, bez prava i bez glasa, živa Kristova prisutnost! Koje li radosti moći naviještati Evanđelje siromasima! Ne vidimo li siromaha koji nam daje znak i zove nas kao što je onaj Makedonac zvao Pavla?«

Latinskoamerička Crkva će najbolje ostvarivati svoj misijski poziv i očitovati misijski žar i dinamizam propovijedajući siromasima, služeći im, boreći se za njihova prava, pa makar u tome radu morala davati i mučenike promicanja vjere i pravde, kao što ih je već i dala u isusovcima ocu Ivanu Penido Burnieru, ubijenom 11. 10. 1976. u Brazilu, te ocu Rutiliju Grande Garcia, ubijenom 12. 3. 1977. u El Salvadoru, pa i u nekim drugima. Vjerujemo da će njihova krv po zakonu rasta Kristova kraljevstva biti sjeme novih kršćana, novih misijskih zvanja. Na sve to mislimo dok budemo molili na ovu lijepu i važnu misijsku nakanu. Ta misao i molitva neka i nas odgajaju da se kao kršćani uključimo u stvaranje novoga poretka po Evanđelju Isusa Krista.

Josip Antolović

Mala vojska prvopričesnika

U OVOJ STRAŠNOJ VRUĆINI OD 40 STUPNJEVA NAJLJEPŠE JE UZ HLADNU VODU

Otac Ante poslao nam je ovaj put malo dulji članak, pa ćemo ga objaviti u tri broja Glasnika, svaki put po jednu zaokruženu cjelinu. Tako ćemo i njemu samome dati malo odaha u ovim vrućim mjesecima, a mi ćemo uvijek nešto novo pročitati iz njegova rada. Pismo je napisao početkom lipnja na oko 40 stupnjeva vrućine, ali pisao ga je iz ljubav prema svim prijateljima misija koji se zanimaju za njegov rad.

Topimo se — ne u vodi, ni u moru, ni u Gangesu — već u znoju! Pripalilo je baš onako po indijsku! U srednjoj Indiji temperatura se digla i na 47 stupnjeva C u hladu. Mi smo tu malo sretniji — vrtjelo se oko 40 stupnjeva. No tu kod nas u močvarnim predjelima delte rijeke Gangesa vlada strašna sparina. Čitav dan se znojiš i ništa se na tebi ne suši. Ipak mi »bakalarske linije« nekako guramo. Ali vidio sam jednog debeljka u gradu Kalkuti kako sjedi pod ventilatorom i polako puše »puf, puf, puf« kao mašina na naftu...

I tko će me u ovo doba godine pohoditi? Vrijedni Ivo Restović, iz Pertha, u Australiji, sin krasne katoličke obitelji gospođe Slavenke Restović. On je htio vidjeti Indiju kad je tu najteže. I vidio ju je. Nekoliko dana što je bio s nama, bio je uvijek s nama i u crkvi, i u bolnici, i u školi, i po selima.

Baš je bila Prva pričest. Na postaji je kroz dva tjedna stanovala čitava mala vojska dječice, njih 120. Bila je to zadnja priprava za taj veliki dan. I moram vam reći da su se lije po pripravili i djevojčice i mali »momčići«.

Iz Kalkute došle su nam čak tri katolič ke sveučilištarke — sad su im praznici — d. pomognu pri pouci te dječice sestrama Kor neliji i Jozeti, te braći Montuu i Probhanu.

Naš Ivo bio je i krsni kum jedanaestoric malih krštenika. Bio je uistinu sretan. A i dje čica su ponosna što su imali za kuma koj je došao iza »sedam gora i sedam mora«. P još kakvog kuma! Nije Ivo kao Ante — »baka

MOJ DRAGI STARI MOTI ZAHVALJUJE ŠTO JE OBUĆEN OD GLAVE DO PETE

larske linije«, nego je gora od čovjeka. A velik je i srcem i dušom. Kako je samo bio lijep primjer njegovo dnevno pristupanje svetoj pričesti! Hvala Ti, Ivo! Hvala i svima doma! Hvala svim prijateljima misija i u Perthu, i u čitavoj Australiji!

O. Ante Gabrić

GOSPA NAM JE UZOR

U prošlom broju Glasnika donijeli smo dio našeg razgovora s Majkom Terezijom što smo ga vodili za vrijeme boravka u domovini. Ovaj put donosimo ono što je ona kazala o ulozi Gospe u životu i radu Misionarki Ljubavi.

Mislim da je Majka Božja bila prva misionarka ljubavi! — započela je svoje izlaganje Majka Terezija o toj temi.

Kad je Isus prvi put ušao u njezin život po njezinim riječima anđelu: »Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj!«, ona je odmah htjela da tog Isusa dade drugima, da drugima daruje tu ljubav, tu veličinu. U Evanđelju čitamo da je ona otišla brzo k Elizabeti. Zašto? Zato da joj daruje Isusa! I Evanđelje nam kaže da je pod Elizabetinim srcem zaigralo njezino dijete od radosti što je Isus došao k njemu.

Ona je uzrok i naše radosti, a mi pak nastojimo da budemo uzrok njezine radosti. Stoga na svim mjestima, na putu i uvijek molimo svetu krunicu. Nikada ne idemo k našim ljudima bez Majke. Ona ide uvijek s nama, ona je uvijek uzrok i bogatstvo naše radosti našeg života. Ona je čuvarica naše čistoće jakost našeg siromaštva. Ta nitko nije bio ta ko siromašan kao Majka Božja! Ona je snag i naše poslušnosti. Ta tko je slušao bolje o nje? Njoj Bog nije govorio neposredno, neg preko anđela. I kako je ona njegovu riječ divn primila! Kako je jednostavno rekla: »Neka m bude po riječi tvojoj!« Ona je vjerovala da jo je Bog progovorio preko anđela. Zato je, eto ona snaga naše poslušnosti.

Ona je i uzor naše žive ljubavi prema če tvrtom zavjetu. Tim svojim četvrtim zavjeton obećajemo Bogu da ćemo svm silama i svir srcem slobodno služiti siromasima. Po ton svom zavjetu mi potpuno pripadamo Bogu predajemo se vodstvu Božje providnosti. Ne mamo ništa, a ipak imamo sve.

Tako je, eto, Majka Božja i naša Majka i samo to je molimo da nam od Boga izmol milost da budemo sve više uzrok njezine rado sti. A to ćemo biti ako postanemo sve sličnij njezinu Sinu Isusu po svetosti života.

Po mome mišljenju uzrok svih kriza i po teškoća u buđenju i čuvanju duhovnih zvanj nalazi se u tome što Majka Božja nije tam

MAJKA TEREZIJA PREDMOLI KRUNICU U BAZILICI SRCA ISUSOVA U ZAGREBU NA USKRS OVE GODINE

da nas čuva, da nam pomaže, da bude naš put do Isusa. Bez Marije nema Isusa. I ako nema Marije u našem životu, tko će nas voditi k Isusu?

Jednog dana rekao mi je neki protestant: »Vi katolici uvijek govorite o Majci Božjoj!« Ja sam mu, naime, počela govoriti o Majci Božjoj. Tad sam mu rekla: »Bez Marije nema Isusa!« Nakon nekoliko dana on mi je poslao kartu i na njoj napisao velikim slovima: »Bez Marije nema Isusa!«

To je istina! Ako mi danas nemamo zvanja, ako naša zvanja ne ustraju, mislim da bi Majka Božja morala za nas reći Isusu ono što je rekla u Kani. Jednostavno je rekla: »Nemaju vina!« Moramo imati Majku koja će kazati Bogu što nam nedostaje. Moramo imati nekoga tko će na nas paziti.

Kad u našim obiteljima umre majka, onda se djeca osjećaju potpunom siročadi. Umre li otac, nije tako teško. Nije dobro da umre, ali, po mom sudu, ne osjeća se tolik gubitak kao kad umre majka. Umre li ona, onda se sve u obitelji ruši, sve polazi natraške.

Kad je umro moj otac, moja majka nam se još više približila. Nikad prije ona nije radila vani. Kad je on umro, onda je bila prisiljena da radi vani. Kazala je: »Ja ne želim svoju djecu dati od kuće, jer bi tako naša obitelj bila podijeljena!« Radila je za nas da bismo mogli ostati svi zajedno.

Tako isto i Majka Božja mora biti uz nas. Ona je sunce radosti u našem životu. Ona je Božja ljubav u našem životu, i bez nje nema ništa.

Mislim da je djelo Majke Božje to što naše sestre mogu raditi ono što rade i da pri tom budu uvijek tako vesele. I kad bih ih ja poslala da vani rade 24 sata, one bi to učinile, i uvijek veselo. A to nam je dovelo veoma mnogo ljudi k Bogu. Da, veoma mnogo!

Neki gospodin došao je u kuću umirućih Ne znam tko je on bio, jedino znam da je bio hindu. Odmah je otišao u sobu za žene. Mi, naime, imamo tamo dvije sobe: u jednoj su muškarci, a u drugoj žene. Prije nego što je taj gospodin došao, donijeli su s ulice neku ženu, koja je bila strašno uprljana, puna rana, i strašno je zaudarala.

Kad je taj čovjek ušao u sobu, sestra ga nije vidjela. Za sve to vrijeme, dok je on tamo bio, ona je čistila tu bolesnicu. On je sve to promatrao. Ništa nije rekao. Sestra je radosno radila taj svoj posao. Vidio je kako je ona s ljubavlju i nježnošću doticala bolesnicu. Onda se vratio k meni i rekao mi: »U ovu kuću došao sam bez Boga, bez vjere, pun mržnje, a iz nje odlazim pun Boga. Vidio sam živu Božju ljubav. Kako je ta sestra doticala onu bolesnicu, kako ju je promatrala, ja sam vidio Božju ljubav na djelu!«

Nije mi rekao ni tko je ni što je. Jednostavno je otišao.

A kako prisustnost Majke Božje djeluje na umiruće, ne mogu vam reći drugo nego to da oni znaju da je ona naša Majka. Mi im ne trebamo to puno tumačiti. Vi znate da je Gospina slika okrunjena zlatnom krunom od nakita sirota umrlih u tom našem domu. Tu krunu napravila su dvojica hindu. Mi smo im dali nešto materijala od spomenutog nakita da naprave tu krunu, ali oni su još puno toga drugoga učinili za Majku Božju. Oni svi vjeruju da je Majka Božja uzrok naše radosti.

Eto, to sam vam željela reći i nemam ništa drugo dodati.

Poteškoće u suton moga života

Nekako poslije Uskrsa javila se našem pučkom misionaru ocu Zvonku Majiću iz Indije sestra Edigna Benić. Ovaj put nije označila točan datum na svome pismu. Pismo piše uz pedeset godišnjicu svojih redovničkih zavjeta što ju je proslavila na blagdan svetog Josipa ove godine.

Pošto je zaželjela sretan Uskrs, nastavlja:

Preporučujem se u vaše svete molitve da mi Gospodin Bog dade milost da strpljivo podnesem poteškoće koje me dnevno pohađaju.

Nalazim se već 42 godine u misijama u ovoj tropskoj ubojitoj klimi, koja mi je iscrpla svu životnu snagu. Moram vam reći da više ne vidim dobro. Operirana sam na oko. Imala sam katarakt (očnu mrenu). Ni ne čujem više dobro, pa je tako suton moga života ispresplet mnogim poteškoćama. Svaki čas me nešto stigne. Išla sam ovdje da vidim vrt. Tom zgodom sam pala i slomila ruku. Šest tjedana morala sam nositi gips na toj ruci. Sad su mi ga skinuli, ali mi ruka ni sad nije posve dobro.

Koncem mjeseca ožujka imat ću zlatni jubilej svetih redovničkih zavjeta. Prve redovničke zavjete položila sam 19. ožujka 1928. Stoga vas molim da me se tom zgodom sjetite da mi Gospodin udijeli milost svete ustrajnosti. Ja sve uključujem svaki dan u svoje molitve i žrtve.

S. Edigna Benić

Prijatelji misija, nemojmo zaboraviti tu našu misionarku u svojim molitvama i žrtvama sada, u tim njezinim kušnjama. Zaslužila je to već zato što je 42 godine zastupala našu hrvatsku Crkvu u misijama zajedno s ostalim našim misionarkama i misionarima.

Srce Isusovo dovelo ga u Isusovce

Naš zambijski misionar časni brat Ilija Dilber zamolio je jednog starijeg novaka Družbe Isusove u novicijatu u Lusaki u Zambiji da mu ispripovjedi povijest svoga zvanja. Riječ je o jednom mješancu, čiji je jedan od roditelja bijelac, a drugi crnac. Ovdje donosimo cijeli prikaz tog njegova puta do redovničkog zvanja.

Da mi je prije dvije godine netko rekao da ću 1978. godine poći u Evropu, i u Rim, na filozofske i teološke nauke, rekao bih mu da je skrenuo s pameti. Nikad nisam ni pomišljao da postanem svećenik, a još manje isusovac, dok jednoga dana nisam susreo Presveto Srce Isusovo.

Neka mi bude dopušteno da to malo objasnim. Rođen sam u Cape Townu u Južnoj Africi, u veoma religioznoj obitelji. No mi smo pripadali takozvanoj anglikanskoj Crkvi. Na Badnjak 1955. godine primljen sam u Katoličku Crkvu. Kao katolik vidio sam u crkvama često kipove i slike Srca Isusova, ali to mi tada još nije ništa značilo, bili su to sam kipovi i slike, i ništa više. Ne sjećam se d bi mi u ono vrijeme ijedan svećenik govori o pobožnosti prema Srcu Isusovu ili da bi m protumačio značenje tih slika i kipova.

Mnogo kasnije bio sam kao profesor fizike namješten na gimnaziji ovdje u Zambiji. Bi la je to državna gimnazija, koju su vodili isu sovci misionari. I sam direktor gimnazije bi je Isusovac. Nedjeljom i blagdanom profesor bi redovito pratili oko dvije stotine učenik i učenica u crkvu i pribivali bi s njima ko svete mise. Jedne nedjelje, dok smo čekali d svećenik počne svetu misu, pristupi mi jedn časna sestra i reče mi: »Svećenik je oboli pa ne može imati svetu misu. Kako znate, pro šli petak bio je blagdan Srca Isusova. Budit tako ljubazni pa recite đacima nekoliko riječ o Presvetom Srcu Isusovu!«

Neko vrijeme sam iznenađen šutio. Prvo, ja uopće nisam ni znao da je prošlog petka bio blagdan Srca Isusova. Drugo, kako sam već rekao, ja nisam nikad ništa ni čitao ni čuo kakvo predavanje o Presvetom Srcu Isusovu. Što ću onda reći đacima? Sjećam se da sam samo ponavljao: »Sveta Marijo, Majko Božja, pomozi mi!« Sve to vrijeme časna sestra je čekala moj odgovor blago mi se smiješeći.

IVAN BOUGAARTD (u sredini s naočalima) U DRUŠTVU S OSTALIM KANDIDATIMA KOJI SU ZAJEDNO S NJIM STUPILI U NOVICIJAT DRUŽBE ISUSOVE

Tako me prijazno molila da nisam imao snage odbiti joj molbu. Onaj čas stvarno sam želio samo to da što prije i što dalje pobjegnem iz crkve. Dok smo, međutim, molili zajedno s đacima krunicu, zadobio sam potrebnu hrabrost i nastupio pred učenicima. Govorio sam im o Presvetom Srcu Isusovu. Kasnije mi je sestra kazala da je bilo veoma dobro. Ako je uistinu bilo dobro, neka za to bude blagoslovljen Bog!

Nemojte, međutim pomisliti da sam se nakon toga počeo više zanimati za pobožnost prema Srcu Isusovu. Spomenuti događaj je došao i prošao. Zaboravio sam na njega i na pobožnost prema Srcu Isusovu. Ipak, Srce Isusovo imalo je samnom posebne planove.

Tijekom 1975. godine imao sam teške napadaje bubrežnog kamenca. Bol me je silno mučila. Strašni su bili dani i noći. Osobito su mi noći bile teške i duge. Zbog silnih bolova nije bilo ni govora o spavanju. Duge noćne sate nastojao sam skratiti moljenjem krunice. No ni to mi nije pomoglo. U tako teškim bolima ležao sam nekih pet do šest tjedana. Župnik, jedan otac Isusovac, redovito me svaki dan posjećivao. Jednog dana zamolio sam ga da mi donese nešto lagano za duhovno štivo, da si barem malo skratim noćne sate. On mi je donio malu, ne baš privlačnu knjižicu. Međutim, baš ta mala knjižica promijenila je smjer cijelog mojeg budućeg života. Knjižici je bio naslov: »Noćno bdjenje kod kuće — razmatranja o Presvetom Srcu Isusovu«.

Kad sam molio župnika da mi donese nešto za duhovno čitanje, nisam mislio na nešto takvo. Da me prije pitao, sigurno ne bih to izabrao za čitanje. Svladao sam se i rekoh sam sebi: »Hajde da vidim što je to!« No uskoro sam jedva čekao da dođe noć kako bih mogao obavljati svetu uru razmatranja. Za vrijeme tih razmatranja i razgovora s Presvetim Srcem Isusovim ustanovio sam da je Presveto Srce Isusovo osoba, a ne slika i kip, kakve sam viđao po crkvama. Od tada nikad mi nije dosta slušati ni čitati o velikoj milosrdnoj ljubavi Presvetog Srca.

Čim sam ozdravio, počeo sam dijeliti tu sreću sa svojim učenicima, govoreći i njima o Presvetom Srcu. Nastojao sam učenike katolike zainteresirati za tu pobožnost, koja je i meni i njima bila tako nova. Gospodin je blagoslovio moje nastojanje i ono je urodilo velikim plodovima. Ta se pobožnost među učenicima širila kao vatra. 160 učenika uključilo se u Apostolat molitve, a preko 90 njih počelo je obavljati Veliku devetnicu spasa. Isto toliko počelo ih je dolaziti dnevno na svetu misu. Obavljale su se osobne posvete i posvete obitelji Presvetom Srcu Isusovu. Velika skupina učenika molila je zajednički svetu krunicu.

Uvidio sam da Gospodin želi od mene baš takav posao: služiti Mu šireći Njegovu neizmjernu ljubav prema nama ljudima. Povjerio sam to župniku, koji mi je postao dragim prijateljem. Molio sam svoje kolege da mi pomognu svojim molitvama, da mi Gospodin dade svoje svjetlo te upoznam Njegovu svetu volju. I neka bude dovijeka blagoslovljen, On mi je dao odgovor.

Jedna se stvar povezuje s drugom. O svemu sam tome razgovarao s isusovačkim provincijalom i s učiteljem novaka u isusovačkom novicijatu ovdje u Lusaki. Otkazao sam profesorsku službu na gimnaziji. Otišao sam u Cape Town da se još jednom pozdravim sa svojim roditeljima, braćom, sestrama i rođacima. Stupio sam zatim u isusovački novicijat vjerojatno kao najstariji novak što ga je ikad tu bilo. Ako je to što dobri Bog od mene hoće, evo me! Ja sad znam sa sigurnošću što moj Gospodin namjerava sa mnom. Znam sada da Presveto Srce Isusovo nije samo kip ili slika u crkvi, nego da je On živa osoba — živa Ljubav.

Gospodine, neka dođe Tvoje Kraljevstvo!

I. G. Bougaartd

ZA VRIJEME SVOG POHODA ZAMBIJI ISUSOVAČKI GENERAL PEDRO ARRUPE SLUŽI SVETU MISU U ISUSOVAČKOM NOVICIJATU U LUSAKI

MLADI ZAMBIJSKI DACI PRIGODOM RAZNIH DRŽAVNIH I CRKVENIH SVEČANOSTI UZVELIČAVAJU TE SVEČANOSTI SVOJIM PRIREDBAMA

U ZAMBIJSKOJ CRKVI SVE VIŠE SE MNOŽE I MUŠKA I ŽENSKA DUHOVNA ZVANJA.
NA SLICI VIDIMO SKUPINU DOMAĆIH SESTARA

Uredуje: M. STARČEVIĆ

Prijatelj

Jedna od velikih blagodati u čovjekovu životu jest prijateljstvo. »Blago čovjeku, koji nađe prava prijatelja!« — veli Sv. Pismo.

Ima ljudi — napose kod mladih — koji su osamljeni i u sebe povučeni. Ne vole se nikome povjeravati. A toliko ih toga muči... Toliko se tame i studene magle uvuklo u dušu, toliko neznanja, dvojbi i sumnja — i muči je, razdire. Upravo očajno. Kako bi tu dobro došao dobar, pravi prijatelj!

Možda i ti poznaješ takve duše? Možda bi im i htio — ili htjela — pomoći, pridići ih, spasiti? Ali... Možda ne primaju, nego se sve više uvlače u sebe i zatvaraju u svoje jade. Ili se ti osjećaš nedoraslim da im budeš i da im daš ono što njima treba... No kad ne možeš ti, možda će moći drugi?!

Dovedi toj duši drugog i uvedi ga u njegov život, možda ćeš ga spasiti i bit će ti zahvalan. To može biti čovjek, možda svećenik, ali to može biti i nešto drugo: dobra knjiga! Ne kaže se badava: Dobra knjiga — najbolji prijatelj!

Kao što zla knjiga može biti pravi otrov i pravi ubojica za čovjeka, tako dobra knjiga može biti sreća, blagodat i spas. Može unijeti u dušu novo svjetlo, toplinu, radost i novi život!

Pouka

Nemamo ništa protiv toga da mladež bude pravilno i dostatno poučena u delikatnim i tako važnim stvarima ljudskog života.

To i Crkva traži.

No to nije sav ljudski život. On se ne sastoji samo od seksualnih i ljubavnih stvari. Uostalom — tolike žalosne i bolne povijesti mnogih mladića i osobito djevojaka dokazuju da nije sve u predavanjima, razgovorima i slušanju o spolnim i ljubavnim stvarima, nego treba — u ime Božje — prihvatiti borbu, tu, istina tešku, ali i svetu borbu...

Zar to toliki koji su tako žalosno pali i propali nisu znali? Ali kao po nekom fatalnom zakonu uvijek se ponavlja ista pjesma. Iz dana u dan! Kao da svatko (i svaka) mora sam iskusiti, sam glavu razbiti da bi se uvjerio da je zid zbilja — tvrd.

Ali i borba

»Već dvije godine volim mladića, pa smo se upustili u intimne odnose. Sada sam u drugom stanju, a nemamo mogućnosti za brak. Stoga me mladić nagovara na pobačaj. Ne znam što mi je činiti. Bojim se, pa molim za savjet.«

— Sve je ona to čula, ne jedanput, sve je to ona dobro znala, pa ipak. I sada — pita za savjet! Trebala si prije pitati, odnosno — držati se onoga što si već toliko puta čula i znala, pa ne bi došlo do tragedije!

»Čim sam se zaljubila, piše druga osoba, stala sam se pribojavati da naša ljubav neće završiti dobro... On je slovio kao najveći osvajač žena u našem mjestu... Živio je kako je htio. Nakon nekoliko mjeseci »hodanja« uzeli smo se. Bila sam presretna. Nažalost, brak se uskoro pretvorio u pravi pakao... Moj muž nije htio, ili nije mogao, prekinuti s prijašnjim načinom života...«

— I sad želi znati što da čini? Rastava ili što? — Trebala si to prije pitati! Ili — znala si već onda što treba učiniti, ali...

Nemojmo htjeti da budemo pametniji od Boga, svog nebeskog Oca! I od svoga divnog božanskog brata i učitelja Isusa Krista, koji nam svima veli: »Kada to znate, blago vama ako tako i učinite.«

»Onaj koji te je stvorio bez tebe, neće te spasiti bez tebe« — uvjerava nas sveti Augustin.

Primjer

Svi dajemo uvijek, svaki dan, na svakom mjestu, cio dan — primjer onima oko sebe. Onima blizu sebe i onima daleko od nas. Gledaju nas — kako kaže sv. Pavao — »svijet, anđeli i ljudi«. A prije svega Bog, koji sve vidi . . .

Fra Stanko Radić u svojoj knjizi »S maskama dolje« govori:

— Vide nas u molitvi kao vjernike koji revno prihvaćaju Božje poruke i propise Crkve; vide nas u katoličkim akcijama, u miroljubivim misijama; svjedoci su naše skromnosti i čovjekoljublja . . .

Ali drugi insert toga filma pokazao bi: crkve u nedjelju i nas izvan njih; stolove ginekologa i na njima kršćanske majke koje nuđaju vlastito dijete da se ubije; naše dane, večeri, jutra bez ijednoga razgovora s Bogom; naš kukavičluk i obzirnost kad treba priznati svoje uvjerenje i vjersku pripadnost; naše nečistoće, iživljavanja; svađe i mržnje — u jednu riječ: velik nesklad između teoretskog prihvaćanja vjere i njezine primjene u svagdašnjem životu . . .

Ankica

Ankica je djevojka bez oca i majke. Umrli su joj.

»Mnogo puta sam plakala i pitala što sam sagriješila, a još nisam ni pravo živjela. Čemu živim?«

A sada, tako ona piše dalje, »sve mi je mnogo jasnije i osjećam da mi je vjera mnogo jača nego prije, pošto sam pročitala životopis dra Ivana Merza »Borac s bijelih planina«.

Sveto Pismo je knjiga nad knjigama. U njemu govori sam Bog. Iz njega odsijeva Božja istina i gori Božja ljubav te grije srca, oživljuje ih i preporađa. »Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin«!

— Pročitajte sami! (život Merčev — tako poručuje djevojka Ankica). Živite kao on (Merz) da shvatite bit vjere, jer život će vam tada dobiti uzvišeniji sadržaj. Život u vjeri je mnogo ljepši.«

Jedini

»Ima jedan čovjek na čijem grobu bdije neumrla ljubav. Čovjek čiji grob još iza 19 vjekova nije zaboravljen. Dan za danom oživljuje On iznova u mislima bezbrojnih ljudi.

Ima jedan čovjek čije korake slijedi velik dio čovječanstva, a da se nikad ne umori. Istina, On je već davno iščeznuo našim pogledima, a ipak mnoštvo ljudi želi za Njim hodočastiti: onamo gdje je On počivao u krilu svoje majke, onamo na obale jezera, na visoka brda, uskim stazama dolina, ispod sjenovitih maslina, u samoću pustinje.

Ima jedan čovjek, koji je umro i bio pokopan, a ipak svaka Njegova riječ koju je izgovorio još i danas odjekuje: svaka od Njegovih riječi ne samo da izaziva ljubav nego i kreposti i djela, koja iz ljubavi niču i cvatu.

nove knjige

SMJERNICE ZA DIJALOG IZMEĐU KRŠĆANA I MUSLIMANA. Prvenstveno za kršćane, a i za muslimane, da bi ove smjernice nadahnjivale i vodile odnose između jednih i drugih. Cijena 30 d, uz popust od 20 % svim naručiocima više od 10 primjeraka. Naručuje se kod RADOSNE VIJESTI, Sarajevo.

K. Rahner: **O POTREBI I BLAGOSLOVU MOLITVE.** Osam kratkih poglavlja o kršćanskoj molitvi. Jedna od osnovnih misli uvaženog teologa, koja ga je vodila kod sastavljanja ove knjižice bila je: »Ako ne smijemo prestati moliti, možda ne smijemo ni prestati o molitvi govoriti«. Naručuje se kod Kršćanske sadašnjosti, cijena 50 d.

R. Kupareo: **BALADA IZ MAGALLANESA,** Zagreb 1978. Seoba hrvatskog življa u prekomorske krajeve (nisu to bili pojedinačni odlasci, već su preseljenja, jer su odlazile čitave obitelji) nalazi se doista u drugom pripovjedačkom sloju, ali nas jednako uzbuđuje, ako ne i više, od onoga što nam pisac iznosi u glavnoj temi. Cijena 60 d. Naručuje se: Dominikanski samostan, Zagreb, Kontakova 1.

Ž. Kustić: **MALI KLJUČ BIBLIJE.** Već ta činjenica da je to treće izdanje govori o vrijednosti njezinoj i praktičnoj upotrebljivosti bilo za katehiste bilo za katehezirane. Izdao »Glas Koncila«, Zagreb, Kaptol 9.

Don Luka Depolo, urednik Malog koncila, uredio je i izdao knjigu pod naslovom **»SNAGA KRUHA«.** U toj knjizi sabrani su duhovni govori, razmišljanja i molitve Majke Terezije što ih je ona izgovorila za vrijeme svog boravka u domovini. Knjiga će dobro doći svećenicima, redovnicama, napose katehisticama, te svim suradnicima djela Majke Terezije. Fotografije su na finom papiru. Cijena je na boljem papiru 35 dinara, na tamnijem papiru 25 dinara. Narudžbe prima: Glas koncila, Kaptol 8, 41001 Zagreb, pp. 1011.

Juraj Gusić: **OD KOVAČA DO MISIONARA** — Knjiga donosi prikaz života i rada pokojnog isusovačkog brata pomoćnika Benedikta Fostača, zambijskog misionara. Namijenjena je u prvom redu mladima, ali će je i ostali s užitkom čitati. Cijena joj je 55 dinara. Naručuje se na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 33.

TEČAJEVI DUHOVNIH VJEŽBA ZA SVEĆENIKE U OPATIJI

28. VIII do 1. IX
9. do 13. X
23. do 27. X
6. do 10. XI
20. do 24. XI
11. do 15. XII

Imena voditelja duhovnih vježba javit će se naknadno za pojedine tečajeve.

ISUSOVCI
54410 OPATIJA
Rakovčeva 12

Obiteljska ljetna škola

Obiteljski Institut u Zagrebu i ovog ljeta organizira ljetnu školu, koja traje od srijede 23. navečer do nedjelje 27. kolovoza.

Prijepodnevni program počinje u 8,00 sati, a poslijepodnevni tek u 16,00 sati da bi mogli doći na bitni dio i oni iz Zagreba i okolice koji prije podne rade.

Smještaj sudionika bit će, kao i dosada, u isusovačkom malom sjemeništu na Fratrovcu 38. Za vrijeme predavanja osigurano je čuvanje djece.

Za sve informacije i prijave: Jure Bosančić, 41000 Zagreb, Palmotićeva 33.

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU ...

...Gospi Tekijskoj i bl. Leopoldu za brzo ozdravljenje. — N. N., Split

..Euharistijskom Isusu, sv. Josipu i sv. Antunu što mi je brat u teškoj bolesti primio sv. sakramente, premda godinama nije htio ni čuti za sv. ispovijed. — Ivanka, Opuzen

...i sv. Riti za sve primljene milosti. — Uršula, Rijeka

...za ozdravljenje od teške bolesti. — P. B., Domagovići

...Gospi Ilačkoj i bl. Leopoldu za pomoć u velikoj tjeskobi i za primljene milosti. — K. Biondić, Ilača

...i bl. Leopoldu za uslišanu molbu. — Baka Iva, Zagreb

...i svima svetima i blaženima uz preporuku za miran život u obitelji — Prabaka, Zagreb

...Gospi Lurdskoj, bl. Leopoldu i Ivanu Merzu na uspjeloj operaciji mojega muža. — Kata Fabijanić, Domagović

...za sve milosti uz preporuku za se i za djecu. Danica Čop, Gerovo

...za sve milosti uz preporuku za se i za djecu. — Vera Malnar, Gerovo

...svima svetima a napose sv. Antunu i Ivanu Merzu što su mi izmolili milost da sam dočekala svoje deseto praunuče živo i zdravo. — Anka ud. Gregov, Preko

...sv. Josipu, sv. Judi Tadeju i ostalim sv. zaštitnicima za veliko poboljšanje zdravlja bez liječenja. — F. K., Đurđevac

...Mariji Pomoćnici i drugim svecima za povratak dobra glasa i što mi je dijete ostalo živo i zdravo u prometnoj nesreći te se preporučujem za jakost u mojem trpljenju. — Manda Milčić, Štitar

...Majci Božjoj Bistričkoj i svim svojim zaštitnicima za obraćenje, za zdravlje i pomoć u nevolji kao i za mnoge druge milosti. — Marija V., Zagreb

...i sv. Judi Tadeju za primljene milosti. — I. A.

...sv. Josipu i sv. Nikoli Taveliću za primljene milosti. — Marija Sedmak

...Gospi Lurdskoj i bl. Leopoldu što mi je sin dobio lijepo zaposljenje i za druge milosti. — Zahvalna majka, Domagović

...Majci Božjoj Bistričkoj i svima svojim zaštitnicima za zdravlje, za pomoć u velikoj nevolji i za mnoge druge milosti. — P. J., Donja Stubica

...i m. Klaudiji što mi je unuka sretno položila ispit. — M.G., Zagreb

...Ivanu i bl. Leopoldu na uslušanoj molitvi i na udijeljenim milostima. — N. N., Zagreb

...za primljene milosti. — D. F., Zelina

...Gospi Lurdskoj, sv. Josipu i sv. Antunu na svim primljenim milostima. — Zahvalna majka

... i svim zaštitnicima za sve milosti kroz 70 godina života. — Jedna zahvalna baka Markuševac

...i dragom Kardinalu za primljeni stan. — L. A., Zagreb

...i svima mojim zaštitnicima uz preporuku za se i za djecu. — V. B., Lipovac

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i sv. Antunu za sretnu operaciju na oba oka, za dobar uspjeh unuke u školi i za njezino zaposljenje. — K. G., Đurđanci

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i Ivanu Dobrom na mnogim primljenim milostima. — Vručina, Lovrečina

...Gospi Lurdskoj, sv. Josipu i sv. Antunu na mnogim milostima a napose što su mi djeca sretno prošla u prometnoj nesreći. — N. N.

...sv. Anti i bl. Leopoldu za ozdravljenje mojih sinova i moje teške bolesti. — Anđelka Alaupović, Fojnica

...na svim primljenim milostima. — Liza Živković, Pridvorje

...i Petru Barbariću za zdravlje nogu. Sada hodam, radim kućne poslove i još cvijeće sadim. — J. S., Subotica

...za sve primljene milosti. — Franciska Kraljić, Čeminac

...za sretan porod unuke. — Marija Vrebac, Fojnica

...presv. Trojstvu i bl. Leopoldu za uslišane molitve. — Š. C., Zagreb

...sv. Josipu i sv. Antunu na uslišanoj molitvi i na primljenim milostima. — A. V., Zagreb

...Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Ani za sretan porod moje nećakinje. — A. C., Zagreb

...sv. Ignaciju, sv. Antunu i sv. Tereziji na primljenim milostima. — Ruža Š., Zagreb

...i m. Klaudiji za zdravlje moje majke. — N. N., Dugo Selo

...i m. Kaludiji na velikoj pomoći u poteškoćama pri radu. — N. N., Međimurje

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

razmišljajmo uz Bibliju

Piše: W. Hünermann

Skriven u Nazaretu (2)

»Ogromna je smionost pisati životopis Isusov. Svaka piščeva riječ nije ovdje drugo nego bespomoćno tepanje. Nema mjere kojom bi se mogla izmjerti veličina Isusova, nema olovnice kojom bi se mogla poravnati njegova dubina. Pa ipak nam je dužnost da, prema riječima apostola naroda, »shvatimo njegovu širinu i duljinu, visinu i dubinu, i da upoznamo ljubav Kristovu, koja nadvisuje svaku spoznaju.«

W. Hünermann u predgovoru Isusova životopisa »Vidjesmo slavu njegovu«

PRIVIDNA SVETOST

Isusa je duboko uzbuđivala prividna svetost nekih koji su se s ponosom nazivali »farizejima-odijeljenima« i nastojali da neukusnim budalaštinama svraćaju na se pozornost hodočasnika. Dobro je bilo poznato Isusu da među farizejima ima ljudi duboke, prave pobožnosti i istinske težnje za savršenošću, ali što da drži o onima koji su u hinjenoj poniznosti išli duboko prignuti, udarajući o zid glavom tako da je iz nje krv tekla samo kad bi vidjeli ženu? Što o onima koji su stajali na uglovima ulica i prevrćući očima prema nebu glasno molili, ističući pri tome više vlastitu pravednost nego čast Božju?

Isusu je bilo poznato značenje žrtava, bila mu je poznata i pobožnost patrijarha koji su prvijence svojih stada polagali na oltar; ali klanje mnoštva volova, teladi i ovaca, mukla rika goveda, miris spaljenog mesa, gust dim koji se povlačio po čitavom Svetištu, sve je to duboko vrijeđalo Isusa i njegov osjećaj.

Zar se zbilja vjerovalo da će takvo masovno žrtvovanje izmiriti Vječnoga s ljudima? Kakva korist od vatre na žrtvenom oltaru ako su duše onih koji su žrtvovali zamračivale nemilosrdnost, mržnja samopravednost?

Padoše mu na pamet riječi psalmiste Davida i On ih je nečujno izgovarao:

— Žrtve ti se ne mile, kad bih dao paljenicu, ti je ne bi primio. Žrtva Bogu duh je raskajan; srce raskajano, ponizno, Bože, nećeš prezreti.

NAŠA JE NADA BOG

S ove svetkovine vrati se Isus duboko potišten kući. I njegova rodbina, koja je s njim putovala, bavila se tmurnim mislima.

— Nema više spasenja Izraelu, govorio je seljak Kleofa za večernjega odmora prvog dana. — Nepodnosiv mi je pogled na legionare po ulicama svetog grada. Rimski je namjesnik gospodar hrama. Prema svojoj naklonosti i svome raspoloženju postavlja i skida velike svećenike. Čak i velikosvećeničko ruho čuvaju pogani u tvrđavi Antoniji i daju ih jedino prigodom blagdana. Kako će još dugo trebati da Božje Svetište postane potpuno kumirskim hramom? Ne, nema više nikakve nade!

— Naša je nada Bog! — uzvrati ozbiljno tesar Josip.

— Naša je nada Mesija! — Šimun će, treći Kleofin sin, 17-godišnjak, pun žara. — Kad on dođe, raskomadat će se leglo vučice, rimski će se orlovi smrviti. Kao nekoć proroci, zatrubit će u trubllju. Na njegov znak dignut će se Izrael kao jedan čovjek te dušmane kao kudrave pse istjerati iz zemlje, kao što su Makabejci učinili.

— Ali kad će to biti? — nestrpljivo će njegov brat, momče od 15 godina.

— Još ćemo to doživjeti! — plameno će brat mu Šimun. — Rimska se slava bliži kraju. Jeste li čuli kako kukavno izgubi život Kvintilije Varon, okrutni đavao, koji razape 2.000 rodoljuba? Sa svojim legijama zapeo je u germanskim močvarama i sam se bacio na mač, kad nije vidio više nikakva izlaza. Sudila mu je Božja ruka!

— Car ima dosta legija da nadomjesti gubitak! kimnu nešto tromi Kleofin sin, 19-godišnjak. — To za cara znači samo neznatno puštanje krvi.

— Oh, to je istom početak! Doći će druga, mnogo teža puštanja krvi po čitavom svijetu! Pače i u Judeji i Galileji! Bezbroj je onih koji čekaju znak za navalu. S užasom nazivaju ih Rimljani »sikarijima — ljudi s bodežima«.

— Ne držim mnogo do zelota! — nezadovoljno će otac. — Nasiljem se ništa ne dobiva.

— A uzdisajima i plašljivošću još manje! Svi očekujemo čas kad će nas Mesija pozvati. Tada ćemo se dignuti kao jedan čovjek i ukrotiti pogane.

ISUS JE BIO SA DVANAEST GODINA PUNOLJETAN I PRED ZAKONOM RAVNOPRAVAN JOSIPU

— Sve su to prazna naklapanja!, promrmlja Jakob, najstariji među braćom, opor, tih čovjek, koji je Zakon održavao neobično revno. — Što su buntovnici učinili? Rimljanin ih je smrvio sve osim Jude iz Gamale. Od mača ne dolazi nikakvo spasenje. Bolje je moliti se nego pristajati uz opasne sanjarije.

— Mesija nije nikakva sanjarija! — vikne Šimun, koji je potajno sudjelovao na sastancima zelota. — Vrijeme se ispunilo. Mesija će doći i oholi Rim razmrskati poput lonca od ilovače!

— Što ti misliš o Mesiji?, upita Juda Isusa, koji je zaronjen u svoje misli jedva pazio na ono što se govorilo.

Nato će Isus s dubokom ozbiljnošću: »Njegovo kraljevstvo nije od ovoga svijeta.«

— Nije od ovog svijeta? — Šimun će vatreno. — A kojeg onda? Misliš li možda da će doći u hram poput kojeg od bljedolikih pismoznaca? A ja ti velim da dolazi s ognjem i mačem. Spreman sam za taj čas. Isto će tako biti spreman svatko tko stoji uz Boga i Zakon.

Isus je oborio oči i nije odgovorio.

TRGOVINE I RADIONICE NA PALESTINSKIM ULICAMA TEK U NAJNOVIJE DOBA POPRIMAJU DRUGAČIJI OBLIK

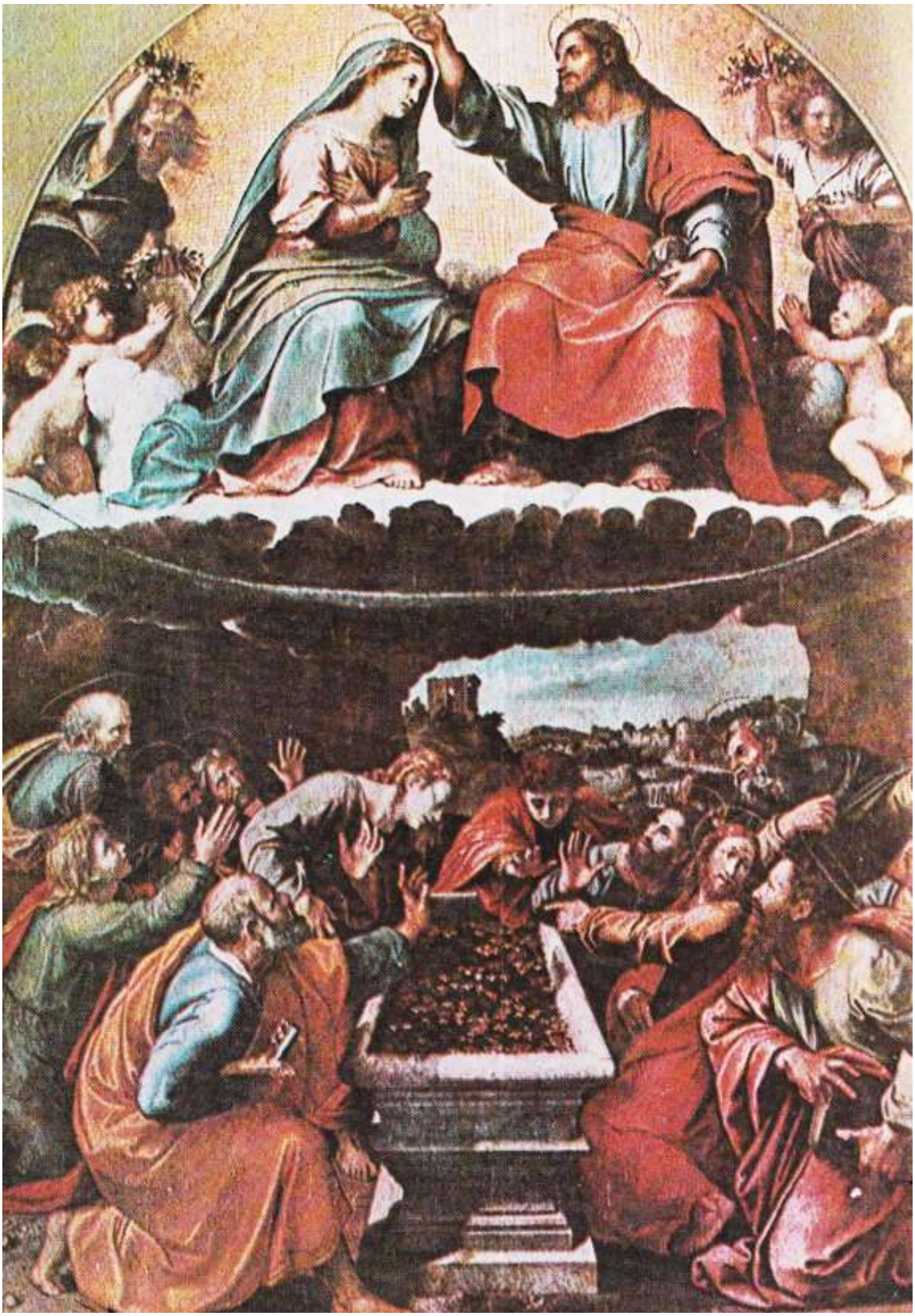

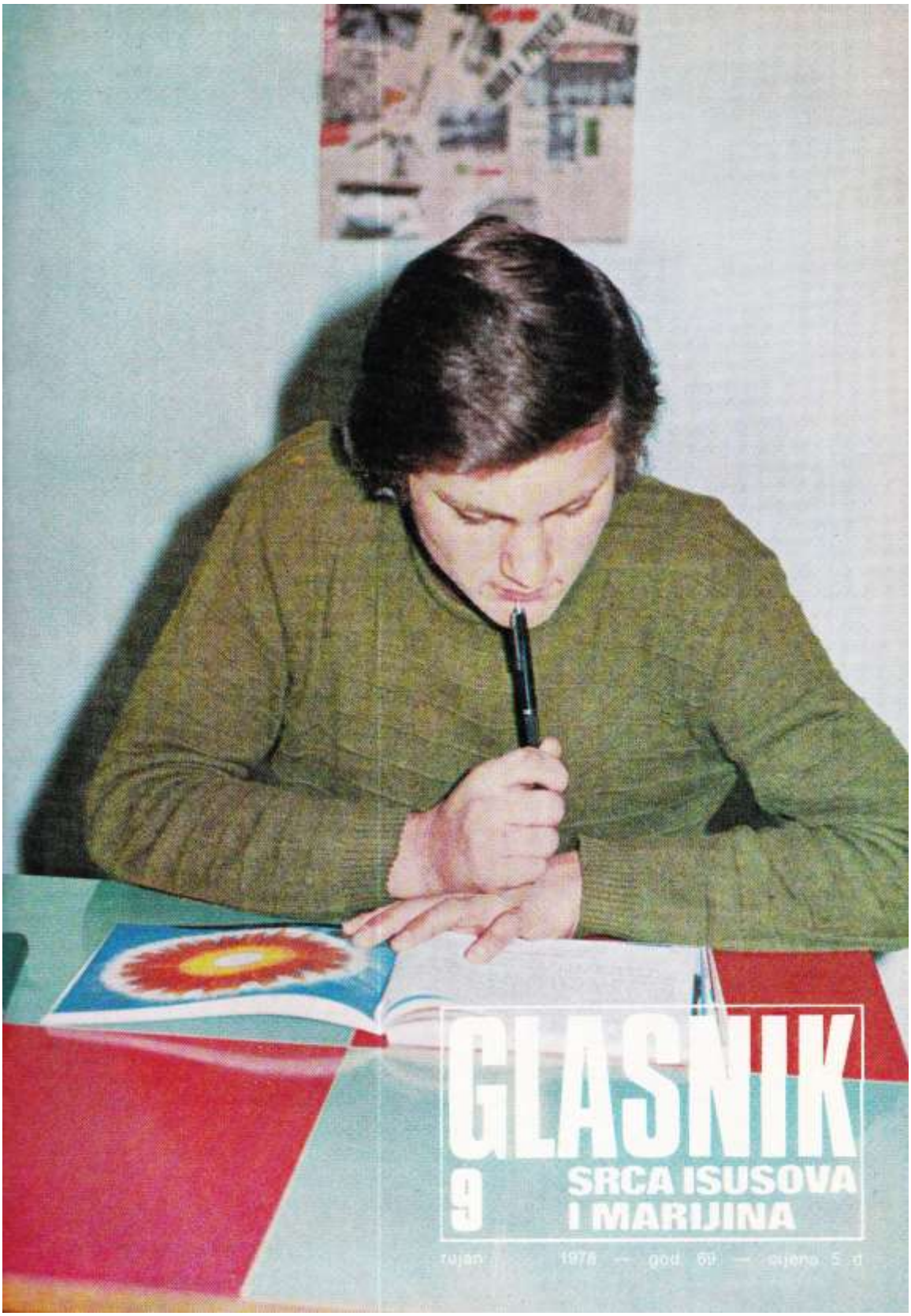

GLASNIK

9 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

rujan 1978 — god. 60 — cijena 5 d

Naslovna strana:

POČETAK JE ŠKOLSKE GODINE I ZATO TREBA PRIONITI UZ KNJIGU

(Snimio: Ivan Knafeljc)

Na zadnjoj strani:

Ivan Rabuzin: DJEČAK

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. - Odgovorni urednik Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka na više dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

U trenutcima šutnje

Bože,
u trenucima susreta i šutnje lakše naslućujemo
koje nas snage u životu pokreću i vode.
Tada jasnije vidimo koliko su u našim životima
moćni
strah, nepovjerenje, nehaj, mržnja i smrt...
Jasnije vidimo kako su nam životi sputani
i kako nam je povijest često vođena
duhom laži, robovanja i uništenja...
Ali mi bismo u tim trenucima željeli
još više vjerovati, nadati se i voljeti.
Jer znamo da se smijemo prepustiti
Tvome duhu
On je u nama svjedok
da je istina jača od Laži,
da je sloboda jača od Ropstva,
da su Ljubav i Život jači od Mržnje i Smrti.
Hvala ti, Bože,
što se s povjerenjem smijemo prepustiti
Tvome Duhu

(»Snagom Duha« str. 15)

uredníkova riječ

Bili su sazvani roditelji, napose majke, da im se govori o problemu odgoja djece. I konačno naišao pred njih mladi profesor i počeo citirati ovoga pedagoga, kako on gleda na problem djeteta i problem njegova odgoja; zatim je citirao drugoga, trećega. I sve je iznosio njihove probleme u vezi s problemima odgoja djece.

Kad se predavanje svršilo, pristupi mu jedna majka, pa će mu iskreno:

— Gospodine, mi nemamo problema! Mi imamo djecu!

To su istinite i svete riječi obične naše žene i one nam padaju na pamet na početku školske godine. Ovaj broj GLASNIKA želi pomoći roditeljima koji imaju djecu da ih mogu pravo usmjeriti.

Prilozi »Djeca vjeruju vjerom roditelja« i »Život buja neuništivom snagom« iznose veoma zdravu i teoriju i praksu stava samih roditelja.

Ali GLASNIK dobiva sve više fizionomiju koja odgovara i mladima. Ne samo zato jer donosi misijsku rubriku uvijek mlade Crkve, nego osobito zato što sada uz Mladena Starčevića i njegovu »Mladu generaciju« i Don Žarko piše svoje »Nade i poticaje« prije svega za mlade.

Mladež je u prvom redu pozvana na slobodu, na povjerenje i na ljubav. A sve dolazi po Kristu, u Kristu i s Kristom. Drugim riječima: Po vjeronauku, na vjeronauku i s vjeronaukom!

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 69. RUJAN 1978. BR. 9

S A D R Ž A J

UČITELJ, F. C. — — — — 292
PLODOVI MOLITVE VEĆ SE JASNO OSJEĆAJU — — — — 293
HVALA NA PISMU — — — 294
GLAVNA PROSLAVA U BISKUPIJI, Msgr. J. Arnerić — — — 296
DOL 500 GODINA PRED GOSPOM, M. Zelanović — — — 298
MERZ I CRKVA — — — — 299
64. ČUDESNO OZDRAVLJENJE U LURDU, V. Horvat — — — 300
U LJUBAVI NEMA STRAHA, Ž. Brzić — — — — — — 302
DJECA VJERUJU VJEROM RODITELJA, T. S. — — — — — 304
MALI PJEVAČI IZ PARIZA U ZAGREBU, — — — — — — 306
HODOČASNIČKI AUTOBUSI PRED BAZILIKOM — — — 307
ŽIVOT BUJA NEUNIŠTIVOM SNAGOM, Ž. Biletić — — — — 308
NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — — 310
KRVAVE TRAČNICE, A. Vidovečki — — — — — — 312
PRIPRAVA NA BRAK U OCEANIJI, J. Antolović — — — — 314
RADHANAGAR IMA KAPELICU, A. Gabrić — — — — — 315
ZLATNI JUBILEJ MAJKE TEREZIJE, J. Gusić — — — — 316
USTRAJALA JE . . . — — — 318
BRAT ILIJA PRIPOVIJEDA O SVOME RADU, I. Dilber — — — 319
NOVE KNJIGE — — — — 320
ZAHVALNICE — — — — 321
PRVI KORACI ISUSA NAZAREĆANINA, P. Bulat — — — 322

nakana apostolata molitve

»DA UČITELJI KRŠĆANSKOG NAUKA SVOJE SLUŠATELJE ODGAJAJU U VJERNOSTI PREMA PRAVOJ VJERI, POD VODSTVOM I PREMA NAUČAVANJU CRKVE.«

Učitelji

Prije Koncila Crkva je imala mogućnost jakoga nadzora nad profesorima i predavačima vjere, nad knjigama koje su se o vjeri pisale. S Koncilom dala je mnogo više slobode, a naglasila je i osobnu odgovornost svakoga za sebe, za ono što uči ili piše.

Ta sloboda rađa pored željenih također i neželjenim plodovima. Naši teolozi se na zabrinjujući način udaljuju od redovitoga učenja Crkve. Prije desetak godina veliku je prašinu digao tzv. Holandski katekizam, a zadnjih godina knjiga švicarskog profesora Hansa Künga. U pitanje se stavljaju vjerske istine i vjerska načela koja su kroz stoljeća vrijedila kao sigurna i nepromjenljiva: Crkva i njezina nezabludivost, nasljedstvo papa, svećeništvo i celibat, nerazrješivost braka, osobna ispovijed, način služenja svete Mise, tumačenje sv. Pisma . . .

Prevelika sloboda i širina prouzročile su kod drugih strah pred »nesigurnim novotarijama koje će uništiti Crkvu«. Glavni predstavnik ovih je francuski biskup Lefèbvre, koji tvrdi da je Koncil Crkvi više škodio nego koristio. Unatoč opomenama odozgor taj se biskup ravna prema pretkoncilskim propisima.

Predavači, profesori bogoslovijâ, vjeroučitelji, propovjednici i uzgojitelji! Za sve ove želi Sveti Otac da se molimo tokom čitavoga mjeseca rujna, kad u mnogim zemljama započinje nova školska godina. Svi bi oni trebali pomogati svojim slušateljima da samostalno razmišljaju i sude, kako bi njihova vjera bila više stvar osobne odluke nego plod slušanja riječi predavača. Tek takva je vjera živa, snažna i sposobna izdržati i u najtežim poteškoćama.

F. C.

naša obitelj moli

Plodovi molitve već se jasno osjećaju

Otkako smo razgovarali o zajedničkoj molitvi, ja je molim svaki dan. Molim prije svega za obraćenje svoga sina, pa onda za sve ljude na svijetu. A molim ovako:

»Bezgrješna Djevice Marijo, sv. Franjo Saleški, sv. Stjepane, svi sveti i anđeli Božji i duše u čistilištu, molite zajedno s nama za obraćenje grešnika.

Isuse, to je Tebi za ljubav . . .

Peta desetka radosna (to je desetka koju bi trebao da moli moj sin).

Moj Isuse, oprosti nam naše grijehe . . .

Treća desetka slave (to odgovara slovu moga zaštitnika).

Moj Isus . . .

Kraljice svete krunice, moli za nas!«

Znam da je moja molitva bijedna; obično molim naveč u krevetu, znam biti i rastresena i pospana, ali plodovi molitve već se jasno osjećaju. Raspoloženje u našem domu bitno se promijenilo. Osjećamo i pokazujemo više ljubavi jedno za drugo. Daleko manje vičem na svoga sina. Svađe su razmjerno rijetke i obično traju samo nekoliko minuta, dok su prije trajale i satima, a završavale su ćuškama. Ima, nažalost, još teških ispada s moje strane, znam da se premalo trudim i mnogo sam kriva. Ali milost Božja djeluje i oluja se brzo utiša. Ja se onda odmah pokajem i pouzdano se predam Božjem milosrđu.

Na početak zajedničke molitve stavila sam zaziv: »Bezgrješna Djevice Marijo . . . « Od djetinjstva mi je Gospa draga upravo zbog svoje bezgrješnosti.

Meni je teško. Uvijek mi je teško. Najteži i zapravo jedini križ je moja nagla, opora, svadljiva i drska ćud. Sve druge patnje lako podnosim i samo taknu moju dušu. Trpim samo zbog svojega nehaja za poticaje Milosti. Zato tako rado gledam Nju, Bezgrješnu, u sitnicama svakidašnjice, uvijek vjernu Gospodinu. Bezgrješna mi daje snage. Ona poznaje moje srce do dna, jer ga nosi na dlanu. Po Njoj sam od Boga primila milosti koje sam dobila. Pod Njezinu zaštitu stavljam zajedničku molitvu i Njoj sam sve prepustila.

N. N.

hvala na pismu

SVETIŠTE

Redovita sam čitateljica GLASNIKA i pretplatnik preko naše župe. Živim s GLASNIKOM. To mi je najdraži katolički list. Inače je sva katolička štampa lijepa i korisna za čitanje, osobito mladima... Udovica sam. Ostala sam s tri djeteta. Muž mi je umro stradavši na poslu. Bila sam sirota, svakako sam se snalazila uz milost Božju. Uvijek se molim Lurdskoj Gospi i Srcu Isusovu da štite i prate mene i moju djecu.

Uvijek rado dajem za naše crkve, pa makar i mali dar. Osobito me dirnulo kad sam čitala u ovome broju da se i Vi obraćate na svoje čitatelje GLASNIKA da vam pomognu u vašim potrebama za uređenje dragog nam svetišta Srca Isusova. Odlučila sam da vom pošaljem dar, pa makar i mali. Neka bude na slavu Srca Isusova.

Jedna molba: Lijepo vas molim, kako nigdje ne mogu kupiti lijepu sliku Presvetog Srca Isusova, obraćam se na vas. Ako je mogu dobiti preko vas, bit ću najsretnija. Ja ću je platiti, samo je vi pošaljite na adresu...

K. K.

Vaš glas iz naroda, jednostavan, ali iskren, veliki je poticaj da još ljepše i bolje uređujemo naš GLASNIK. Čitajte ga i ubuduće. Dajte ga i drugima u ruke. Koliki bi se obogatili GLASNIKOM, našli bi u njemu okrepu i utjehu, ali im ga nema tko dati.... Što se tiče slike, poslat ćemo vam. Mislim da ćete biti zadovoljni.

UDOVIČIN PRILOG

Hvaljen Isus i Marija! Draga moja bračo, pročitala sam članak u GLASNIKU koji je dirnuo moje srce. Ja sam starica od 74 godine, odbačena od sina i snaje. Sama živim, trpim uz milost Božju. Bolesna i žalosna želim utjehu Srca Isusova i vašu utjehu. Šaljem 20 novih dinara na čast Srcu Isusovu na vašu molbu uz želju da mi se javite... Putuj, putuj listak bijeli, pa mi Srce Isusovo razveseli, i one koji ovo pismo prime!

Š. D.

Premda je žalostan sadržaj Vašega pisma, ipak ste me razveselili svojom vjerom i pouzdanjem u Srce Isusovo. Isus vas neće ostaviti jer je Njegovo Srce sigurno utočište milosti i spasenja.

OTAC

»Ne mogu više podnositi svoga oca. Ne mogu ga jednostavo razumjeti. Njegova prisutnost postaje već godinama za mene sve teža. Njegovo najmanje šuškanje, njegove riječi što ih drugima upravlja, mene tjeraju u očaj. Dobro se osjećam samo kad ga nema u mojoj blizini. Tada postajem svoj vlastiti gospodar. Što da radim? Moja se braća žene jedan za drugim. Ne mogu zamisliti da ostanem trajno uz svoga oca i majku.«

Tuno

Kažete da više ne podnosite svoga oca. Kad ga nema blizu, da se osjećate bolje. To proizlazi iz jednostavnoga razloga što vi nemate povjerenja u samog sebe. Kažete da vas njegova prisutnost uznemiruje. Meni se čini da je to znak vašega napadalačkoga poriva prema njemu. Dakle, to nije toliko njegov problem, koliko vaš. Bojim se: ako se zadržite samo na tome da njega optužujete, da će se taj napadalački poriv prenijeti i na druge osobe. U prvom redu

na vašu buduću suprugu. Zato, počnite od sebe. Nemojte toliko paziti na očevo vladanje, nego više na svoje unutarnje, često i nesvjesne i nepravedne porive, prema njemu. Uzmite to ozbiljno, i porazgovorite se o tom s kojom razumnom osobom. (svećenikom).

NIJE VJERNIK

»Moj zaručnik nije vjernik. Sigurno, on poštiva moja vjerska uvjerenja I ostavlja me slobodnu. Ali ja se bojim. Kako ću ja svoju vjeru sama proživljavati? Ako ne budem išla na sakramente, sigurno će me to teško pogoditi. Do sada su mi pomogli moji dobri, kršćanski roditelji. Bojim se da ću se stidjeti svoje vjere pred njegovim roditeljima i tako preći u vjerski indiferentizam?«

Ana

Sve su te bojazni na mjestu. Ne želim ih ništa umanjivati, jer je uistinu vrlo teško sačuvati vjerski žar u indiferentnoj vjerskoj sredini. Ali uz te opasnosti nevjera vašega zaručnika pružit će vam mogućnost da se možda dublje odlučite za Krista. Uz jedan uvjet: tražite pomoć kakve kršćanske žive zajednice. Naime, taj novi odlazak među nevjernike bit će tragičan ako se otuđite od drugih vjernika. Ako ih nađete, oni će vam donijeti svoje vlastito svjedočanstvo, kritički pogled koji će vam pomoći da svoju vjeru dublje proživljavate i snažnije opravdate. Dakle, ako već mora biti, svakako treba da se jače ugradite u župsku zajedinicu ili u koju drugu baličnu vjersku grupu. Time ćete opasnost za slabljenje smanjiti, no nipošto ne ukloniti.

ČESTITKA O. MAJIĆU

Predragi o. Zvonko!

25 godina zvonjenja, — davanja . . .

Kalvarijske ljubavi . . .

pa to je nešto divno . . .

I mnoga, mnoga srca širom domovine Isusu su zahvalna za ovo srebreno zvonjenje o. Zvonka — za Božju milost koju ste im dali.

— Tolikima dadoste Hostiju ko pahulju snježnu, Gospodnji dar!

I svaki u srcu očuti — novog života ognjeni žar.

— I podjoše opet na dalek put, uz kliktanje radosno, veseli poj — Korakom čvrstim i sigurnim — k Ocu i sreći beskrajnoj.

— O kako prelijep, Gospode, u svetištu Tvome ja snivam san!

Dopusti, da sanjam ga, Gospode, još godinu mnogu i mnogi dan!

To Vam želi od svega srca Vaš brat o. Ante

Isuse, daj o. Zvonki kao dar za srebreni svećenički jubilej da i nadalje gori I goreći izgori za Tebe i za duše! — Za duše u dragoj domovini Hrvatskoj i u isto tako dragoj Bengaliji!

Uz bratski zagrljaj vaš o. Ante Gabrić

I MLADI INDIJCI SKUPA S OCEM ANTOM ČESTITAJU OCU ZVONKU MAJIĆU 25. GODIŠNJICU MISNIŠTVA

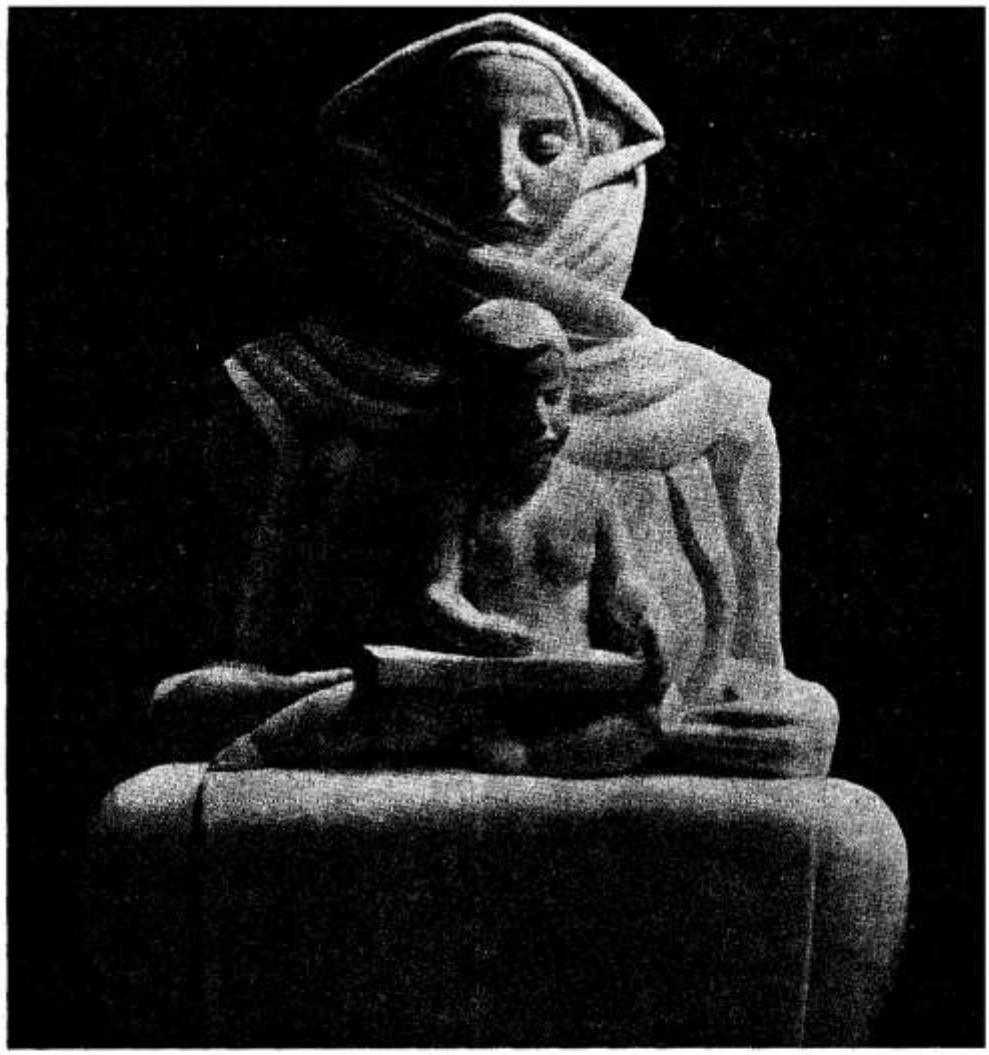

Šibenski biskup upravio je dirljiv poziv na proslavu i hodočašće prigodom 900. obljetnice posvete crkve svete Marije u Biskupiji pokraj Knina.

GLAVNA PROSLAVA U BISKUPIJI IV. RUJNA

Još su nam živa sjećanja na svečanu proslavu Trinaest stoljeća kršćanstva kod Hrvata, kao i na 1000. obljetnicu prvog poznatog Marijinog svetišta u Solinu. Tada smo kao Crkva u hrvatskom narodu obnovili svoju vjernost Kristu, kojega su krštenjem i vjerom prihvatili naši preci. Slaveći te jubileje, ponirali smo u našu vjersku prošlost i razmišljali o tome kako treba na prokušanim temeljima graditi budućnost.

Naša bogata prošlost pruža nam sada nov izazov: ove godine slavimo 900. obljetnicu posvete crkve svete Marije u mjestu Biskupiji kod Knina. Godine 1078. tu je crkvu—baziliku podigao Dimtar Zvonimir za stolnu crkvu Hrvatskom biskupu. Tako u vrijeme kad je pravno organiziran državni život, nalazimo i uređenu Crkvu. Crkva

u hrvatskom narodu postaje time vidan i organiziran dio cjelokupne Kristove Crkve. Hrvatski biskup znak je njezina jedinstva s Petrovim nasljednikom i simbol cjelokupnog tadašnjeg crkvenog života.

Njegova služba u to vrijeme svjedočila je o slobodnoj Crkvi u slobodnom narodu. Uloga kancelara hrvatskog kraljevstva — koju je obavljao Hrvatski biskup — svjedoči kako je Crkva bila utjecajna na svim područjima našega narodnoga života.

Propašću nacionalne dinastije gubi se i uloga Hrvatskog biskupa i Biskupije kao središta našeg vjerskog života. Pa ipak je nešto ostalo.

Prigodom iskapanja u Biskupiji pronađen je najstariji poznati lik naše Gospe. Po tom liku učinjen je novi odljev, pred kojim smo u Solinu 1976. obnovili svoju vjernost Bogu i ljubav prema Bogorodici. Od tada taj lik — pralik — nazivamo likom GOSPE VELIKOG HRVATSKOG ZAVJETA.

To nas sve potiče da i ove godine još dublje posvijestimo ukorjenjenje naše crkvenosti u život našega naroda, da sagledamo u svjetlu štovanja Bogorodice svu našu vjeru i vjernost, da odvažno uočimo sadašnjost i hrabro se usmjerimo prema budućnosti, znajući da je naša nada u Bogu.

Stoga pozivamo sve naše vjerničke zajednice i njihove predvoditelje da iskoriste i ovu priliku pa da uz pohod Gospina Pralika njihovim župama, prigodna hodočašća u Biskupiju, organiziranje molitvenih sastanaka, proučavanje prigodnih tema, uz vanjske prigodne simbole i svega onog što će nam ovom prilikom Duh nadahnuti, s radošću crpimo vodu s izvora spasenja naše povijesti i naše crkvenosti.

KIP KRISTA KRALJA NA SPOMEN — CRKVI HRVATSKOG KRALJA ZVONIMIRA (I. Meštrović)

SPOMEN — CRKVA U BISKUPIJI U KOJOJ SE NALAZI LIK NAŠE GOSPE OD I. MEŠTROVIĆA (lijevo)

Obnova spomen-crkve NAŠE GOSPE, koju je hrvatski narod podigao na ruševinama bazilike Hrvatskog biskupa, kao i središnja proslava, koja će se održati 16. rujna u šibenskoj katedrali i 17. rujna u samoj Biskupiji, neka bude izričaj tihog i smišljenog nastojanja svih nas da produbimo svijest o svojoj crkvenosti, kako bismo i unaprijed u Crkvi prepoznali znak spasenja i Božjeg utjelovljenja u našem narodu i na našem tlu.

Šibenski biskup
Mons. Josip Arnerić

2. srpnja ove godine mala župa Dol na Hvaru proslavila je velik i značajan jubilej — 500. obljetnicu slavljenja i čašćenja lika Majke Božje.

Dol 500 godina pred Gospom

Proslava je započela već u srijedu svetim trodnevljem, koje je predvodio vlč. Luka Cirimotić, misionar Družbe Marijine.

U petak navečer je u župi držao predavanje o obitelji i obiteljskom životu predavač iz Splita, o. Ljudevit Gregov, trećoredac.

Na sam dan proslave, već u ranim jutarnjim satima počeli su dolaziti hodočasnici iz susjednih župa. U 10,30 bila je svečana koncelebrirana sv. Misa, koju predvodi o. biskup Celestin s prisutnim svećenicima. Pozdravni govor održao je domaći sin Luka Dužević pok. Tome. Za vrijeme prikazanja župljani su prinosili svoje darove — levandu, sir i bajame, a župa Dol poklonila je o. biskupu i biskupski pastirski štap.

Poslijepodnevno slavlje počelo je sv. Misom, te procesijom i ophodom lika Majke oko crkve. Prisutni puk je triput obavio procesiju oko ckve sa zanosnom, oduševljenom pjesmom. Poslije procesije o. biskup je pred likom Majke Božje posvetio svoju biskupiju i župu Dol Prečistom Srcu Marijinu.

Slijedila je priredba koju su izveli mladi župe Dol pod nazivom: »Svi me vole, samo tata ne«. Svi su bili oduševljeni tim lijepim i poučnim nastupom. Kasno na večer svi su se razišli svojim kućama puni radosti i oduševljenja, s mislima i željama da nas Božji i Marijin blagoslov prati u životu. Na svečanosti i proslavi bilo je prisutno oko 1.200 ljudi.

Don Mario Zelanović,
župnik

1928 - 1978

IVAN MERZ

Piše: BOZIDAR NAGY

Merz i Crkva

Ako uzmete u ruke najnoviju knjigu o dru Ivanu Merzu »Put k Suncu« i otvorite na str. 172. Stvarno kazalo, primijetit ćete da riječ »Crkva« najčešće dolazi u ovoj zbirci najljepših tekstova Ivana Merza, koji su objavljeni prigodom 50. obljetnice njegove smrti.

No nije to slučajno što se riječ »Crkva« najčešće pojavljuje samo u ovoj zbirci, nego je to karakteristika cijelog negova književnog opusa koji broji preko tri tisuće stranica. Dapače, ljubav i odanost prema Crkvi jesu glavne značajke Merčeve duhovne fizionomije.

Jedan od njegovih blizih prijatelja i suradnika ovako je pisao u »Životu« br. 5/1938. god.: »Nema jače ideje u Merčevu liku od ideje Crkve; Crkve, koja kroz Papinstvo čuva nauku i jedinstvo, te Crkve, koja kroz liturgiju moli i prinosi žrtvu hvale Ocu i pomoću koje — veli Merz — vjernik u svojoj duši proživljava sve faze vječnog života Kristova i kroz koju svaki katolik postaje velik i univerzalan.«

Odakle tolika ljubav prema Crkvi kod Merza? On nam sam daje odgonetku te zanimljive zagonetke. Kad mu je u jednoj anketi bilo postavljeno pitanje »Zašto ljubi Katoličku Crkvu i sv. Oca Papu,« Ivan je odgovorio: »Jer u njoj vidim jasnu sliku preljubljenog Spasitelja i Boga Isusa sa svim njegovim savršenstvima, a u Sv. Ocu Papi pod prilikama čovjeka vidim Boga i Gospoda svoga.«

To shvaćanje Crkve koje je Ivan duboko u sebi nosio nije zadržao samo za sebe nego je bio veliki apostol ispravnog shvaćanja Crkve u hrvatskom narodu. Tako je »Život« prigodom 10. obljetnice njegove smrti mogao napisati u svome uvodniku slijedeće riječi:

»Pojavio se među nama onda kad se gotovo već sasvim bio iskvario pojam i odnošaj prema onoj, kojoj Hrvatska duguje i svoju zasebnu fizionomiju i svoju narodnu individualnost i svoju historijsku opstojnost — Crkvi ..... Da Ivane, ti si providencijalni čovjek Hrvatske.

U LURDU JE OZDRAVILO OKO 6000 BOLESNIKA OD KOJIH JE CRKVA SAMO 64 SLUŽBENO PRIZNALA. MEĐU NJIMA JE I S. PERRIN KOJI JE OZDRAVIO 1. SVIBNJA 1970.

25. lipnja ove godine pronijela se vijest da je Msgr Orchamt, biskup Angersa, službeno priznao čudesno obilježje ozdravljenja Sergea Perrina iz Angersa.

64. ČUDESNO OZDRAVLJENJE U LURDU

Serge Perrin je obolio najprije od tromboze vratne arterije. Kobnim razvojem bolesti postao je posve paraliziran i slijep, a i sluh mu je veoma oslabio. Imao je tek četrdesetak godina, a jednom je nogom već bio u grobu.

1. svibnja 1970. došao je opet na hodočašće u Lurd, no ovaj put samo ženi za volju. On je, doduše, vjernik, ali već kroz šest mjeseci proživljava tešku krizu svoje vjere... i osjeća blizinu smrti. Tek je na hodočašću opet počeo moliti svoju krunicu... No ne za ozdravljenje, nego da izmoli sebi vjeru... čvrstu vjeru prije smrti.

Te noći opet mu se stanje znatno pogoršalo, pa je gotovo dva sata bio u nesvjestici. Ujutro je ipak želio da ga povezu s ostalim bolesnicima u baziliku Pija X. na Misu i bolesničku pobožnost. Čim mu je svećenik podijelio bolesničko pomazanje, Serge je počeo osjećati da mu od nožnih prstiju tijelom prolazi toplina... Od jednom, on je progledao i osjetio želju da ustane s bolesničkih kolica i da počne hodati. Istog trena kao da su mu se i uši odčepile. Prve riječi koje je tada čuo bile su: »Sjeti se da je Isus Krist uskrsnuo od mrtvih!« Serge je tada shvatio da je Isus i njega spasio od smrti i dao mu novi život, jer ga je posve ozdravio: on sada vidi i čuje i može se sam slobodno kretati. Kad se vrati u Angers, sam je sišao s vlaka, pošao sa ženom kući i započeo normalan život.

Prigodom Izjave Msgra Orchamta o čudesnom ozdravljenju S. Perrina francuska je televizija prikazala biv-

šeg teškog bolesnika kako se šeta po svome vrtu i razgovara s novinarima o svemu što se s njime dogodilo u Lurdu 1. V. 1970.

Zašto se o tome događaju šutjelo punih osam godina?

Zato jer je Perrinov slučaj, kao i sva ostala ozdravljenja u Lurdu, bio podvrgnut brojnim i temeljitim liječničkim ispitivanjima. Tek kad je liječnička komisija ustanovila da je ozdravljenje nastupilo trenutačno, a da je potpuno i trajno, priznala je da je to liječnički neprotumačivo. Tek nakon toga Crkva je preko mjesnog biskupa pozvala vjernike da i u tom ozdravljenju prepoznaju »znak Božje prisutnosti, ljubavi i milosrđa.«

Od ukazanja Majke Božje 1858. u Lurd je došlo s organiziranim hodočašćima 1,800.000 bolesnika. Od njih je blizu 6.000 ondje ozdravilo, ali je Crkva samo malen broj ozdravljenja priznala čudesnima. Serge Perrin je 64. bolesnik čije je ozdravljenje priznato čudesnim.

Svaki slučaj ozdravljenja najprije se ispituje u Liječničkom uredu, koji je u Lurdu osnovan 1882., a otvoren je svim liječnicima, bilo koje vjere ili ideologije. Tu se najprije načini dosje o bolesti i ozdravljenju. Za Sergea Perrina posebno se zauzimao doktor Theodor Mangiapan. On je novinarima rekao:

— Mi liječnici primili smo od Crkve dužnost da ozbiljno ispitamo svaki slučaj ozdravljenja i da zaključimo da li se doista radi o pravom ozdravljenju te da li je ono liječnički protumačivo ili nije.

Na pitanje: Što je potrebno da bi se ozdravljenje moglo smatrati čudesnim? doktor Mangiapan je odgovorio:

— Istraživanja se vrše u tri smjera. Najprije samo ozdravljenje. Potrebno je ustanoviti da li se ono dogodilo nepredviđeno i odjednom, bez prizdravljenja i oporavljanja, i da li je potpuno i trajno, to jest da li traje bar tri do četiri godine. Zatim se pomno istražuje prethodna bolest, da li je doista bila teška i smrtonosna i da li je bila organska, a ne samo funkcionalna, to jest da li je postojala povreda organizma. Na primjer, gubitak govora koji ne bi bio posljedica povrede mozga ne bismo ni zadržali na proučavanju. Potrebno je još da bolest bude i objektivno dokazana analizama, radio-rendgenskim snimcima, ožiljcima itd. Konačno se istražuju lijekovi koji su djelovati ili bi mogli djelovati.

Dosje ide zatim na ponovno istraživanje Međunarodnom komitetu od tridesetak članova, koji se izaberu između 1.500 članova Međunarodne liječničke komisije, koja se sastaje u Parizu.

Ako sva ta ozbiljna istraživanja ustanove da je to ozdravljenje liječnički neprotumačivo, Međunarodna liječnička komisija šalje čitav dosje crkvenim vlastima dotične biskupije, da se i sa crkvenog stajališta čitav dosje temeljito prouči. Tek nakon toga biskup službeno priznaje čudesno obilježje ozdravljenja, i potiče vjernike da u tom događaju prepoznaju znak Božje svemoguće ljubavi prema nama i Mirijina majčinskog zagovora.

Vlado Horvat, Pariz

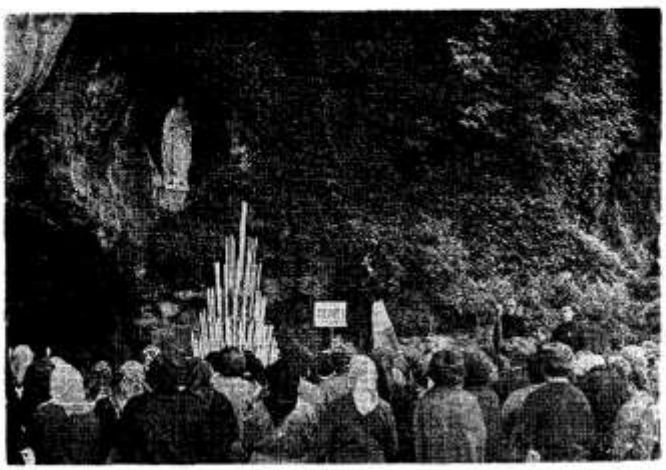

OD UKAZANJA MAJKE BOŽJE 1858. U LURDU JE DOŠLO S ORGANIZIRANIM HODOČAŠĆIMA MILIJUN OSAM STO TISUĆA BOLESNIKA.

nade i poticaji

Uređuje: ŽARKO BRZIĆ

ŽIVOT ZA DRUGE

Idem uz radnike koji su se u nizu rasuli po cesti — piše Carlo Carretto u knjizi »Pismo iz pustinje« — odzdravljam na njihove pozdrave, nudim svoju pustinjsku posudu za vodu od tridesetak litara žednim ljudima. Gledam usta koja prilaze grlu posude.

Najednom opazih kako je na jednim usnama bljesnuo kratak osmijeh. Neću ga nikad zaboraviti. Bio je to siromašni, poderani, oznojeni, prljavi brat Pavao, mali brat koji je izabrao ovo radilište da proživljava svoju kalvariju i zamijesi sebe samog u tijesto, poput kvasca iz Evanđelja...

Dobro sam poznavao brata Pavla jer smo bili zajedno u novicijatu. Bio je pariški inženjer. Radio je u jednoj od mnogih stručnih komisija kojima je bila zadaća da obave pripreme za atomsku eksploziju u Sahari i začuo poziv Gospodnji... Ostavio je sve i postao mali brat. Sad je bio tu i nitko nije znao da je inženjer, bio je siromašak kao i ostali...

— Pomozite mi, brate Karlo — govorila mi je njegova majka — da shvatim zvanje svoga sina. Ja sam ga učinila inženjerom, a vi ste od njega učinili fizičkog radnika... Recite mi: zar ne bi za Crkvu bilo dostojnije i djelotvornije da on radi kao intelektualac?

— Gospođo, odgovorio sam — to su stvari koje se ne mogu shvatiti inteligencijom i običnim rasuđivanjem. Samo nas vjera može tu prosvijetliti. Zašto je Isus htio da bude siromah...?

KRISTOVA CRKVA

Prije nego je postao biskup i kardinal, poznati teolog J. Ratzinger, iznio je u javnosti svoja stajališta o Kristu i Crkvi u vezi s nekim zabludama koje su se zadnjih godina pojavile u teološkim krugovima:

— Ako sondom istražujemo Crkvu, slično austronatskim istraživanjima Mjeseca, otkrivamo na njoj, kao i na Mjesecu, pustinju, pijesak, brda i stijenje — sve loše ljudske elemente. Međutim, to nije ono njezino najbitnije. Najbitnije svojstvo Crkve jest nešto što zapravo i nije njezino: ona je transmisiona stanica Božje svjetlosti. Kad Crkvu kritiziramo, važno je da upravo na to skrenemo pozornost. Bez te svjesne kontrole, polako i neprimjetno, počinjemo

U ljubavi nema straha...

»A mi smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i vjerovali u nju. Bog je ljubav... U ljubavi nema straha...«

(I Iv 4,16-18)

stvarati svoju vlastitu Crkvu, »moju«, »tvoju«, »našu«, »vašu« i pod tim Crkvama konačno nestaje ona prava, tj. Kristova Crkva. A u stvari, radi se u osnovi samo o Njegovoj, Kristovoj Crkvi: ako nje više nema, mora dati ostavku i naša Crkva kao besmislena i nepotrebna igra s kućicama od pijeska . . .

Zašto ostajem u Crkvi? Zato jer sam uvjeren da bez Kristove Crkve ne mogu nikako ostati povezan s njime, s Isusom Kristom . . . Nije moguće samo na temelju »socijalne reforme« osloboditi svjet od patnja i frustracija . . . . Crkva nam priopćava istinu koja može biti zamračena i pogažena, ali koja ne može nestati . . .

SVJEDOČANSTVO

27. lipnja 1977. trebao je poznati ruski slikar i portretist Ilja Glazunov održati izložbu svojih umjetničkih radova u modernoj galeriji u Moskvi. Samo ministarstvo za kulturu i prosvjetu razaslalo je tisuće pozivnica najvišim kulturnim i političkim predstavnicima. U zadnjim minutama prije svečanog otvaranja, dok se mnoštvo svijeta sabralo oko galerije, izložba je bila zabranjena.

Ilja Glazunov nije htio odstraniti iz izložbe dvije slike: »Vraćanje izgubljenog sina«, koja prikazuje vraćanje Rusije u zagrljaj kršćanske civilizacije i pravoslavlja, druga slika »Misterij XX stoljeća«, koja za umjetnika predstavlja njegovo životno djelo. Na toj slici simbolički su bile predstavljene najpoznatije osobe našeg stoljeća: Lenjin, Trocki, Staljin, zadnji ruski car Nikolaj, Hitler, Mussolini, Čerčil, Ruzvelt, Hruščov, Kennedy, Ivan XXIII, Naser, Mao-Ce-Tung i Solženicin. Nad svima njima lebdi Krist u bijelim oblacima.

Umjetnik je želio pružiti veliko svjedočanstvo o Isusu Kristu, koji u svojoj spasiteljskoj ljubavi želi povezati i ujediniti svu ljudsku djecu, bez obzira na rasnu obojenost, nacionalnu ili klasnu pripadnost.

LJUBAV IZNAD SVEGA

Naš književnik i nobelovac Ivo Andrić u svojoj knjizi »Ex ponto« donosi ove prekrasne misli o ljubavi:

— Tako se teško živi, tako se kratko živi, pa još dobra polovica tog teškog i kratkog života prođe nam u mržnji i nesporazumima. Oh, ugasite mržnju! Ljudi su nama potrebni i nikako se, nikako ne može živjeti bez opraštanja. Svi su oni ljudi i te kako potrebni. Svi, od one starice koja me je primila na ruke kad sam došao na svijet, pa do onog nepoznatog prolaznika koji će, kad me budu nosili na neko groblje neki ljudi, skinuti kapu, prekrstiti se i zaželjeti mi vječni mir i laku zemlju. Vječni mir! — kako je dobro, velika i lijepa ta želja! O, nepoznati dobri čovječje, blagodarim ti za tu želju tvoju.

Živite i borite se kako najbolje umijete, *molite se* Bogu i volite svu prirodu, ali najviše ljubavi, pažnje i saučešća ostavite za ljude, ubogu svoju braću, čiji je život nestalni pramen svijetla između dviju beskonačnosti. Volite ljude, često im pomozite i uvijek ih požalite jer su anm svi ljudi potrebni.

»TKO MRZI BRATA SVOGA U TAMI JE. ON ŽIVI U TAMI I NE ZNA KAMO IDE JER MU JE TAMA ZASLIJEPILA OČI.«

Između roditelja i djece postoji najdublja ljudska veza koja se među ljudima uopće može zamisliti. To nije samo veza krvi, veza po nasljednim osobinama, po jeziku, po baštini koju oni ostavljaju djeci.

Ta je veza puno dublja: roditelji su u svojim obiteljima djeci prvi odgojitelji, prvi učitelji i glavni životni uzori.

Još uvijek vrijedi ona poslovica: Kakav otac, takav sin! Kakva mati, takva kći! Zato svakome, tko odraste izvan obitelji, nešto bitno nedostaje.

DJECA VJERUJU VJEROM RODITELJA

RASADNIK VJERE

Tako je i vjerski život djece pod velikim utjecajem roditelja. Upravo je presudan utjecaj obitelji na stav djece prema vjeri.

To vrijedi po cijelom svijetu, pa i kod nas.

Nije tome dugo kako je izašla knjiga profesorice zagrebačkog sveučilišta Š. Bahtijarević »Religiozno pripadanje«. Ta profesorica nije vjernik. Ispitala je đake srednjih škola o njihovoj vjeri i došla do zaključka da »postoji najuža povezanost stavova i osobnog odnosa prema religiji i između djece i roditelja«, tj. ako su roditelji vjernici, bit će i djeca. A zatim: kakvi su roditelji vjernici, takvi će vjernici biti i djeca. Ona kaže da je »obitelj glavni rasadnik vjere, glavna karika u lancu generacija preko koje su stariji prenosili na mlade vjerske vrijednosti i (vjersku) praksu«.

Profesorica Bahtijarević naglašava da vrijedi i obratno: »Ako izostane religiozni, vjerski odgoj u obitelji, to je jedan od glavnih razloga nereligioznosti djece.« Drugim riječima:

»Stavovi i uvjerenja roditelja te njihovo ponašanje prema crkvi i religiji imaju odraza u stavovima i ponašanjima njihove djece; taj utjecaj se vidi ne samo u tome hoće li biti ili neće biti vjernici, nego i u čvrstoći, dosljednosti i povezanosti sa crkvom ako su vjernici, odnosno u čvrstoći prihvata nevjere i protivljenja vjeri ako su nevjernici.«

PRVOTNI DODIRI

Sarajevski profesor Esad Ćimić (ni on nije vjernik) to opisuje ovako:

»Roditelji diraju najtananije žice intime mladog čovjeka. Ako se u obitelji njeguje sakralna atmosfera, ako međuljudski odnosi odišu pobož-

nošću, to može mnogo značajnije utjecati na religijsko usmjerenje nego, makako sugestivni bili, intelektualni argumenti (razumski dokazi). Rano djetinjstvo veoma je pogodno za religijski (vjerski) utjecaj, jer radoznalost i maštovitost djeteta mogu religijski impregnirati (prožeti): upravo tada dijete najviše uči u primarnim (prvotnim) dodirima, manje iz života u širem smislu, a najmanje iz knjiga.«

MISAO KONCILA

Nakon svih tih podataka razumjet ćemo upozorenje koje nam je dao Drugi vatikanski sabor u »Izjavi o kršćanskom odgoju« i shvatit ćemo svu važnost tog upozorenja.

»Budući da roditelji daju djeci život, oni imaju vrlo tešku obvezu da ih odgajaju i zatim ih treba priznati kao prve i povlaštene odgojitelje svoje djece.

Odgojna uloga roditelja je takve važnosti da se teško može nečim drugim zamijeniti. Na njima je da stvore takav obiteljski ambijent (ugođaj) — prožet ljubavlju i odanošću prema Bogu i ljudima — koji će pogodovati osobnom i društvenom razvoju djece. Obitelj je stoga prva škola onih društvenih kreposti koje su potrebne svakom društvu. Posebno u kršćanskoj obitelji, koja je obogaćena milošću i zadatkom sakramenta ženidbe, treba odgajati djecu od najranije mladosti po vjeri, koju su primila na krštenju, da Boga spoznaju i štuju i bližnjega da ljube. U obitelji djeca stiču prvo iskustvo o zdravoj ljudskoj zajednici i o Crkvi. Po obitelji, napokon postupno ulaze u ljudsku zajednicu i u Božji narod. Neka roditelji ozbiljno shvate kako prava kršćanska obitelj imade važno značenje za život i napredak Božjega naroda.«

RASADIŠTE VJERE

Možemo li predložiti kakav zaključak svim tim mišljenjima i ovom posljednjem nauku Koncila?

Rekao bih ovako: djeca vjeruju vjerom roditelja! Ako roditelji vjeruju, vjeruju i djeca. Kakva je vjera roditelja, takva je vjera i djece. Ako roditelji ne drže do vjere, neće držati ni djeca.

Zato je obitelj — rasadište vjere. **T. Š.**

KORAK UZ KORAK S OCEM PREMA CRKVI . . .

NIJE BEZ MAJKE OVO DIJETE DOŠLO PRED PRIČESNU KLUPU . . .

Mali pjevači iz Pariza u Zagrebu

Oduševili su sve prisutne koji su se u srijedu 19. srpnja skupili u bazilici Srca Isusova. Bio je to za sve nezaboravan događaj glazbe, umjetnosti i pobožnosti.

NA REPERTOARU SE NALAZIO I »TE DEUM« OD J. HAYDNA

150 PSALAM OD CÉSARA FRANCKA IZVANREDNO JE USPIO

ALI NAJZANIMLJIVIJE I NAJDRAŽE SU PJEVALI »ZDRAVO DJEVO . . . «

Petar Patrick Giraud osnovao je 1970. godine u kolegiju marijanista u Antony pokraj Pariza dječji pjevački zbor Svete Marije. Zbor je brzo napredovao, jer ga je poticala bogata glazbena djelatnost Pariza.

Zbor je svake godine poduzimao velike turneje i davao koncerte diljem cijele Francuske. Često je imao priliku pjevati i na francuskom radiju i televiziji a snimio je već i pet ploča.

Zbor je pridružen velikom međunarodnom savezu PUERI CANTORES, i uvijek želi naglasiti svoju pripadnost Crkvi. Redovito sudjeluje u liturgijskom životu kolegija, a nastupa svugdje: u najljepšim bazilikama i u priprostim seoskim crkvama.

Svih 120 dječaka toga zbora nastoji slaviti Boga produbljenim kršćanskim životom bez kojega bi njihov glas bio samo »mjed što ječi ili cimbal što zveći.« Svi nastoje slaviti i Djevicu Mariju, Kojoj je zbor posebno posvećen.

Mali pjevači su uvijek sretni što mogu pjevati o Božjoj slavi, kao i radostima i patnjama ljudi, I žele svagdje zračiti svoju vjeru i svoje oduševljenje, ostvarujući tako želju koju im je Papa Pavo VI. uputio prigodom njihovog hodočašća u Rim u Svetoj Godini:

— MALI PJEVAČI, BUDITE U CIJELOM SVIJETU GLASNICI MIRA!

FOTOREPORTAŽA: MIRO JURIĆ

SUSRET S KRISTOVIM SRCEM U PJESMI I MOLITVI.

VLČ. IGNACIJE FOSTAČ BIO JE SRETAN NE SAMO U M. BISTRICI NEGO I U HRVATSKOM SVETIŠTU SRCA ISUSOVA

MNOGI SU ŽUPLJANI IZ LIPOVLJANA PRVI PUT BILI U DRAGOJ BAZILICI U ČIJOJ SJENI SE UREĐUJE GLASNIK.

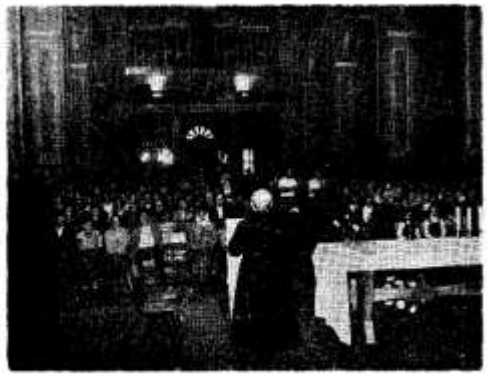

Hodočasnički autobusi pred Bazilikom

U subotu 22. srpnja pred bazilikom Srca Isusova u Zagrebu osvanulo je šest autobusa. Župa Lipovljani, na povratku iz Marije Bistrice, navratila se i u Hrvatsko narodno svetište Srca Isusova.

Dobra je bila ideja župnika vlč. Ignacija Fostača da se vjernici upoznaju ne samo s ovom slavnom bazilikom, nego da u njoj dožive i malu duhovnu obnovu.

Dok su autobusi čekali na praznim ulicama — subotom je uvijek tako! — hodočasnike je pozdravio upravitelj svetišta O. Pero Bulat i održao s njima malu »svetu uru« od tri četvrt sata. Bilo je tu zajedničke pjesme, upoznavanje povijesti bazilike, zajednička obnova posvete Srcu Isusovu, poticaja i pobuda za što bolje sudjelovanje na pučkim misijama, koje će se obaviti u župi Lipovljani početkom prosinca.

Hodočasnici su imali, zatim, priliku da pregledaju čitavu crkvu, obave privatne pobožnosti, obilaze oko glavnoga oltara.

Razumije se da su se posebno zaustavljali kod groba našega dragoga sluge Božjega Dr Ivana Merza o kome im je opširnije govorio upravitelj svetišta.

Čitav susret sa svetištem Srca Isusova trajao je sat i po. Mnogi su prvi put vidjeli to svetište, u čijoj su sjeni živjeli i odgajali se toliki naši misionari, i gdje se i danas uređuje poznati GLASNIK Srca Isusova i Marijina, kojega mnogi u župi Lipovljani primaju i čitaju. Neki su ovako okarakterizirali hodočašće u baziliku Srca Isusova:

— Bila je to kruna našega hodočašća u Mariju Bistricu. Vidjeli smo Mariju i Isusa!

Život buja neuništivom snagom

Pepo i Mila (Sabina, Izeta) žive danas u glavnom gradu Švedske — Stockholmu. Oboje su iz Bosne.

Kada je Pepo 1968. godine putovao u Sarajevo da bi posjetio svoju rodbinu, nije ni slutio da će se tim putovanjem njegovo već ionako dugo »momkovanje« prekinuti. Iznenada će se u njegov život umiješati 17-godišnja učenica tekstilne tehničke škole. Poslije nekoliko bojažljivih pogleda i nakon »prošvercovanih« 20 minuta razgovora, mlada djevojka ostavila je svoje školske prijateljice, knjige i roditelje i kreće u nepoznato. Nije imala ni osobne karte, ni putnice. Njezini roditelji nisu zadovoljni korakom svoje kćerke. Na sve moguće načine pokušali su vratiti svoju Sabinu-Izetu, ali nisu uspjeli.

Nakon civilnog vjenčanja, koje je bilo povezano s mnogim neugodnostima, našao se Pepo ponovo u Uppsali, ali više nije bio sam . . .

Sabina potječe iz muslimanske obitelji no kako sama kaže, o svojoj vjeri nije znala ništa. Sad se odjednom našla u novoj sredini, i to u katoličkoj. Osjetila je veliku želju da tu vjeru upozna. Sama je počela čitati »Kruh nebeski«, koji je našla u kući i ubrzo je sve molitve znala napamet. Sama je izrazila želju da se krsti. Njezin muž i rodbina vidjeli su u toj njezinoj želji samo jedan diplomatski gest, žensku domišljatost da im što više omili, pa nisu na tu njezinu želju polagali posebnu važnost.

Želja za krštenjem bila je zbilja iskrena i duboka, tako da je Pepo ubrzo morao svake nedjelje voziti svoju mladu ženu u Västerås, hrvatskom svećeniku p. Bencsiku na pouku. Ubrzo je p. Bencsik krstio Sabinu-Izetu, koja je dobila još jedno ime — Mila. Malo za tim slijedilo je i crkveno vjenčanje.

Jedan brak, koji svojim čudnim počecima nije ništa obećavao, koji je više ličio na avanturu, pretvorio se u »skriveno blago« i izrastao u veliki putokaz. Postao je brak koji drugima svijetli i pokazuje put, koji mnoge opominje, a mnoge i hrabri.

Ubrzo se počelo ostvarivati ono o čemu su se još na putu bojažljivo dogovorili: imat ćemo mnogo djece, imat ćemo veliku obitelj.

Danas, kad čovjek posjeti tu obitelj, neće ih naći same. Neće možda naći svaku stvar na svome mjestu, ali će naći sedmero dječice, koja vam odmah dotrče ususret čim otvorite vrata.

Jednog dana nađoh se i ja kod njih na čašici razgovora. Htio sam saznati nešto više o tome kako žive, kakvi ih problemi muče, kako gledaju na život, pogotovo kako gledaju na brak. Bilo ih je teško pridobiti da govore o sebi. Neće da drugi pomisle kako se hvalisaju. Ali pomalo i nesvjesno počeli su odgovarati na moja pitanja. Na pitanje:

— Kako se osjećate kao roditelji tolike djece? — otac je bez razmišljanja odgovorio: Najsretniji sam na svijetu, jer u njima vidim nastavak svoga života. I to ne samo jedan ili dva, nego sedam života!

Majka je ponosna djecom, ponosna što je stvorila veliku obitelj, što je stvorila ono čega se danas mnogi ljudi boje. — Nema pravoga života dok se nešto ne ostvari! — završila Mila.

— Jeste li ikad požalili što imate toliko djece?

— Uza sve poteškoće kojih ima nismo nikada! Jedino malo strahujemo za odgoj naše djece. Možda im mi nećemo moći dati ono što mi želimo. Društvo i okolina u kojoj djeca rastu imaju dosta negativnosti koje utječu na djecu. I što je najgore, često je taj »drugi utjecaj« jači nego roditeljski. Mi ćemo pokušati učiniti koliko možemo, a vjerojatno će i Bog pomoći.

— Kako gledaju ljudi na vas, kad znamo da je za mnoge i dvoje ili troje djece previše? Smetaju li vas nekada njihova »sažalijevanja«?

— Jedni nam se dive. Ali to divljenje je slično kao kad se divimo bolesniku koji hrabro podnosi bolest. No, ne daj Bože, da ja to čujem. Ljudi žale što nas je zadesilo »to zlo« da imamo mnogo djece, ali se dive da ga mi strpljivo snosimo . . . Ljudi se često vladaju kao da imaju čudo pred sobom. Izgleda im to nemoguće. Teško im je povjerovati da ima danas ljudi koji se usuđuju rađati djecu.

Mila ističe da je mnogi gledaju poprijeko i mašu glavom. Pogotovo liječnici, bolničke sestre. Liječnici se čude kako može svake godine rađati i biti opet zdrava. Često su je nagovarali na pobačaj, na uzimanje sredstava protiv začeća.

— U početku su mislili da ja o tome ne znam ništa, pa

su me pokušavali poučavati. Ali ja sam sve odbila.

Za vrijeme zadnjih trudnoća Mila nije htjela ići na kontrolu baš zbog toga što su se nezgodno vladali i postavljali joj svakakva pitanja. Pošla je tek uz uvjet da je ništa ne pitaju, nego da samo rade svoj posao zbog kojeg ona i dolazi — kontrola zdravstvenog stanja.

— Vidjeli smo da se to ne isplati svakome detaljno tumačiti. Bolje je nekada ne bacati biserje pred svinje!

Mila nadodaje da ona ima osjećaj da se kroz te prigovore manifestira samo ljudska zavist, a nekada da ljudi žele umiriti svoju savjest. Zatim govori o jednom događaju iz bolnice. Mlada žena sjedi na krevetu poslije izvršenog pobačaja i plače. Plače i govori da više nikad neće imati čistu savjest.

Mila izgleda zdravija, veselija i ljepša od mnogih žena koje nisu svoj organizam »opteretile« rađanjem. Na pitanje što ona misli o tome zašto tako izgleda odgovara:

— Ne znam točno odgovoriti zašto sam ovakva. Mislim da je to zato što sam živjela i živim prirodno. Svoje tijelo sam »opteretila« rađanjem, ali nakon svakog porođaja osjetila sam se i zdravija i jača i veselija. Došla sam do zaključka da je žena najzdravija kad rađa. Ona je zapravo stvorena da rađa. Njezin organizam je bolestan kad je spriječen u toj funkciji. Čovjek mora živjeti kako je to Bog zamislio. Nekad se divim sama sebi. Ali više se divim Bogu koji mi je dao snage i pomoći. I ničega se ne bojim i to zato što vjerujem u Njega!

— Što biste poručili mladim bračnim parovima, osobito mladićima i djevojkama koji se spremaju za brak?

Njihovi odgovori su uglavnom ovi: Ne ulaziti u brak ako neće da žive po Božjem zapovijedima. Brak bez djece nije ništa. Djeca učvršćuju brak, ona ga ne slabe. Ona romantičarska ljubav slabi s vremenom među supružnicima. Ali se učvršćuje i jača preko djece. Što više djece — više radosti, ljubavi, zadovoljstva. I zato roditelji ne bi trebali sami sebi uskraćivati te radosti. Bez djece brak postaje dosadan. Ima se više slobodnog vremena, tj. više prigoda za svađu, sumnje, besposlice, a sve to vodi — rastavi. Najmanja laž i neiskrenost, makar i u nevažnim stvarima škodi braku...

— Kako odgajate djecu?

Odgovorili su da nemaju mnogo pravila. Imaju samo jedno: sloga u braku i ljubav prema djeci odgajaju bolje od svih metoda. Djecu vode u crkvu da bi stekla naviku za kasnije, kad odrastu.

Razgovarali smo o mnogim stvarima i dotakli mnoge teme. O svim stvarima govore iz iskustva i uvjerljivo, a ne naučeno i namješteno. Poslije ugodnih trenutaka koje sam proveo u razgovoru s tim roditeljima, dok su se djeca provlačila između nas, ponekad zaplakala, pa se opet upustila u igru, ne obraćajući pažnju na nas, nađoh se opet u vrevi velegrada... Sve oko mene kao da hoće ugušiti te lijepe uspomene koje nosim sa sobom. Ta masa koja ne računa na Boga, koja ga želi izbaciti iz ovoga svijeta, tjera nas ponekad da sve ostavimo i pobjegnemo u takve oaze, gdje život buja neuništivom snagom. Dok se mnogi Hrvati katolici koji žive i rade vani u inozemstvu ne mogu pohvaliti, djeca Pepe i Mile govore hrvatski, znaju se prekrižiti, pričati o Bogu i moliti Mu se na svom materinjem jeziku.

Željko Biletić

PEPO I MILA SU TAKSISTI U STOCKHOLMU, ALI SU NAJZADOVOLJNIJI U KRUGU SVOJE LIJEPE I ZDRAVE DJECE.

Uređuje: M. STARČEVIĆ

Duševno zdravi!

Želite li ostati duševno zdravi, uravnoteženi i normalni, što je danas veliko i teško umijeće, držite se ovih pravila:

1. Ne potiskuj ništa u sebe! Mnogi problemi mogu se riješiti samo tako da ih izrekneš i iz sebe izgovoriš!

2. Potraži sebi čovjeka, u kojeg imaš povjerenje! Ima ljudi koji znaju slušati, koji se čitavi pretvore »u uho«, kako se to kaže, koji te neće nikada prezreti, ako počiniš i glupost. U prvom redu to je tvoj ispovjednik.

3. Ako si bolestan, ne postavljaj sebi nikakvih rokova ozdravljenja. Što je kroz godine izraslo, ne može se u nekoliko tjedana ukloniti!

4. Nauči se čekati! U životu se ne može ništa silom iznuditi!

5. Oslobodi se od zadubenosti u uspjehe. Život ima svoj smisao ne samo ako je pun sjajnih djela, nego također i ako u njemu ima i promašaja i pogrešaka.

6. Ako si na muci, smiješ se tužiti! Ako te zahvati žalost, smiješ tugovati. Tko više ne može biti žalostan, izlaže se opasnosti da se okameni.

7. Ne zaboravi nikada: u Božjoj si ruci!

Zlatna pravila

Poznato je da neprestano raste broj duševno oboljelih ljudi i žena. U jednoj bolnici za takve bolesti okupili su se psihijatri da zajednički promisle o tome kako pomoći ljudima koji sami više ne znaju isplivati.

Oni su bili potpuno svjesni da se duševne muke ne mogu jednostavno otpuhnuti; da nema nikakvih recepata kao u kuharskoj knjizi; da ne vrijedi sve za svakoga bolesnika.

Ipak su priznate slijedeće upute kao zlatna pravila duševnoga zdravlja:

1. Uzmi sama sebe onakvim kakav jesi! Ne ljuti se ako ti ne polazi sve za rukom, kako bi ti htio.

2. Okani se neprestanog uspoređivanja! Svaki je čovjek u svojoj vrsti zaseban i vrijedan. Svaki ima svoju milost.

3. Ne prenapreži se! Tko ima pet talenata, ne mora ih steći još pedeset! Previše zahtijevati — to je pretjeranost.

Ljubav

Jedan se pogled nadvio nada nj, jedna ga je ljubav iznenada obavila.

Sestra bolničarka pitala ga je kako mu je ime...

To je bilo prvi put da se netko za njega zanima, da ga netko ljubi.

Po toj ljudskoj ljubavi, ljubavi jedne redovnice, sasvim predane, divno dobre, Isus mu je objavio svoju ljubav.

Napokon je on doživio prvi pravi dan svoga života, svoj prvi sretni dan.

Bio je pokršten i umro je pun radosti.

Zadnja mu je riječ bila: Hvala!

Tko to može?

Sv. Grgur papa, velik čovjek i poznavalac ljudi, tvrdi: »Lakše je usmrtiti čovjeka, nego promijeniti njegovo uvjerenje i čuvstvovanje.«

A Victor Hugo, francuski književnik, priznaje: »Revolucija je sve izmijenila, ali nije srca ljudska.«

Izmijeniti ljudska srca! Tko to može? — Jedini Isus Krist!

Zakon je srca: Osvetiti se! A koliki kršćani praštaju i svom ubojici!

Zakon pohlepe je: Grabi sebi! A koliki kršćani se dobrovoljno odriču svega...

Najjači je zakon — održanje vrste nagonom. A koliki kršćani prkose tome zakonu!

Zakon osjećaja: Bježi od žrtve! A koliki redovnici i redovnice izabiru i prigrljuju život žrtve i potpunog odricanja... Koliki misionari i misionarke ostavljaju svoje domove i domovinu!

»Sve skupa ne vrijedi ništa ako nema onog jednoga: Ljubiti!« — A to postizava samo Krist. On je ljubav, On zapaljuje srca ljubavlju. On je osnovno carstvo ljubavi — što nikad nije bio nitko sposoban ni zamisliti...

Mi kršćani

Henri Perrin, isusovac, svećenik-radnik, iznosi prekrasne misli u svom dnevniku. Opisuje divnu viziju o svjedočenju budućih (današnjih) kršćana:

»Kakav god bio sutra režim, jučerašnji će otrov početi djelovati. Na tisuće prividnih kršćana otpast će kao suho lišće.. Naše će se crkve isprazniti, a bilo bi dječje poimanje da će se odjednom vjera vratiti ljudima koji su polako bili dekristijanizirani. Jedino čudo bit će živo svjedočanstvo kršćana prema zapovijedi Kristovoj: »Neka svijetli svjetlost vaša pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega nebeskoga.«

Oni će osjetiti potrebu za našim Bogom tek onda kad budu vidjeli i kad dođu u dodir s kršćanima, koji će na privlačan način objavljivati Krista i koji će biti ponosni na riječ »mi kršćani«, tako da će i drugi zaželjeti da se tako zovu. Oni će onda biti kvasac koji će učiniti da poraste ljudsko tijesto...

Kršćanstvo

Bečki nadbiskup kardinal Franz König ustao je protiv onih koji nastoje kršćanstvu oduzeti njegov vjerski sadržaj i pretvoriti ga u nekusvjetsku spasavajuću nauku.

Mnogi mladi, rekao je kardinal, vide u kršćanstvu tek svjetsku spasavajuću nauku: u radosnoj poruci vide samo socijalnu poruku; u pozivu čovjeka na promjenu čuju poziv na revolucionarnu promjenu svijeta. Za njih ima Crkva smisla samo onda ako je ona zavod za pripravu i provedbu socijalne revolucije. Teologija otkupljenja postala je teologija oslobođenja.

Bijeg kršćana od njihova nadnaravnog određenja, rekao je kardinal, postiže to da se u njemu ugnježđuju patvoreni elementi, od astrologije do istočnjačkih nauka spasenja. No čovjek ima i religioznih potreba koje hoće da budu zasićene. Kršćanstvo bez religioznosti, jedna potpuno »demitologizirana« vjera toga ne može postići. Jedna opće razgrađena i čudoredno nevezana religija, koja se sva iscrpljuje samo u socijalnim aktivnostima, lišena je svake tajne i nije dostatna čovječanstvu.

glasnikova priča

Piše: ACO VIDOVEČKI

KRVAVE TRAČNICE

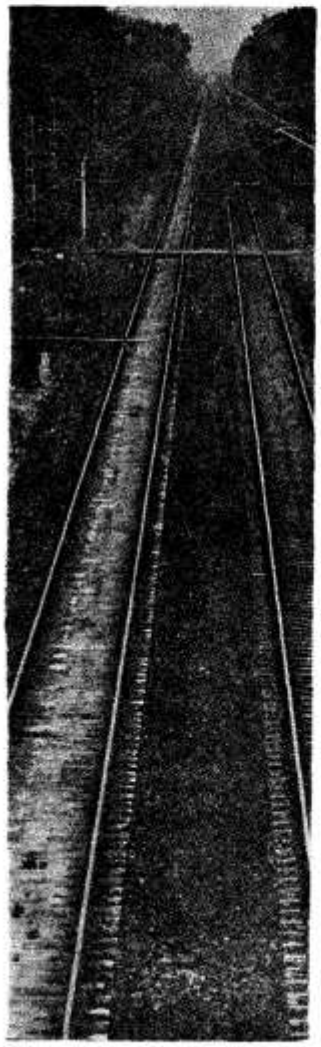

Kasno u noći vlak je pošao sa stanice i uz veseli zvižduk lokomotive jurio prema određenom cilju. Žurio je mirno, bez smetnje, a tračnice su jaukale podržavajući njegovu težinu.

Na jednom mjestu kao da je otskočio, začudio se, ali i dalje rasipao svoju brzinu poljima, drveću, ljudima u vagonu. Tek se prestravljeno jutarnje sunce netremice zagledalo na mjesto gdje je vlak poskočio.

Izvan i među tračnicama ležalo je raskomadano ljudsko tijelo, razbacano meso mladog tijela, koje je pošlo u smrt. Otsječena glava ležala je na maloj gomili mekane trave natopljene jutarnjom rosom. Otvorene oči kao da su se čudile probuđenom danu i pitale — gdje sam to?

A među tračnicama maleno, nepomično srce, srce bez kucanja. Srce otrgnuto iz tijela koje je željelo živjeti i ljubiti, i rađati nova srca i živote za druge, za ljude, za čitavi svijet.

Pričalo se, govorkalo, šaputalo o toj vezi mladića iz susjednog mjesta kojeg su često viđali kako dolazi pred kuću lijepe, mlade djevojke iz brojne obitelji, pred kuću oca udovca. Hoće li? Neće li? pitahu se mještani gledajući tu vezu raskalašenca s poštenom, mladom djevojkom. Mladom, lijepom, neiskusnom . . .

— Neće od toga biti ništa . . . izrabit će je i ostaviti na cjedilu — reče jednom iskusna majka svojoj susjedi, kad su o tom razgovarale. A vrijeme je odmicalo, teklo i nakon dulje veze, razgovora javnih i tajnih, skrivenih i pred drugima, usudiše se izaći i na ulicu . . . i na zabavu.

Na licu djevojke primjećivalo se zadovoljstvo, radost, velika nada u budućnost, sigurnu budućnost bez siromaštva i neimaštine. Jer on je bio dobro stojeće obitelji. A ona sirota! . . .

I mjesto je postojalo nekako smirenije. Ljudi su već javno govorili:

— Zašto jednom ne bi i sirota postala sretnom? Tako bi i moralo biti: bogati ženiti sirotinju, sirotinja bogate i evo pravde na svijetu, jednakosti među ljudima. Nitko ne bi strepio za budućnost, za kruh!

Ipak našlo se teških smutljivaca koji su čeprkali malo dalje, dublje, raspitivali po njegovu rodnom mjestu. Razgovarala je, odgovarala ulica, gostionica, svi . . .

Otac udovac upozoravao je voljeno dijete, da ne valja po noći izlaziti, kasno se vraćati, jer »svaka noć ima svoju moć . . .« Ali kćerka ga uspjela toplinom riječi uvjeriti, da je sve dobro, pošteno, prijateljski. Uspjela je djelovati na oca, pogotovo kad je u jednom ponovljenom razgovoru veselo otkrila nošenu tajnu u svome srcu: oženit će me, bit ću, tata, sretna, život bez briga za kruh svagdašnji. I primijetila je, da to i oca rasveseljuje, jer kao da je čula iz njegova srca riječi: jedna briga manje! I sastanci su tekli, izlasci bili češći, povratci kasniji.

Ali kod djevojke se najednom desila promjena. Postala je šutljiva, uvukla se u sebe, tražila samoću, izbjegavala susjede. Svi to opaziše, a najviše zabrinuti otac. Ispitivao ze kćerku, želio je nekom nejasnom snagom ući u nutrinu djeteta koje je volio, da otkrije tajnu, razlog tuzi, potištenosti. Da pomogne. Ali uvijek isti, kratki, tužni odgovor — »ništa«! — Zapitkuje mladića, odgovor isti - »ništa«.

I opet se javiše u mjestu razgovori, govorkanje, nagađanja, šaputanja. I opet one dvije susjede uho pod uho jedna drugoj:

— Velim ti, od toga neće biti ništa. Izrabit će je, ako već i nije i ostaviti je na cjedilu!

Spustila se večer kao jedna od mnogih. I noć nad umornim mjestom. Mrak, tama i daleka, potmula grmljavina. Sve se već smirilo, samo sova na grani nekog drveta ciiuče kao da nekog zove u noći, a mrak ispunjen od časa do časa bljeskom munje u daljini, grmljavinom i tihim prbližavanjem oluje. Psi se zavukoše u svoja spavališta predosjećajući zlo. Samo se jedan iz daljine javljao zlosutnim zavijanjem kao da želi mještane pozvati na budnost, jer približava se zlo... Udaranje gromova postajaše jače, bliže, opasnije. I najednom pakao: vjetar, strahoviti njegov fijuk procvili zrakom; kidanje grana s drveća i voćki, nošenje crepova s kuća, lom, tuča... I gotovo nečujno cviljenje uličnih vrata na jednom dvorištu koje nitko nije čuo. A sova je cijukala dalje, jače. Pas u daljini zavijao češće, tužnije. Na jednom prozoru, gledajući bijes oluje nad smirenim i tihim mjestom jedna majka izgovori: »Netko će umrijeti ...«

Jutro je osvanulo vedro, sunčano, svježe. Potišteni ljudi od neprospavane noći izidoše na dvorišta, drugi u polja da vide i procijene nastalu štetu. Mjestom je projurio glasnik strave — strašno! A za kratko vrijeme još strašnije zbunjenije dozivanje susjed susjeda, prijatelj prijatelja, prolaznik prolaznika. Poput noćne gramljavine, poput najbrže munje vijest se širila kućama, dvorištima, vrtovima, ulicama započeta pitanjem:

— Jesi li čuo što se noćas dogodilo? Na tračnicama našli su raskomadano tijelo djevojke koja je hodala s onim mladićem!

Zbunjeni i prestrašeni mještani bez odgovora povukli su se u svoje kuće. Prebrojiše svoju djecu jesu li svi na okupu i... zašutiše s misilima u duši koje su u njih unosile strah i prijeteća pitanja... Samo dvije majke najdulje su od svih ostalih ostale kod plota koji ih je dijelio s ispunjenom, gotovo proročanskom tvrdnjom:

— Neće od toga biti ništa! Izrabit će je i ostaviti na cjedilu!

S grana drveća i voćki toga su jutra zaostale kapi kiše padale tužnije na raskvašenu zemlju. Kao suze. Sve je bilo tako tužno, sumorno i bolno. Tužno kao ono maleno srce djevojke što je nepomično ležalo među tračnicama...

NADE I POTICAJI

Veseli me što naš voljeni GLASNIK biva sve bolji i sadržajem i tehničkom opremom. Razveselila me rubrika »Nade i poticaji«, koju uređuje poznati naš pisac Žarko Brzić. To je za mlade, koji nemaju strpljenja za duge članke, prihvatljivo i primamljivo. Upozorila sam svoje dječake i odmah su pročitali ono o Mati Parlovu. Iznenadili su se kako taj slavni boksač u svojoj karijeri najveću važnost polaže u ustrajni i marljivi rad. Ovakve poticajne stvari rado se čitaju i kad bi dulje bile. Svako dobro Vam želim od Gospodina — zahvalna čitateljica

Marija K.

Dakle, don Žarko, vidiš kojim putem trebaš nastaviti u uređivanju svoje rubrike. Neka bude uvijek nešto iz sporta ... ako je moguće!

OBNOVIMO SPOMEN CRKVU KRALJA ZVONIMIRA

Oni koji to mogu i žele, neka svoj prilog za obnovu spomen crkve u Biskupiji kod Knina uplate na žiro-račun: BISKUPSKI ORDINARIJAT ŠIBENIK broj 34600-620-16-8070-10422. Naši vjernici izvan domovine neka to učine putem čeka na: Biskupski Ordinarijat 59000 Šibenik, Obala Palih omladinaca 1.

Naša je zemlja sačuvala uspomene naše,
a naša Gospa lozu našu.

(I. Meštrović)

Priprava na brak u Oceaniji

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Oceanija u najstrožem smislu riječi obuhvaća one brojne veće i manje otoke raspršene po beskonačnim prostoranstvima Tihoga oceana. Čine je Polinezija: trokut što ide od Havaja do Novog Zelanda na jugozapadu te od Uskrsnog otočja na istoku; Melanezija: sa svojim otocima i arhipelazima što se pružaju u luku od kojih 5.000 km na sjeveroistok od Australije, Nove Gvineje pa do otočja Fidji; napokon Mikronezija: istočno od Filipina, svojim otocima i otočjima, koja postadoše glasovita po velikim pomorskim bitkama u II. svjetskom ratu, a koje smo znali gledati u ratnim filmovima. To su Karolini i Marijansko otočje.

Stanovništvo je svih tih otoka azijskoga podrijetla. Njima su u drugoj polovini XIX. stoljeća s kolonijalnim silama došli i Evropejci, najvećim dijelom iz Engleske i Francuske, a u XX. stoljeću i doseljenici iz SAD. Havajsko je otočje g. 1959. postalo čak 50. savezna država SAD.

Posljednjih 15 godina došlo je do naglog razvoja i tih nekoć veoma nerazvijenih i zaostalih područja. Tome su mnogo pridonijele dobro uspostavljene zračne veze, pa i sredstva masovnog priopćavanja. Tehnički je razvoj malo-pomalo dovodio i do želje za samostalnošću, i tako se i tamo počeše rađati nove države. No, dakako, s razvojem, pa i državnošću na cijelom tom području ostale su ipak i poteškoće i problemi, što se ne mogu samo tako preko noći rješavati. To su: velika udaljenost između pojedinih otoka, raspršenost pučanstva, veoma tradicionalan mentalitet te napokon ekonomska ovisnost o velikim razvijenim zemljama.

U takvim okolnostima nagloga razvoja, a koji je povezan sa spomenutim problemima, veoma je važno da se dobro tih naroda u pravom duhu, prema zdravim etičkim načelima obnovi bračni i obiteljski život. Bez toga nema pravog napretka u stvaranju i oblikovanju jedne nacije.

Stoga Crkva u Oceaniji brigu oko priprave mladih za brak smatra jednom od svojih najvažnijih pastoralnih dužnosti. Metode kojima se pri tome služi u drugim zemljama, osobito zapadnima, naročito su prikladne za stanovnike Oceanije podrijetlom iz Evrope, što je posve i razumljivo. Nije, međutim, tako lako pronaći prikladne metode priprave za brak za urođeničko stanovništvo, koje ima svoj mentalitet i svoje manje ili više dobre ili loše običaje. Čini se da je u toj metodi veoma važno osigurati slobodu obiju stranaka koje stupaju u braku. Ona je često ne samo problematična, već i ugrožena, a bez potpune slobode i pritisaka bilo s koje strane nema i ne može biti pravoga i valjanoga braka.

Crkva u Oceaniji, za koju ćemo se ovaj mjesec moliti, proteže se na 10 biskupija. U njima ima 2 i po milijuna stanovnika, od kojih su jedna trećina katolici. Njih preporučujemo zagovoru prvomučenika Oceanije sv. Petra Chanela, iz Marijine družbe, koji je g. 1841. bio ubijen na otoku Futuni. Danas se ondje nalazi biskupija Wallis-Futuna, koja doživljava svoj procvat.

Član Apostolata molitve mora imati ono što se suvremenim jezikom naziva »iskustvo Crkve«. Crkva je za nj prostor u kojem se nastavlja i izvršuje Božje spasiteljsko djelo. Taj je prostor velik kao i kugla zemaljska i nijedan mu dio toga prostora ne smije biti tuđ ni stran.

Josip Antolović

Radhanagar ima kapelicu

Ovaj put donosimo onaj dio pisma oca Gabrića od 6. lipnja ove godine gdje on opisuje pohod selima novoobraćenika u istočnom dijelu svog misijskog područja te blagoslov nove kapelice Srca Marijina u selu Radhanagaru.

Uputio sam se u istočna sela. Sa mnom idu i kongreganisti. Prva Misa bit će u selu *Tuskhaliju. Katehista Korno pozvao ih je za* krštenje svoga prvog djeteta Šuprio-Ljubljenog Petra.

Sjećate li se Korna? Onog vrijednog i junačkog mladog katehiste koji je toliko pretrpio od svoga strica prije krštenja. Došli su i iz sela Piprekhalija. Bilo je sve onako priprosto, siromaški, no veoma lijepo! Od srca! Oko dva sata popodne svi smo zajedno založili nešto riže i paprenog torkarija.

Pozdrav, zajednička molitva, blagoslov, te sam onda po onoj vrućini preko rijeke pošao u novo selo Duchnekhali. Tu još nemamo kapelice. Za pouku se sastaju u Nogenovoj kolibi. Šadhu je duša čitavog sela. A i ime mu nije loše. Znači »Sveti«. Pohodili smo bolesnike: starog Parbotija — njemu će trebati i kolibu popraviti! — i Horena. Njega sam odmah poslao u Maria Polli — na nogama ima on strašne rane.

Kasno u noći stigli smo u Randhanagar. Tek su lani pokršteni, no njihova revnost svima služi kao krasan primjer. Bio dan ili noć, oni će čekati na svećenika. A danas još i radije. Ispunila im se želja tolikih dana: sutra je napokon blagoslov njihove nove kapelice Prečistog Srca Marijina. S velikom su je mukom sagradili. Prošle godine u tome su ih omele rane tropske kiše — srušio im se zid. No oni se ne daju . . .

Prostrli smo hasure pred kapelicom i pod zvjezdanim nebom izmolili smo krunicu. Posvuda vlada mir i tišina, tek se s rijeke Gangesa čula pjesma lađara: »Narajan, Narajan... — Bože, Bože, drži kormilo lađe moga života, da k Tebi mogu sretno doći!«

Iz sela su dopirali odjeci bubnjeva. Hindusi imaju jedan zavjet u selu. Mi smo molili: »Dođi kraljevstvo Tvoje i gangeškom lađaru i u sela čitave Bengalije, i u srca svih ljudi dobre volje!«

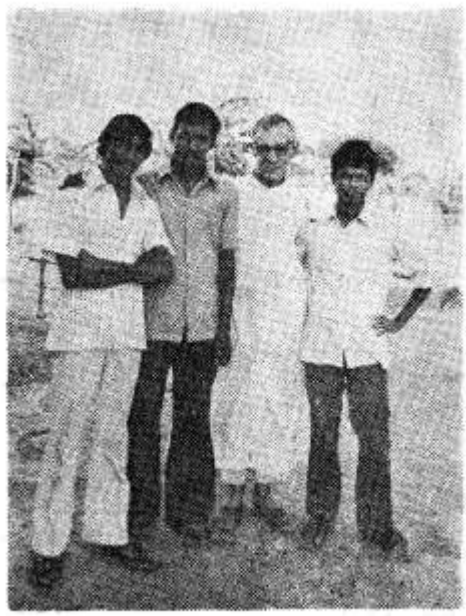

ODLAZE: JEDAN U REDEMPTORISTE, DRUGI U ISUSOVCE, TREĆI U BISKUPIJSKE SVEĆENIKE

Katehist Filip odzvonio je rano ujutro »Angelus« mallm »gong« - zvonom. Kolibe su blizu, pa se moli zajednička molitva. Zajednička molitva je tako lijepa!

Redaju se ispovijedi. Bit će blagoslovljena kapelica, no prije toga valja urediti i očistiti živu kapelicu srca.

U procesiji obilazimo kapelicu pjevajući *njima omiljelu pjesmu:* »*Ama Đišur šebok šokole* — Mi smo svi Isusovi službenici! Život nam nikad neće biti uzaludan! Mi ćemo Isusovo kraljevstvo širiti puni oduševljenja, noseći križ podnijet ćemo sve radosno . . . «

Molio sam zahvalnu molitvu. Bilo je mnogo poteškoća u ovome selu. No vjerna srca sve su nadvladala. Molio sam da sveti život tih naših vjernika privuče k Isusu još mnoge duše. Znam da su nam molitve ujedinjene, i molitve i žrtve, pa sam siguran da će Isus širiti svoju ljubav iz ove male kapelice.

O. Ante Gabrić

ZLATNI JUBILEJ MAJKE TEREZIJE

26. rujna ove godine navršava se 50 godina otkako se od svoga rodnoga Skoplja oprostila 18-godišnja Gonđa Agneza Bojaxhiu, danas cijelome svijetu poznata pod imenom »Majka Terezija«, te krenula u indijske misije. Uz taj njezin jubilej donosimo mali osvrt na taj događaj. Opširno o tome svatko može čitati u knjizi »Majke odbačenih«.

O odlasku mlade Gonđe Bojaxhiu u misije čitamo u časopisu »Katoličke misije« od prosinca 1928.:

»Gonđa Bojaxhiu (Bojadžiju) rodom je Albanka iz Skoplja. Dospodnji poziv zatekao ju je u gimnaziji u Skoplju. Kao nekoć sveti Petar svoje mreže, tako je i Gonđa ostavila svoje knjige, pa krenula u ime Božje u misije. Svi su se u čudu gledali, jer je ona bila prva učenica u razredu i uživala poštovanje svih. Ona je bila duša ženskih katoličkih društava i crkvenog pjevačkog zbora. Osjećali su da će nakon njezina odlaska nastati praznina. Kad je ostavljala Skoplje, na kolodvoru se našlo nekoliko stotina osoba koje su je došle ispratiti. Svi su od ganuća plakali.«

Došli smo do »Dnevnika« Gonđina rođaka i vršnjaka g. Lorenca Antonija. On nam je ispisao sve važnije susrete s Gonđom tijekom te 1928. godine sve do njezina odlaska iz Skoplja. Ovdje donosimo što je on napisao pod datumom 26. rujna 1928.

»Danas sam ustao ranije nego obično i pošao sam u crkvu, a onda na željezničku stanicu. Tu sam izvadio tri karte za Zagreb: za Gonđu, za njezinu majku Drondu i za njezinu sestru Agiju. Na stanici su svi plakali, pa i ja zamalo da nisam zaplakao kad sam pomislio da se rastajem od najbolje svoje rođakinje i prijateljice. Dao sam joj svoju zlatnu penkalu, kojom sam se toliko služio. Na rastanku mi je čvrsto stisla ruku.

Vlak je krenuo, a mi mašemo maramicama. Sve više i više ona nam iščezava, ali još nam maše maramicom. Sunce baca na nju svoje zrake i ona izgleda kao da nestaje u njegovoj svjetlosti. I najzad iščeznu u tom sunčanom svjetlu . . .«

U Zagrebu se zadržala sve do 10. listopada čekajući drugu mladu misionarku, Betiku Kajnč, da zajedno krenu put Irske. Odande se Gonđa javila 16. listopada pismom. Iz tog pisma vadimo tek dijelove.

MLADA GONĐA S BETIKOM KAJNČ PRIJE ODLASKA U MISIJE

GONĐA KAO KANDIDATICA SESTARA LORETINKI

»Pri polasku iz Zagreba bila sam tako sretna i vesela. Ta me sreća prati i dalje . . . U Dublinu na pristaništu dočekala nas je časna Majka s dvije sestre. Bilo je oblačno i nig-

dje ni traga suncu. Kad smo se približile samostanu, sunce zasja kao da se veseli i kao da nam želi sretnu budućnost u novom životu . . .

Promijenili su nam imena. Ja se sada zovem sestra Marija Terezija od Maloga Isusa.«

Iz Irske krenule su na put prema Indiji 30. studenog naveče, da bi se 1. prosinca u Londonu ukrcale na parobrod, koji ih je povezao prema žuđenom cilju. U Indiju su stigle na Novu godinu 1929., i to u grad Madras, koji se nalazi na jugu Indije. Na samo Bogojavljenje, 6. siječnja 1929., dospjele su u Kalkutu. Odatle su nakon nekoliko dana nastavile put u grad Darjeeling na obroncima Himalaje da tu najprije dovrše svoju postulanturu i onda započnu novicijat.

Kad sada, nakon 50 godina, promatramo kako je Gospodin vodio tu dušu i što je sve preko nje učinio za duhovno i tjelesno dobro nebrojenih ljudi, onda tek možemo shvatiti važnost toga datuma njezina odlaska u misije. Nemoguće je ovdje nabrojiti sve ono dobro što ga je Gospodin Bog učinio preko nje i njezine Družbe Misionarki Ljubavi, a nije to ni potrebno jer već svaki naš vjernik o tome prilično mnogo zna.

Mi smo tu veliku ženu imali sreću susresti u našoj domovini. I kao da je čekala da nam dođe baš o toj svojoj 50. obljetnici! I kao poklon za taj svoj jubilej želi nam pokloniti svoje sestre da i u našoj i njezinoj domovini pokažu što ih je ona naučila: kako treba konkretno ljubiti Boga i bližnjega.

Majko Terezijo, od srca Vam čestitamo taj Vaš veliki jubilej i želimo Vam obilje milosti od Gospodina i za Vas i za Vašu Družbu i za Vaše djelo. Molimo Gospu, koju ste izabrali za svoju zaštitnicu, voditeljicu, učiteljicu i Majku, da Vas čuva i vodi na Vašem životnom putu kako biste još mnogu dušu usrećili, mnogu suzu otrli, mnogu ranu zacijelili, mnogo sunca u njihov život unijeli. Želimo Vam da se ispuni molba one siromašne žene koja Vam je već davno rekla: »O Ma, dođite opet! Vaš je smiješak unio sunce u ovu kuću!« Želimo Vam da se što potpunije ispuni i Vaše obećanje onom nepoznatom dječaku prije Vaših doživotnih zavjeta 1937. godine: »Što ti je moje dijete? Ne boj se, ja ću se opet vratiti i uvijek ću ostati vaša Ma!«

Juraj Gusić

MAJKA TEREZIJA KAO LORETINKA S JEDNOM OD SVOJIH UČENICA

MAJKA TEREZIJA KAO MISIONARKA LJUBAVI U POHODIMA DOMOVINI ZA USKRS OVE GODINE

OVU MLADU ŽENU U SREDINI NAŠLA JE MAJKA TEREZIJA PRVU KAO NEJAKO ODBAČENO DIJETE

Ustrajala je...

Već smo objavili članak sestre Leonarde Vidaković, naše misionarke u Indijskoj državi Gujerat, koji je ona napisala uz svoju 40. obljetnicu misionarskog života i rada. Zamolili smo je da nam malo potanje opiše svoj misionarski život u tih 40 godina. Odazvala se, no ona je na kraju — možda u strahu da je previše o sebi govorila — napisala: »Ali nemojte to objaviti u Glasniku!« Mi, međutim, smatramo da bi bilo veoma korisno da te retke objavimo, pa to i činimo, uvjereni da se sestra Leonarda neće zbog toga ljutiti na nas.

Pismo je poslala 22. svibnja ove godine.

Velečasni oče, vi želite da vam o svemu pišem opširno. To meni baš ne ide od ruke, osobito ne kad se radi o pisanju za Glasnik. Razumijem da su vam potrebne vijesti iz misija za Glasnik.

Odgovorit ću na vaša pitanja. Vjerujte čudno se osjećam pri pomisli da moram toliko pisati o sebi, jer nemam ništa osobito napisati.

Moje zvanje došlo mi je nenadano. Nikad nisam ni poželjela biti redovnica, a još manje misionarka. Jedne večeri, kad sam promatrala zvjezdano nebo, rodila se iznenada u meni čvrsta odluka da pođem u misije. Bile su ma tada nepune 22 godine...

Godine 1933. pošla sam, preko oca Antuna Vizjaka, koji je tada vodio brigu za misije. Bile su mi tada nepune 22 godine... u Liègeu u Belgiji. Otac Vizjak je bio u Indiji, pa je tamo upoznao naše sestre u Kalkuti.

U novicijatu bilo nas je šest Hrvatica. Od nas šest dvije su se vratile kući jer nisu osjećale da su za to zvanje pozvane, a druge dvije vratile su se kući zbog slabog zdravlja. Tako smo ostale sestra Antonija Josipa i ja. Sestra Josipa radila je više godina u Kalkuti. Kad je i ona oboljela, i nikako je tamo nisu mogli izliječiti, poslali su je u Englesku, pa sada tamo radi i dobro se osjeća.

Novicijat smo obavile u Engleskoj. Tamo sam ostala pet godina. Godine 1938. stigla sam napokon u Indiju. Moje prvo mjesto djelovanja u misijama bio je Anand, gdje se i sada nalazim. Prije 40 godina ovo je mjesto bilo veoma siromašno. Iz Evrope nije nam stizala nikakva pomoć. Bilo nam je veoma teško hraniti i odijevati oko stotinu djece, koja su u nama gledala jedinu pomoć. Našlo se ovdje nekoliko dobrih ljudi koji su nam pomagali. Sva naša nada bila je položena u Božju dobrotu i Gospodin nas nije zaboravio.

Više puta polazili smo u sela da obiđemo naše kršćane. Tom zgodom dijelili smo im lijekove. Uvijek smo, naime, našle dosta bolesnika kojima je bila potrebna naša pomoć.

Obilaziti po selima nije bilo lako za mene zbog tamošnje klime. Nakon dvije godine boravka i rada ovdje razboljela sam se na plućima. Liječnik mi je rekao da bolujem od galopirajuće tuberkuloze. Bilo je stoga veoma malo nade da će mi spasiti život. Međutim, nakon dvije i po godine što sam ih proboravila u jednom sanatoriju zdravlje mi se veoma popravilo zahvaljujući zdravoj klimi u planinama.. Sreća je da mi u tome mjestu u brdima imamo svoj samostan. Tamo sam nakon oporavka ostala više od 20 godina. Tih godina radila sam također mnogo za misije. Šivala sam za siromašnu djecu.

1969. godine bila sam premještena u Zankhvav i tu sam ostala preko šest godina. Ta misija veoma lijepo napreduje. Upravo se osjeća Božji blagoslov. Mnoštvo ljudi prihvaća našu svetu vjeru.

Preko dvije godine proboravila sam u mjestu (Giriz.) Bila sam tamo sve dok tu kuću nismo poklonile kardinalu u Bombayu. Sada se, eto, nalazim u Anandu, tamo gdje sam i započela svoj misionarski život i rad. U pohodima domovini bila sam 1969. godine, a izgleda da je više neću vidjeti. Veoma teško putujem. Moje poglavarice već su me dva puta slale kući. No dobro je nešto i žrtvovati.

Nikad se nisam pokajala što me je Gospodin pozvao u ovo zvanje. Kad sam prihvatila da pođem u misije, odlučila sam da ću uzeti na sebe nešto što nije lako. Tako me sve one poteškoće na koje sam nailazila ovdje u Indiji nisu ni najmanje iznenadile. U svom redovničkom i misionarskom zvanju našla sam svoju potpunu sreću.

Ako me na kraju tko upita otkud sam rodom, odgovaram mu: Iz Feričanaca u Slavoniji.

Preporučujem se svim prijateljima misija u molitve da bih mogla još mnogo učiniti za Isusa i za duše.

Brat Ilija pripovijeda o svome radu

Brat Ilija Dilber, naš zambijski misionar, pohodio je domovinu i boravio je u njoj od početka lipnja pa sve do konca kolovoza. Obišao je mnoge svoje dobročinitelje, održao je predavanja o svome misionarskom radu. Za Glasnik je napisao podulji članak o svome radu i općenito o Crkvi u Zambiji. Mi ćemo taj članak objavljivati u dijelovima. Ovaj put donosimo onaj dio članka u kojem on govori o gradnji crkvi i kuća za katehiste.

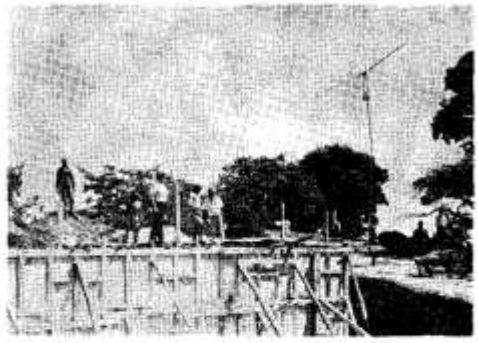

GRADNJA NOVE CRKVE U LUSAKI

Moj rad u misijama jest rad misionara graditelja. Teško je izreći koliko je to važno za razvitak tamošnje Crkve. To treba vidjeti, osjetiti na samom terenu. No ipak ću pokušati da to opišem koliko mi to budu dopuštale moje slabe sile.

Mi u misijama gradimo crkve, škole, katehističke stanove, ambulante, bolnice, sirotišta, samostane i još mnogo toga.

Koliko je važna izgradnja jedne crkve u misijama, to može znati samo misionar koji radi na tom terenu. Crkva je »kuća Božja«. Ona na vidljiv način naznačuje da je tu Bog, Krist, te da su tu nalazi i Božji narod. A taj Božji narod, ta Božja obitelj mora se negdje osjećati kao kod kuće. Crkva je mjesto sastanaka, mjesto molitve, mjesto gdje se Božja obitelj sakuplja oko Božjega stola u svetoj misnoj žrtvi. To je mjesto gdje se duše vjernika jačaju svetim sakramentima. Naše crkve svojim vanjskim i nutarnjim izgledima privlače i pogane. Svakom poznavaocu misija prilično je dobro poznato da se kršćanska zajednica uspješnije razvija tamo gdje postoji crkva.

Zato smo mi mnogo truda uložili u izgradnju crkava. Sagradili smo ih u gradiću Mumbwi, u mjestu Čibombu, a uredili smo i crkvicu u mjestu Kabangwe, dok sada gradimo crkvu u samoj Lusaki.

Uz crkve veoma su važne i kuće za katehiste. Tek onaj koji zna što za pojedinu misiju znači katehist, razumjet će zašto se misionari za njih toliko brinu. Već davno su misionari upoznali da je pravi misionarski rad gotovo nemoguć bez pomoći domaćih katehista. Oni se nalaze stalno među obraćenicima ili onima koje misionar želi obratiti. Oni poznaju i običaje i način mišljenja svoga naroda. Stoga svojim ljudima lakše rastumače vjerske istine. Razumije se da sami katehisti moraju biti dobro poučeni u vjeri. Danas katehisti obavljaju mnoge apostolske poslove koji bi inače pali na leđa misionara i priječili bi ga u većim apostolskim pothvatima. Katehist nedjeljom predvodi bogoslužje riječi, dijeli svetu pričest, propovijeda, vodi brigu za bolesnike i starce. Nerijetko on mora rješavati i mnoge probleme svojih vjernika.

Stoga neće nikome biti čudno što se trudimo da katehistima u pojedinim mjestima izgradimo stanove i da se brinemo za njihovo uzdržavanje. I na tom području prilično smo mnogo učinili mi braća pomoćnici da Crkva u Zambiji može rasti.

Eto, nabacio sam vam nekoliko misli o svome radu i o motivima koji me pri tome vode. A vas molim da me se češće sjetite u molitvama da uzmognem još mnogo dobra učiniti za zambijsku Crkvu.

Ilija Dilber

nove knjige

S DUHOVNIM VELIKANIMA KROZ LIPANJ — J. Antolović

S DUHOVNIM VELIKANIMA KROZ SRPANJ — J. Antolović. Obje su knjige nastavak niza knjiga o Božjim ugodnicima što ih izdaje spomenuti pisac. Dosad je izdano sedam knjiga. Vrlo su dobro primljene kod naše čitalačke publike. Možete ih nabaviti na adresu: S. Dilber, Zagreb, Palmotićeva 33.

MOJE MISIONARSKE USPOMENE — Ilija Dilber. Poznati naš misionar koji već niz godina djeluje u Zambiji iznio je u ovoj maloj brošurici nešto od onoga što je doživio i proživio radeći za kraljevstvo Božje u dalekoj Africi. Narudžbe: S. Dilber, Zagreb, Palmotićeva 33, cijena 20 d.

LJUBAV U OBITELJI — ZADATAK I RADOST — J. Weissgerber. Drugo, prošireno i popravljeno izdanje vrlo uspjelog priručnika obiteljskog života. Pri izrađivanju knjige sudjelovali su profesori Obiteljskog Instituta, bračni parovi i suradnici obiteljske obnove. Cijena 90. d. Narudžbe: J. Weissgerber, Zagreb, Jordanovac 110.

STUDIJE O OBITELJI — J. Weissgerber. U suvremenom Babilonu ideja i vatrometu senzacija i događaja institucija obitelji trpi teške udarce sa svih strana. Studije o obitelji iznose duboko stručne ispravne katoličke poglede na obitelj. Pisac je stručnjak, svećenik, psiholog s dugogodišnjim iskustvom na polju obiteljskog apostolata. Knjigu možete naručiti kod autora: J. Weissgerber, Zagreb, Jordnovac 110. Cijena 60 d.

HOĆEŠ LI SE KRSTITI? — Živko Kustić. U ovoj knjizi naći ćete građu za vjeronaučno natjecanje koje je organizirano u spomen slavlja »Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata«. Narudžbe prima »Glas koncila«.

ŽIVOTOPISI BOŽJIH UGODNIKA

U biblioteci svake župe i svakog kršćanskog doma trebale bi se nalaziti ove knjige:

PRINC GONZAGA — lik sv. Alojzija 35 d

SVETAC I NJEGOV DEMON — Župnik Arški 35 d

NAŠ VELIKI LANG — 50 d

MEĐU INDIJANCIMA — 50 d

PJESMA O BERNARDICI — prikaz događaja u Lurdu 50 d

MILAN PAVELIĆ — 50 d

SV. MARIJA MARGARETA ALACOQUE 50 d

PLANINAR STANKO — 20 d

POD OPANCIMA U NEBO — 80 d

MUČENIK CRVENOG OTOKA — 20 d

Narudžbe: S. Dilber, Zagreb, Palmotićeva 33

BOGOSLAVNI FAKULTET U ZAGREBU

Druga nedjelja rujna određena je od Sabora Biskupske konferencije (biskupa hrvatskog jezičnog područja) kao nedjelja skupljanja milostinje za potrebe i unapređenje Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu.

Taj je fakultet najveća naša crkvena studijska ustanova.

Ove godine to će skupljanje biti 10. rujna po svim crkvama. Vjernici mogu i drugo vrijeme predati svoj dar. Najbolje preko svoga župnoga ureda.

ZAKAŠNJELA ZVANJA

Salezijanci u svojoj gimnaziji na Rijeci, Narodnog ustanka 62 (tel. 051. 22-622), žele pomoći mladićima u odmakloj dobi, ili onima koji su završili neku srednju školu zanatskog smjera, uz potrebno dopunsko školovanje koje kandidata osposobljava za redoviti upis na Bogoslovni Fakultet, ukoliko gaje svećeničko ili redovničko zvanje.

U obzir dolaze mladići iz dobrih katoličkih obitelji, fizički i psihički zdravi, sposobni za studij i s čistom nakanom.

Informacije se mogu dobiti i na adresi: Hrvatski salezijanski provincijalat, 41090 ZAGREB — SUSEDGRAD, Vinobreška 2, (tel 041. 426-208).

DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE U OPATIJI

28. VIII. do 1. IX, vodi O. Miljenko Belić
9. X. do 13. X., vodi O. Ivan Macan
23. X. do 27. X., vodi O. Pavao Berden

Svaki tečaj počinje u ponedjeljak navečer, a završuje, prema dogovoru, četvrtak navečer ili petak ujutro.

ISUSOVCI
Rakovčeva 12
51410 OPATIJA

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU ...

...za uslišanu molitvu. — N. N., Kraljevica
...i m. Klaudiji za zdravlje iza komplikacija po operaciji moga muža. — N. N.
...i m. Klaudiji što sam po njezinu zagovoru ozdravila. — V. D., Varaždin
...i m. Klaudiji za ispražnjen stan. — S. M., Osijek
...i m. Klaudiji za pomoć na ispitima. — Anđelka Zelenika, Zagreb
...za primljene milosti. — J. Dugić, D. Desinec
...Gospi Trsatskoj i sv. Antunu za ispunjenu molitvu i uz preporuku za muža djecu i unuku. Zdenka Štimac, Kalić
...Gospi Lurdskoj i bl. Leopoldu što mi je sin dobio namještenje. — M. Č., Vinkovci
...bl. Leopoldu i pok. Kardinalu na primljenim milostima. — N. N., Domagović
...na sretnom uspjehu operacije jednoga člana obitelji. — Slavica Vukušić, Split
...sv. Antunu i svima svetima na odanosti u volju Božju. — A. V., Osijek
...sv. Anti i bl. Leopoldu na uslišenju. — B. P.
...i bl. Leopoldu na ozdravljenju. Kćerka mi je pretrpjela strašne bolove. Liječnici (a i sam liječnik) nisu mogli ustanoviti pravu dijagnozu. Nikakovi lijekovi nisu pomogli. U nevolji smo se obratili bl. Leopoldu i bolovi su prestali — C. i V. P., Zagreb
...za primljene milosti. — Anica Sliško, Pleternica
...i bl. Leopoldu za uslišane molitve. — M. Rašić
...i Petru Barbariću, jer sam iza tri devetnice primila traženu milost. — s. Makrobija Bolcher, Zemun
...i sv. Antunu za položene ispite. — D. A., Šibenik
...Gospi od brze pomoći i sv. Josipu na primljenim milostima. — Dobrila Carić ud. Josipa, Svirče na Hvaru
...i sv. Anti za sve primljene milosti. — Julijana Tišler
...sv. Antunu i bl. Leopoldu za sretno položene ispite. — R. M., Štitar
...na primljenim darovima. — Anka Starčević, Mrkopalj
...i Gospi od brze pomoći što nam njezinim zagovorom dobila žensko dijete poslije 9 godina neplodnosti i molim Je da mi ona pomogne da svu svoju djecu dobro odgojim. — A. Ivuša, Bugojno
...i Gospi od brze pomoći što je naša sestra Tadeja na putu ozdravljenja. Sam je liječnik — primarius, koji je izvršio prvu operaciju, izjavio: »Sestro, vas nije spasila medicinska znanost nego molitva vaših sestara«. — Sestre Uršulinke
...i Gospi od brze pomoći za uspjeh u školi moje kćerke. — Zahvalna majka, Otok
...za sretno uspjelu operaciju. — Zahvalna majka, Otok
...i Mariji Pomoćnici na mnogim primljenim milostima. — Barica Lipić, Zagreb
...Majci Božjoj Bistričkoj, svima svetima i biskupu Langu za ozdravljenje. — A. Dajčbauer, Križevci
...i sv. Ranama Isusovim za ozdravljenje moga sina. — Anica Režnjak
...i Gospi od brze pomoći, što mi je unuka sretno položila maturu i za druge milosti — Ana Dautović, Gunjavci
...sv. Josipu i sv. Antunu za sve primljene milosti uz preporuku za obitelj. — Zahvalna majka, Čačinci
...i svima svecima za mnoge milosti u moji mteškim danima. Tere ud. Meić, Oskorušno
...i našem Kardinalu za uslišane u molitvi. — Anka — Ljiljana Pranjić
...i bl. Leopoldu na ozdravljenju sestre, na uspješnoj operaciji supruga i na sretnom rođenju dugo očekivanog djeteta. — Zahvalna Istranka
...za sretan porođaj moje kćeri. — M. D. Zagreb
...Gospi od brze pomoći i m. Klaudiji za primljenu milost. — N. N., Varaždin
...sv. Nikoli Taveliću, biskupu Langu i Petru Barbariću za sve dobro što ga je moj tata primio kroz 91 godinu života. — Katica Krnic, Gušće
...i sv. Anti za mnoge primljene milosti. — M. M., Dubrovnik
...bl. Leopoldu što je riješio tešku situaciju, m. Klaudiji za veliku i čudnovatu pomoć u potrebi i na ostalim uslišanim molitvama i primljenim milostima. — B., Zagreb
...sv. Josipu, sv. Judi Tadeju i svima svetima na primljenim milostima, a napose u bolesti uz preporuku za obitelj. — Vlatka Janeš, Gerovo

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

razmišljajmo uz Bibliju

Uređuje: PERO BULAT

Prvi koraci Isusa Nazarećanina...

Zato prigibam svoja koljena pred Ocem od koga svako očinstvo na nebu i na zemlji... da Krist stanuje u vašim srcima po vjeri i da se u ljubavi uvriježite i utemeljite.

Sv. Pavao

ŠUTIO JE

Godine su prolazile, a Sin Božji je još ponizno radio u radionici svoga hranitelja. Bilo ih je koji su ga smatrali sa njarom, premda nitko u Nazaretu nije poput njega imao tako budno oko za stvarnost. Šutio je i prezirao isprazna naklapanja. Ipak je vidio nevolju siromašne, nahuckane braće ljudi, bijedu bolesnika, brigu udovice koja je svoga sina pratila do groba, jade izrabljivanih, okrutne vjerovnike koji su dužnike bacali u tamnicu, crnu noć u srcima grešnika. Sve je to Isus gledao i primao u nutrinu svoje duše. Trpio je i šutio.

Neobičan je izgledao Nazarećanima. Izgledalo je neshvatljivim da se mlad čovjek zdravih sjetila penje na brijeg, samo da u samoći razmišlja i da moli, neshatljivim da tesarov Sin malo sudjeluje u seoskim svečanostima i kao da ne pomišlja na ženidbu.

Ljudi se privikli da sliježu ramenima kad bi se o Isusu govorilo.

JOSIPOVA SMRT

Isus je zalazio u svoju tridesetu godinu života kad velika žalost posjeti tesarsku kuću. Teška bolest obori Josipa. U dubokoj žalosti stajali su Isus i Marija uz njegovu bolesničku postelju, slušajući tjeskobno kako u groznici teško diše ležeći zatvorenih očiju.

Noćni su satovi polako prolazili. Pred jutro podiže vjerni čovjek oči, pogleda Mariju pun nježne ljubavi. Zatim je s neopisivim izražajem svratio pogled na Sina, koji mu je stajao s desne strane, dohvati mu desnicu, kad nije mogao više ni riječ izustiti i položi je na svoje čelo. Blaženi sjaj preobrazi mu lice, kad malo iza toga izdahnu.

Isus mu zatvori ugasle oči. Zatim pun djetinje ljubavi zagrli Majku, koja je plakala.

— Neka bude Očeva volja! — uzdahnu Marija s dubokom usrdnošću.

Isus pođe da mužu koga je nazivao ocem spremi mrtvački odar za zadnji zemaljski put... Još je slijedilo nekoliko godina tišine. Šuteći polazio bi Isus na posao, brinuo se marom svojih ruku za svoju majku. Bio je samotnik među nazaretskim stanovnicima.

Joakima i Ane također više nije bilo među živima. Jedino je Majka razumijevala svoga Sina do u dubinu njegove duše. Jedina je ona poznavala njegovu tajnu, poznavala je njegovo veliko poslanje što mu ga je Otac povjerio. Težila je za časom kad će poći da ispuni njegov nalog, ali se ipak i bojala da će izgubiti Sina, koga je bila rodila i kome se klanjala svakim danom i svakim kucajem svoga srca.

IVAN

Neobična vijest stiže u ovo vrijeme u Nazaret. Jakov izvijesti Isusa o njegovu rođaku koji je iz Ain-Karima pošao u pustinju.

Bilo je mnogo onih koji su u danima dubokoga nacionalnoga poniženja ostavljali svijet i bježali u samoću. U pustinji na rubu Mrtvog mora stanovali su po brdskim spiljama, posvećujući svoj život samo molitvi i strogim pokorničkim djelima.

Njihovu zajednicu nazivali su »esenima — šutljivima«. Svoje su dane provodili pre-

U DANASNJEM MODERNOM VREMENU NAZARETSKIM KRAJEM JURE TEŠKI KAMIONI PO SUVREMENIM CESTAMA. OZNAKE SU GRADOVA NA ZIDOVSKOM I ENGLESKOM JEZIKU.

ma točno određenom redu i točno utanačenom zakonu. Bili su to ljudi asketskog, od sunca opaljenog lica, obučeni u životinjske kože, odričući se svake životne udobnosti.

— Nije Ivan, sin Zaharijin, pošao među esene, reče Jakov zamišljeno. — Posve sam živi u pustinji s onu stranu Jordana. Čuo sam da su mnogi očekivali od njega velike stvari, a sad se izgubio u pustinji kao zrno pijeska.

Šuteći slušao je Isus neobičan izvještaj. Međutim, nekoliko dana kasnije povukao je zadnji put blanjom. Tiho se oprostio od Majke i ostavio svoje zavičajno selo.

Znala je Marija da je kucnuo čas, za kojim je težila i kojega se mnogo godina strašila. Njezin je Sin pošao da ispuni Očevu volju.

SITNI ZANATLIJE PREUZIMALI SU MAH U STAROM NAZARETU. DANAS IH SVE VIŠE I VIŠE NESTAJE . . .

KRŠTENJE

Istom što je prijeteći glas zamuknuo, k njemu pristupi čovjek u crvenotamnom odjelu i zamoli da ga krsti:

— Poznajem ga, to je Isus iz Nazareta, tesarev Sin! — prišapnu netko iz Kane onima koji su unaokolo stajali.

Ivan je međutim dugo promatrao šuteći čovjeka koji ga je molio za krštenje. A zatim, prepoznavši duboko potresen Onoga koji ga je još u materinjem krilu blagoslovio, uskliknu:

— Meni je potrebno da me ti krstiš, a ti k meni dolaziš?

Nato će Isus: Pusti sada, jer tako nam dolikuje da sve ispunimo što je u skladu s Božjom voljom.

Zatim skinu svoje gornje odijelo, s pregačom oko bokova siđe u vodu i prigne svoje čelo za krštenje. Iz nebeskog sjaja spusti se golubica srebrnih krila, zaustavi se nad Mesijinom glavom, a iz vječnih visina odjeknu glas razumljiv samo Njemu i Krstitelju:

— Ovo je Sin moj, Ljubljeni moj, koga sam odabrao!

Prvi put otkako anđeli zapjevaše nad Betlehemom »Slavu Bogu na visini«, otvori se nebo i Svemogući posvjedoči za svoga Sina.

Isus ostavi Jordan i pođe u pustinju da se u njezinoj šutnji spremi za ispunjenje svoga poslanstva.

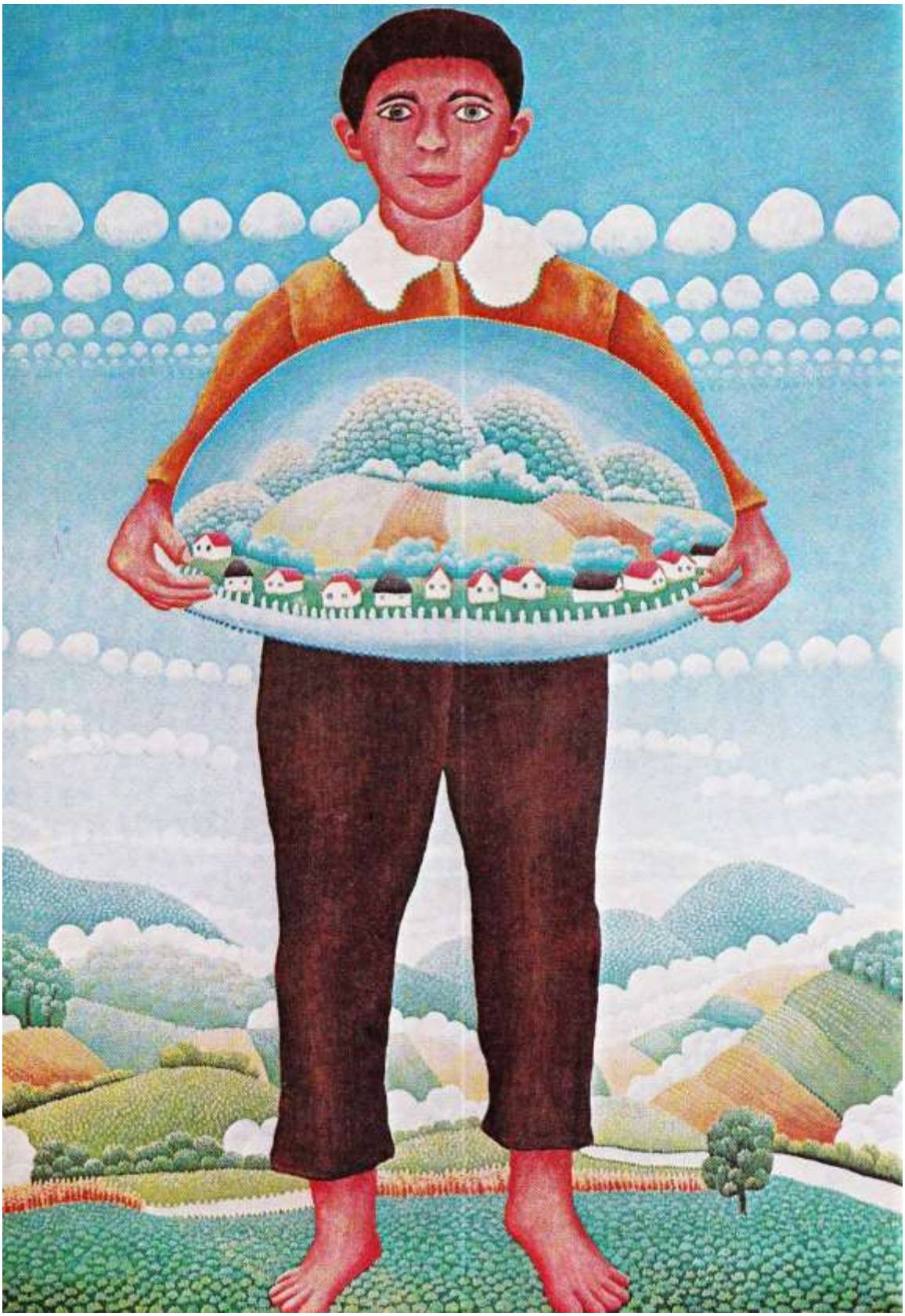

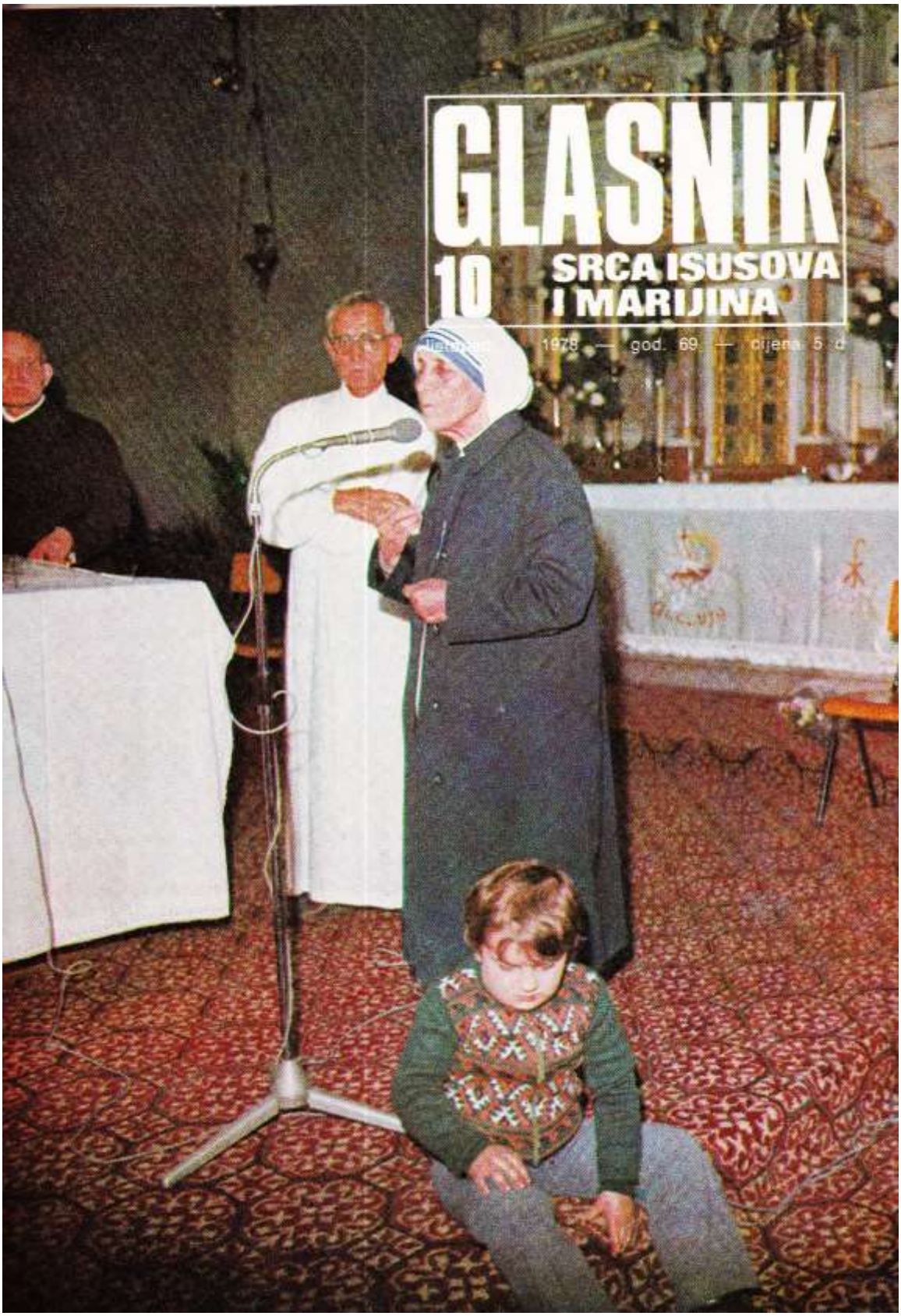
GLASNIK
10
SRCA ISUSOVA
I MARIJINA
1978. — god. 69. — cijena 5 d

Naslovna strana:

JUBILARCI: MAJKA TEREZIJA I OTAC ANTE U BAZILICI SRCA ISUSOVA U ZAGREBU

(Snimio: Miro Jurić)

Na zadnjoj strani:

ZAGRLJAJ BISKUPA SA SVOJOM CRKVOM U MARIJI BISTRICI

(Snimio: Ivan Knafeljc)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. - Odgovorni urednik Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka na više dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Dvije obljetnice

26. rujna 1928. godine krenula je iz rodnog Skoplja u misije skromna i mlada, bojažljiva djevojka Gonđa Bojadžiju. Najprije se zaputila u Irsku, da tamo stupi u loretinsku družbu. Već 30. studenog putuje u Indiju pod redovničkim imenom sestre Terezije od Djeteta Isusa, gdje i danas plodno radi i djeluje.

16. listopada ove godine navršava se 40 godina otkako je naš misionar otac Ante Gabrić ostavio svoju domovinu i otputovao za Bošonti, u Bengaliju.

Zašto se spominjemo ovih obljetnica?

Zato što su imena Majke Terezije i Oca Ante postala kod nas simbolima misija i misijske ideje. Da je tako, dosta je sjetiti se njihovih pohoda domovini. Svi su poželjeli da im stisnu ruke i da ih pozdrave, preporučujući im se u njihove molitve. Za sve nas su oni Božji ljudi, koji ne približuju Bogu samo sinove i kćeri daleke Indije, nego i mnoge iz naše domovine.

Otac Ante i Majka Terezija su veliki prijatelji GLASNIKA. Najbolji suradnici i dopisnici. GLASNIK im mnogo zahvaljuje.

Čestitajući im njihove jubileje, pozivamo čitatelje toga njihova i našega lista da ih toplo preporuče u svoje molitve i žrtve, kako bi još dugo mogli raditi za svetu Crkvu u tim dalekim krajevima.

Živjeli naši dragi jubilarci!

uredníkova riječ

Dužni smo čitateljima GLASNIKA nekoliko razjašnjenja koja su povezana s ovim brojem

Premda je papa Pavao VI. umro početkom kolovoza, mi nismo mogli u rujanskom broju GLASNIKA ništa iznijeti o tom velikanu i patniku, jer je već čitav GLASNIK bio na tiskanju u Slavonskom Brodu. I tom smo prigodom osjetili kako je razmak od mjesec dana prevelik da se mogu pratiti izvanredni događaji koji traže brzu informaciju.

Pokušali smo to nadoknaditi u ovom broju: u kratkim člancima i na brojnim slikama iznijeli smo ono najbitnije što smo trebali reći o pokojnom papi.

Međutim, u to vrijeme već smo dobili i novoga papu: Ivana Pavla Prvoga. Razumije se da ćemo o našem novom zajedničkom Ocu češće pisati, pogotovo zato jer je taj papa na poseban način štovatelj Srca Isusova. Prošle godine održan je u Pompejima pokraj Napulja kongres Srca Isusova, na kome su se skupili brojni kardinali, biskupi i laici. Među njima istakao se svojom pojavom i lik kardinala Lucianija, koji je danas na čelu svete Crkve.

Na naslovnoj slici GLASNIKA naći ćete sliku Majke Terezije i Oca Gabrića. Neka vas to ne iznenadi. Želimo baš u mjesecu listopadu istaći zahvalnost Bogu što ih je pozvao u svoju misionarsku službu. Majka Terezija je krenula put Indije prije pedeset godina, dok je otac Gabrić već 40 godina misionar na bengalskim ravnicama.

Želio bih vas upozoriti da svakako pročitate »Glasnikovu priču« iz pera župnika Ace Vidovečkoga. To je pravi biser koji će obradovati sve štovatelje Majke Božje i prijatelje Gospine krunice zbog snažnog i realnog opisa lika pravoga Međimurca u strašnom logoru Dachau.

GLASNIK
SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 69. LISTOPAD 1978. BR. 10

S A D R Ž A J

RASTAVA — RAK - RANA OBITELJSKE SREĆE — — — — 328

ZAGONETKA KOJA TO NIJE — 329

HVALA NA PISMU — — — 330

BOŽJI VELIKAN DVADESETOG STOLJEĆA, A. Bauer — — — 333

STVORENI SMO IZ LJUBAVI I ZA LJUBAV, Ž. Brzić — — — 338

NIKAD NISAM ŽELIO POSTATI PAPA, P. Bulat — — — — 340

ZBOGOM! — — — — — 342

SRETNO! — — — — — 343

KAKO DA SE POSTAVIM?, I. Fuček — — — — — — — 344

NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — — 346

SUNCE U LOGORU DACHAU, A. Vidovečki — — — — — 348

SLOGA U RADU ZA MISIJE, J. Antolović — — — — — 350

TU MI SVJEDOČIMO ZA KRISTA, S. I. Stakor — — — — — 351

OBUZELI ME RADOST I STRAH, E. Verlić — — — — — 352

UZ ČETRDESETU GODIŠNJICU OCA ANTE GABRIĆA, J. Gusić — — — — — — — 354

MAJCI TEREZIJI — O. ANTI GABRIĆU, Sestra Judita — — — 356

ZAHVALNICE — — — — 357

KAD BI ISUS DANAS DOŠAO, P. Bulat — — — — — 358

RASTAVA – RAK - RANA OBITELJSKE SREĆE

Moderna industrijska kultura donijela je na jednoj strani puno dobra, ali na drugoj strani i velike teškoće za obiteljski život. Muž i žena su veći dio dana razdvojeni, svatko na svojem radnom mjestu. Ondje susreću druge osobe te se s njima povezuju. Te su veze često sudbonosne, jer mogu razbiti brakove. Uistinu, sve se više brakovi rastavljaju i sklapaju nove veze.

Žrtve su toga djeca i sami bračni drugovi, kao i ljudska zajednica, koju rastave ćudoredno izopačuju.

Kod nas je pitanje to više goruće, jer imamo »pečalbare«, gdje se bračni drugovi vide jedva jedanput u nekoliko mjeseci.

Plod obiteljske ljubavi su djeca i ona zahtijevaju trajnost i nerazrješivost braka. Svako dijete želi imati pokraj sebe oca i majku dok potpuno ne dozrije u samostalnu osobu i dok samo ne stvori svoju obitelj.

Osim toga, narav je prave, duboke i nesebične bračne ljubavi takva da je trajna. Zato i država sklapa po sebi nerazrješive brakove, i to mladencima na vjenčanju jasno kaže. Ako dozvoljava rastavu, dozvoljava je kao nužno zlo. Kod rastave bračni drugovi su moralno pogođeni, duboko ražalošćeni i razočarani u najvećim i najdubljim očekivanjima života. To rada ogorčenošću, a ogorčenost je raspoloženje koje otežava i onemogućuje miran rad.

U vjerskom pogledu su rastavljeni, koji su bili crkveno, pred oltarom i Bogom ženidbom povezani, jako pogođeni. Prema crkvenom zakonu rastavljenima i ponovno civilno vjenčanima redovito je uskraćeno primanje svete pričesti i ispovijedi, jer žive u nedozvoljenim odnosima. Tko se rastavlja i ponovno vjenčava, čini preljub, a tko se vjenča s rastavljenom čini također preljub (Mt 19,9). Samo se u kasnoj starosti mogu redovito približavati sakramentima.

Ipak i rastavljeni, kojih na svijetu ima veoma mnogo, stvoreni su na Božju sliku i određeni za vječni život. Crkva mora i njima pomagati da spase svoju dušu. Što da se čini?

Crkva im preporučuje neka upotrebljavaju ona sredstva spasa kojima se mogu služiti. Neka u novoj vezi primjerno žive; djecu lijepo kršćanski odgajaju; neka se brinu i za djecu iz prijašnjeg braka. Neka svim ljudima čine dobro. Milosrdnost je daska spasenja za takve, jer je Isus rekao: »Blago milosrdnima jer će milosrđe postići.«

S godinama čovjek dozrijeva i uviđa svoje pogreške što ih je napravio, bilo pri sklapanju prvog braka ili u samom braku. Zato je potrebno pred Bogom i pred svojom savjesti probuditi kajanje. Što nije pravo, nije pravo! Kajanje je pravedna osuda nepravilnih i griješnih djela. Ono ponovo otvara vrata milosti u duši.

Psihološki mrtvu prijašnju ljubav većinom nije moguće podići na novi život. Ako se pak ljubav pretvorila u neprijateljstvo, to je još teže.

P. B.

naša obitelj moli

Zagonetka koja to nije

Da, postavlja se jedna zagonetka! Kako je mogao Pavao VI. — koji je još od djetinjstva bio boležljiv; koji je čitav život živio, rekli bismo, na dijeti; koji se već nakon godinu dana pontifikata bavio mislima da zbog zdravlja napusti papinsku službu — kako je mogao toliko dugo izdržati? Kako je mogao tako mnogo raditi? Kako je mogao takva velika djela stvoriti? Kako je mogao toliko putovati?

Kako? Kako?

Jedan od izvora snage bile su mu baš one molitve koje je za njega prikazivala milijunska vojska članova Apostolata molitve.

Svaki mjesec je on dao na znanje što ga tišti, što ga boli, što mu treba. I svaki mjesec je upravljao svijetu svoje mjesečne nakane — općenite i misijske — da ga krijepe i prate njegov rad. Preko GLASNIKA Srca Isusova te su nakane dolazile do zapuštenih i zaboravljenih, do onih poniznih, za koje svijet ne mari i pretvarale se u žarke vapaje Srcu Isusovu za Papu, za Crkvu i za sve one nakane za koje je Papa preporučio da se moli taj mjesec.

Papa je to znao i bio je na tome zahvalan. On je smatrao Apostolat molitve najkorisnijim pokretom u Crkvi. Jasno je isticao da je molitva AM izvor njegove snage.

Članovi Apostolata molitve i čitatelji Glasnika moraju biti svjesni svoje velike uloge.

Njihova zadaća ne prestaje. Jer jedan je papa umro, ali Petar živi u novome Petru ... Učinimo sve što je u našoj moći da naše molitve podupru i novoga Papu, da one budu odgonetka njegove jakosti i uspjeha.

PAVAO VI NA KOLJENIMA U DVORANI POSLJEDNJE VEČERE

hvala na pismu

SIROMAH

U razgovoru s dobrim prijateljem postavih mu pitanje: Tko je siromah? Beskućnik, gol, bos, gladan i prezren od ljudi? Da li ja? Ti? Mi koji živimo bezbrižnim životom?

Kao odgovor pružio mi je Evanđelje s otvorenom stranicom: »Učitelju, gdje stanuješ?« — »Lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda, a Sin Čovječji nema gdje da nasloni glavu.«

Krist moj Bog! Živi kao siromah među siromasima. Za prijatelje odabire proste, neuke ribare. Od rođenja u štalici, do groba liječi bolesne, tješi žalosne, prašta uvrede i propovijeda Radosnu vijest. On je prvi, i najveći misionar žrtve i ljubavi. Njegova nas dobrota osvaja, privlači. Čujmo Njegov glas: »Uzmi svoj križ i slijedi me.« Jesi li se odazvao? Tko su ti junaci? Ako ih osobno ne poznaš, vjerske novine će ti pružiti bezbroj primjera njihove žrtve i ljubavi. Siromasi među siromasima, naši misionari, dijele dobrotu, blagu riječ i osmijeh ljubavi. Pod teretom križa padaju, ali ne sustaju. Ne traže ništa, ni slave, ni odmora. U njima je mir, radost i veselje. Sve što rade, to je za slavu Božju, za Krista i uz Krista ... Reportaže o majci Tereziji i ocu Anti Gabriću svjedoče nam da samo velika i nepatvorena ljubav vrši velika djela.«

Ivanka P.

DUGOTRAJNI SURADNIK VELIKOGA PIJA XII. BIO JE POKOJNI PAPA PAVAO VI. SURADIVALI SU 24 GODINE.

SUPRUG?

»Tek smo pet godina u braku, a već je došlo do velike krize, koja izgleda da se ne može popraviti. Razlog? Naši različiti karakteri. Ja sam pretjerano osjetljiv i ćudljiv, ona ohola i hladnih osjećaja. Zar je moguće da je s brakom sve svršeno i da u njemu više nema mjesta za međusobni dijalog, za ljubav i za poštovanje? A ja još uvijek držim da je brak ipak »popločen« ljubavlju i da bi naše zajedničko nastojanje moralo biti kako bi se ta ljubav pronašla, izrazila u našim konkretnim okolnostima. Sigurno, to zahtijeva žrtvu s obje strane, ali žrtva može biti lagana ondje gdje vlada zajedništvo. No ja sam se prestao žrtvovati: tražio sam razgovor od moje žene, razumijevanje, ljubav, strpljivost, odlučnost i slatkoću. Ona mi je odgovorila svojom ravnodušnošću i nesposobnošću da razgovara, da ljubi, da se povjeri. Kaže da su prošle godine »muza« i da više ne tražim. Ipak očekujem još uvijek jedno povjerenje, čin, koji bi mogao preokrenuti stranicu, kako bismo počeli jedan novi: mi i naša djeca.«

Ivan

Znam prilično mnogo obitelji koje su se nalazile u sličnom stanju. I gorem. Čini mi se da bi jedan dobro vođeni, ozbiljno prihvaćen, bračni susret — po sistemu tzv. vikenda — mogao znat-

IVAN XXIII. JE POKRENUO KONCILSKO GIBANJE, A PAVAO VI SRETNO NASTAVIO.

no ublažiti vaše stanje. Za sve informacije obratite se na Uredništvo GLASNIKA.

SUPRUGA?

»Udata sam, radim, zdrava sam i imam dva djeteta. Moj muž nema nikakva razumijevanja za naše kućne poslove. Veoma je zauzet svojim poslom, ali, kad već živimo zajedno, zar ne bi bilo pravedno dijeliti, ne kažem toliko brigu za kuću, koliko brigu za djecu? Izgleda mi da moj muž nema očinskoga osjećaja: nikada nikakav dokaz ljubavi, šale, otkrića koje bi donijelo sreću djeci; nikada on nije otvorio knjigu, bilježnicu svoje djece da bi vidio što uče i kako napreduju u školi. Kod stola se čudno vlada i ne osjeća da ga zanose momentani hirovi. Kad slučajno nedjeljom ne izađemo nikamo, to je za sve nas jedno mučeničko dosađivanje. Rezultat je svega da se djeca oslanjaju samo na mene: i u igri, i u svojim problemima, i u svojim interesima. Duboko sam uvjerena da i otac i djeca mnogo trpe i gube zbog pomanjkanja tog međusobnog kontakta. Bojim se da će se to odraziti i na karakteru djece, gledajući osobito pod vidikom njihova budućega odgoja. Već sam to mnogo puta govorila svome mužu, ali bez koristi. Što da činim, kako bih ga mogla uvjeriti?«

Jadranka

Vaš muž ne smije ostati osamljen. On treba da se nađe u krugu prijatelja koji zajednički i svjesno raspravljaju o svojim obiteljskim problemima. U nevezanim, prijateljskim razgovorima, on će otkriti ljepotu drugih brakova, i sigurno osjetiti potrebu da se povjeri nekome koji bi mu znao savjetovati što mu je činiti.

PATNIK

»Ja sam nepokretni dugogodišnji invalid, ranjen sam u glavu, i zbog povrede mozga bio sam neko vrijeme potpuno nepokretan na desnoj strani. U bolnici Dubrovnik primio sam sveto ulje. Ali eto, Božja volja je bila da ostanem živ. Sin mi je umro u 15. godini života. Ja sam na krevetu već šest godina. Ovo pišem sjedeći na krevetu, a držeći mašinu na koljenima na dva jastučića, i to samo lijevom rukom, jer se desnom ne mogu ni prekrižiti... Iskreno vas pozdravlja vaš vjerni čitalac, odani i zahvalni brat u Kristu, koji vam želi puno više uspjeha u vašem humanom, ljudskom, bratskom, svećeničkom i redovničkom radu. A ja se molim za sve svećenike i redovnike i redovnice da ih bude što više i da ustraju u svom teškom, ali humanom radu.«

PAVAO VI NA SETNJI U SVOJEM LJETNIKOVCU CASTELGANDOLFU, GDJE JE IZNENADA I UMRO.

Tonči Kulišić, Čelopeci
50207 MLINI

Na ovim stranicama objavljene su mnoge fotografije velikih putovanja Pavla VI od 1964. do kraja 1970. godine. Kasnije sve veće teškoće u upravi Crkve kao i bolesti onemogućili su mu da napušta Italiju. Morala je to biti velika žrtva za njega, jer je papa Pavao volio toplinu mnoštva, volio je biti okružen s ljudima, ženama i djecom svake boje i svake vjere.

Piše: ANTUN BAUER

BOŽJI VELIKAN DVADESETOG STOLJEĆA

BOŽJI VELIKAN

Francuski vojvoda Henrik zaskočio svog protivnika i dao ga ubiti. Došao da ga pogleda. Promatrajući ga mrtva, reče:

— Kako je velik! Još je veći mrtav nego dok je bio živ!

Tako će, sigurno, mnogi i nakon smrti pape Pavla VI. reći: Nisam znao da je tako velik!

Neki su njegove odluke, njegove riječi, njegove enciklike omalovažavali ili samo rukom odmahivali. Ali on je ustrajao na svom trnovitom putu, u svojoj velikoj vjeri, nadi i ljubavi. I što dalje, to je više dolazila na vidjelo njegova veličina, dok nije iza smrti sinula u svemu svome sjaju.

UČITELJ

Stari svijet se ruši, novo nastaje. To svi vide. Vidi i Crkva. Sabor je uzeo za zadaću da dade smjernice za posuvremenjenje Crkve.

Ali kad je Sabor bio gotov a da nije donio promjene koje su neki željeli, počeše napadati i Sabor i papu. Neki se bune »zdesna«, neki »slijeva«.

Tu su neke stvari, pa i same dogme, prošle svakako, a pogotovo posvećena tradicija i disciplina. I Euharistija, i Marija, i celibat, i papin primat, i brak, i molitva itd. Čini se kao da su došla ona »teška vremena«, koja je navijestio njegov imenjak apostol Pavao: »Ljudi neće podnositi zdrave nauke, nego će prema svojim strastima sebi skupljati učitelje, čije riječi ugodno zvone u ušima; odvraćat će se od istine i okrenut će se bajkama.«

Papa Pavao je uočio da se ispunja proroštvo sv. Pavla, da se i u svetištu događaju stvari neizrecivo bolne, teške i sablažnjive.

»Našom nepažnjom, rekao je papa, sotona je ušao kroz pukotinu u Crkvu te čini strašnu zbrku i nered.«

Pavao VI. postupao je promišljeno, strpljivo i trijezno:

PAVAO VI. HTIO JE OSOBNO UZVELIČATI PEDESETGODIŠNJICU UKAZANJA MAJKE BOŽJE U FATIMI. POKRAJ NJEGA SE NALAZI SESTRA LUCIJA, KOJA JE SKUPA S MALIM FRANJOM I HIJACINTOM VIDJELA GOSPU.

DOLAZAK U VENECIJU. (Slika lijevo)

nikad se nije prenaglio, makar ga neki nazivali oklijevalom i hamletovskom naravi; podnosio je patnje, učio, odlučivao po Božjoj istini i ustrajao u tome do kraja. Kao učitelj Crkve izdao je više prekrasnih i prevažnih poslanica: o Crkvi, o razvitku ljudskog društva, o reguliranju poroda, o štovanju Majke Božje, o naviještanju Evanđelja u suvremenom svijetu ...

PATNIK

»Na glavi kruna trostruka, al' bode poput dračel Na leđima ti teški križ i tišti sve to jače!«

Tako je nekoć pokojni Milan Pavelić prikazao papinsku službu. Sve se to doslovno ispunilo na Pavlu VI. Dobio je kao krunidbeni dar od svojih vjernika milanske nadbiskupije skupocjenu tijaru, trostruku papinsku krunu. Samo ju je nekoliko puta nosio, da bi pokazao zahvalnost darovateljima, a onda je dao da se proda i novac dade siromasima, kao što je poslije prodao i bijeli auto koji su mu poklonili da se njime vozi po Indiji.

Nestalo je zlato s njegove glave, ali trnje je ostalo. Koliko je patio, to zna samo Bog. Ne jedanput je zaplakao od muke, kad su ga nemilosrdno udarale tolike tužne i bolne vijesti sa svih strana svijeta. Kako je treptilo i trpjelo njegovo plemenito srce kad su mu sa svih strana svijeta dolazile tužne i potresne vijesti, gotovo danomice, o nemirima, ratovima, ubojstvima, o elementarnim nesrećama ...

Sve je to duboko ranjavalo i potresalo njegovo plemenito srce, koje je suosje-

JEDNO OD NAJZNAČAJNIJIH PUTOVANJA PAVLA VI BILO JE NA ZASJEDANJE GENERALNE SKUPŠTINE UJEDINJENIH NARODA. ODRŽAO JE GOVOR PUN SVETE VATRE I ZAKLINJAO VOĐE NARODA VAPIJUĆI: »NIKADA VIŠE RATA!« S ISTIM NAGLASKOM DOVIKNUO JE SVIMA »LJUDI, BUDITE LJUDI!«

ćalo sa svim ljudima, krvarilo nad svakom nesrećom. Nakon njegove smrti nazvali su ga »sakupljač svih ljudskih boli.«

Povrh svega svakodnevno su ga salijetale brige i problemi u samoj Crkvi. I tu je možda doživio najdublja razočaranja i krvarenja ...

GOSPA

Marija je po Božjoj volji bila Kristova suradnica i supatnica u spasavanju svijeta. Ona nije zaboravila svoje djece ni sada. To svjedoče Lurd, Fatima, Sirakuza i druga mjesta.

I na Gospu je paklena ažidaja danas bacila blato. Htjede je baciti s njezine visine i uvjeriti vjernike, pa i same crkvene ljude, da je Marija samo obična žena.

Sabor ponovo izdiže Mariju, priznavajući joj čast koju joj je dao Bog i potiče vjernike da je štuju, ljube i da joj se mole. Papa Pavao nastoji i tu nauku Sabora provesti u djelo i oživotvoriti. Godine 1967. leti u Fatimu da bi uzveličao pedesetgodišnjicu fatimskih ukazanja. Tamo se sastaje s najstarijom od pastirica, kojima se Gospa ukazivala 1917., Lucijom, koja još živi kao redovnica ... A 1974. izdaje pobudnicu »Štovanje Bl. D. Marije.«

PAPA SVIH NARODA

Ljudi su izračunali i ovo: na svojim putovanjima izvan Italije, tokom svog 15 godišnjeg pontifikata, Pavao VI. prešao je 133.330 kilometara avionom. Na tim putovanjima izrekao je 120 govora sa 61.700 riječi.

Prije nego je postao papa, bio je poznat kao čovjek

knjige, kulture i diplomacije. I već je u to vrijeme pokazivao velik interes za međusobne dodire između pojedinaca i naroda. Postavši papa, Pavao VI. je shvatio da se razmjeri njegove službe ne mogu ograničiti samo na riječi, nego i na neposredne kontakte s pojedincima i narodima.

Tko god se približio Pavlu VI., znao je dobro da se iza prividne hladnoće sakri-

30. SIJEČNJA 1967. PRIMA PAVAO VI PREDSJEDNIKA SOVJETSKOG SAVEZA N. PODGORNI-a.

1954.: MSGR MONTINI STIŽE U SVOJU BISKUPIJU. SIMBOLIČAN POTEZ — LJUBI ZEMLJU MILANA

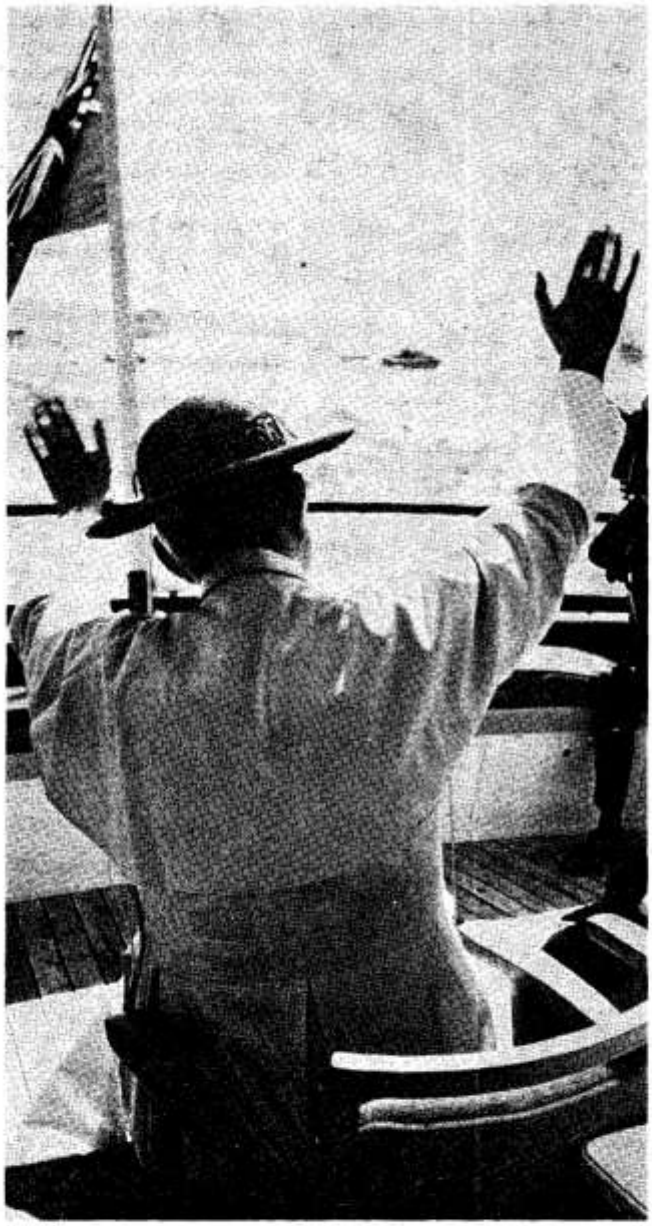

1970. GODINE PAVAO VI JE KRENUO NA DUGAČKO PUTOVANJE PREMA DALEKOM ISTOKU, SVE DO AUSTRALIJE. OBIŠAO JE FILIPNE, ZAUSTAVIO SE NA CEJLONU I DOŠAO DO POLINEZIJE. VIDIMO GA NA SLICI KAKO SE OPROŠTA OD GRADA SIDNEYA NA PALUBI JEDNOG BRODA.

va topao smiješak, iskreno i otvoreno srce, slatka riječ, zainteresiranost za čovjeka pojedinca, osobito za onoga koji trpi.

Bio je, mogli bismo reći, uistinu Pavao. Izbor imena nije bio samo simbol bez značenja, naprotiv, prihvatio je pavlovski program evangelizacije čitavoga svijeta: bez ikoje granice, zemljopisne, ideološke, psihološke i kulturne. Bio je potpuno svjestan vremena u kojemu živimo, a koje je tako žalosno, tako tragično, podijeljeno, izloženo olujama mržnji, predrasuda, rasizma, sebičnosti na svim linijama.

Bio je svjestan da živi u vremenu u kojem čovjek može biti gospodar izvanrednih sredstava međusobnih povezivanja. Pavao VI. nije samo često putovao avionom, nego se vrlo često pokazivao i na televiziji, u susretima s javnošću i — što je novo za papu — često je dolazio u neposredan dodir s novinarima.

15 godina dijaloga sa svijetom; osjetljiv, pažljiv, uvijek s onim iskrenim pitanjem koje mu je jednom zgodom izmaklo:

— Zar je moguće da ljudi ne vjeruju u boga?

PRIJATELJ HRVATA

Mi smo Hrvati radosni i ponosni, što je papa, rekli bismo, nas posebno ljubio.

Kako je bio sretan kad nam je mogao dati prvoga kanoniziranog sveca sv. Nikolu Tavelića! Tisuće Hrvata okupilo se oko njega u tom svečanom času, a on, sav razdragan, pozdravlja ih, govori im i blagosiva ih. Liječnici ga opominju:

— Svetosti, dosta je, treba mirovati! — jer je bio slab od bolesti.

A on se ne da otkinuti od nas. Sav razdragan govori: Nisam još nikada ovdje vidio toliko svijeta.

Slično je bilo i kad nam je proglasio blaženim Leopolda, Bogdana Mandića. Za naša marijanska slavlja u Zagrebu i Mariji Bistrici šalje nam svoga posebnog delegata kardinala Šepera, koji nam nosi njegovu poruku, pozdrave i blagoslov. Kako je onda bio raspoložen, uvjereni smo da bi i sam došao k nama, da je to bilo u njegovoj moći.

Slično je tako bilo 1976., kad smo u Solinu slavili tisućugodišnjicu smrti slavne kraljice Jelene i 1300-godišnjicu našega pokrštenja. Opet nam je poslao svoga legata, pozdrave i blagoslov. I uvijek je s radošću isticao našu slavnu povijest, našu vjeru i poticao nas da taj amanet djedova i dalje vjerno čuvamo.

PAVAO VI S PRAVOM JE DOBIO NAZIV »BRANITELJ ŽIVOTA«. NE SAMO DA JE ČOVJEČANSTVU JASNO REKAO DA JE POBACAJ GRIJEH I ZLOČIN, NEGO JE USTAO U IME ĆUDOREĐA I PROTIV ZLOKOBNE PILULE KOJA TRUJE TOLIKE ŽENE I UPROPAŠĆUJE BRAKOVE.

»ŽELIM DA MOJ SPROVOD BUDE ŠTO JEDNOSTAVNIJI, NE TRAŽIM NIKAKVOGA POSEBNOGA GROBA NITI SPOMENIKA NA NJEMU. MOLITE SE I ČINITE DOBRA DJELA...« TO JE BILA POSLJEDNJA ŽELJA PAVLA VI I ZATO JE POLOŽEN U OBIČAN LIJES OD ĆEMPRESOVINE.

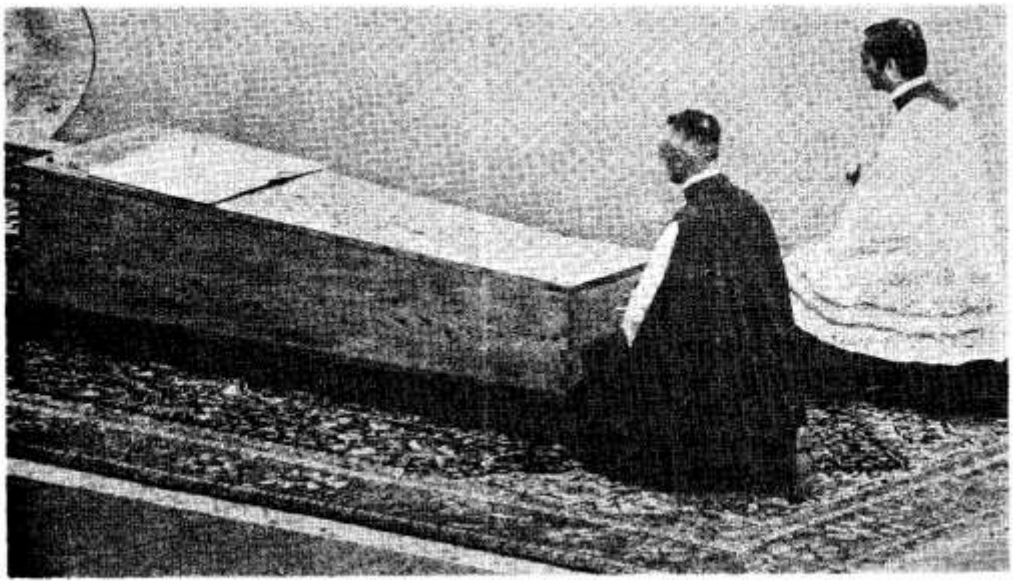

Uređuje: ŽARKO BRZIĆ

Stvoreni smo iz ljubvai i za ljubav

»Stvoreni smo iz ljubavi za ljubav. Na zemlji učimo ljubiti. Na smrtnom času po ložit ćemo svoj ispit iz ljuba vi. Ako se u ljubavi budem vježbali, živjet ćemo vječno njoj. Svaki put kad ovdje do lje ljubimo samo sebe, pro mašujemo dio svog života sudbine svijeta.«

M. Quois

SNAGA VOLJE

Čitajući autobiografiju Nikole Tesle »Moji pronalasci«, čovjek ostaje zadivljen koliko je taj slavni učenjak i izumitelj, koji se ubraja među najveće znanstvenike našeg stoljeća, znao sebe disciplinirati i odreći se svega onoga što je smatrao štetnim za svoj poziv i rad:

— U određenoj dobi spopala me manija kockanja, zbog čega su se vrlo zabrinuli moji roditelji. Kartanje je za mene bilo užitak nad užicima. Moj je otac vodio uzoran život i nije mi mogao oprostiti nerazuman gubitak vremena i novca ... Za razliku od moje majke, on je često davao oduška svojoj srdžbi i preziru. Majka je razumijevala ljudsku narav i znala je da se možemo spasiti samo vlastitom voljom. Jednog popodneva, sjećam se, kad sam izgubio sav novac i kad sam žudio za kockom, dala mi je svežanj i rekla: — Idi i zabavi se. Što brže izgubiš sve što imamo, to bolje. Ja znam da će te to proći. — Bila je u pravu. Toga sam časa nadvladao svoju strast i samo sam žalio što nije bila stoput jača. I ne samo da sam je iščupao iz srca tako da nije ostalo ni tračka želje. Od toga vremena ravnodušan sam na bilo kakvu kocku, koliko i na čačkanje zubi ...

EUHARISTIJSKA ISUSOVA KRV BILA JE OKREPA PAVLA VI I IZVOR NJEGOVE SNAGE.

Kasnije sam strahovito mnogo pušio, što je prijetilo mome zdravlju. Zaštitila me snaga volje i ne samo da sam prestao nego sam zatomio svaku želju za duhanom.

Na taj način provjerio sam i obuzdao ostale navike i strasti, i ne samo da sam sačuvao svoj život nego i izvukao golemo zadovoljstvo iz onoga što mnogi smatraju odricanjem i žrtvom ...

KRIST — NADA ČOVJEČANSTVA

Francuski pisac i nobelovac François Mauriac izjavio je u Paris-Matchu nekoliko godina prije svoje smrti predivno svjedočanstvo o Isusu Kristu:

— Zapanjilo me kako i najveći neprijatelji kršćanstva nerado govore o Kristu, a kada to čine, gotovo nikad ne govore o njemu zlo ... Čitajte Sartrea: pogrdama se nabacuje na Boga, ali na boga koji ne postoji. Posve je u pravu kad za takva Boga, kakva on opisuje, kaže da ne postoji jer je to malograđanska tvorevina. Ali, koliko znadem, nema u njegovim djelima nijedne riječi protiv Krista. Nikad nisam vidio nijednog Židova koji bi mrzio Krista kao što se to propovijeda.

SUSRET PAVLA VI S ANGLIKANSKIM NADBISKUPOM IZ CANTERBURY-A MIHAELOM RAMSEY.

Kršćani, koji imaju vjeru, ne sumnjaju u Kristovu prisutnost u svijetu. Ali on je također prisutan među onima koji nemaju vjere. Uvjeren sam da ima veoma malo ljudi koji su odbacili tu nadu. Ne, svijet se nije odrekao nade. Radost utjelovljenja Sina Božjega, radost je čovječanstva koje vjeruje da ništa neće biti nikad izgubljeno.

BIBLIJA I SMRT

... Mome je mužu preostalo malo života. Jedan mi je liječnik rekao tri do četiri mjeseca. Kako da se time pomirim? Počela sam moliti — tako piše dr Elizabeta Kubler-Ross u svojoj dokumentaciji i potresnoj knjizi »Razgovori s umirućima«. I nastavlja:

— Dok je moj muž ležao u operacijskoj dvorani, molila sam jedino da se utvrdi dobroćudni tumor. To je, dakako, bilo vrlo sebično, ali takvi smo mi ljudi. Istom kad sam se potpuno predala u volju Božju, našla sam pravi mir, a s njime i hrabrost. U Bibliji sam našla mnogo toga što me je ohrabrilo. Nešto prije nego li je sve to započelo, opazili smo jednu izreku u Izaiji: Zazivaj me i ja ću ti odgovoriti i pokazati velike i divne stvari koje još nisi vidio. — Te smo riječi naučili napamet.

— Prije nego ste saznali za oboljenje svoga muža?

— Točno dva tjedna prije. I tada su mi te riječi bile od pomoći. Neprestano sam ih ponavljala. I kod Ivana sam našla nešto utješno: »Ako nešto zamoliš u moje ime, dat ću ti.« Molila sam još jedino da se ispuni Božja volja i tada sam mogla sve podnijeti ... Pomagali su nam također i vjernici u našoj općini: dolazili su k nama i zajedno s nama čitali Bibliju. Mnoga sam mjesta već odavno poznavala, ali sam istom sada shvatila što mi ona poručuju.

PUTUJUĆI NIZ CESTU

Pod tim naslovom ruski književnik Aleksandar Solženicin donosi jednu prekrasnu i poučnu crticu:

— Kad prođeš sporednim putovima srednje Rusije, počinješ shvaćati u čemu je ključ umirujućeg ruskog pejsaža: u crkvama. Kao bijele i krasne princeze koje su istrčale na brežuljke, penjale su se po brdima, one iz daleka svojim vitkim, zaobljenim i različitim zvonicima, što se izdižu nad umornom svakodnevnicom pozdravljaju jedna drugu. One se iz udaljenih sela, nevidljivih jedno za drugo, izdižu na zajedničkom nebu. I bez obzira gdje lutao: po polju, po livadama, daleko od svakog naselja, nikad nisi sam: preko šumskih zidova, napregnutih stogova i preko same zemaljske izbočine, uvijek te mami kupola zvonika, sad iz jedne, sad iz druge gore.

Međutim, ulazeći u selo, saznaješ da te to iz daleka nisu pozdravljali živi, nego pobijeni. Križevi su davno oboreni ili iskrivljeni, iz ogoljelih kupola zjape kosturi zarđalih nosača, raste korov po krovovima i pukotine zidova. Rijetko da se još sačuvalo groblje oko crkve, nego su porazbacani njegovi križevi i prevrnuti grobovi, ikone po oltaru koje su prale kiše u toku desetljeća, ispisane su nepristojnim natpisima. Uvijek su ljudi bili gramzivi i često zli. Ali se širio večernji zvon, plovio je povrh sela, povrh polja, povrh šuma. Podsjećao je da treba napustiti sitne zemaljske stvari, da treba iskoristiti vrijeme i posvetiti misli vječnosti. Taj zvon koji nam se dosad sačuvao samo u jednoj staroj melodiji, izdizao je ljude da se ne bi spustili na četiri noge ...

ZAGRLJAJ PAVLA VI I CARIGRADSKOG PATRIJARHE ATENAGORE.

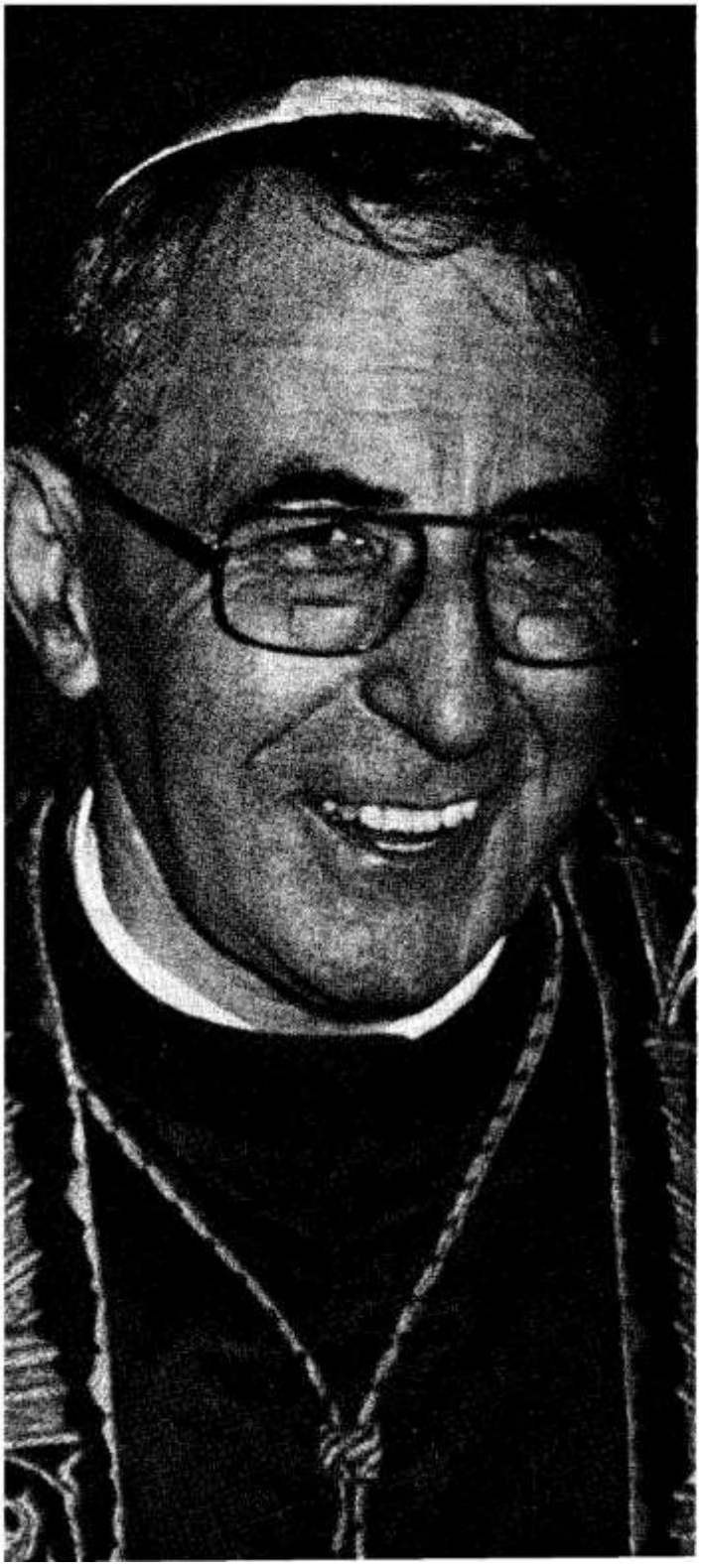

Novi papa Ivan Pavao Prvi rekao je na oproštaju kardinalima, koji su ga izabrali za papu: — Neka vam Bog oprosti za ovo što ste sa mnom učinili! — Nije nikako računao da će biti papa, ali kad je tako daleko došlo, otvoreno je prihvatio. Prvi put u povijesti Crkve nosi nasljednik svetog Petra dva imena. — 111 kardinala trebalo je samo jedan dan da pronađu vrhovnog upravitelja nad 710 milijuna katolika.

NISAM NIKAKO ŽELIO POSTATI PAPA

Albino Luciani nije o tom ostavio nikakve sumnje! Kao papa smio je reći što god želi, dok su ostali kardinali vezani tajnom konklava:

— Jučer ujutro mirno podoh u Sikstinu glasovati. Ni sanjao nisam što mi se sprema . . .

»Humilitas — poniznost« bila je njegovo geslo, dok je bio patrijarh Venecije. Već kod prvog nastupa jasno je rekao da nema »razumnost srca« Ivana XXIII., niti »teološku kulturu« Pavla VI. Ali jer su mu oba pape učinili velike usluge, osjeća se obaveznim iz zahvalnosti da preuzme njihova imena. Sve je to rekao jednostavno, otvoreno i iskreno.

Još do jučer su novine prišivale kardinalu Lucianiju »šarm« samo terenskog župnika.

— Ne želim biti crkveni knez, ne želim biti eminenca! — običavao je on govoriti u Veneciji. Bio je najzadovoljniji kad su ga oslovljavali sa »gospodin kardinal«. Vjerojatno će se teško pomiriti s novom titulom »Njegova svetost«, koja se pridaje papi. Svakako, iza njegove alpinske, brdanske neposrednosti skriva se ono što bi se običnim jezikom reklo: tvrda kost.

Rodio se 17. listopada 1912. u mjestancu Canale d'Agordo, koje se nalazi 976 metara nad morem i zarana se privikao na oskudicu. Suprotno ustaljenom običaju da papa uvijek potječe iz katoličke i pobožne kuće, podcrtao je »Osservatore romano« — vatikanske novine! — u službenoj biografiji novoga pape, da je otac Luciani bio socijalist i prema tome udaljen od vjere i svećenika. S tri sestre rastao pod pažnjom skrbne katoličke majke, dok je otac radio kao radnik na gradnjama u Njemačkoj, Švicarskoj ili Francuskoj da bi osigurao kruh. Treba ipak reći da se nije protivio kad je mladi Albino zaželio ići u sjemenište u Belluno.

Duhovna karijera odvijala se kao kod dobrog navinutog sata. Dana 7. srpnja 1935. bio je zaređen za svećenika i odmah poslan na studij na glasovito isusovačko sveučilište Gregorianu u Rimu. Vrativši se u svoja brda, radio je Don Luciani kao kapelan u selima Formo di Canale i Agordo, dok ga nije biskup Belluna pozvao u svoje sjedište. U to vrijeme upoznao se u vlaku za Rim s Angelom Rocallijem tadašnjim patrijarhom Venecije, kojega je ovako okarakterizirao:

— Ali za čitavoga puta ovaj je stalno vodio razgovor, tako da ne vjerujem da sam ga se posebno dojmio.

No, kao što se to obično zbiva, Ivan XXIII. ga je vrlo dobro zapamtio, i kad je 1958 godine tražio biskupa u Vittorio Veneto, odmah je bacio oko na svoga šutljivoga suputnika. Albino Luciani bio je prvi biskup koga je on posvetio vlastitom rukom u crkvi sv. Petra.

Novi papa nije previše osjećajan čovjek. Ivan XXIII. poklonio mu je tada prsni križ i zlatni lanac Pija XII., a Luciani ga je prodao da bi dobio novaca za svoje siromahe. Isto tako kasnije je kao poatrijarh Venecije pro dao dosta zlata i srebra crkve da uzmogne pomoći bolesnoj djeci. Govorio je:

— Naše pravo bogatstvo su siromašni, nezaštićeni i maleni . . .

Luciani djeluje simpatično, jer ga nije zahvatila ukočenost kurijalaca i diplomata. Kao službenik oltara išao je, obučen u svećeničko odijelo, s kosom na ramenima, na ilvade kositi travu. Kao patrijarh »mlatarao« je nogama na biciklu prolazeći praznim ulicama Venecije. Za vrijeme godišnjeg odmora uvijek je noćivao u kojem samostanu kod Belluna, ali nije jeo s redovnicima, nego u jednoj gostionici da bi mogao slobodnije razgovarati s ljudima daleko od zraka koji miriši na tamjan i da se može igrati na »boće«. Pisao je male pripovijesti, sastavljao razgovore s Goetheom ili G. Marconijem, surađivao u različitim časopisima. Kad su ga pitali zašto to čini, znao je reći:

— Kad propovijedam u katedrali svetog Marka u Veneciji, najviše me sluša dvjesta osoba. Od toga su polovica poštovane, stare ženice, koje su već u dobru utvrđene, a ostali su strani turisti koji me ništa ne razumiju.

Dok je još bio biskup, napisao je ove značajne riječi:

»Kao što postoje različiti pisci, tako postoje i različiti biskupi. Neki su slični orlovima, koji lebde vrlo visoko zbog svoje učenosti. Drugi su kao slavuji, koji slave Gospodina pjevajući čudesno lijepim glasom. Neki su napokon siromašni vrapci, koji na najnižoj strehi crkvene zgrade samo cvrkuću. Ja pripadam među ove zadnje.«

Sada sjedi Albino Luciani na vrhu zgrade. Uvjereni smo da nije izgubio ništa od svoje jednostavnosti i poniznosti ni onda kad je 3. rujna službeno uzeo vodstvo Crkve u svoje ruke. Jedan dokaz za to pruža nam i činjenica da nije želio biti okrunjen »tijarom«, stoljetnom trostrukom krunom, već samo običnom biskupskom mitrom.

Pero Bulat

ZBOGOM!

Subota 12. kolovoza 1978.

Sunce je zapadalo za kupolom svetoga Petra, a sjene tornjića i kipova sve su se više produživale i pokrivale jednostavan lijes od čempresovih dasaka, u kojemu je počivalo tijelo siromašnoga pape Pavla VI.

Kardinal Poletti završio je zaključnu molitvu. Zatim su i Istočne Crkve upravile svoju molbu, preko usta maronitskog patrijarha Khoraiche, na arapskom i aramejskom jeziku.

Pavao VI. je zadnji put podignut na ramena nosača, koji su ga mirno i dostojanstveno pronijeli trgom svetoga Petra do ulaznih vrata bazilike.

Iznenada snažni, spontani, neočekivani pozdrav cijeloga mnoštva! Nadmašio je i one bučne ovacije, dok su živoga Pavla nosili tim istim trgom. Mnoštvo uzvikuje, plješće rukama kao na trijumfu. Svi su osjetili da je ulazak tijela Pavla VI. u podzemlje simbol ulaska njegove duše u život svjetla i sreće ...

Samo su najintimniji prijatelji ušli za lijesom u crkvu; zadnja službena molitva pred grobom sv. Petra; zatim su se uputili prema vratima Santa Maria i, obilazeći izvana baziliku, ušli u Vatikanske grobnice.

I dok su spuštali ostatke Pavla VI. u običnu zemlju, vani na trgu još su odzvanjali uzvici mnoštva kao čestitke Crkvi koja nastavlja živjeti ...

SRETNO!

Zaželjet ćemo svako dobro novome papi Ivanu Pavlu Prvome pročitavši još jednom njegove prve riječi, koje ga ocrtavaju u potpunom svjetlu.

»Jučer ujutro mirno pođoh u Sikstinu glasovati. Ni sanjao nisam što mi se sprema. Čim je počelo biti opasno po mene, dva kolege koji su mi bili blizu, prošaptaše mi riječi ohrabrenja. Jedan reče:

— Hrabro! Kad Gospodin navali teret, daje i snage da se nosi!

A drugi: — Ne boj se! Po svemu svijetu toliko svijeta moli za novoga papu.

Kad je došao taj čas, ja sam prihvatio. Zatim je došlo pitanje imena, jer i to pitaju koje se ime želi uzeti. Malo sam mislio. I ovako razmislih: papa Ivan htio me je svojim rukama posvetiti za biskupa u bazilici svetoga Petra, zatim sam ga, premda nedostojno, u Veneciji naslijedio na stolici Svetog Marka ...

Zatim, papa Pavao me je učinio kardinalom ...

S druge strane, u petnaest godina svojega pontifikata taj je papa ne samo meni nego svemu svijetu pokazao kako se ljubi, kako se služi i kako se radi u Crkvi i za Crkvu Kristovu.

Stoga rekoh: zvat ću se Ivan Pavao. Nema u meni ni mudrosti srca pape Ivana, ni naobrazbe ni kulture pape Pavla; ali evo me na njihovu mjestu, pa moram gledati da služim Crkvi. Nadam se da ćete mi svojim molitvama pomoći.«

Moj mali od četiri godine stalno me nešto pita. Mnogoput sam u neprilici što da mu odgovorim. Ponekad postavi tako otvoreno pitanje iz seksualnog područja da se gotovo prestrašim. Jedanput je upitao: »Mama, kako djeca dolaze na svijet?« Drugi put me je pitao: »Kuda je izašla seka kad se je rodila?« Ja sam mu svaki put sve kazala. Ali onda sam se prestrašila same sebe nisam li mu previše rekla. Da li sam uopće smjela točno reći.

Ponekad mi se čini kao da se moj dječak ipak stidi i sebe i svoje seke. Kao da me ništa neće pitati, iako imam dojam da ponekad o tome dosta misli.

Bojim se pustiti ga na dvorište među dječake i djevojčice iz susjedstva, jer ih već ima svakakvih: neki govore ružne riječi, neki psuju. Jedanput mi je rekao da su se svi nečedno ponašali i ružno igrali. »A ti?« — »I meni se je to svidalo«, odgovorio je. Nisam znala da li da korim ili da poučavam. Kako da se prema svemu tome postavim?

Kako da se postavim?

Piše: IVAN FUČEK

Gospodo, budite sretni što vas mali pita. Znači, on ima sasvim jednostavno i iskreno povjerenje u vas. Možete to povjerenje proigrati i izgubiti ukoliko mu ne biste odgovarali na pitanja, ukoliko biste mu netočno odgovarali, a on bi kasnije doznao da nije istina ono što ste mu kazali, ukoliko biste mu naredili šutnju o nekim pitanjima. Dijete će se informirati drugdje; upitat će one koji će mu dati odgovore. Nažalost, ono na taj način prerano dobiva krive i zavodljive odgovore.

Zašto ste u neprilici da mu odgovorite kad vas upita iz seksualnog područja? Dijete ne misli zlo. Ono je jednostavno, iskreno i pošteno. Ono će se čuditi ako ne dobije odgovor. Opasnost je da se zatvori naiđe li na negativne reakcije s vaše strane.

Kad dijete postavi otvoreno pitanje, tada nastupa trenutak ispravne spolne informacije. Treba djeci veoma zarana, onda kad pitaju, na delikatan i prikladan način posve istinito podati potrebne informacije o spolnosti, jer se samo na taj način predusreću razna šokantna iznenađenja i uzbuđujuće situacije kod dječaka i djevojčica. Treba im, dakle, podati ispravne iskrene informacije bez ikakve kamuflaže. Informacije neka budu prilagođene njihovu shvaćanju, u okviru njihovih izričitih ili uključnih upita. Majčina ljubav će vam svjetovati kako ćete to izvesti na pravi način, pedagoški mudro, a opet istinito i posve točno, ni previše, ni premalo, koliko je potrebno za dotični trenutak kad dijete pita. Dogodi se da dijete nakon pola godine, pa i kasnije, nastavi istim pitanjem. Možda će tada trebati nešto objasniti, dodati ili još konkretnije kazati, prema težini dječjeg pitanja i mogućnosti njegova shvaćanja.

Kako vidite, takve prve spolne informacije svojoj djeci treba podati zrelo, bez panike, uravnoteženo, bez dramatiziranja, s vedrinom i optimizmom kao nešto što je samo po sebi razumljivo, kao da se radi o najobičnijoj stvari. Nije namjestu nikakva tajanstvenost ili mistifikacija, mada pitanja koja dijete postavlja mogu biti zaista delikatna, kao u vašem slučaju. Velim, svako zataškavanje, prisiljavanje na šutnju, odgađanje s odgovorom dovodi do opasnosti, s jedne strane, da se dijete zatvori pred roditeljima i potraži informacije na ulici, bilo gdje, možda i kod pokvarene djece. S druge pak strane, netočnim odgovorima proizvodimo protivne učinke: ne odgajamo, rušimo, jer će dijete prije ili kasnije doći do drugih odgovora i roditeljski će autoritet, povjerenje i ljubav stra-

dati. Dijete će se upitati: Zašto mi to mama nije htjela reći? Zašto mi je kazala drukčije nego jest? Odgovarati, dakle, treba bez straha, smireno i jasno.

Roditelji ne daju točne odgovore djeci ponajčešće zato jer sami trpe još od kojekakvih kompleksa na tom području. Vi kažete: »Ja sam mu svaki put sve kazala. Ali onda sam se prestrašila same sebe nisam li mu previše rekla.« Stručnjaci s tog područja vele da se zaista nije potrebno bojati u toj informaciji. Ukoliko, naime, dijete nije još zrelo da shvati ono što ste mu, možda, rekli previše, ono od toga i ne pravi pitanje, jer ga to sada i ne zanima. Ipak je bolje ne govoriti ništa više nego zahtijeva samo pitanje.

Možete se, dakako, upitati: Je li to bio »pravi trenutak«? Naravno da je »pravi trenutak« i način na koji se odgovara od presudne važnosti. Ponekad je potrebno ostaviti dotični posao, naći vremena i s djetetom se »kao s odraslim« zadržati u razgovoru. Valja potražiti i prikladnu atmosferu za to. Čuo sam ovakvo priznanje: »Za vrijeme svega svoga mladenaštva nisam nikad upao u grijeh nečistoće zahvaljujući ocu, koji mi je u zgodan i pravi čas pružio potrebnu i točnu informaciju.«

Time je odgovoreno na vaše daljnje pitanje: »Da li sam uopće smjela točno reći?« Roditelji nisu govorili i ne govore istinu o tim stvarima svojoj djeci često zbog toga što su sami bili drukčije odgajani, što su opterećeni prevelikim strahom i slično, pa su tako nastale priče i o »rodi«, koju djeca nisu nikad uspjela vidjeti koliko god su to željela. Takva je mistifikacija uvodila u zlo.

Prirodno je da se djeca zanimaju za to područje, da o tome misle, da o tome žele progovoriti. Ukoliko bi se ona stidjela svoga spolnog bića, to bi bio znak da se negdje dogodila neka pogreška. Ili je dijete nešto čulo što ga je izbacilo iz ravnoteže (to se može dogoditi kad djeca prisustvuju seksualnim razgovorima starijih, pa i samih roditelja) ili je doživjelo nešto zbog čega je upalo u odbacivanje svoga spola.

Bogu i djeci nije ništa moguće sakriti, kaže narodna. Pa ako je to i pretjerano, roditelji moraju biti svjesni da djeca nevjerojatno brižno prate njihove razgovore i ponašanja, osobito s tog područja. U to doba i na te načine stvaraju se temelji za kasniju zdravu ili bolesnu spolnost djeteta. Kolike perverzije, kriva usmjerenja spolnosti imaju svoj začetak u prvih pet godina dječje dobi, na to nas upozoravaju učenjaci!

Važno je da dijete prihvati svoj spol, da od njega ne bježi u lažnu nestvarnost koja se kasnije može teško osvetiti. Zato će roditelji svoje dijete upoznati s ciljem spolnosti, s njezinim akcentima, kako bi dijete sebe prihvatilo vedro i radosno u onome spolu u kojem jest. Drugim riječima, dijete mora upoznati zašto ga na tom području mnoge stvari toliko privlače. Mora od najmanjih nogu naučiti kontrolirati sebe, imajući obzira i poštovanja prema drugom spolu. Taj će obzir i poštovanje prema drugom spolu i spoznaja »dvostrukosti« spolova godinama sazrijevati, rasti i produbljivati se. Znači, dječaka i djevojčicu valja tako odgajati da ne bježe od vlastitog spola, niti da izbjegavaju drugi spol ili da se, obratno, na nj neuredno navezuju. Treba djetetu odmalena jačati volju, a odstraniti lažnu stidljivost, koja se u potaji bori bilo protiv vlastitog spola, bilo protiv onog drugog.

Što se tiče »puštanja u društvo« vršnjaka, i tu treba izbjeći dvije krajnosti: nikako ne puštati dijete iz sobe i izvan kruga obitelji, urodit će i opet protivnim učincima; puštati ga pak bez ikakve brige i kontrole, znači zanemariti svoju odgojiteljsku dužnost. Kako je opasno da dijete, koje je godinama živjelo zatvoreno, naiđe na teške šokove kad bude moralo uniči u društvo, tako je opasno puštati djecu a da se trajno ne vodi vedra i radosna briga gdje su i što rade.

Naravno, djeca će doći i do ružnog ponašanja i ružnih igara. Mnogo ovisi o prilikama. Tu je važno da roditelji ništa ne dramatiziraju, ništa ne prijete, nego je mudro da u prikladno vrijeme uzmu dijete nasamo (važno je ovo »nasamo«, ne pred drugima!) i da mu obrazlože negativnosti takvog ponašanja, donijevši prave, zdrave i priznate dokaze. Dijete se, naime, u sebi neće zadovoljiti bilo kakvom poukom niti će odustati od želje da sudjeluje u takvim igrama ako vašom pomoću ne dođe do vlastitih uvjerenja, dakako, na svojoj dječjoj razini.

Uređuje: M. STARČEVIĆ

Mironosac

Sigurno, jedna od najvećih odlika pape Pavla, koju svi najradije ističu, jest njegova neumorna i neprestana borba za mir, za koju se svim žarom i svim svojim silama zalagao.

Svakom zgodom u Vatikanu i po svijetu, u privatnim audijencijama, u svečanim govorima, neumorno govori, moli, savjetuje, moli, zaklinje da se svi ljudi slože, da prestanu svađe i mržnje, gloženja i nadmetanja, da se ljube kao braća, jer to i jesu, i da rade svim silama na očuvanju mira.

On ističe i uzroke koji stvaraju nemir: oholost, pohlepa i nadmetanje ideologija; a daje i lijek tim ranama: pravednost i ljubav.

Kao pravog oca boli ga srce zbog nesreće i tolikih patnji čitavog čovječanstva, a sav drhće i zgraža se i na samu pomisao mogućeg rata, atomskog rata. Leti u New York, u sjedište Ujedinjenih naroda, drži govor pun svete vatre i zaklinje vičući: »Jamais la guerre, jamais la guerre — Nikada rata, nikada više rata!« S istim naglaskom dovikuje čovječanstvu:

— Ljudi, budite ljudi!

Ekumenizam

Dne 5. siječnja 1964. godine u 9,30 sati navečer sastala su se dva Kristova velikana — papa Pavao VI. i carigradski patrijarh Atenagora — u Jeruzalemu, gradu Kristove muke i smrti.

Nebo su i zemlja klicali radosno na taj veliki dan! Pet stotina godina nije se to dogodilo! A ipak ostvarilo se ono što Gospodin jednom reče: »Mnogi su kraljevi i proroci željeli vidjeti što vi vidite i čuti što vi čujete, ali im nije bilo dano.«

Godine 1966. sastaje se papa Pavao u Vatikanu s poglavarom anglikanske Crkve Ramsyjem, a 1977. s njegovim nasljednikom Cogganom.

Odonda slijede bezbrojni susreti, izmjene čestitki i delegacija s Carigradom i Moskvom i poglavarima drugih crkava. Pa i susreti s predstavnicima nekršćanskih religija: budizma, šintoizma itd.

NA OTOKU CEYLONU SUSREO SE PAVAO VI S BUDISTIČKIM BONZIMA.

ALDO MORO KAO PREDSJEDNIK TALIJANSKE VLADE POSJETIO JE PAVLA VI VEĆ 1964. GODINE.

Branitelj

»Pojavila se dobrota i čovjekoljublje Boga, našega Spasitelja, svim ljudima.« Tako piše apostol Pavao. U naše se dane to Isusovo čovjekoljublje tako jasno pokazalo kroz njegova namjesnika papu Pavla!

Kao lav brani ljudski život. Brani osobito žestoko i vatreno ono još nerođeno. Brani svetinju braka i obitelji. Brani i zalaže se za siromašne, gladne i nezaštićene.

Na koljenima moli »crvene brigadiste« za život nevina čovjeka i prijatelja Alda Mora. Kada ga ipak ubiše, on mu ide na zadušnicu i drži potresan govor, koji izlazi iz dna njegove trepeće duše.

Njegova će uspomena sigurno biti blagoslovljena kao jednoga od najznačajnijih ličnosti koji su sjedili na stolici sv. Petra.

Pun vrlina

U svemu što je činio papa Pavao vidi se da je bio pun vrlina i kreposti: njegova velika vjera, ljubav i strpljivost. I nadom se odlikovao: ne kuka, ne očajava, uvijek se nada i gleda vedro u budućnost.

U pobunama mladih gleda mladenačko vrenje i ističe njihove vrline te upozoruje da je veliko ono za čim oni teže, a da ne znaju što je to, da je to Krist. Sve te pobune, sve to previranje treba samo pravilno kanalizirati i usmjeriti ...

Po izgledu je papa Pavao bio više ozbiljan. Jedna žena reče mu:

— Sveti Oče, želimo vas vidjeti nasmiješena!

— Imate pravo, odgovori papa, nastojat ću.

Kad je 6. siječnja došao u Milano da preuzme svoju nadbiskupiju, padala je kišica, tlo je bilo vlažno, a on je, izišavši iz kola, kleknuo i poljubio tlo svoje nadbiskupije, koju mu je Bog povjerio. Još smo više ostali zabezeknuti i potreseni, kad je, primivši u Vatikanu izaslanstvo novoga carigradskog patrijarhe Dimitriosa I., najednom kleknuo pred vođu delegacije, kalcedonskog upravitelja metropolitu Melitona, i poljubio mu noge!

PAVAO VI SE POZDRAVLJA S NOVIM PREDSJEDNIKOM TALIJANSKE REPUBLIKE SOCIJALISTOM PERTINI-EM u CASTELGANDOLFU.

Otvaranje

Duh je Sveti progovorio: Odvojite mi Ivana Montinija za službu, za koju sam ga odredio. Bilo je to 30. lipnja 1963.

Primio je ključeve, postao je stijena, drugi Petar, namjesnik Kristov na zemlji, upravitelj zajednice od 700 milijuna Kristovih vjernika.

I novi papa, poslušan Duhu, još prije svršetka Sabora, pola godine iza preuzimanja svoje službe, pošao je na djelo koje mu je Bog povjerio da ga oživotvori. Crkvo Božja, otvori se! On otvara širom vrata Crkve, da je svak vidi, da je svak čuje, da svatko ima k njoj pristup, bio on tko mu drago, i da se on, papa, kao novi apostol Pavao može svaki čas zaletjeti u široki Božji svijet.

Odmah je to započeo i činit će tako nezaustavljivo do konca, do svoje smrti. Zašto tako radi? Zato, jer i njega je ljubav Božja tjerala, kao i apostola Pavla.

Dijalog

Sabor otvara dijalog sa svim ljudima. Papa Pavao želi ga ostvariti. On otvara vrata svoje palače i srce svoje svima.

U prvom redu, dakako, biskupima, svećenicima, redovnicima i redovnicama i svim vjernicima. Ali isto tako i nekatolicima i pristašama drugih vjera. Daje da mu otvore srce svoje, no i on njima otvara svoje.

Prima careve, kraljeve, predsjednike država i vođe naroda. Baudouina, Juana Carlosa, Podgornog, Gromika, Burgibu, Kennedyja i — bezbrojne druge. Računa se da ih je primio preko 60.

S njima vijeća o stvarima mira i dobrobiti čovječanstva, daje svoje mišljenje i sugestije, molbe. Prima ljude od prosvjete i kulture, sociologe, liječnika itd. Prima sportaše, prima djecu — sve. Svakoga želi saslušati i reći mu toplu riječ, da bi svi skupa pridonijeli dobru, miru i blagodati čovječanstva.

glasnikova priča

Piše: ACO VIDOVEČKI

Sunce u logoru Dachau

Divan, sunčan dan, pun topline i — sparine. Glasovi mnoštva na ulici, smijeh, radost. Proštenje.

Kao da svi postadoše djeca. Vesele se, kupuju uspomene pod »štandovima«: kipiće, slike Majke Božje, sv. Antuna, križeve, krunice, ogledalca sa slikama pjevača, glumaca, ljepotana, nakit. A kod licitara veselo. »Gvirc« s ledom, koji tako prija u toj sparini, punoj znoja. A nad sve to nadvila se svirka i vrtnja »ringšpila«, te povici gazde vrtuljka, koji promuklim glasom doziva mlado i staro:

— Ajde, narode, još malo, samo danas ... jedanput se živi ...

— Jeste li ga čuli što više? — u pola glasa dobaci mi pitanje jedan muškarac, rođak gospodara gdje smo nakon mise objedovali. Gledao me začuđeno i nastavio: Taj nije gledao smrti u oči kao ja. Samo da je malo iskusio kao ja, ne bi tom prevarom vabio ljude!

Zagledao se nakon tih riječi u polupraznu čašu i kao da je u njoj vidio nešto strašno, puno jada, grozote, prijetnji kroz koje je prošao i ostao živ. Lice mu se smrklo, poprimilo neki bezbojan izgled i kao sulud promatrao je »ono« od čega su mu mišići na licu trzali kao uhvaćena riba na udicu. A oči staklene, tamne.

U sobu je ušla tama, jer se vani nebo naoblačilo. Nisam ga smetao u gorkom gutanju »onoga« što je gorče od pelina. I tko zna dokle bismo obojica šutjeli da iznenada nije zagrmjelo ... Resko, oštro kao da kani iskidati veselje ljudi. Grom udari u blizini, čovjek do mene se trzne kao da se probudio i izusti:

— Oho, kaj bu tak? Sad nek onaj vani više — jedanput se živi. Vidite, sad šuti!

Zaklima glavom, dok je vani kiša pljuštila kao iz kabla. Tada najednom naglo okrene glavu prema meni i reče:

— Čujte, ja bih vas nešto pitao. Smijem?

— Kako da ne. Bit će mi drago. Ionako imamo vremena, jer ne možemo nikuda dok ovako pljušti — odvratih na njegovu molbu.

— Čujte! Da li vrijedi pred Bogom ako molimo krunicu na prste?

Kako je bojažljivo izgovorio te riječi, tako se vidjelo na njegovu licu da očekuje brz odgovor, jer je nervozno kretao oči kao da se boji, a svoju tešku, izrađenu ruku stavio mi na rame. Gledao je i čekao kao okrivljeni presudu.

Načas pogledah te oči prestrašene od nečega nepoznatog i odmah odgovorih:

— Kako da ne! Ta Bogu nije važno, da li dok molimo, nešto držimo u ruci, kao na primjer molitvenik ili krunicu, nego kako molimo, što molimo i zašto. Ona zrnca krunice samo su nam kao neka malena pomoć za vrijeme moljenja. Ali i kad nemamo krunice, molitva ima uspjeh kod Boga. Samo neka je sabrana i pobožna ... Zanima me, zašto ste me to pitali?

— Hvala vam! To me već dugo mučilo. A zašto sam pitao, sad ću vam otkriti ... Za vrijeme rata dospio sam u logor Dachau u Njemačkoj. Ja, moj brat, mnogi iz Međimurja, pa i onaj vaš, iz vaše župe. Znate sigurno na koga mislim ...

Potvrdio sam da znam. — Možda vam nije poznato, rekoh, kako je malo nedostajalo pa da se i sam nađem ondje. Bio sam uhapšen, odveden u sabirni logor, gdje smo čekali određene transporte, da tada budemo odvedeni u Dachau. Srećom, njemačka fronta je bila probijena, te smo jedne noći dobili otpusnicu i tada, mili moji, kuda koji. No nastavite ...

— Bio je to užas koji se nikad ne zaboravlja. Sve mi se načas vratilo, Bog zna već koji put i sada, dok je onaj vani vikao »jedanput se živi«. Ono stanje bez nade, stanje gdje »smrt gleda« iz svakog kuta, iz očiju stražara, divljih i osornih, iz one posude za hranu, nikad pune. Još danas nekad slušam

naše korake kako odjekuju i čini mi se da čujem neki nezemaljski korak, drukčiji od naših koraka — korak smrti! Zamislite onaj glad koji je svijao crijeva i mišiće, posao koji nas je bacao na mokru, ponekad snježnu zemlju, pa prehlade, bolesti, bijes stražara kad je koji pao od nemoći, batinanje, kidanje nečijih kostiju, krv, krikovi za pomoć ... A pomoći nema! Ne čuje te nitko od onih koji bi ti mogli pomoći. Pa bol u duši ... Da, to je pakao. Jamačno, tamo će biti tako ...

Tajac, muk, uzdah i nastavak ...

— Jedne noći bilo mi je strašno pri duši. Dan je bio toliko naporan da su neki izdahnuli na radilištu, a mi živi, ležeći u tami sobe, bez večere, neprekidno smo uzdisali, plakali s jednom nadljudskom željom — umrijeti. U toj nadljudskoj boli, u toj tami, u suzama u očima i na licu gledao sam u podsvijesti ženu, malenu dječicu, staricu majku. Gledao ih okupljene oko peći kako žarko mole, toplo mole krunicu ... Za mene ...

Stao je, uzdahnuo, a velika, svijetla suza spusti se niz obraz i padne na tvrdi sto.

— Da, za mene. Da se živ vratim kući, k njima ... I dok sam doživljavao taj bolni primjer, najednom mi se u duši pojavi lik Majke Božje Bistričke. Svjetlo, nada, pomoć ... Ako nam ne pomogne Bog i Ona — drugi neće, rekoh poluglasno. Do mene je s jedne strane kreveta ležao moj brat, s druge onaj vaš, znate. Ni oni nisu spavali. Kad je brat čuo moje poluglasno izrečene riječi, upita tiho:

— Što to govoriš? Sanjaš?

Trgoh se, malo okrenuh i rekoh: — Ajde, molimo krunicu. Tu je naš spas.

Isto ponovih i onom vašem. Ali strahota što sam doživio ... Moj rođeni brat gotovo je viknuo: Ne spominji mi Boga! i — opsovao je strašnu kletvu.

Podigao sam se na lakte, htio sam vidjeti njegovo lice, no nije bilo moguće. Tama ga je skrivala. Samo sam s nekim strahom rekao: Nemoj, molim te, psovati. Zar nije Bog mnogima po Marijinu zagovoru pomogao ...? I što mislite, što mi je odgovorio? Još bjesnije: Bježi s tim tvojim Bogom! A kako li se tek gadno izrazio o Mariji ... Satrven do kraja, još umorniji, spustio sam se na krevet i zaplakao i sam sebi u duši rekao: dakle ni tu nema pomoći! Ni najbliži me ne razumiju. Ne znam kako sam dugo plakao, ali ujutro mi je pod glavom bilo mokro. Od suza ...

Opet je zašutio i zagledao se u stol. Možda na ono mjesto gdje je čas prije pala velika suza i izgubila se na stolnjaku pred njim.

Da prekinem bol koja se vratila među nas, upitah: A što ste vi nakon toga učinili?

Umorno je podigao glavu, nekako, ili se to meni samo učinilo, radosnije pogledao očima i rekao: Ja sam molio. Molio krunicu na prste. Molio otada svaku večer. I mogu vam sada reći da mi se činilo kao da je neko nezemaljsko sunce zasjalo nad logorom u Dachau. Da, Marijino sunce ...

— A brat, a onaj moj ... kako vi to kažete? — upitah dalje.

— Da, brat ... Nije se vratio kao ni onaj vaš! Ostavio je svoje kosti ondje, i on, i toliki drugi. Da je molio, da je molio ... da nije psovao! Vjerujem da bi se i on bio spasio ... Jer ja čvrsto vjerujem da su me samo molitva i Marijin zagovor spasili. Mogu vam reći da mi je od toga časa bilo lakše podnositi sva ona ponižnja, sve muke, svu bol. Jer sa mnom je bila Marija. Ona je bila moje sunce u logoru otkako sam je počeo zazivati, Njoj se moliti ... Da, da, krunica na prste! U duši sam vjerovao da je to bilo dobro, ali sad mi je i lakše. Neće me progoniti ipak neke sumnje ...

Prestao je dalje razmišljati, a pogled zadovoljnih očiju produljio mu se iznad moje glave ... Možda preko granice, preko šuma i polja, preko prijeđenih kilometara kojima se vraćao kući, među leševe ljudskih tjelesa koje je ostavio u logoru Dachau...

Izašli smo na dvorište na povratku svaki svojoj kući. Iznad nas rasklopilo se nebo. Na jednoj strani vedrina obasjana toplim zrakama sunca, a na drugoj strani oblaci puni kapljica kiše. Oko nas svježina nakon oluje.

— Vidite, tako je izgledao moj život u logoru otkako sam počeo žarko moliti krunicu na prste! S jedne strane crni oblaci muka, patnji, suza i trpljenja, s druge strane sjajno sunce Marije Majke. Da, baš tako ...!

— Divno, zar ne? — šaptah mokrim stabljikama mladog kukuruza, žita, poljskom cvijeću vraćajući se biciklom kući, radostan zbog jednog spašenog života, koji je čvrsto vjerovao i — molio.

Sloga u radu za misije

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Svakodnevno iskustvo, kao i povijest pokazuju koliko složno i usklađeno zalaganje unapređuje jedno djelo, a isto tako koliko nepopravljivih šteta znade nanijeti nesloga i razdor. Zato je i Crkva na II. vatikanskom saboru na planu pastoralnoga rada u misijama dala vrlo mudrih preporuka, a koje sve idu za tim da dođe do što uže suradnje između raznih misijskih ustanova.

Misijska nakana za listopad ima u vidu tu misijsku suradnju na biskupijskom planu. Ta se suradnja očekuje napose među redovima i kongregacijama. Stvar je razumljiva sama po sebi, jer najveći dio aktivnoga misionarskoga osoblja čine redovnici i redovnice. Sve njih mora voditi jedna jedina želja: zajedničkim silama i dobro smišljenim planovima promicati širenje Kristova kraljevstva. Za takav je rad dobro spremati već mlade misionare, odgajati ih u sposobnosti za suradnju.

Dakako da je važna i svestrana suradnja između dijecezanskoga i redovničkoga klera. Po njoj će se redovito očitovati koliko kod jednog i kod drugog klera ima Božjega duha, osjećaja i smisla za opće dobro, nesebičnosti i požrtvovnosti. Biskupska je Sinoda od godine 1974. dobro uočila koliko bi na apostolskome planu baš redovnici i redovnice mogli pridonijeti katehetskim poukama i bogoslužjem. Složan rad u jednoj biskupiji stvara uvjete i za međubiskupijsku suradnju, koja se onda može proširiti i na razinu cijele jedne zemlje.

Primjer takvoga rada može nam pružiti daleka Indija. U toj velikoj zemlji veoma je dobro organiziran rad na promicanju svećeničkih i redovničkih zvanja. Taj posao zahvaća cijelu zemlju, radi se na nacionalnom planu, a u njemu sudjeluju B i s k u p s k a konferencija i Vijeća viših redovničkih poglavara i poglavarica. No za što uspješnije djelovanje zemlja je podijeljena i na 16 regija, od kojih svaka ima i svoj centar za promicanje zvanja. Te centre pomažu i razne biskupijske ustanove, koje se protežu na svaku župu, a nastoje zahvatiti i što veći broj katoličkih obitelji. Tako dobro planiran i složan rad donosi i obilne plodove, jer je Indija jedna od rijetskih sretnih zemalja gdje i danas ima lijep broj duhovnih zvanja. Iz takva načina rada mogli bismo i mi ovdje nešto vrlo korisno naučiti.

Razne misijske papinske ustanove mogu također poslužiti kao sredstvo zajedničkog rada na razini biskupija i čitavih z e m a l j a. Štoviše, one u tom smislu mogu biti kao duša i svećeničke i vjerničke suradnje. Suradnja je u povijesti Crkve uvijek bila majka velikih djela, dok je nesloga porušila toliko toga što su drugi s teškom mukom dugo gradili. Već sama ta bolna i žalosna činjenica može nas uvjeriti da se u ovoj misijskoj nakani radi o važnoj stvari i da se imamo za nešto veoma potrebno moliti. Apostolska molitva, ako se bude obavljala u pravome duhu, bit će i sama odlično sredstvo suradnje, nešto što će nas u radu za opće dobro ne samo povezivati već i odgajati.

Josip Antolović

TU MI SVJEDOČIMO ZA KRISTA

Sestra Ivana Stakor poslala nam je pismo još 26. travnja ove godine, no dosad ga nismo dospjeli objaviti. Stoga bi neke vijesti mogle izgledati već malo zastarjele, ali ipak ih sve donosimo da dobijemo potpuniju sliku o radu te naše misionarke.

Puno sam mislila na sve vas za vrijeme uskrsnih blagdana. I mi smo ovdje imali krasnu proslavu Velikog tjedna. No kako su sveti obredi bili u župnoj crkvi, a ne ovdje u našoj bolnici, malo teško sam mogla povesti onamo 16 bolničarki i učiteljica, koje su sve naše vjere. Bolesnice nije bilo moguće tamo povesti. No zato smo za Uskrs imali ovdje svetu Misu, pa su svi koji mogu hodati mogli doći ako su htjeli. Bilo je prisutno oko 150 osoba, od toga ih je samo 40 naše vjere. Djeca lijepo pjevaju, pa to privlači ljude da dođu. A od 73 djece samo jedno je naše vjere! No Gospodin dijeli milosti gdje i kako hoće. Pokazuje nam da se mnoga čudesa ne bi događala kad mi ne bismo bili na svome mjestu ondje kamo nas je On sam stavio. On sam čini čudesa, ali mi smo tu da svjedočimo za Njega.

Jedan naš bolesnik u odjelu za tuberkulozne ležao je na smrt bolestan. Kad je došao ovamo, izjavio je da je po vjeri hindu, a po narodnosti Nepalac. No jedne nedjelje, kad sam nosila svetu Pričest gubavcima, reče mi on: »I ja sam kršćanin!« Odgovorila sam mu: »Dobro, o tome ćemo kasnije razgovarati!«

Kasnije sam ga posjetila i u razgovoru s njim otkrila sam da je već 20 godina živio daleko od Crkve. Pozvala sam svećenika te je Julijan — tako se on zove krsnim imenom — primio svete sakramente raskajano i upravo dirljivo pobožno.

Kako smo iz njegovih izjava saznali, on mora imati jednu sestru koja je udovica. Potražili smo je u selu koje nam je Julijan označio. Poručili smo joj da dođe pohoditi svoga brata u našoj bolnici. Julijan je od te svoje sestre prije 20 godina pobjegao. Jednog dana naime, kad je sestri bilo teško jer nije imala što dati za jelo svojoj nejakoj djeci — ostala je veoma rano udovica — reče joj brat Julijan: »Sestro, ja ću ti pomoći. Idem kupiti riže!« Otišao je i nikad se više

SESTRA IVANA MEĐU DJECOM KOJA BOLUJU OD TUBERKULOZE

GUBAVCI IZ MALE BOLNICE SESTRE IVANE

nije vratio. Sestra je bila uvjerena da nije više živ, pa se svaki dan kroz tih 20 godina molila za njegovu dušu. Sad, kad su se nakon toliko godina ponovo susreli, on je molio sestru da mu oprosti što joj onaj put nije donio riže.

Uistinu je bilo nešto dirljivo gledati brata, koji se nakon toliko godina pomirio sa svojim Bogom i sa svojom sestrom udovicom.

Uvijek se ovdje doživi nešto što potresa srce i dušu. Tada čovjek vidi kako dragi Bog preko nas ulazi u mnoge živote i usrećuje ih. Uistinu su tajnoviti Božji putovi: preko bolesti i gladi dovodi On ljude do svoga Srca i do prave sreće. Tko će onda reći da su naš život i posao uzaludni . . .

S. Ivana Stakor

„OBUZELI ME RADOST I STRAH“

Kad god nam se javi sestra Emica Verlić, uvijek nam ima kazati nešto vrijedno što zanima prijatelje misija. Tako je to i s pismom od 30. lipnja 1978.

28. svibnja ostavila nas je i posljednja časna sestra koja je ovdje s nama radila. Sestre njezine družbe preuzele su brigu za misijsku bolnicu u mjestu Mpanshy, pa je i ta sestra otišla tamo. Sestra me je već prije obavijestila da odlazi iz Litete i kazala mi je da zamolim od nadbiskupa u Lusaki dopuštenje da smijemo i nadalje u našoj kapelici čuvati Presveto. Poslušala sam je i pošla sam s jednim slovenskim patrom k nadbiskupu Milingu. Pater je nadbiskupu rastumačio tko smo mi medicinske sestre iz Hrvatske, gdje radimo i kako smo dugo na tom poslu. Ujedno smo pismeno zamolile da nam kapelica s Presvetim može ostati i da se smijemo same svaki dan pričestiti. Za četiri dana dobila sam poštom od nadbiskupa pismo, u kojemu nam podjeljuje dopuštenje da smijemo čuvati Presveto u našoj kapelici, zatim da smijem dijeliti svetu pričest zajednici u kući, da mogu nositi svetu pričest bolesnicima u bolnici kada to oni žele, te napokon da mogu dijeliti pričest i vjernicima koji se skupe na molitvu u bolničkoj crkvi nedjeljom kada nema svećenika.

Obuzela me zbog te povlastice ujedno radost i strah. Časna sestra mi je na toj povlastici čestitala, a ja sam plakala od ganuća. Velika je to odgovornost pred Bogom i pred ljudima i pred vlastitom savješću. Molite se za me da budem dostojna povjerenja koje mi je iskazano, da se Gospodin ne mora žalostiti kad Ga ja primam svojim grešnim rukama!

Sad imam i više posla, jer moram čistiti našu kapelicu, nabavljati hostije, misno vino, svijeće, prati i glačati sve crkveno rublje. Uzdam se da će mi Gospodin za sve to dati snage.

A sad vam želim pisati o još nečem. Već je četvrti tjedan da mi lijeva noga nije u redu, a nitko ne zna od čega zapravo bolujem. Počelo je svrbežom. Ja sam to češala kod gležnja. Zatim se pojavio mali gnojni prištić, no to sam stisnula i namazala jodom. Isti dan naveče temperatura mi se popela na 41 stupanj C. Pomislila sam da je malarija. Uzela sam četiri tablete protiv malarije i dva aspirina da snizim temperaturu. Još sam se neko vrijeme tresla, a onda sam zaspala. Drugi dan sam normalno radila. No naveče pojavila mi se ponovo groznica i povišena temperatura, a noga mi je počela crveniti i naticati. Boli su se povećale. Treći dan dopodne još sam radila, ali popodne više nisam mogla. Otišla sam liječniku, jer mi je noga bila do koljena crveno-plava, natečena i tvrda, a vruća kao vatra. Liječnik mi je odredio da tjedan dana moram strogo mirovati i nogu držati na povišenom. Ujedno mi je odredio da uzimam velike doze antibiotika s vitaminom C. Ali kako ću mirovati?!

Tog istog dana popodne Ivanku je jedan bolesnik tako udario šakom po licu da joj je zdrobio nosnu kost i krv ju je oblila. Nju i bolesnika odmah su odvezli na policiju. No tog dana popodne bila je sveta misa u našoj bolničkoj crkvi. Tako sam, umjesto u krevet, kuhala večeru za svećenika, pripravila sam sve za svetu misu, i onda hajde u crkvu. Poslije mise dala sam večeru svećeniku. Nakon toga propitkivala sam se gdje je Ivanka. Dovezli su je natrag u deset sati naveče. Krvarila je još do ponoći. Drugi dan ponovo sam morala ustati, jer je Ivanka morala ostati u krevetu.

Od 8 sati ujutro do jedan sat popodne dolazili su mi neprestano posjeti. Osoblje iz bolnice dolazi nas obje naizmjence gle-

dati. U jedan sat popodne pomislila sam da će sad, hvala Bogu, to prestati. Kad, eto k meni cijele procesije mojih bolesnica s petog odjela. Došle su mi sve koje mogu hodati, njih 15. Došle su da vide moju nogu. Upitala sam ih: »A jeste li kazale kamo idete?« »Jesmo, i rekao nam je 'medical asistent' da si ti 'mzungu', bijelac, pa da nas nećeš primiti i pustiti u kuću, ali mi smo svejedno išle.« I sad su bile vesele i ponosne jer sam ih pustila u kuću i uvela u dnevnu sobu. Bila ih je puna soba. Tad je počelo pregledavanje moje noge, no najednom mala Dokas, kojoj je 14 godina, počne plakati. Upitam je: »Zašto plačeš?« »Tvoja noga!« »Pa nemoj plakati, to će proći. Ali ako ne prođe, znači da imam gubu kao i ti, pa ću onda zauvijek ostati s tobom u Liteti!« Mislila sam da ću je time utješiti, ali jao! Sad su skoro sve počele plakati u jedan glas i ponavljati: »Ne, ne smiješ ti dobiti gubu!«

Dirnula me ta njihova ljubav i plemenitost. Koliko puta sam drugdje doživjela da bolesnici, koji boluju od zarazne bolesti, na primjer sifilitičari i tuberkulozni, zavide što su drugi zdravi pa će namjerno čovjeku kašljucati u lice ili što drugo podmetnuti. A ovi moji dragi gubavci nikad nikome ne žele da oboli od gube.

Da ne sumnjam ni ja ni vi da sam oboljela od te bolesti, zamolila sam našeg laboranta da mi uzme test. On je to napravio i ustanovio da nema ni traga gubi.

Samo sam tri dana bila doma, a četvrti dan, kad je temperatura pala, pošla sam na posao. Noga je još uvijek natečena, a crvena je samo kod gležnja gdje je i počelo to zapaljenje. Još uvijek uzimam velike doze antibiotika. Mislim da je to bilo otrovanje. Sreća za me da me nisu poslali u grad u bolnicu, jer bi mi tamo kirurzi odrezali nogu.

Ne zaboravite nas u svojim molitvama da nam Gospodin dade snage te uzmognemo vjerno izvršiti ono što On od nas očekuje.

Emica Verlić

OVE GODINE PROSLAVA

MISIJSKE

NEDJELJE

pada u nedjelju, 22. listopada

TO JE DAN KAD ĆEMO SE POSEBNO MOLITI ZA SVE MISIJE ŠIROM SVIJETA. MOLIT ĆEMO I ZA SVE MISIONARE I MISIONARKE, KAO I ZA NOVA MISIONARSKA ZVANJA.

NEĆEMO ZABORAVITI NI NA TO DA I MATERIJALNO PRIDONESEMO NEŠTO ZA ŠIRENJE KRISTOVA KRALJEVSTVA.

Uz 40-tu godišnjicu o. Ante Gabrića

»Čekaju ga. Čekaju ga naši misionari, koje boli duša na pogled obilne žetve za koju nedostaju žeteoci. Čekaju ga prostrani krajevi koji nemaju redovitu pastvu. Čekaju ga i pogani, koji bi prigrlili pravu vjeru, ali nema onih koji bi im drobili kruh Božje riječi. I evo ga — dolazi novi hrvatski misionar! Mlad, poletan i pun svetog oduševljenja. Čuo je tajanstveni Isusov glas, shvatio je Spasiteljevu žeđu, vidio je bijedu duša bez Krista i odazvao se velikodušno i spremno!«

Tako je odlazak oca Ante Gabrića u misije popratio isusovački časopis »Našim prijateljima«.

Od tog dana prohujalo je već 40 godina. Ako bismo željeli vjerno prikazati sve ono što je taj naš misionar učinio tijekom tih 40 godina, ne bismo to mogli učiniti u nekoliko redaka. Stoga ćemo se morati zadovoljiti time da nabacimo tek nekoliko važnijih datuma i onih najvažnijih djela.

Otac Ante Gabrić otputovao je u misije iz Zagreba 16. listopada 1938. Iz talijanskog grada Genove nastavio je put 20. listopada brodom »Victoria«. U Bengaliju je stigao 5. studenoga iste godine.

Poglavari su ga najprije poslali u mjesto Hazaribagh da tamo uči engleski i bengalski jezik. No već 1940. godine nalazimo ga u našoj misiji Bošonti, u delti rijeke Gangesa. Tu pomaže ocu Jošku Vizjaku pri gradnji nove crkve svete Male Terezije i ujedno vodi brigu za misijske škole.

Početkom 1941. započinje bogosloviju u Kurseongu, na obroncima Himalaje. Odatle piše brojna pisma dobročiniteljima u domovini i širom svijeta. To će nastaviti činiti tijekom svih 40 godina. Tako će nam pružiti dragocjen materijal, iz kojeg ćemo moći upoznati njegovo misionarsko djelovanje i otkrivati tajnu mnogih njegovih uspjeha.

Za svećenika je zaređen na blagdan Gospina prikazanja u hramu, 21. studenog 1943. Mladu misu prikazao je odmah sutradan u Kurseongu, u sirotištu svete Margarete.

Nakon svršenih teoloških nauka započinje svoj svećenički rad najprije u Morapaju. Godine 1946. završava u gradu Rančiju posljednju godinu isusovačke formacije, a onda početkom travnja 1947. dolazi na misijsku postaju Bošonti, gdje ostaje punih 16 godina. Tu razvija golemu misionarsku djelatnost. Revno obilazi područna sela. Podiže brojne

OTAC ANTE GABRIĆ S RODITELJIMA I BRAĆOM PRIJE ODLASKA U MISIJE

MLADI MISIONAR S MISIJSKIM KRIŽEM ŠTO MU GA JE DAO OTAC PROVINCIJAL U SVETIŠTU SRCA ISUSOVA U ZAGREBU

seoske kapelice, koje ujedno služe i kao seoske škole i kao stan misionara kad pohodi selo. Osnovnoj školi dodaje još »Junior«, pa onda i »High« školu, ili kako bismo mi rekli, nižu i višu srednju školu. Podiže veliku zgradu za Tehničku školu s 11 razreda. Gradi konvikt za đake iz udaljenih sela. Zatim gradi i bolnicu, tada prvu i jedinu u tim krajevima delte rijeke Gangesa. U selu Gosabi dao je izgraditi 1958. godine veliku crkvu u čast Fatimskoj Gospi.

Od početka nastoji svim silama organizirano pomagati siromasima, bolesnicima, siromašnim udovicama i brojnoj siročadi. Organizira velike akcije izgradnje putova, kanala i koliba siromasima. Jednom riječju, svima postaje sve.

U rujnu 1962. vraća se u Morapai, gdje ostaje do početka 1972. Odmah počinje gradnjom nove crkve Srca Isusova, jer je stara bila dotrajala. Tu crkvu završava i daje je blagosloviti u listopadu 1963. Podiže zatim kuću za udovice i samostan za domaće sestre sv. Ane. I tu, kao i u Bošontiju, podiže brojne kapelice po selima da i ovdje služe za male škole siromašnoj djeci koja inače ne bi mogla pohađati nikakvu školu. Nekako oko 1967. preuzima na sebe veliku akciju prehrane brojne djece po školama. Na kraju u 155 seoskih škola 22.600 školske djece dobiva dnevno jedan obrok riže. Kad je te krajeve zahvatila najveća bijeda i glad, on prehranjuje oko deset tisuća obitelji.

Sredinom ožujka 1972. poglavari ga šalju opet u Bošonti, gdje je trebalo ukloniti mnoge ekonomske poteškoće koje su snašle tamošnje škole. Baš u to vrijeme počela su se za kršćanstvo javljati brojna sela, napose ona starosjedilaca. Javilo se čak 25 sela. To je bila nova briga, nove žrtve, nove poteškoće. Ali on ustrajno obilazi sva ta sela, ne zaboravljajući ni na čas sela u kojima žive vjernici. No videći toliko mnoštvo novih obraćenika i prostranost misije, on se odlučuje na veliki korak. Uz suglasnost poglavara Bošonti predaje biskupijskom svećeniku, a on sam odlazi dalje na sjever i u selu Kumrokhaliju, koje prekrštava u »Maria Polli — Marijino selo«, otvara novu misijsku postaju, gdje tijekom 1975. izgrađuje sve potrebne zgrade. Podiže samostan sestrama Majke Terezije, dispanzer za gubavce i druge bolesnike, sirotište, katehističku kuću, veliku crkvu i župsku kuću, koja će za neko vrijeme služiti i kao škola. Podiže brojne kolibe siromasima, pa čak i cijela naselja za najsiromašnije.

Krajem 1975. spremao je na krštenje oko 300 obitelji, tj. između 1500 i 2000 obraćenika.

12. kolovoza 1975. dolazi u Maria Polli Majka Terezija sa svojim sestrama i tu one započinju svoje djelovanje, koje pokreće nove stotine ljudi prema kršćanstvu.

Početkom 1978. doživio je i to da je teritorij na kojem su od 1929. godine djelovali naši misionari, postao samostalna biskupija sa sjedištem u gradiću Baruipuru, nedaleko Morapaja.

Od početka svoga misionarskog rada on šalje mnoge mlade u više škole da tako dobije nove učitelje i školovane katehiste. Ujedno se između njih bude mnoga duhovna zvanja.

Na kraju moramo reći da nismo ni izdaleka pružili pravu i potpunu sliku tog našeg misionara. Možemo dodati samo to da je on za spas i za sreću neumrlih duša dao *sve svoje sile, sve svoje sposobnosti, svoje zdravlje* i svoju ljubav. Na njega se bez pretjerivanja mogu primijeniti riječi njemu omiljela pjesnika-svećenika Izidora Poljaka:

»Kuda koracam — hoću da bacam
snopove zlatne svjetlosti ...«

Neka mu Gospodin udijeli snage da još »godinu mnogu« uzmogne oko sebe sipati »snopove zlatne svjetlosti« svoje ljubavi prema Bogu i prema neumrlim dušama.

Juraj Gusić

NAKON 40 GODINA — PONOVO U SVETIŠTU SRCA ISUSOVA U ZAGREBU, OKRUŽEN PRIJATELJIMA MISIJA

Majci Tereziji

Ljepoto,
nisu ti potrebne
pravilne crte lica
ni mladenačke
bez bora
— da zablistaš.
Tako malo ti treba
od onga što tijelo se zove
— tek obličje.
Kroz koje
kao zraka sunca kroz prozorac
svijetliš
igraš se čudesnom igrom
DOBROTE
MIRA
RADOSTI
SREĆE
kao nestašno dobro
oko djeteta.
Malo ti treba
od zemaljskih čari
rugaš se s njima,
Iskro ljepote raja
Dosta ti je jedno izbrazdano lice
živo oko
koštunjave ruke
da zablistaš nezaboravno
iz Srca koje otvori ljubav
kroz srce koje osjeti
da je kadro
učiniti
NEŠTO LIJEPO ZA BOGA!

Sestra Judita

Ocu Anti Gabriću

— uz 35. obljetnicu svećeničkog ređenja —

Uz nasip velike rijeke
sjedi čovjek.
Noć ga ovija svojim zvjezdanim plaštem
i mirom.
I čovjek postaje SRCE
MISAO
DUH koji ostavlja svoje istrošeno tijelo
uz nasip velike rijeke.
I DUH-MISAO
dohvati zvijezde
a SRCE počne cjelivati zemlju
počev od malih koliba u delti rijeke
i zaustavi se
u drugom cjelovu grude svete
pod visokim čempresima . . .
I zablista rijeka neobičnim čarom.
Ne, ne padoše u nju zvijezde
s nebeskog svoda.
Kapnuše suze
čovjeka koji sjedi uz nasip
i krv
razderanih mu nogu.
Velika sveta rijeka
teče prema svom nestanku.
A s njenih površina
odsijeva
svjetlo dijamanta
i rubina.
I širi se
rastjeruje tmine.
I raste do svoje punine
u dan kad će otrta biti
suza svaka
i nevolja svaka iskupljena
u Krvi Janjetovoj.
U dan kad će Jaganjac biti svjetiljka
a pjesma gromoglasiti
kao šum golemih voda.

Sestra Judita

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU ...

...Gospi od brze pomoći i sv. Ivanu Krstitelju za ozdravljenje bez operacije. — M. S., Brodski Drenovac

...Gospi od brze pomoći i sv. Anti za ozdravljenje ruke. Preporučujem svoga unuka za uspjeh u školi. — Baka

...za sva dobra cijeloj našoj familiji. — Iva Vukoja, Ledinac

...i bl. Leopoldu za ozdravljenje moje sestre — Francika Rebac, Čapljina

...sv. Josipu i sv. Ivanu što mi je sin dobio zaposljenje i za sve druge milosti. — Zahvalna majka

...za ozdravljenje. — Terezija iz D Vidovca

...na primljenim milostima. — Marija Rogan, Mala Gorica

...za primljenu veliku milost u mojoj velikoj nevolji moga unuka. — N. N., Bistrač

...Gospi od brze pomoći, sv Antunu i bl. Leopoldu na uslišanim molitvama. — Anica Nikolić, Borovica

...i sv. Tereziji što su od smrtne opasnosti zaštitili moda neputa. — Zahvalna L. S.

...i sv. Antunu na primljenim milostima. — N. J., Pitomača

...za pomoć u teškoj prometnoj nezgodi. — Marija Barbić, Ivanić-Grad

...presv. Trojstvu i cijelom dvoru nebeskom za sva dobročinstva i milosti koje sam u životu primila. — Jedna starica čitateljica

...Gospi od brze pomoći i sv. Josipu za primljene milosti. Uvjerila sam se da će sv. Josip uslišati svaku molitvu, ako je na slavu božju, jer je njegov zagovor moćan kod Boga. — S. B. T.

...što me čuvaju na svakom koraku i što mi daju snagu u mojim bolima. — Marija Puškarić, Zap. Njemačka

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i bl. Leopoldu na primljenoj pomoći. — Jelka Čižmarević, Virovitica

...Gospi od brze pomoći, bl. Leopoldu i m. Klaudiji za sretno položenu maturu kćerke i unuke i za mnoge druge milosti. — Mira Jerbić i baka, Donji Lipovac

...Gospi od brze pomoći i sv. Antunu za djelomično primljene milosti. — M. B. D.

...sv. Antunu, bl. Leopoldu i Petru Barbariću na ozdravljenju. — Ljubica Pavošević, Vinogradci

...i bl. Leopoldu za primljene milosti. — Marija Nikolić, Bistrica

...za primljene milosti uz preporuku. — Mate i Mara Konjevod, Hutovo

...i Gospi od brze pomoći što mi je unučica primila sv. Pričest, premda su joj branili. — M. B., Pož. Sesvete

...za pomoć u jednoj teškoj situaciji. — Greta Župančić, Zagreb

...za primljene milosti. — A. Malnar, Zagreb

...za sretan ishod operacije. — F. A. N., Gornja Tramošnica

...sv. Josipu i bl. Leopoldu za sretan porod, sretno položenu maturu i za druge milosti. — Eva Romić, Vinogradci

...i Gospi od brze pomoći za velike milosti koje sam primila. — Cila Novak, Bjelovar

...Gospi od brze pomoći i dušama u čistilištu za sretnu operaciju. — Matejka Šimić, Drivenik

...i sv. Riti na pomoći kod transplantacije bubrega. — Marija iz Rijeke

...i bl. Leopoldu za sve uslišane molitve i primljene milosti. — U. Ž. H.

...bl. Leopoldu i m. Klaudiji za primljene milosti. — M. K., Hemuševec

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

Kao pripravno štivo za Misijsku nedjelju dobro će vam poslužiti knjiga Jurja Gusića **»OD KOVAČA DO MISIONARA«.** U njoj je prikazan život i rad našeg zambijskog misionara pokojnog brata pomoćnika Družbe Isusove Benedikta Fostača. U knjizi ćete naći mnoge zanimljive crtice, od kojih neke pobuduju smijeh, dok druge bude na razmišljanje. Knjigu će veoma rado pročitati i mladi i stariji. Cijena joj je 55 dinara, a naručuje se na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 33.

Prijatelji misija mogu dobiti razglednicu afričke Gospe pomoćnice kršćana koja se nalazi u Čibombu u Zambiji. Razglednica se može upotrijebiti i kao božićna čestitka. Cijena je 2 d. Narudžbe: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 33.

---

razmišljajmo uz Bibliju

Uređuje: PERO BULAT

Kad bi Isus danas došao...

Zar i Njemu samom ne bijaše jednom tako u nekom vrtu, koji se zvao Getsemani: Zar nije i On kao i ona vikao u pomoć? Ali ni Njega to nije mimoišlo.

(A. J. Cronin, Tri ljubavi)

ISUS PONOVO U JERUZALEMU

— Kad bi Isus danas došao u Jeruzalem, kako bi se proveo? Što bi doživio?

— Ništa novo! I opet bi plakao. I to možda dulje i jače!

Tadašnji Jeruzalem gledao je vojnike koji su kojekud trčkarali. Ali su bili zagasiti vojnici kojeg udaljenog gospodara. On ih je pazio, plaćao ih je.

Današnji vojnici su nešto drugo. Isus se nalazi uz jednoga u autobusu. Vojnik ide kući, a sutra se vraća u kasarnu. Prekosutra će ga poslati u krajeve Tira i Sidona, u bojnu vrevu. Vojnik pripovijeda Isusu dugu povijest o svojima. Živio je u dijaspori u dalekoj Evropi, bavio se malom trgovinom u strahu, vjekovnom strahu. Loše ih gledaju kao i nekadašnji Samaritanci, proganjani su i vrijeđani od novoga neprijateljskog naroda. To su »kršćani«, tumači vojnik ...

Ovaj je momak obučen kao vojnik, a doskora će ga možda satrapi uvući u svoju koaliciju egozma.

Ti se momci moraju boriti za te egoizme. Primaju oružje i poticaje, svuda su porazbacani, bore se sada protiv jednih, sad protiv drugih, dok faraoni i satrapi ne dadu znak za primirje. Onda će se iznova započeti boriti s novim oružjem, jer se daleke metropole još ne slošiše. Stoga će se vojnik vratiti sutra u kasarnu da primi oružje: dok se drugi muče topovima, treći imaju posla s eksplozivima. Jao majkama koje očekuju sinove, jao djetetu koje ide u školu, jao svakome koji živi u Isusovoj zemlji, ma kakvo bilo njegovo ime, ma kakva bila njegova obitelj, njegova vjera!

Napokon bi se Isus susreo u Jeruzalemu također i s kršćanima. Sa svojima. S onima koji govore da su njegovi. Jedan to ističe više nego drugi. Viču također kamenjem svojih crkava. Jedna je viša, druga je prostranija. Ovu je sagradio car čitave Rusije, onu car čitave Njemačke. Vratio se ludi manijak Herod, besmrtni graditelj i koljač djece. Oba cara koji podigoše crkve također prisiliše milijune svojih sinova da se kolju zazivajući jedni i drugi Krista da masakriranje bolje uspije.

AGONIJA

Postoji još jedna agonija, iako je Getsemani već prošao. Netko drugi je nagomilao tamo tone kamenja i cementa da time slavi Krista. Više će ga, tobože, počastiti i onaj drugi kršćanin koji je digao drugo veličajno zdanje. Borba za prva mjesta nikad ne prestaje.

Došavši napokon do svoga groba Isus će čuti kako ga pitaju da li je katolik ili armenac, pravoslavni ili melhita. Jer se svi na njegovu grobu mole, svi na njemu plaču, ali izmjenično. Postoji određeno vrijeme kad mogu moliti i plakati samo ovi, a ne drugi. Nikad svi u isto vrijeme, ne na istom mjestu, jer ono što je do vigilije ove subote bila nova grobnica, kasnije postaje tek svratište. Ako Isus želi znati gdje je pokopan, mora najprije reći kojoj stranci pripada. Brzo, za deset minuta će se odlučiti da li pripada ovome ili drugome.

I tako bi Isus, upoznavši kršćane, plakao možda mnogo dulje. I ovi ne bi sigurno ostali ravnodušni: »Je li mu

KAD BI SE DANAS KRIST POJAVIO U COVJEČANSTVU, KAKO BI PROŠAO? . . .

ISUS KRIST JE NAJVEĆI OSLOBODITELJ ŽENE. NJEMU ONA IMA NAJVIŠE ZAHVALITI NA SVOJOJ PRAVOJ VELIČINI I DOSTOJANSTVU

pozlilo? Pogledaj, deset metara na desno, upravo na početku Križnog puta farmacija, ne može zalutati . . .«

JOSIP FLAVIJE

Taj sin Matije farizeja iz svećeničkog reda rodio se u Jeruzalemu 37. ili 38. godine poslije Isusa. Dobro je obavio studije, za vrijeme kojih je neko doba posvetio asketskom životu. Poslije postade čovjek akcije.

Poslan je u Rim kad mu je bilo oko 25 godina. Malo kasnije, tj. 66. godine, postade jedan od vođa pobune protiv Rima. U Galileji bio je zapovjednikom jednog partizanskog odreda, ali se morade predati neprijateljskom zapovjedniku, kasnijem caru Vespazijanu. Za čitavog rata bio je zadržan u generalnom zapovjedništvu kao neka vrsta gosta. Svojim je očima gledao pad Jeruzalema pod udarcima legija kojima je zapovijedao Tito, Vespazijanov sin, kasniji car.

Tito povede sa sobom Josipa u Rim, dade mu prava rimskog građanina i učini ga u neku ruku dvorskim povjesničarom.

U znak zahvalnosti caru dodade svom židovskom imenu Josip rimsko ime Flavije u čast kuće Vespazijanove i Titove, koji su spadali u rod Flavijevaca.

Počeo je pisati o događajima u Palestini kojima je bio pokretač i svjedok. Tako stvori svoje prvo važno djelo »Židovski rat«. Nekoliko godina kasnije napisa »Židovske starine«, povijest svoga roda od njegovih početaka. Druga djela: »Autobiografija« i polemičku knjigu »Protiv Apija«, braneći vjeru svojih otaca.

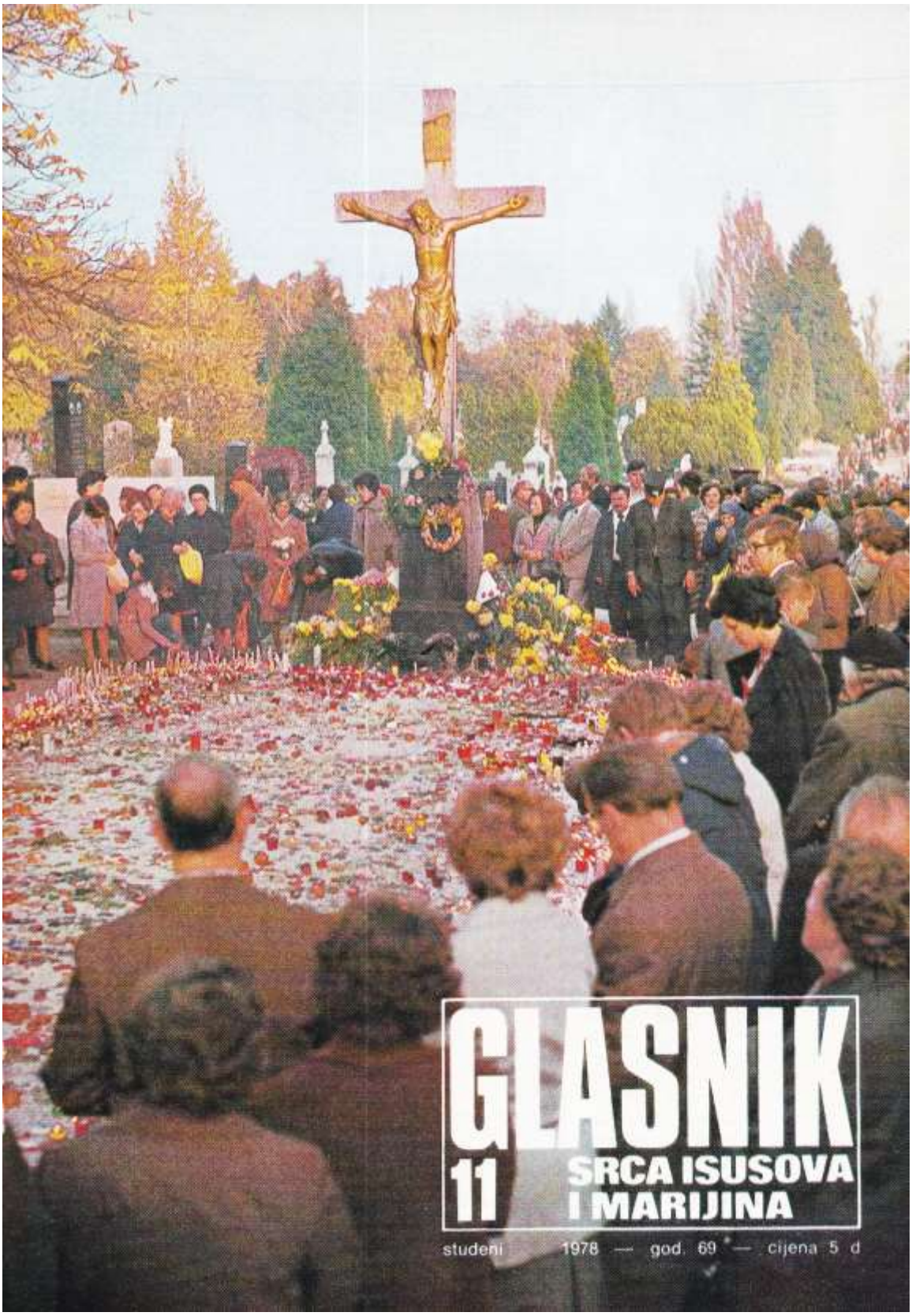

GLASNIK

11

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

studeni 1978 — god. 69 — cijena 5 d

Naslovna strana:

DUŠNI DAN NA MIROGOJU
(Snimio: Ivan Knafeljc)

Na zadnjoj strani:

BUDUĆNOST NAŠA (1975)
(Naslikao: Ivan Večenaj)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. - Odgovorni urednik Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka na više dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Kroz vaše vratnice

— Budući da je naše vrijeme ograničeno, možda bi sada bio pogodan trenutak da govorimo o onom trenutku koji dolazi poslije.

— Sve moje vrijeme posvećeno je takvom razgovoru — odvrati svećenik.

— Ja sam duboko razmišljao o onome što se nalazi iza ovog života. Ali ako tako nešto postoji, bit će mi vrlo ugodno da uživam i tamo u vašem prijateljstvu.

I pored dugog iskustva otac Francis nije odmah shvatio sav značaj te primjedbe. On se osmjehnu, ali ne odgovori ništa. G. Chia je bio prisiljen uz velik osjećaj neugodnosti da bude direktan.

— Moj prijatelju, često sam govorio: postoje mnoge religije i sve imaju svoje vratnice koje vode u kraljevstvo nebesko. Sad mi se čini da imam izvanrednu želju da uđem kroz vaše vratnice.

Mrtva tišina. Povijena figura oca Francisa sasvim se ukoči.

— Ne vjerujem da ozbiljno mislite.

— Jednom, prije mnogo godina, kad ste izliječili moga sina, nisam ozbiljno mislio. Ali onda nisam bio sasvim svjestan vašega života ... strpljivosti, mira i hrabrosti. Dobrota religije najbolje se procjenjuje po dobroti njenih sljedbenika. Moj prijatelju, vi ste me osvojili svojim primjerom ... Mi smo braća, vi i ja. Vaš Gospodin mora biti i moj. I onda, iako morate sutra otići, ja ću biti zadovoljan, znajući da će se naše duše sresti jednog dana u vrtu našeg Gospodina.

A. J. Cronin

uredníkova riječ

Već naslovna slika ovoga broja GLASNIKA govori o glavnom njegovom sadržaju. Mirogoj, glavno zagrebačko groblje, veliki centralni križ ožaren morem svjećica što plamsaju i gorućim srcima koja se mole i sjećaju svojih pokojnika — prenose pažnju na one koji su nas ostavili.

Ne mogavši ih sve nabrojiti, posebno smo istakli lik majke Paule Belić. Josip Molnar nam se očituje kao svjetlo na čazmanskom brežuljku. Časni isusovački brat Ivan Koprek ostvario je smrt kao cijenu svoga redovničkog zvanja. Čitavi Vrgorac dočekao je blagdan Velike Gospe u suzama i žalosti zbog iznenadne smrti Ivice Dujmovića. Sudbina nogometaša, koji su iz gorućega aviona otišli u vječnost, podsjeća nas da trebamo uvijek biti spremni za put odakle nema povratka. Međimurski župnik Blaž Horvat poslao nam prikaz uzornog mladog života Anice Sinković.

Nismo mogli zaobići ni značajan lik »Kraljice patnice«, posljednje bosanske kraljce Katarine, čije se petstotagodišnjica slavi 25. listopada.

Ako otvorite sredinu GLASNIKA, uočit ćete slikovitu reportažu o proslavi koja je okupila oko 35.000 hodočasnika u Biskupiji pokraj Knina, gdje se na svečani način obnovila vjernost Majci Božjoj i Kristovu Namjesniku na zemlji.

I UPRAVO DOK SMO DOVRŠAVALI ZADNJU REDAKCIJU OVOGA GLASNIKA, PROTRNULI SMO ZBOG VIJESTI DA JE IZNENADA UMRO NOVI PAPA IVAN PAVAO PRVI. JOŠ NE ZNAMO OKOLNOSTI NJEGOVE SMRTI, ALI NAM JE DUH SVETI I OVOM SMRĆU PORUČIO, DA NJEGOVI PLANOVI NISU NAŠI PLANOVI.

PODLAŽEMO SE SVETOJ VOLJI BOŽJOJ I POZIVAMO SVE ČITATELJE GLASNIKA DA SE U SVOJIM MOLITVAMA SJETE PAPE IVANA PRVOGA — SINA SIROMAŠNOGA PEČALBARA, KOJI JE ZA KRATKO VRIJEME PAPINSTVA, SVOJOM VEDRINOM PREDOBIO SVIJET.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 69. STUDENI 1978. BR. 11

S A D R Ž A J

NAJVEĆA MUDROST, T. Kempenac — — — — — — — — 364
PORUKA I POUKA, Don S. Štambuk — — — — — — — — 365
KRALJICA PATNICA, A. Bauer — 366
NA GROBU MAJKE KATARINE U RIMU, A. Bauer — — — 370
MERZ MI JE DAO HRABROST, Franjo — — — — — — — 371
KRIST JE BIO DIONIK NJIHOVE SMRTI — — — — — — — 372
BRAT IVO KOPREK, P. B. — — 373
DJECO, MORATE SE VOLJETI!, Đakovčanin — — — — — 374
SVJETLO NA ČAZMANSKOM BREŽULJKU, Moslavac — — 375
IZ GORUĆEG ZRAKOPLOVA PO NAGRADU, Š. Vuković — — 376
SVEĆANOST U BISKUPIJI — — 378
MAJKA JE UVIJEK MAJKA, Š. Vuković — — — — — — 380
RASTUŽIO NAS IVICA, Fra V. Vrčić — — — — — — 381
NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — — 382
NAJVEĆE ČOVJEKOVO DJELO, Ž. Brzić — — — — — — 384
REVNOST KRŠĆANA SREDNJEG ISTOKA, J. Antolović — — — 386
LJUBAV POČINJE OD KUĆE, J. Gusić — — — — — — — 387
OD BRAHMANKE DO KATOLIČKE REDOVNICE, Š. Miketinac — 388
NADLJUDSKOM SNAGOM NAPRIJED, A. Gabrić — — — — 389
JEDAN SUD O RADU SESTRE IVANE, J. Gusić — — — — 390
MOJI RADNICI, I. Dilber — — 391
NOVE KNJIGE — — — — 392
ZAHVALNICE — — — — 392
»GRUPICA« ISUSOVA, P. Bulat — — — — — — — 394

nakana apostolata molitve

DA SVI MI KOJI SMO KRŠĆANI VJERNO ODGOVORIMO POTICAJIMA DUHA, KOJI NAS POTIČE NA NASLJEDOVANJE KRISTA SVAKI DAN.

Najveća mudrost

»Tko ide za mnom, ne hoda u tmini« — govori Gospodin.

To su Kristove riječi, koje nas opominju da nasljedujemo njegov život i običaje, ako hoćemo da budemo zaista prosvijetljeni i slobodni od svake sljepoće srca.

Neka, dakle, naše najveće nastojanje ide za tim da razmišljamo o životu Isusa Krista.

Kristov nauk nadvisuje sve nauke svetaca, i tko bi imao Njegova duha, našao bi ondje sakrivenu manu.

Ali, događa se da mnogi, makar često čuju Evanđelje, osjećaju neznatnu želju za njim, jer nemaju duha Kristova.

Tko pak hoće potpuno i kako treba razumjeti Kristove riječi, taj mora nastojati da cijeli svoj život prilagodi Njegovu životu.

Što ti koristi raspravljati učeno o Presvetom Trojstvu ako ti manjka poniznost, zbog čega se ne dopadaš Trojstvu.

Zaista, učene riječi ne čine čovjeka svetim i pravednim, nego krepostan život čini ga Bogu dragim.

Volim osjetiti skrušenje negoli znati izraziti njegov pojam.

Kad bih znao napamet čitavo Sveto Pismo i izreke svih filozofa, što bi mi sve to koristilo bez ljubavi Božje i milosti?

»Taština je nad taštinama, i sve je taština «— osim Boga ljubiti i Njemu jednomu služiti.

Najveća je mudrost: prezirranjem svijeta težiti za kraljevstvom nebeskim.

Taština, je dakle, tražiti raspadljivo blago i u njega se pouzdavati.

Taština je također težiti za častima i htjeti se visoko uzdići.

Taština je slijediti požude tijela i čeznuti za onim zbog čega moramo kasnije biti strogo kažnjeni.

Taština je željeti dug život, a malo se brinuti za čestit život. Taština je paziti samo na sadašnji život, a ne predvidjeti ono što će doći.

Taština je ljubiti što tako brzo prolazi, a ne žuriti se onamo gdje nas čeka vječna radost.

Toma Kempenac

naša obitelj moli

Poruka i pouka

Don Slobodan s otoka Hvara šalje nam crticu, koja mu se duboko usjekla u dušu; ona očito pokazuje kakvim rodom rađa česta zajednička molitva u obitelji.

U župi sv. Marije Magdalene, Svirče, otok Hvar, imali smo izvanrednu i rijetko lijepu obiteljsku svečanost: bračni par Bartula i Margarite Buratović slavio je 50 godina svoje ljubavi i vjernosti, zlatni jubilej.

Ispraćeni od svoje brojne rodbine, te subote 5. kolovoza, dođoše u našu župsku crkvu. Bijahu prisutna njihova djeca (imaju tri sina i tri kćeri) i djeca njihove djece, čak i jedan praunuk. Radost susreta za slavljenike i radost susreta za sve one koji se sa slavljenicima raduju.

Nasred crkve postavismo klupicu okićenu i urešenu za svečare. Oko njih njihova djeca i unučad. Ministriraju dva unuka, poslanice čitaju jedan unuk i jedna unuka, psalam pjevaju dvije unuke; za vrijeme Molitve vjernika preuzima riječ također unučad. Mole za svojega djeda i baku, za svoju rodbinu, za cijeli svijet, osobito za obitelji.

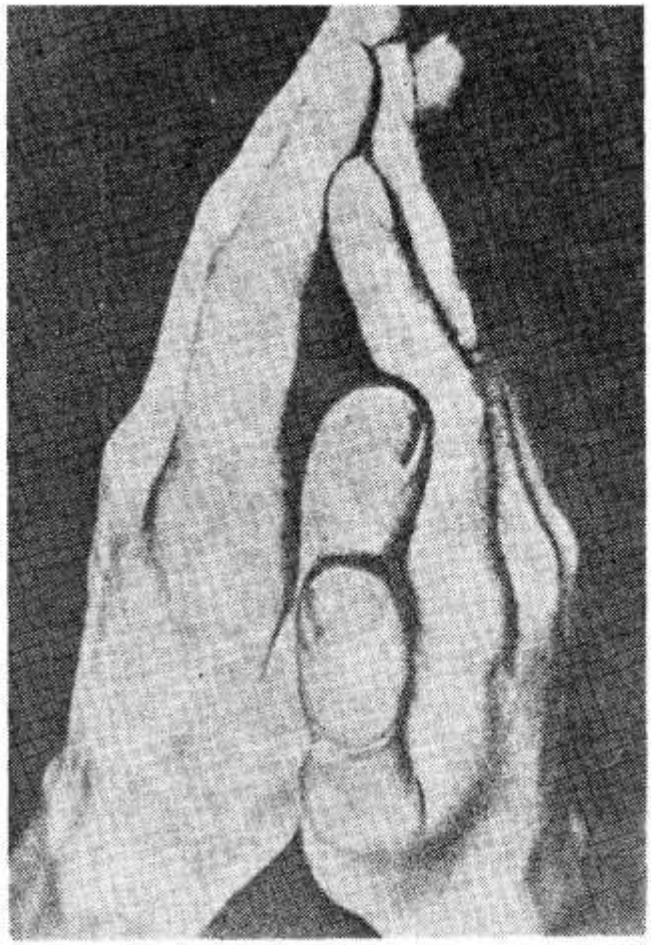

SKLOPLJENE SU RUKE NAJBOLJA GARANCIJA SRETNOGA BRAKA

Ta se molitva doimlje, hvata za srce, potiče na razmišljanje. Ta nam je molitva draga, jer izlazi iz srca koje ljubi i voli. A izgovorena u zlatnom ozračju slavlja — postaje poruka i pouka.

Jer, mora se priznati, osim rijetkosti takvih slavlja, zbog visine godina, postoji i ona druga strana medalje: mnogi, nažalost, ne dožive ni godinu dana skupa. A Bartul i Margareta to uspješe i 50 godina!

Zamolismo Gospodina da u istom poslu pomogne i njihovoj djeci i djeci njihove djece.

Svečanost u crkvi bila je prenesena na obiteljski stol, oko kojega bijaše sva rodbina. Izuzetno radosni susret prilikom zlatnog pira. Ostavismo imena zapisana u župsku kroniku kao lijepu uspomenu što osta za povijest.

Čestitamo još jednom i od Boga molimo blagoslov! Neka ih onaj čiji Kruh im bijaše hranom tijekom života vezuje i dalje istom ljubavlju.

Don Slobodan Štambuk

Piše: ANTUN BAUER

Dana 25. listopada, ove godine navršava se pet stotina godina od svete smrti posljednje bosanske kraljice Katarine. Čitav naš narod proslavit će tom prigodom njezinu časnu uspomenu. Mnogi će i hodočastiti na njezin grob u Rimu, svi ćemo se pak moliti da nam pomogne da bismo svi mi, a osobito naš mladi naraštaj išli njezinim putem kreposti i ustrajnosti u vjeri i ljubavi prema Bogu, bližnjemu i domovini.

Fotomaterijal pribavio MIROSLAV ĆORKOVIĆ

KRALJICA PATNICA (1424 - 1478)

U godini smo Gospodnjoj 1446. Velika je radost zahvatila čitavu Bosnu. Od pjesme odjekuje grad Milodraž blizu Kiseljaka, a pastiri i pastirice kao da su je prihvatili i prenose je od brda do brda, kroz doline, sela i gradove... Nije to obična svečanost ni svakidašnja radost: kralj Tomaš Ostojić se ženi! Ženi se gospodar Bosne ponosne. Sunce mu se rađa. Dolazi mu s jugal Iz zemlje silnoga hercega Stjepana Kosače. Povezat će se u moćan savez protiv neprijatelja kralj Bosne i silni herceg Stjepan, gospodar čitave Hercegovine, dijela Bosne i Dalmacije. A povezat će ih hercegova kći Katarina. U svojoj je 22. godini, puna djevojačke snage i ljepote. Nosi sreću kralju Tomašu i njegovoj Bosni.

Herceg je Kosača priredio svojoj kćeri veličanstvene svatove. Skupili su se tu banovi, knezovi i velikaši čitave Bosne i okolnih zemalja. Tu su knezovi Blagajski, Bribirski, vojvoda Sibinjanin Janko, slavni Juraj Kastriota, junački Petar Kružić, dubrovački gospari te nebrojeni drugi knezovi, vojvode i velikaši.

Vjenčanje je obavljeno na blagdan Uzašašća 31. V. 1446. u Milodraževu kod Brestovskog, blizu Kiseljaka, nedaleko Sarajeva, gdje je bio ljetni dvorac Kotromanića. Po svoj prilici je tom zgodom donesena iz riznice splitske katedrale zlatna kruna, urešena biserima i dragim kamenjem. Sigurno se kralj pokazao i s tom krunom na glavi i s drugim kraljevskim insignijama te s dragom kraljicom uza se razdraganom narodu.

KRALJICA

Lijepo je to započelo. Kako će se svršiti?

Mlada je kraljica bila fino odgojena, naobražena, a k tome plemenita srca i pobožna. Rodila je kralju Tomašu sina Sigismunda i kćerku Katarinu. Obitelj je imala ljetni dvor u Milodražu, pa u tvrdom Bobovcu, u Kozogradu na planini Zec, u Jajcu itd. Tu se odvijao srdačan obiteljski život, a kad je kralj bio odsutan, mlada je majka Katarina živjela s djecom, ponajviše, čini se, u Kozogradu. Tu se posvetila odgoju djece i dobrim djelima. Također je obilazila gradove, pomagala narodu, osnivala crkve i samostane, kao onaj u Kruševu, u Vrilima kraj Kupresa i u Jajcu. Tkala je i vezla kraljevsko i misno ruho i darivala ga raznim crkvama. Nešto je od toga sačuvano sve do danas. Ona je ljubi-

la svoj narod i narod je ljubio nju. Ostala mu je u vječnoj uspomeni.

Jednoga dana ostala je Katarina udovica, a djeca njezina siročad bez oca. Gdje, kada i kako je kralj Tomaš umro, ne zna se. Jedna 200 godina mlađa kronika kaže da je ubijen, ali sigurno se ništa ne zna. Zna se samo da je to bilo 1461. i da mu je grob na Bobovcu. Sad se Katarina povukla u Kozograd, posvetila se odgoju djece i dobrim djelima.

STJEPAN TOMAŠEVIĆ

Kraljem je postao Stjepan Tomašević, Katarinin pastorak, stariji sin Tomašev iz njegova prvog braka s bogomilkom Vojačom. Katarina ga je priznala za sina, a on nju za majku.

Kad je Stjepan Tomašević 1461. došao na prijestolje teška se oluja već spremala, nadolazila su opasna vremena. Turci su već bili osvojili Srbiju i Bugarsku, a prije osam godina pao je i Carigrad u njihove ruke. Lavina se valjala dalje, prema Bosni. Već su se pomalo i u nju zalijetali. Mladi je kralj vidio jasno opasnost u kojoj se nalazi. Pisao je papi, ocu svega kršćanstva i molio da ga prizna, izložio mu svoje teško stanje i opasnost koja prijeti njemu, ali i svemu kršćanstvu, ako on podlegne, te zamolio pomoć. Papa mu je priznao legitimnost i poslao mu krunu i druge kraljevske insignije te svog izaslanika ninskog biskupa Božu, da ga okruni, a poslao mu je i oružja i novaca. Bio je to papa Pio II. (Enea Silvio Piccolomini), koji je želio sam povesti križarsku vojnu, da bi Turke izbacio iz Evrope.

Kralj Stjepan nije dugo vladao niti je mir uživao. Ostao je, nažalost, sam, ostavljen od svih vladara, a osobito od moćnoga kralja Matijaša Korvina, koji je bio najpozvaniji da pomogne, ali je oklijevao, jer je Bosnu svojatao za sebe. Turci su se zaletjeli i udarili kao grom na Bosnu u proljeće 1463. Došli su pod tvrdi Bobovac, koji bi se mogao braniti i dvije godine te ga opsjeli. Došao je sam sultan Mehmed II. El Fatih (Osvajač) i naredio da se tamo pod Bobovcem lijevaju topovi za bombardiranje tvrđave. Ali nije bilo potrebno. Već treći dan izdajica Radak, bivši pataren, a sada na silu i neiskreni kršćanin, predade grad sultanu, koji ga je, kad je došao po plaću, dao strmoglaviti s jedne stijene (narod priča, da je to bila »Radakovica«, blizu Borovice).

»ŠAPTOM BOSNA PADE«

Kralj Stjepan se bio povukao u utvrđeno Jajce. Pad Bobovca proizveo je opće zaprepaštenje i silan strah i metež. Kad su se Turci približili Jajcu, kralj ostavi taj grad i pobježe u Ključ, misleći da će se tamo moći lakše obraniti ili odanle prebjeći u Hrvatsku. Mahmud

BOSANSKA KRALJICA KATARINA DARUJE KREŠEVSKI SAMOSTAN MAJCI BOŽJOJ

paša dozna da je kralj ostavio Jajce i pođe za njim u potjeru. Dođe do Ključa i tu sazna od nekog nitkova da je kralj u gradu. Stade opsjedati grad i napadati ga. Ključ je bio slabo opskrbljen i ne bi se mogao dugo braniti. Mehmed paša, koji je bio Hrvat, pozove kralja na predaju i dade mu garantno pismo za razgovor sa sultanom, koji je čekao u Jajcu. Međutim, sultan prisili kralja da izda naređenje da se svi gradovi predaju. I tako za tri dana pade Turcima u ruke sedamdeset gradova i utvrda. Bosna je bila praktički osvojena. Sultan je bio zadovoljan i mogao se vratiti u Carigrad. No prije polaska dade kralju Stjepanu odrubiti glavu, jer mu je neki mudri šeik umirio savjest: da zakletva dana bez kraljeva odobrenja ne veže. Ubio je i kraljeva strica kneza Radivoja. I sad se zadovoljan vraćao u svoj Carigrad. Osvojio je opet jedno kraljevstvo, ubio je jednoga kralja i nekoliko knezova koji su mu se predali i vodio je silno roblje, po računu nekih 100.000 odraslih i 30.000 dječaka i mladića, da od njih učini janjičare . . .

U toj vojni glavni mu je pomagač i vojskovođa bio silni Mahmud paša, Hrvat. Kao dječak zarobljen je na granici, prodan, preveden na islam i poslije poklonjen sultanu Muratu II., koji ga pokloni svom sinu prijestolonasljedniku Mehmedu. Bio je istih godina i istog uzrasta. Skupa su učili škole. Vrlo darovit, postade pisac, pjesnik, pravnik, a poslije je postavljen na najviše položaje u carstvu. Bio je veliki vezir, vrhovni sudac, maršal, admiral. On je zapravo osvojio Carigrad kao i Bosnu. Smrt kralja Stjepana mora da ga se kosnula. Nije je odobrio, a ni kasnije se nije u svemu slagao s Mehmedom, pao je u nemilost i osuđen na smrt. Naknadno pomilovanje stiglo je prekasno. Tako je i u tom našem čovjeku ipak krv progovorila!

U IZGNANSTVU

Možemo misliti kako se osjećala naša Katarina, kad je dobila vijest o strašnim događajima. Jedna turska vojska navali i na Kozograd, ali se junačka Katarina s vojskom branila i odbila je, ubivši turskog vođu. Predaja kaže da ga je ona sama ubila, iz topa. No videći da joj tu nema opstanka s djecom, spremi se i pođe s pratnjom na put prema Konjicu, a odavle kroz klance i gudure, djelomično na konjima, djelomično pješice do Stona. Možda na tom putu — ako ne već prije — dogodila se strašna tragedija: Ferhad paša joj je zarobio djecu! Ne znamo točnije ni gdje ni kako. Odvedeni su u Tursku. Ostala je bolna rana na majčinu srcu, koja neće zacijeliti čitav život. Izgubila je sve: muža, djecu, domovinu i slobodu. Došla je u Dubrovnik. Tu je kušala nešto učiniti da bi spasila

djecu i kraljevstvo, no kad nije bilo nikakva izgleda, ona se s pratnjom zaputi preko mora i dođe u Rim (1466.), nadajući se, da će tu, u srcu kršćanstva, moći nešto više učiniti za oslobođenje svoje djece i domovine.

KATARINA U RIMU

Rim je s velikim poštovanjem primio bosansku kraljicu. Papa Siksto IV. dodijelio joj je palaču San Marco za stanovanje i godišnju rentu za uzdržavanje. Ona se prigodimice pojavljivala uz papu kao počasna pratnja. Siksto nam je i ovjekovječio Katarinu time što je dao izraditi sliku Govor na gori. Na slici se vidi i Katarina i njezina pratnja u bosanskoj nošnji.

Katarina se u Rimu posvetila djelima ljubavi i molitvi. Stupila je u Treći red sv. Franje. Glavna joj je briga bila spasavanje svoje domovine i djece. Nije se stidjela obijati pragove velikaša, tražeći pomoć u tu svrhu. Nadala se novcem otkupiti djecu. Kucala je na vrata mantovskog vojvode i na vrata grada Milana, a sama se zaletjela čak do vrata Carigrada, kao lavica, kojoj su ugrabili mlade, nadajući se da će posredovanjem svojega polubrata Ahmet bega Hercegovića (koji je bio već prije od Turaka zarobljen i poturčen) moći otkupiti i osloboditi svoju djecu. Sve je bilo uzalud. Tvrda ljudska srca nisu imala smilovanja nad bolima te plemenite, a nesretne majke. Katarina je morala nositi svoj teški križ do konca. Utjehu je nalazila u molitvi. Krist na križu i njegova žalosna majka pod križem davali su joj snage da i ona nosi svoj teški križ do konca. Osobito je rado zalazila u crkvu »Ara caeli« (Nebeski žrtvenik) na Kapitolu. Toj je crkvi u oporuci ostavila svoj kraljevski plašt i 200 dukata za svoju grobnicu.

KONAC KRIŽNOG PUTA

Godine su prolazile, a da naša patnica nije postigla ništa što bi ispunilo njezine želje, ni glede djece ni glede Bosne. Osjetila je da joj se približava kraj. Pozvala je svjedoke među njima i dva Hrvata i napravila je oporuku: materijalne stvari, najviše pobožne predmete, ostavila je raznim crkvama i ustanovama (našoj crkvi sv. Jeronima ostavila je stvari iz svoje kapele s Kozograda ili iz palače San Marco), a svoje zemaljsko kraljevstvo, svoju dragu Bosnu, ostavila je u naslijeđe Svetoj Stolici, za slučaj da se njezina djeca Sigismund i Katarina ne vrate svojoj vjeri i domovini. I onda je unišla u vječni sveti mir. Bilo je to 25. listopada 1478., u 55. godini njezina života. Pokopana je u crkvi Ara caeli (Ara čeli), gdje je pohađaju, sa svetim uzbuđenjem mnogi Hrvati iz svih strana, a najviše Bošnjaci. Vijest o njezinoj smrti bolno je odjeknula u našim stranama i narod je oplakao svoju dragu i plemenitu kraljicu patnicu. Još i danas nose žene i djevojke oko Sutjeske crne marame »Katarinke«, žaleći za svojom dobrom kraljicom.

SPOMEN-MEDALJA BOSANSKE KRALJICE KATARINE KOSAČA. NALIČJE. VIDI SE GRB KONTROMANICA S PEČATA KRALJA TVRTKA II. TVRTKOVIĆA.

Na grobu majke Katarine u Rimu

Sin Katarine, posljednje bosanske kraljice, Sigismund odveden je u tursko ropstvo. Dobio je ime Ishak bey kralj-oglu. Odgojen u Carigradu postao je sanžak-begom u Karasiji u Maloj Aziji. Pokopan je u Seresu u Makedoniji. Sigismundova sestra Katarina, poslije zvana kraljevna K'Zi, pokopana je u istom gradu.

Grob posljednje bosanske kraljice nalazi se u Rimu u crkvi »Ara caeli«. Franjevci je štuju kao blaženicu i na njezin grob hodočaste mnogi putnici iz naših zemalja.

Osobito je i svečano i ganutljivo bilo hodočašće 20. lipnja 1970., prigodom kanonizacije sv. Nikole Tavelića. Hodočasnike su poveli na Kapitol u crkvu »Ara caeli« naš kardinal dr Franjo Šeper, sarajevski nadbiskup dr Smiljan Čekada, o. general franjevačkog reda, o. Mato Jović, isusovac (rodom iz Bosne), i mnogi drugi odličnici.

Tisuće vjernika prisustvovalo je toga dana svetoj misi na grobu drage majke Katarine; molilo se, pjevalo i slušalo pobožno i s ganućem propovijed dra Krešimira Zorića, kanonika u lateranskoj bazilici.

Bilo je tu mnogo našega svijeta i iz drugih zemalja: iz Evrope, iz Sjeverne i Južne Amerike, Kanade, Australije itd. Tu su bili i naši Gradišćanski Hrvati sa svojim biskupom drom Laszlom. Oni su nekoć pobjegli iz svoje domovine Bosne pred turskom silom i naselili se u Gradišću, gdje ih je znatan dio sve do danas sačuvao svoju narodnost i svoj hrvatski jezik, unatoč raznim nevoljama i nepogodama.

A bilo je i nešto tzv. Molisanskih Hrvata iz Srednje Italije, čiji su preci pobjegli, ponajviše iz Bosne i Dalmacije, u Italiju da ih ne stigne sudbina onih 400.000 njihovih sunarodnjaka koji su od pada Bosne (1463.) pa do smrti bana Berislavića (1520.) odvedeni u ropstvo, ili pak onih tisuća koji su poginuli u bojevima. Od silnih tisuća Hrvata, koji su u Italiji naselili čitave pokrajine — Marche, Abruzzi i Emilija i kojih je tek nešto još preostalo sačuvano u nekih pet sela pod imenom »Molisanskih Hrvata« najpoznatiji je jedan od najvećih papa Siksto V. — Peretti, u čijoj je obitelji bila sačuvana živa tradicija o njihovu porijeklu iz Hrvatske.

A svi su ti hodočasnici, i oni iz domovine, i oni rasuti po svim stranama svijeta, u pobožnoj molitvi i zanosnoj pjesmi, u svoje ime i u ime svoje braće, položili zavjet na grobu svete svoje kraljice, da će ustrajati svaki na svojem križnom putu do konca. Tom je zgodom sarajevski nadbiskup dr Smiljan Čekada predao papi Pavlu VI. medaljon s grbom Kontromanića. **Antun Bauer**

Nadgrobna ploča kraljice Katarine Kosače († 1478. u Rimu) po drvorezu u rukopisu Memoria della venuta dalla Regina di Bosnia a Roma, koji se čuva u Casanatskoj knjižnici u Rimu. Kraljičin grob s nadgrobnom pločom nalazi se u bazilici Ara Coeli u Rimu.

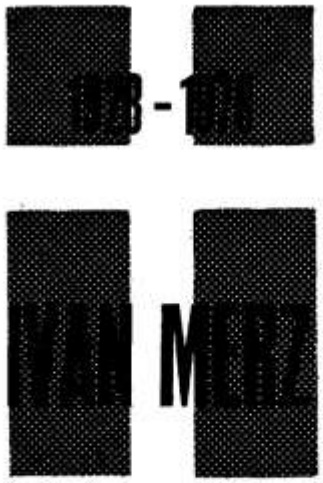

Merz mi je dao hrabrost

Već devet godina bolujem na desnoj strani glave. Dijagnoza: CA auriculae dex. Dva puta sam bio operiran u klinici na Šalati. Operacija je bila plitka, tj. više kožna.

Prošle godine (1977.) stanje mi se znatno pogoršalo. Javio sam se opet spomenutoj klinici. Odredili su dubinsku operaciju. Zbog toga sam se uplašio i ražalostio, ali sam ipak, premda u velikom strahu, došao u bolnicu..

Osvanuo je dan operacije. Strah sve veći bio je u meni. Bolničar me na kolicima dovezao do operacionog stola i počeo mi brijati »zulufe« i dio kose iznad desnog uha. Ja sam opazio primarijusa, koji je bio pripravan za operaciju, te sam ga upitao:

— A što ćete mi sve odrezati?

Primarijus odgovori: — uška je trula, nema šta ostati. I u dubini sve što je bolesno i što ne valja, sve moramo odstraniti.

Ponovo sam upitao: A da li će od sada biti dobro? Neću li više bolovati od iste bolesti?

— Nisam Bog da mogu na takvo pitanje odgovoriti — odvratio mi je primarijus.

Na taj odgovor nisam posumnjao u liječničko znanje, nego sam se još više uplašio i počeo sam vikati:

— Ne dam! Ne dam! Ne dam se operirati!

Na ove riječi naredio je primarijus bolničaru da me odveze u sobu na krevet. Ovaj je to i učinio. Za jedan sat dođe do mene šef odjela, profesor i upita me zašto i koga se bojim. Ja sam dobio još veći strah i vikao:

— Ne dam se operirati!

Za tri dana premjestili su me u drugu kliniku na Rebro, gdje su me izvjesno vrijeme terapijski liječili i potom otpustili kući.

Kod kuće mi je nekoliko mjeseci bilo dobro. No početkom ove godine nastupili su još teži bolovi, koji se nisu dali izdržati. Moj liječnik opet me uputio na Šalatu. Ondje su mi kazali da moram na operaciju i odredili mi dan i rezervirali krevet.

Postao sam još više uplašen i žalostan. Izašao sam iz klinike tako slomljen da mi je sve izgledalo crno i tmurno. Osjećao sam se pijan (iako u životu nikad nisam bio pijan), teturao sam od Šalate ni sam ne znam kuda i kako. Tako zastrašen i »pijan« upao sam u baziliku Srca Isusova i dugo molio na grobu Ivana Merza. Najednom se razbistrim i nešto mi reče:

— Ne boj se! Idi na Institut!

Izašao sam iz bazilike. Više nije bilo tamno, postao sam trijezan, raspoložen, veseo i hrabar, te radosno ušao u tramvaj i otišao na Černomerac u Institut za tumore.

U Institutu su mi rekli: mora biti operacija. Odredili su dan za nju. Postao sam još veseliji i tom danu išao sam u susret radosno. Operirali su me na Istitutu prvi put 19. svibnja, a drugi put 15. lipnja.

Kad su me na operaciju vozile sestre bolničarke, bio sam radostan. Reći ću istinu: nisam molio mnogo, ali sam stalno mislio: daleko sam od kuće, ali nisam sam. Ovdje u Zagrebu je Ivan Merz i znam da je on uz mene.

Nakon druge operacije za osam dana liječnik-operater je otvorio rane i od radosti viknuo. Uspjeh kao sunce! Zvao je ostale prisutne liječnike, koji su se radovali skupa s njim što je ovaj teški slučaj operacije ovako dobro uspio.

Ja sam također radostan. Nema više straha. Osjećam se dobro. Liječim se još ovdje. Zahvalan sam liječnicima na Institutu, a još više sam zahvalan Ivanu Merzu, koji mi je dao hrabrost i otklonio strah od mene.

Franjo

KRIST JE BIO DIONIK NJIHOVE SMRTI

Bio je 33 dana Papa

Nakon smrti Pavla VI. Crkva je vrlo brzo dobila novoga papu Ivana Pavla I. Bili smo svi uvjereni da će on biti papa dugoga vijeka. Još nije navršio ni 66 godina.

U pet sati ujutro 29. rujna tajnik novog pape uzalud je čekao svetoga Oca da dođe u kućnu kapelicu na zajedničku jutarnju molitvu. Bilo mu je sumnjivo, ušao je u papinu spavaonicu i zaprepastio se. Našao je mrtvoga Albina Luciani-a, koji je tek 33 dana bio papa. Brzo je pozvao liječnika; on je mogao samo konstatirati da je papa umro oko 23 sata 28. rujna.

Svjetiljka je gorjela pokraj njega cijelu noć. Neka ga prate i naše žarke molitve da dobije što prije pokoj vječni.

Brat Ivo Koprek

Ivo je u 19. godini života stupio u Isusovački red; proveo je novicijat u Zagrebu. Neko vrijeme bio je na Jordanovcu i u Palmotićevoj ulici, gdje je svršio i bolnički tečaj i naučio voziti kamion. U naponu snage i mladosti došao je u župu Podvinje pokraj Slavonskog Broda. Ondje ga je zadesila teška bolest — meningitis, koja ga je nakon pet godina bolovanja, prerano — imao je samo 32 godine — dovela 14. studenoga 1977. u hladan grob.

Rodio se 21. srpnja 1946. u malom selu Seketinu, filijali župe sv. Ilije u varaždinskom kraju, od dobrih i kršćanskih roditelja. Oni su, osim »Ike« dali Bogu i svoga sina Rudija.

»Iko« je bio po naravi plemenit mladić. Nešto od one dobrote, srdačnosti i finoće koja je svojstvena Varaždincima, odsijevala je iz njegove pristale pojave. To su zapažali svi koji su dolazili s njim u kontakt, a naročito stanovnici Podvinja, gdje je službovao kao »časni brat«. Znao je govoriti:

— Hvala Bogu, da mi je tu bolest poslao. To je cijena moga zvanja. Dobro je to za mene, jer me je Bog sačuvao za sebe!

Bio je odan Družbi Isusovoj i svojim poglavarima. Najbolje se to vidjelo iz lista što ga je iz Jastrebarskoga, gdje je služio vojsku, pisao svome magistru novaka. Te riječi zvuče kao njegova oporuka:

— Evo, nakon duljeg vremena da Vam napišem par riječi. Prije nego Vam počnem što pisati, primite puno srdačnih pozdrava u Kristu od mene. Mogu Vam javiti da sam, hvala Bogu, dobro ... S dobrom nakanom i pomoću Božjom ide pomalo naprijed. Što se tiče krunice i ispita savjesti, može se lijepo i mirno obaviti, ali je malo teže za meditaciju. No ja se ipak ufam i tješim da i toliko mogu, a još se više tješim kad se sjetim da ste Vi i sva naša subraća povezani s mojom molitvom, a ja s Vašom ...

Taj osjećaj zajedništva i povezanosti, koji se rađa u srcu pravoga redovnika, i sada ga sigurno prati, kad nas iz vječnosti promatra ...

Par mjeseci prije »Ikine« smrti njegov brat Rudi bio je u Rimu kroz neko vrijeme spiker Radio-Vatikana. Na povratku u domovinu donio je svome bolesnom bratu posebni blagoslov sv. Oca pape Pavla VI.

»Iko« treba zamjenika! Tko će se od mladića i mladih, slobodnih ljudi odazvati i poći u Božji vinograd?

P. B.

Na zagrebačkom groblju Mirogoju oprostili smo se 20. siječnja ove godine od velike žene, majke, spisateljice, dobrotvorke i učiteljice PAULE BELIĆ r. MAROŠEVIĆ, čije djelovanje je obrađeno i u zborniku »Znameniti i zaslužni Hrvati«, koji je izdan prigodom tisućugodišnjice Hrvatskog kraljevstva 1925., kad je pokojna Paula imala tek 34 godine.

Djeco, morate se voljeti!

Rodila se u Zagrebu 1. lipnja 1891., gdje je svršila, poslije preparandije, i višu pedagošku školu.

Kratko vrijeme bila je učiteljica u Slav. Požegi, a 1913. udala se za pokojnog dra Matiju Belića odvjetnika, te se s njim 1914. nastanila u Đakovu. Ondje je ostala do 1941. godine, kad se definitivno preselila u svoj Zagreb.

Već 1908. osnovala je u Zagrebu društvo DANICA, prvu žensku katoličku organizaciju iz koje su poslije nikle i ostale ženske katoličke organizacije kod nas.

Godine 1908. pokrenula je, sa svojom sestrom Marijom, časopis »Ljubice« i »Proljetno cvijeće« u Požegi je osnovala organizaciju katoličkih učenica.

U Đakovu je razvila veliku organizacijsku aktivnost među tamošnjim »Orlicama« i karitativno djelovanje među doseljenom sirotinjom. Bila je predsjednica »Orlica« za đakovačku biskupiju, a od Pija XI. dobila je odlikovanje »Pro Ecclesia et Pontifice«. Osobito je bila aktivna i kao predsjednica u Gospojinskom društvu (Caritas), a kasnije i u rodoljubnom društvu »Hrvatska žena«.

Pokojna gospođa Belić već se zarana bavila i spisateljskom djelatnošću. Pisala je u časopisima »Jutro«, »Hrvatstvo«, »Luč«, »Ženska misao«, »Hrvatska prosvjeta«. Obrađivala je i različite probleme u člancima kao »Koji su glavni razlozi današnje socijalne bijede?«, »Židovska književnost prije Krista«. Među beletrističkim radovima ističu se »Ciklus iz mog sela«, »Ljubav i slava«, »Lotosov cvijet« i »Intima« . . .«

Međutim, najljepše i najveće njezino djelovanje očitovalo se u njezinoj djeci. Imala ih je sedmero, a sve je zajedno sa svojim mužem sveučilišnim profesorom, divnim čovjekom i plemenitim karakterom! — tako odgojila da su se svi razvili u natprosječno snažne, zdrave i pozitivne ličnosti. Dvojica su današnji uvaženi isusovci: Predrag i Miljenko Belić.

Kako su se djeca rađala, sve je manje mogla literarno stvarati. Djeca su joj postala žive knjige, u kojima je pisala divnim pedagoškim taktom neizbrisiva slova.

Uvijek je bila vrlo pobožna, ali zdravo i svježe. Sjećam se, kao dijete, njezine elegantne pojave u različitim đakovačkim crkvama. I ta se elegancija očitovala i u najpobožnijim činima, kao kod svete pričesti.

Mi smo je ostali Đakovčani veoma cijenili i preko nje osjetili ljepotu onoga što je nosila duboko u svom srcu — ljubav prema vjeri, narodu i svojoj obitelji. Osobito za žensku katoličku mladež gospođa Belić bila je utjelovljeni program.

Kao predsjednica »Hrvatske žene« organizirala je u Đakovu i okolini prihvaćanje hercegovačke djece u vrijeme nerodice, pa i gladi. Sve je to činila diskretno, nenametljivo i najsretnija bi bila kad bi, iza učinjena dobra djela, nestala i ostala nezapažena.

Veoma je često svojoj djeci naglašavala glavnu zapovijed: Djeco, morate se voljeti! — U tome je bila slična svetom Ivanu apostolu, koji je isto ponavljao i Efežanima u svojoj starosti: »Dječice, ljubite se međusobno!« Nije podnosila i oštro bi reagirala ako se tko od djece kome drugome rugao ili ga ironizirao.

Za njezina udovištva nalazili bi je gotovo uvijek kako moli ili krunicu, ili iz — od upotrebe već dobrano otrcanog molitvenika »Srce Isusovo spasenje naše« — što joj je nabavio njezin najstariji sin 1927. godine u Travniku. Svakog dana je boravila mislima, srcem i molitvom uz svoju djecu raštrkanu na sva četiri vjetra svijeta.

Prema isusovcima imala je veliko poštovanje i svu svoju mušku djecu (4) povjerila je njima da ih odgajaju, što baš nije bilo bez kidanja njezina majčinskog srca, osobito kad se sjetimo da se tada nije išlo kući iz Travnika ni za Božić, ni za Uskrs. Svojoj djeci znala je pisati u Travnik i svaki tjedan, pa, iako su bili u isusovačkim rukama, ipak nije propuštala da ih savjetuje, opominje i potiče.

Teško joj je bilo što od sedmero djece mora biti sama. No slagala se s voljom Božjom te nije ni najmanjom molbom htjela utjecati na poglavare da sinove premjeste u njezinu blizinu.

Đakovčanin

SPROVOD PAULE BELIĆ. IZA LIJESA STOJE SINOVI PREDRAG I MILJENKO, ISUSOVCI

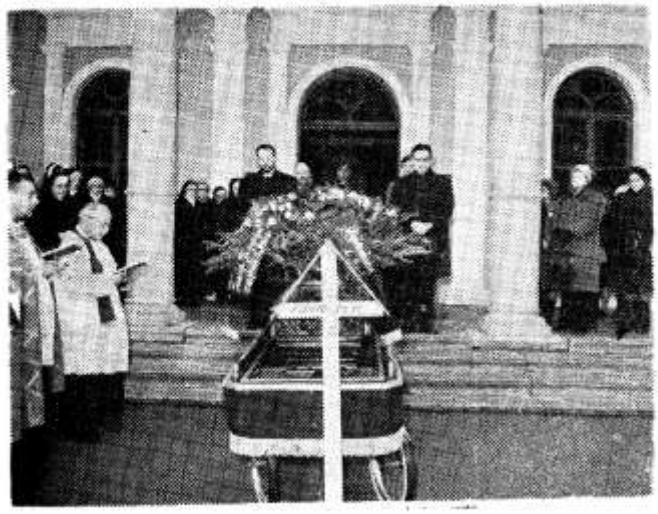

Svjetlo na čazmanskom brežuljku

Na blagdan sv. Bartola apostola, tj. 24. kolovoza ove godine, preminuo je u Gospodinu Josip Molnar iz sela Milaševac, župa Čazma.

Pokojnik nije bio fakultetski naobražen čovjek, nije se proslavio u ovom našem svijetu kao pisac ili slikar — naivac, ni kao nogometaš, glumac ili estradni pjevač. Nije nikad bio ni čovjek položaja ili poznat bogati gazda. Bio je prirodno nadaren, razuman, vrlo jednostavan i skroman seljak.

No svojim je životom ipak zaslužio da bude opisan i ljudima stavljen za primjer, ne samo u kojem vjerskom listu, nego i u svim građanskim listovima. Unatoč svojoj jednostavnosti, on je velik i spada među — nažalost malobrojne — veličine našega vremena u domovini, a pogotovo u ovom kraju, koji je u stalnoj fazi naseljavanja radi razrijeđenosti domaćeg stanovništva.

Josip se rodio 1. svibnja 1902. godine u obitelji koja je iz Mađarske doselila u Milaševac još prije 1890. s jednim djetetom, da bi ovdje dali život još osmorici. Josip je šesti po redu.

Godine 1934., kad su mu se poudale sestre (njih pet) i oženila braća, odlučio je i Josip stupiti u brak, nakon kojeg će se velika obitelj razdijeliti u četiri domaćinstva i podijeliti svojih osam rali zemlje.

Josipova odabranica bila je Marija Kenđelić iz Grabovnice, župa Čazma, iz obitelji s desetero djece.

Dvoje mladih savijaju svoje obiteljsko gnijezdo i traže smjer u život koji će im donijeti što više zadovoljstva i sreće. Dakako da i njima život i prilike pružaju mogućnost da razvijaju svoje gospodarstvo, kojim bi mogli doseći zanimljiv naslov »seoskog gazde«. Ali Josip i Marija kao da ne nalaze u tome smisao svojeg životnog poziva i ne vjeruju da bi materijalno gospodarstvo moglo zadovoljiti obitelj i nahraniti njihove duše.

Zato, s obzirom na materijalna sredstva, ostaju cijeli svoj život skromni, no imaju uvijek ono osnovno i nužno za život tijela. Njihovo najveće bogatstvo su životi djece, novih ljudi. Za njih i s njima oni će se najprije i najviše žrtvovati i najviše zanimati. Imali su četrnaestoro djece, od kojih je sada živo desetero — pet kćeri i pet sinova. Posljednji se sin rodio 1959. godine.

Što ih je činilo tako jakima u svim tim žrtvama i što ih je činilo tako odlučnima u njihovoj odluci o roditeljskom pozivu?

Osnovne su bili ljudi žive i djelotvorne vjere. U svom su još djetinjstvu upoznali Boga i način kako će Mu služiti. Ali i kroz cijeli njihov život čitala se u kući vjerska štampa, slušale su se propovijedi i pouke. U njihovoj se kući čula i zajednička molitva.

Otac je posebno častio Presveto Srce Isusovo, često pristupao svetoj pričesti, a k svetoj misi išlo se redovito. Tek veliki razlog mogao ih je spriječiti u tome.

U tom prakticiranju vjere nalazilo je ovo dvoje supružnika poticaj i snagu za ovaj teški, ali korisstan život.

Svu svoju djecu podigli su i postavili na noge. Omogućili su im da upoznaju vjeru i život, da upoznaju i smjerove života. Sada su punoljetni, pa se mogu odlučiti i odlučili su se što će biti. Pet kćeri se dobro udalo, tri su sina oženila, a dvojica su još ledični. Njihova obitelj sada broji 35 članova, a od toga je 16 unučadi.

Moslavac

JOSIP MOLNAR OKRUŽEN SVOJIM BROJNIM POTOMSTVOM

Iz gorućeg zrakoplova po nagradu

Zagrebačka revija »Sportske novosti« u br. 69 od 3. veljače 1978. objavila je nešto što je neke čitatelje obradovalo, a neke, možda, ogorčilo. Ali sve je za trenutak uozbiljilo.

U izvrsno prevedenom članku (prevela Milka Babović) preživjelog engleskog novinara F. Taylora — povodom 20. obljetnice kako je stradala nogometna momčad »Manchester United« na minhenskom uzletištu — čitamo:

»Krv mi se sledila. Vidio sam ogradu na kraju piste kako nam juri u susret. Gospode, da li ćemo uspjeti? U sredini aviona irski reprezentativac Billy Whelan je vikao: — Ako je ovo smrt, dočekujem je spreman ...«

U devetom retku na istoj stranici za Billya Whelana piše: »Desna spojka, vrlo pobožni katolik.«

Životnu mučninu smrtnog straha prve Maslinske noći doživljavao je sam Bog i kao čovjeku bilo mu je teško. U tim trenucima je svoje najdraže i najbliže neumorno nagovarao: Bdijte i molite ... neprijatelj ne spava ...

Sam je bdio i molio i našao utjehu nebesku u potpu-

nom posluhu Očevoj volji. Čudimo se kako su sveci, znajući trenutak svoje tjelesne smrti, nastavljali svoj posao kao da je smrt daleko! Njih ništa nije moglo iznenaditi u Božjoj nazočnosti, jer svaki je njihov posao bdijenje i molitva.

Sva svjetska slava, sve nagrade i ljudska priznanja, koja je svakako i zaslužio, nisu mogla ovoga »vrlo pobožnog katolika« smesti da bi zaboravio Božju nazočnost i u gorućem zrakoplovu! Zar u njegovu glasu (doslovno piše: vikao je ... ja sam spreman) — ne odjekuje glas Isusov, koji je »vikao« na Otkupiteljskom križu? Tada je vikao Isus iz svega glasa: »Oče, u ruke Tvoje predajem Duh svoj!« (Lk 23, 46)

Danas, kad nemamo »vremena« niti za najobičnije pažnje prema sebi i bližnjemu, ovaj je športaš nalazio vremena i za ovozemaljske stvari i za onu Isusovu »samo je jedno potrebno ... tražite najprije kraljevstvo Božje i pravdu njegovu i sve će vam se ostalo dati«.

I Billy ga je našao u nagradi Vječne Pravde, za koju je na zemlji svjedočio te i danas, evo, još svjedoči poput sveca. A što bi drugo i mogao biti? Jer, zaista, trčao je tako i po igralištima (reprezentativac!), ali još brže putovima koji vode svetim sakramentima ispovijedi (»bdio je«) i pričesti (»molio je«), da bi dobio neraspadljiv vijenac slave (I Kor 9, 24, 25), ŽIVOT VJEČNI, od samog Isusa Krista!

Ne samo divno, već i vjeronaučno!

Špiro Vuković

SVEČANOST U BISKUPI

Oko 35.000 hodočasnika skupilo se u nedjelju 7. rujna u starodrevnoj Biskupiji pokraj Knina. Bilo je to pravo pokorničko hodočašće: sunce je pržilo, prometni prilazi su bili zakrčeni tako da su i biskupi morali pješačiti do određenog mjesta nekoliko kilometara. Nije bilo vode, nikuda sjesti, nigdje se odmoriti . . .

Ipak su svi prisutni divnom strpljivošću obavljali svoje zavjete i pobožnosti. Dvije su osnovne misli skupile toliko mnoštvo.

Prvu je izrekao hrvatski metropolita Dr Franjo Kuharić: »Kad čitamo našu dugu povijest, možemo i danas ustanoviti — milosrđe je Božje što ne izgibosmo. Kroz prošle vjekove dolazile su na ovo tlo naše lijepe domovine tolike vojske: vojske s Istoka i Zapada, vojske sa Sjevera i Juga. Bile su tu i unutrašnje borbe, naše nesloge . . . Narod je biće koje živi vjekove. On uvijek u svojim spomenicima, prošlim gro-

JOZA KLJAKOVIĆ JE ZAJEDNO S IVANOM MEŠTROVIĆEM PODIGAO I URESIO NOVU CRKVU U BISKUPIJI 1938. GODINE. NA SLICI VIDIMO DETALJ KLJAKOVIĆEVE FRESKE: OTAC UČI SKLAPATI RUKE NA MOLITVU SVOM DJETETU.

Fotoreportaža:
MIJO GABRIĆ

JI JE POZIV I POTICAJ

bovima i krhkim ispravama nalazi svjedočanstvo starih nadahnuća . . .«

Naš kardinal Dr Šeper nije mogao doći zbog nezgode na putu za Zagreb, ali je jasno istaknuo u svojoj poruci i drugi razlog zašto su takve manifestacije značajne i važne:

»Današnja svečanost ne smije biti samo sjećanje na slavne dane naše prošlosti.« Kod svečanosti otvaranja ovog jubileja, rekao je mjesni biskup mons. Arnerić, promicatelj ove proslave, da je cilj jubileja: učvršćenje u vjeri. »Taj duhovni cilj mi imamo pred očima. I na ostvarenju toga cilja moramo raditi. Ova svečanost nije završetak, zaključak, nego poziv i poticaj. Poziv i poticaj u prvom redu da nastoji svoju pobožnost prema Majci Božjoj učiniti što dubljom i što autentičnijom . . . Ova je svečanost nadalje poziv i poticaj na vjernost Kristovoj Crkvi i njezinom vrhovnom poglavaru Sv. Ocu Papi.«

PJESNIK OBUČEN U BOGATO RUHO SELJAKA ŠIBENSKOG KRAJA RECITIRA SVOJU VLASTITU PJESMU »JA SAM ZVONIMIR, KRALJ HRVATA.« (Prijašnja stranica, lijevo)

SLAVLJE U ŠIBENIKU POČELO JE U ČETVRTAK. PRALIK JE VELIKOG ZAVJETA KROZ SVE DANE BLISTAO NA OGRADI SVETIŠTA UKLOPLJEN U PJESMU DALMATINČEVA KAMENA. (Gore lijevo)

VELIKOM SLAVLJU PRISUSTVOVAO JE I VJERNI PRIJATELJ HRVATA KARDINAL ODDI. U SVOJOJ PROPOVIJEDI ZAŽELIO JE DA HRVATSKI NAROD OSTANE VJERAN MARIJI MOLEĆI DA MARIJA I NADALJE OSTANE NAJVJERNIJA ODVJETNICA HRVATA. VIDIMO GA U DRUŠTVU S HRVATSKIM METROPOLITOM DR FRANJOM KUHARIĆEM. (Gore desno)

Srednje Selo na otoku Šolti.

Don Ivan Sučić, koji poslužuje ovo mjesto, poslije Euharistijske žrtve, veli braći svećenicima:

— Teško je bolesna Ivanica Pavišić, a bit će joj drago da je pohodimo. Ona je »uvijek« primala svetu pričest, i još ćemo »nešto« čuti kad dođemo k njoj.

Sva je sretna bila kad je vidjela svećenike. Uzradovala se jedva dišući. Molilo se i plakalo, ali s radosnom suzom što još ima duša kojima je Bog sve.

— I ova je duša zaljubljena u Vječnost — primijeti svećenik Škobalj — a Vječnost je Bog. Vjerujem da zla srca neće spriječiti da se dobri rađaju, u prvom redu požrtvovna i samoprijegorna ženska srca budućih majki, koje moraju biti zaljubljene u Vječnost...

— Blagoslovite nas ... traži svećenik.

Dajući svoj majčinski blagoslov, jedva je izgovarala riječi, a pomagala joj kći Nevenka.

— Ne želim na sprovodu nikakvo cvijeće ni glazbu. To mi ne treba. Samo KRIŽ i MOLITVU, jer odlazim svome Bogu, koji me neće zapustiti. Ako netko želi nešto dati mjesto cvijeća, neka se to skupi i pošalje ocu Gabriću za njegove siromahe gubavce ...

Čuli smo ono »nešto«. Nešto ljudskije (ljubav prema potrebnima) ni kršćanskije (križ i molitva) ne može se ni zamisliti. Preslikano sa same Kalvarije! Prava idealna slika: (Razapeti i ljudska patnja) i potreba (molitva) čovjeka patnika i putnika.

Majka je uvijek majka

Oko kreveta njezina djeca i dobri svijet.

Gledajući tu kršćanku i majku i slične primjere, čovjek s vremenom počinje shvaćati što je to majka za ljudska srca. U ovome vremenu, i po ovome neobičnome i poraznom, što često djeca ne shvaćaju svoju majku, a ona je uvijek majka, makar su djeca i šezdesetgodišnjaci — to je velika pouka. Ovdje se sjetimo i onih majki, napuštenih i zapuštenih (tužnijih nego boležljivijih) čija djeca samo to znadu što su jedno drugome, i ništa više. Koliki tek dođu samo majku ukopati, okititi bogatim vijencem, čak i glazbom otpratiti, a prvom prilikom pobjegnu sretni što je nisu našli živu da

IVANICA PAVIŠIĆ UZOR MAJKA S OTOKA SOLTE.

ne moraju živce gubiti sa »starom« — jer im je riječ »majka« već ispala i iz džepa i iz srca!

A ljubav i prema roditeljima živi od stalnog dokazivanja pažnjom i vjernošću. Tko nas to odvraća da ne mislimo da ćemo i mi jednom biti nemoćni, nepoželjni na tuđim rukama, ako nas kakva nesreća ne otme prije starosti ili nemoći? Vječnost će otkriti svu veličinu ljubavi, blagoslova i milosti koje su bile vezane s majčinskom ljubavi, posebno prikovanom na krevetu. Vječnost će otkriti svu nezahvalnost u nepruženoj čaši sinovske ljubavi.

Dok je mjesto slavilo svoga trećeg zaštitnika (4. veljače), sv. Šimuna Pravednog, preminula je. I Bog joj nije uskratio svoje milosrđe: primio je u Nebu Onaj kojega je uvijek primala na zemlji!

Na sprovodu niti jedan jedini cvijet. Jedinstveno? Križ i molitva.

Špiro Vuković

Rastužio nas Ivica

Čitav Vrgorac je ove godine dočekao blagdan Velike Gospe u suzama i žalosti. Naša župa izgubila je u predvečerje Gospina blagdana vjernika, ministranta, vjeroučenika, đaka i dobrog mladića. U 17. godini života napustio je tužnu dolinu suza IVICA DUJMOVIĆ. Otišao je u nebo slaviti veliki blagdan, a nas sve ostavio da plačemo i razmišljamo.

Rodio se u obitelji iz koje svi članovi redovito obavljaju kršćanske dužnosti. Redovito je kao srednjoškolac pohađao vjeronauk, pribivao sv. misi i župniku bio uvijek pri ruci, kad je trebalo pomoći u crkvi.

— Uvijek sam preporučivala svoju djecu Majci Božjoj da mi ih čuva. Ne znam zašto mi je digla mojeg Ivicu na svoj blagdan?

Tako je dočekala tužna majka svojeg župnika kad je došao da utješi obitelj. Čulo se sličnih prigovora od strane ostalih ... Župnik je svima odgovorio kod pogrebnih svečanosti s mislima sv. Pisma: bio je draži Bogu nego ljudima. Da zloća svijeta ne bi pokvarila njegovu dušu, dragi Bog uzeo ga je k sebi ...

I sam je župnik u dubokoj žalosti vodio razgovor sa samim sobom. Nije želio zvati Boga na račun. To ne bi valjalo. Znao je da je Majka Božja zaštitnica njegove župe, pa je dva tragična događaja, koja su se zbila u kratkom razmaku uoči Velike Gospe, povezao s Njezinom majčinskom brigom. Nekad su Njezinom Srcu drage krvave ruže ubrane na plodnom kršćanskom tlu, a otrgnute uz mnogo suza i žrtve. U toj misli učvrstile su ga nenadane smrti pokojnog Dušana Martinca i Ivice Dujmovića.

Obojica su tragično završili na post Velike Gospe. Prvi je smrtno stradao na traktoru u 20. godini (1969. godine), a drugi je u 17. godini ove godine našao smrt u provaliji, trčeći za loptom. Prvi je istog jutra zapitao majku da li je prekršio post što je slučajno stavio »žvakaću« u usta.

Nije župnik prepustio slučaju što su oba života ubrana na veliki Gospin blagdan. Zaključio je: velika je to poruka njegovoj župi. Što je Gospa htjela s time? Možemo samo nagađati — ili je ove mlade željela osloboditi zloće svijeta, ili je mladima u okolini htjela svrnuti pozornost na krepost i duhovne vrednote, ili ih je obojicu uzela kao žrtve otkupnice. Možda jedno, i drugo, i treće ...

S vremena na vrijeme sjetimo se s bolnim uzdahom dobrih mladića. Roditelji ipak tuguju. Uvjereni smo da je žalosna Gospa našla u Ivičinim roditeljima supatnike i da će uznastojati da krvave ruže, ubrane u njihovu perivoju, što prije poprime blagu boju unutarnjeg zadovoljstva i utjehe. Tako će sigurno i biti. Ona je Majka žalosnih. Nadamo se da će i naša župska zajednica što prije osjetiti miris ugodne žrtve ...

Fra Vjeko Vrčić

nova generacija

Uređuje: M. STARČEVIĆ

Dva svijeta nosila je u sebi

Međimurski župnik Blaž Horvat poslao nam je za GLASNIK prikaz uzornog mladog života Anice Sinković, koja je tragično poginula 1. siječnja 1978.

Želio bih pisati o jednom divnom duhovno-proljetnom lijepom i mladom cvijetu u duhovnom životu naše župe sv. Juraj u Trnju u Međimurju.

Taj cvijet je Anica Sinković.

Nikao je i izrastao na našem tlu. Rastao je u naše doba, našao je toplinu i svjetlost Božjega sunca, premda ga je zastirala i nevjera i uživalački mentalitet današnjice.

Rodila se 28. siječnja 1958. u sređenoj kršćanskoj obitelji. Primila je brzo nakon svoga rođenja, 6. veljače, ne krštenje iz običaja, već pravu klicu, koja, zalijevana primjerom i opomenama njezinih roditelja i okoline, poprima lik pravog Božjeg djeteta. Uvijek sitna, mala, nestašna, kao i sva ostala djeca.

Radost svoje prve svete pričesti obogatila je i podijelila s mladom misom svoga ujaka Mije Horvata. Iz ruku mladomisničkih primila je prvi put Tijelo Kristovo, Isusa, koji joj postaje vjerni pratilac i vođa u njezinu mladom životu.

U školi, kao i sva ostala druga djeca, živa, vesela, ali zapažena, jer se sposobnost i marljivost spojiše u toj maloj djevojčici. Bila je stalno vrlo dobar i odličan đak. Maturu je isto tako završila lijepim uspjehom.

Uz svoje školske i đačke vrline bila je zaista i dobro Božje dijete. Posebno je marljivo i s punim razumijevanjem obavila godinu dana pred maturu pobožnost Srcu Isusovu — devet uzastopnih prvih petaka. Kako je bila zauzeta školom i drugim obvezama, nije mogla uvijek doći u župnu crkvu. Pošla bi tada u Hodošan (4 km), u filijalu. Jednom je bila spriječena, pa je autobusom otišla u Čakovec (15 km), samo da ne prekine devet uzastopnih prvih petaka. Tako je Božje Srce ispunilo i njezino mlado srce velikom naravnošću i jednostavnošću. Polako shvaća da i ljudsko srce postaje veliko tek onda kad se počne iskreno davati i darivati, te pravo ljubiti. Ostaje i dalje jednostavna i naravna.

U njezinu duhovnom rastu veliku je ulogu odigrao i posebni biljeg ostavio mali tečaj tzv. »kursiljo«, koji je sa svojom kolegicom Dragicom obavila u Odri. Prve riječi, kad se vratila kući, bile su joj:

— Evo vam druge Anice!

Prije nego se upisala na Ekonomski fakultet u Varaždinu, obavila je duhovne vježbe kod časnih sestara uršulinki. Kod završne svete mise iznosi jednostavno i mirno svoju skromnu molitvu:

— Bože, Ti znaš da Ti Anica nema što dati. Darujem Ti svoje malo srce. Ti znaš kuda je ono sve lutalo. Daj da ono bude od sada Tvoje.

Zaljubljena u Boga — djevojka svoga vremena ne udaljuje se od ovoga svijeta. Ona opet sve više zalazi u svoje društvo i u svoju okolinu unosi sebe. Budući da je bila bogata njezina nutrina, rado drugima pomaže i služi. S mladima sudjeluje neprestano u nastupima, zabavama, ali svima želi djelom pokazati ono što je u svojim bilješkama zapisala: »Ljubav nije sjetilnost i osjećajnost, ona se mora ostvarivati na djelu i dokazivati u darivanju.«

Da vam je samo vidjeti kako je uredila svoju sobu! Na jedan zid nalijepila je različite muzičke sastave s dugim kosama i bradama i gitarama. Na drugom zidu križ. Na stolu križ, jaslice za Božić i razne pobožne sličice. Ona je spajala ta dva svijeta u svome biću. Ta dva svijeta ona je nosila u sebi, jer je bila pravo dijete današnjeg vremena. Sve je ona iskreno voljela, ali čitavim svojim mladim bićem, svojom radošću i svima je htjela dokazati da sve to ima svoj pravi i najbolji smisao i sadržaj ako i takav svijet živi u Božjem ozračju. Samo ako je ispunjen Bo-

gom, taj današnji svijet poprima pravi smisao.

Jednoga dana mama, iznenađena što se Anica ne budi ujutro i ne ide na vlak u školu, našla ju je u sobi kako blaženo spava s križem koji je dobila na malom tečaju — kursilju. Čvrsto ga je stiskala i držala na svojim grudima. Majka je brzo pozvala tatu da i on vidi tu lijepu sliku svoga djeteta.

Kome se ne bi dopalo takvo dijete? Tko ne bi poželio takvu kćer? Tko ne bi posegnuo za takvim cvijetom?

Vjerujemo da se ipak najviše svidjela i dopala Onomu koji je iznenada privinuo k sebi. Bog se poslužio za nas nerazumljivim sredstvom.

Na Novu godinu 1978. kod poldanje mise primila je svetu pričest. Poslije podne je po svome selu šetala s malim Tihomirom (6 mjeseci), djetetom drugoga ujaka, s kojim djetetom se posebno ponosila i voljela ga. Na večer je zaželjela da svi zajedno večeraju. Nakon večere obukla je novu haljinu, koju je od roditelja dobila za dvadeseti rođendan. Potrčala je za mamom, koja je malo dijete htjela odnijeti baki na spavanje, preuzela dijete da ga ona odnese, napravila nekoliko koraka i — tada pred svojom kućom udarena od automobila našla se u zagrljaju Oca nebeskoga. Bila je na mjestu mrtva.

Sada se tek pokazalo i vidjelo koliko smo je štovali. Brzo nas je okupila. Premda je bol bila neizreciva, suze su nam svima tekle na licu, naša su se usta sama otvarala na neprekidnu molitvu. U roditeljskom domu prve noći, dok su se obavljali bolnički i drugi pregledi, zamjenjivao ju je lijepi kip Srca Isusova postavljen mjesto odra. Makar je smrt bila okrutna, Anica je pokazivala i na odru ljepo i izražajno lice.

Sprovod je bio veličanstven. Sve što je moglo došlo je iz cijele župe i iz okolnih mjesta, premda se nikome nije javljalo. Oni koji nisu mogli u dugu povorku, činili su lijep špalir i tako odavali počast. Mladež njezina mjesta, mnoštvo svijeta, nekoliko bogoslova i pet svećenika, te svećenici njezin stric Ivica Sinković i ujak Mijo Horvat, ispratili su njezino tijelo i položili ga na župno groblje, gdje čeka svoje uskrsnuće.

Ponosni smo što je Anica u pravom smislu riječi proživljavala svoje vrijeme i ponosila se svojom mladošću, a opet svu sebe usmjeravala i izgrađivala za najljepši i najljepši ideal — Boga.

Radosni smo što smo dobili u Anici divan i lijep primjer života, te dragog i sigurnog zaštitnika duhovnog proljeća naše župe.

Blaž Horvat
župnik

ANICA SINKOVIĆ (u sredini)

nade i poticaji

Uređuje: ŽARKO BRZIĆ

Najveće čovjekovo djelo

Da, a sada, kad mi je umrijeti, sada žalim samo to, što nema nikoga tko bi nastavio ovo moje neznatno djelo. Jer što može postići jedan čovjek? Od da ih je bar mnogo koji bi shvatili da se najveće djelo sastoji u tome da čovjek zataji sama sebe i da sije mir među ljudima!

MRŽNJA JE PROKLETSTVO

— Ljudi sami, naime, ne znaju opraštati — piše suvremeni češki pisac Kundera u svom romanu »Šala«, a to, uostalom, i nije u njihovoj moći. Nemaju moći da poniš te grijeh koji je jednom učinjen. To nije u vlasti samog čovjeka. Poništiti grijeh, učiniti ga nevažećim, izbrisati ga iz vremena, pretvoriti nešto u ništa, to je čin za koji je potrebna tajanstvena i natprirodna snaga. Samo Bog, za koga ne vrijede ovozemaljske zakonitosti, jer je slobodan, jer može stvarati čuda, može oprati grijeh, može ga pretvoriti u ništa, može ga oprostiti. Čovjek može oprostiti čovjeku samo zato što se oslanja na Božje oproštenje . . .

Ni vi, Ludvik, niste u stanju da opraštate, i to zato što ne vjerujete u Boga. Neprestano vam je pred očima onaj plenarni sastanak na kome su svi jednodušno podigli ruke protiv vas i složili se da vaš život bude uništen. Vi im to nikad niste oprostili . . . Vi nikada niste oprostili narodu. Vi mu od toga vremena ne vjerujete i mrzite ga. Mogu vas shvatiti, ali to nimalo ne mijenja činjenicu da je takva sveobuhvatna mržnja prema ljudima užasna i grešna. Ona je postala vaše prokletstvo. Jer živjeti u svijetu u kome se nikome ne oprašta, u kome se nitko ne može iskupiti, isto je što i živjeti u paklu. Vi živite u paklu, Ludvik, i ja vas žalim . . .

BOG JE SREDIŠTE ŽIVOTA

Njemački teolog i mislilac Dietrich Bonhoeffer, koji je umro u nacističkom koncentracionom logoru, piše u svojoj knjizi »Otpor i predanje«:

— Opet mi je postalo sasvim jasno da Boga ne smijemo upotrebljavati kao zakrpu za naše spoznaje. Ako se, naime, granice spoznaje budu sve dalje pomicale, što je po sebi nužno, Bogu će ostati sve manje mjesta i on će biti u nekom stalnom povlačenju. Mi treba da Boga nađemo u onome što smo spoznali, a ne u nepoznatom. On želi da ga spoznamo u riješenim, a ne u neriješenim pitanjima. To vrijedi za odnos između Boga i znanstvene spoznaje. Ali to vrijedi i za opća ljudska pitanja o smrti, patnji i krivnji . . .

Što se tiče »rješenja«, kršćanski su odgovori jednako tako malo ili isto tako dobro uvjerljivi kao i druga moguća rješenja. Ni tu Bog nije zakrpa. Boga moramo spoznati u središtu života, a ne tek na granicama svojih mogućnosti. On želi da ga spoznamo u životu, a ne tek u umiranju; u zdravlju i snazi, a ne tek u patnji; u djelovanju, a ne tek u grijehu. Razlog za to nalazi se u objavi Božjoj, u Isusu Kristu. On je središte života i nije »došao zato« da nam odgovori na neriješena pitanja . . .

TAJNA SMRTI

. . . Ni mrav ne vidi čovjeka cijelog — piše Meša Selimović u romanu »Tvrđava«. — Zbog svoje veličine čovjek i ne postoji za mrava, vidjet će samo prst, ili grančicu, ako mu prepriječimo put, osjetit će potres ako mu rasturimo mravinjak. A čovjek prema vasioni sitniji je nego mrav.

I zašto bi postojao samo čovjek i njegov način mišljenja? Svijet je postojao prije nas, postoji mimo nas, postojat će i bez nas. Hoće li svega nestati ako svi ljudi pomru? Neće. Sve će ostati i ono što znamo i ono što ne znamo, samo nas neće biti. Mnogo je tajni kojima se ne možemo približiti, a kamoli ih razjasniti. A možda je najveća tajna smrt, tajna i užas. I kad ne mislimo na nju, ona misli na nas. Sačekuje nas na nekom ćošku, uvijek nespremne, i sve što je bilo, više nije. . Po našoj volji to se ne dešava, jer bi malo tko htio da umre, već po nekoj svemoćnoj volji, o kojoj ništa ne znamo, osim da je neumoljiva i do kraja dosljedna, možda je neki sveopći duh, nimalo sličan našemu, a nesaznatljiv jer je van našeg iskustva. Ako ga ne možemo saznati, ne znači da ga nema...

Ako je tako, a sigurno jest, nemoguće je zamisliti da taj svemirski duh igra nedostojnu igru s ljudima, puštajući ih da protrče kroz život, dolazeći iz ničega i nepovratno odlazeći u ništa . . . Ni kap se vode ne gubi, samo se mijenja, kako se može izgubiti sve čovjekovo? Mora biti da život postoji po nekom višem načelu, a ne samo po besmislu, po zlu, po ludilu. . .

RELIGIJA SVJETLA

Pokojni carigradski patrijarha Atenagora opisuje interesantne doživljaje iz svoje mladosti:

Jednom sam, bio sam tada još mladić, cijelo poslije podne hodao morskom obalom. Bila je zima; na beskrajno pustom nebu stale su se dizati prve zvijezde. Možda su već

PRIZORI VELIKE AUTOMOBILSKE UTRKE U MONZI U ITALIJI, U KOJOJ JE IZGUBIO ŽIVOT RONNIE PETERSON, DOK JE VITTORIO BRAMBILLA OSTAO TEŠKO RANJEN

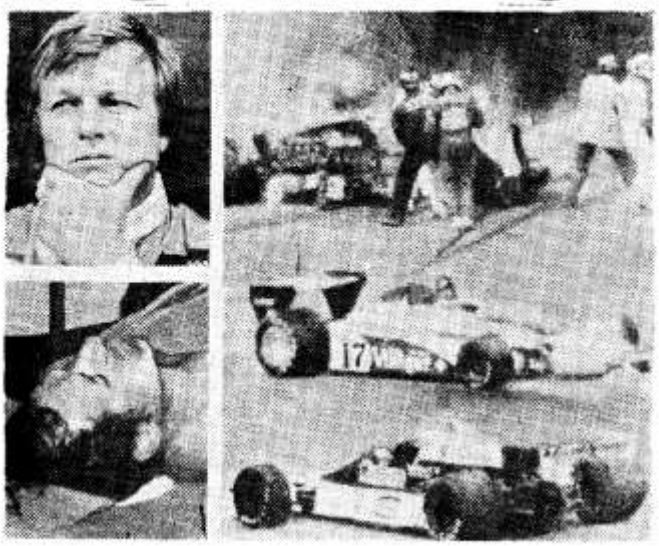

PRERANO POGINULA ANICA SINKOVIĆ

tisućama, milijunima godina bile mrtve, a njihov je sjaj još uvijek dopirao do mene. Uskoro ću i ja biti mrtav, a malo poslije, jer su pred ništavilom još više nego pred Bogom mileniji kao dani, samo malo poslije bit će mrtva cijela zemlja i mrtve će zvijezde i dalje sjati. Sleđen, sleđena srca ušao sam u autobus koji će me odvesti u grad. Odlučio sam da se ubijem. Zašto da čekam? Zašto da me pomisao na ništavilo i dalje razapinje na muke? Neka me ono odmah cijelog proguta. . . Odjednom osjetih da me netko gleda. Bila je to mlada djevojčica od četiri ili pet godina. Oči su joj bile pune prijateljstva. Smiješila se. I tada sam shvatio da je svjetlo jednog pogleda, čitav ocean što leži u očima, veće nego ništavilo posuto zvijezdama, da postoji jedno obećanje, jedna nada i da valja živjeti. Znadete li da sam tada postao kršćanin jer mi se kršćanstvo pokazalo kao religija svjetla?

Revnost kršćana Srednjeg istoka

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Poznavaoci crkvene povijesti i vjerskoga života uopće tvrde da je kršćanski život najviše cvao i bio najkvalitetniji u prvotnoj Crkvi i prema tome da nam ona u mnogočemu može poslužiti kao uzor. Taj je život prilično dobro i iscrpno opisan u Djelima apostolskim, a nešto i u poslanicama. Da je on bio tako bujan, donekle je i razumljivo jer je ta Crkva vremenski bila vrlo bliza središnjim događajima našega spasenja: Kristovoj muci, smrti i uskrsnuću. Vodili su je, organizirali i izgrađivali sami očevici tih događaja — apostoli i učenici te onaj religiozni genij sv. Pavao, najveći misionar svih vremena.

Životni je prostor prvih kršćanskih zajednica bio na području koje nazivamo Srednji ili Bliski Istok. Ako ta područja želimo još bliže označiti, onda ćemo nabrojiti: Judeju, Galileju, Siriju, Cipar, Malu Aziju, Egipat. Prvi je centar tih zajednica bio Jeruzalem, a nakon smrti sv. Stjepana Antiohija, gdje se Kristovi sljedbenici nazvaše kršćanima. U tom se gradu na Orontu zbio i događaj od najvećeg misijskog značenja. Duh Sveti je Savla i Barnabu odvojio za navještanje Radosne vijesti poganima. I tako kršćanstvo prelazi uske židovske okvire te postaje univerzalno za sve ljude i narode.

Danas je u jednom dijelu Srednjeg istoka situacija vrlo teška. Opterećuju je sukob između Izraela i Arapa, palestinsko pitanje, i građanski rat u Libanonu. Nadalje: kršćani su u zemljama Srednjeg istoka manjina okružena arapskom muslimanskom većinom, u Izraelu Židovima. I mi baš za tu manjinu koja živi u prilično teškim prilikama molimo da bi postala dinamična, aktivna i misionarska. Pokušajmo pobliže reći što to konkretno znači?

Molimo i želimo da bi se Evanđelje — ta Radosna poruka za sve ljude — što dublje ukorijenilo u srca kršćana i kršćanske zajednice na Srednjem istoku, koliko god one bile različite po obredima.

Nadalje, da bi poteškoće s kojima se svakodnevno moraju suočavati kršćani Srednjeg istoka bile zov na proživljavanje dubokoga kršćanskoga jedinstva, na koje Krist tako usrdno poziva sve kršćane, i to jedinstva unutar pojedinih zajednica, pa i u bratskim odnosima i vezama s drugim zajednicama.

Poteškoće s kojima se susreću kršćani po primjeru prvih kršćanskih zajednica morale bi biti prilika i za sve dublje očišćenje, za prakticiranje jedne uzvišenije ljubavi, za nesebičnije naviještanje Kristove poruke, za vjerodostojnost u svakidašnjem kršćanskom životu.

A onda da bi se i kršćani i muslimani iskreno trudili oko međusobnog razumijevanja, suživljavanja pa i suradnje, osobito u promicanju socijalne pravde, ćudorednih vrednota, mira i slobode za sve prema Božjim nakanama, onoga jedinoga Boga, u koga jedni i drugi vjeruju, koji je za jedne i druge Bog živi, milosrdni, svemogući, stvoritelj neba i zemlje, svedržitelj i svevladalac svega što postoji.

U naše želje stavljamo i Kristovo Srce, da bi kršćani u duhu i po primjeru toga Srca bili sposobni za žrtve svake vrste, za svjedočenje dobrote, za služenje, za priopćavanje istine, a sve u radosti što nas Bog ljubi, što je za nas postao Srce, koje nas poziva da ljubimo jedni druge onom ljubavlju kojom nas je On sam ljubio i predao se za nas.

Josip Antolović

Ljubav počinje od kuće

Na kraju našeg razgovora s Majkom Terezijom u bazilici Srca Isusova u Zagrebu postavili smo joj pitanje: »Recite nam kako bismo mi mogli ostvariti svoju ljubav prema Isusu u liku našeg bližnjeg?« Ona nam je prilično opširno odgovorila. Cio taj njezin odgovor doonsimo ovdje bez ikakvog skraćivanja ili preinačivanja.

Ljubav počinje kod kuće. Prije nego pođete van, upoznajte siromahe u svojoj vlastitoj kući. Kad je Isus rekao: »Bio sam gladan!«, nije on mislio samo na kruh, na jelo. On je mislio i na ljudsku glad za ljubavlju, za priznanjem.

Iznijet ću vam jedan primjer.

Naše sestre rade u Londonu. I kako sam već na drugom mjestu spomenula, tu mi radimo noću. Kad sam jednom bila tamo, pošla sam sa sestrama. Na ulici ima mnogo zapuštenih ljudi. Mi im donosimo malo juhe i kruha, te se s njima malo porazgovaramo.

Tom zgodom našle smo tamo nekog mladića, mogao je imati najviše 23 godine. Imao je veoma dugu kosu. Rekla sam mu: »Ovo nije tvoje mjesto! Podi kući k svome ocu i majci! Tamo je tvoje mjesto!« A on mi je odgovorio: »Mnogo puta sam pošao k svojoj majci, no svaki put me je potjerala. Svaki put je preda mnom zatvorila vrata. Nije me željela vidjeti zato što imam dugu kosu.«

I njemu smo dale juhe i pošle smo naprijed. Kad smo se vraćale, našle smo tog mladića onesvještena. Uzeo je previše droge, pa se od toga onesvijestio. Uzele smo ga u bolnicu.

Sve to vrijeme ja sam razmišljala: Njegova majka po svojoj prilici razmišlja kako bi pokazala ljubav onima u Indiji ili Africi, a u isto vrijeme neće primiti to svoje dijete...

Ljubav počinje u kući! Isus je proživio 30 godina sa svojom Majkom u Nazaretu. Svojim boravkom tamo oni su posvetili Nazaret. Tako moramo i mi svoje obitelji učiniti sličnima nazaretskoj obitelji, gdje će vladati živa ljubav jednih prema drugima. Onda ćemo imati i duhovnih zvanja, onda ćemo tu ljubav ponijet svuda. Neće nam trebati bombe da u svijet donesemo mir. Mir će svijetu donijeti ta obiteljska ljubav jednih prema drugima.

Mi u svijetu imamo preko 90.000 suradnika. To je postao već način života u ljubavi

ŠKOLA ŠIVANJA U MARIA POLLIJU, SELU OCA GABRIĆA. TU DJELUJE SEDAM SESTARA MISIONARKI LJUBAVI

Ali ja uvijek od svakog suradnika tražim da njegova ljubav počne u njegovoj vlastitoj kući.

Još vam nešto želim reći. Jedne večeri došao je u našu kuću neki čovjek i rekao mi: »Majko, jedna hindu obitelj, koja ima osmero djece, nije već više dana jela. Molim vas, pođite k njima!«

Uzela sam riže i odmah sam otišla onamo. Vidjela sam kako su djeci velike oči veoma sjajne. To je znak glada. Dala sam majci rižu. Ona je uzela rižu i podijelila je na dva dijela. Zatim je otišla van. Kad se vratila, upitala sam je: »Gdje si to bila? Što si to radila?« Ona mi je odgovorila: »Oni su također gladni!«

Do njihove kuće bila je naime jedna muslimanska obitelj koja je imala isto tako mnogo djece. I ta je žena uzela pola riže i dala je njima.

Mene nije začudilo što je ta žena dala. To je prirodno da dade. Začudilo me da je ona znala da su oni gladni.

To mi ovdje u Zagrebu možda ne znamo. Ne znamo za naše siromahe. Ne poznamo najprije one naše siromahe u kući, a onda ni one koji su do nas. Znamo li mi tko nam je susjed? Možda je tamo majka bolesna, a u kući je mnogo djece, one male, nejake djece. Možda tamo stanuje slijepac. Znamo li mi to? Jesmo li ikada pošli k njemu da mu pročitamo nešto iz novina? Ili, jesmo li došli bolesnoj majci da joj počistimo stan? Male su to stvari, ali tu se kuša ljubav suradnika.

Od brahmanke do katoličke redovnice

Iz Simle, grada podno himalajskih gora, poslala nam je 8. lipnja 1978. naša misionarka sestra Štefanija Miketinac člančić u kojemu ukratko opisuje povijest zvanja jedne svoje redovničke susestre Indijke. Uvjereni da će to zanimati prijatelje misija, donosimo ga ovdje u cijelosti.

Sestra Stella kćerka je jednog hindu-brahmana, advokata u Kalkuti. On se oženio Engleskinjom protestantske vjere. Stella im je bila prvo dijete. Kao hindu-brahmanka dobila je ime Ramola. Otac ju je odgajao u hindu vjeri i u bengalskoj kulturi. No kad je došlo vrijeme djevojčičina školovanja, njezina ju je majka upisala u našu školu što je vodimo mi sestre Loretinke. Ocu se to baš nije svidalo.

U našoj školi Ramola je prvi put došla u doticaj s katoličkom vjerom. Štoviše, s drugom djecom počela je učiti katolički vjeronauk. Dapače, nabavila si je i mali katekizam, koji je kod kuće čitala. Jednog dana našao ju je tako otac i kazao joj da to nije za nju, jer je ona hindu. Zabranio joj je da dalje uči katekizam. No očeva zabrana došla je već prekasno, jer je Ramola toliko zavoljela katoličku vjeru da je nije bilo moguće od nje otrgnuti. Nastojala je da dođe i do krunice, koju je naučila moliti na vjeronauku. Kad joj je jedna sestra poklonila krunicu, teško je bilo opisati njezinu sreću. Odsad ju je molila potajno svaki dan.

Ramola je bila odlična učenica. No sve stečeno znanje u školi nije je zadovoljavalo kao ni najbolje ocjene. Ona je čeznula za krštenjem da tako napokon potpuno pripada Bogu. Prije negoli je završila školovanje, zamolila je roditelje da joj dopuste da primi sveto krštenje. Otac je zbog toga bio bijesan na nju i rekao joj je da će se on ubiti ako ona učini taj korak. Stoga nije bilo druge nego da još počeka krštenje.

Završivši sve svoje studije, Ramola je počela predavati kao nastavnica u našem kolegiju. Tako je svakog jutra prije početka školske obuke prisustvovala svetoj misi u našoj kapelici.

SESTRA STELLA, LIJEVO, SA SESTROM ŠTEFANIJOM MIKETINAC

Osjećala je da dulje ne smije čekati, kad je vidjela da joj otac ostaje i nadalje tvrd i nepopustljiv. Stoga je odlučila da se dade potajno krstiti. Sveto krštenje i prvu svetu pričest primila je u našoj kapelici.

Baš nekako u to vrijeme otac joj je dobio jaki srčani napad, što je na njemu ostavilo teško posljedice.

No Bog se nije zadovoljio samo tim da je tu mladu dušu pozvao do krsnog zdenca i do pričesnog stola. Ramola je jednoga dana osjetila u svom srcu da je On zove da Mu se posveti kao redovnica Loretinka. Kad je tu svoju želju spomenula roditeljima, bilo je ponovo oluje u kući. Otac nije mogao ni pomisliti da bi njegova prvorođena kćerka pošla tako daleko i da bi postala katolička redovnika. No Ramola se nije dala slomiti. Sve je tako uredila da je stupila u samostan u Irskoj, gdje je svršila novicijat. Kad je odlazila od kuće, pošla je do očeva kreveta da mu kaže zbogom. On joj je samo to rekao: »Idi, jer za mene si ti mrtva!« To su bile njegove zadnje riječi što ih je upravio Ramoli, umro je, naime, mjesec dana prije nego što je ona položila redovničke zavjete i vratila se u Indiju, sad pod redovničkim imenom sestra Stella.

Nekoliko godina kasnije njezina je majka primljena u Katoličku Crkvu. Sada je i ona sretna i smirena. Sestra Stella je veoma vesela i uzorna redovnica. Sada i ona pomaže svojim radom da njezin narod upozna Krista i Njegovo Evanđelje.

Molimo se da se ovdje nađe još više takvih Ramola, koje će postati »stellae«, zvijezde Kristove ljubavi.

S. Štefanija Miketinac

Nadljudskom snagom naprijed

Nije taj naslov stavio otac Ante, ali kad pročitate nastavak pisma od 6. lipnja ove godine, uvjerit ćete se da baš taj naslov odgovara ovom dijelu pisma.

Baš oko podne uputih se iz sela Radhanagara, gdje smo imali svečanost blagoslova kapelice, prema selu Chatta Molakhali, gdje u budućnosti mislimo osnovati novu misijsku postaju. Sunce nam je ravno nad glavom. Od jučer sam prilično slabo, pa mi je sunce udarilo u mozak. Sve se oko mene počelo vrtjeti, no ipak sam sretno stigao do našeg novog naselja. Dižu se 33 kolibe na tom mjestu. Desetak ih je već gotovo. Gotova je i naša mala privremena kapelica. Okolo je još slana voda. To smo zemljište dobili od morskog rukava rijeke Gangesa.

Katehist Šubol donio je vrč vode pa mi polijevaju glavu. Eto vidite: i metkovska tikvica malo se previše ugrijala! Vani na suncu bilo je sve kao vatra. A kad te uhvati sunčanica, onda glava jednostavno puca, a iz čitavog tijela kao da ti skaču iskre kao iz prepunjene baterije.

No valjalo je ispitati novokrštenike i mnogo toga urediti. Tu će u ovoj kapelici prvi put biti sveta Misa, prva krštenja, prvi put Prva Pričest. Koja li sreća za naše novoobraćenike, koja li sreća za svećenika! I izdržao sam do kraja svih obreda i blagoslova koliba. Išli smo od kolibe do kolibe, moleći krunicu i pjevajući. To je u ovom selu bila prva procesija.

U dva sata poslije ponoći morao sam naprijed u Sitiliu, Balirkhali i Goramari. Glavobolja je bila strašna da nije bilo ni govora o spavanju. Monsunski se oblaci dižu s juga iznad sunderbanskih džungla. Tako oni već mjesec dana samo dolaze i odlaze gore prema himalajskim brdima. Tamo će se zaustaviti, nagomilati i onda se spustiti nad bengalskim ravnicama polovicom lipnja, noseći sa sobom kišno doba i ulijevati u grudi siromaha nadu nove riže po poljima.

Ovo nam se zemljište nalazi uz veliki rukav rijeke Gangesa. Nasip je nedaleko kapelice. Prošetah se da si rashladim glavu. Skoro sam stao na jednu otrovnicu. Okolo je još voda, pa ima mnogo zmija. Već me

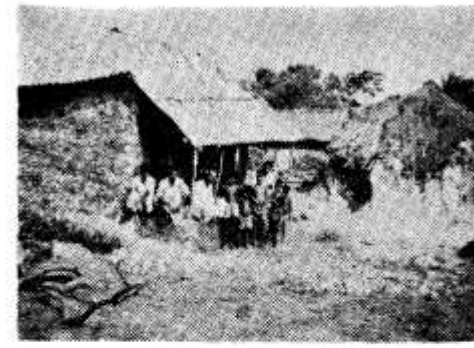

NOVA KOLIBA U SELU DHAKNAMARI

DVIJE SESTRICE POZDRAVLJAJU SVE PRIJATELJE I DOBROČINITELJE

je nešto ugrizlo zadnje nedjelje. Desna noga u zglobu sva je natekla. Nije to mogla biti zmija, jer bi otrov djelovao na srce, no sada samo natiče noga. A meni valja sate dnevno pješačiti po ovim kozjim stazama! Zamolio sam Anđele Čuvare tolikih naših dragih suradnika i suradnica da metnu malo hladne vode na moju usijanu glavu i da mi malo pomognu dok — šepam. I svaka im čast — i Anđelima Čuvarima i vama, dragi suradnici i suradnice! Ante je sretno sav posao svršio i u Chatta Molakhaliju i u tri zadnja sela, i sretno se vratio u Maria Polli. Dobra sestra Michelle zavezala mi je nogu, a na glavobolju sam zaboravio, jer sam na povratku kući morao odmah odgovoriti na mnoga pisma. Ja se uvijek tješim: »Na mladu je, pa će zarasti!«.

Na koncu jedna obavijest: nemojte sada dolaziti u Maria Polli, u Bengaliju, jer je od velike vrućine obolio moj glasoviti kuhar Budhu, pa će biti teže glede riže i paprenog torkarija. Pa, eto, recite koju Zdravomariju za njega i za vašeg oca Antu.

Jedan sud o radu sestre Ivane

Ovaj put donosimo zanimljiv dokument o radu naše misionarke sestre Ivane Stakor. Napisala ga je generalna asistentica Vrhovne poglavarice Družbe Kćeri svetoga Križa. Taj svoj sud dala je ona u službenom izvještaju o vizitaciji svih kuća svoje Družbe u Indiji i Pakistanu. Nosi datum 24. veljače 1978. Zanimljivo je da smo taj izvještaj primili iz Zaira. Poslala nam ga je sestra Sofija Novotny, prepisavši ga doslovno na francuskom onako kako je bio objavljen. Hvala joj na toj usluzi!

Izvještaj prve generalne asistentice Družbe Kćeri Križa, nakon vizitacije kuća i djela Kongregacije u Indji i Pakistanu.

»Jesu Ashram« i djelovanje sestre Ivane.

Ja nisam nikad vidjela nešto slično. Sestra Ivana radi u suradnji s jednim isusovačkim bratom pomoćnikom. Taj posao možemo najtočnije opisati ako ga usporedimo s onim poslom koji se danas naziva posao Majke Terezije. A po mome uvjerenju, to je po sao kakav je bio toliko na srcu naše Utemeljiteljice Majke Terezije. (I utemeljiteljici Družbe Kćeri svetoga Križa zvala se također Majka Terezija! Primj. s. Sofije Novotny.)

U posve jednostavnom seoskom ambijentu, koji se sastoji od više koliba, pokrivenih slamom, ona se brine:

— za napuštene umiruće
— za tuberkulozne bolesnike
— za napuštenu djecu
— za udovice, čiji je položaj ovdje uvijek težak
— za gubavce
— i po tim malim naseljima ona uzdržava više malih škola za one mališane koji nikad neće upoznati druge škole

Sestra Ivana je svugdje, u svako doba, po danu i po noći. Ona je anđeo milosrđa tog kraja. Svojom brigom za gubavce privukla je k sebi tisuće onih za koje drugi nemaju vremena. Ti ljudi dolaze k njoj s velikim pouzdanjem.

Za mene osobno bilo je najdirljivije iskustvo kad smo jedne nedjelje ujutro sestra Ivana i ja ponijele svetu Pričest gubavcima ...

* * *

Tako, eto, o toj našoj misionarki sud osoba koja mora kritički promatrati njezin rad

PRIJE NEGOLI SE VRATI KUĆI IZ BOLNICE SESTRE IVANE, OVAJ GUBAVAC PEČE KRUH ZA PUT

Već smo jednom drugom zgodom naveli sud isusovačkog asistenta za Indiju o radu te iste naše sestre. On taj njezin rad naziva »pravim čudom.«

Kad tako o toj našoj misionarki sude drugi, onda bi bilo pravo da i mi više cijenimo sve ono što ona čini u ime naše hrvatske Crkve u misijama. Pomolimo se češće za taj njezin rad, no i pomozimo joj kojim darom!

Juraj Gusić

Da li ste već pročitali knjigu »MAJKE ODBAČENIH«? Ako niste, učinite to što prije! Ona će vam pokazati tko je Majka Terezija i veličinu njezina djela. Kad je Majka Terezija pred Uskrs pohodila domovinu, u svojim predavanjima poslužila se i spomenutom knjigom. Knjiga ima 405 strana i ilustrirana je sa 96 fotografija. Cijena joj je 100 dinara. Naručuje se na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp 699.

Moji radnici

Za vrijeme svog boravka u domovini naš zambijski misionar časni brat Ilija Dilber napisao nam je nekoliko redaka i o svom odnosu prema radnicima s kojima izvodi razne gradnje u lusačkoj nadbiskupiji. Evo što nam je o tome napisao.

Već sam spomenuo da je meni povjerena briga za razne gradnje, kao što su crkve, samostani, škole, kuće za katehiste, ambulante, misijske postaje i mnogo toga drugoga. Razumije se da te poslove ne izvodim ja sam, nego imam uvijek na raspolaganju veći ili manji broj radnika, majstora i naučnika, koji meni pomažu pri mojim poslovima uvođenja struje, vodovoda i slično. Taj broj se kreće između 40 i 60.

Kad uzmem radnike za neki posao, uvijek imam pred očima da tim ljudima moram osim pristojne plaće pružiti i nešto više. Nastojim da dok su oni kod mene budemo svi jedna velika obitelj koju će povezivati ljubav. Zato tim ljudima, koji su veoma siromašni, nastojim nabaviti nešto odijela. Brinem se da imaju gdje stanovati. Mislim i na njihovu prehranu, jer mnogi od njih dolaze gladni na posao i za ručak nastoje utažiti glad s nešto pure. Koliko god više mogu, nabavljam im kruha, mlijeka i još štogod uz to.

Takvim odnosom prema njima lako čovjek stekne njihovo povjerenje. Stoga idem i dalje, pa s njima održavam povremene sastanke, gdje razgovaramo o raznim njihovim problemima. Katolike potičem da žive prema svojoj vjeri i budu uzor drugima. Povremeno nabavljam im razne vjerske knjižice, napose sam se trudio da svima nabavim Sveto pismo na njihovu jeziku.

To su većinom ljudi koji imaju brojne obitelji, po sedmero do desetero djece. Nije čudo da tu bude raznih problema. Stoga s pojedincima razgovaram o tim njihovim problemima i nastojimo zajednički naći rješenje.

Mogu reći da na sve svoje radnike nastojim djelovati poukama i djelima ljubavi. Stoga me oni vole i rado kod mene rade, jer znaju da će se s njima postupati kao s ljudima sa svim poštovanjem.

BRAT ILIJA ZAPOČINJE GRADITI CRKVU U GRADU LUSAKI. TO ĆE BITI VELIKA CRKVA S KRIPTOM

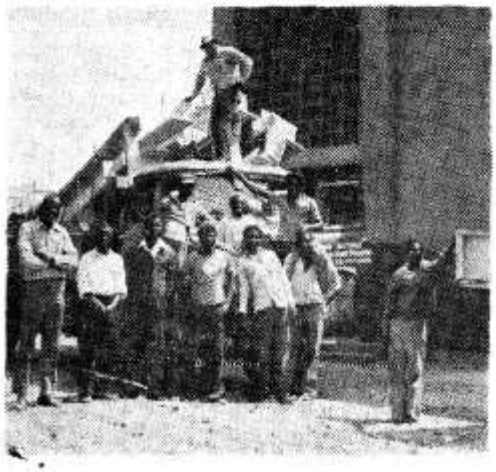

RADNICI BRATA ILIJE UTOVARUJU GRAĐEVNI MATERIJAL NA KAMION

No uz te radnike imam ja i svoje redovite pomoćnike i naučnike koji uz mene uče zanat. Budući da su oni uz mene još više povezani, na njih nastojim i još više djelovati da otvore svoje srce djelovanju Božje milosti.

Mogu reći bez ikakva pretjerivanja da svi moji radnici imaju prilike osjetiti konkretno što znači kršćanska ljubav. A moje usputne pouke u vjeri sigurno neće u tim dušama ostati bez ploda. No svim prijateljima misija preporučujem u molitve i te svoje radnike i sebe, da oni budu što spremniji primiti Božju milost, a ja da budem što sposobniji i što spremniji pomoći im na tome putu do Božjega svjetla vjere.

Ilija Dilber

nove knjige

1. **MARULIĆ 4/78.** hrvatska književna revija. Cijena 25 d. U ovom broju surađuju: R. Kuparec, R. Grgec, A. Jakšić, V. Rabadan, D. Horvatić, J. Derossi, S. Slamning, M. Validžić, A. Đarmati, S. Vranjković, T. Antunović, I. Mužić, T. Prpić, E. Sentinella, i dr.

2. **DANICA 1979.** hrv. katolički kalendar. Cijena 45 d. Surađuju: R. Grgec, A. Đarmati, J. Vrana, M. Valković, J. Kribl, S. Bošnjak, S. Džalto, T. Vereš, Ž. Brzić, Đ. Kuntarić, T. Prpić, A. Miličić, J. Berka, D. Horvatić, M. Kamenar, A. Jakšić, M. Validžić, A. Matasović, V. Dorčić, S. Mičić, J. Velebit, J. Kurtnaker, K. Meršić, I. Balentović, R. Šutrin, M. Kovač, O. Piškorić i td.

3. **Džepni kalendar »DANICA« za 1979.** s crtežima hrv. biskupa od slikarice Z. Sertić. Cijena 6 d.

4. **ZIDNI KALENDAR** za 1979. s dva motiva. Cijena 1 dinar.

5. **IZVOR UTJEHE** molitvenik s velikim slovima, novo prerađeno izdanje. Cijena 50 d.

6. **Ivan Pavić: RADOSNA VIJEST,** naš najtraženiji katekizam za prvopričesnike, novo prerađeno izdanje. Cijena 35 dinara.

7. **Dubravko Horvatić: SVETI JURAJ I ZMAJ.** Tri dramska teksta (koedicija). Cijena 120 dinara.

8. **SUSRETI,** zbornik radova (izlazi uskoro).

9. **KRISTOVA NAUKA,** veliki katekizam za odrasle s predgovorom nadbiskupa F. Kuharića (u pripremi)

10. **NEOKLERIKALIZAM I PUČKI KATOLICIZAM.** 9. svezak serije »Novi vidici« (u pripremi)

11. **J. Marinov: TRI DAME,** 2. svezak serije »Mala scena« (u pripremi). Izlazi povodom 500. obljetnice smrti posljednje bosanske kraljice Katarine Kosače.

Narudžbe i predbilježbe prima izdavač: **HKD sv. Ćirila i Metoda, 41000 Zagreb, Trg kralja Tomislava 21 ili Ćirilometodska knjižara 41000 Zagreb, Kaptol 29.**

Doskora izlazi DŽEPNI KALENDAR za 1979. god. Cijena je 5 d. uz običajni popust od 10% za one koji naruče preko 10 primjeraka, tako da je stvarna cijena 4 i pol d. Koji su do sada redovito primali kalendarić, njima će biti osiguran uobičajeni broj primjeraka, a ostali neka se požure s narudžbom na adresu: Stjepan Dilber — 41001 Zagreb — pp 699.

Prijatelji misija mogu dobiti razglednicu afričke Gospe pomoćnice kršćana koja se nalazi u Čibombu u Zambiji. Cijena je 2 d. Narudžbe: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 33.

Iz svetišta Srca Isusova

Hrvatsko narodno svetište Srca Isusova u Zagrebu posjetile su ove godine brojne skupine hodočasnika, osobito na prolazu za Mariju Bistricu. (Subotom i nedjeljom nema problema za parkiranje autobusa . . .)

Posljednja i najveća grupa bila je iz župe Bedekovčina. Obavili su »Svetu Uru« u pjesmi i molitvi, obnovili posvetu Srca Isusova, upoznali se s velikom prošlošću ovoga Svetišta, razgledali ga, a naročito se zaustavili na grobu preporoditelja hrvatske katoličke mladeži dr Ivana Merza.

Mnogi su se čitatelji odazvali našem pozivu i pomogli nas svojim prilogom, tako da smo ove godine učinili nekoliko zahvata u uređivanju bazilike: preuređeno je samo svetište, stavljen novi oltar prema narodu, postavljen ambon. Sve to načinom koji je potpuno vjerno sačuvao osobitosti dosadašnjega stila našega Svetišta. Na to je posebnom ljubavlju pazio Isusovac O. Marijan Gajšak. Definitivno je postavljen novi razglas u crkvi, instalirani su vanjski prozori, a uređena je i kapelica pokraj Svetišta, koja omogućuje bolji postoralni rad crkve i župe Srca Isusova.

Svim dobročiniteljima iskreno se i srdačno zahvaljujemo. U samom Svetištu Srca Isusova služimo dnevno po jednu svetu misu za naše dobročinitelje.

P. B.

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU ...

...i sv. Antunu što je sin sretno položio maturu. — K. R., Draškovec

...Gospi od brze pomoći, bl. Leopoldu i i svim svetim za sretnu operaciju sina, unukov uspjeh u školi i za mir u kući. — Štefica Vodopija

...na velikoj primljenoj milosti. — Štefanija Grđan, Varaždin

...sv. Josipu, bl. Leopoldu i biskupu Langu što mi se muž sretno vratio iz bolnice. — Marija Holmik-Jeremić, Beograd

...i sv. Anti za nađenu stvar. — Srednjoškolka Ana, Osijek

...i sv. Anti na primljenim milostima. — N. N., Dubrovnik

...i Gospi Lurdskoj za zdravlje i za sve primljene milosti. — Jelena Hrastić, Zagreb

...sv. Anti, sv. Franji i sv. Nikoli Taveliću za sve primljene milosti. — G. P., Vareš

...sv. Ivanu Krstitelju, sv. Jakovu i sv. Antunu što su mi pomogli u teškoj bolesti. — Jakov Puljak, Topoline

...i sv. Antunu što su mi unučad ozdravila. — Eva Grgić, Otok

...sv. Ivanu Krstitelju, bl. Leopoldu i bl. Ozani za zdravlje. — Ankica Antunović, Strizivojna

...Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Antunu na primljenim milostima. — Milka Levačić, Trebarjevo

...za ozdravljenje mojih najbližih. — K. V., Slavonija

...presv. Trojstvu, Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu za sretnu operaciju brata i za kćerkino zaposlenje. — K. Š., Slav. Brod

...sv. Josipu, sv. Antunu i bl. Leopoldu na svim primljenim milostima u cijelom mom životu. — Zahvalna Podravka

...Gospi od brze pomoći i sv. Josipu što su mi pomogli u teškoj bolesti. Alojz Šolić, Cerovac

...sv. Josipu i sv. Antunu za sretan porod moje kćerke i snahe. — Baka S. M., Novi Marof

...Gospi od brze pomoći za sve primljene milosti. — Željka Ivanišević, Donji Lipovac

...sv. Josipu, sv. Alojziju i svima svetima za primljene milosti u životu. — K. Mažić, Palančani

...za sve primljene milosti kroz 71 godinu moga života. — Ana Kuvačić, Gata

...bl. Leopoldu i m. Klaudiji za poboljšanje zdravlja, za duševnu snagu i što su mi se djeca sretno vratila s puta. — D. S., Varaždin

...Anđelu čuvaru, bl. Leopoldu i Petru Barbariću na uslišanim molitvama. — obitelj Marković

...presv. Trojstvu, Gospi od brze pomoći i sv. Anti za uspjeh u školi i za namještenje moje unučadi. — Marija B., Piškorevci

...i Gospi od brze pomoći za zdravlje — A. S.

...Gospi od brze pomoći i sv. Anti uz preporuku za mir i sreću. — Jedna obitelj i slijepa djevojka

...Gospi od brze pomoći i sv. Anti za sretno završeno školovanje i zaposlenje sina i kćeri. — P. A., Oriovac

...Ivanu XXIII i Pavlu VI na svim primljenim milostima. — Fanika Korneluti, Donja Dobra

...i dr. Ivanu Merzu za hrabrost pred operaciju. — Franjo

...i bl. Leopoldu »za ozdravljenje kravice i malog sineka Đurice« za zdravlje i za mnoge milosti. — Ana Belec, Zelina

...sv. Ivanu Krstitelju i sv. Antunu na uslišanim molbama i primljenim darovima. — Marija Vidović, Rodoč

...svima svetima i Ivanu Merzu za primljene milosti. — Zdravko, Zagreb

...sv. Josipu, sv. Anti i sv. Nikoli Taveliću na svima primljenim milostima. — Jozo Franjkić, Vijaka

...Majci Božjoj Bistričkoj i bl. Leopoldu za sve primljene milosti u obitelji. — K. O., Sesvete

...na ozdravljenju i na svim milostima. — Jela Mićić, Ulice

...sv. Judi Tadeju, čudotvorcu bl. Šarbelu i svim svojim zaštitnicima za zdravlje. — Jozija Bauer, Sotin

...i dr Ivanu Merzu za primljenu milost i utjehu uz preporuku za moju djecu. — Starica iz mjesta kod Zadra

...presv. Trojstvu i Gospi od brze pomoći za zdravlje, uspjeh i sretno putovanje mojih. — Ana Vučerić, Staro Petrovo Selo

...sv. Antunu, sv. maloj Tereziji i Ivanu Merzu za velike milosti. — Jelka Lulić

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

razmišljajmo uz bibliju

Uređuje: PERO BULAT

Isusova skupina

U danima javnoga Isusova djelovanja, mase — osobito u Galileji — neprestano se kreću. Sad bučne, sad iznenadne, sad površne i promjenljive u svojim oduševljenjima.

No u tom bezimenom mnoštvu počinju se prilično brzo pojavljivati neki ljudi, koji stalno prate Učitelja. Kad je Krist u Kafarnaumu u govoru o vjeri u euharistiju izgovorio tvrde riječi, mnogi od tih »učenika« okrenuše mu leđa, odoše i napustiše ga. Toj grupi pripadali su i Josip iz Arimateje i Nikodem. Držali su se u sjeni, da ne bi nepromišljeno izložili svoj društveni položaj.

Lukino Evanđelje spominje sedamdesetak učenika kojima Isus daje pojedinačne naputke i povjerava im neke zadatke misionarenja. Oni u planu dragog Pavlova liječnika (Luke) možda naslućuju općenitost apostolskog poslanja.

Evanđelja spominju također i neka »zvanja« — kao ona Simona Petra, Andrije, Jakova, Ivana i Mateja.

Kad je mnoštvo, gladno čudesa, a ne toliko riječi života vječnoga, opsjedalo Njega, kojega nitko nije mogao uloviti u riječi; i kad je trebalo pobrinuti se za budućnost Božjega kraljevstva, Isus se uspne na goru blizu Kafarnauma i tu se čitavu noć zadrža u karakterističnoj osobnoj molitvi.

Nakon toga pozove k sebi dvanaest ljudi, »one koje je htio« i njima reče: »Niste vi izabrali Mene, nego sam Ja vas izabrao.« Ni ona četvorica koja su prije pozvana, ni onih drugih osam nisu imali na pameti da se potpuno predadu Isusu. Nijedan od njih nije ničim zaslužio takav privilegij.

Svi su bili manje-više u tim godinama gdje se lako ne zaboravlja prošlost i ne prihvaćaju avanture. Svaki je već imao svoje zanimanje, posao, obitelj, životno iskustvo, ustanovljeno vlastito mišljenje. Isusov poziv, zov, postupak bijaše prodor u dušu i njihov život. Slično kao što je u Bibliji Bog izabrao proroke: čudesno i iznenadno.

DVANAESTORICA

Isus želi dvanaestoricu da budu s Njim. Prema židovskom običaju učenici su morali živjeti zajedno s učiteljem da bi mogli polako upijati njegovu nauku, ne samo teoretski po njegovim poukama, nego i praktično gledajući učitelja kako se vlada u pojedinim konkretnim slučajevima u svagdašnjem životu. Tako su mogli svakog časa prodrijeti u tajne osobe i nauke učitelja. Svojim izborom, dakle, Isus je htio jasno formirati — osobno, sam — određenu grupu da im mogne povjeriti, predati svoju nauku i nastavak svojeg djela.

I njihov je broj i te kako značajan: dvanaest — koliko bijaše patrijarha, poglavica dvanaest plemena, od kojih se sastojao starozavjetni Narod Božji. Kristova dvanaestorica zaista su trebala biti izvor, početo, početak novog »Božjeg Izraela«, kojemu će oni biti suci na sudnjem danu.

Evanđelista Marko kaže da je također Isus »učinio«, tj. poslao da budu, ustanovio Dvanaestoricu, kao što je u Starom Zavjetu rečeno da Bog »učini« Mojsija posrednikom Saveza, vođom, zakonodavcem Izraela i Arona vrhovnim svećenikom. Biti »učinjen« od Gospodina znači dugovati sve Njemu, prijeći u Njegov posjed i svojinu, postati instrument Njegovih planova, posvetiti se višim djelima, koja nadmašuju ljudske mogućnosti.

DANAŠNJI RIBAR NA TIBERIJADSKOM JEZERU. ODIJELO, OPREMA I BARKA VRLO SE MALO RAZLIKUJU OD SVEGA ONOGA, KAKO JE BILO U ISUSOVO VRIJEME.

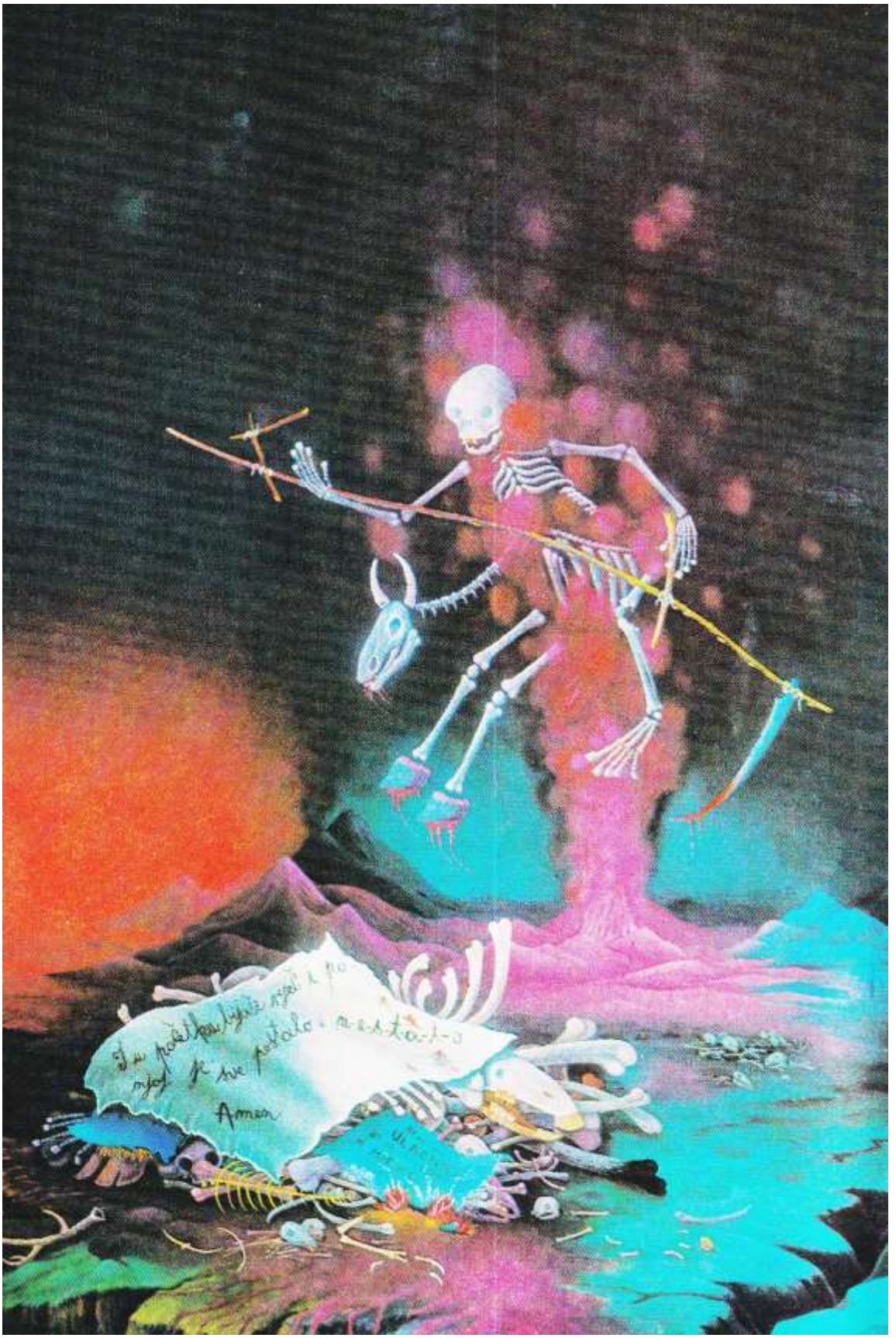

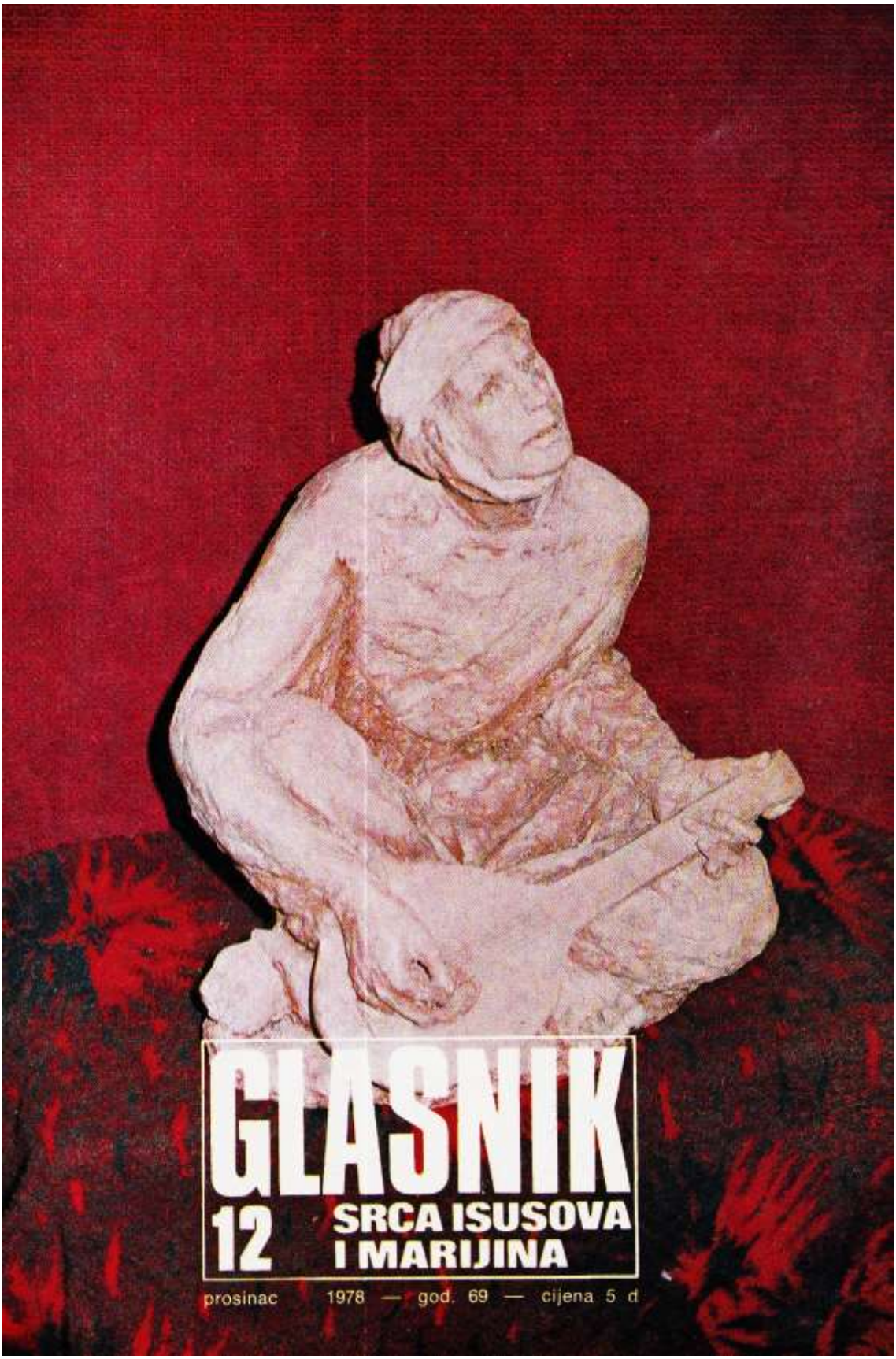

GLASNIK

12 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

prosinac 1978 — god. 69 — cijena 5 d

Naslovna strana:

PASTIR, KAO STAROZAVJETNI PROROK, VAPIJE ZA MESIJOM
(Rad: Prof. Lojzika Ulman)

Na zadnjoj strani:

DJECA NESTRPLJIVO ČEKAJU, KADA ĆE MOĆI KITITI BOR U SVOME DOMU
(Snimio: Ivan Knafeljc)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. - Odgovorni urednik Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka na više dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Blizu je već Gospodin

O dođi, Spase naroda! Zablistaj Sine Djevičin,
Da svijet se čitav zadivi rođenju Bogočovjeka.

Bez čovjekova udjela po snazi Duha Svetoga
Riječ, evo, tijelom postade, i krilo Djeve procvate.

Gle zanije čista Djevica i Djevom vazda ostade.
U krilo Bog joj silazi i krilo hram joj postaje.

Iziđi Goste božanski, ko kralj iz svoje palače,
Ko Div u dvije naravi i kreni hitro na put svoj.

Ti, Sine jednak Ocu svom, obuci tijelo čovječje
I slabost tjela našega opasuj snagom božanskom.

Gle, već se sjaje jaslice od blista Svjetla vječnoga.
To svjetlo nema zalaza i našoj vjeri stalno sja.

Nek bude, Kriste Kralju blag, sa Ocem, tebi slava sva
Ko Tješitelju Presvetom i sad i u sve vjekove.

Crkveni himar

uredníkova riječ

Kroz dva mjeseca Crkva je dvaput prešla iz žalosti u radost.

Ta dva oprečna raspoloženja tresla su srcima ne samo mnoštva Rimljana, koji su u zadnje vrijeme sve češće hrlili na Trg sv. Petra, nego su potresale i dušama stotina milijuna kršćana raspršenih širom svijeta.

Umro je papa Ivan Pavao Prvi pošto je 33 dana upravljao Crkvom. Sada već imamo novoga papu Ivana Pavla Drugog.

Providnost nam je spremila veliko iznenađenje. I zbog prebrzog odlaska zavoljenoga i nasmijanoga pape Albina Lucianija, a zatim što je, protiv svakog očekivanja, u konklavu, poslije osam glasovanja, izabran za papu jedan Netalijan: Poljak Karol Wojtyla, nadbiskup Krakova.

Izvanredan događaj, koji se nije zbio od izbora Hadrijana II. godine 1522! Osim toga, novi papa pripada Crkvi jedne istočne zemlje. Izabirući njega, kardinali su izrazili povjerenje tom 58-godišnjaku, koji je bio u središtu najvažnijih događaja sredine ovoga stoljeća.

Kao i njegovi prethodnici, i on je protrnuo kad mu je povjereno ovo preteško breme. Kako da ne razumijemo taj strah? Crkva i svijet, u punom previranju, ispituju tjeskobno nesigurne horizonte. Što će biti sutra? Koji su danas najvažniji zadaci?

Ali novi papa, kao i njegovi prethodnici, računa na posebnu Božju milost svoga zvanja i poslanja. I zato nastupa smjelo, mirno i odvažno.

Razumije se da ti događaji žalosti i radosti Crkve ispunjaju većinu slika i sadržaja ovoga broja GLASNIKA, koji nas želi sve odgojiti za to da s Crkvom živimo, osjećamo, žalostimo se i veselimo.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 69. PROSINAC 1978. BR. 12

SADRŽAJ

ZA LJUDSKU PRAVICU, M. Ž. — 400
PO MOLITVI ZADOVOLJNA ZAJEDNICA, Marija — — — 401
HVALA NA PISMU — — — 402
KAKO SU PROROCI VIDJELI BOŽIĆ?, B. — — — — — 404
TAKO SU TOPLE BILE NJEGOVE RUKE, D. C. — — — — — 406
NAJNOVIJA OTKRIĆA O SVETOM PLATNU, Ž. Brzić — — — 408
STOPAMA IVANA MERZA U RIM . . . , I. Matanović — — 409
PLANETARNI PROBLEMI TRAŽE PLANETARNU ZAUZETOST, Ž. B. 410
MUNJEVITI ZALAZAK PAPE IVANA PAVLA I., P. B. — — — 412
ZBOGOM! — SRETNO! — — 414
KAKAV JE SUSRET TVOG DJETETA S BOGOM?, I. Fuček — 416
NOVA GENERACIJA, M. S. — 418
PAPA IVAN PAVAO II., PRIJATELJ HRVATA — — — — 420
MJESNE CRKVE I MISIJE, J. A. 422
UPOZNAJMO SIROMAHE! M. T. 423
UMRO JE BRAT UDOVČ, A. G. 424
TO JE PRAVI JESU ASHRAM, I. Stakor — — — — — 425
PROSLAVILI SMO MAJČIN DAN, S. Mužić — — — — — 426
AFRIČKE MASKE, S. Novotny — 427
NOVE KNJIGE — — — — 428
ZAHVALNICE — — — — 429
PREMA BETLEHEMU, P. Bulat — 430

nakana apostolata molitve

DA BI SE LJUDSKA PRAVA POŠTIVALA NE SAMO U JAVNIM IZJAVAMA VEĆ I U DJELIMA

Za ljudsku pravicu

Ova nakana, prije svega, izriče ono što traži i želi cijeli svijet. Osim toga, 10. prosinca 1978. minut će 30 godina otkako je generalna skupština Ujedinjenih naroda proglasila zajedničku izjavu o ljudskim pravima. Ta izjava, kako je rekao Pavao VI. u poslanici prigodom 25. godišnjice Ujedinjenih naroda (1970), »jedna je od najslavnijih stranica ove ustanove.«

Već to da je ona bila prihvaćena znači da su odbačena suprotna mišljenja. Nikada se više neće moći bez sramote širiti prezrivi pojmovi o čovjeku.

Ali svi mi znamo kako je dug put od načelnog prihvaćanja te zamisli do njezina ostvarenja. Dovoljno je pregledati, recimo, dnevne čaopise zadnjih godina i upravo ćemo se prestrašiti zbog nesmiljenih kršenja ljudskih prava. Nažalost, to ne čine samo pojedinci, nego također vlade i cijele državne zajednice. Još uvijek prevladava u svijetu nacionalni ili ideološki rasizam koji zapostavlja cijele skupine ljudi zbog obojene kože ili zbog drukčijeg porijekla, jezika, političkog uvjerenja, vjere ...

Koliko li se samo danas u svijetu onemogućuje ljudsko slobodno odlučivanje; koliko se krnji sloboda vjere i savjesti; onemogućuje izmjena znanja i informacija; koliko mučenja po zatvorima, uništavanja političkih protivnika ...

Ne smijemo ovdje zaboraviti i nerođene. Jer začeti ljudski životi često danas nemaju nikakvih prava.

Javno mišljenje našeg vremena za neke od tih krivica vrlo je osjetljivo i na njih veoma oštro reagira. Za druge pak mnogo ne mari, kao da nisu zabranjene, zaboravljajući što je dobro ili zlo.

Zbog toga je potrebno naći rješenja. Treba mnogo razmišljati, ali treba i probuditi svijest mnogima da ljudska prava budu u cjelini poštivana i priznata.

I ovdje ne možemo bez Isusa Krista. On je došao spasiti čovjeka u njegovoj cjelini. Koliko ostvarimo čovjekova prava, ostvarit ćemo samo ono što je Krist zacrtao i zamislio. Ostvarit ćemo samo koliko nam bude On pomogao.

M. Ž.

naša obitelj moli

Advenat je najprikladnije vrijeme za obiteljsku molitvu koja će nas spremiti za vesele božićne dane. Neka nam ovaj živi primjer zajedničke molitve posluži kao putokaz...

Po molitvi zadovoljna zajednica

Skromna je to zajednica: desetak osoba prilično različite starosti, jer u njoj se nalaze i majka i kćerka. Sastajemo se svakih četrnaest dana na jedan sat zajedničke molitve. To traje već dvije godine.

Kod prvih sastanaka počeli smo razmišljati o tekstovima svete Mise slijedeće nedjelje.

Kako smo naišli na jedan izvadak iz Djela apostolskih, pomislili smo da bi bilo možda korisno bolje upoznati braću prvih kršćanskih vremena.

Počeli smo, dakle, ustrajno obrađivati Djela apostolska: svaki od prisutnih pročitao bi već unaprijed određeno poglavlje iz svoje Biblije. Kad smo se našli zajedno, poslije molitve Duhu Svetom, svaki je rekao ono što ga se najviše dojmilo u tom tekstu. Ako bismo došli do nekih pitanja na koja nismo sami znali odgovoriti, upitali bismo kasnije kojeg svećenika.

Događa se da govorimo i o drugim stvarima — polazeći od Svetog pisma, tj. o onima koje se tiču više nas osobno, podjeljujući svoje vlastite brige ili radosti. Ukratko: molitva je postala veza koja je iz nas stvorila jednu malu i zadovoljnu zajednicu.

PAPA LUCIANI POTEKAO JE IZ JEDNOSTAVNE OBITELJI U KOJOJ JE MAJKA PODRŽAVALA ZAJEDNIČKU MOLITVU U OBITELJI I PO NJOJ ONEMOGUĆILA NEGATIVNI UTJECAJ MATERIJALISTIČKE OKOLICE NA MLADOGA ALBINA.

Poslije tih izmjena misli svršavamo redovito s izričitom molitvom. Primjenjujemo u njoj ono što smo čuli i čitali na naš svakodnevni život. Često ovaj ili onaj predlaže i svoje posebne nakane da se za njih skupno pomolimo.

Doskora ćemo završiti čitanjem Djela apostolskih. Ne ma sumnje da ćemo nakon toga početi s čitanjem Evanđelja, jer je šteta da Evanđelje poznajemo samo po onim isječcima koje slušamo prigodom nedjeljne liturgije riječi.

Htjeli bismo moliti još više... a diskutirati manje, ali nismo za to još sposobni. Bilo što bilo, mi vjerujemo u tajanstvenu snagu molitve i mi znamo da svaki moli prema svojim mogućnostima i prema talentima koje je primio.

Marija

hvala na pismu

SKUPINA VJERNIKA NAŠIH HRVATSKIH PEČALBARA U ULMU NAKON NEDJELJNE SVETE MISE. TAKO ZAJEDNIČKA MOLITVA POSTAJE PRILIKA ZA REDOVITI SUSRET S POZNATIM I PRIJATELJIMA.

Oče Uredniče!

Zaželjeli ste da u Glasniku opišem naš misijski život ovdje u Njemačkoj, u gradu Ulmu i okolici.

Rekli ste mi da Vam opišem dva dana u tjednu.

Uzmimo jednu subotu i nedjelju.

SUBOTA. U 9 sati potrebno je da budemo u uredu, bar jedan od nas dvojice: o. König ili ja. Ured je u istoj zgradi gdje nam je i stan. Tokom cijele godine, a osobito prvih pet mjeseci neprestano nam dolaze Hrvati, Srbi, Mađari, Šiptari, želeći da im pomognemo: da im prevedemo njihove potvrde iz domovine da, na primjer, redovito šalju i koliko novaca šalju svojima iz Njemačke, da bi im se tako ovdje smanjio porez; da im pomognemo u traženju stana; da im budemo neslužbeni tumači kod liječnika, u uredu . . .; da spasavamo naše ljude u raznim situacijama: prigodom sudara, ako su uvjereni da im je dan otkaz bez njihove krivnje . . .

Tako je to dopodne. U jedan sat popodne imam vjeronauk ovdje u Ulmu. Djece je upisano preko 20, no na vjeronauku bude ih polovica, pa i manje. Istina, ta djeca pohađaju vjeronauk u njemačkoj školi, no koliko vidim, ne razumiju oni toga baš puno pa im je potrebna naša pomoć, osobito prigodom priprave za prvu svetu pričest. Uz to neka djeca jedva govore hrvatski pa kad vidim da ne razumiju što im govorim, onda to prevodim na njemački.

Nakon vjeronauka moram se spremiti za svetu Misu, koju imam u gradiću Laichingenu, udaljenom od Ulma 40 km. Gradić se nalazi na visini od 700 m. Divan je ondje zrak, no i snijega bude zimi bar do koljena, i to dosta dugo. Misu slavimo u župskoj crkvi posvećenoj Blaženoj Dj. Mariji. Krasna je to, moderna crkva. No naših ljudi ondje nema puno, pa ih je tako te subote bilo 15. Pjevali smo, molili, slušali su pažljivo propovijed, neki su se ispovjedali, a mali ministranti, rodom iz Bosne, radosno su ministrirali. Te subote imali smo i dva krštenja djece.

Nakon misnog slavlja u tome gradiću moram žuriti da stignem u grad Laupheim, udaljen na jug 60 km. Ondje sam obećao vjernicima prikazivati igrani film iz Isusova života. Kad je to bilo gotovo, sjeo sam u auto i natrag 25 km kući. Možda će netko pitati: »Zašto Misa subotom?« Nas dvojica trebamo u 7 gradova i gradića nedjeljom imati svete Mise. Kako je to vremenski nemoguće, obojica imamo po jednu Misu za naše vjernike subotom, a nedjeljom jedan ima tri, drugi dvije svete Mise. U tom slučaju te subotnje Mise vrijede ljudima kao nedjeljne.

NEDJELJA. Kad ustanemo i obavimo svoje molitve, moramo misliti da spremimo nešto jela: to nam je doručak i ručak; naime nedjeljom prije 6 s. navečer jedva da nešto uspijemo pojesti.

U 9 sati moram krenuti u grad Biberach, udaljen kojih 40 km prema jugozapadu. Ondje dolazi lijepa skupina od 40 — 50 vjernika. Cijele godine držimo misno slavlje u njemačkoj župskoj dvorani, dok se crkva ne popravi. Zanimljivo je da na tu Misu svaki put dolazi po nekoliko Nijemaca i Njemica pa za njih na njemačkom jeziku imamo čitanje, a koji put im o. Kõnig kaže i koju riječ na njemačkom. Nakon Mise je vjeronauk za 7 — 8 djece. I tu, kao i drugdje, djeca se međusobno bolje sporazumijevaju na njemačkom nego na hrvatskom jeziku; i tu treba opisati po koji naš izraz ili ga reći na njemačkom jeziku da bi ga djeca razumjela.

Kad predvidim da će trebati održati pouku za zaručnike, onda vjeronauk bude prije Mise pa treba iz Ulma krenuti u 8 sati ujutro.

Nakon Mise i vjeronauka treba požuriti u grad Laupheim, koji se nalazi na pol puta između Ulma i Biberacha. Misu imamo u divnoj modernoj crkvi sestara štajlovske kongregacije. Sestre se brinu za starce u vlastitom novom staračkom domu. Tu je skupina naših ljudi, misnih posjetitelja od kojih 50 osoba. Vjeronauk u Laupheimu imam petkom. Tu propovijed ne smije biti duga, jer me čeka treća Misa u 14,15 s. u Ehingenu, udaljenom od Laupheima 19 km. Cesta vodi kroz polje i kroz nekoliko sela, preko Dunava, koji je ondje širok samo tridesetak metara.

U Ehingenu obično već vjernici čekaju pred velikom Gospinom crkvom. Tu je ljudi iz svih naših krajeva, no ima ih dosta koji se ne misle vratiti u staru domovinu, premda neki od njih vrlo malo znaju njemački. Oni zapravo pripadaju njemačkoj župi no nešto ih vuče da čuju »domaću riječ« i da zapjevaju pjesme što su ih u domovini pjevali. Neki od njih žele da im se i djeca krste na hrvatskom jeziku.

U Ulmu je najveća skupina od svih 7 gradova za koje imamo pastoralnu brigu. Te nedjelje bilo je 200 osoba na Misi. Crkva je usred grada, nekoć samostanska crkva, na otoku između dva rukava rječice Blau, blizu željezničkog kolodvora, a pred crkvom je lijep prostor za skupljanje vjernika.

Moramo točno početi i točno svršiti, jer nakon naše Mise je talijanska, dok Mađari imaju Misu u 3 sata popodne u »maloj« crkvi. Nakon svete Mise dobar dio vjernika dolazi u naš »Hrvatski centar«, gdje sjede uz čašicu, šale se i smiju, ali se znaju i stužiti, kad se sjete svojih u domovini. No onda se opet sjete da je zapravo dio domovine i ovdje, jer se čuje samo naša riječ, samo naša pjesma i naša šala.

O. ADAM KRSTI NAŠEG NOVOGA ČLANA SVETE CRKVE U NJEMAČKOJ.

POZDRAV OCU U TUDINI

Ne znam koliko o. Gabrić u Bengaliji prevali godišnje kilometara. Ja sam kroz godinu dana prešao — samo službeno — više od 17.000 km. Sve to automl Nije mi se ispunila želja da odem kao misionar — za mladih dana — u Bengaliju, odnosno u Zambiju, pa sam, evo, pod stare dane, u svojoj 60. godini života dospio da misionarim naše ljude oko obala Dunava. Hvala Gospodinu i na tome! A vi, dragi vjernici u domovini, molite i za nas misionare i za naše ljude da ostanemo uvijek Božji, da sretno prijeđemo na obale vječnosti, u vječnu domovinu.

Adam Periškić

TAKO SU PROROCI VIDJELI - BOŽIĆ

Zašto tajanstveni zakoni proročanskog gledanja u vrijeme ne bi bili slični zakonima gledanja u daljinu?

Drugim riječima: prorok koji je živio prije mnogo stoljeća od jednog događaja ne »vidi« ga tako kao prorok koji je bliži događaju.

Ali, ako pođemo od svjedoka koji je vrlo udaljen i napredujemo iz razdoblja u razdoblje, sve bliže prema samom događaju, otkrit ćemo vrlo zanimljive pojedinosti.

Najznačajnije je ovo da je svaki prorok promatrao tokom svojih viđenja uvijek isti događaj. Bio je to Božić, dolazak Mesije na zemlju.

Kad bismo mi više čitali Bibliju, pronašli bismo kako se najavljivanje Isusova rođenja produbljuje sve jasnijim izrazima koliko se više približujemo slavnoj betlehemskoj noći.

Počnimo s prorokom IZAIJOM:

»Narod koji je u tmini hodio
svjetlost vidje veliku;
one što mrku zemlju
obitavahu
svjetlost jarka obasja . . .
Jer dijete nam se rodilo,
sina dobismo;
na plećima mu je vlast. Ime
mu je:
Otac vječni, Knez
mironosni.« (Iz 9 — 1,5)

DANIJEL drugi nadahnuti pisac, opisao je proročanstvo puno svjetla kako je ogranulo u svetoj božićnoj noći:

»Gledah u noćnim viđenjima
i gle na oblacima
nebeskim dolazi
kao Sin čovječji.
On se približi Pradavnome,
i dovedu ga k njemu.
Njemu bi predana vlast, čast
i kraljevstvo,
da mu služe svi narodi,
plemena
i jezici.
Vlast njegova vlast je
vječna
i nikada neće proći
Kraljevstvo njegovo neće
propasti.« (Dan 7 — 13,14)

MIHEJA, već bliži Isusovu rođenju, označuje i mjesto rođenja u jednom od svojih proroštava:

A ti, Betleheme Efrato,
najmanji među knežestvima
Judinim,
Iz tebe će mi izaći
onaj koji će vladati
Izraelom;
njegov je iskon od davnina,
od vječnih vremena.«
(Mih 5-1)

Prorok SEFANIJA je pjesnik. I on najavljuje Isusovo rođenje ovim zanosnim riječima iz kojih izbija cijeli Stari zavjet:

»Ne boj se, Sione,
neka ti ne klonu ruke!
Jahve Bog tvoj, u sredini je
tvojoj,
silni spasitelj!
On će se radovati tebi pun
veselja,
obnovit će ti svoju ljubav
kliktat će nad tobom radosno
kao u dan svečani.«
Sef 3-16, 18)

Napokon, posljednje potresno proročanstvo Isusova Preteče Ivana Krstitelja, najvećeg od svih proroka, daje točan pečat tim viđenjima:

»Ja vas krstim vodom u
znak obraćenja,
ali onaj koji dolazi poslije
mene jači je od mene.
Ja nisam dostojan skinuti mu
obuću.
On će vas krstiti Duhom
Svetim i ognjem.« (Mt 3-11)

Sigurno je jedno: tokom stoljeća su ljudi nadahnuti posebnim darom s neba vidjeli više ili manje točno divan događaj — rođenje Božjega Sina u Betlehemu i pripravljali čovječanstvo za Njegov dolazak.

Svaki je Advent, u nekom smislu, Stari zavjet. I u svakom Adventu dobro je posegnuti, osobito u obiteljima, za tim svetim tekstovima koji će nas spremiti na najbolji način za Božićne blagdane.

B.

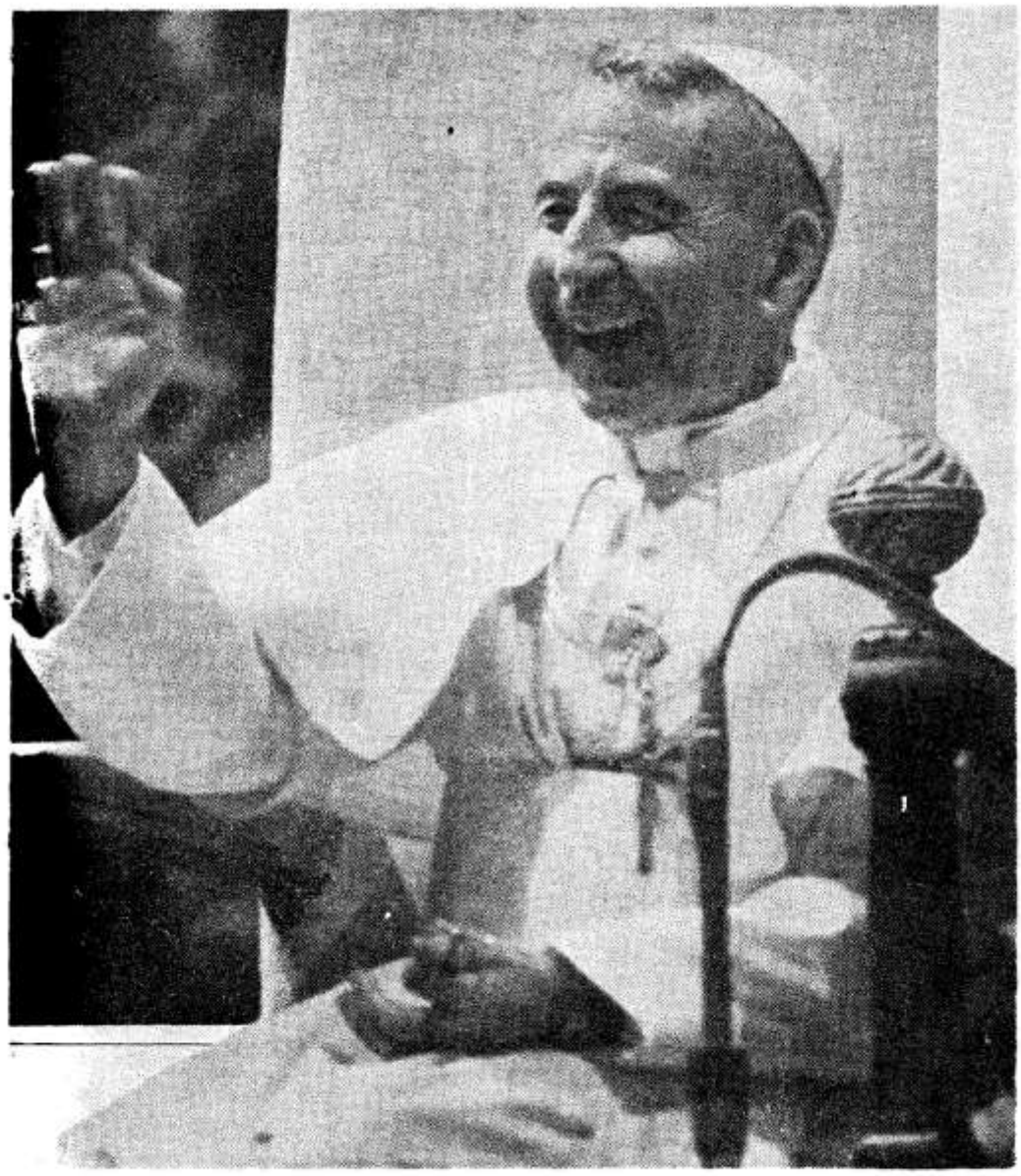

PAPA IVAN PAVAO PRVI, U SVOM KRATKOM PONTIFIKATU OD 33 DANA, POSTAO JE PROROK VJERE, UFANJA I LJUBAVI PREMA BLAGOJ PROVIDNOSTI, KOJA I DANAŠNJU GENERACIJU ČOVJEČANSTVA VOLI I SPREMA JOJ NOVI BOŽIĆ.

Najnovija otkrića o svetom platnu

ARHITEKT CLINO CASTELLI PROMATRA UZBUĐEN ISUSOV LIK KOGA JE DOBIO NA MALOM EKRANU U BOJAMA. TREBALO MU JE SVEGA 10 SATI DA JE PRED NJIM »USKRSNUO« TRAŽENI LIK.

Sveto platno u kojem je bilo umotano Kristovo tijelo za vrijeme ukopa ne prestaje uzbuđivati znanstveni svijet. Prilikom ovogodišnjeg izlaganja u Turinu na čašćenje i poklon hodočasnicima računa se da su ga obišla više od dva milijuna ljudi. U mjesecu listopadu održan je i simpozij sindonologije — nauke, koja se bavi proučavanjem Svetog platna (prema grčkoj riječi »sindon«, što znači platno).

Nije tome davno da je švicarski stručnjak za mikrotragove prof. Max Frei obradovao kršćanski svijet izvanrednim pronalaskom kojim je otkrio na Svetom platnu sitne tragove peluda baš onih biljaka koje su rasle u Isusovo vrijeme u Palestini, kao i ostatke drugih biljaka onih zemalja kuda je Sveto platno prolazilo u svom dramatičnom povijesnom hodu.

A sada je talijanski arhitekt Clino Castelli izveo jedinstveni pothvat, kad je prvi puta u Istraživačkom centru boje u Milanu pomoću elektronskih uređaja dobio na ekranu portret u bojama izmrcvarenog, iskrvavljenog i ubijenog čovjeka, za kojeg se najozbiljnije predmnijeva da je autentičan Kristov lik.

Arhitekt Castelli ubraja se među najpoznatije stručnjake za radove takve vrste. Nedavno mu je uspjelo da u boji izrazi lik slavne Gioconde, koju je naslikao Leonardo da Vinci. On veli da ni sam ne zna kako je došao na pomisao da pokuša odgonetnuti lik čovjeka čiji se obrisi nalaze na Sindonu kao na fotografskom negativu.

Castelli se poslužio starom fotografijom G. Enria iz godine 1931. Aparatom zvanim Graficolor (samo dva primjerka takve vrste postoje u Evropi) mogu se proizvesti za bilo kakav crtež ili fotografiju svi mogući tonovi i nijanse boja. Trebalo mu je svega 10 sati da je pred njime iskrsnuo traženi lik. Proces se odvijao na slijedeći način. Stavio je u aparat fotografiju lika koju je u crno-bijeloj tehnici izradio Enrie. Pomoću tzv. kontrolora počeo je elektronskim putem birati boje i tonove, oslanjajući se na spoznaje koje je imao studirajući Sindon. I učenjak javno priznaje da je bio silno iznenađen i uzbuđen, premda se ne smatra vjernikom, kad je pred sobom na ekranu ugledao izmučeno Isusovo lice.

Dobivena fotografija u boji sigurno je još jedan veoma važan korak u istraživanju Svetog platna i u razjašnjenju njegove misterioznosti. No učenjak misli da se tim postignutim rezultatom nisu riješili svi problemi oko Sindona. Ako crkvene vlasti pruže mogućnost daljnjeg istraživanja metodom Grafikolora, doći će se do takvih dostignuća koja će daleko nadmašiti sva dosadašnja istraživanja. Dobit ćemo uskoro u boji sliku kompletnog platna, što će izvanredno mnogo pomoći internacionalnoj komisiji koja se bavi njegovim proučavanjem.

Žarko Brzić

1873 - 1973

IVAN MERZ

Stopama Ivana Merza u Rim...

(NA GORNJOJ SLICI): NAKON SUMORNIH I KIŠNIH DANA, KOJI SU PRATILI SPROVOD PAPE IVANA PAVLA PRVOGA, MLADI IZ ZAGREBA UHVATILI SU PRILIKU DA SE SLIKAJU PRED BAZILIKOM SV. PETRA, KOJU JE DR MERZ TAKO VOLIO ...

Skupina mladih, okupljenih iz različitih strana naše domovine, htjela je na poseban način obilježiti 50. obljetnicu smrti dra Ivana Merza, apostola mladeži. To posebno obilježje bilo je studentsko hodočašće u Rim pod vodstvom isusovca Bože Nagyja.

I ja sam se priključio tome hodočašću. Radost i nestrpljenje obuzimalo je srce svih nas u želji da što prije dospijemo do Vječnog grada, u kome živi Petar u osobi Kristova namjesnika na zemlji.

Ali naša radost je trajala kratko vrijeme. Sve nas je naš dragi papa, mogli bismo reći, prevario. Iznenada, kada se nitko nije nadao, nestao je s pozornice ovozemnog života i otišao k Ocu.

— Što sada? pitali smo se. — Pape nema, hoćemo li u Rim?

— Zašto da ne idemo? Mrtvi papa reći će nam puno toga kao da je živ.

Idemo vidjeti našeg mrtvog prijatelja, koji nas je baš na dan svojeg pokopa trebao primiti u posebnu audijenciju. Idemo ga vidjeti i pozdraviti u njegovoj crkvi, odakle je bio započeo naučavati i odakle je bio već otisnuo ladicu Crkve na pučinu, ali samo za 33 dana. Ladica se morala vratiti u luku bez kormilara, jer joj je baš kormilar umro.

Toga kormilara našli smo jednostavno obučena u crveno misničko ruho s bijelom mitrom na glavi na odru u veličansvenoj bazilici sv. Petra... Uz taj odar čovjek bi mogao ostati satima, ali smo morali misliti i na ostalu braću koja su strpljivo čekala da dođu na red pred bazilikom na kiši, koja je onih dana u Rimu neprestano padala, kao da je i nebo žalilo za tim čovjekom.

Svi mi koji smo prolazili pored odra željeli smo reći našem pastiru, učitelju i svećeniku posljednji zbogom. Željeli smo svi vidjeti još jednom onaj blagi papin smiješak, koji je osvojio mase ljudi u tako kratkom vremenu, i kršćana i nekršćana.

Mjesto ulaznica za audijenciju dobili smo ulaznice za Trg sv. Petra da možemo prisustvovati Misi zadušnici, pod predsjedanjem naših ćilih staraca kardinala, koji su za ovaj tužni događaj došli iz cijeloga svijeta — za papu, papu nade, papu osmjeha, papu iznenađenja ...

Ilija Matanović

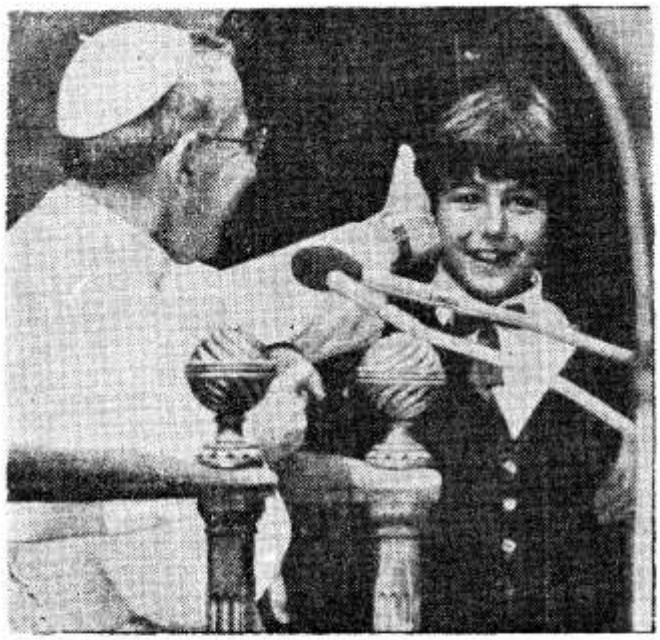

Danijel Bravo, desetgodišnjak, opisuje razgovor koji je vodio Papa Luciani s njim 27. rujna za vrijeme posljednje javne audiencije. Poglavar Crkve ga je pozvao k sebi da bi mu »pomogao« objasniti tisućama prisutnih osoba neophodnost napredovanja u ljubavi prema Bogu.

TAKO SU TOPLE BILE NJEGOVE RUKE

Srijeda, 27. rujna, dvanaest sati. U velikoj dvorani Aula del Nervi Kristov namjesnik Ivan Pavao I. ponovio je Isusov poziv govoreći:

— Neka dođe k meni jedan dječak iz osnovne škole »Anđeli čuvari« da pomogne Papi.

Nastalo je talasanje između tridesetorice učenika, brzo savjetovanje časnih sestara koje su dovele tu djecu. Zatim je otrgnut jedan dječak, besprijekoran kao figura u svojoj školskoj uniformi, došao je pred podij i nastojao ga obići. Dvije jake ruke pomogle su mu da prijeđe na drugu stranu. I evo Danijela Bravo pred Papom i pred mikrofonima.

Pisac članka našao se pored Danijela odmah nakon susreta s Papom, zatim i nekoliko sati nakon Papine smrti, pa ponovo s njim ispred Papina odra.

— Hoćemo li se ponovo prisjetiti kako je prošao tvoj susret s Ivanom Pavlom I.?

— Nisam to očekivao, kao što nisam očekivao strašnu vijest koja me tjera u plač. Nalazio sam se u dvorani za audijenciju s drugovima i drugaricama iz V. razreda osnovne, kada je Papa rekao da mu dovedu jednog dječaka iz škole. Časna sestra je poslala mene jer sam imao uniformu u savršenom redu. Bio sam veoma uzbuđen...

— O čemu ste razgovarali Papa i ti? Pokušaj se sjetiti!

— Najprije me upitao kako se zovem, u koji razred idem. Zatim me je upitao da li bih radije ostao u petom razredu ili bih išao u prvi srednje. A ja...

— Odgovorio si mu da bi radije ostao u petom! Znaš li da si doveo Papu u neudomicu? Njegov se razgovor odnosio na neophodnost čovjeka da uvijek ide naprijed, a ti si mu rekao da bi radije volio ostati u petom ...

— Rekao sam mu istinu. Ne sviđa mi se misliti da ću iduću godinu morati ostaviti svoju učiteljicu i svoje drugove. Već sam ih zavolio...

U stvari Danijel je razumio smisao razgovora Ivana Pavla I., ali više je volio biti iskren nego diplomat i reći Papi ono što je u sebi osjećao.

— Tako si Papi rekao istinu. A on?

— Učinio je »uh« kao da bi rekao: Ma, gledaj ti ovoga maloga! Zatim je objasnio kako se on kao dječak razlikovao od mene, jer je jedva čekao da dođe u peti razred kad bi položio četvrti i tako dalje.

— Što si osjetio odmah nakon susreta s Papom? Nije uobičajeno da jedan poglavar zove jednog dječačića k sebi...

— Sada kao da imam tu unutra čavao. Nije pravedno da umre takav čovjek. Ali... Da, smatram se još uvijek sretnim što sam ga upoznao, što smo govorili iz takve blizine, što me je držao za ruku. Da sam mogao i zamisliti...

— Sigurno si pratio 26. kolovoza i slijedećih dana na TV-programu izbor toga Pape i njegovu svečanu Misu?

— Da! Nisam propustio nijednu emisiju. Dapače, bilo bi mi drago da sam primio njegov prvi blagoslov. No, kako me nitko nije mogao pratiti na trg Sv. Petra, gledao sam sve preko televizije...

— Da su ti tada rekli da će za mjesec dana Papa govoriti s tobom...

— Ne bih vjerovao, sigurno. Isto tako ne bih vjerovao da

PAPA ALBINO LUCIANI SVOJIM NEPOSREDNIM NAČINOM DOBROGA ČOVJEKA OSVOJIO JE KRŠĆANSKI PUK. VJERNICI IZ BELLUNA, TJ. IZ BISKUPIJE U KOJOJ SE RODIO, VESELE SE S PAPOM KOJI JE OSTAO JEDAN OD NJIH.

— I što si rekao na radiju?

— Moje dojmove o Papi. Bože moj, čudno je govoriti sada tako kad njega više nema... Rekao sam da je simpatičan, da voli djecu, da ću sada uvijek činiti ono što je on tražio...

— Danijele, jesi li već primio prvu pričest?

— Još ne. Pripremam se na vjeronauku. U svibnju slijedeće godine primit ću prvu pričest. I... prikazat ću je za dušu jadnog Pape.

su mi rekli da će nas tako brzo napustiti...

Ostavimo Danijela s njegovim uspomenama i zaputimo se u duhu prema grobu Ivana Pavla I., koji se nalazi vrlo blizu groba Pavla VI. i Ivana XXIII. Sigurno će se Danijel više puta približiti njegovu grobu. Neće više zadržavati suze. Sjetit će se njegove dobrostivosti, smiješka i prošaputati ono što je govorio nakon susreta s Ivanom Pavlom I:

— Tako su tople bile njegove ruke! Tako tople...

D. C.

piše: ŽARKO BRZIĆ

Planetarni problemi traže planetarnu zauzetost

»Veliki problemi svijeta ne mogu se riješiti nego suradnjom svih. Planetarni problemi zahtijevaju planetarnu zauzetost kao i potporu Crkve, koja se, s Evanđeljem u ruci, očituje vještakom čovječnosti«.

Ivan Pavao I.

PAPINSKA SLUŽBA JE BILA PREVELIK TERET ZA NJEGOVO SRCE.

MLADI SU DOSLJEDNI

Pokojni Papa Ivan Pavao I., dok je još bio patrijarha u Veneciji, napisao je knjigu pod naslovom »Illustrissimi«. Sastoji se od brojnih pisama koja je u svojoj mašti uputio slavnim i svetim ličnostima. Talijanski časopis »Oggi« nedavno je objavio neka pisma, koja su izvanredno zanimljiva. Evo odlomka iz pisma svetom Bonaventuri:

— Veleučeni sveče! I u Vaše vrijeme mladi su željeli da se odijele od prošlosti i da se povode za novim idejama. No danas oni ili, bolje, mnogi od njih, propovijedaju prekid s prošlošću, odbacujući u cjelini društvo, obitelj, brak, školu, moral i religiju . . .

Mladi s doktoratom ili s diplomom ne nalaze odgovarajuća radna mjesta i broj zaposlenih intelektualaca brojčano će veoma porasti slijedećih godina. Društvo nije znalo predvidjeti tu tešku nepriliku i mladi okrivljuju društvo . . .

Ljudi misle da su religiozni jer idu u crkvu, a žele živjeti izvan Crkve kao i mnogi drugi, uz razne manje ili veće lukavosti, nepravde, grijehe protiv ljubavi bez ikakva skanjivanja. Mladi, koji, naprotiv, žele biti dosljedni, neće takav život. No nailaze na nedosljednosti, istinske ili prividne, u samoj Crkvi, te odbacuju i nju. I kako je ipak potrebno nešto ispovijedati, pristaju uz loše pomodne ideologije i grčevit kult seksa, koji je izvrnuta religija pod imenom »seksualnog ili erotskog oslobođenja«.

SMISAO ČOVJEKOVIH PATNJA

Profesor Viktor Frankl, poznat u svijetu kao osnivač logoterapije, u svojoj knjizi »Zašto se niste ubili?«, koja je postala bestseler, govori iz vlastitog iskustva da se i u paklu koncentracionog logora može živjeti i trpjeti kao čovjek.

— Dostojevski je jednom rekao: »Jednoga se bojim — da ne budem dostojan svojih patnji.«

Način kojim čovjek prihvaća svoju neotklonjivu sudbinu i sve patnje što ih ona sa sobom donosi, način koji uzima na leđa »svoj križ«, pruža mu mnoge mogućnosti, pa i u najtežim okolnostima i do zadnjeg daha, da svome životu dade dublji smisao.

Prema tome je li tko hrabar, dostojan i nesebičan, ili pak, u oštroj borbi za samoodržavanje, zaboravlja na svoju čovječnost te se srozava na životnjsku razinu,

na što je podsjetila psihologija logoraša: prema tome je čovjek ostvario ili upropastio čudoredne mogućnosti svoje mučne situacije i svoje teške sudbine i prema tome on jest ili nije »svoje patnje dostojan . . .«

SVEMIRCI O NAMA

U zanimljivoj knjizi »Drama u svemiru«, koju napisaše mladi astronomi sa zvjezdarnice u Zagrebu, iskrsava pred čitaocima originalna vizija, u kojoj stanovnici dalekih svemirskih svjetova promatraju naše pokoljenje na Zemlji. Preko televizijskog ekrana profesor tumači studentima što se u našem stoljeću zbivalo na ovoj planeti:

— Na ekranu sada gledate prizor koji se odigrava u nekoj velikoj dvorani tada najvećeg grada na svijetu, New Yorka. Vidite li tu golemu masu svijeta? Masa je, po svemu sudeći, veoma uzbuđena. Što se to događa? Tamo u sredini, na povišenom podiju, ograđenom nekakvim konopcima, poskakuju dva krupna dvonošca i mašu rukama jedan prema drugome . . . Eto, sad ih vidite izbliže. Oni imaju na rukama velike rukavice i udaraju šakama, koliko god samo koji snažnije može, jedan drugoga u nos, u oči, u trbuh. Oba su već oblivena krvlju . . . Masa, to je očito, veoma uživa u tom prizoru, pogotovo kad neki od tih džentlmena jače odalami svog partnera u nos ili trbuh. Evo, sad je upravo jedan od njih snažnom orangutanskom snagom užasno tresnuo svog partnera u bradu i izbio mu čeljust. Masa divlje urla: bravo, bravo! Famozno, Joe! Masa razdragana od oduševljenja, diže Joa na ramena i nosi ga po dvorani . . . Sve novine svijeta pune su slika takvih »heroja«, dok ćete rijetko naći sliku nekog filozofa, pedagoga ili učenjaka koji je dao svijetu korisno otkriće ili učinio neko humano djelo . . .

POSLJEDNJI POZDRAV ALBINA LUCIANI-a

OČENAŠ STJEPANA RADIĆA

Prilikom 50-obljetnice smrti tog velikog borca za socijalna i nacionalna prava hrvatskog naroda za vrijeme zadušnice u zagrebačkoj katedrali nadbiskup Kuharić održao je govor, u kojem je citirao odlomak iz Radićevih »Uzničkih uspomena«. Na sam Badnjak Radić u zatvoru razgovara s jednim provalnikom i ubojicom.

— Jeste li ikad čuli da ljudi mole Očenaš?

— Čuo sam, a nekad sam ga u zadruzi i molio.

DOBILI SMO NOVOG ZAGOVORNIKA U NEBU . . .

— Hoćete li čuti »Očenaš?

I tada mu Radić izrecitira molitvu Gospodnju.

— Prijatelju, neću vas pitati, jeste li orobili poreznu blagajnu, to sad nije važna stvar, nego vas još jedanput pitam: vjerujete li vi u Boga i dušu?

— Ne znam što bih vam kazao. Čini mi se da vjerujem, ali mi nešto govori da ne bi bilo toliko zla oko mene i u meni da ima Boga.

— Čujte me malo — odgovara mu Radić. Baš to zlo o kom govorite i koje je prava naša nesreća, samo je u nama samima. Ali je u nama i naša sreća, i to u našoj duši i u našem veselom srcu, a nije na carskom prijestolju, niti je u Americi. A čujte još i ovo: nijedan čovjek nije dosta dobar — dobar je samo Bog, a isto tako nije nijedan previše zao — zao je samo đavao. I da su na vašoj duši svi zločini svijeta, oprostit će vam ih dobri Bog u onaj čas kad ih iz sve duše požalite i kad čvrsto odlučite da ih više nećete počiniti. Bog nije kao istražni sudac koji ne vidi u vašu dušu, a kome nije stalo kakva je vaša duša i što će od vas biti . . .

PRVI POZDRAV. VATIKANSKI GRAD, NEDJELJA 27. KOLOVOZA. NOVI PAPA IVAN PAVAO PRVI DIJELI SVOJ PRVI NEDJELJNI BLAGOSLOV MNOSTVU KOJE SE SKUPILO NA TRGU SV. PETRA. VJERNICI SU SE NAUČILI DA GA VIDE UVIJEK TAKVOGA: NASMIJAN, OČINSKI I DOBROSTIV!

Munjevit zalazak Pape Ivana Pavla I.

Zašto je jedan Papa — u kojem su svi gledali idealnog pastira kršćanskog puka i koji je davao i primao samo dokaze ljubavi i povjerenja — morao ostaviti svoj puk i tako brzo otići u vječnost? Zašto?

Tražimo odgovor za ono što se čini nemogućim i što pomućuje srce i osjećaje ne samo onih koji vjeruju nego i onih koji su daleko od Boga.

Kršćanska se zajednica pripremala na temeljitu obnovu pod vodstvom onog, koji je od prvog trenutka razotkrio iznimna svojstva blagog učitelja i čvrstog vođe. Ipak, u noći nemirne rimske jeseni, Providnost je pozvala k sebi čovjeka koji je donosio nadu i smiješak.

Papa Ivan Pavao I., za čiju je jednostavnost i samo ime bilo zvučno nije trebao strogih opomena koje su stoljećima pratile slavljeničke obrede kad je jedan čovjek stupao na prijestolje Vrhovnog svećenika. Podsjećao se u tim obredima svaki Papa da je čovjek prah, a Namjesnik Kristov veći prah od praha.

U njegovim razgovorima, povjerenjima publici, koja je obavljao s toliko iskrenosti i otvorenosti srca, jedna je vrlina očito odskakivala: poniznost. U 33 dana stotinu puta je rekao odraslima i djeci da nije bio dostojan tako velike časti i čudio se što je izabran za Kristova namjesnika, vjerujući da treba pomoć ostalih da bi se održao i nastavio Božje djelo.

Ne bijaše to uzmicanje, bilo je to bojažljivo treperenje

jedne iskrene duše. No bila je to ipak i najbolja pretpostavka za njegovanje auktoriteta, koji se ne sastoji u zapovijedanju i nadmoćnosti, nego u poniznoj službi. I ta lekcija čitavom aparatu Crkve, lekcija kad je govorio o potrebnoj disciplini među njezinim službenicima, neće proći bez odjeka u budućnosti.

Zašto je nestao iz naše sredine čovjek koji nas je tako brzo osvojio i koji je toliko mnogo obećavao i koji nam je bio toliko potreban? Čemu munjeviti zalazak na jednom nebu, koje je dugo vremena moglo biti obasjano?

Sama ljudska pamet ne može shvatiti problem, ako se ne uzme u obzir čitava stvarnost i Božja i ljudska. Nitko ne može izbjeći zakonu neshvatljivih dubina Božje providnosti. Smrt kuca jednakim batom na vrata moćnog i nejakog. Kolike obitelji još u početku dožive neočekivani nestanak glave obitelji? Koliki sinovi još u nježnoj dobi oplakuju svoje majke? Kakvih li potresnih patnji u bolničkim krevetima?

Život je u toj sferi ispunjen tajnom svete Božje volje.

Ponizno je priznajmo i poklonimo se pred Njom.

P. B.

»Čujem da se o svećeniku govori kako je izgubio svoj identitet. To ne stoji. Ne gubimo vrijeme pitajući tko smo, nego živimo s primjerom Krista pred očima, čisto, siromašno i poslušno...

Najteži mi je bio trenutak kad se na Koncilu diskutiralo o vjerskoj slobodi. Godinama smo navikli braniti prava istine i naviještati da zabluda nema nikakvih prava, da osim katolicizma nijedna religija ne može ozbiljno zahtijevati vjersku slobodu. Ostaviti to mišljenje koje sam i sam naučavao, stajalo me dugog proučavanja.«

Ivan Pavao I.

POSLJEDNJI POZDRAV. UPORNA KIŠA PRALA JE LIJES IVANA PAVLA I. NA TRGU SV. PETRA ZA VRIJEME SPROVODNIH CEREMONIJA. NJEGOV PONTIFIKAT JEDAN JE OD NAJKRAĆIH U POVIJESTI PAPINSTVA. SVETI OTAC JE UMRO U NOĆI 28. RUJNA OD SRČANOG UDARA. TEK SUTRADAN UJUTRO OTKRIO JE MRTVOG PAPU JEDAN OD NJEGOVIH TAJNIKA IRAC JOHN MAGEE.

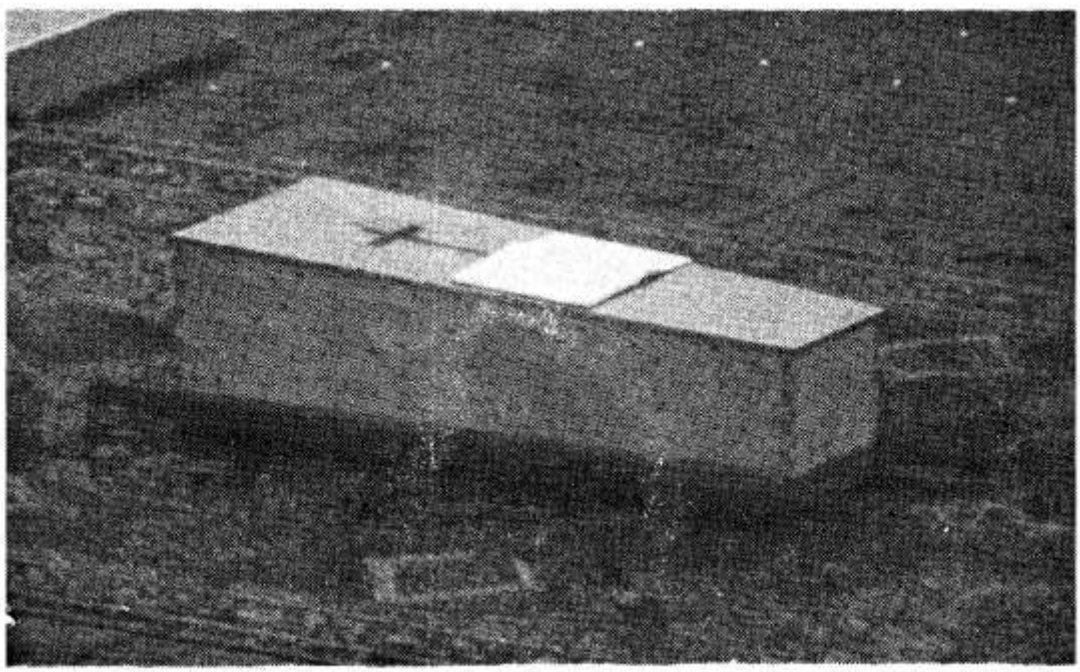

ZBOGOM!

Posljednji hvala žive, putujuće Crkve, papi Ivanu Pavlu Prvome bio je na trgu sv. Petra u Rimu, tri puta ponovljeni aplauz, dok su ga nosioci uzimali na svoja ramena i upućivali se prema kriptama, gdje su sahranjeni njegovi tjelesni ostaci pokraj Pavla VI. i Ivana XXIII.

Taj veličanstveni doživljaj dirnuo je svakoga čovjeka u srce.

Tu se još više osjetila ona djetinja povezanost svih nas prisutnih. Nije bitan jezik, nije bitna narodna pripadnost, nije bitna boja kože: svi smo bili jedno.

Taj aplauz je izazvao suze. Suze zbog prebrzo izgubljenog Oca i Učitelja, zbog izgubljena čovjeka koji je sve nas razumio i sa svima nama htio razgovarati, a s druge strane — taj aplauz je sve prisutne poticao na radost, na život, na pjesmu, na poletnost da žarimo svoju vjeru u svakom trenutku svoga bića.

Tu radost i taj smješak, koji bismo trebali drugima pokazati, sam je papa Albino Luciani svima nama pokazao.

Takvog raspoloženja i tako učvršćene, zajednički doživljene vjere razišli smo se u sumrak s Trga svetoga Petra u srijedu 4. listopada. Takvi smo otišli sa sprovoda pape koji nas je prerano ostavio, ali koji je i mrtav svima nama govorio. Uvjeren sam da će on mnogo toga reći Crkvi u njezinoj budućnosti.

Zbogom Veliki Svećeniče, koji si u kratko vrijeme uspio svojim smiješkom raspiamsati novu vjeru, ufanje i ljubav — Crkvi i Svijetu! I. M.

SRETNO!

Papa Karol Wojtyla, premda je iz Poljske, vrlo dobro poznaje svijet, a napose Francusku, USA, Kanadu, Italiju i Njemačku, kamo je putovao skupa s kardinalom Višinskim.

Njegova međunarodna «dimenzija» pojačana je različitim sastancima Koncila i Biskupskih sinoda kod kojih je vrlo aktivno učestvovao. Od 1971. godine član je Vijeća generalnog tajništva Biskupske sinode.

Svi koji ga poznaju tvrde da je čovjek velike duhovne koncentracije.

Ali ovaj intelektualac zaljubljen je u planine. Kad je postao nadbiskup Krakova, jednoga dana je, prolazeći s torbom na leđima kroz Karpate, izgubio orijentaciju. Zamolio je nekog brđanina da mu pokaže put. Da ga malo udobrovolji, rekao mu je na rastanku:

— Znate, ja sam nadbiskup Krakova!

A seljak mu je, misleći da se ovaj s njime šali: odvratio vrlo duhovito:

— Znate, a ja sam papa!

Prije nekoliko mjeseci našla se skupina stranaca u Poljskoj. Susreli su se i s krakovskim nadbiskupom. Izlazeći iz Poljske, rekoše svojim prijateljima Poljacima za kardinala Wojtylu:

— Bio bi odličan Papa!

— Šutite! Nikome toga ne govorite! Mi ga i previše trebamo ovdje ...

Bog ga je ipak «uzeo» Poljacima i stavio na svijećnjak cijeloj Crkvi i čitavom čovječanstvu. Uvjereni smo da je Duh Sveti učinio — odličan potez. P. B.

Imam troje sitne djece. Učim ih molitvi, ali ne mole rado. Mamim ih obećanjima, prijetnjama. Nekad ih i zastrašim »Bogo će te kazniti!« Time se služim da ih umirim ili odvratim od neke dječje mane. Tako su i nas odgajali, ali osjećam da ipak ne radim dobro.

Nažalost, nemam dosta vremena za njih. Vidim da njihov vjerski život ne napreduje usporedno s njihovim općenitim razvitkom. Kako da radim?

Marijana

Kakav je susret tvog djeteta s Bogom?

Piše: IVAN FUČEK

U vašem pitanju u dječjoj molitvi, dječjem susretu s Bogom nazrijeva se živa potreba da se i kao obitelj zajedno nađete pred Bogom.

Svaki roditelj koji svoje dijete želi dovesti Bogu i vjerski ga odgojiti, prije svega, treba da ga od malih nogu nauči ispravno moliti. Kao što s djecom razgovarate, igrate se, smijete se, plačete, jedete i odmarate se, tako treba da se s njima i pred Bogom nađete zajedno. Statistike pokazuju da razmjerno visok postotak roditelja, osobito majki, i danas moli sa svojom djecom. Veću djecu više zanemarujemo, nažalost.

No jesu li te molitve dobro sastavljene da budu razumljive djeci? Uvode li u pravi razgovor s Bogom? Stvaraju li istinski susret s Bogom? A dijete treba tako uvoditi u susret s Bogom da odmalena doživi radost u potrebi doći Bogu i sve mu reći kao što kaže mami ili tati. Valja paziti da molitve budu prilagođene dječjoj dobi, da budu pravo dječje. Ako dijete razumije što moli, kao što razumije ono što kaže mami ili tati, onda će ga to privući i oduševiti. Nerazumljiva ili teška molitva ne privlači djecu.

Važno je, stoga, da dijete oblikuje i izriče molitvu samo. Osobito će majke, jer odlično poznaju dušu svoga djeteta, pronaći ono što dotičnog trenutka dijete najviše obuzima: to će biti predmet molitve. Dnevni doživljaji, iskustva, neka posebna okolnost, liturgijska godina sa svojim blagdanima jesu građa da se roditelji s djecom zahvale Bogu i da ga mole za pomoć i blagoslov. Molitve napisane po molitvenicima manje će biti prikladne da dijete uvedu u pravi razgovor s Bogom, a bolje će tome poslužiti mali napor da dijete samo izreče molitvu kao u razgovoru s mamom ili tatom. Samo će mu roditelji [illegible] s velikom [illegible]ošću. Tada neće [illegible]ati na molitvu djecu mamiti obećanjima, a pogotovo ne prijetnjama.

Drugo je u vašem pitanju teže prirode. Nekad ih zastrašim, kažete »Bogo će te kazniti!« Kažete da se tim »odgojnim sredstvom« služite i u drugim prigodama. To je loše. Bog tako djeci postaje strašilo. To znači pružiti im neispravnu predodžbu o Bogu. A Bog nije strašilo, samo neki »promatrač« koji pomno vreba i bilježi dječje nestašluke i pogreške, koji samo kažnjava, koji je tužan pa se ne zna s ljudima lijepo radovati, niti razumije živahnost jednog djeteta. Takav Bog djecu neće privući. On će djeci biti dalek, težak, strog.

A naš Bog E ndel a kako nam ga Krist G spodin prikazuje kod evand lista Luke u tri usporedbe (o izgubljenoj ovci, izgubljenoj drahmi i izgubljenom sinu — Lk 15) nije li Bog dobrote i ljubavi, praštanja i razumijevanja? Bog nam je blizak i uvijek spreman pomoći. Djeca treba da s roditeljima to osjete i da se od srca raduju što pripadaju tom dobrom Bogu, koji ih rado ima, koji im je najbolji prijatelj, dobri Otac, koji sudjeluje u svim njihovim brigama, radostima i žalostima.

K ispravnoj predodžbi Boga spada, napokon, da roditelji djeci prikažu Boga velikog, posve drukčijeg nego smo mi ljudi, s kojim mi ne možemo raspolagati (manipulirati) kako hoćemo. On je gospodar života i smrti. On nam se dariva u ljubavi predobra Oca. Ali on može i uskratiti svoj dar ako mi ne odgovaramo dozivanjem samih sebe. Dijete pomalo stječe iskustvo o bolesti, trpljenju, grijehu, smrti. Sve te stvarnosti roditelji treba da nauče dijete gledati Božjim očima; to su postaje u čovjekovoj izgradnji, stepenice prema Bogu.

U tom smislu mogu roditelji s djecom zajedno moliti, na primjer: »Dobri Bože, naša je baka preminula. Zbog toga smo vrlo žalosni. Stalno na nju mslimo, jer smo je jako voljeli. Tebi je također bila draga. Molimo Te, nemoj je zaboraviti. Amen.« Ili ovako: »Bože, naš susjed Andrija je opet danas pijan. Tukao je ženu. Ti si čovjeku dao grožđe i ono je dobro. Ti si darovao vino čovjeku. Ono nam je veoma korisno. Oprosti susjedu Andriji što Tvoj dar zlorabi. Utješi njegovu ženu i djecu. Neka on postane drugi. A nama daj da uvijek dobro koristimo dar vina i sve ostale Tvoje darove. Amen.«

Malo veće dijete valja postupno i brižno uvoditi i u molitve koje se nalaze u molitveniku. Prije svega to vrijedi za velike kršćanske molitve, koje će školskom djetetu trebati posve približiti: Očenaš, Zdravomariju, Slava Ocu, Vjerovanje, Djelo vjere, ufanja i ljubavi. Čin skrušenja itd. Ni roditelji ni vjeroučitelji ne bi smjeli tražiti samo da djeca iste molitve nauče napamet. Mnogo je važnije i odgojnije pružati iste molitve rečenicu po rečenicu s tumačenjem, uvježbavati te molitve postupno i upućivati ih da dobro razumiju njihov sadržaj.

Tužite se da nemate dosta vremena za djecu u svrhu njihova vjerskog odgoja. Opažate da »njihov vjerski život ne napreduje usporedno s njihovim općenitim razvitkom«. To je zaista šteta. Uz ovo što sam rekao o upućivanju djece u jedan zdrav način njihove osobne molitve, ovdje bih naglasio još posebno zajedničku molitvu svih članova obitelji. Neka bude vama i vašem mužu časna zadaća da kao roditelji sastavite čitav popis nakana i želja što ćete s djecom u molitvi zajednički iznositi Gospodinu. Kad god je trenutak da se sva obitelj intenzivnije nađe, valja zajedno moliti. To je najprikladnije uvečer, posebno uoči blagdana, nedjeljom, na same blagdane, kad obitelj nešto slavi, kad je naročito radosna ili žalosna . . .

A da zajednička molitva bude uvijek svježa, roditelji se neka brinu za njenu zgodnu promjenu. I najljepša stvar gubi na svome sjaju ako se danomice ponavlja. Zato valja dnevno mijenjati. Liturgija je prebogata i uvijek donosi nešto novo; molitve Crkve, pjesme, nedjeljna i blagdanska misna čitanja već uoči dotičnog dana obitelj može lijepo proraditi u zajedničkoj molitvi. Pokazalo se veoma uspješnim kad se veća djeca kao zadužena brinu zajedno s roditeljima za oblikovanje obiteljske molitve. Ona to čine radosno.

Važno je još napomenuti da razgovor s Bogom uspijeva samo u ozračju sabranosti i tišine. Tada se isključi radio i televizija, svaki posao i stvori se atmosfera sabranosti i šutnje pred Bogom. Takva se obiteljska molitva prilagođuje starijoj djeci, a u popisu svojih nakana ima dnevne događaje, siromaštvo, bijedu, glad, potrebe Crkve, naroda. . . Ako se tako postupa, tada nema opasnosti jednoličnosti i dosade u molitvi, a vjerski razvitak djece sigurno će ići u korak s njihovim »općenitim razvitkom«.

Izašao je DŽEPNI KALENDAR za 1979. god. Cijena je 5 d. uz običajni popust od 10% za one koji naruče preko 10 primjeraka, tako da je stvarna cijena 4 i pol d. Koji su do sada redovito primali kalendarić, njima će biti osiguran uobičajeni broj primjeraka, a ostali neka se požure s narudžbom na adresu: Stjepan Dilber — 41001 Zagreb — pp 699.

nova generacija

Uređuje: M. STARČEVIĆ

Ličanin

Jesmo li mi Hrvati sposobni održati svoje odluke i obećanja?

Pokojni o. Milan Pavelić, rođeni Ličanin, češće je pripovijedao što se dogodilo u jednoj župi naše Like.

— Sve se miče, sve se komeša: veliko je božićno ispovijedanje u župi. Došli su i susjedni plovani (župnici) te je svaki našao neki kutak gdje ispovijeda. Pred jednoga kleknu postariji Ličanin. Istresao svoju torbu, i, kao da je sve rekao što je imao reći, ušutio.

Svećenik pita još ovo i ono, važno i nevažno i čeka — hoće li se čovjek sjetiti još i onoga što je po svoj prilici zaboravio ... Ali čovjek odgovara, pridometne po još koji grešćić, ali »onomu« ni traga. Onda će svećenik: A jesi li beštima (psovao)? No naš će čovo onako ko sjekirom odsječeno: »Pa lani sam ti rekao da više neću.«

Može li se? Očito da se može. Samo treba ozbiljno htjeti. A onda će i Bog pomoći. Veli Sveto pismo: »Onomu koji hoće i čini što može, ni Bog neće uskratiti svoje pomoći«.

Apostolat

— Znate li da već evo četvrtu nedjelju uzimam crkveni časopis? — pričala je oduševljena jedna gospođa, koja je inače samo neredovito dolazila u crkvu. Ona je uvijek prolazila pokraj stolića na kojemu se nalazi vjerska štampa, nezainteresirano, dok se nije dogodilo — evo da ispričam:

Gospođa je bila na odmoru u jednom mjestu gdje joj se inače izvanredno svidjelo, samo ju je katkada, unatoč krasnom sunčanom danu spopadala neka dosada. Na to se potužila i susjedi kod stola. Ova odmah slijedeći dan dođe s novim brojem vjerskih novina, utisnu joj u ruku s riječima: — Za svaku zgodu dobro!

Dama je pročitala list od A do Ž, u prvom redu zato što joj je bilo dosadno, a onda zato što joj se probudio interes, kako sama reče.

Često puta se i mnogo govori i piše o apostolatu. Ovo što je nepoznata čitateljica na odmoru učinila svojoj susjedi tako jednostavno i prirodno, sigurno je lijep čin apostolata, na koji smo svi čitatelji »Glasnika« pozvani.

NOVI PAPA WOJTYLA ULAZI U KONKLAVE.

SUSRET IVANA PAVLA PRVOGA S BUDUĆIM IVANOM PAVLOM DRUGIM.

Heroj

Čitava je Sardinija, pa i Italija, bila uzbuđena u travnju i slijedećih mjeseci ove godine.

U Olbiju na Sardiniji kidnapirali su razbojnici malog Maura Carassale, dječaka od jedanaest godina. Oni su zapravo ugrabili i zarobili njegova starijeg brata Enrika. No videći to mladi brat Mauro, ponudi se razbojnicima i zamoli ih:

— Uzmite mene, moj brat je bolestan!

Oni prihvatiše prijedlog i odvedoše malog Maura. Roditeljima su poslali veliku ucjenu — pet milijuna lira.

Roditelji su bili mali trgovci i nisu mogli smoći toliku svotu. Poslali su jedan dio od zatraženoga. No otmičari su bili neumoljivi, još su strojnicom ranili posrednika. Maura su pustili istom kad su dobili čitavu svotu — pet milijuna lira. Svima je odlanulo.

Sam je Papa Pavao VI. u nedjeljnom nagovoru 25. lipnja upravio svoje riječi malom, nedužnom, ali junačkom zatvoreniku:

Može li se?

Kao roman se čita povijest misija u Indiji, napose u Maduri, što si ih vodili oci isusovci. Bili su to junaci, a neki od njih su pravi divovi, kako piše abbé Dubois. Slavni oci De Nobili, Beschi, Bouchet i drugi . . .

»Za 'sitnice' što nikad nisu jeli mesa, svježih jaja ili ribe, što su živjeli u kolibama pokrivenim slamom, bez kreveta, bez stolica i pokućstva, što za blagovanje nisu imali ni stola ni žlice ni noža ni viljuške — za sve to nisu oni nimalo marili« — tako piše K. J. Campbell.

Tako su se oni trudili, mučili i znojili godinama, decenijima, sav svoj život.

Pa sigurno nas zanima je li bilo i kakav je bio plod od tih žrtava i tih muka? — Da, bilo je! Dah nam staje, kada to čitamo. Da ne govorimo o čudnovatom životu oca De Nobilija, spomenimo samo to da je o. Bouchet pokrstio 20.000 ljudi, brinuo se za 30 crkava, da je u jednoj godini imao 100.000 ispovijedi.

DVOJICA STUPOVA CRKVE U POLJSKOJ: KARDINALI WOJTYLA I VIŠINSKI.

Ljubav?

Ja ću prepričati njezinu priču.

— Jedva sam imala 16 godina kad sam se susrela i upoznala s njime. Bio je tri godine stariji od mene. Iz susjedna sela. I otada smo se često vidjeli. Čekao bi me pred školom. Poslije je i dolazio k nama.

Poznanstvo? Brzo nastade prijateljstvo. A onda i ljubav. Velika ljubav — tako sam mislila. Potpuno uzajamno povjerenje. A onda i — poljupci . . . Mislili smo da smo najsretnija bića na svijetu.

To je potrajalo dobre dvije godine.

Počeli smo razgovarati o budućem vjenčanju. Naši odnosi su postali intimniji . . I — odjednom sam osjetila da sam trudna. Jedva sam čekala čas da mu to saopćim.

A on, kad je čuo, poče na mene vikati, okrene se i — ode. Ode zauvijek . . . Strašno mi je bilo. Kako se vratiti roditeljima? Očaj me hvatao.

Dvaput sam se probudila u bolnici — iza neuspjeha pokušaja samoubojstva . . . Ljubila sam svoj mali stvor pod srcem. No rodilo se prije vremena i umrlo.

To je prvi dio njezine priče: ljubav s upitnikom?

PRVI SUSRET S VJERNICIMA NA TRGU SV. PETRA U RIMU.

Ljubav!

Pročitajmo i drugi dio njezine ljubavi: s uskličnikom!

Roditelji su, očito, bili razboriti ljudi, znali su svoje dijete tješiti, putiti, hrabriti. Vodili su je na izlete, hodočašća . . .

— I gle, nastavlja ona, na hodočašću susretnem mladića, kojega sam vidjela i u crkvi. Čitavo vrijeme me je promatrao. Dopali smo se jedno drugome. I evo čuda! Za mjesec dana opet se tamo susretnemo, i to — kod pričesne klupe. Nasmiješlo mi se i pružio mi ruku. To mi je značilo sve. Nakon svete Mise me je počekao i ja sam ga predstavila svojim roditeljima.

Godinu dana kasnije vjenčali smo se. Danas smo sretni roditelji troje djece. Iza petnaest godina voli me kao i na početku, pa i ja njega isto tako. Svake godine na dan našeg upoznavanja idemo opet na hodočašće i skupa se molimo . . . (Iz »Ognjišča«).

PAPA KAROL WOJTYLA MORAO SE KAO MLADIĆ BORITI ZA SVOJ GOLI OPSTANAK: IZGUBIO JE MAJKU KAD JE IMAO DEVET GODINA. UMRO MU JE I BRAT I SESTRA, A OTAC MU JE UMRO PRIJE POČETKA RATA. PO DANU JE RADIO A PO NOĆI STUDIRAO. ON ZNA ŠTO JE ŽIVOT I BORBA ZA KRUH...

PAPA IVAN PAVAO DRUGI, PRIJATELJ HRVATA

Na sam dan ustoličenja novoga pape, tj. 22. listopada, gledao sam od 10 do 13 sati — s vrha Zagrebačke gore — na televiziji veličanstven prizor. Na trgu sv. Petra u Rimu oko 300.000 vjernika, predstavnici od oko sto država, kardinali, biskupi — sve zagrljeno prekrasnim arkadama glasovitoga Berninija i pojavom novoga pape Poljaka, koji je prvi Netalijan nakon 455 godina.

Bit će prilike više govoriti i doznati o novome papi. Sad bismo htjeli istaknuti da je on čovjek koji poznaje Hrvate, cijeni hrvatski narod i nalazi velike sličnosti između svoga poljskog naroda i našega.

Htio je osobno doći na proslavu u Solinu g. 1976., ali zbog velikih i neodgodivih obveza, koje je prije preuzeo, nije mogao biti s nama. No tom prilikom uputio je veoma lijepo pismo, u kojem je Hrvatima čestitao taj naš veliki 1300-godišnji jubilej početka krštavanja i 1000-godišnjicu prvog marijanskog svetišta.

On je tada istaknuo da je pokrštavanje Hrvata teklo mirnim, povijesnim procesom, kao i kod Poljaka. On je našao sličnost između hrvatskog kralja Zvonimira i poljskog velikog kneza Mješka I, te hrvatske kraljice Jelene i poljske velike kneginje Dabrovske: kao što su Zvonimir i Jelena zaslužni za vjeru Hrvata, tako su i knez Mješko i kneginja Dabrovska zaslužni da je vjera na miran način duboko silazila u duše Poljaka i korjenito ih kršćanski oblikovala.

U tom pismu kardinal Wojtyla istaknuo je tri temeljne oznake vjere u Hrvata i Poljaka. To su: pobožnost prema križu, pobožnost prema Majci Božjoj i pobožnost pre-

ma Crkvi s rimskim papom na čelu.

Poljski je narod, kao i naš hrvatski, imao tešku i krvavu povijest baš zato što se borio na život i smrt da bi sačuvao svoj kršćansko-katolički identitet (samosvojstvo) i svoju narodnost. Ta ga je borba stajala strašnih križeva, koje je poljski narod, kao i naš, pridonosio na oltar Crkve i Domovine. Poljaci su zaista idealistički narod. Može im netko zamjeriti, kao i nama, da su previše idealisti i da ne znaju biti realisti, da ne znaju biti konformisti (prilagodljivci). Ali njima to nije u krvi; nije njihov povijesni ni Božji poziv da prave kompromise. Oni su stoga nazvani od papa »predziđe kršćanstva« — upravo kao i naš hrvatski narod.

To su Poljaci i danas. Oni su se, sa svojim herojskim kardinalima Višinskim i Wojtylom na čelu, toliko oblikovali da su zaslužili da se iz njihove sredine izabere vrhovni poglavar Katoličke Crkve, i da je na njegovo ustoličenje došao sam predsjednik Poljske republike Jablonski.

Posebna oznaka vjere Poljaka i Hrvata je i ljubav prema Majci Božjoj. Ona je kraljica Poljske, kraljica Hrvatske, tako nam je pisao sadašnji papa.

Toga se on drži i sada, samo što sada pred sobom ima čitavu Crkvu kao njezin poglavar. On je odmah prve večeri, prigodom prvog svog blagoslova Rimu i svijetu, zazvao Djevicu i Bogorodicu presvetu Mariju sebi u pomoć. Time je pokazao bez straha da će biti ne samo Božji, kristovski, crkveni, nego i Marijin papa. Pokazao nam je da vjera nije samo mozgovna apstrakcija, nego da je vjera i srce: srce jedne majke koja ljubi, ljubi osobito one koji su žalosni, siromašni, bijedni, zapušteni i progonjeni.

Čenstohova je srce Poljske — nju je spomenuo na ustoličenju pred milijardom ljudi. Marija Bistrica treba da bude srce Hrvatske. Ali ista zajednička majka blažena Djevica Marija.

Budimo pažljivi na riječi novog, našeg Pape, i vjerno slijedimo njegovu liniju, koju će nam on otkrivati vođen Duhom Svetim. Obećajmo mu odmah vjernost! Obećajmo odmah da ćemo osjećati s Crkvom, a osobito da ćemo osjećati s njim u njegovim teškoćama i da ćemo ga pomagati svojim molitvama da može biti ono što je rekao na kraju svoga nastupnoga govora — sluga slugu Božjih i da može svima služiti.

CITAV SVIJET SE IZNENADIO KADA JE KARDINAL FELICI PROGLASIO S BALKONA CRKVE SV. PETRA DA SMO DOBILI PAPU KOJI NIJE TALIJAN IZA 455 GODINA, A POGOTOVO STOGA ŠTO SMO DOBILI PAPU IZ JEDNE ISTOČNE ZEMLJE. I ONI KOJI SU DALEKO OD CRKVE DIVE SE SLOBODI I SMIONOSTI KARDINALA, KOJI SU SE, POD VODSTVOM DUHA SVETOGA, ODLUČILI NA TAJ KORAK. PRVI POTEZI NOVOGA PAPE POKAZUJU DA GA JE ITALIJA PRIMILA VIŠE NEGO ODUŠEVLJENO; A SVOJOM SLAVENSKOM TOPLINOM I NEPOSREDNOŠĆU POMALO ĆE PREDOBITI I ONE KOJI SE BOJE POSEBNOG POLJSKOG KATOLICIZMA.

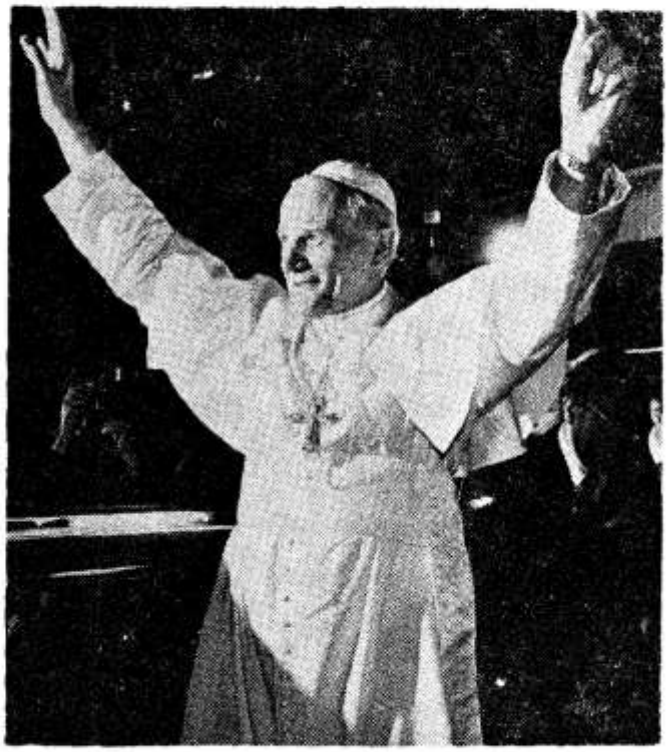

Mjesne Crkve i misije

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Što je neka mjesna Crkva savršenija, to će u njoj biti više pravog misijskog duha. Drugim riječima, nikad neće biti zatvorena sama u sebe, već otvorena prema općoj Crkvi, napose prema svima onima koji još očekuju da im se navijesti Radosna vijest. Primjer otvorenosti jedne mjesne Crkve opisuju nam Djela apostolska. Tu u 13. poglavlju čitamo: »U antiohijskoj Crkvi bilo je proroka i učitelja, i to: Barnaba, Šimun zvani Niger, Lucije Cirenac, Manahen i Savao. Kad su jednom obavljali službu Božju Gospodinu i postili, Duh Sveti reče: Odvojite mi Barnabu i Savla za djelo za koje sam ih odredio! — Tada, pošto su postili i molili, položiše ruke na njih te ih otpustiše.« (Dj 13, 1—3)

Iz Antiohije Pavao s Barnabom polazi na svoje prvo misijsko putovanje, započinjući tako veliku misijsku epopeju, koja će trajati sve do konca vremena. U njoj mora aktivno sudjelovati i svaka mjesna Crkva, bilo ona na razini biskupije, bilo ona u pojedinom narodu.

I naša mjesna Crkva mora biti misijska, mora slati radnike u misijsku žetvu, mora molitvama i žrtvama pomagati rad misionara.

Sigurno je najveća pomoć, ako u misije možemo poslati što više misionara i misionarki. Radosna srca možemo ovaj put javiti svim prijateljima misija da je 17. rujna ove godine otputovao u Zambiju opet jedan naš novi misionar, otac Ivan Gerovac. On nam se odanle javio. Iz tog njegova pisma evo nekoliko redaka.

»... Draga moja subraćo, prije negoli sam otputovao iz vaše sredine obećao sam vam se javiti. Evo me već tjedan dana u Zambiji. 17. rujna krenuli smo br. Ilija Dilber i ja u Zambiju. Dogodilo se da avion nije imao nikakvog zakašnjenja. Štoviše, stigao je 50 minuta ranije, tako da smo stigli prije onih koji su nas trebali dočekati.

Zasad sam određen za Mumbwu. Otac Stanko Rozman bio je tu jedini svećenik na području koje je veliko kao naša zagrebačka nadbiskupija...«

Našem novom misionaru već sada na početku njegova misionarskog rada želimo obilje Božjeg blagoslova. No ujedno želimo da to ne bude naš posljednji misionar, nego da naša mjesna Crkva postane sposobna poslati na misijske njive uvijek nove misionare. Članovi Apostolata molitve, molimo na tu veliku nakanu kroz ovo adventsko i božićno vrijeme. Još velik dio čovječanstva živi u očekivanju Spasitelja, iako je On već davno došao. Poradimo oko toga da dođe i k njima Onaj koji je došao da svima donese pravi život i da ga donese u izobilju.

Nalazeći se pred tolikim potrebama današnjeg svijeta te doživljavajući svoju nemoć kad treba pomoći, sa živom vjerom i poučljivošću osluškujmo poruku velikog misionara svetoga Pavla, što ju je on uputio svome učeniku Timoteju, a preko njega i svima nama: »Tako prije svega, molim da se upravljaju prošnje, molitve, zazivi, zahvaljivanja za sve ljude, za sve koji su na višem položaju, da mognemo provoditi tih i miran život u punoj pobožnosti i dostojanstvu. To je dobro i ugodno pred Bogom, Spasiteljem našim, koji hoće da se svi ljudi spase i dođu do potpune spoznaje istine...« (1 Tim 2 ,1—4)

Apostoli molitve, usvojimo tu poruku i pojedinačno i zajednički, da bismo još više nego do sada živjeli svaki dan sjedinjujući se u molitvi u duhu služenja potrebama čovječanstva.

Josip Antolović

Upoznajmo siromahe!

Majka Terezija mnogo nam je govorila o svome radu među siromasima. No ujedno je i nas pozvala da potražimo siromahe u svojoj okolini. Da nas što više oduševi za taj posao, iznijela nam je dva konkretna primjera iz života i rada svojih sestara. Donosimo ih ovdje kao završetak njezine poruke.

SESTRA HILDA POUČAVA U MARIA POLLIJU SIROMAŠNU DJECU U VJERI. POUKU PRATE I ODRASLI.

»DOVEDITE MI SVEĆENIKA!«

Čujte još jedan primjer, nešto veoma dirljivo. To će puno pomoći i suradnicima i siromasima.

Naše sestre odlaze među takve sromahe, pa im peru rublje, kuhaju, počiste i ostalo. Tako su jednog dana našle čovjeka koji je bio zatvoren u nekoj maloj sobici. Unutra je bilo sve prljavo, upravo strašno. One su sobicu počistile, oprale su i uredile rublje i odijelo. Čovjek nije rekao nijedne riječi. Nakon dva dana rekao je sestrama: »Sestre, vi ste donijele Boga u moj život! Dovedite mi također svećenika!«

Otišle su i dovele su svećenika. I starac se ispovjedio nakon 60 godina. Sutradan je umro.

Tu ujedno vidite kako je veliko svećeničko zvanje. Trebalo je da dođe svećenik i da mu on podijeli Božje oproštenje, Božje milosrđe. Svećenikova ruka, koja je poškropljena Isusovom krvlju, oprostila je grijehe i dušu sjedinila s Bogom.

Taj ponizni rad sestara donio je blagoslov. Božje milosrđe u dušu toga čovjeka. Stoga, molimo se da ne pokvarimo Božje djelo!

Kad naše sestre dođu ovamo, idite s njima k tim ljudima i budite im svjetlo i radost! Onda ćete znati što znači ljubiti. Ako te ljude ne poznate, ne možete ih ljubiti, a ako ih ne ljubite, ne možete im služiti. Vi morate znati gdje su naša braća i sestre, i onda ćete znati što morate za njih učiniti.

»JA SAM SIROMAH, ONI SU BOGATI!«

Neki bogati čovjek htio mi je dati mnogo novaca. Odgovorila sam mu: »Meni ne treba novac!« On se začudio. Mislio je da ću reći: »Daj, novac mi je potreban!« Tad mi je rekao: »Ali ja želim učiniti nešto za siromahe!« Onda sam mu rekla: »Dođite i vidite! Dođite u Indiju pa svojim očima vidite, i onda sami recite što želite učiniti, što želite dati! Vidjet ćete da li želite dati samo tako da nešto dadete, ili pak želite prinijeti neku žrtvu, nešto što će vas boljeti!«

Došao je. Ja nisam išla s njim. Samo sam mu rekla: »Idite tamo i tamo!« I otišao je sam po našim kućama. Kad se vratio natrag, rekao mi je: »Ja sam siromah, oni su bogati! Oni su meni dali više nego što sam ja njima mogao dati!«

Što je onda učinio? Kupio je materijal za izgradnju 30 kuća za naše gubavce i njihove obitelji. Mi smo to dali tim obiteljima da si sami izgrade kuće. Mi smo im platili što su oni sebi podigli kuće. I nov je život ušao među te naše gubavce koji nisu imali ništa, koji nisu bili ljubljeni niti su imali pravog života. A taj čovjek je osjetio u svom srcu bol, i to je bilo ono lijepo.

Ponavljam vam opet: ako vi ne poznajete te bijednike, ne možete ih ljubiti, a ako ih ne ljubite, ne možete im služiti. Zato idite okolo po svojim ulicama i pogledajte tko vam je susjed. Upoznajte sromahe i spoznajte kako su oni veliki kad imaju snage prihvaćati tu žrtvu da žive u osamljenosti i da budu neljubljeni. I kad ih upoznate, zavoljet ćete ih, a kad ih zavolite, pomoći ćete im. Eto, to je moja poruka svima vama.

Umro je brat Udovč

Otac Ante Gabrić javlja nam da je bengalska misija siromašnija još za jednog misionara. Ovaj put to je slovenski isusovački časni brat pomoćnik Janez Udovč, koji je u misije krenuo 23. studenog 1929. u društvu danas već pokojnih oca Stanka Poderžaja i časnog brata Franje Drobniča. Proživio je, dakle 49 godina u misijama i u dobi od 83 godine tamo zaklopio oči. No, evo, što nam o njemu piše otac Ante.

Ode nam dobri brat Janez uređivati nebeski cvjetnjak, osobito ruže, službu koju je uza sve svoje ostale poslove tako veselo i vješto obavljao kroz duge, duge godine. I ne samo u Kolegiju sv. Josipa u Darjeelingu, na obroncima Himalaje, gdje je proveo 49 godina, već i pozvan od državnih vlasti i društava da sudi na izložbama cvijeća.

Uvijek nasmijan, uvijek nečim zaposlen uza svoju veoma odgovornu službu kuhara u Kolegiju s oko 300 djece.

Bio je prvorazredni kuhar: čist, točan, štedljiv. I uvijek čovjek Božji, čovjek molitve, uzoran redovnik.

I uza sve velike brige u kuhinji, posebno u ratno vrijeme, on je uvijek nalazio vremena da uredi jedan od najljepših vrtova u Darjeelingu, glasovit posebno zbog fantastičnih ruža. Svake godine na izložbama cvijeća brat Janez je sa smiješkom odnosio čitavu košaru zlatnih medalja. Na koncu su ga zamolili da više ne sudjeluje: on da je zlatna medalja . . ., pa neka i drugima omogući da dobiju koju nagradu.

On ne zaboravlja ni svoje pomagače — ni one u kuhinji ni one u kolegiju na drugim poslovima. Siromahe je uvijek od srca volio. Za njih osniva malo selo uz Kolegij sa školom, pozornicom i čitaonicom. Kako je bio po prirodi veoma nadaren za jezike, naučio je veoma dobro nepalski. Na tom jeziku poučava te svoje pomagače katekizam i molitve, pripravlja djecu za prvu svetu pričest. Prevodi na nepalski lijepe predstave.

Svake zime sišao bi s Himalaje u bengalske ravnice, došao bi u Kalkutu. Tako je učinio i ove godine. No svi smo opazili, pa

BRAT JANEZ UDOVČ, DESNO, U DRUŠTVU BRATA FRANCEKA DROBNICA NA OBRONCIMA HIMALAJE.

i sam brat, da srce više ne radi dobro u tim njegovim godinama.

Dvadesetak dana pred smrt pohodio sam ga u društvu dobre Majke Terezije, koju je on kao mladu učenicu upoznao u Skoplju i koju je uvijek visoko cijenio.

Bio je miran i pripravan, potpuno pripravan s toliko zlatnih medalja za svoje ruže, a još više za divan primjer zlatnog redovničkog života.

I, eto, Isus ga je sada uzeo k sebi. Blagoslovi nas iz lijepog neba, dragi brate Janez, da bismo i mi onako veselo mogli sabrati mnogo ruža, mnogo neumrlih duša za Božanskog Vrtlara.

Tvoj brat
o. Ante

To je pravi Jesu Ashram

Donosimo drugi dio pisma sestre Ivane Stakor što nam ga je ona poslala još 26. travnja 1978. Uvjereni smo da će mnogu dušu potaknuti da se više moli za tu našu misionarku i za njezin rad.

Mi smo se ovdje puno molili da što bolje uspije pohod Majke Terezije i oca Gabrića našoj domovini. Ja sam jedva dočekala da dobijem »Glas koncila« kako bih saznala što više o tom njihovu pohodu. Tako ja često znam o Majci Tereziji više nego i njezine sestre s kojima ovdje radim.

Ja još uvijek, naime, radim zajedno s njezinim sestrama za gubavce. No imamo ih mi i u našoj maloj bolnici oko 58 koji su teško bolesni. Naš obraćenik Martin Pores, o kojemu sam već prije pisala, revno se brine za njih, iako je i on sam gubavac. Sestra im podijeli injekcije, a Martin ih poslužuje koliko više može. On voli bolesnike, ali i oni vole njega. U tom poslu pomaže mu i Noresh, pa i oni koji se koliko-toliko mogu kretati.

Tko god posjećuje ovu našu malu bolnicu, kaže: »Ovdje vlada mir i tišina! To je pravi Jesu Ashram!« A kako i neće! Ovi ljudi ovdje pravi su mučenici. Dođu k nama s velikim ranama, gladni i iznemogli. Već nakon nekoliko dana kod nas se osjećaju veoma dobro. Ostanu kod nas dok ne prime deset i više injekcija. Nakon toga rane im se počnu popravljati. Tome pomaže i prilično dobra hrana. Sve to pomaže da čovjek, iako je bolestan, osjeća tu neki poseban mir.

Tom raspoloženju mnogo pridonosi i naš Toma, koji svake večeri moli glasno razne molitve i pjeva. To onda mnoge bolesnike privuče k njemu. Kad se oko njega sakupe, on im čita nešto iz Svetoga Pisma, pa onda opet svi zajedno mole. Tako je kod gubavaca. Kod tuberkuloznih je nešto drukčije. Kako sam kazala, gubavaca imamo 58, a tuberkuloznih bolesnika je 139. Ja na svemu kažem: »Hvala Bogu!«

U općem odjelu nalazi se mnogo različitih bolesnika. U taj naš odjel stalno dolaze novi, a oni koji su se malo oporavili, odlaze kući. Mnogi k nama stižu teško bolesni, a kad odlaze od nas, zdravlje im se veoma popravilo, pa se stoga veselo vraćaju kući.

TOMA GUBAVAC PRAVI JE APOSTOL MEĐU GUBAVCIMA. SVAKE VEČERI MOLI GLASNO I PJEVA.

Majke nam dolaze s dvoje, troje i četvero djece. Neka od te djece su bolesna, pa njih stavljamo u našu malu bolnicu. Zdravu djecu šaljemo u našu malu školu da nauče čitati i pisati. Majci pak nastojimo naći kakav posao. Tako dok ona radi, djeca su u školi. Sada imamo 73 takve djece. Neke majke rade u vrtu ili na polju kad je vrijeme sađenja riže i kad dođe vrijeme žetve riže.

Naše pomoćnice od velike su nam pomoći i velik dio medicinskog posla njima povjeravamo, jer su svršile medicinsku školu ili tečaj.

Na kraju zahvaljujemo svim dobročiniteljima koji nam pomažu da ublažimo bijedu i patnje tolike naše braće i sestara u Kristu. Uvjerena sam da je sve to gore zapisano u knjizi Života.

Sve vas srdačno pozdravlja

S. Ivana Stakor

Želite li za Božić razveseliti nekoga od svojih rođaka ili prijatelja, poklonite mu knjigu »MAJKE ODBAČENIH«, koja opisuje život i rad Majke Terezije i njezinih sestara. Cijena 100 din. Narudžbe: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp 699 — Palmotićeva 31.

Proslavili smo Majčin dan

Iako nam je pismo sestre Silvine Mužić stiglo iz Gaibire još sredinom kolovoza, nismo ga, nažalost, mogli prije utvrstiti u Glasnik. Stoga ga sada objavljujemo. Uvjereni smo da će ono zanimati mnoge prijatelje misija.

Na blagdan svete Ane, 26. srpnja, imali smo ovdje veoma lijepu svečanost. Proslavili smo »Majčin dan«. Iako je lijevala kiša, na tu svečanost došlo je oko 600 majki i dvostruko toliko djece. Ovdje naaime majke nikud ne idu bez svoje djece. Bilo ih je koje su pješačile nekih deset do petnaest kilometara samo da bi došle na tu svečanost. Stigle su mokre, jer su na putu prokisle, pa su pobudivale sažaljenje budući da se nisu imale u što presvući. Odjeća se morala na njima osušiti.

Na večer su imale zajedničke molitve, a ujutro je bila za njih velika sveta misa. Poslije mise djeca su im priredila malu predstavu i ples. Nakon te svečanosti bile su poslužene toplim čajem i prženom rižom. Sve su bile vesele i razdragane i radosno su se vratile svojim kućama.

Ovdje je sada veoma sparno vrijeme pa ima i mnogo zmija. Od njihovih ujeda strada veoma mnogo ljudi.

Prošlog tjedna dogodilo se nešto neobično. Majka Berta spavala je sa svojim sinčićem od deset mjeseci. Kako oni spavaju na rogožini, dijete je moralo ispružiti jednu ručicu malo na stranu. No do njega je dopuzala zmija i počela je gutati tri njegova prsta na ruci. Kako je dijete zaplakalo, majka se probudila i bacila ruku preko djeteta. Osjetila je nešto veoma hladno, pa je zapalila svijeću. Tad je ugledala veliku zmiju koja je gutala ruku njezina sinčića. Kriknula je. Skupili se ljudi i ubili su zmiju, izvukli su djetetovu ruku iz njezinih usta, ali je ono malo nakon toga umrlo. Zmijski otrov je djelovao brzo i usmrtio dijete.

Prošle noći došla je velika naočarka u naš kokošinjac, puhala je na naše guske i tri lijepe velike guske uginule su nam.

SKUPINA DJEVOJČICA ZA KOJE SE BRINE SESTRA SILVINA S OSTALIM SESTRAMA.

SESTRA SILVINA SA SVOJIM INDIJSKIM SESTRAMA U GAIBIRI.

Kako vidite, sa svih strana vrebaju opasnosti na nas, ali se za nas brine dobri Bog i naši Anđeli Čuvari. Molite se i vi za nas da nam se ništa zla ne dogodi.

Posla imamo uvijek dosta. Ja sam čekala da nam se naša kućna poglavarica vrati sa studija iz Evrope. Vratila se, ali na moju žalost premještena je odavde u Kalkutu, pa sam tako ja morala nastaviti voditi našu kuću uza sve svoje godine. S njom je otišla i sestra Emerika da je otprati. Tako sam sada jedina Evropljanka među domaćim sestrama. Uzdam se da će mi Gospodin dati snage da još nešto učinim Njemu na slavu i na spas duša.

Sve vas srdačno pozdravlja i posebno se zahvaljuje svim svojim dobročiniteljima za sve ono što su dosad učinili za ovu našu misiju.

Silvina Mužić

Afričke maske

Već dulje vrijeme nije nam se javila sestra Sofija Novotny. Izgleda da je to bilo zbog toga što je u pokrajini gdje ona djeluje sa sestrom Miriam Erega bio rat. Napokon nam je poslala pismo 3. rujna 1978. u njemu najprije zahvaljuje na poslanim darovima, a onda nam ukratko opisuje jedan afrički običaj, maskiranje ljudi u raznim zgodama.

OVAKO IZGLEDAJU NEKE MASKE KOJIMA SE SLUŽE CRNCI PRIGODOM RAZNIH OBREDA.

Maske se obično nose prilikom pogrebnih svečanosti, zatim na početku i svršetku sjetve i žetve te, napokon, prije polaska u rat. Uvijek je to popraćeno pjesmom, plesom i glazbom.

Te maske imaju najrazličitije oblike. Ili imaju izgled ljudskog lica ili izgledaju poput koje životinje, kao što su leopard, hijena, antilopa ili pak koja druga životinja. Prema vjerovanju Afrikanaca pod njima se krije duh — leopard, duh — hijena, duh — antilopa i tome slično.

Te maske nose redovito muškarci. Svatko tko nosi neku masku dobro pazi da ga drugi ljudi ne prepoznaju, jer bi inače takav nosilac maske mogao imati veoma velikih neugodnosti.

Što zapravo znače kod Afrikanaca maske? Maska je »zamka« nadnaravnih sila (duha), koje se oslobađaju u času smrti bilo pojedinog čovjeka bilo pojedine životinje. Te životne sile ne mogu i ne smiju lutati okolo bez nadzora i uznemiravati ljude.

Da ne bi lutale okolo bez nadzora, zato su zarobljene maskom. Maska nadzire, drži i čuva te sile da budu korisno upotrijebljene na dobro ljudske zajednice.

Tako, na primjer, ples za vrijeme obradivanja zemlje ohrabruje ljude koji rade u polju. Ta maska svjedoči da ona čuva duhovne sile koje utječu na kišu i na rast biljaka. Te maske podsjećaju ljude na ona daleka vremena kad je božanstvo zajedno sa svojim duhovima stvorilo sve, pa još i sada neprestano stvara, jer kiša, sjetva i žetva su neprestano stvaranje.

Plesač koji nosi na glavi takvu masku vezan je tim silama i opsjednut njima za vrijeme plesa. On zapravo utjelovljuje drugo biće — onoga čiju masku nosi.

Za vrijeme plesa duh se kreće i govori po plesaču u maski. Ukratko: predmet na glavi i njegov nosilac predaju se toj sili, tom nadnaravnom biću.

Takvi nosioci maski obično su udruženi u tajnim društvima. Međusobno se poznaju i nikad se ne pojavljuju u javnosti tako da ih ljudi prepoznaju kao nositelje određenih maski.

Eto, to nam bar malo otkriva koprenu koja sakriva afričku dušu. Crnci žive neprestano u natprirodnim sferama, neprestano se kreću među duhovima i mrtvima. Za njih nijedan događaj nije događaj naravnog reda, uvijek je tu neki uzrok, koji treba tražiti s »druge strane ovoga života«.

S. Sofija Novotny

nove knjige

ČUDESA GOVORE — napisao Dr Alfonzo Olivieri. Deset čudesnih ozdravljenja u Lurdu od 1952. — 1965. Cijena 50 d. Narudžbe prima Vicepostulatura, Vrbanićeva 35, 41000 Zagreb.

DANICA 1979. — Hrvatski katolički kalendar. Izdalo Hrvatsko Književno društvo sv. Ćirila i Metoda. Cijena 45 d. Narudžbe: H. K. D. sv. Ćirila i Metoda, Trg kralja Tomislava 21, Zagreb.

SMJERNICE ZA DIJALOG IZMEĐU KRŠĆANA I MUSLIMANA — Tajništvo za nekršćane predložilo je na razmatranje i korisnu primjenu u dijalogu, prvenstveno kršćanima, a onda i prijateljima muslimanima, da bi ove smjernice — po riječima kardinala predsjednika istog tajništva — »nadahnjivale i vodile odnose između kršćana i muslimana.« Cijena 30 d. Narudžbe na Dinarski račun »Radosne vijesti« kod Privredne banke Sarajevo broj 10102-620-4-72119, s naznakom: ZA SMJERNICE.

ČITATELJI PRONAĐITE NOVE ČITATELJE!

Slijedeće godine GLASNIK navršava 70 godišnjicu izlaska. Prigodom toga jubileja pomozite proširiti krug njego čitatelja: pokažite ga svojim prijateljima, rođacima i susjedima; pretplatite ih vi sami na Glasnik. S malo troška, učinit ćete im puno dobra.

Velika pomoć je uredno plaćanje pretplate. Ako netko nije to učinio za 1978. godinu, neka požuri.

SVESCI — br. 32. Izdao Centar za koncilska istraživanja, dokumentaciju i informaciju, Zagreb, Maruličev trg 14. Cijena 80 d.

SLUGE KRISTOVE — napisao Karl Rahner. Razmatranja o svećeništvu. Narudžbe prima »Vrelo života« R. Lekić 7, pp 155, 71001 Sarajevo. Cijena 50 d.

VRELO ŽIVOTA — Časopis za duhovnost. Broj 3, 1978. Izlazi četiri puta godišnje. Godišnja pretplata 80 d. Narudžbe: VRELO ŽIVOTA R. Lakić 7, pp 155, 71001 Sarajevo.

Prijatelji misija mogu dobiti razglednice Afričke Gospe pomoćnice kršćana koja se nalazi u Čibombu u Zambiji, a prikladna je kao Božična čestitka!

Cijena je 2 d. Tko naruči 10 ili više komada dobije 10% popusta.

Narudžbe: Stjepan Dilber 41001 Zagreb pp. 699, Palmotićeva 33.

Kad je jedna mlada žena pročitala knjigu Jurja Gusića **»DJEVOJKO, ZNAŠ LI LJUBITI?«**, kazala je prijateljici: »Zašto nisam do te knjige došla prije nego što sam se udala? Kako bi moja priprava na brak bila drukčija!« — Da i ti ne bi morala slično uzdahnuti, nabavi tu knjigu i pročitaj je sama, a daj je i svojim kolegicama. Onda će vam mladenačke godine biti mnogo bogatije i sretnije. Cijena je knjizi 40 dinara. Naručuje se na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 33.

Od istoga pisca možete nabaviti ove knjige:

RODITELJI VELIKI GRADITELJI — Knjiga obrađuje problem odgoja djece. Cijena joj je 80 dinara.

VRHUNCI ZOVU — obrađuje temu kako će mladić i djevojka izgraditi svoj značaj. Cijena je 35 dinara.

S GOSPOM K VRHUNCIMA — pokazuje nam kako ćemo na Gospinu primjeru izgraditi svoj kršćanski značaj. Cijena je 40 dinara.

Sve se te knjige mogu naručiti na istu adresu kao i prva.

Ukoliko naručujete cijeli komplet, sve knjige zajedno stoje 180 dinara.

Knjige vam mogu poslužiti kao zgodan dar za Božić.

DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE U OPATIJI

20. do 24. XI. — vodi O. Josip Antolović
11. do 15. XII. — vodi O. Slavko Pavin

ISUSOVCI
Rakovčeva 12
51140 OPATIJA

---

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU ...

...Gospi od brze pomoći, bl. Leopoldu i našem Kardinalu na uspjeloj teškoj operaciji. — Draga Šćulac, Karlovac

...i Gospi od brze pomoći na uslišanoj molbi. — Aleksandar Ivasić, Krašić

...i sv. Anti na pronađenoj stvari. — Ana, Osijek

...Gospi od milosrđa i sv. Nikoli za sretan ishod ispita svoga unuka. — N. G., Cavtat

...na primljenim milostima. — Vice Orlandini, Pučišća

...bl. Leopoldu i biskupu Langu na uslišanju u velikoj potrebi. — B. P., Zagreb

...i bl. Josipu Moscatti napuljskom liječniku za ozdravljenje moje unuke Ružice. — Marica Frajman, Šarengrad

...sv. Josipu i sv. Anti za primljenu pomoć. — M. M., Tovariševo

...presv. Ranama i Bezgrešnoj na velikoj milosti. — R. B., Bukovje

...sv. Nikoli Putniku, sv. Stanislavu i Anđelu Čuvaru što su mi bili u pomoći u prometnoj nesreći. — Stanko Pavlović, Pješevac

...i m. Klaudiji za sretan porod i za mnoge druge milosti. — S. Z.

...i m. Klaudiji za primljene milosti uz preporuku za svoje teške neprilike. N. N., Zagreb

...i m. Klaudiji za veliku pomoć na apostolskom putovanju po raznim krajevima uz preporuku za mnoge druge nakane. — S. Anastazija, Zagreb

...i m. Klaudiji za zdravlje u poodmakloj dobi. — Berta Jantarović, Zagreb

...sv. Maloj Tereziji, sv. Klari i Kardinalu za sretno uspjelu operaciju i za mnoge uslišane molbe. — S. M. Klara

...Kraljici svete Krunice, sv. Josipu i dušama u čistilištu za mnoge primljene milosti. — S. B., sestra sv. Križa

...i svima svetima što su me izbavili iz velike nevolje. — Anđelka Vidaković, Derventa

...što su mi pomogli u mojoj bolesti. — Dinka Matulić, Dol (Brač)

...što nisam izgorjela, kada me je zahvatio plamen, nego sam iza zadobivenih teških opeklina poslije operacije ostala živa. — Jelica Savić, Koprivnica

...i Gospi Trsatskoj što mi je unuka završila školu i dobila namještenje. — Zahvalna baka

.i biskupu Langu za sretno ozdravljenje. — Štefanija Bobinac

...sv. Nikoli Taveliću, bl. Leopoldu i Petru Barbariću za dobivene milosti. — R. Đ., Petrovina

...i Petru Barbariću što su moga Damira i Josipa sačuvali u prometnoj nesreći. — Matilda Hornjak

...sv. Antunu, bl. Leopoldu i o. Antiću za ozdravljenje noge. — Mara Dugalić, Harkanovci

...Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu za milost ozdravljenja. — Obitelj Marjanović, Brođanci

...na jednoj velikoj milosti za moju unuku i na utjehi u mojoj velikoj boli i tuzi. — Milka Frković, Čazma

..za olakšanje u teškoj bolesti. — P. B., Domagović

...Gospi od brze pomoći i sv. Antunu na uslišanoj molbi. — D. Sarić, Nuštar

...i sv. Antunu za primljene milosti. — Janja Babić, Osijek

...sv. Josipu i sv. Antunu na sretnoj operaciji moje kćerkice. — Ankica K., Bjelovar

...i bl. Leopoldu za sva dobra cijeloj našoj familiji. — N. N., Zlobin

...i bl. Leopoldu za primljene milosti. — Mara Grgurovac, Privlaka

...o. Piju i biskupu Langu na pomoći u teškoj bolesti. — Danica Ladić, Opatija

...i bl. Leopoldu za uslišanu molbu. — K. Š., Supetar

...i Gospi od brze pomoći za ozdravljenje sina. — Marija Ćosić, Donja Vrba

...i Gospi od brze pomoći za sretan uspjeh teške operacije. — Vid Mihaljek, Slav. Brod

...i drugim zaštitnicima za sretnu operaciju. — Eva Jurić, Vukovar

...i sv. Josipu za sva primljena dobra i milosti u toku čitavog mog života. — G. M., Tršće

...po zagovoru blagopokojnog sv. Oca Pavla VI. na primljenoj milosti. — M. P., Solin

...i Gospi od sedam žalosti što nam je očuvala našu kćerku od teške nesreće. — Obitelj Petrović, Mrkopalj

...Gospi od brze pomoći i m. Klaudiji za jednu veliku milost. — N. N., Varaždin

...i Gospi od brze pomoći na primljenim milostima. — Manda Đurković, Vinogradci

...i Majci Božjoj Bistričkoj za dobar uspjeh operacije. — Luca Podrug, Dicmo

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

razmišljajmo uz Bibliju

Uređuje: PERO BULAT

Prema Betlehemu

Neka nas vješto pero W. Hünermanna uvede u raspoloženje Svete obitelji za vrijeme onih tmurnih prosinačkih dana dok su očekivali Onoga koji je svjetlo svijeta.

Čudo je raslo pod srcem, Bezgrješne.

Već mjesecima kloni se Marija javnosti. Više se nije vidjela na putovima i u trgovini. Vrlo rano polazio je sam Josip na bunar po vodu. Bilo ih je koji su za susreta s njim klimali glavom, čudeći se što kao mladi muž obavlja ženski posao.

— Da ti žena nije možda bolesna? — upita ga Kleofa kad jednog oporog prosinačkog jutra stupi u radionicu.

— Marija se jedva kad viđa. Ima ljudi koji se rugaju što s vrčem ideš na bunar.

— Baš me briga za brbljarije! — odvrati tesar. — Znaš i sam kako je ona nježna. Stoga joj rado oduzimam taj teški posao.

Smeteno prihvaća Kleofa prstima nešto mrlisave strugotine pa će oklijevajući:

— Ima još nešta, i možda je dobro da to znadeš! Stara Suzana — sigurno ti je poznat njezin otrovni jezik — posvuda naokolo brblja kako Marija ide prema svome času. Najsigurniji je znak za to kad muž ide na bunar. Ne uzrujavaj se zbog toga, bratiću! Nitko ne vjeruje u to naklapanje. Čitav Nazaret poznaje Mariju i svakome je poznato da jedva pola godine stanuje pod tvojim krovom.

— Tako jest! — odvrati Josip i nastavi mirno svoje blanjanje.

— Što li će to samo biti? — uzdahnu kad se navečer vratio kući. — Vrijeme će se skoro ispuniti. Već čujem smijanje po tržnici i podrugivanje na bunaru. Zbilja ne znam što će to biti ...

— To će nam Bog reći, kad nadođe vrijeme — Marija će ravnodušno. — Nakon one noći u enganimskom svratištu izgubila je svaku tjeskobu. Posve se prepustila Božjoj odluci s dubokim uvjerenjem u srcu da će joj se u pravi čas označiti što joj valja činiti.

Nekoliko dana kasnije stiže Josip umoran kući. Sav je prokisao. Šuteći odloži ogrtač, s kojega se cijedila voda, sjede uz ognjište i poče zuriti u plamenove što su se s njega dizali.

— Što ti je? — Marija će zabrinuto. Opazila je da ga neka briga mori.

Ne odvraćajući pogleda od vatre, reče joj mucajući: Moram, Marijo, otići!

— Moraš otići? Djevici jače zakuca srce. — Ali zašto i kamo?

— Ah, zbog velikog popisa pučanstva, što ga je naredio rimski namjesnik u Siriji. Na tu sam nemilu stvar već posve zaboravio, kad upravo danas objavi glasonoša na tržnici da svatko mora doći na upis u svoje rodno mjesto prije kraja mjeseca koji Rimljani navivaju decembrom.

— I kad će se taj mjesec završiti?

— Za dva tjedna! Prema tome, moram bez oklijevanja poći u svoj rodni grad Betlehem, i tko zna kad ću se vratiti! Vlasti rade tako polagano.

— Nećeš, Josipe, sam u Betlehem! Idem i ja s tobom!

— Ti? — Josip će u čudu. Ti, Marijo, sigurno ne govoriš ozbiljno?

Ganuto je gledao Djevičino lice. U očima joj sjalo posve čudesno svjetlo.

To je posve nemoguće u tvom stanju! Pomisli samo kako su loši putovi u ovo kišno doba. U močvarama se jednostavno propada. A

OVAKO BESPOMOĆNI SU MARIJA I JOSIP TRAŽILI MJESTA U NASTANJENOM BETLEHEMU. U GRADSKIM SREDINAMA VEĆ POSTOJE STANOVI, ALI SIROMASI I MLADI NEMAJU MOGUĆNOST U NJIMA SE NASTANITI, NEGO SE SAKRIVAJU U PODRUME, KAKO SU SE MARIJA I JOSIP SKLONILI U ŠTALICI.

onda prijava svratišta! Tko će znati hoćemo li naći mjesta u njima! Jer upravo sada, u vrijeme popisa, mnogo se putuje u zemlji amo-tamo. Zar hoćeš da negdje putem rodiš svoje dijete?

— Ne znam — Marija će kimajući glavom. — Znam samo ovo: to je znak za koji već dugo molim. Betlehem! Mora se roditi u Betlehemu!

— Zašto upravo u Betlehemu?

Ume odgovora navede Marija svečano riječi proroka Miheja: »A ti, Betleheme Efrato, najmanji među kneževstvima Judinim, iz tebe će mi izaći onaj koji će vladati Izraelom. Njegov je iskon od davnina, od vječnih vremena. Zato će ih Jahve ostaviti dok ne rodi ona koja ima roditi. Tada će se ostatak njegove braće vratiti djeci Izraelovoj.

On će se uspraviti, na pašu izvoditi svoje stado silom Jahvinom, veličanstvom imena Boga svojega. Oni će u miru živjeti, jer će on rasprostrijeti svoju vlast sve do krajeva zemaljskih.«

Josip stisnu snažne pesnice. Uzdisaj se ote iz njegovih grudi. Zatim se polagano diže, pogleda svoju ženu, pa reče:

— Spremi, dakle, sve za put! Otputovat ćemo već sutra'

